

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

**In Aristotelis Stagiritæ organum commentarius dictatus -
Cod. Rastatt 61**

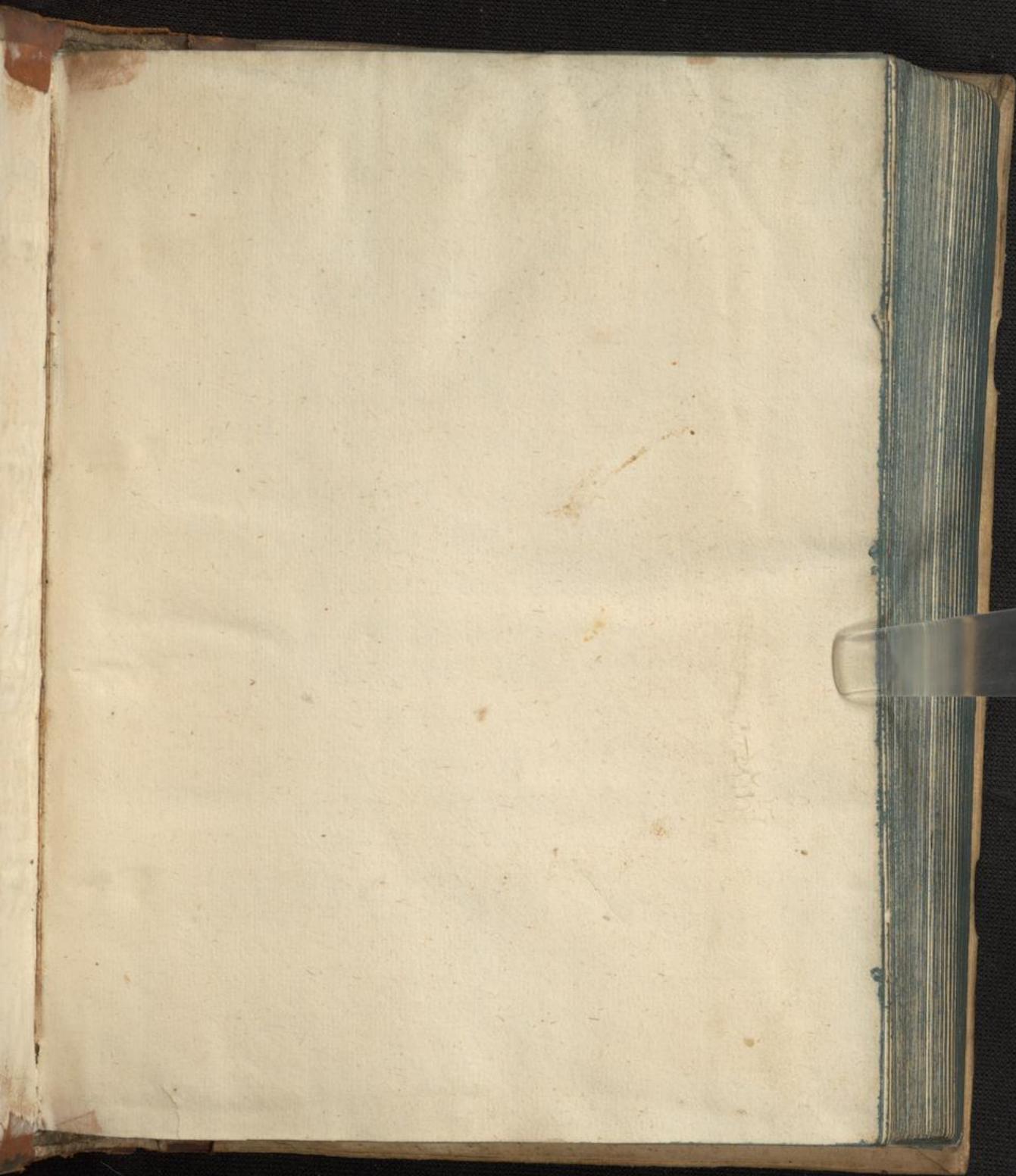
Coscan, Oswald

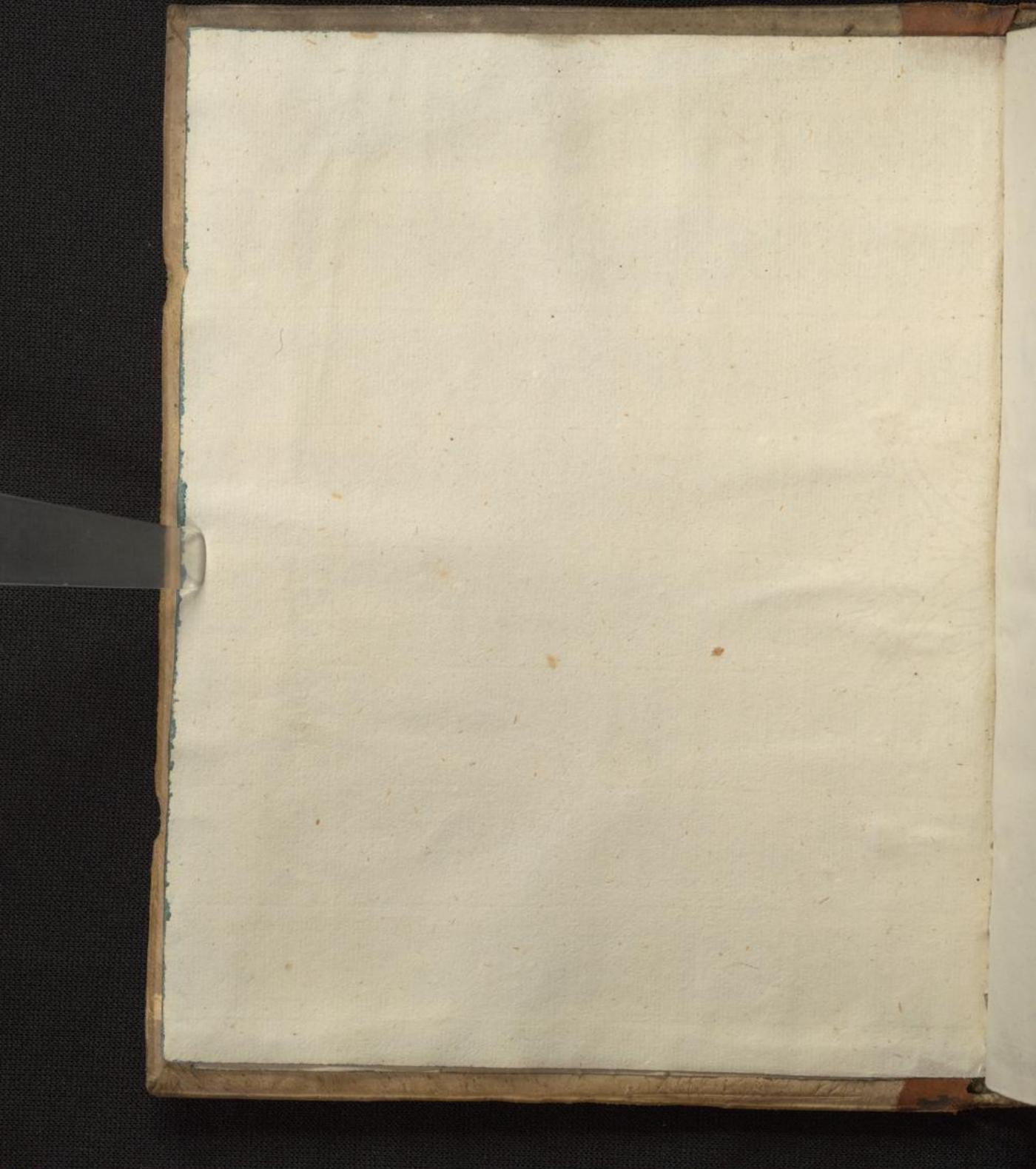
[S.l.], 1617

[urn:nbn:de:bsz:31-300535](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-300535)

Cod. Durl. 421
Part att. 61

IN
ARISTOTELIS
STAGIRITAE
ORGANVM
PRIMUM
IMPOSWALDO
MAGISTRO
MAGISTRO

BB

1

IN
ARISTOTELIS
STAGIRITÆ
ORGANVM
CÖMENTARIVS
DICTATVS A
R. POSWALDO
COSCANO SOC. IESV
PHIL. PROFES. ORDIN.
EXCEPTVS AB
Octauiano Rechlingero
eiusdem facultatis studioso.
ANNO
MDCXVII

IN
ARISTOTELIS
STAGIRITAE
ORGANVM
COMMENTARIVS
DICTVS A
R. POSWALDO
CORANO SOC. ISS.
NISI ET PROFESORUM
EXEPTVS AB
O. ...
ANNO
MDCXVII

3 2

Prolegomena In Logica

PROLEGO MENA

Solent oēs inter se: gr̄ia igitur organa aristotelicā aggrediunt, aliqd tradere de nāa Logica, q̄ tractatus dicitur ad scolasticā spectat, cuius ē indicare de dō. sicut et arist. et dō. sicut seculā d' assignare eā in gl'arū dia sicut a Metaphysica m' inueni, ita ut in uespiculo seipos spectatlas gr̄ia q̄ fecit aduētib. q̄ suōthe suos et cognitionē gnat. Nos breuissime de Logica decubim q̄ sit, q̄e dōm habet ad q̄ h' sit.

Quaestio . I

Quid sit Logica in homine.

Et o' regiant Logica q̄ n̄ sit in hōe sed q̄ hōe ut Logica scripta seu m'issa us riorū auctori additū ē ad titulu' q̄tionis in hōe. De illa n̄ q̄rō q̄ sit Logica n̄ scripta ē t̄ aliqd q̄ officiat, ab illa interna Logica, eiq̄ n̄s dōm interm' q̄ scriptura significati. ut igitur Fundat' ad q̄sita q̄tionē, sit

Comito. Logica ē itiq̄ illud dirigēs q̄ōes illud in incognoscitū. hāc defioel, q̄ solida ē ex omniū q̄lorū doctrina, q̄ sit s. Thomas in q̄n' regio lib: q̄lto, riorū lectio n̄ ubi dicit, ars q̄ta ē nēcāria q̄ sit directiua igitur tōis, it̄ q̄ in actu tōis nos dirigit, et hāc ē ars Logica etc. hāc n̄q̄ defioel, ut it̄ q̄m, ex q̄litate sit oēs q̄tula, et q̄ defio' soli defio' q̄n' n̄re debet, ond' eā ē q̄ in alia q̄ hāc defioel reiciant, q̄ n̄ sit Logica. Gary in hāc defio' ē, itiq̄ illud dirigēs, n̄ q̄ cū q̄q̄ta alia t̄ h' q̄ q̄n'it, q̄ ip̄it sit dirigēs, ut q̄nd' t̄ q̄ q̄d' aliatū uirtutū q̄ōes dirigūt. Cōd' ē t̄ loco diff'ne, q̄ hōe Gary n̄ h' ad Logica. Sit quis q̄l'us ad Gary addi q̄tuisset, eā t̄ diff'ere' usq̄ ad q̄tionē t̄ h' h' q̄ sint ambigua, et Gary ad q̄tionē q̄ta ē q̄tinet. h' t̄ certū q̄sionē.

Defio' Logicae

In defio' hāc dōm

De 1. q̄ h' q̄ ē dōm reale in q̄tando q̄l'itatis, et q̄t in n̄. aigit species, q̄ uocula reiciunt' oia alia t̄ dicit q̄ aliorū q̄l'itatorū e' h'ic. Et, s. a. h' q̄, ut docet Sicut in Metaphysica dicit: 44. sec. 1. n̄. 6. q̄l'itas g'nerēs et de se p'abilis in subto, o'z dicitur ad q̄d' dicitur n̄ q̄t g'nerū facultatē q̄tali, sed ad inuēt' et facultatē ut suo loco uidebim'. Ex q̄ colliges. 1. Logica n̄ cē igitur dicit' rōale, sed aliqd reale

De Defio' Logicae
1. q̄ h' q̄

Attus Defio'

1. corollariū

hinc indivisibili indicat, de velle, & potestate, et de gloriis. Et sic sub
 illa sententia, ut docet Socrates citatus in 1. q. 1. hoc primo in hinc
 logica non physica ad actus, seu operationes aliarum scientiarum concurrunt in
 diuersa, sed sunt ad intellectum, ipsa relinquenda sine formidine. Non tamen
 casse est ut oes operationes, quae pertinent ad syllogismum in Darapti faciantur, actu
 sine hinc logica in memoria tenentur, sed satis est etiam id ostendere, quod
 nil aliud est, quam quod saepe actuatur concurrunt hinc intellectum sine formidine
 et obscuritate relinquere in faciendo Darapti, ut non oportet sit reflexio, ut
 et Tertius, Socrates citatus de. sect. 4. no. 10. Secundo quod usum, id est, post
 dictam, de formidine fore, actuatur elicitur, contra aliam actu in hinc intellectum
 ad eam fore elicitur quod actualis adiunctio est usque Logicae ut sunt Logicae
 infirmitates quae sunt 4. generalia, attamen nota. 1. Sed non est Logica
 ita concurrere ad actus aliarum scientiarum, quod est Physica concurrere. Si
 aut concurreret inuicem si non est redderet auxilium certum de rectitudi-
 ne in hinc degeatibus formidine errandi, sed et in hinc inuaret sua manu
 habere curam. Thomas nam admittit hinc sententiam in dirigendi, sed priore
 et insinuat Socrates citatus de. sec. 9. no. 10. et admittit sec. 13. no. 14. et
 de. 1. sec. 4. a no. 24. et sequenti.

2. coroll.

De 4. operationibus intellectus, quarum origine tres sunt iuxta manum sententiam quae tenet
 S. Thomas citatus in 1. q. 6. generaliter magnae usque tenent
 in sententia. 1. a apprehensio singularis, quae intellectus unam vel plures res simul apprehendit
 hinc, ut hoc, lignum, acutum lignum. 2. a iudicium, quod operatio ualde
 ratione sua et affirmatorem et negatorem, ut cum intellectus ita iudicat seu generaliter
 homo est animal, homo non est lignum. 3. a Pronuntia quae unum iudicium ex altero
 deducit, ita ut fiat sententia ac discussa. His operationibus uicibus dirigendis tenent
 ut est organum quod explicandi suscipimus, ut docet clarus Tertius in ex. S.
 Tho. operum Hermenias. Toledo: q. 6. generaliter. Nam Isagoge Porphyrii
 et Liber categoriarum seu Introductionis Aristotelis, dirigunt satis prima operatio intellectus,
 ubi docentur non apprehendere unam rem, sed alteram, sine ubi nobis syllogismus actus
 tenent omnia in certis classibus redactam, ut facilius habeamus in potestate quod apprehendimus
 nus. Duo libri tenentur, seu de introductione in philosophiam de emanatione operum,
 dirigunt

4. coroll.

1. coroll.

2. coroll.

3. coroll.

Prolegomena

dirigit. 2° cogit. Ceteri hanc, uterq; gignit et uterq; gostat: ite
Ceteri Togionis et Arlenchori. 2° cogit. illi dirigit et instruit, hoc e
dignis seu ratione.

5°
Dignis vero hanc
et gignit

5° In modo cognoscendi, id est in forma et coordinacione ad aliqd
cognoscendi, q; coordinatio cadit sub aliq; directione. Nam tametsi quop aliq; illi
illius versari potit in eist cogitib; dirigendis, ut gignit, n; tu eas dirigit ad
habito et de modo regulas recte dirigendi seu cognoscendi, q; ad in sal ff qd
mores in ordine ad beatitudinē. Alia scia et ity illi, q; ut gignit cogit illi
n; tu eas habet gignit dirigibilis q; videtur, sed aliqd aliud, q; cogit illi
ia directas vel dirigenda a Logica vident. Physica tu in libris de aia seu
aia scia, cast cogit, sed speculative ff qd cast nā et oia et
alios Physias seu nales, n; a directione in n; cognoscendi, ut e cogit in
Physia de 1° sec: 4° ubi et docet q; n; circa cast cogit et Physia et alia
versari sub alia scia.

6°

6° Cognoscendi, ut et ff instructio in gignit et q; 2° gignit in
Logica, et n; discurrendi, seu rationandi seu disserendi, q; Logica n; ff instruit
cogit illi, neq; ff docet argitari, sed et dividere, q; gignit ff q; cogit illi
et definire, q; ff gignit q; prima. Dixi, gignit, q; in defio aliq; q; tu
divisio g. i. aliq; n; potest fieri, item n; ff docet Logica argitari, definire et
dividere, sed et q; alia tu approbare et collaciones ff cast p; indici
n; sunt definitiones et divisiones neq; finent ad aliq; argitioe facit, q; gignit
libit gignit aliq; verba resurgere in defio Logica q; discurrere aut argitari,
ut cognoscere, q; d; omne qd.

Questio. II

De Obiecto Logice .1.

Avantius ex dictis satis illi quod ad sit obiectum Logice, q; et solum dicitur
at, ut circa q; approbat tu e gignit aliqd de e dicitur ob discrepantes autori
sugere cogit et ut defio seu gignit Logice magis cognoscit.

Nota
1°

Volandus: ffis aie n; melius a gignit describit q; q; gignit et oia
ad q; ordinati ff sicut et gignit gignit cognoscit sen sōg cogit et aie
descri:

Prolegomena

describitur. Dicitur. V. G. visse seu potius modali eo, q cognoscit colore dicit de
aliis, pari rone in tunc Logos facultati inde dexterosingon qd: Scade hie
sua p p r i a acti id e directione in se cognoscendi et p o t m i d e p o r e s
illib q logica pcedit.

Notanda. 1. o. p o t m e e id e r a q t i t y vel p o t m i n e r a l i s q i n c o r n i d e f i n i t p o,
n e d i c i t e, n o q s i t e s e s u a l i s i n t r i n s e c a i p i n g t i t y, s e d q t i t y h a b e a t r e s p e c t u
a d s u u o p t m q n o t a g i n i q l i s s i t n i c i p e r m i n g q u o q g o n a l i s, u t s i t s e n s e a
l i b. i. i. p r i n t i. a g. r o. d. l i b. s. i. a g. g. d. s. i. t t y d e t e a, q p o t m i c o n t r a d i c t
t i t m s u m e r a s u u e s s u d e p o t m q o p t m e i n d i t t y, n o q t e x q n e c i n q, s e d c i r c a
q, u t s i t i t s e n s e a l i b. i. i. p r i n t i. a g. r o. d. l i b. s. i. a g. g. d. s. i. t t y d e t e a, q p o t m i c o n t r a d i c t
p r i n t i a e t a l i u c o n t r a d i c t n i s i n q t i t y e i g n a n t i n q t y f o r a u t a t i s n e, s e n t i e n t
q p o t m e s e n t i n t r a s i o n i s t i t y.

Notanda. 2. o. p o t m d i c i p o t m q a t i t u s s e u p o t m o b i c i t, d i c i p o t m q a m u l t a d e c o g i t
c a r i g o s s u t, q d e c o t t e m o r a r i d e s a n t, i t a R u b i g, l e o m i n i m i c a s e q a t m u l t i a l i u.

Notanda. 3. o. p o t m c o n t e r d i v i d i i n m a l l a e t s e a l e. S e a l e e r e s i d u s u b c e r t a f o e
a u e g t a q g i n d o a m u l t i s s e i s r e i n e r a r i q t, d e q p o t m g l u s i u t i t u u. S i c D e q e p o t m
m a l l a i n p h y s i c a t u m p h y s i c a t u m t h e o l o g i a, q a s i c o s s e i e d e m r e i d a r e t
f o a l e p o t m e r a s i n s u b c a r t a e l i m i t a n t e t o e a u e g t a u t D e q i g r i n g m o d o, d e q
u t o s, D e q u t e m i n e f i d e i c o g n o s c i b i l i s. I d u d n o, q q m a l l a p o t m i s t u t, a d s e a l e,
t y r o f o a l i s p o t m, n o n s u b d i v i s i m e s p o t m f o a l i s s e n r o i s f o a l i s C u s a g e p e a t
t i n t, a d e o f u s e a b o i b y f o r e a u t o r i s. C u s t C a s t a n e u i n d i s t i n: u e r b o p o t m i n a l i
h e s t, u t d i s t i t t u e r i t a u t e x p l i c a t o s e t s t i t u s e q d i v e r s i s s i m e s e t f u s u s d e m i n o t o
a p p e l l o s m o r d i n e r e l l a b i l i t u d i n r a d u e r o, c u i e g o r a t i o, q a i p s e m e t i n h e r e d e p r o s t i
q c a g i t a s e u a u t o r e s d o t e n t r a s. N o b i s a l i s s i t d i c t a d i v i s i o n e g o a l i s m a p o t m i n o q
f a c i l e e t f o a l e t e n e r e q a l i b i t e r o p o n i t, s e l i b i f u s i g c a d e r a r e m e l i m u r.

Notanda. 4. o. p o t m s e n t i n a r i o s a l i u s d e n o t a t i o e s, N e m p o t m a d e q t u s e u t o t a l e
t e a l i c u i g s e i e, q d n e t e r a q e s e t r a d i t o n i n i l l a s c i a, e t n e c e l y n e m i n g i t a
u t a d e q u a l i s p o t m e c o g n o s c i t, q n e c g l u s e r i g e q t q e a o i a, e t n o p a r t e e s i t t y q,
l i b e t e x i l l i s t o n e a t. I n d u q t u s s e u p o t m e q l i b e t e s t o t a l i s s e u a d e q t u s p o t m
i t a s u s e a d e q. i. q. i. d e m s i t o t a l e p o t m s o i t m i r a c h o g i l i a r i d e q. i. d. l i b. o t t i
i t a u t f a c e g r a l i a m o t e f o q s u b i e d e t o t a l i s C u t i n s e n d e u a l i b. d e q. l i b e t
g r a l i p o t m s e u s e c i e, u t a q, h e r o n d e: G l u a r i e t t o t a, i l e, a i a l d i e d p o t m
u n i u.

Nota
2. o
Defin o p t i

Nota
3. o

Nota
4. o

Nota
5. o
Ad q t u s e u t o t a l e
a l i c u i g s e i e p o t m
g r a l e s e u i n d
a g i t u p o t m q d

Prolegomena

univocis, vel et genericis, vel utrumque communibus, sed non in
 aliis suis rebus est tale. Crastinus vero Scotus, appellat totum genericis id, de
 quo omnes proprietates, seu genericas in sua de miranda dicitur possunt. Porro inter tota
 genericas et specificas aliquid tenet, id est quod dicitur, et cuius cognitio proprie dicitur, et
 totum esse seu principalem. Quod si dicitur, dicitur et respectu aliquam genericam
 sic in sua de animalibus, homo est totum principale ad generalem, cetera species et minus
 principalia. Aliqua totum ad aliquid non fit et desinit, sed fit in quibusdam et dicitur
 si inter has sit aliquis ordo ita ut omnia in ordine ad unum quod ordinantur, tunc id
 ad quod cetera referuntur, et totum seu totum intentionis, ite attributionis seu et
 rationis, quod denotatio tribui potest et totum totale tantum desinit.

Notia
6.

Notatio. 6. Tres nobilissimum dicitur adferri ceteris, quod ad se totum totale
 seu ad aliquid referuntur, et dicitur in globo sententia quod: quod est colligunt
 primum de arte. 1. est ut totum ad aliquid sit unum quod quicquid unitate vel nunc
 univocis, ut in sua de animalibus animal. Sub animalibus. omnia quod ibi tractantur univocis
 ea nunciantur vel unitate analogica, ut sanitas in medicina, in hac non est
 analogice nunciantur, quod sana sit, quod a medico tractantur, vel unitate ordinis
 ut Presby: in ethica. In Presby: non est alia unitas quod ordinis. Vel unitate
 totalitatis seu proportionis ex quibus integrantibus. ut ceteris in sua de Caelo, quod
 non ceteris fit unitate ex multis quibus. 2. ut ceteris omnia quod in sua tractantur
 illis quibus tractantur, sive ut quod est, sive ut quod proprietates, sive ut quod dicitur.

concl. 1.

concl. 2.

Quod si possumus scire alicui assignare totum genericis, quod habeat quod est
 de quibus univocis dicitur, ita ut quod referantur ad id totum genericis. Sicut
 fit in sua de animalibus. quod dubio assignare debemus quod aliis, cum sit longe quod
 factis dicitur sub se quod est totum quod est integrantibus quod cum desinit
 doctissimi viri, ut Scotus et Scotus quod omnia existimet ad se totum totale referri
 ut habeat quod est unitate quod nunc univocis seu esse et non est unitate ordi-
 nis, seu unitate proportionis ex quibus integrantibus. ut docet Scotus in fine Logice

concl. 3.
sua distinguunt
et sua tota

quod: 3. et in globo sententia quod: 3. et primo priorum quod: 2. et alibi dicitur, ut
 sit tale unde sua una sunt numero distinctione ab alia, neque non sua sunt
 fidelitate, sed quod tota sua distinguuntur, cuius rei ratio dicitur est ex dictis supra
 notatio 2. His de octo in corollariis

De octo

De otto logicae variae adferunt, sententia, q[ua]e originem ad q[ui]tuor referuntur possunt. s[ed] b[e]n[e]d[i]c[t]us n[on] dicit q[uo]d voces seu nomina, s[ed] dicit res o[mn]es in toto mundo, alii uolunt q[uo]d res, alii statunt op[er]es intellectus, uel o[mn]es, uel alii q[ui]squam una. Ita q[uo]d sententia, ea q[uae] falsa est aut in salt[em] modis, a nobis ordine reiciantur, q[ui]a ad n[ost]ra conciliari poterunt, q[uo]sita n[ost]ra ad eam conciliabunt. Sit itaq[ue]

Conclusio. 1^a. haec nomina s[ed] q[ui]tuor, Definitio, Demonstratio etc. in Logica occurrunt in octo Logica. 2^a. h[ec] conclusio in eor[um] ab o[mn]ib[us] nominibus q[ui]s secutus e[st] Jo[se]pho Murra, Villalobos, q[ui] 3° Gambula in Logica, et u[er]o fuisse. Dicitur in h[er]te Tractatu lib[ri] 3° de uita Trionidis. 2^a. conclusio. 1° Logica dicta e[st] a loyos ut significat totu[m] n[on] ut significat totu[m] ualere uel uerbu[m], ut testat, g[e]n[er]is, 2° de significate uerboru[m], e[st] grammatice agere, et eor[um] q[ui] scribit h[er]cia ut dicit, q[uo]d in Logica, q[ui] e[st] agere de ipsis significata h[er]cia et s[er]uare u[er]u[m], us de eor[um] syllogistica intellectus etc. 3° uoces s[ed] quod ad significat[ur] mutabiles q[ui] ex u[er]bo et in s[er]uato h[er]cia, q[uo]d n[on] possunt ee, ut sic, octo alienis s[er]uare. Na[m] s[er]uare uerba, circa immutabilia. 4° si Logica octo genans ee uoces, q[ui] uocib[us] u[er]b[is], et certis terminis sua exprimit, n[on] e[st] maior s[ed] u[er]o ut n[on] et uoces alie dicit, ee octo aliaru[m] s[er]uare q[uo]d e[st] absurdissimu[m].

Quod si dicitur nominales in Gregorio Nisathisio et Gabriele Biel agide uocib[us], ut s[er]uare significata res, na[m] du[m] uocib[us] dicit, q[uo]d agid[ur] de reb[us] significatis illor[um] nom[inal]i[um] h[er]cia n[on] pot[est] de illis agi nisi q[uo]d sermone, et uoces, explicando n[on] q[ui]s terminos et eor[um] significat[ur] q[uo]d in se uocib[us].

Obiectio. 1^a. Item in libris n[ost]ri e[st] p[er]p[et]uas multa de uocib[us] tradere, et q[ui]s, an o[mn]es eos autores, q[ui] tradit in s[er]uato, sed t[er]m[in]at, illos ideo ea tradere de uocib[us] ut uocib[us] illis dicit quo sensu et ualere uoces agide sint agissime, ad hoc ut op[er]es dirigi possint, et disputat[ur]es n[ost]ri et a[n]i[ma] sensu, q[ui]s. Quandoq[ue] mince nec nihil disputant, nec gestib[us] docent, nec solis q[ui]s q[ui]s, ut angeli, q[ui]s, quinque, sed signis uocib[us], ad q[uo]d sane inter p[ro]f[er]os stare debet. Si n[on] dat, n[ost]ro alii s[er]uare ut sage de usu suar[um] peculiaritate uocib[us] dicit, aut Logica dicit, q[uo]d cora q[ui]s o[mn]ib[us]. H[er]cia q[ui]s dicitur fines de uocib[us] tradit, q[ui]s s[er]uare cu[m] eo ipso op[er]es m[er]is dicit, q[ui]s dicit q[uo]d n[on] igitur eas directas s[er]uare, log debeat, ita q[ui]s s[er]uare Toloty q[ui]s. 1° con[tra] 1° Soli 2°. Casidant n[on] p[er]uocib[us] in p[ro]f[er]a. Conuincit[ur] q[ui]s. 1° s[er]uare. 2° s[er]uare, aut Tom. 1° N[ost]ri de 1° s[er]uare. 4° no. 2°.

Concl.
a
Voces a s[er]uare
octo logica
obies de uocib[us] de
1° octo logica
2°
3°
Sic uocib[us] circa
in mutabilis.
4°

Obiectio.
p[ro]f[er]is
angeli loquunt[ur]
solis gestib[us].

Obiectio

Prolegomena

Obiectio. 2. Obiectio. 2.º obtinet suadendo ut logica dicatur sermocinialis, q. fit sermone
 Ratio. Padeb, Sermon eẽ duplex intermũ et extermũ. Logica ab inter,
 no sermone tr sermocinialis quẽ dirigit, aut q illo directe sermũ aduoc,
 et seris quop recte sermocinemur.

Conclusio. 2. Conclio 2.º obtm Logica n̄ est res oẽs, ita sũtia cois ẽ Zabarella
 Obtm Logica n̄ est
 res oẽs
 lib. 1.º de natã Logicæ cap: 19.º Rudolphus Agricola in 2.º de Inventionẽ cap:
 6.º Petrus Ramũ lib: 1.º aduersus in Artem. Padeb, contra. 1.º illud ẽ
 obtm Logica, ad q. immediate sciẽtiũ Logica inclinat et habilitat, sed n̄
 inclinat immediate ad res oẽs sciẽdas. quod maior ẽ ẽ inuersiã ag. oẽs et
 sumit, ex forte 2.º de Arta cap: 4.º teste Antonio Rubi: in Logica minore
 q. 6.º

Obtm Logica, ad q. immediata sciẽtiũ Logica inclinat et habilitat, sed n̄
 inclinat immediate ad res oẽs sciẽdas. quod maior ẽ ẽ inuersiã ag. oẽs et
 sumit, ex forte 2.º de Arta cap: 4.º teste Antonio Rubi: in Logica minore
 q. 6.º

Obiectio. 2. Obiectio. 2.º obtm Logica n̄ est res oẽs, ita sũtia cois ẽ Zabarella
 lib. 1.º de natã Logicæ cap: 19.º Rudolphus Agricola in 2.º de Inventionẽ cap:
 6.º Petrus Ramũ lib: 1.º aduersus in Artem. Padeb, contra. 1.º illud ẽ
 obtm Logica, ad q. immediata sciẽtiũ Logica inclinat et habilitat, sed n̄
 inclinat immediate ad res oẽs sciẽdas. quod maior ẽ ẽ inuersiã ag. oẽs et
 sumit, ex forte 2.º de Arta cap: 4.º teste Antonio Rubi: in Logica minore
 q. 6.º

Conclusio. 3. Conclio 3.º obtm Logica n̄ ẽ res oẽs, seu 2.º Intentio ita ẽ Thomistis
 et quosdã alios ut Toletũ et Joannẽ Sta Kru in methodo eruditionis do:
 1.º cap: 1.º glorios recentiores Gertim Fonseca, Murcia, Soutoz, Luyta,
 dñig et alii. Dixi seu 2.º Intentio, q. res oẽs ẽ 2.º lex. 1.º id q. ẽ in
 tõe seu in aia reali spaciũs eig, ut species intellectuales, fctq, gotia, et conũ
 actq: et sic nra cogẽs intellectuales, seu cogitãoes, et omnia rõis sũtia in dia
 nra

Conclusio. 3. Conclio 3.º obtm Logica n̄ ẽ res oẽs, seu 2.º Intentio ita ẽ Thomistis
 et quosdã alios ut Toletũ et Joannẽ Sta Kru in methodo eruditionis do:
 1.º cap: 1.º glorios recentiores Gertim Fonseca, Murcia, Soutoz, Luyta,
 dñig et alii. Dixi seu 2.º Intentio, q. res oẽs ẽ 2.º lex. 1.º id q. ẽ in
 tõe seu in aia reali spaciũs eig, ut species intellectuales, fctq, gotia, et conũ
 actq: et sic nra cogẽs intellectuales, seu cogitãoes, et omnia rõis sũtia in dia
 nra

Prolegomena

na, a q. educant, et n. actiones inmanentes, hoc est tales q. in eis principio,
a quo educunt, et sicut, unde tunc ens rōis est in se et sicut in intellectu.
Ut hoc ens rōis n. sit factū ab intellectu, sed factū, et n. distinguunt, s. ens
reale, ut Morales putat, cui sit utru ens reale, resp. n. illa # et contra rea,
lia, q. sit materialia, et sensib. eadem sensib. gessit, sed et specialia q. sensib.
externis n. cognoscunt, et tū est, vel eā a se rei gessit, xomino illa rōis q.
intellectu obiciendo, ut Deo, angeli, aia rōalis separata, et n. separata, ange
lorū et aia rōalis cogitāōes etc. Quid ens rōis n. excludimus utrim n. nra
gelioe.

Deo ens rōis
et angeli.

Secundo. Ens rōis est id, q. est # obtine in intellectu, hoc est, q. dū cognoscit, seu
obiciat, est in intellectu. Intellectu aut et ante vel post intellectiōe n. est, nec eā est, ac
tū q. gessit, ut distinguat ad iis entib, q. dū sit obtine in intellectu, hoc est, intellecti
cogitāō obiciendo, et sit Intellectu obtine, ut, legis, aut angeli, dū gessit, unde.
Quid ens rōis n. dati gōe sentit q. dū dicitur in materia q. mōtario in materia q.
utru dicitur gressit ad Logica, et Valens in dicitur q. vel. 10. ad dicitur
ut dicitur a dicitur et dicitur. Sed rōis sentia admittit hoc ens rōis. Dices
utru hoc eā entia rōis mera signata, cui nec sint nec eā possunt a se rei,
ut dicitur. Putat illi q. ea admittit cū distinctione, q. dicitur dicitur in dicitur.
de utru dicitur q. 1. Nam aliq. obicit sibi intellectu sine fundamento, aliq. a
cū fundamento in re, q. dicitur tunc, q. dicitur signata intellectu, ut si gessit sicut aliq.
q. sit mens aut q. a se rei nulla hnt fundamenta mag. gessit n. dicitur, q.
dicitur et gressit entia rōis, q. intellectu n. aliq. fabricare cogit, cog. do iis
entiaōes facere debet. Nulla a. fit entiaōis nisi gressit apphēdā, id de q.
sicut eā.

Quid sit ens
rōis

obicit

q. dicitur

Fundamēta n. hia agnosit dicitur loco citato et dicitur fo: 2. dicitur dicitur
dicitur q. dicitur ante rōis. 1. negatio, 2. gressitio, 3. gressitio rōis, q. dicitur
dicitur dicitur dicitur, ut dicitur dicitur dicitur. Negatio est absentia sicut in
dicitur n. agto ad fo: ut absentia intellectu in lege aut absoluta negatio, ut n.
secundum dicitur. Gressitio est absentia sicut in dicitur agto, ut absentia dicitur in dicitur
quā

Fundamēta
de ente rōis

Fundamēta
Dicitur Negationis

2. dicitur
quā

Prolegomena

Definiō 2^a privatio
 (q̄ tenebras vocam^{us} seu noctē. Quae duae absentia cū a gte rei n̄ sūt
 aliqd̄ positivū, et sūt ita distributa ut oēs scia saepe multa de iis discere,
 scire cogant, enūciatōesq̄ facere. Cui de absentia iustitia sine debite
 scia n̄ potu ag. Jur: Conss.; de absentia rectitudinis scdm̄ legē divina
 in actu humano ag. Theologos; de absentia debiti caloris in ventriculo ag.
 Medicos etc.) ac ginde eas aggr̄adare & q̄ scia positiva a gte rei, sūt
 ut induat aliqd̄ positivū entis sc̄t dñe denotariq̄ possint entia. Et q̄
 hae entis positivū sc̄t dñe n̄ sūt, nisi q̄ illatm̄ seu +ōd̄ quicquid
 dicant, entia +ōis.

3^a sc̄da:
 Definiō Intentioni
 +ōis
 Porro intentio +ōis, q̄ tertio loco assignat, & fundamentū entis +ōis, nihil
 aliud ē, (q̄ ḡtativa +ōis, seu illatm̄ n̄ in aliqd̄ sc̄tm̄, hoc ē, res in
 tellectu actualis, quatenus illatm̄ quoq̄ uolūtas, et intentio, obtinuit q̄
 utiq̄ uolūtas uolūtas (q̄ ḡtō ab Arabib. dimansse dū in Hispania ent
 ac docuerant, cū n̄ regis antiquorū, q̄ his terris sit usq̄ Arabes, et
 Aicemā et Auerrōē, quos et Thomisae, q̄ et c̄t̄) ut igitur res q̄ ḡtō
 hōm̄ illatm̄ cognoscit, dicat, intentio. Sic n̄ q̄ illatm̄ lapidis, q̄ tenet
 se ex gte aīa, sed et lapis igitur, q̄ ē aīa, et intentio.

Intentio sc̄alis
 Intentio sc̄tiva
 distinguuntur a
 duobus 1^a et 2^a
 Intentionibus.
 Unde reflex ē intentio. 1^a sc̄alis, q̄ ē igitur illatm̄, q̄ format illatm̄,
 2ª obiectiva, q̄ ē res igitur q̄ obicit. Et q̄t illa et intentio sc̄alis. 1^a
 hae intentio sc̄tiva. 1^a, ad distinctionē aliam duarū Intentionū. 2ª dñe.
 Quarū altera et sc̄alis. 2^a, altera sc̄tiva. 2^a. Intentio sc̄tiva 2^a
 ē, Res cognita q̄ intentionē, 1^a sc̄alis, q̄t in illa igitur, ḡtū et respectu
 aliqd̄ seu relatio q̄ 1^a sc̄alis intentionē. Intentio 2^a sc̄alis ē ea, q̄
 hūc igitur respectu ḡcipit, ut, q̄ 1^a sc̄alis intentionē illatm̄ s̄tūcit
 hanc enūciatōē, homo n̄ ē lapis, hūc facit, ut lapis ē et sc̄tm̄, homo a
 sc̄tm̄, cū ex se nec ē et sc̄tm̄, nec sc̄tm̄, anteq̄ illatm̄ circa ea cogaret.
 Prætm̄ a. ē et sc̄tm̄ ē, et respectu q̄dā surrealives, q̄ si illatm̄ q̄ illatm̄
 ant

Prolegomena

Intentionis propria rda, eo qd dixerit alia illiis, qd cas res, in qd
 ita e ha rda sub alia rda, qd ut dicitur hae rda dicitur qd
 e.

Quando qd tr, qd intentionis rda debeat substantiam qd ante rda, illi qd
 hanc intentionem, intentionis: 1. formalis, qd posita, illi qd tr ante se reflectendi
 facientis ens rda, seu rda illas rda qd intentionem rda formalis
 sola st obtinere qd in illis, a qd rei. a. in reb. illis nihil st, nec aliquid
 in illis reat, qd dicitur. Et hae ena rda, qd ore appellat a Thomis
 intentionis rda (rda obtinere) qd dicit qd obtinere Logica, qd qd n de
 ens rda, sed qd id, qd surgit ex cogit. illi, qd ens rda n qd agnoscat
 et magnitudinem Thomis in re, qd cogitatur, seu cognoscitur, sed et in cogit.
 ipsa seu intentione 1. formalis, dicit n. et in illa, qd absoluta e, fingi
 posse et debere, qd surgere rda rda, ita ut una qd cogit. intentionis sit
 qd alia rda, n reale, sed facti dicit qd sane e rda rda rda
 volere, ut vel hoc rda rda hae sit regredienda.

Substantiam qd ante rda e, ut dicitur, dextra extrinseca, seu id ad qd
 res dextra e extrinseca, ut si garies dextra, dextra, n qd hae aliquid
 in se intrinseca, ut sic dextra, sed qd qd alijs existit iuxta gariesem,
 obiectit illi dextra talis, a qd extrinseca dextra. Et si ita garies dextra
 rda, n qd in igo aliquid e, sed qd talis illa agitat. Hoc igit dextra
 hae e, hoc n qd e, fingit illi, qd ens qd ante rda in gariesem, n a
 de rei n gariesem n sit rda ens, unde qd e ens rda. Hae de ante rda, qd
 sentit dextra: in Metaphysica dextra. Toti de Intentionibus rda qd 2. Thomis,
 dextra in qd rda dextra qd 6. arte 1. d. 2. dextra: dextra 2. de intentionibus
 dextra qd 1. d. 2. dextra in cogit. dextra: dextra dextra dextra rda. Fonseca
 qd Metaphysica ad dextra. qd 1. dextra dextra dextra dextra dextra
 qd 2. dextra in Logica cogit: qd ait, ens rda appellari ens in dextra
 eo qd

qd dextra:

Prolegomena

Ans. tunc q. 2.
Andro. ratio
accipit.
1. i. i. i. i.
2. s. a. t. u. e.
3. o. b. t. i. n. e.
4. o. b. t. i. n. e. t. u. r.

eo q. e. ad. ex. q. illud. sibi. obicit. nec. sit. nec. ea. q. ubi. et. arduis.
q. tior. auctores. entis. rōis. tū. colligit. 1. q. e. est. tunc. ab. illu. ut. p. a.
tua. ab. v. d. n. p. a. r. u. i. 2. q. e. d. s. t. i. n. e. i. n. i. l. l. u. d. u. t. o. g. a. t. i. o. i. l. l. u. d. u. s.
et. h. i. c. d. e. 3. q. e. o. b. t. i. n. e. i. n. i. l. l. u. d. u. t. a. l. b. e. d. o. q. c. o. g. n. o. s. c. i. t. u. r. t. u. t. e. t. s. i. t.
E. 4. q. e. o. b. t. i. n. e. t. u. r. u. t. r. e. d. a. i. n. d. e. n. t. i. o. n. e. s. o. b. t. i. n. e. q. s. h. a. u. d. e. n. t. d. e. s. c. r. i. p. t. u. r.
et. h. i. c. e. n. t. i. a. r. o. i. s.

Ph. ans. rōis
esse. tū. q.
coroll. 1. i. i. i. i.
coroll. 2.

Jam. u. ans. rōis. seu. i. n. t. e. n. t. i. o. n. e. r. e. d. a. n. t. e. a. d. o. b. t. i. n. e. L. o. g. i. c. a. e. q. u. a. b. s. e. q. u. a. t. i. b. r. o. i. s. 1. q. a. e. n. s. r. o. i. s. n. u. q. a. b. s. t. r. a. c. t. u. i. n. t. o. t. a. r. i. g. i. n. e. L. o. g. i. c. a. e. x. p. l. i. c. a. t. u. r.
2. s. i. p. s. e. n. s. r. o. i. s. e. s. t. o. b. t. i. n. e. L. o. g. i. c. a. e. d. e. b. e. r. e. t. t. u. q. p. r. o. p. r. i. e. t. a. t. e. s. s. e. n. t. i. a. r. e. a. l. i. a.
d. e. i. p. s. o. d. e. m. o. n. s. t. r. a. r. i. q. i. t. i. d. e. t. e. n. t. e. n. t. i. a. r. o. i. s. e. n. t. i. a. r. o. i. s. n. o. p. o. s. s. u. n. t.
h. a. b. e. r. e. p. r. o. p. r. i. e. t. a. t. e. s. r. e. a. l. e. s. a. t. i. n. L. o. g. i. c. a. n. o. d. e. m. o. n. s. t. r. a. n. t. u. r. p. r. o. p. r. i. e. t. a. t. e. s. q. s. i. n. t.
e. n. t. i. a. r. o. i. s. s. e. d. e. n. t. i. a. r. e. a. l. i. a. q. e. n. s. r. o. i. s. n. o. e. s. t. o. b. t. i. n. e. L. o. g. i. c. a. e. q. u. a. b. s. e. q. u. a. t. i. b. m. i. n. o. r.
i. n. L. o. g. i. c. a. d. e. m. o. n. s. t. r. a. t. u. r. V. G. r. d. e. s. y. l. l. o. d. e. m. o. n. s. t. r. a. t. i. o. n. e. q. p. a. r. i. a. t. s. e. i. a. l. d. e. d. i. a. l. i. o.
q. p. a. r. i. a. t. o. p. i. n. i. o. n. e. e. t. p. a. r. i. a. t. s. e. i. a. l. e. q. p. r. o. p. r. i. e. t. a. t. e. s. r. e. a. l. i. s. 3. n. o. p. o. s. s. u. n. t. o. i. a. r. e.
u. o. c. a. r. i. a. d. e. n. s. r. o. i. s. q. t. r. a. c. t. a. n. t. i. n. L. o. g. i. c. a. n. a. c. o. n. c. i. a. t. i. o. V. G. e. t. P. r. o. c. i. n. o.
e. p. r. i. o. r. i. n. a. n. t. e. r. o. i. s. e. n. t. i. a. s. i. t. q. u. e. d. a. m. s. e. n. i. n. t. e. n. t. i. o. f. o. a. l. i. s. 1. q. q. u. e. d. i. t. i. n. t. o. r.
P. r. o. n. e. t. o. b. t. i. n. e. r. e. d. a. n. t. e. q. u. i. d. e. s. i. u. e. h. a. e. e. x. i. s. t. e. r. e. e. t. 4. s. i. d. i. d. o. b. t. i. n. e. g. e. n. t.
e. n. t. i. u. e. e. n. s. r. o. i. s. q. a. s. a. g. e. i. n. e. a. o. c. c. u. r. r. i. t. e. t. s. a. g. e. f. a. c. i. e. n. t. u. e. e. t. a. l. i. q. u. i. b. u. s.
e. x. p. l. i. c. a. t. u. r. s. e. q. u. a. b. i. n. m. u. l. t. i. s. q. u. o. q. a. l. i. i. s. s. e. i. s. s. t. a. b. u. e. n. d. u. e. e. t. o. b. t. i. n. e. q. a.
e. t. a. l. i. a. s. i. u. e. s. a. g. i. s. s. i. m. a. f. a. c. i. u. n. t. e. n. s. r. o. i. s. n. a. n. o. m. e. J. u. r. i. s. C. o. n. i. m. a. g. i. n. a. t. u. r.
s. i. b. i. q. q. h. i. t. h. o. m. o. i. n. a. g. r. u. V. G. e. t. q. e. n. s. a. l. i. q. i. n. h. o. c. e. n. t. i. n. a. g. e. r. e. i. n. u. l.
e. n. t. i. s. i. t. e. n. s. i. n. h. o. c. q. a. s. t. a. b. u. t. u. l. e. g. i. s. a. u. t. q. u. e. s. s. i. o. n. e. l. u. e. o. l. t. a. s. p. r. i. n. c. i. p. i. s. u. l.
d. o. n. a. t. i. o. u. e. l. q. u. i. s. a. l. i. q. i. c. i. t. q. d. e. q. e. t. f. u. d. a. m. e. n. t. a. i. u. r. i. s. a. c. c. e. d. i. t. n. i. h. i. l. r. e. a. l. e.
i. n. e. o. q. i. q. a. c. q. u. i. t. p. r. o. d. u. c. i. t. 5. s. i. n. u. l. l. a. e. n. t. i. a. r. o. i. s. r. e. s. u. l. t. a. t. e. t. e. x. p. r. i. b. i. l. l. e. t. u. r.
h. i. l. o. m. i. n. u. s. L. o. g. i. c. a. t. r. a. d. e. r. e. q. u. e. r. e. t. e. a. o. i. a. q. e. t. n. o. t. r. e. d. i. t. q. e. n. s. r. o. i. s. n. o. e. s. t. o. b. t. i. n. e. L. o. g. i. c. a.
e. n. t. i. a. s. i. t. t. u. n. d. a. l. i. q. u. i. d. a. c. c. i. d. e. n. t. i. a. r. i. a. A. n. s. e. D. u. r. a. n. d. e. i. n. 1. s. u. b. i. a. n. t. i. a. d. i. s. t. 19. a. 7. s. u. b. o. b.

coroll. 3.

coroll. 4.

coroll. 5.

coroll. 6.

coroll. 7.

Ratio. 1.
p. r. o. c. i. n. o.

Thomista. q. d. s. u. a. s. i. n. t. u. r. e. t. o. b. i. e. n. t. 1. n. e. c. e. s. s. e. e. n. t. e. n. s. r. o. i. s. t. r. a. c. t. u. s. a. b.
a. l. i. q. s. e. i. a. q. a. L. o. g. i. c. a. e. n. t. i. a. n. u. l. l. a. m. e. d. i. q. p. r. i. n. c. i. p. i. a. t. P. r. o. d. u. c. i. t. 1. n. e. g. a. t. i. o. n. e. s. i. n. t. u. r.
e. n. t. i. u. t. e. n. s. r. o. i. s. s. i. t. a. d. e. a. d. e. n. t. i. a. n. o. b. t. i. n. e. a. l. i. e. n. i. q. s. e. i. a. e. t. n. o. m. o. d. e. o. m. i. t. t. i. i. t. u. t. a.
n. u. l. l. a

Prolegomena

nulla scorum tractat, et satis e si alia sia de eo incidat qda et n
dicit. Sape qd itty fait ens rōis, sed n necesse e, ut ad illud ittyndū
esse reflectat. Reddy nō negādo xqntia, qd ginet ad pōtētia aūg e
considerare qd sit ens reale. Nam ad id ittyndū ieruat et scire qd sit ens
rōis, cū sepe itte, eigt sitayere deo pōtē e, at pōtē eē vūtr
Obiciūt nō uenitū anti rōis oēs pōtēitates oōti, supra notādo 6.
allaba. q. e oōtm. Reddy negādo aūg, nā qd qd sit de. i. cōtra. nō nulla
rōe uenit, cū negā q n logica tractat, ad ens rōis referant, sed ad
dirigēdas ogōes itty, ad p alijntūm iduat explicare subinde ens
alij rōis.

Pyrio

Obiectio. 2.

Pyrio

Obiciūt 3. Amidgd tractat, aut explicat in logica e ens rōis, ut uōtra
gōng, gōgōs et; oōtm, gōtm, sūtty etc: defio, diuisio etc: q oōtm logice
e ens rōis. Reddy nō negādo aūg, nā sūtty, defio, diuisio etc: n st entia rōis
sed reales ogōes itty. Et si qda entia rōis explicat, n tm explicat, q
se, sed uel ut reiciant, uel in ordine ad dirigēdas ogōes, ut et sepe in aliis
suis explicat, in ordine ad explicatū pōtē oōtm.

Obiectio. 3.

Pyrio

Obiciūt 4. Cū ipse ogōes n se n sint ens rōis, ipsarū tm coordinatio
sen fōā, e merū ens rōis. Hae forma et coordinatio nāe tractat, a dia,
lectio, q. ad huc oōtm Dia e ens rōis. Reddy negādoens cū coordinatō,
cōtib. q. 4. gōmiali artē. n. ad q. Sur. d. gōmiali q. 2. a. conclus:
2. corollaris n. C. s. n. et illa fōā sen ardo directarū ogōnd realis
ordo, unde ordinata alij ogōis circa certū oōtm, et q ordinata e, distinguit
natr ab alia n ordinata circa id oōtm, et qz manifeste eē realē ex eo, q
ordinata ogōis garit scial, q e etty realis, qcedēs ab ogōe ut ordinata e.
Nullū. n. etty realis, qcedit ettyne ab ente rōis.

Obiectio. 4.

Pyrio

Obiciūt 5. Itōes. 4. pōtētia lex. p. ait Dial et pōtētia circa id oōtm
uersat. Sed pōtētia e ens reale. q. dia e ens rōis. Rūcula e arqūa, et
tm et it pōtētia q. 17. a. conclusōe s. et Reddy qcedēdo q dia circa oō
ens uersat, sed negat, q circa ens rōis, de q ag. pōtētia illi alij e sile hū,
et ittyt # ens reale. E Dial. a. ittyt qda Logica, q ex pōtētia arqūa,
citra

Obiectio. 5.

Pyrio

Prolegomena

circa res, sicut Aristoteles circa easdem demonstrative arguit, ut e con'stituta
interpretatur, q'sertim Alciatru Italensis ad locu citatu. Quid de S. Thoma
sentiatu patet ex scrip'tis.

Concl. 4

Optim Logice e ogo
illata.

Conclio. 4. Optim Logice e ogo illata, ut dirigibile, in cognoscendo, ita
Jandung in 2. d. 6. Aristotica, Metadulung. 2. Aglogie sec. 5. et Hieron. Bro-
lung et e doctissimo innotu teste Augustino Thomista, et Pauli q. 6. gemis,
Et in alijs op'ia est nuncu. 2. in Logica maiore ait, tunc subadung
p'is illi. et solu tenet, sed effiacib. r'ib'g firmat. Qu' desedit Mura
q. 2. d. 1. q. 2. et e ogo q. 1. Th. 1. me' e quipias eod. et
i. p'p'at. loc. 1. et ubi loc. 20, et ab. q. 2. q. 2. q. 2. q. 2. q. 2. q. 2.
a obstat unq loq' obscuru in q. Aristotica lect. 4. cu quo solo aduersa
ni inuig'at. Ad huc quoy p'ntia reuocari q'os id gl'orey alia q' s'ndu
re'cing, anq' a. huc gl'orey q'obey et alius sentias ad ea reuocant
est

no
Anomalo Logica
Optim sumi debeat

Notatu hic inuestigari et trahi optim Logice in con' g'ut oia r'ib'g
dere debet q'oy Logicalia st, n' g'ut ab hoc uel illo p'te tradida e, q'
gl'orey n' tot scial tradiderunt, sed sibi uota q' aut q'eres destina-
unt, et sic optim assignare resuenerunt n' Logice in con' sed tuc, huc e,
g'artiale aliq' q' trahere uoluit. Logica a. in con' r'ib'edit regular,
ai cognosci r'oe. Cognosci a. Gl'arioris modi st 1. re' illatu dirij,
dere, 2. definire, 3. una ueritate ex alia arguendo colligere. Gl'arioris
modi, st hi modi n' tu Eis cogitio q' e tres op'oes e possolis, e uel definitio
uel diuisio uel dicensq, cu d'eb' multae cognoes, seu op'oes q' nihil homi
st, sed q'are cogno'es q, q'ud dubio dirigibile st, et n' ab alia scia q' a
Logica.

Optim gl'orey 1.

Optim gl'orey 1. In op'oe p'lecto q'rat oia, q' ad optim requirunt, q'ser
him ille tres r'ib'es notado 6. allate, e. n. cogitio illat' unu q' g'ore
pice, q' uniuere de oib' fere q' tractant, in Logica, Gl'arari st. q' ad
opt' illat' dirigeda referunt oia, q' in Logica tractant, q' uel
sg'arios

Prolegomena

species eiq[ue] tota, sine ut g[en]erigia, sine ut partes, sine ut q[ui]d aliud est:
 Proh[er]ea q[ui] h[ab]et totu[m] distinguit[ur] Logica ab oib[us] aliis sci[en]tis, nulla. n. alia
 sine sit hoc totu[m] sub hac r[ati]o[n]e scilicet, ut dirigibilitatis in in cognoscendi.
 Proh[er]ea h[ab]et totu[m] e[st] abstractu[m], ut nec g[en][er]at[ur] nec n[on] g[en][er]at[ur] q[ui] in logica tra-
 dit[ur] aut tradi debet. Item hoc totu[m] sit multas proprietates q[ui] demonstrari
 possunt, esto a nullo habens o[mn]es demonstrata sint, sit it[er]um media q[ui] dem[on]strat
 ille possunt. Constat et hoc totu[m] multa specialia tota, ut sit n. cogit[io]
 q[ui] diversa cogit[io]s representat in illis. Quia multa n. sit genera e[st] m[ul]ta,
 d[ist]incta, g[en]er[ati]va, s[er]vata etc. Inter h[ab]et specialia alig[ua] g[en]er[ati]va obtinet,
 ut ar[ist]oteles, inter ar[ist]oteles syl[lab]e, inter syl[lab]as dem[on]stratio, et inter dem[on]stratio[n]es
 una q[ui] est g[en]er[ati]va, de q[ui] in r[ati]o[n]e g[en]er[ati]va: q[ui] una s[er]vata facere p[er] se, me,
 v[er]o o[mn]ia q[ui] in logica tractat[ur], ad ea d[ist]incta referret[ur], sed q[ui] ea n[on] s[er]vata
 esse g[en]er[ati]va ob defectu[m] p[er] se, ideo saepe stanti e[st] debent utiq[ue] alio syl[lab]o
 imo, q[ui] saepe nec syl[lab]as d[ist]incta facere, in enu[n]ciatio[n]ib[us] existim[us], et q[ui] nec h[ab]et
 s[er]vata facim[us] in app[ro]p[ri]atione et ag[er]escim[us].

Est sane q[ui]libet nam cogit[io] q[ui] se digna e[st] q[ui] ab hoc d[ist]incta, et usurget[ur]
 et ad g[en]er[ati]va alig[ua] n[on] referret[ur], et si prima et r[ati]o cogit[io] ad dem[on]stratio[n]em vel
 syl[lab]am referri possunt et si syl[lab]e d[ist]incta est, et referri debet, sic in me-
 dica, et si ad medicu[m] effectu[m] referret[ur] et ordinet[ur] anatomice cognitio[n]is
 utiq[ue] r[ati]o[n]is, si medicina d[ist]incta debet, e[st] tu anatomia res q[ui] se digna q[ui] cog-
 noscet[ur], et si ad medicina[m] d[ist]incta n[on] referret[ur], sicut ea tradidit g[ra]ec[os], q[ui]
 p[er] se ad medicina[m] n[on] tractant, sed sit ad speculativa[m] cognitio[n]em a[nt]icua[m]
 e[st] x h[ab]et oib[us] utiq[ue] cogit[io] illud e[st] totu[m] Logica totiq[ue], ut ai[n] r[ati]o[n]es tota
 manant, sed q[ui] assignat[ur] ab aliis, n[on] manant, ut q[ui]m p[er]cedit[ur].
 q[ui]lusionib[us] vidim[us] q[ui]m g[en]er[ati]va g[en]er[ati]va.

Cogit[io] illa e[st]
 totu[m] r[ati]o[n]is
 q[ui]a

Phab

Prolegomena

2. 2. 2. *Philos. 2.°* Tale studium est *obtin* aliisq. tity, ut circa illud versando fit, non sicut aqua, in qua ordinatq. est, sed versando circa *ogoes* matiq. di- rigibiles est in cognoscendo, *Logica* agit sine sicut, q. ha *ogoes* est: *obtin* *Logica*. Sicut est *e* *suorsit* *og.* *es.* *S* *sinor* *ogabz*, *finis* *g* *orig*
- Finis *Logica*. *Logica* est *recta* *cognitio* et *disertatio*, quod ad *n*, ut *hinc* *Conim.* q. *4* *Art.* 1. *et* *Fonteca* *citatis* *m* *tra* (et *n* *cognitio* *veri* et *falsi*, ut *nult* *Janally* *tra.* *de* *Cognoscendis* *cap.* 1. *et* *Zabar.* *lib.* 1. *de* *nra* *Logica* *cap.* 12, *cu* *sit* *nimis* *remoly*, et *cor* *cu* *aliis* *scis*) *sed* *hinc* *n* *assequetz*, nisi *hinc* *g* *otto* *ogoes* *dirigibiles*, *ergo* *er.* *Philos.* *minor* *qa* *qd* *qd* *cade*, totu sibi *obiciat*, *foram* *sunt* *n* *assequetz*, ut *gatebit* *uel* *teniter* *osiderati*, *si* *sermo* *sit* *de* *fine* *totali*, et *firmat.* 1.° *qa* *ois* *dotiz*, *na* *et* *ars* *inuenta* *est*, ut *aliquo* *nra* *defectu* *emendaret*, *hinc* *Art.* 7. *g* *lit.* *cap.* 17. *g* *et* *Loga.* *Defectu* *a.* *nra*, *que* *Logica* *emendat*, *est* *crebra* *et* *ratio* *circa* *cognitioes* *n* *n* *cognoscendi*, *nulla* *u.* *alia* *scia* *est*, *q* *ois* *vitia* *emendet* *aut* *doceat*, *qm* *sine* *errore* *fiant* *cognitioes*, *Logica*, ut *gulchre* *docet* *Fonteca.* 2.° *de* *Logica* *cap.* 3.° *q.* 1.° *sec.* 2.° *et* *qd* *emendet* *esse* *n* *est* *vitia* 3.° *ogois*, *sed* *er.* 2.° *et* 2.° *ita*, ut *n* *assequetz* *Conim.* q. 5.° *Art.* 13.° *dicentib.* *g.* 1.° *et* *n* *ogoes* *est* *emendet*, *in* *ordine* *ad* 3.° *si* *qa* *sermo* *sit* *de* *totali* *Logica*. *At* *hinc* *sunt* *finis* *n* *est* *asseq* *Logica*, nisi *det* *Logica* *q* *n* *ogoes* *ordinate* *et* *recte* *adhiberid* *debeat*, *ac* *g* *mde* *nisi* *circa* *ogoes* *dirigidas* *versatz*, *hoc* *est* *capu* *rectitudinis* *explicat.* *Confirmat.* 2.° *ois* *atq* *directing* *tity* *g* *otto* *id* *g* *dirigit*, *Logica* *est* *tity* *directing*, *g*, *sed* *Logica* *dirigit* *ogoes* *g* *has* *habent* *g* *otto* *Confirmat.* 3.° *Hinc* *nra* *est* *Logica* *realis*, *qa* *total* *dirigit*, *et* *ad* *dir* *ductione* *aliaru* *sciaru* *ita* *uocabz*, *q* *gotiz* *reales* *duz*, *cog* *duchet* *res* *extra* *ogoes* *gordas*, *n* *g* *ogatio* *illatu* *n* *sit* *res*, *ac* *n* *est* *Logica* *scia* *realis*, *sed* *q* *n* *sit* *totu* *extra* *delitu* *gositatu*, *q* *significat* *sepe*
- Confirmatio 1.°
- Confirmatio 2.°
- Confirmatio 3.° *Cum* *Logica* *est* *realis*

Prolegomena

sage nos, res, accipit.
 Alia sentia reuocant, ad hanc, dicendo, qd n̄ adjectiuo obtm̄ totiq̄ logica ty
 issime accedra assignant, sed finale, nat̄ primo fricen: ex 2° qd be
 sola defioe, ex 3° sola demōstrā agnosuit, eo qd sint duo nobilissimi
 sciendi modi. 2° Alberty ssa. sola argūōe. 3° egois admittit, eo qd
 Dia sit rōālis scia, Geignū. a. rōis opus sit discursy. 3° Sco: q. 3. in
 Logica adhuc angustiq̄ obtm̄ genit, res solū syllū, qd hūc existimant
 dignissimā logica s̄. 4° Comito: d̄ Sans: solū agnosuit 3. egois m̄
 Quā diuidit, definit, d̄ argūōe, n̄ in Q̄tū aliqd aliud s̄t, dicit
 n̄ in digerēdi eā obtm̄, et n̄ hūc aint eā agōe mētis diuidēdi, de
 finēti, et argūōe. 5° Graei Interp̄. ut Simplicy, Thomony, Philopny
 sola demōstrā aint eā obtm̄ logica, et tres grā obtm̄, qut ab s̄tē.
 e scripta: dicit Graei aint, demōstrā, Alber: aint, argūōe, uel syllū.
 S. Th. ut in 1° qd iudicay, tres egois existimat. Ego n̄ dubito qd logica
 s̄tē, ad tres egois applicari possit, et s̄tē hoc m̄tēdere potuisse. s̄tē
 ita tractauit suā logica, ut qd m̄tē egois n̄ seruiat syllū, et demōstrā, q̄i
 ex m̄tē in hūc hōe scripta cēt.

Notata

2°

3°

4°

5°

Quaestio. III

Qualis sit Logica.

Qua in hac q̄tione indagabit, erit q̄tū q̄tā de logica, q̄ cognioe
 obtm̄ aigt ac fere defioe et ead̄ s̄ruggent, ac p̄inde ad q̄tione q̄tē ē,
 q̄tinere possut. Ut qd sit logica docēs et utēs, utru sit n̄ria ad al
 res scias, utru sit scia, utru practica uel speculatiua, utru una, utru
 prior et nobilior aliis, q̄s q̄tos habent, q̄ egois nōia sortiat, etc.

Auaretz. 1° qd sit logica docēs et utēs, hae n. nōia latini usus,
 cont̄ ut S. Th. et Sco: it̄q̄ Arabes, Quis diuisio hae a Graeis origiue
 trahat, q̄ alterā appellat logica a reb̄ anulsā, alterā cū reb̄ geratā.
 Et Thomis.

Quaestio
 De Dialectica et
 utraque logica

Prolegomena

Logica docēs ad
sit

Est omnis pluribus variantibus. nunc hanc re sentis, tunc hanc logicā do-
 cētē, eē hanc illamque hanc dēsignāting, gūt itz tradit regulas
 ordināti cogēs mētē in cognoscēdo, casq; pbat, aut alias p priedates
 de eōt octo demōstrat, et mīdas scās dēdērat, q; facit nullā rēgē
 do mūdā aliarū sciarū, nisi forte aliqñ, ex qñ gratis, muduch aliqd
 ex nīs, q; nōde merito appellat, a reb. aūulsa, q; in snta mērit oēs
 Vnātie Logica tres pbrissimū exclusiōes regio. i.° aliq; dicit eēt hanc
 q; ē docēs Logica, eē et utatē, et dē dēsignū offm. Docēs gūt q; ut dē
 hā, q; scās cognoscēdi et dēssēdi, V. G. Syllagical indicat, et si dēgel,
 et formidina ab illētu, ut autatē in illo faciēdo egat. Vtes u. e.
 pter, q; illud q; offm absoluit, hāc eēt scās mērit elicere et fē
 cere. Longe n. aliud ē hanc indicare, et dēssēdi, q; nō fōā hanc elī,
 cūda sit, et aliud fōā igitā efficiere. Sicut hāc gēgēdi, et dē dat q;
 fōā dēssēdi q; gēgēdi sit, sed et ad igitā gēgēdi faciēdi est hanc
 gēgēdi: et multi sciūt de gēgēdi indicare gēgēdi, nō tñ eā facere
 hanc exclusiōē tñ Thomista, gēgēdi Sedēg; et Justitia: sed nos q;
 in pma q; stione nō 2.° secuti sumy Scar. et Fons: et fere et Lionib; q;
 5.° extō 4.° docēs hanc Logica et habere gēgēdi offm, edū. a. nō ha-
 bere, et igitā alias scās sufficientes eē ad faciēdi et fōā, nec in hoc
 debere mērit a Logica, nō hanc accige a Logica, q; ar approbōē fōā de
 Ideo et hanc dēsignāting gēgēdi ob cas alibi p pcedas. Nisi uelint illa duo
 offia ita explicare, ut dicit Logica eē docētē, q; tēg; gēgēdi p pcedat
 scās solent) indicat et docēt bonitātē fōā, V. G. vīs sylly in Baragū
 tñ gēgēdi: eē a. utatē q; tēg; aspicit nōdindūm aliqñ syllym q; hanc et
 nūc fit, eūg; indicat eē bonū, et hoc suo iudicio p pcedat et hanc alia mērit
 q; utatē Lionim: uelle loco citato. At Pubigin Log; min; q. 3.° dicit, Leo,
 q; eē docētē iuxta ea ut nos explicāting, eē a. utatē q; tēg; hanc sylly
 gēgēdi.

• Vtes Logica
trifurca
caus
i.°

Prolegomena

21

post illud uerbo dictamen aliter, et per quod omnia Logica esse scias, per quod
reg u, et ante q u glauat.

2do aliquot Faber: lib: 1o de nat Logica cog: 5o. Wilhelms uocam agud fa
L. Hin in Prolegomenis Logicae dicit, Logica uelut eae oes alias scias, quod se
sunt alio. seu oegos mouentur dictamini Logico, q uelut h, q uelut q uelut
facilis e et clara, et mixta uideri q, cur uideres alias scias non Logice
afficere uoluerint. Et P. de, q id q Logica mae mcedit, in illis re igea
regis, qn oegos fuerit, ut bona foa seu bono modo cognos. Hi auctores q
cul dicit dicit Logica uelut eae doctae reat distingui, qn q scia oes alia
reatr a Logica distinguit

2o

obscuro
P. sic

3do aliquid dicit Logica uelut eae htm originatum, q uelut disputadi circa q
re et otm q uelut uing libet alteris scia, ita, ut sigs demeritine, q uelut q uelut
Logica uelut sit in subsidio ut q uelut Logica, seu q uelut, ut sage otingit, not
tra a Logica e q uelut disputandi, q uelut e q uelut ullig scia, sed cois, ita, ut
q uelut una otm q uelut q uelut disputare, uideris q uelut. q uelut et circa aliud q
q uelut q ad q uelut n usuret uiderit otm n ad, sed et q uelut externa q
q uelut ad q uelut uelut q uelut ut dact Alex: hal: q. Distiguit ad q
tu q. ideo fit, ut haec notitia habeat peculiare htm q uelut q uelut
unde originatum dr, et q uelut sumit ex cois ad id de q uelut dr Logica.
Quod u. attinet ad uelut nois, dr q uelut htm Logica, q uelut q uelut Logica, q uelut de
scias q uelut e scia mouentur oib. aliis scias, q uelut uelut et uelut de foa
discreti, q uelut cois oib, ita et q uelut htm mouentur oib. aliis scias, subministras
mau q uelut, q uelut cois oib. in defectu demeritine, unde solet adingi ad tracta,
uolud Logica doctae. Et uelut, tu q uelut alia scia igeo uelut, tu q uelut igeo et
hic htm uelut foa discreti, et syllora a Logica doctae q uelut, n seq a
scia debent in q uelut subsidio uenit, q uelut n seq illi mouentur Logica doctae
in iudicando

3o

Cur Logica
uolens dr.

Prolegomena

Logica est sci^{entia} in^{dicando} de ^{se} ac ^{aliis} sci^{entis}. Logica ut^{er} in ^{hac} a^{ue}stio^{ne}, g^{en}er^{al}it^{er} d^{ub}it^{ur}
 est re^{al}it^{er} d^{ist}incta a ^{do}ct^{ri}na, cu ^m ut^{er} sit^u s^{ci}ent^{is} o^{ri}gⁱⁿal^{it}er, d^{oc}et^{ur} a ^{sci}ent^{is} f^{is}ic^{is},
 Logica est s^{ci}ent^{is}, q^uo^{ia} re^{al}it^{er} d^{ist}incta ^{est}.
 f^{is}ic^{is} d^{oc}et^{ur}.
 Jam iudicium meum de istis 3. sententis istud est. An^{ti}o^qu^oq^{ue} uocabula in^{gen}er^{al}it^{er}
 ex ^{ut}ra ^{ut} h^{ab}ent, h^{ic} a ^hoc ^sent^{ent}ia ^s d^{is}crepant, cui ^{rei} s^{ign}ificat^{ur} d^{et} h^{ec} u^oq^{ue}
 ab^ula, g^{es}se o^{es} s^{ent}ent^{is} est, q^uo^{ia} n^{on} ad^herent^{ur} ali^{is} s^{ign}ificat^{ur} in^uel^l
 u^{en}s m^{ul}ta m^odo, ut ^sent^{ent}ia ⁿoⁿ d^uo, g^{en}er^{al}it^{er} a ^Conim^{br}: explicat^{ur}
 q^uo^{ia} d^{ic}it^{ur} al^{ias} o^{es} iudic^{is} g^{en}er^{al}it^{er}, est r^{em}ot^{is} t^u q^uo^{ia} ex ^po^{si}t^{ur} est S^{an}cti Thome
 in ⁴o ^met^h: l^{oc}: 4°: et ^a C^{on}im^{br}: q^uo^{ia} 4°: a ^rist^o 2°: d^{ist}inct^{is} 2°: d^{ic}it^{ur} est g^{en}er^{al}
 r^{em}ot^{is} r^{em}ot^{is} h^{ic} d^{ic}it^{ur}.

An^{ti}o^qu^oq^{ue} 2°
 ut^{er} h^{ic} s^{ci}ent^{is}
 s^{ci}ent^{is}.
 h^{ic} d^{ic}it^{ur} est

An^{ti}o^qu^oq^{ue} 2° ut^{er} Logica sit^u s^{ci}ent^{is}. P^{ro}bat^{ur} ex ^ant^{er}iori s^{ent}ent^{is} a^{ff}ine
 it^{em} Gregor^{is} Valent^{is} tom^o: 2°: d^{ic}it^{ur} s^{ent}ent^{is} 3°: q^uo^{ia} 2°: C^{on}im^{br}: q^uo^{ia} 4°:
 A^rist^o: 3°: A^rist^o: q^uo^{ia} 2°: S^uar^{is} q^uo^{ia} 3°: S^uar^{is}: n^o: 2°: cap^{it} 3°: q^uo^{ia} 1°: s^{ent}ent^{is}:
 est g^{en}er^{al}it^{er}: q^uo^{ia} 1°: S^uar^{is}: 1°: est g^{en}er^{al}it^{er}: q^uo^{ia} 1°: S^uar^{is}: q^uo^{ia} 2°: T^ol^{er}: q^uo^{ia} 2°: S^{an}cti Thome: m^{et}h^o: 4°: l^{oc}:
 4°: Pet^{ri}ella lib^{er}: 1°: H^{ic} g^{en}er^{al}it^{er} d^{ic}it^{ur} cap^{it}: 1°: d^{ic}it^{ur} 2°: S^uar^{is}: cap^{it}: 1°: in
 a^ltera a^urea t^omo G^{am}but^{is}, S^uar^{is} q^uo^{ia} m^{et}: ad ^loc^o: 5°: et ^{al}ii.

1°

Prob^{at}ur 1° a^uq^{ue} ad ^{quos} i^{medi}ate i^{cl}inat^{ur} t^uto^{rum} Logica, s^unt^u d^{em}on^{str}at^{io}es,
 q^uo^{ia} Logica est s^{ci}ent^{is}. Istis, p^{ro}bat^{ur}, q^uo^{ia} ex ^tu^{to} Logica i^{medi}ate est g^{en}er^{al}it^{er} q^uo^{ia}
 n^{on} d^{ic}it^{ur} d^{ic}ta^{ur} mⁱⁿima et ^reg^ula Logica de ^rat^{io}n^{is} s^{ci}ent^{is}, una cu ^m g^{en}er^{al}it^{er}
 h^{ic} d^{ic}it^{ur} d^{ic}ta^{ur} mⁱⁿima q^uo^{ia} g^{en}er^{al}it^{er} s^{ci}ent^{is}, istos d^{ic}it^{ur} s^uar^{is} lib^{er}: 7°: d^{ic}it^{ur}:
 cap^{it}: 2°: et ³o^o u^{el} si ^hab^{er}ent^{ur} n^{on} s^unt^u g^{en}er^{al}it^{er} s^{ci}ent^{is}, g^{en}er^{al}it^{er} d^{em}on^{str}at^{io}es r^{eg}u^la
 Logica, salt^{em} d^{em}on^{str}ari p^{oss}unt q^uo^{ia} s^{at}is est ut ^{Logica} in ^sap^{er} ex ^{se} s^unt^u u^{el}
 est g^{en}er^{al}it^{er} s^{ci}ent^{is}, est n^{eg}l^{ig}ent^{is} cor^um, q^uo^{ia} est h^{ab}er^{ent} aut ^poss^{id}et^{ur} ali^{is} s^{ci}ent^{is} n^{on}
 s^unt^u s^{ci}ent^{is}. Prob^{at}ur 2° q^uo^{ia} illa s^{ci}ent^{is} est s^{ci}ent^{is} s^{ci}ent^{is} s^{ci}ent^{is}, q^uo^{ia} i^{medi}ate s^unt^u
 s^unt^u d^{em}on^{str}at^{io}es s^{ci}ent^{is}, istos s^uar^{is}: l^{oc}o c^{it}at^{ur} d^{ic}it^{ur} ex ^su^o, s^{ed} Logica
 s^unt^u s^{ci}ent^{is} d^{em}on^{str}at^{io}es c^{ir}ca s^um^o o^ll^um, q^uo^{ia} est s^{ci}ent^{is} 2°: p^{ro}bat^{ur} q^uo^{ia} d^{ic}it^{ur} h^{ic}
 g^{en}er^{al}it^{er} s^{ci}ent^{is} d^{eb}et^{ur} ali^{is} s^{ci}ent^{is} t^uto^{rum} ali^{is} r^{eg}u^la r^{eg}u^la, s^{ine} q^uo^{ia} al^{ias} s^{ci}ent^{is}
 n^{on} est

2°

g^{en}er^{al}it^{er} s^{ci}ent^{is} d^{eb}et^{ur} ali^{is} s^{ci}ent^{is} t^uto^{rum} ali^{is} r^{eg}u^la r^{eg}u^la, s^{ine} q^uo^{ia} al^{ias} s^{ci}ent^{is}
 n^{on} est

Prolegomena

Et sunt scia, q. et igitur Logica e scia. Et habet ans, requiritur illud q. et finet ad alias scias e, ut eam cognosces sint indubie et evidetes, ut q. ad ma sed et q. ad fin. Hanc dubietate et formidine circa bonitate scie nemo q. tollere, nisi sola Logica, cuius e habere dictamina de bonitate scie, q. di domina ut fidem mereant, q. ul dubio clarissime demtrari debet, ut alioc nemo illis q. d. ut sit assensu evidete, firmu, et sine formidine, q. necesse e, ut Logica faciat demtrates suam regulam, q. e scia.

Obiectio. i. q. d. q. n. met. tex. 15. a. d. absurdum ee et scia et n. sciendi q. rere, q. n. sciendi itelligit Logica, q. ex ipso excludit a suis. Respondet, q. d. q. n. sciendi itelligere scias alias, q. Logica n. st. q. s. h. m. s. p. t. h. y. e. a. n. t. e. q. s. p. u. l. t. i. m. o. Logica discreta e, ne fiat confusio, q. Logica, tr. modis sciendi q. d. ut q. d. it. e. q. d. e. itelligit, q. e. modis sciendi, ne q. n. m. o. s. h. e. t. u. s. f. u. i. t. d. i. c. e. r. e. h. u. g. i. a. n. e. e. s. c. i. a. Dico, si Logica e scia q. ad illa q. d. discreta erit q. d. alia Logica scia. Dico, et ad hanc rursus alia, et sic erit, q. d. g. r. e. s. s. u. i. n. f. i. n. i. t. u. Respondet, Logica ee tale scia, q. d. d. i. s. c. r. e. t. u. e. l. a. n. g. u. i. s. u. e. l. a. n. g. u. i. s. i. n. d. u. s. t. r. i. a. e. t. q. d. Logica n. abla inveni, unde n. e. necesse ut q. d. alia artificialis Logica. q. d. q. d. q. d. n. a. q. d. Logica artificialis, q. d. inveni, statim adhibeo ad alia q. d. inveniendia, et sic Logica sibi ipsi inseruit, et ad seipsa q. d. q. d. e. t. e. s. t. Obiectio. i. scia e q. d. circa nra, Logicatu e circa nra, q. d. q. d. minor q. d. n. e. q. d. nra, ut q. d. ee et n. a. Respondet, i. q. d. q. d. e. t. m. a. i. o. r. e. n. e. g. a. t. o. m. i. n. o. r. e. a. d. e. i. g. q. d. d. t. r. q. d. q. d. e. s. s. i. n. t. e. e. t. n. e. e. q. u. o. n. d. e. x. i. s. t. e. n. t. i. a. s. i. c. u. t. a. l. i. e. r. e. s. o. e. s. n. a. q. u. o. n. d. e. s. s. a. n. a. h. e. c. u. t. a. l. i. a. n. r. e. r. u. e. n. e. c. e. r. i. a. l. e. i. q. u. o. l. o. c. o. Respondet, i. q. d. e. x. p. l. i. c. i. t. o. m. a. i. o. r. e. i. q. n. scia debeat ee circa nra utz quoru veritas, et rectitudo atz se habere n. et, et sic Logica n. o. t. scia circa q. d. talia de illis docet et q. d. q. d. quoru veritas n. et atz se habere.

Obiectio. i.

Respondet.

Obiectio Respondet.

Obiectio

Respondet i.

Respondet. ii.

Obiectio. s.

Prolegomena

Obiectio. 3^a

Obiectio. 3^a. Dialectica numeratur inter .7. artes liberales, q^{ue} est ars et n^{on} scia. Sed, sicut ex illis uariis, quos h^{ab}et Nicolaus de Oribellis in sua summa philia n^{on} dicitur,

Gra loq^ut, Dia uero docet, Rhet^{or} uerba colorat

Su uero dicit, sicut numerat, Ge^o g^oderat, As colit agru seu quos sint Conimb. q. 3^a. Et h^{oc}. 3°. numerantes priore uersu artes li^{berales, et post priore mechanicas}

Lingua, Trogus, P^{ro}, S^usumens, Tong, Anguly, Ast^{ro}tra, Rus, S^ucom, Arma, Ratos, U^{er}uenera, L^uana, S^uaber.

Ratio

1^a artis auct^{orit}
tio.
2^a
3^a

Pydelz et Dia dicit q^{uod} arte uno n^{on} est triu^{er} auct^{orit}ionib^{us}. artis. i^o.

1° s^uu^{er} illud q^{uod} uerbu^m attingit, ex h^{oc} 2°. poster: cap. 1°. et alibi, et sic oes scie, et Theologia est ars. 2° q^{uod} scis gradibus i^o. Ethic: cap. 1°. et S.

Th^o. 1°. 2°. q. 57^a, art^{is} 3°: ad 3° et alibi. 3° q^{uod} s^uu^{er} est h^{oc} id est, tali q^{uod} ag^{er} do seu dirigedo transit in externa materia, et definit, ab h^{oc} 6°. Eth^{ic}

cap. 3°. recta t^{er}o s^uu^{er} dicitur, ut h^{oc} Rhetorica dirigens externu^m sermone.

Jam uero Dia ut inq^uerit solas interna^s op^{er}es est scia et n^{on} ars tertio n^{on} q^{uod}

est auct^{orit}io artis strictissima. Inter .7. aut^{em} liberales artes, si est artes stric^t

tissime scie, censat, n^{on} ip^{se} h^{oc} scie^{nt}ificu^m, sed alij, q^{uod} habiles reddimur ad op^{er}es

met^{er}u^m sermone p^{ro}ph^{et}ico externo q^{uod} dicitur in diseredo, genere u^{er}o sermone sue,

u^{er}o et breui n^{on} Rhetorico seu amolo: q^{uod} h^{oc} Rhetorica q^{uod} dicitur galme seu

manu^m explicare, Dia u^{er}o dicit seu g^og^o.

Quomodo Logica
sit ars.

Quaestio. 3^a

Ratio.
Logica est h^{oc} u^{er}o
tabna s^uu^{er}, m^ultu^m q. 5^a.

Quaestio. 3^a. Vtru^m Dia seu Trogica sit p^{ro}ph^{et}ica uel speculatiua scia: h^{oc} dicitur

in suar: de. 44^a. met. sec: 13^a. no. 54^a. Vaquez 1°. de de. 9^a. cap. 2°. no. 1°. Ratio

notanda, illu^m h^{oc} est p^{ro}ph^{et}ica, q^{uod} uersu^m circa op^{er}u^m, q^{uod} est p^{ro}ph^{et}ica, id est, op^{er}es

u^{er}o interna uel externa, seu res cogitabilis ab eo, q^{uod} h^{oc} h^{oc}, et s^uu^{er} motu

cogitabili

Prolegomena

25

ogabili uersari, ac ad ogg ordinat, sine deinde seqts ogg, sine in seqts. Modu
 a ogabili uersari circa otm q e ogg, nil aliud e q tales cognioes seu
 gelusiones de igo elicere q ex se sint sufficientes regule ad tm ogandm
 ut si critica licet, in ira rectig ualeri. Ille fit e speculatio, q uersat
 circa re n ogabile, aut si circa ogabile salte n in ogabili, ac sistit
 fit in cognioe ueritatis, ita, ut huc cognio ad nullu ogg ordinat, nec
 sit regula ogandi, sed nuda cognio ut si scia celu ee rotundu et so,
 le maiore terra. Unde fortes. 2. met: cog. 2. ait, Speculatio fi
 nis ueritas, Practica a; ogg. Desumit, q. dista fit speculatio et
 practica tu ex otm, tu ex fine in quem sua naa dedit, et non in
 que ige q fit et usurat fitm, ex sua libere uolte dedit, q fit sistere
 uelle in sola cognioe tri otm ogabile sit, et uelle ordinare ad ogod
 tri solu speculabile sit, ut, si qd dicitur physica et metaphysica, q fit specu
 latua scia ut possit nra fieri et dein otm alig genere practicu.

Speculatio
 sine fine a
 Veritas.
 Practica scia
 finis e.
 ogg.

Jam pbat, responsu. Logica qm sistit in speculaoe et circa otm
 n pcedit modo ogabili, qm dedit ad ogg et pcedit in ogabili, q. pba
 tur aut inductione agud critica loco citato. Quia Logice gelusiones alie
 st nuda ueritates speculatioe, alia st tales ueritates, q aliquid iubet
 fieri, aut q in factu daret, aut alr ad ogg referunt. Prioris generis
 V. G. e, ois, ppositio e uera uel falsa, gestioe, ex duab. pparit. nihil
 in foa geludis. Non e tu critica Logica absolute dici debere practica,
 eo q a potiori sit practica, et suar. gubal a potiori ee speculatioe, q
 hic omibo enucleare.

Porro st q dicant, Logica ee singlt speculatioe, eo q eig otm n sit
 ogatio externa, ita Colomiesas og critica loco citato. P. y. d. ut scia
 sit

obier.
 Rl.

Prolegomena

sit practica satis eē si cogit q̄ dicitur, sit notari aīa posita, n̄ e
necesse, ut sit externa, ad hoc, ut sit sit practicus sed tñ ad hoc, ut
sit ars ut q̄ ex q̄nto n̄ huius q̄ntionis.

Quaestio 4^a **Obiectio 4^a** **Responso** **2° Obiectio**
Artem q^o ut hinc logica sit ad alias scias addiscendas hōi nra. Nō
qrit, an logica singlt sit nra, et n̄ ita rōe alterig. Nā stat, q̄ so,
q̄ deus sit ens singlt nrum in se et ex se. Sed qrit, an sit nra rōe

Obiectio 1^a **Responso**
alterig, q̄ nra ex q̄ntu hōi tā otin q̄. 1° An logica sit nra hōi
rōe eē mālīs, hoc ē, cogis humani, q̄ stat ex q̄. elementis, et hōi

negativae, q̄ multa eā posita ex q̄. elementis carēt logica. 2° An
sit nra hōi rōe fōe, hoc ē, aīa fōalis, q̄ e fōa hōi, q̄i fōuisse logi
ca eēt p̄p̄tas huius fōe, ita, ut ab aīa nra gmanaret sicut nra gman,

Responso
ut nra hōi rōe fōe, hoc ē, aīa fōalis, q̄ e fōa hōi, q̄i fōuisse logi
ca eēt p̄p̄tas huius fōe, ita, ut ab aīa nra gmanaret sicut nra gman,
ut nra hōi rōe fōe, hoc ē, aīa fōalis, q̄ e fōa hōi, q̄i fōuisse logi
ca eēt p̄p̄tas huius fōe, ita, ut ab aīa nra gmanaret sicut nra gman,

Responso
2° Obiectio
les q̄ logica n̄ hnt aut gduat. 3° An sit nra rōe alicuius effctis q̄
illam nra gduat in hōe, sicut cogis nra hōi nra si hōi eē ḡi
cōtē. Responso, nullū dari eēt effctē q̄ absolute nra logica in hōe ḡi
duat: ipse homo ē q̄ eū gduat q̄ acty nra, sed gduat libere.

Responso
3° Obiectio
4° An sit nra rōe finis alicuius quē homo sibi cōfigit ita ut illū
sua logica t̄p̄ medio acquirere n̄ gōit, ut si cōfigat sibi homo alias scias
acquirere nra eas sine logica acquirere gōit, et hoc gōitissimū hinc qrit

Responso
4° An sit nra rōe finis alicuius quē homo sibi cōfigit ita ut illū
sua logica t̄p̄ medio acquirere n̄ gōit, ut si cōfigat sibi homo alias scias
acquirere nra eas sine logica acquirere gōit, et hoc gōitissimū hinc qrit

Responso
1°
Notandū, nra ad finē agredū eē reflex, i^o ad eē, sine q̄ finis nra
ta rōe nra hōi haberi q̄, sic ad vitā nra nra eē comedere, et

Responso
2°
ad ambulādū gēdes, q̄ sage dō nra singlt, 2° t̄ ad tñ eē, sine
q̄ gōssat it finis agri, sed n̄ tñ eē t̄ mode aut facilt, sic agro gēditus
ad iter faciēdū aut eē absolute nra eē cury vel iumentū, vel nra
his eē.

Responso
3°
ad ambulādū gēdes, q̄ sage dō nra singlt, 2° t̄ ad tñ eē, sine
q̄ gōssat it finis agri, sed n̄ tñ eē t̄ mode aut facilt, sic agro gēditus
ad iter faciēdū aut eē absolute nra eē cury vel iumentū, vel nra
his eē.

Jam ad

Prolegomena

27

Jam ad q̄dam r̄ndet, cū d̄finitione, vel. n. q̄tib, de logica q̄ h̄t̄ e
vel q̄tib, de actib. q̄ q̄ h̄t̄ logica agri q̄, q̄ ex n̄ā q̄a poss̄t
elici ab h̄t̄o Logica. Axiom̄ q̄m̄ certū e ex m̄ā de h̄t̄ib, logica
n̄ ē singl̄r ad alias sc̄ias n̄ā, cū absolute q̄d̄q̄ fieri q̄, cū h̄t̄o ag
q̄s̄to n̄āli q̄nt̄ ē fieri sine h̄t̄o, c̄aris d̄ist̄ib.

Resio ad
Objectionē
4^a

Axiom̄ 2°. dico 1°. Logicales acty, q̄ s̄t iudicia de bonitate sylloḡm̄, h̄c
n̄ios eē singl̄r ad acty scientificos, seu de m̄āōes aliarū sc̄iarū, q̄ ille
demon̄ōes fuit in tali s̄ōā, q̄ e se adeo euidēs n̄ e, ut sine formidine
v̄t̄ia fiat, sed indiget iudicio reflexo bonitate declarate. q̄ sera euidēs
s̄ōe cōs̄ct̄ eē 4. directi modi 1°. s̄ōe, q̄ q̄ n̄ālos h̄nt et n̄. indi,
gent sui demon̄ōe; q̄ h̄t̄, q̄, ut sit ass̄ōḡ alioiq̄ geliois euidēs et in
ambiguitatē, de duob, debet h̄t̄ certificari, 1°. de veritate et euidētia
q̄missarū. 2°. de bonitate deductionis ex q̄missis. 1°. q̄ h̄t̄ q̄libet h̄t̄,
in cuiq̄ m̄ā fuit q̄p̄ōs̄ōes. 2°. q̄ h̄t̄ aut ipsa euidētia bonitatis s̄ōe
directorū sylloḡm̄ in 1°. s̄ōe, aut iudiciū aliq̄ reflexū, aliq̄ h̄arebit
h̄t̄, aut h̄p̄ōdabit in ass̄ōm̄ q̄ h̄do, q̄ iudiciū reflexū, ē acty logica
ex se acty ut h̄t̄ gariet. Et h̄c doctrina ex iis, q̄ h̄t̄ s̄ōs: in 6°.
Instituit: de syllo q̄fecto et inq̄fecto.

Dicitur seu
Assertio. 1°

1.
2.

Dico 2°. Logicales acty, q̄ s̄t iudicia de bonitate et rectitudine definiē
et divisionū singl̄r n̄ios eē. Has. n. nullq̄ cū euidētia h̄t̄ facit, nisi
reflexū habeat iudiciū de iust̄ q̄ se regulat et certificet, nā in se sine
tali iudicio n̄ s̄t ita euidēs q̄ōes et n̄āles, ut et, q̄ eas facit, sine
formidine erroris relinq̄t, cū sint artificiales et longo usu m̄ūda,
unde et suos q̄m̄os h̄nt auctores, divisio Platonē, Defiō Socrate
ut e

Dicitur seu
Assertio 2°

Prolegomena

ut e ap. eunt Fonse: lib: i. In pit: cap: 9.
 Quæritur 5.º Utrum Dialecticã sit prior et nobilior aliis sciis. esse
 priorẽ discendi ordine et officio suo docet Scot: dg. 44.ª Scot: sec: 13.
 Respon
 Logica e prior no. 27.º et q. 2. In summa greg fit q. ea res, q. in summo facienda
 aliis sciis
 e, q. Logica, q. p. e. ita et in summo aliarum sciarum, id e. opes illarum
 e greg discenda, q. alie scia. Itẽ Scot: docet q. q. gregi in principio ad
 proximã ac ante nullã superiorẽ ea cognoscit et ita q. dirigis, gregis et ita
 illa directio e priorẽ nã, sed logica e directio ita exord: illarum
 aliarum sciarum, q. et greges, q. e nã prior.
 Logica e
 Priorã
 Et notatur q. scias et usim ad actiões humanas Logica nullã sibi fit parte, si ex
 se. Item: d. 11.
 ca
 p. 11. gregi in genere entis et nã in genere motis, sicut q. Mathematicã,
 cã et Mathematicã: illa, q. nobiliorẽ et opes q. Mathematicã: hanc, q. nã,
 Logica e
 priorã
 Vide q. 2. Tolet: et Conim: q. 3. art. 2.
 Quæritur 6.º
 Respon
 Quomodo dividat Logica. Itẽ s. q. 1.ª no. 2. artic.
 mg aliq. divisionẽ ex S. Th. alid fit S. Augustini lib: 2.º de her.
 hira christiana cap: 37.º us alia Logica e q. e de divisione, al
 ial de detio, et alia de arguõ. Addit Conim: in fine prolegomenã,
 nã q. 1. Itẽ us de nã discreti, in cor: gregi q. ex arguõ. alia e
 demonstratiua, alia gregis, alia q. talis uirt, ideo setu hãc videtur
 dalt, a Boethio in Topicis alia dicitur, us in gregi de methodo, Logica
 e sophisticã. Vide Tolet: quest: 6.ª et Conim: q. 6.ª art. 2. Utrum
 Logica sit una scia, seu unã ita, vel multi. Itales, q. in et ad hoc
 hatu de ita, color rursus e, ita Logica e una q. e argre,
 gregi

In Isagoge

29

quod et ordinem ex multis libris. Atque. De variis nominibus, hanc quae res est facilius legi possit. Tolet. et Cronim. atque haec de elegemenis in hanc ad laudem Dei et virginis matris Dei dicta sufficiant.

Absoluto 20
Januarii
Anno 1617

IN ISAGOGEN PORPHYRII PHOENICIS

De quoque, ut lib. commentarius, etiam.

IHS MARIA

Isagoge quae sit

Isagoge latine introductio est, haec est ambulans doctrina, quae ad intelligendam aliam viam operatur, seu institutio brevis, quae a primis elementis, quae aliter sibi inveniunt, quae teste Cronim: lib. 1. cap. 1. incipit. Brevis de similibus hanc magis nomen est quae tradenda est.

Cronim: in gemio Isagoges cum non addat, in Titulo in Logi, ad vel quod simile, sed singula et Isagoge dicit, et tradit id factum, quod haec introductio non solum dicitur, sed utrumque videtur, sed quae teste Simplicio 1. Introductio illis est haec, inter scientiarum introductiones, quae sibi nomen introductionis in eorum servat.

Re

De auctore huius libri videantur Cronim: Tolet. et L. Kig. Sicut Judaeus, quae Christianus, haec gentilis, inrisor et hostis auctoris Christianus, notum, teste Baronio 10: 2. Amalium circa Regem Diocletianum et Constantinum magni. Quod tunc habuit Plotinum, discipulum Origenem, et Plotinus professus inter alios discipulos numeravit Chrysaotem patricium Romanum, cuius rogatu hunc libellum scripsit, cum negaret Chrysaotem, sine explicatio utriusque, quae haec est illius.

Auctor Isagoges

A. Bell. lib. 16. cap. 1. noct. Atque: inquit, cum in disciplinas Dialus, in dicitur, atque in hunc vellemus, necesse fuit adire atque cognoscere, quae dialus vocat, Isagogas. Unde quae videtur fuisse institutio, Isagoge aliquid habere ut videtur.

In Isagogen

ut videre e passim ag inter q q huius libelli exclusio fuit
efficerent q de ea n debet sicut dicitur Academiae consuetudo capi
sigalte gaura q eig intelligedia publice in scholis tradat.

Vnde e
dicitur Isagor
ges

Propterea huius libelli alij statunt qzqz uocas, gery, species, diffinico
opiu, acco, ut armoniq et Boethi; alii ut Scoti et Louanienses
putat urste explicari, qut res e, cuius qzqz species adferunt, et ex qz
catz, n est plenissime, sic n ad intelligend spectat, sed qut satis e
ad tractacoes Logicas, q intra mihi pp ptz. Nec refert qzqz Porphy
rii dicere q qzqz uocas explicare uelit, intelligit n. n et eam signi
ficaco grammatice se adferre uelle, sed et aliqde signifiati exclusio
conhinet huius libelli duas ptes, qzqz, et isagor tractatu, et absolute
et septo capite. in qua Boethi. latina editione q cortex citat.

Capit. I.

Prefatio Porphyrii.

Alii a septi capite incipiunt numerare, sed editio latina Boethiana
facit auctoris agnoscat q i. capite. Doctrina capitis seu textus
concedens se qzqz gauris gauris, et si qd occurrat, q longiore indige
at explicaco, id gauris qstionib. expediens, qz ubi ma regret in
artlos dividens

nam qz qz
dicit in hoc tra
ctu.

Coel. i.
Urste tollens
cognoscere
Lecti galiam meti
dicitur quomodo fiat
dicitur qz qz fiat
dicitur quomodo fiat.

Conclio i. Cognoscere. si urste e simpto urid ad cognitione qz
Amotru, diuisione, desio, et demora facienda. Pro e, qz n huius qz
qz Logica tradedis sage occurrat metio urstiu. Pradntu. n. e ordi
natio urstiu, seu superioru et inferioru ex qz linea ed: desio fit qz qz
ng et diffra, descriptio qz, opietate uel qz collectione acentiu oia
diuisio sage e generis in diffra uel species inferiores, uel e sibi
in acentia

In Isagogice

in certia de demonstris mediu' gotissimu' e de his, q' cu' fiat e' gen' et
diffra, genl' dubio sciendu' e, qd' sit gen' qd' diffra, ad huc cu' in demn'is
fionib' demn'ant, q' nichales de suis r' d'is, sciendu' e, qd' sit gen' e'.

Conclio 2^a. a difficiliorib' e' abstricu' in hac tractatione p'balz
tu' q' incipientes ea n' assequit, tu' q' n' d' u' utilia st, tu' q' n' d' al'
e' ut ipa' p'p'gnat, in logica ut gotig' Logical' p'p'gnat.

Con: 2^a
tu' n' d' u' utilia st
diffra' not' n' d' u'

Conclio 3^a. p'cedu' e' scitu' entia' p'gab'lica' p'balz, q' p'ctes
e' q' hac tractu' p'gab'lica' fuit. De sectis et discipulis veteru' p'loru'
videant, Conim: in genio in logica ante q. 1^a.

Con: 3^a

Dias, q' man' e' Arto, q' n' ipse tale' libellu' scripsit. p' d' d' 1° forte
scripsisse et g'isse, sicut multa alia ipse g' g' a. p' d' d' 2° multa Arto' reli'
esse interpetib' explicata, p'cedu' in sereda' de: et de his ipse u'it' d'
passim in suis libris multa tradidisse.

Obiectio
p'rio. 1°
p'rio. 2°

Nos aut' q' q'q' uniuersalis e' g'ies explicom, p'ig' de u'it' in u' d' al'
qd' tradom, q' n' in logica satis e' uidebitz.

Questio

An et quid sit u'it'.

Notanda hic q' de u'it' in g'lexo, n' de g'lexo, q' it' e' ac' p'positio
u'it'is, cui' s' b' n' notat, signo ois aut axioma aliq' coo, unde mul'
ta ueritates dui' g'gnat' q' n' g'lexu' u'it' e' unu' qd' q' n' d' ad multa,
q' p' d' r' g' g' fieri g' 1° in causado, q' n' u'z una res causat oia uel g'la'
ragz. Sic de' e' u'it' in causado, q' ad o' d' o' d'no' eff' d' reales g'uitit,
sic celu' d' astra st qd' u'it' in causado, q' ad o' d' o' d'no' eff' d' subluar'es
m'ales g'uitit. 2° in significando, q' unu' significat multa, sic una
uox st signu' e' multaru' reru', s'cu' aquo'ca seu uniu'ora, sic comoda
d' G. st significare multos morbos, sic una arbor ante aedes hosp'ij

u'it' in g'lexo

De' u'it' in
16. amplex'
1. causado

2. significato.

In Isagogen

3. *esse* est significare multa una. 3.º in essendo, quia res una res fit esse in multis
 his reb., hoc est, in multis ut humana natura, quae est una quae in omnibus hominibus.
 4.º in *dicendo*, quia res una fit dici et enuncitari de multis, ita ut
 non habeat unam essentiam, sic homo fit dici de Socrate, Platone etc.
 In *quodam* non est quodam de utroque in causando, cum dicitur illud dari, et ab
 solute loquendo non est utile nisi cum addito, Ergo in se res per se significat.
 nec de utroque in significato, nam de signum actu significat est in se
 figure et individuum quod, et itidem fit cum addito utroque, res in signi-
 ficato. Potissimum quodam de utroque in essendo, quod si dicitur et per se quodam datur
 et intelligitur, utroque in *dicendo*, cum a se rei ita sint et *dicendi* signi-
 ad esse (ut loquuntur).
 Annotat. q. 1.º. Ita dicitur, res utroque in essendo. Ita quod quodam fit duo una
 e diametro opposita. 1.º. Notandum quodam Occid. in 1.º. esse huiusmodi utroque
 dicitur nulla res utroque dari in essendo, et pro utroque agnoscat et utroque
 res seu nomina, unde res scias dari putat de reb. utroque. quodam cum non
 sint, sed fit de uocib. et noib. quod in errore est Epicurei olim fuerunt, et
 sua sententia. 1.º. quodam est in terra natura per deum, certo loco et tempore definita,
 utroque, ut igitur nomen innotat, certo loco et tempore non definita, quod utroque
 non est in mundo. 2.º. Nihil est utroque et scilicet, et omnia in mundo substantia sunt,
 ut per inductionem, quod nihil est utroque. 3.º. si esset una res in multis, ac
 1.º. *absurda* quodam daretur, utroque in essendo, haec tria absurda sequerentur. 1.º. Socrates
 v. G. et Plato essent unum quod, quia haberet unam naturam ex hypothesis,
 2.º. *absur.* imo et beata virgo et Judas, Christus et Pilatus. 2.º. uni rei ista
 et impossibilia veniret, nam si una natura est in omnibus hominibus. eadem natura in
 aliis saluabitur, in aliis daturabitur, in aliis cessat esse, in aliis incipit esse
 etc. 3.º. eadem natura differret a se, quia teneret seipsum et Plato et de
 a mes

proh. fin. de utroque
 in essendo.
 Prachian. reb.
 ad esse.
 Annotat.

obscuro.
 Res. 1.º

obscuro
 1.º

2.º

3.º

1.º. absurda

2.º. absur.

3.º. absur.

In Isagogen

33

4°

omnes hinc est nuda nihilominus dicitur. 4° dicitur, igitur hinc ut
 re ueritate reicere in categoris usq; de sub: et i: poster: arg: 10 et 19: et
 7: met: lex: 49: et 4° solit: arg: 2°
 2° Plato, ut hinc de igitur uel uere docet, uel fingit, gubant ueritas
 ut equi in coi, hinc in coi etc. ce separata ab oib: signis, et existor
 alicubi et eoru intritu, seu qdlibet qd hinc qd sgltra habere nunc ce
 qd a g: g:is g:inigiis, ueritate; ea ueritas, idcirco, qd gubant ce ab alio
 no in creatas, qd gubant uera gnta, sit

Resign: ab: d: dicit.

Conc: 4°

Concilio i: dicit, res ueritas in essendo et gubando, ita coi, gnta
 platonu et Theagoru i: ueritas, qd ideo Dia hinc dicitur uocat g.
 Angelus lib: de Inuentione ueris cog: 2° Plato, i: ex uariis locis
 hinc, in qd. Italia dicitur hinc ueritas, qd in nudas uoces uenire n
 potest, us ce agtu, ut sit in gntis inferioris, de gntis. uere enim
 uiri in esset in accidenti. Non generari et carni g: se, sed uere
 gntis, in qd. e. qd lib: i: nec in ueritas cog: 5° exisse aut ueritas
 gntis ce ueritas, qd gntis. Et sane disputas in mat: i: Platone cog:
 seq de reali ueritate qd Platone tunc negat e gntis existere, qd
 tunc in auding hinc ueritas, homo, certe n statim agntis gntis
 ut Plato et Paulu, sed aliquid utriusq; coi, et uera e ista agntis
 ac ueritas rei significata qd agntis n gntis aliquo, sed re,
 qd dicit res ueritas, seu coi. Plato, 3° qd definit homo, aut de co
 aliquid dicitur, n definit, uox homo, nec de est ueritas fit dicitur,
 nec e definit, gntis, nec fit dicitur de gntis, ut sit coi gntis
 platonu, et tunc fit definit et dicitur de re, qd de re ueritas. Sed dicit
 definit et dicitur, qd et dicit res ueritas. Plato, 4° dicit ueritas
 ueritas, qd et res ueritas. Plato, 5° qd ueritas, qd ueritas e qd ueritas
 tunc significat, scilicet eant ueritas, id e, Italia qd ueritas aliquid in se hinc
 ueritas.

1° gntis ueritas ueritas.

2°

3°

4°

1.° *aphiter q. aliqd id e in multis q. e unste reale. Probz si qd dicitur aliq. q. dicitur coe. ut homo, in hac enuciatioe, Socrates e homo, n e sensu q. Socrates sit hac uox homo, nec e sensu q. Socrates sit So, crates, aliq. est idtia, sed e sensu q. in Socrate sit humanitas, q. et regit in alio, q. e aliq. res cois multiplicata in plurib.*

Conclio 2.° Res unste n e e sglria, ita i glorioe tu reales tu Noiales, Ithoyi et glibi. Probz i nihil q. e e sglrie q. ee de esa sglri, cu esa nra debeat ee intrinseca. Ideo ista glorioe e e sglria, q. n e de esa sglris, at unsta et de esa sglriid sedm re, q. idea glorioe n e unste. Probz 2.° Illa idea uel creata e uel increata, si increata, e deq. si creata sglris e, q. n unste qa ois reductio terminat, ad sglria. Probz 3.° qd uere et recte qd de aliq. debet ee in eo, sed unsta qd uere de sglrib, q. et in sglrib, q. n e sglria.

Conclio 3.° Unste e res seu nra cois in glorioe seu sglrib. multiplicata; et sic dat unste reale, n tu e sglria exites ita oes reales. Conim: in glorioe Zorphyrii q. 1.° art. 4.° ab in, itio, ubi id q. dicitur ex arte i. Periherminias et i. poster. cap. 10. et 7.° med. cap. 13. Tolat. ibid. q. 1.° q. ait ee s. Th. Alberti 88. Sco. et Realium diu et sine dubio Aristis. Publ. ibid. q. 1.° cap. 10. 3.° q. appellat hanc uera sentia, et in scholis coe, nec indiget gra de, cu glim stet ex dictis, glim ex dicendis declaradu sit, hanc glorioe tenet tu n reales q. gubet unste dari ante oes oes illis, tu n q. gubet ut sit efectu unste accedere debere aliq. oes illis, quoru sentia in hoc e gonda, n q. soly gogty sit ut, q. unste dicim, sic n. cu Noialib. scribet, q. dicit nome uel q. est tu

Conclio 3.°
Defin. unste.

+ cap. 10.

In Isagogica

questu interm, q. q. e. signu q. nomen ee urste nulla rōe inuol
uado rē significata q. questu sed q. res n. sine questu aut rōe
ordine ad q. questu sit urste. Ammā in hac enūciōe Socrates ē homo
negq. soly questu aut uox, homo, ē q. t. n. sed res iesa, n. t. n. sine
respectu ad q. t. n. q. cal. d. d. i. c. a. t.

Porro anteq. ad alterā q. t. n. q. t. n. r. d. e. a. m. q. solucōda grig. st
antq. d. d. i. c. a. t. i. d. i. s. i. n. t. i. c. i. o. n. e. i. s. u. r. s. t. e. r. e. a. l. e. p. p. o. s. i. t. a.

Ad i. r. d. e. l. e. t. s. d. d. e. d. o. d. i. s. t. i. n. c. t. i. o. n. e. a. d. m. a. i. o. r. e. u. z. q. s. e. u. e. l. q. a. t. o. r. s.
ut ad m. i. o. r. e. d. r. q. u. r. s. t. e. q. s. e. q. t. e. t. u. t. u. r. s. t. e. ē. s. e. u. t. u. r. s. t. e. s. t. a.
tū u. r. s. t. e. s. c. e. r. t. o. l. o. c. o. e. t. t. o. r. e. n. d. e. f. i. n. i. t. i. s. q. a. c. c. u. s. t. r. a. s. o. e. s. t.
ut s. t. s. t. a. t. u. i. n. s. q. t. r. u. c. c. e. r. t. o. l. o. c. o. e. t. t. o. r. e. d. e. f. i. n. i. t. i. s. e. t. i. t. a. s. a. t. i. s. ē.
ut s. o. d. t. e. x. i. s. t. e. r. e. i. n. m. u. n. d. o. S. i. c. u. t. d. e. r. e. s. ē. u. r. s. t. e. s. i. n. u. n. o. s. t. a. t. u. i. n.
t. e. r. m. q. t. e. c. e. s. q. t. r. u. c. c. e. r. t. o. l. o. c. o. e. t. t. o. r. e. d. e. f. i. n. i. t. i. s. S. i. c. u. t. q. t. i. t. u. s. q. a. q. t. e. r. i.
n. u. q. ē. s. i. n. e. f. i. g. u. r. a. t. u. s. i. n. s. i. a. p. h. i. l. o. m. u. d. a. c. o. g. i. t. a. t. s. s. i. n. e. f. i. g. u. r. a. t. u. s. q. u. i.
r. e. t. i. n. q. u. e. d. o. f. i. g. u. r. a. t. u. s. d. e. s. o. l. a. n. a. t. u. r. a. q. t. i. t. u. s. d. i. s. t. i. n. c. t. u. s. q. t. i. t. u. s. q. e. o. s. t. a. t. u. e. t.
q. t. i. o. e. d. r. e. a. t. q. t. i. t. u. s. n. u. d. a. e. t. s. i. n. e. f. i. g. u. r. a. t. u. s.

Pyrio. i. c. ad i. r. d. e. l. e. t. s. Distinguitur per se, per accidens

Ad i. r. d. e. l. e. t. s. d. i. s. t. i. n. c. t. u. e. d. o. m. a. i. o. r. e. n. i. h. i. l. ē. i. t. u. r. s. t. e. e. t. q. t. r. u. c. c. e. r. t. o. l. o. c. o. e. t. t. o. r. e. d. e. f. i. n. i. t. i. s. S. i. c. u. t. q. t. i. t. u. s. q. a. q. t. e. r. i. n. u. q. ē. s. i. n. e. f. i. g. u. r. a. t. u. s. i. n. s. i. a. p. h. i. l. o. m. u. d. a. c. o. g. i. t. a. t. s. s. i. n. e. f. i. g. u. r. a. t. u. s. q. u. i. r. e. t. i. n. q. u. e. d. o. f. i. g. u. r. a. t. u. s. d. e. s. o. l. a. n. a. t. u. r. a. q. t. i. t. u. s. d. i. s. t. i. n. c. t. u. s. q. t. i. t. u. s. q. e. o. s. t. a. t. u. e. t. q. t. i. o. e. d. r. e. a. t. q. t. i. t. u. s. n. u. d. a. e. t. s. i. n. e. f. i. g. u. r. a. t. u. s.

Pyrio. ad i. r. d. e. l. e. t. s. Distinguitur in eodem statu et in diuerso

Ad i. r. d. e. l. e. t. s. d. r. q. t. a. d. i. r. d. e. l. e. t. s. a. b. s. u. r. d. u. c. u. d. i. s. t. i. n. c. t. i. o. n. e. B. V. i. r. g. o. e. t. J. u. d. a. s. e. t. c. c. o. n. t. u. n. u. u. n. i. t. a. t. e. n. u. m. e. r. i. c. a. s. e. u. i. n. d. i. u. i. d. u. a. l. i. n. u. m. e. r. i. c. a. s. e. u. i. n. d. i. u. i. d. u. a. l. i. n. u. m. e. r. i. c. a. s.

Pyrio. s. ad i. r. d. e. l. e. t. s. i. r. d. e. l. e. t. s.

Distinguitur. unitate specifica, vel ut alii sctis unitate, vel ut alii unitate
 Unitate Numera. de foali gedo. No. n. et unit no. etri habeat cat nād spāsi
 Unitate Formali. cam, qā nōā una specifica, q̄, et multa nō. Et hoc nōe 2.
 una nā specifica
 nō multa et q̄ nēdat Enuolentia Dei, q. noluerit tale individū assumere, q̄
 eēt eigt nobisū nāe specifica, et humiliare se ut foā serui

Ad 2. absurd: acciget, id ē, humanā nād, q̄ ē serug Dei glōe sua. Ad nō ab
 surdū fndet, tūc fore absurdū, si caderet illū impossibilia in
 unā nād numeral, n. a. si cadat in unā nād specifica, q̄ ē
 diuisa in multa individua, ita, ut in uno individuo illi hoc ueniat

Ad 3. absurd: rōa sctaritas in alio aliud. q. 3. tr q̄ n̄ sit absurdū cat spāsi
 fual nād, q̄ ad distas individuales, distare, q̄ q̄ n̄ fiat, magis ex di
 cedis patebit.

Res. 4. Ad 4. Redet, et q̄t ad locū Arist ex cog: de suba getitūm
 ait n. suba (sic n. uocat nōtia suba) significare ille qd, ubi
 q̄ ille qd n̄ illi uocē uel q̄ gēstū unū, respētātē multa, q̄ ē
 in gēnto q̄litate, ut interpretant, Nōiales, sed q̄ suba nōtis p̄di
 cat, foātr de sōto, q̄ foā de eo unig ē foā, q̄ p̄dicādi rō noce
 elucet in q̄litate, q̄ st foā q̄dal auctores sui sōti. Ad locū ex

pe. i. posterior: cog. 10. etc: ut et ad eū q̄ ex Nōthya eūdat, Redet
 in his locis n̄ negare p̄tē q̄ det, res nōtis, sed q̄ n̄ det ē

pe. sctia ut glato uoluit. Ad locū ex Polit: citatū, Redet, q̄ nec in h
 fina nec in Graeca editione usq̄ inueniāt. Putant Nōales Arist di
 xisse in illo cog: 2. lib: 4. Polit: q̄ uelit disquidare de his nōib, reg
 nū, Res: etc: dēpāt. a. de nōtib, q̄ nōis sctm Arist cent nōtia
 sed manifeste dicit q̄ uelit de illa dēpātē q̄ resp: uocāt, q̄ ē cog de
 re et n̄ de nōie. Res. n. uocāt, nōib.

et hoc

In Isagogen.

Et haec de prioribus sunt et vtilis, in i. dicitur in i. glatorum, in
ad ad rem qd est qstionis ueniam, et indagamus qd sit vtilis reale
allata igitur defioe.

Conclio. 4. vtilis igitur sit defioe ag. p. q. prior e 7. met.
Tex: 4. vtilis e q. dicitur. nra ag. e. nra. Posterior e in i. q.
vtilis: ag. 5. vtilis e q. in glurib. vel de glurib. q. dicitur natu e,
ubi natu e, it e q. in prioribus defioe ag. vtilis. Vtriusq. de f. dicitur coniungit
f. dicitur i. posterior: tex: 2. q. d. illudis

Notandum. 1. Prior defioe e ad dicitur seu essale, posteriore dicitur
glurib. Dicitur posterior e q. dicitur q. dicitur vtilis. q. d. e. n. esse
in multis, q. uere dicitur de multis, cu dicitur scilicet post e, et hoc
te f. dicitur in i. q. d. ab eo q. res e vel n. e, q. dicitur ut uera vel fal,
sa dicitur q. n. se q. dicitur q. d. ac q. dicitur ut q. dicitur in vtili,
e. a. in multis, e de esse vtilis, et id q. i. de vtili illudis e. h. e.
Aub: Log: min: q. 2. d. Mut: ag. 1. d. de vtilis. q. 1. d. Conim: q. 1. d. art: 4.
Notandum 2. vtilis e nomen generu, et habere duo significata maale
us et foale. Maale e res q. sit vtilitate. foale e igitur vtilitas. Sic
vtilis homo, q. maale significato dicitur humanu nra, q. foale dicitur vtili
tate, q. in ea e. Quidam et q. dicitur e generu h. n. q. maale aliq. re, ut
humanitate, q. foale igitur gluritate, seu, ut Seco: loq. h. h. accitute q.
q. dicitur vtilitati, q. re sap. adhibenda e. d. distinctio de vtili maale
et foale spectato, q. sub his duob. considerand. alia et alia vtili me,
nra possit.

Notandum 3. ad vtilitate q. e foale significato vtilis ex defioe. f. d.
lis d. d. regni, de q. d. stat ag. oes nra. i. vtilitate i. ag. h. d. d. i. m.

Conclio 4.
Defioe vtilis
vtilis.
Prior e. essale
Posterior dicitur
vtilis

Nota
1.

Nota
vtilis e nomen
generu

No.
2.

In Isagogen

ut in pluribus esse possit et de rebus de pluribus dicitur. Sed nisi haberet unum
 habet unum, tunc non dicitur illi vox unum cuius etymologia est ab uno
 est haec unitas non debet esse unitas nominis, ut unum, unum uno nomine ex
 primatur, sed est necesse est ut sit unitas essentiae fundens unitati nominis,
 ut exesse sit fortis i. dicitur: cap. co. unde deducunt Conim. q. i. ost. q.
 ea, quae sunt aggregata ex multis ut domus, navis, curru, acorus etc. non ha-
 bere unitatem ad unum respectum, eo quod non habeant unam essentiam, quae possit dicitur
 cari de singulis et sic habent unum nomen significans et respectus multa
 ea unum, ex quo integratur domus etc. Qualis a. unitas respectus ad rem
 quae unum esse debet cum singulae res sint variae sententiae videlicet se-
 quenti questione. Hoc deducunt inter Conim: nec analogia nec aequa est unum
 sententia quae sub uno nomine non sunt singulae una essentia.

In agnitione essendi in pluribus. et dicitur de pluribus dicitur unum
 a singulis quae non sunt esse in pluribus. sicut unum est, nec dicitur de pluribus
 sicut unum dicitur est, hoc est dicitur dicitur in secula foali et directa
 quae non est singula de uno dicitur sunt, unum de seipso. Hoc debet unum
 esse posse dicitur de pluribus. in sensu diviso et non est in seipso
 hoc, multa. n. singula sunt dicitur de pluribus. in sensuposito quod tunc
 eo ipso unum sunt. Illa a. gloria de quo unum dicitur debet necesse
 se est ut sint gloria secundum illud nomen quod rem unum significat et
 res ipsa unum in illis sit multiplicata. Ut quae Socrates et Petrus
 sunt gloria et secundum nomen homo, ita ut possint dici plures homines
 ideo de his dicitur dicitur est homo, quia unum est et sit et sic; Sicut
 est gloria sed non secundum nomen deus, quia deitas in illis non est multi-
 plicata sed una non, et non sunt dici plures dei, ideo deo respectu
 honorum divinarum non est unum.

Deo respectu
 honorum divi-
 narum non est unum

W. B. H.

In Isagogen

Notandum. qd. non est necesse ut *utile* sit actu in *glurib.* aut actu *Nota*
quidam de *glurib.* sed satis est ut *secundum* agitudine sit in *glurib.* Satis est si
 et *quidam* de *glurib.* sic *nam* solis est *ut* sit actu in *glurib.* *ut* sit *ut*
glurib. solis. *neg.* de facto *quidam* de *glurib.* satis est ut sit ita *ut* sit
 instituta ut possit *extrigari* a *glurib.* individuis, et *ex* *opus* *signi*
cigaretz et *quidam*. Imo non est necesse ut actu sit vel in uno *ut*
 Hinc si nulla est *id* *scilicet* alicuius rose, nihilominus *nam* rose est *ut* sit
 utilis, *quod* est *possibile* est *in* *glurib.* rosis et de illis *quidam* *quod* *satis*
 est. *Neg.* *nam* illa *nam* est *ut* sit *ut* sit *ut* sit *ut* sit *ut* sit
 existere et *ad* *quidam* habere *est*. *Quidam* non illa *ut* sit *ut* sit *ut* sit
 quod existit, sed *ut* quod existere *potest*, *ut* *nam* sunt *est* *sua* *est*, *est* *ut* sit
 existat in *illius* *divino* actu cognoscere *ut* sit *ut* sit *ut* sit *ut* sit
 et *glurib.* docet in *Metaphysica* suo loco.

Notandum. qd. *per* *maius* est *maius* *significatiu* *ut* sit *ut* sit *ut* sit
res in *ut* sit *aliquid* *relatiu*, *quod* sit *ad* *sua* *glurib.* ita ut *tria* *regiantz* in
ut sit, *res*, *utilitas* et *Relatio* *ad* *inferiora* *quia* *tria* et in *aliis* *quidam*
res. *regiantz* ut in *ca* *occurrit*. i. *res*, *quod* est *ca*, ut *sol*, *et* *igitur* *causatio* *actus*,
res, *quod* est *ca*, *quod* est *rei* *aliquid* *supraditum*. *relatio* *ad* *efflu*, *quod* *est* *ca* *et*
hinc est *aliquid* *efflu* *ca*, *pari* *ratio* *est* *ut* sit *ut* sit *ut* sit *ut* sit
bens *utilitate*, *statim* *est* *ut* sit *relatiu*, et *est* *ut* sit *ut* sit *ut* sit
ut *inferiora* *ut* sit. *Quidam* *fuse* a *Conim*: q. i. art. 5. *utrum* *possit*,
ha *deficiet* *sunt* *ut* sit *quod* *relatiu* est, *quidam* *et* *hinc* *in* *Isagoge* *est*
ut sit *quod* *ut* sit est *inferiora* *tales* *est* *ha* *deficiet*, *quod* *statim* *offerat* *issal*
relatiu *cognoscenda* *sine* *quod* *ut* sit *est* *nam* *est*, *quis* *non* *ut* sit *in* *quidam*
ut sit *ut* sit, *cum* *sit* *aliquid* *posterior*.

Notandum. 6. *ut* sit ita *declarato* *moueri* *possit* *multas* *dicatas*, *ut* *quod*
ut sit

Nota
 Satis est si
 ut sit
 ut sit
 ut sit
 ut sit
 ut sit

Nota
 Satis est si
 ut sit
 ut sit
 ut sit
 ut sit

No. 5.
 in *tria* *regiantz* in
ut sit, *Res*, *ut* sit
utilitas, *Relatio*

Obrae.
 Rl.

No. 6.

In Isagogæ

in unste et ea res una, dñi e in suis multis sctib, qm et agtu
ee ut msit si de facto mē, qd sint unsta, et unde numery desumēdy
de. q diltates scti qstione decidēt

Quæstio. II

Quæ unitas et agtrudō regatur ad Unste.

Unitas 3plex
Numerica, seu
Materialis
Nota. i.
Numerica, seu
Materialis

Ang certis qctioib. rē ad agimq. qmilitada et qdal, sine qd. qd. qd. qd. qd.
fidelitates explicari nequeunt, qra

Nota. i. i. h. i. g. l. i. c. e. e. u. n. i. t. a. t. e. (numerica), foale, et p. c. i. s. i. o. n. i. s. N. u. n. e. r. i. c. a. u. n. i. t. a. t. e. e. t. c. o. n. t. i. n. u. i. t. i. s. i. n. t. o. b. i. s. q. n. a. m. p. l. i. q. d. i. v. i. d. i. g. n. t. i. n. i. n. f. e. r. i. o. r. a. d. e. q. d. t. p. s. u. g. i. o. q. d. i. a. t. i. g. o. s. s. i. n. t. e. o. q. s. i. n. t. i. n. f. i. m. a. u. t. i. n. S. o. c. r. a. t. e. p. e. t. t. o. J. a. c. o. b. o. B. r. u. c. h. a. l. e. h. o. c. l. a. g. i. d. e. D. e. n. u. m. e. r. i. c. a. q. a. n. i. x. e. f. a. c. i. t. a. d. n. u. m. e. r. u. m. i. n. s. t. i. t. u. e. n. d. u. e. a. n. n. o. p. p. r. i. e. n. u. m. e. r. u. m. q. n. a. m. p. l. i. q. d. i. v. i. d. i. g. n. t. i. n. g. l. u. r. a. i. n. f. e. r. i. o. r. a. E. t. h. a. c. u. n. i. t. a. t. e. m. a. x. i. m. a. D. e. M. a. t. e. r. i. a. l. i. s. q. a. n. o. n. i. t. i. n. d. i. v. i. d. u. i. s. q. e. t. e. s. s. e. n. t. i. a. d. i. v. i. d. i. g. n. t. u. r. e. a. e. a. e. s. s. e. n. t. i. a. d. i. v. i. d. i. g. n. t. u. r. e. e. t. e. a. q. d. d. i. n. m. a. t. e. r. i. a. l. i. s. e. t. e. a. n. n. i. n. e. n. u. c. i. a. t. i. o. n. e. e. u. t. m. a. t. e. r. i. a. l. i. s. e. t. e. a. n. n. i. n. e. n. u. c. i. a. t. i. o. n. e. e. u. t. f. o. a. l. i. s.

Nota. i. i. i. e. u. t. m. a. t. e. r. i. a. l. i. s. e. t. e. a. n. n. i. n. e. n. u. c. i. a. t. i. o. n. e. e. u. t. f. o. a. l. i. s.

foalis

Unitas foalis stricte supra cernitur in iis tab. q n st diuise q
grigra essetia glurib. indiuiduis coia. Grigra illa essalia agget
lantz in gposito distre qgritua ut roale, himitabile, sic species in
sima, ut homo, equus etc: n amply diuidi et g essalia grigra glu
rib. coia, sed qm diffre ad hae naal eod auesserint, stituet et
unu indiuidum, q ideo, qa amply subdiuidi neq, appellat, indiuidum.
Species infima, quide fit unitate foale stricta sctab, et oia illa q
specie infima includunt ut indiuidua, q et iga neqet subdiuidi in glu
respecies. In axe loquedo unitas foalis e in eo, q n e diuisa q coia
grigra, seu glurib. indiuiduis, seu glurib. species, et qd qstong n
est di.

ē divisa, sic aīal, ut dīal, ē unū fōatr, et oīa ea q̄ ḡcipiat
 aīalitate, s̄t unū fōatr, q̄, q̄ad hoc, n̄ s̄t divisa vel dīstīncta, sed
 unū s̄t. Hāc aggelāōe unitatis fōālis s̄t cāidra: opusculo de
 ente et essā cap: 4. q. 6.°, et n̄ant hūic unitati defīō unitatis
 in cōi, q̄ s̄t s̄tōas. 5. p̄stōphye cap: 6.° Fox: 11.° ubi ait, v̄stet rā
 q̄ t̄ng n̄ s̄nt dīvisionē, itēng n̄ s̄nt, ceterū unū d̄nr. Ex q̄
 n̄entis collīḡt, hāc defīō unitatis, v̄ntas ē carētia dīvisionis. fōā
 lis unitas fūsiq̄ explicat, a corim: q. 2.° art. 1.° et alibi. absut: d. 9.°
 q. 5.° a. 1. sub: q. 3.°

formalis
 v̄ntas q̄d s̄t

Unitas p̄cisionis seu abstractionis n̄ant iis reb, a q̄b. cū multa es
 s̄t, ea s̄t, q̄ faciōat eas ēē multas, q̄ illatū segrāt, ita ut reln,
 q̄t, id solū in quo n̄ant. In dīchōtione hāc unitate p̄cisionis
 q̄ ceteris describit q. 2.° de v̄stib. fūdamēto 1.° sub nōe abstractis
 nis. s̄ma eiq̄ doctrine hāc ē. p̄tētie cognōscētēs in extērie in
 intērie s̄t unū sine altero cognōscere, et si rēse rei n̄cta s̄nt, ut, co
 lore gōni sine odore, aīalitate in hūc sine humanitate, humanita
 tē in lēntulo sine hēntulēitate hoc si faciūt gōtia cognōscētēs
 d̄nr abstrahere, q̄ fieri q̄t sine enūciāōe q̄ sola agghēnsiōē. n̄
 enūciat oculū gōni carere odore q̄ solū colore cōsiderat sine odore
 vel sapore; Nec illū aīalitate illū sine humanitate enūciat aīal
 tate ēē sine humanitate, hoc n̄. si faceret erraret utiq̄, d̄n̄ a. s̄mōt
 agghēdit n̄ errat, sed ē licitū, et sage n̄tūd eiq̄mū abstractiones fac
 re, resq̄ dīvidere, d̄p̄ una eiq̄ ḡe instituerē cognōcēt et n̄ de alia.
 Sic s̄t b̄ōn: in gōmō et s̄tōas 2.° Phys: cap: 2.° ait, abstractiō n̄ ē
 manducib. Hāc ex Toledo. hoc igit, hūic unitate p̄cisionis, ē res q̄ illatū
 segrāt

p̄cisionis

segrāt

In Isagogen

separata ab eis, q̄ ead multa eē fecerūt, p̄inde ut h̄ns negatōe limitatōis
seu de terminatōis ad unū s̄ḡl̄e d̄r:

Nota. 2. Notandū 2. in q̄libet nāā tres p̄dissimū s̄taty regiti posse iuxta metō
S: Th: q̄libet cō. q̄. i. art. i. ad opusculo de ente et eōa capite 4. ag.
Corim: q̄. 4. art. i. Primū ē, in q̄ nāā ē indubā s̄gl̄aritate, seu q̄nt s̄gl̄is ē
et q̄nt agte rei existit iēta d̄iff̄a individuate et omnia acciditibus
ad certo loco d̄f̄ge q̄dusa, ut nāā humana in Sacrate, q̄ a s̄gl̄e rei to
ta ē s̄gl̄is, ita ut nihil sit in Sacrate q̄ n̄ s̄gl̄aritate, seu individuatōe
habeat. 2. s̄taty ē, q̄n nāā ē indubā ut̄sitate, ut ut h̄ns unitatē
et aptitudinet̄ messendi q̄lurib. et carens ut sic s̄gl̄aritate. 3. s̄taty ē
Solitudinis, ut aiūt, q̄ et s̄taty neuter appellari p̄t, q̄n n̄ nāā viderat̄
nec q̄nt s̄gl̄is ē, nec q̄nt ut̄sitis, sed q̄cise ut in volūōs q̄t̄ta essat̄
et p̄prietat̄, q̄ oīa nāā comitant̄, et q̄nt s̄gl̄is et q̄nt ut̄sitis ē.

inveniuntur
In quibus
tres s̄taty
1. s̄gl̄aritas
2. ut̄sitas
3. solitudo

Hi tres s̄taty exprimit̄, hac s̄t̄f̄one. Rex aliq̄s viderat̄ p̄t s̄gl̄r
1. ut ipse subdit̄ ē deo et pontifici 2. q̄m s̄gl̄arib. 2. ut rex ē,
et h̄ns subditos sub se. 3. ut q̄cise p̄ona q̄dā ē h̄nguel̄ illi
f̄t, hoc vel illo h̄ge nāā, tot amonū, h̄ng valēt̄nis et roboris etc.

solitudo
Arum
s̄gl̄r
p̄t
p̄t

- 1. In 1. s̄tatu p̄parat̄, rex cū nāā s̄gl̄r. Val̄ q̄ntm̄ rex ut̄ sic, ē
s̄gl̄r alteri, ita nāā s̄gl̄r, q̄ s̄gl̄r ē, subici solet̄ q̄ntis superiorib.
- 2. In 2. s̄tatu p̄parat̄, rex ut̄ nāā q̄nt ut̄sitis ē. Val̄ q̄ntm̄ in illo
s̄tatu rex subditos p̄t, et cū sua s̄tate ē in multis, ita nāā ut̄sitis
et s̄gl̄r s̄gl̄r et aptat̄ ut q̄nt ēē in multis. In 3. s̄tatu p̄parat̄,
rex cum nāā q̄nt ē in s̄tatu solitudinis. Val̄ q̄ntm̄ is q̄ rex ē
ut in hoc 3. s̄tatu nūde p̄cedat̄, nec rex ē, nec subdit̄, ita nāā
nūde nec ut̄sitis nec s̄gl̄r. Jam u. esto h̄i tres regis s̄taty f̄nt̄
se separati n̄ p̄int a s̄gl̄e rei, s̄nt̄q̄ s̄ḡ vituti, alt̄one q̄nt separa
tim cognosci. Et q̄t q̄ ad nāā alt̄inet̄ ea in 1. s̄tatu ingert̄at̄ s̄ḡḡ,
sit̄and

hi tres s̄taty in
rege s̄nt̄ p̄ḡ
conūcti, sed
separatim cog
noai p̄ssūt.

In Isagogen

42

sitione generata, in 2^a suppositione singulari, in 3^a suppositio abso-
luta.
 Notandum 3° de similitudine. Similitudo nihil aliud est, quam quodammodo la-
 te loquendo ad aliquid agendum vel patendum, ut ignis dicitur agere ad
 calefaciendum alia, et dicitur ad extinguendum ab aliis. Et in agendo ut de-
 betur dicitur: q. 3. art. 1. Ratione aliquid ad quod ordinatur, quod dicitur actus. Sic ig-
 nis fit agens ut dicitur in generatori in gongra, ut dicitur a Saes-
 dote. Quod dicitur et dicitur est actus quod ad quem ignis habet
 agendum. Ex a. reflexio agens una positiva, altera negativa, Positiva
 est actualis et realis inclinatio ad aliquid. Talis agens est dicitur bonum vel
 malum in hoc, ut agens ignis ad calefaciendum. Negativa agens est mera
 repugnatio, ut agens ignis ad extinguendum in generatori, et gongra. Rursus
 alia agens est quod manet genito actu, talia non manet genito actu sic ag-
 ens ignis ad calefaciendum manet et non tollitur, et si adit actus obfusio-
 nante non tollit aut genito nihilominus retinet ignis, sed agens ad ob-
 ruit alia alia. Semper a. glanda, quod fit agens ad crescendo,
 postquam crevit non fit amplius agens crescendo, sed est genito actu gen-
 dit. Hinc videtur est in quod statu sua sit unitas, quod unitate, et quod ag-
 ens habet.

Nota 3.
 Similitudinis
 Definitio

Similitudo reflex
 Positiva Negativa

Conclusio 1^a. Dicitur unitas formalis in rebus ante vel post intellectum, ita dicitur,
 membrum: q. 4. art. 3. sect. 1. ad 2. dicitur: de q. 1. q. 5. dist. 2. 2^a. Sicut: de
 dist. 10. q. 3. sec. 2. 3. q. et alibi ex dicitur: in 2. dist. 3. q. 1. Cuius:
 de ente et essentia 10. q. 4. et alibi dicitur: de eodem dicitur: in tenet nulli,
 ut dicitur: q. 3. Dicitur conclusio 1^a. Illa est una unitas formalis, quod non dicitur
 quod ignis essentialis, seu quod ea non distinguuntur, sed ante vel post intellectum quod
 ad res merentur quod ignis essentialis, seu quod ea non distinguuntur, quod ante vel
 post intellectum quod res sunt unitate formalis. Hinc patet ex notando 1°.
 Dicitur

Con: 1^a.
 Dicitur unitas
 formalis in rebus
 ante vel post
 intellectum.
 Dicitur Con.

Platz minor, nam verum est Petrus et Paulus esse eorum esse ante oculos
 eorum illorum, qui illos faciat esse eorum esse, imo si non esset a parte rei eis
 esse, illorum non posset facere eorum, sicut non est lapidum et hoc facit
 re eorum, aut certitate et identitate. *Platz 2.* Conclio 2° Petrus et Paulus
 q^o sunt unum nomen univocum q^o illos vere significat, q^o est in illis aliqd
 unum, nam si illud q^o in illis significat non univocum v. g. homo, certum
 verum a parte rei, nomen univocum id est amplius est univocum sed equivocum
 hoc est *Platz 3.* *Platz 3.* Unitas formalis est caretia divisionis
 essentia, seu divisionis q^o propria essentia, hanc caretiam Petrus et Paulus
 sunt ante oculos eorum illorum, q^o sunt unitate formalis ante oculos eorum illorum
 hoc est *Platz 4.* *Platz 4.* Hanc unitate formalis, q^o datur ante oculos illorum
 appellat formalis negativam, q^o est ex parte q^o negativam caretia est divisionis
 nis, est negatio divisionis. *Platz 5.* *Platz 5.* Deniq^o 4° q^olibet individuum est indistinctum
 ab aliis sua specie individuis non distinguitur, et
 hoc ante oculos eorum illorum, ut fatetur oes, sed eam indistinctionem q^o a se
 non distinguitur essentia, et ab aliis sua specie individuis non distinguitur
 essentia, ut clarum est, q^o est ante oculos illorum. Sed hoc est esse unum fontem
 suum secum, hinc cum aliis, q^o ante oculos illorum q^o est unum fontem inter

se.
Conclio 2° Unitas numerica datur ante oculos eorum illorum, ista est eorum
 Unitas numerica, dicitur, nec indiget, plura, sed ponitur ex predicatione gelusione cui unitas re,
 rita datur ante oculos eorum illorum, cognoscere hanc unitatem hoc modo, si datur unitas numerica a parte rei, v.
 g. alia in Petro et alia in Paulo, hinc Petrus et Paulus non est unum unum,
 tales enim numerice faciunt multitudinem et diversitatem inter ea, quorum
 sunt, ut stat ex notando. 1° q^o Petrus et Paulus est unum ante oculos eorum
 illorum secundum predicationem gelusione, et non est unum ante oculos eorum illorum, sed

In Isagogen.

45

si unitate soli
pat multitudine
numerica

multa, scdm hanc qd dicitur. Reddy cu unitate soli copime paxe multitu-
dine numerica no ad unitate foale reald nihil aliud requirit, qd ee indis-
tinctu scdm grigia essalia, cu q stat ee distinctu scdm alia grigia nume-
rica q n ingedunt indistinctione essale. Audies n. dicitur q fit, ut una
res scdm qd n distinguat, n suis pib. et scdm qd distinguat, ut unu
genu, tunc qd sapor e totu e id, ita ut nulla es distinguat, ab alia
qd oes sint eunt sapor, dulci, v. g. et tu qd color, una es distingui-
tur ab alia snt duo coss. unig civitatis, et unig statis, qd hoc st unu
utris caput, nec sint distinctione a se, et aliunde habeant distinctione
qd vs alter e ager, alter sang, q distinctio n peca tollit illa qdore
numerica et unitate.

Porro via ayta, q adherit, i unitate foale, in met aytyca solvenda st,
interid hoc notat. Quodcu, q absurdu foret asserere de unitate nu-
merica, seu de uno ut numerice unu e, n e absurdu asserere de uno foale
et n peca q at de uno individuo, statim dici poterit de alio individuo, eo q n
for se habeat unitate seu indistinctione foale. Multa n. tur de individuo
qten e individuu, et numerice diversu ab alio individuo, et n qten cu alio
unit, et aliqd coe fit.

SB.

Conclio. 3^a. Unitas numerica pors excludit, ab unitate foale, unitas foale re-
sagaria e, sed n sufficit, et inguz demu requirit unitas porsionis q illud
foale. Conclio fit qtuor ptes. Prima es e cois oind, et pbat, qd unitate,
ut unitate, e oppositu qdtri, et nullal includes, ut sic, qd unitate, q unitas
numerica, q pte fit e qdtri, q qdria st, qd excludit ab unitate.
Dm 2^a es us, q unitas foale nra sit, pbat, a Corim: q 2^a art. 2°
concl. 2^a hoc n, qd ee unitate scdm pteal debet ee unu esa, ita ut
possit definiri una deficte, q distinctu a se qd essal, q e ee unu foale,
seu habere unitate foale. Itel illud n qd separado distras et qdriales
facere

Conclio. 3^a.
Unitas Numerica
ee unitate
1^a ptes

2°

3^a

facere unste, nisi deprehendat in res, a quibus eas separant, alijs eae. Quod
 eae illud non debet facere, sed regere, et tunc a diffinis separare. 3^a es, ut
 quod unitas formalis non sufficit, sic, quod. Unitas unste, quod unste est, talis
 eae debet, quod non possit multiplicari et separari in inferioribus, si nata multiplicata,
 alioquin signa inferiora, quod nata unste una cum sua unitate multiplicaret, eent ut
 stia, quod eent absurda. Unitas. a. formalis quod fit res unste, et multiplicabilitas
 in suis inferioribus. et in ista separata, non. cessat nata eae unig et eia eae
 in se possit multiplicata fuerit, ino eant sua eae tribuit multis, quod in
 est, ita ut illa oia sint eia eae, quod unitas formalis non sufficit ad unste. 4^a

4^a

es sic deniq, quod. Talis data est unitas rei quod unste est futura, ut res
 fiat agta ad essentiam in multis inferioribus. et quod illis unitates opponit, signat.
 sed hoc tunc facit unitas divisionis, quod haec unste, quod unste est, nris dabit. Ita
 or est certa ex dictis. Minor, quod. Quia unitas divisionis deunitas, nisi
 ab eis. rioribus. diffinitur, quod eae multiplicabatur, ac sic fit una tali unitate
 quod inferiora non sunt. Sed separatis diffinis et illud, quod remanet, eo igo est
 agta ut de uno ista stia. Ob sola aut unitates formales non regit agta, quod
 unitas formalis comitatur, nata est in quibus, quod non eent de in quibus.

Concl. 4^a

stia e mera
 et rorignatia

Concl. 4^a Agta, quod fit unste formalis, et negativa, seu ma-
 ra non regnatia gruatia, ad hoc ut quod unste itificari in glauis.
 inferioribus, et in illis legi et separari in illis existere et deniq, de illis signa,
 uti. Quae oia rorignatia unste in seculat eae ad quod habebat agta non conchy
 eent unste formalis. Haec ex eae unita Concl. suar. Paul. Dur. Gons. et alij,
 non, et quod ex dictis nec indiget ulteriore explicatione.

1^a

Jam ex unste, quod haldong dixim, quod 1^a unste eae id, quod stotes dicit 1^a de stia
 lex: eae unste aut nihil est, aut eoperig o rid est, ante signa non est formalis unste
 eae, nec in illis, nisi fuerit tunc tunc ab unitate formalis quod est in signa. Post signa
 est unste oga itlic, quod non possit facere aliq, divisione, nisi cognovisset salta
 unit

In Isagogen

uno stare et possibiliter gloriis.

De 2. velle forte si ea sine ope illius. Id n. o. velle q. illius unde q. velle forte si e
cigit, et qd directa cognoscere seu intentione, q. qd fit q. abstractione, seu qd sine ope illius
e abstractio tr. abstractiva, Ego velle q. ens reale ip. hunc cognoscere obicit. qd e velle quod
fieri v. q. ens velle q. reflexa intentione, si id q. illius q. ens unde e dicit, illius unde q. dicit
se q. dicit ut sic q. dicit e demulatu iteri q. dicit, nisi in illo illius ante ali,
qd. q. dicit, et si erit ens velle, et si q. dicit q. dicit ad respectu ad inferiora
de q. dicit q. dicit q. dicit ens velle erit relatio velle ac fiat q. dicit intentione
seu cognoscere ut loquens operatiua, et tunc nihil am. q. dicit q. dicit velle ad
eig. relatione.

velle forte si e
sine ope illius
qd e velle quod
illius unde q. dicit

De 3. qd dicitur sit de trib. statib. nae. Na in 1. statu si e velle sed op. 3.
genui velle, in 2. statu nec velle e nec q. dicit. In 3. e velle ex q. dicit
sederet ut demulatu e q. dicit ab q. dicit, q. in cal inducatur nutriend.

Itaq. hoc st. q. in logica q. dicit de velle logico in cor. traheda erat, alie
ad metaph. q. dicit q. dicit aut explicabatur in q. dicit. q. de velle. in specie ego
my. v. si id q. hunc velle ut velle velle, et id q. dicit q. dicit a
fudo, velle velle, in cor. hunc, et q. dicit velle velle velle rei inter se velle dicit
lingua. si de h. velle alie velle ante q. dicit q. dicit, si q. dicit in individuis
existetibus sed nae q. dicit q. dicit, ita, ut velle seu nae velle in illis dividit
q. dicit existere.

Cognit. II

De Genere. /.

pat. Buchenala

In tres q. dicit dividit, hoc cognit. In 1. q. dicit ad ferit, varia auctio,
nes generis, q. dicit sit exproca. In 2. q. dicit definit, q. dicit iuxta q. dicit auctio,
tione velle ut ad velle q. dicit. In 3. q. dicit explicat, q. dicit definitio q. dicit
velle, q. dicit q. dicit ab aliis velle, hunc et ab individuis dicit.

Conclusio 1. q. dicit tres auctiores generis 1. q. dicit q. dicit collectio multorum
velle cognoscere generis sua ducta ab uno, ut q. dicit Heraclidatu, id e,
Nota

Com. 1.
receptio. 1. q. dicit
naris

In Isagogen

aut sit dicitur tota multitudo sex cognatio ducta ab hercule, ita dicitur genus humana
 et dicitur quia collectio ab uno generatio nobilem esse. Hoc genus dicitur et aliquid fa-
 milia, dicitur et aqua quodam principis domus, etc.: sed uox familia latine est
 proprie dicitur genus in hac occasione, quod et extendit se ad eos, qui sunt nobiles ge-
 neris nobiles cognati uel sanguinei et non sunt adoptionis, aut quibus alia sus-
 ceptione iurandi, familia uel ad hos. Unde adoptiuus dicitur et esse de fa-
 milia huius nobilis dicitur et religio alius de familia, huius est de ordine S. Iulii
 etc. et alius alius de familia, id est sacra et iuramentum dicitur: non tamen de ge-
 nere nisi metaphorice. 2. Genus sumitur, quod est collectio talis collectionis
 ut, quod primo genere, quod ipsa patria dicitur: sic Hercules est genus Heraculidarum
 et filius genus huius, et Roma genus Romanorum. Ad hoc genus plerumque de
 tribus demonstratio ad eos, qui uide oriuntur, sic dicitur Platonem esse genere Atheni-
 ensium. Virgil: 2. Aeneid:

2. Augustus
 generis

Tantane nos generis tenuit fiducia uestri?
 generis, id est, primi generitoris. Ouid:
 Nam genus est genus et quod non fecerit ipsi,
 Vix ea nostra uero.

Genus, id est, primi generitoris. Porro Porphyrius, Genus, inquit, appellatur est genus
 unigenitae generationis generis, dicitur et multitudo ab uno generis. Patria dicitur
 genus, quia multum fert ad pacem nobilem, et illud, non est solo patrium, sed et
 certa ex parte circa illud solus, uide Tractat: in l. 7. dubiorum no. 14.

3. Augustus generis 3. genus est cui subicitur species. Describitur haec occasio generis ex fide
 si. met. ag. 20.

Concl. 2. Genus Logicum est, quod de pluribus, et quod differens specie in eo
 quod quod est genus, est descripta haec descriptio ex 1. Top. tertius ag. 4. et explicabilis, a
 nobis infra.

Concl. 3. Genus differat ab individuo, quia individuum de uno solo genere
 et specie, quia haec de differens. non specie, sed non genere. Ad differens, genus, et
 accente, quia haec in illo non in quod genere.

Concl.
 Definitio generis
 logica.

Concl.
 Genus differat ab
 ind. alius uocab.

Augustus 3.

In Isagogica

Quaestio. . . III

An sint omnino et tantae quinque universalia?

conclusiones

Videri qd n. i. tot st. edicabilia cora. qd tota cora, sed st. # tria qd
diata cora, g. et # tria edicabilia vtriusq. sen cora. Maior qd tria, qd
nihil st. de edicabile, nisi qd de tota. Minor e. st. 1. Tog. cap. 3.
ubi # agnoscit Geny, pp. 1. d. aicus.

2. qd. st. st. de st. aialia libro # tria vtriusq. agnoscit vtriusq.
lega, Geny, 3. specie.

3. de vtriusq. e. cora, pp. 1. n. e. cora, ut qd ex noa, qd. pp. 1. n. e. vtriusq.
g. st. # 4. vtriusq.

4. Contra ea qd de individuus stant, in qd st. vtriusq., aliud ming. coepit
homo, qd e. specis, aliud mgis coepit, aial, qd e. geny; ita qd qd stant, in
qle ut st. diffra, pp. 1. d. aicus, coepit vtriusq. generis et ordinis, alia
ming. cora et specialia alia mgis cora et generalia. Si ergo illa qd in
qd stant, fuerit duo diversa vtriusq. # ob maiore vel minore cohabit, et
ea qd stant, in qle fuerit diversa vtriusq. # ob maiore vel minore cohabit,
cur n. n. albi et colorati eent diversa vtriusq. si homo et aial st. diversa
et sic deberet ee vtriusq.

5. Praeter qstione qd e. et qle e, dabs et qstio qtu e, et ad qd e. dci, g.
et ha qstiones stant vtriusq. peculiaris.

6. defio ut aial vtriusq., et individuus vtriusq., qd homo stant de stant
g. st. vtriusq. et n. ex. s. vtriusq., g. st. qd vtriusq. qd vtriusq.

7. Tot st. vtriusq. quot stant, sed st. 10. stant, g. et 10. vtriusq. qd
maior. Aut st. diversi edicandi modi Tot st. stant, sed quot st. stant
Tot st. diversi edicandi modi, g. quot st. stant, Tot st. vtriusq.

8. Consuetas vtriusq. st. numeratas genes intrinsecas edicandas, hui
e, qd aliqd stant de stant qd e. n. stant, g. aliud vtriusq. et st. stant
g. 10

1.

2.

3.

4.

5.

6.

7.

8.

In Isagogen

pro extrinsecis adiacentibus. qd est qd aliqd gdtz de sbto q n e in sbto
sed extra illud, ut cu de geyrino ex Germania in Italia uere dr
ex Germanu cu ta tuc hys germania sit e geyrino et geyring
e Germania.

9.
9. Genz et species est in gdtz, us in qd, et qd in glete, na que
admodu genz cu gdtz de specie n dicit foatit tota nald species
V. G. hris, ita species, V. G. homo, cu gdtz de individuo n dicit
foatit tota nald individui V. G. Socratis, q per humanitate fit
diffra sua individuali, q q differat a Platone.

10.
Responiones
q sub. geyrino
inueniunt

10. Hae vox individuum et eius significatio gdtz de plurib. q. e. uide
6. u.

Sed i. Porphyrii enumerat et has qnz species uelutis. Genz, Spe-
cies, Diffra, Prognu, Accus, nec gluras nec gauriores, et id ex cu sui
hys sentia, tradita et abstrigibil. q tnu obtinet ap. oes, ego species
Boethii in cap. de genere Ammon: omato 2i Albar. Nri: Prae: 2i
in gdtzabilia cap. 9. 5: Thomi Summa Logica q. 1. Scoti q. 12. gdtz
alim qdqd reclamet Mayeron et Caiet: sit itaqz

Con. unia

Conclio. Dicendum na gauriora nec glura e uelutia q gngz. Nu-
merz eoru deducit ex uarietate incedi et gdtz de individuo ut
gulehre docet Conim: q. 7. art. 1. qd ex n ostendit incedi inferiori
7. b. Just a. uelutia suis inferiorib. ut explicat Crust: Prae: 2. q. 2.
uoluto 4. et inuenit Conim: loco citato q idcirco, qz us et ut cu vis
q. inst, ut docet Artes 1. poster. cap. 20. et 2. poster. cap. 17. q in eendo
sua idcirco uarietate ut itgang gauriorz nobis individuum aliq
substante claritatis cu (Ez gaurz aliud sumere geyring, gura indiu,
dum alieniq auctis ut hanc no albedine, hinc no dictu civilem
et inuidiu etc.) q sit in sua dimoda gfectione hinc oia q habere
E, ut Alexander magnu. Jam id q ei me, ego id cu illo, de q illo
5. poster

In Isagogen

sicut dicitur qd aut e it essat aut accentat; si essat ut mag
 ut domini loco citato, aut e tota illig essa, aut sola qd, si e tota
 esa et species, ut homo, qd humanitas e in illo ut tota essa. Si
 qd, aut e qm maie tudis qd efici qd, seu qd ohibile ut loqz dicit
 qd. 3. q. 2. Et e gery, ut aial, qd aialitas e in hoc ut aliqd gter,
 libile idu hng ut sic in hoc essa sua gfectione. Aut qm fore
 gery otatis et gfectionis e qd diffra, ut ronale; ronalitas n. e, qd eficit
 aialitate, ita ut fiat aliq tota et gpleta essa in hoc esse, sin u. acci,
 dicitur e it cu tali individuo, et essal n. ingreditz, tuc aut nris e in
 individuo et inseparat, et e ggerit, ut risibile. Risibilitas. n. e in
 hoc n. ut cog essa, sed tu nris et inseparat, ut cog ggeritas. Aut
 contigit e in tali individuo ac separat, et e accens, ut regel ea, re
 gia. n. gtas et separati ab hoc. Et hoc accens dr cog accens qd.
 Edicibilis, ad distinctional accentis nris, seu ggerit, qd dr accens qd. Edic
 abilis. Et q. # ee gqz usilia, qd gnt glnrib. mca et de glnrib.
 Edicari sicut. Fons. s. met. cog. re. q. 11. sec. 2. colligit eut numq
 ra ex qtuor divisionib; q in hac re usurgi solent, nempe eoru, q
 gntz, in ea q nris et gntz, gntz, in ea q essat et accentat, in
 ea q in qstione qd e et qle e; et deniqz in ea q differetib. specie, et
 differetib. no gntz; qru huc sumit, ex n. gdicati diverso, qd ex
 diffra eoru de qd fit gdicatio. Ex gungz horu mactoru incigias, seepi
 endz # gqz usilia, ut usila aut gntz nris de suis inferiorib. aut gntz
 si gntz, e accens, si nris aut gntz, essat aut accentat, si accentat e
 ggerit, si essat, aut gntz, in qstione qd e, aut in qstione qle e. Si in qstione
 qle e

Bisibile
 e nris ggerit
 de cog esse

Quomodo
 s. sicut usila

In Isagogen

iste e, a dicitur, si in questione qd e, aut gatts de differentiis specie aut ha
differentiis. solo no, si de differentiis solo no e species, si de differentiis. spe,
cie, e gong. Ita sicut t^o q^oq^o vtilia, nunc ad ista videntur.

Ad 1° Argum^o Ad 1° R^odetz, i^o L^oto maior, negatz minor. Ad minoris, q^oba^oel ex
Arte g^olita R^odetz, q^oba^oel ibi sub genere et g^oend^o q^ohedere voluisse
2. Teste fons. loco citato sec. 3. R^odetz, i^o absolute negado maiore.

Ad 2° Argum^o Ad 2° R^odetz. Artem ibi recessuisse et vtilia g^ogularia et q^oma,
gis aduertant^o ee vtilia facin^oq^o ad inuentione argutoru g^ollia.

Ad 3° Argum^o Ad 3° R^odetz, Erant re g^ossa ee g^og^oial et coel sub v^ois regech^o
sub uno regech^o est n. g^og^oia, q^o uni t^o tribuit^o, siue illud vnu sit coe et glura
sub se obineat siue sit g^ollare, ut visibilitas hoi in coi, cui n reg^o,
nat q^o multis hoib. g^ollarib. isit, et de illis g^odicari g^oit, ac sic uox
ta hoc q^o uni nae sit g^og^oia multiplicari t^o g^oit in inferiorib.
Et t^odas unig^o individui ut Socratis n g^o ee glurib. cois, et ideo n
e vtilis.

Ad 4° Argum^o Ad 4° R^odetz, g^oant^o. Nam gong et species n g^oise ideo et diu^osa
vtilia, q^o alteru e coig, alteru ming coe, hoc n n. cert^o tot vtilia
e coe s^onta, quot genera subalterna, q^o sane multa st, q^o n se g^o al,
tera altero coig e, sed ideo et diu^osa vtilia, q^o alteru g^ottz in
qd g^ollate, significat n^o ex g^ose total^o naal: alteru a. g^ottz in qd n^o,
g^ollate n^o n significat ex g^ose total^o naal s^onti. Et uero dicitur song in,
complete g^ottz, g^og^oia a. et actus nae g^ollate g^ottz, nec in g^ollate, q^o n
significat ex g^ose naal s^onti, aut eig g^ottz, sed aliqd e naal, q^o inde siue
sint coia, siue ming coia inter se separata, ut albu et coloratu, sicut t^o
caat, v^oel g^ollatei se g^oparata ad s^onti, ita, ut n diu^oditu sit actus v. g.
n generale et speciale, aut dicitur in general et specificu h^oq^o in diu^osa
vtilia

verba dicitur ē hęc doctrina ex Gons. lib. 5.º met. cap. 1.º. §. 1.º. sec. 2.º.
 Et ad hęc igitur arguta atq; igitur fideat sec. 2.º sed meo iudicio n̄ sufficit.
 Ad 5.º. Pydeth. Dignitate eē q̄tionē q̄le ē, altera laxa, q̄nt includit
 oīa ea q̄ n̄ q̄tinet ad qd ē, q̄sicutq; damit s̄nt in re atq; inter se
 diversa dūmodo in hoc n̄veniant q̄ n̄ q̄tinet ad qd ē. Altera, q̄nt
 includit peculiare rōē q̄libet in re et n̄ s̄nt in se q̄dici. Prior
 q̄tio q̄le ē affectus hic in v̄slib. sub ij et p̄cedit, q̄tio q̄nt ē, et
 ad qd ē, q̄a et hęc q̄tiones n̄ q̄tinet ad q̄tionē qd ē, sed et qd ē
 et in hoc n̄venit, et a q̄re rei differit, et m̄ātr loquēdo s̄dicitur di
 versas q̄tiones. Posterior q̄tio q̄le ē, q̄a dat, q̄nt aliqd m̄ātr
 n̄ foale discregat m̄ātr et a q̄tione q̄nt ē. Sed in v̄slib. n̄o n̄
 s̄dicitur n̄ attendit, q̄nt ad discrepatia m̄ātr eorū q̄ gl̄nt. n̄st
 et q̄nt, sed ad foale, n̄o q̄ n̄ q̄dici.

Ad 5.º. Arguta

Ad 6.º. Pydeth. Verū q̄t eē, deficiō q̄dici de gl̄nt. et igitur s̄dicitur
 col inter q̄diciabilia collige 2.º Top. cap. 3.º. et 4.º. sed vel n̄ ē di,
 versū v̄sle ab enumeratis, cū oīs def. n̄ includat duo ex enumerat
 his, in q̄nt et differant loco speciei genat. Vel oīno n̄ ē v̄sle,
 q̄nt ē q̄nt qd, hic a m̄vestigat v̄sle m̄plexa. Individuū usq;
 q̄nt qd hōno, oīno n̄ ē v̄sle, nisi sc̄m̄ nomē et, cū significet
 m̄ātr specifia d̄ctā diffra individuali, et indeterminate, atq; nulla n̄a
 pura specifia d̄ctā diffra individuali q̄t q̄dici de multis sc̄m̄ rē
 sed de uno et, sicut Petrg eiq; n̄ā q̄t et de uno q̄dici sc̄m̄ rē
 et nomē Petrg gl̄nt. diversis n̄venit Ita Corin. 1.º. de v̄slib. in
 cor. ant. 1.º. ad 4.º. qd sane q̄ v̄sle ē, n̄ debet n̄age de multis q̄dici,
 ri, seu indeterminate de uno e multis, sed de multis determinate.

Ad 6.º. Arguta

Ad 7.º. Negat; maior, ad eiq; p̄bōē negat; minor, n̄ n̄ differit q̄nt
 q̄nt n̄venit q̄dici motu, seu n̄sedi, ut v̄sle, sed q̄nt n̄ve,
 . Paten

Ad 7.º. Arguta

In Isagogen.

habe rem igitur. Multa a res inter se diuersae sunt habere eade
essendi modum et ordinem de individuis, sic oia genera, primo excepto
hinc modum ordinem in se acriter et stringit de individuis subali,
mo ipsa qd sub ali quodammodo hinc in ordinem habere potest. Item igitur acriter
generalia et ex se respectu certi sicut in quibus ordinabile sed in vel
et sic color respectu albedinis e. i. ordinabile respectu generis, sequitur color
respectu subiectis subiecti, ut quidam, sicut qd. ordinabile. Coram. loco ei,
tato aut. i. ad i. dicitur numerum uelut desumi ex ordine que ea
quod inter sunt ad individuum sive hoc sit subiecta sive actus, numerum a.
noue quodammodo desumi ex ordine que sunt ad subiecta ff.

Ad 6. Argum. Ad 6. Negat qd uelut sunt numerata et generes intrinsecas ordinaciones
na ad qd. uelut ordinem et extrinsecas ordinaciones, mo aliquoties ad alia qd
uelut. Itaqz germanum ea, e. actus qd. ordinabilis.

Ad 9. Argum. Ad 9. Respondet. Total nam in proposito uocari in individuali qd. generis ex spe
cie et diffra individuali, sed ea qd. ex genere e. diffra specifica, hinc n. hinc
ut esset aliquid specificum pluribus individuis eade qd. a pluribus totali nam ap
pellatur, ut totali coram in totali individuali inada illud hinc qd. met.
cap. 10. ista e. cuius dicitur desio, ad desio n. e. solum sed coram ex i.
gener. cap. 7. Jam quod ut qd. species ordinatur ut totali nam sex esse, itaqz
totali coram, generis sic n. qd. ut totali nam coram, sed ff. ut qd. nam coram.

Ad 10. Argum. Ad 10. Respondet. Individuum ordinari de pluribus individuis ff. quod nomo
secundu nomo n. qd. re significata. Nihil n. coram pluribus significat hinc uox individuum, cu
quod, scilicet
ram nego significat nam specificam diffra individuali totali, qd. n. ff. de pluribus genera
ni scdm re, cu n. in re pluribus. sed unum ff. ut dictu e. ad 6. ff. qd.
de uelut cha hinc uox Individuum ff. qd. de pluribus. qd. nomo, qd. n. ff. qd.
sicut re debet uelut nomo ut uolunt Caieta. na ad uelut et scdm tel. debet esse
sicut meo pluribus mea pluribus qd. desio e. solum q. unum sup. cap. de specie. Plura sup.
hinc ff.

In Isagogen

has re infra qm agens de individuo.

Quaestio. IV

De Natura et Proprietatibus Generis.

Aliquot qstis des diltates Diatcas de Genere cogeliam, q glm, rina ad metaphica spectatia omittam.

Quaestio 1. cur gng de genere, q de specia agat? Rides Jales ga gng e urstly qd, si n. ut ait Ariles 2. de sub. cap. 1. urstiora n i. traderet, cu illa sint in ming urstib, cogitaret in ming urstlin trada rione sege id regere. It nra generis e i. q ab individuo glicipat aut glicipari seu possideri qrua cogitatz scdm ordine nrae, qrua n. e valde ab imfectionib ad gfectione gressu fauere, ideo sic q libet individuu gpedong i. q gng habeat, 2. in q specie sit, 3. q q libet sit in tali specie, q. q. gnetales, se q acentia habent, vide Totet in tex. de genere.

Quaestio 1.
R.
Cur gng de Genere quam de Specie agat?

Quaestio 2. An dnglex sit gng et qm inueta sint genera? Rides rplex ee gng, nra et subalterna. Gng sumu e, q cu sit gng n et e species, seu q s se n habet aliud gng reale uniuocu, ut Substantia, qitas etc. Gng subalternu e, q cu sit gng et e species seu q s se fit aliud gng reale uniuocu ut diu. Sa diu e sub uiuete, et uiuete sub corpore, et corpore sub sub. Substantia. a. sub nullo. Genera sumu realia uniuoca et 10. in q libet gante unu. Subalterna. a. genera in q libet gante regimib, multa, q et grady gntales agellant, q hoc n inueta st 10. Gm sub. Aduersu fuit ois sub. et differra inter se et merire, et illas qd 10 numerice dif feretes q haberet tota esset eant, ut Socrates et Plato dixerit qm i. qli ee specia infima, cui n3 nihil essale addi potit ad fa cieda adhuc inferiori specie, qre ille grady q n amplig diuidi et ebat, sed solu numerice at species infima. Qbus spes infimas triadung

Quaestio 2.
R.
Gng e rplex Gng sumu. Gng subalter

ad advertimus in aliq^o venire ut leone et h^o in aiali, g^o et g^o in
 in glanta, cu^m nihilominus discrepent scdm aliqd aliud, c^ont^oq^o diverse sp^o
 cies. Is ergo grad^o in q^o veniunt diverse species infima, q^o g^o e^o g^o,
 igit^o q^o genera t^o inter se discrepantia, de q^o h^o t^o aliqd in se ha
 bere q^o veniunt, ut aiali et glanta veniunt in hoc, q^o sint vivēs, ac q^o
 larea t^o t^o genera subalterna. Deniq^o ventū ē ad unū gen^o s^o
 mū, q^o nec in se nec s^o se haberet aliud gen^o eigt^o ordinis, sed igit^o
 sub se oīa, unde et q^o eēt in oīb. inferiorib. in eor^o veniunt oīa de
 oīb. q^o sub^o g^o t^o g^o esse visū ē, q^o n^o differt reat^o ab ulla
 sub^o, t^o t^o differt ab alio genere alteriq^o g^o t^o, ut a q^o t^o,
 q^o distinctio seu diffra ē oīd^o m^o, v^o t^o genere cūmo differre.
 Genere istos grad^o distinte — concti t^o g^o t^o, q^o de q^o h^o d^o
 unū sine altero regiti, ut congorū sine aiali, lapis n^o ē congorū
 n^o t^o aiali. Querēs nū diffra seu id, quo una res differt ab altera re
 exist^o g^o t^o, sit diversū reat^o ab eo in quo utraq^o res veniūt, ut, an in h^o
 aialitas, q^o veniūt cū leone, sit reat^o diversū a ioualitate q^o a leone dicit^o
 g^o, it^o q^o grad^o seu gen^o sugit, ut, vivēs distinguat^o reat^o ab infirmitate
 genere ut ab aiali salt^o m^o h^o q^o ill^o v^o aialis diffra q^o aiali sunt
 vivēs? ē q^o t^o sola m^o h^o a nobis h^o n^o h^o t^o, est dua subtra 1° S^o,
 2° et S^o s^o. et reat^o distincta, 2° S^o t^o et Thomist. et Scot. de.
 n^o ē reat^o distincta, sed t^o t^o. Nobis in Logica satis sit dari hos grad^o
 et genera subalterna sine distincta sint inter se reat^o sine t^o t^o, et n^o
 solū in sub^o, sed in oīb. aliis g^o t^o t^o.

oblatio

Re.
Re.

Questio
 3^a Re.
 Definitio generis
 1.
 2.
 3.

Quæritur. 3°. Quomodo d^o g^o rectissime definiat. Redet^o ad ferri tres
 g^o t^o s^o d^o s^o. 1° Gen^o ē id sub q^o collocat^o species. 2° Gen^o
 ē id q^o de gl^o t^o s^o specie differat. in q^o t^o q^o ē t^o t^o. 3° Gen^o ē id
 q^o ag^o t^o ē n^o ē gl^o t^o s^o specie differat. esat^o d^o n^o ē aliud. Quæritur
 duas

duas ut Anagyris, gestremal adfert Aulpa. Prae. 2. Id. 2. q. 1.
 est qd dicitur Defio e generis, sub relativu e, nullu n. e gong, qu et dicitur
 species, q si relativu, ut relativu et, definitu, claru e in illoru Defioe qd
 n. d. de terminu, ad que referunt, ut dicitur Soms. lib. 1. q. 1. Justit. ag. 2.
 et lib. 2. cap. 9. et sic in Defioe generis gong, species tanq terminu
 eig. Goro qd igitur qd gong infra in cas de specie gong, in Defioe spe
 cie tanq terminu est, qd tr q species sit id q collocat, sub genere
 dubitari merito potest, nu si sint inutiles ista Defioes, qd definitu in
 gradib, Defioe, ut cu haec sit Defio generis, Gong e sub q e species spec
 a. sit Defio speciei, Species e id q e sub genere, alio d. deo ad regulu q
 fit p. 2. Tot. cap. 5. ut, licet loo terminu cuiqumq genere cu de
 fido si in Defioe generis, loo utiq, species, gong Defioe speciei hoc
 in, Gong e id sub q e id q e sub genere: tunc igitur definitu, hoc e, qd
 in gradib, suinet Defioe, ac gong Defio n. trahit, q aliquid notiq e
 igitur vel m. q e species definitu, q gong ac gong duo definita
 q se mutuo q e absurdu? Redd. 1. n. de q gong, in Defioe debere
 ee notiq definitu, sed et id q gong, ut intrinsecu definitu, ut in Defioe
 hois, aial et roale: terminu. a. gong, in Defioe relativu ut aliquid ex
 trinsecu, et tunc filber. Itaq. in Prae. de relativ. q. relativu n. Defi
 nitu, q terminu sed ad terminu si gorie loquedu sit. Redd. 2. tunc
 qd Defioe loo definiti gong, qd nullu se qd, absurdu, sicut in q p. 2. se,
 querit, si loo terminu correlativu, q in Defioe relativu gong e, usurpare eig
 a correlativu Redd. 3. Duo q se mutuo definiti gesse sub varia acceptione et
 sic in generis Defioe accigit, gong ut relativu e, species. a. ut terminu
 e, in speciei Defioe accigit, species ut relativu e, igitur. a. gong ut terminu e.
 inter duo. a. correlativa gong e relativu ee, gong e terminu ee q e velut
 species.

Altera Defio e generis ut gongibile e, de i. disputat utru sit gong Defio 2.
 vel

De Defioe gong.

Obiectio.

Res. 1.

Res. 2.

Res. 3.

In Isagogen

2° In Isagogis vel ff descriptiva et suggestiva ea q dicitur s de ungli in coi, r^o un^o
 versalis defini essat q ce in multis, describi a. ff q dicitur de mul
 tis. Hic dicitur e ce ff descriptioe et geng ff descriptioe q dicitur
 ita Alber. Ma. Ammon. et fuer. quos sequitur Comin. q. i. de genere art.
 2° In oppositu a. ff q. Th. libro de ente et esa cap. q. Cuius ibi.
 et hoc cap. scdo q. 19. dicitur q dicitur ee dicitur. Sed ipsi dicitur au
 tores vident ff de dicitur dicere, ut vident hanc descriptioe magis ee ad re q
 gnitate, q ex mente Zographii solit allata e hanc descriptioe qd nois. In hanc descriptioe
 hanc generis ostinet id q de plurib. g^oh, cetera et loca dicitur, et qd q dicitur
 cari in qd e dicitur geng a dicitur, g^oh, et dicitur q dicitur de specie dicitur,
 lib. dicitur a specie infima.

3° descriptioe geng
 2° descriptioe
 Ultima descriptio e e in versalis essalis, et subis itly, ex dicitur q dicitur essat r^o
 uictu, g^oh, et dicitur, q dicitur, n e aliud, dicitur, geng a dicitur, q dicitur in,
 dicitur, q dicitur sit in ee multis essat, n ff q. se et immediate, sed q dicitur, rem
 ee mediate genere vel specie cuius e dicitur, sic consistunt ee, q e dicitur au
 lis, n sed in ee multis nisi igitur aut ff igitur geng in ee multis cu q et dicitur,
 hanc in ee, et dicitur n in ee multis individuis, nisi q dicitur in ee a dicitur in ee
 dicitur, et dicitur q dicitur individuis, aut a. et dicitur aliud geng q dicitur in ee multis
 immediate anteq dicitur, alteri in ee.

Quaeritur 4°. Quid sit dicitur in qd, et est opa, qd sit dicitur in qd
 totius hanc in ista tractate recurre, docent id dicitur Comin. q. i. de genere
 art. i. hanc in. Ce aliqd dicitur, ut q dicitur et n q dicitur adiacetis, conet, in qd
 dicitur, a. u. aut dicitur, aut q dicitur adiacetis conetis, qd in qd.
 Veteres. n. auctores dicitur in qd vocat dicitur subalem dicitur in in qd
 dicitur, indicat qd in in qd ee veluti subis, qd in in qd ee ff ad
 dicitur, hanc Comin. atq ita geng dicitur in qd de specie, n ff dicitur adiacetis, sed
 ff in specie subis, ut homo e aut, et n homo e autis, cu. dicitur qd in
 qd, q dicitur sit de esse, ff ut adiacetis generi, vel dicitur vel individuis qd
 ut aut

Quaeritur
 Quid sit dicitur
 in dicitur, et in
 dicitur.
 In dicitur, qd
 dicitur
 In dicitur, qd
 dicitur
 dicitur
 quasi.

In Isagogen

59

ut aial e rale, homo e ralis, sardes e ralis, et n Socrates e ralis etc.
 multa magis in iste gthz ea q n et essalia, us ggniu et asous. Regula a; ut
 cum certa cognoscendi qd aliqd in qd et pte gthz, e hae, si gthm e gradatum
 uel qd gradatum, sicut a. geratu, huc e gthz in iste, ut homo e ralis,
 ubi n refert q gthm n sit gradatum respectu huius sibi de q gthz, sed satis
 e q sit gradatum respectu alterius, sicut rale respectu aialis e gradatum, n
 respectu hois. Addeat Coniub, q mibi n absolute pte, si gthm et gthm ay gce
 in it uel abstracta, ee gthz in qd, ut albu e coloratu, homo e aial. Sed
 ut uerū sit huc de abstractis, de geratis disgtz Coniub. istud, albu e coloratu
 qd et duo gerata, sed et gradatum; et multi negant ee gthz in qd, seu
 uel uel doctrinae Jons. in Institut. lib. o. ag. ult. et p et alius expis
 ut albu e dulce, q e mera gthzatione iste.
 Annot. q. Anil sit gthz de specie differentib. hdd. ralia ee, q specie dif
 ferent i. Et ipse species ut homo et equ. Et ea in qd species inst, ut speciem
 diuorsu inuidua, Socrates et Brueghel, utraq huc ityph, in desioe generis, sed
 de gthz. gthz gery inuoluate seu pximo seu gprimario, de posteriorib. u. maty
 te et raris ut it huc. q. i. de genere, q et scilicet gery aut rbe referri
 ad specie e inuidua. Totu species diuorse et ea, q sub est genere trit di,
 uerqz desioe ex pte q. uet. ag. i.
 Obiect. i. Gery gthz et de genere differentib, q n et de specie differentib.
 pbat. ant. Nam i. uerū e dicere substa e gery, qditas e gery, et in substa
 e qditas differente genere sumo. 2. uerū e dicere aialū e substa, inuoluate est
 substa, et in aialū e inuoluate differente genere subalterno.
 Obiect. 2. Et desioe gthz de differentib. specie in qd, q desioe e gery.
 Trig hdd ad 2. ex dictis q. 2. ad 6. Et duo q generis desioe si sumat
 et synonyme q ipse re q e gery, sit et uerū, si a. sumat, ut de fio, eo qd
 e rale qd, et ayse duo significat, n e unū uerū.
 Jam ad i. hddz Gery rbe sumi sicut oia gerata ob duplex significati
 d. q re q e gery, seu q e abstracta, ut aial e aialitate, q e sumi maato
 seu ut in hoc tractatu de uerū gession ab auctorib. et gprimantionat
 Et sic

58.
 Anale goring
 scire in qd, in
 Anil, aut, in
 Anale gts -

anotio.
 q.
 i. re.
 2.

Obiectio. i.

Obiectio. 2.

Re ad 2.

Re ad 1.

1.

Et sic res illa q̄ ē gēn̄ utq̄ dicit̄ de generib̄. sc̄m̄ diversis, q̄a gēn̄e
 cūma nihil s̄nt s̄ se, s̄t q̄d ḡdicari de generib̄ subalterna, n̄t̄ s̄nt sc̄m̄
 ex̄t̄m̄ ob̄t̄ionis, sed h̄c gēn̄e subalterna n̄duat̄ r̄oēl̄ sp̄c̄ici. 2. q̄ re
 q̄ ē gēn̄ ē q̄d ē gēn̄, hoc ē, et̄ includit̄o h̄c̄ h̄c̄ gēn̄e, seu gēn̄e
 h̄c̄ reflexa gēn̄e q̄ ē eus r̄oīs aliq̄, et̄ 2. intentionis ob̄t̄ua, et̄ hoc n̄
 sumit̄ res q̄ ē gēn̄ intentionat̄ et̄ in suggestiā simpl̄i, et̄ sic una cū
 2. intentione n̄ n̄o suis inferiorib̄, nec cū illa s̄t̄ n̄c̄, aliq̄ oīa ea, q̄b̄ n̄c̄,
 c̄ant̄ gēn̄. Hanc 2. intentionē gēn̄e seu gēn̄eitat̄ significat̄ ex̄p̄e s̄c̄u
 s̄c̄at̄, uox Genus, et̄ q̄a ista gēn̄eitat̄ n̄o s̄nt̄ sumis gēn̄eitat̄ r̄d̄m̄t̄at̄,
 n̄t̄r̄ auct̄or̄ ideo s̄t̄ de iis ḡdicari q̄ uox gēn̄, q̄ ḡdicatio, h̄c̄e s̄c̄u. q̄ a
 de gēn̄e, ē ḡdicatio si ḡdicabilis et̄ ac̄t̄ualis. Accidit n̄. n̄c̄e ista q̄ ill̄m̄

Gēn̄, ē uox gēn̄e
h̄c̄.

Aues.

Re

q̄c̄ia ē, et̄ facta ad gēn̄ cū ḡt̄uerit̄ n̄ ḡc̄m̄. Auq̄q̄ gēn̄ ē uox mo,
 h̄c̄ua significat̄ s̄nt̄ gēn̄eitat̄, p̄t̄as. a. s̄m̄ q̄ s̄nt̄ gēn̄eitat̄, et̄ si q̄m̄
 q̄d definit̄a s̄nt̄ ē d̄ct̄as d̄ct̄as gēn̄eitat̄ n̄c̄e uel h̄c̄e significat̄ gēn̄eitat̄.
 P̄t̄as cū Tol. q̄. u. de gēn̄e, n̄c̄e seu id q̄ sub̄t̄at̄ ē gēn̄eitat̄ definit̄a
 ad n̄ ḡt̄ n̄c̄ q̄ta certa ē, sed ḡt̄ sub̄t̄at̄ 2. intentionis. N̄a in molati,
 uis s̄c̄e s̄m̄ ē q̄ definit̄a, s̄m̄ a. s̄m̄ ē r̄o s̄m̄ q̄ definit̄a, ut̄ si q̄m̄ q̄d s̄nt̄
 ill̄a, recte ē definit̄a s̄nt̄, ē q̄ d̄ct̄as d̄ct̄as n̄c̄e, q̄ d̄ct̄as definit̄a s̄m̄
 r̄oēl̄ albedinis q̄ n̄ igit̄ ē, et̄ n̄ ḡc̄e igit̄a albedo, nec ḡc̄e igit̄a q̄s, ut̄ et̄ d̄c̄
 ad Paul̄ Vandy cog. de gēn̄e et̄ s̄c̄u. q̄. 3. ē c̄t̄ cog. de gēn̄e r̄d̄m̄t̄at̄

ob̄iectio.

Re

s̄c̄y. Dicit̄ id definit̄a sola q̄ ḡt̄, sed sola n̄c̄ sub̄t̄at̄ gēn̄eitat̄ ḡt̄,
 q̄ sola n̄c̄ sine gēn̄eitat̄ definit̄a. P̄t̄as, quēd̄o maiore, negat̄o n̄c̄,
 n̄c̄e, n̄. sola n̄c̄ ḡt̄, sine gēn̄eitat̄, sed ad hoc ut̄ ḡdic̄, necesse ē
 ut̄ habet̄ gēn̄eitat̄ hoc ē ut̄ s̄nt̄ q̄c̄ia, q̄ n̄. ḡdic̄o aliq̄ nisi ḡn̄
 aḡḡt̄at̄, et̄ q̄d aḡḡt̄at̄ n̄c̄ gēn̄eitat̄ nisi ḡc̄m̄d̄o c̄a a diff̄is ḡc̄m̄s,
 q̄ q̄d aliud ē q̄ n̄duare in c̄a gēn̄eitat̄? hoc uox ē n̄c̄ ḡdic̄ ut̄
 q̄ gēn̄eitat̄ s̄t̄ ut̄ q̄, sicut̄ cū exp̄lat̄, Bombarda, gl̄abr̄ ē q̄ exp̄lat̄
 uel aliq̄d aliud, q̄ u. exp̄lat̄ ē ḡl̄abr̄is inc̄s̄io, solū gl̄abr̄ sine inc̄s̄io,
 ne ḡl̄abr̄is formet̄ari n̄ exp̄lat̄.

al̄t̄o

an̄q̄is
6^a

Auct̄orit̄. 6. ut̄rū gēn̄e ḡdic̄, ut̄ q̄ an n̄ ut̄ Tol̄, r̄o d̄ub̄it̄at̄ ē
 q̄a gēn̄e ḡc̄m̄ d̄r̄ Tol̄ ḡt̄ale, ḡc̄m̄ ag. Porphyriū hoc cog. igit̄
 n̄ uox

In Isagogen

in intro ducari ut ex parte cui de usu Galicis ut totu aliq de
 dicit. Item genus githi proprie q. n. ut totu. Sed de Galicari ut est d
 ut totu. Ut ex qd githi q. viderit, qut n e totu naa specifica, sed reuer
 t qd ex metaphisica n. docet Cantor in cap de genere, et sic q libet geny
 esse d. f. dicit et etc, esto immut totu. Etal n. expe significat q
 ad actualitate, esto immut totu specie, qd e vox genera significat actualitate
 in aliq, et hoc e maxime ducari, ut testantur Corin. q. 1. ad. 1. Ut totu githi
 gong qd n. considerat, ut ex speciei unig ad ueluti xones, sed ut qd sugy
 ad specios plures et iudicite, et adu ut aduati illas xones, totu in ppo
 vere et sic appellat aliq totu githi, qd in gita find oes species, et
 n. in oib. et de oib. ducari, et in genere oes significat q significato ma
 ita §. Th. de ente et esse cap. 3 et ibid. Corin. Masig q. 2. de genere cap.
 2. Soly q. unica Sedq q. 16 in Zorghyru. Item genus e totu actuale in Tu
 ubi illi deo ad hoc ut sit pda generosa.

Caput. III.

De Specie.

Quandogt species e correlatiua generis, ut qd ex gradate digubae,
 etimo ordine a Zorghyris post geny de specie tractat, ne inuicet abingit
 relatiua et eis perring.

Tres snt qes hoc caput. In 1. adferat, auersiones et defecoes speciei. In
 2. ordinat, inter se specios superiores et inferiores, et inuicet qm ex illis fi
 ad arbor githialis. In 3. tractat, ad sit individuu.

Conclio 1. Tres st auersiones speciei. 1. Species significat id q
 pulchritudo rei seu fori, q. n. de dionis, hac species seu fori huius hoi e digni
 magis, inde vox specios, q. et de Christo dr in psalms, speciosq fori q. fi
 lig hoi. 2. Species significat id q. subiectu generi, ac de q. geny githi
 3. Species e id de plurib. differetib. nis in qdione qd e githi. Dna qd
 piores auersiones gelite st a Eltane 1. auersionis, qd qnton pulchritu
 de fori dr eis specios externa, qd e ei ornato, ita id q. subiectu ge
 nere e generis pulchritudo, qd specios intelligit diffial generi et e ge
 nere ses g. f. etior. Itz specios e qd pulchritudo seu fori individuoru
 suoru, qd e illoru esa, a q. q. d. et res sui fit dignitate, unde et q. hnt
 carit

Com. 1.
 Tripartit acc
 githi Species
 1. githi
 2. githi

hinc autem esset tunc unum formam, ut in hac significatio formae & essentiae et ut
 eo quod esset serui species sunt forma rei. Hinc derivata est unitas formae quae est asserim
 mo est indistinctio hinc essentia quae unum est ea, quae est esset esset a se rei. Hinc
 accessio speciei est ag. phlos quae ut significat quod imago, ut referre specie
 alicuius est. et sic significat essentiam illas quod essentia quod essentia
 hi referret, ut colore visui, sonu auditui, amicu abstractephantasiae vel
 phlos, de qua questione hic Porphyrius, quod nihil est quod esset ad libros de
 anima.

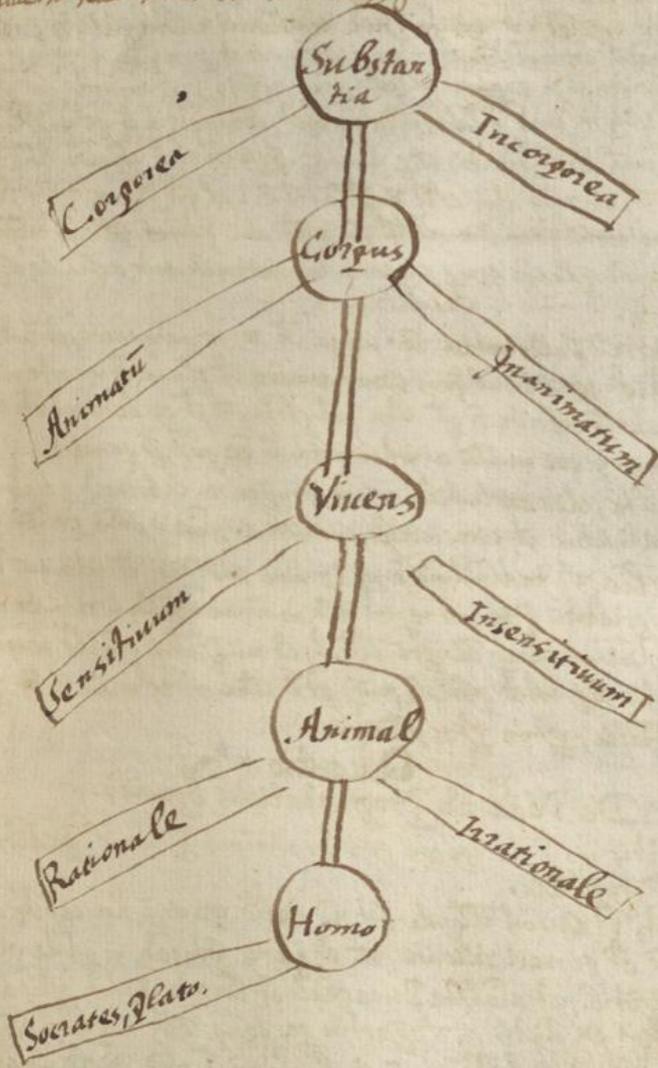
Con: 2.

Conclio 2. Alia est species infima et specialissima alia species est sub
 alterna, infima et specialissima est quae sub se nulla sunt alia specie sed in
 diuiditur et ut homo, et idcirco est genus. Subalterna est quae cum sit sub ge
 nere et catens species, adhuc in alias sub se sunt species et est est genus
 ut animal, et n. genus quae sub se sunt species, est species quae genit sub alio ge
 nere, quod est diversi respectu.

Porro haec multo generum subalterna, et specierum subalterna sub
 uno genere sunt dederunt phlos ^{analogia} excoquendi arbores et animales, quae nihil
 aliud est, quod series quaedam eorum generum et specierum, et diffinitum, et indi
 uiduatum, ita oculis ac imaginari est et a maiori memoria, ut coram co
 rando, et in quo coram infra, diffinitio a. ad idem eorum cum est, unde ex hac collo
 catione ad oculum facta acquiruntur coram nomine superiorum, minus a coram nomine
 inferiorum, ex gli G. in quanto subtra. Subtra est genus generalissimum seu su
 mum et idem genitum, in aqua, quae deinde diuiditur in Corpore et Incorpore. Corpore
 deinde occurrat et coram infra subtra, et diuiditur in Animalium et Inanimatum.
 Animalium facit Viues, quae collocat sub Corpore, et diuiditur in Sensitivum et In
 sensitivum. Sensitivum est animal, quae diuiditur in Rationale et Irrationale. Rationale est ho
 mo, quae diuiditur in Socrate et Platone etc. et alia Individua, quae nulla
 analogia subdiuiditur, quod sunt infimum locum. Irrationale diuiditur in Leone,
 equum et alias species quae glutinas, volatiles, aquatiles, et terrenas. Dixit
 animal rationale sit homo, ut reuocet errorem Porphyrii quod sit in hoc capite
 et animal rationale diuidit in mortale et immortale, existimans astrum esse animalia
 ratione quodita et immortalia, ut senserunt Stoici, quae Christiani in quod dicitur
 unum

In Isagogen

Universa hae series ita solet desyni

vra

In Isagogen

No. 1. Circa hanc serie e' aduertenda 1° Si qd descendat egrediens ab uno ad multa ut descendit a substa occurret qd et ingreditur hoc e' sps descendit a corp occurret uirtu et uirtutu etc. In. si qd ascendat egrediens a multis ad unu qd s'q inferiora et in superiora collecta sine diffinis s'ctis, unde ait Por, plurimq species in unu uita multa congregat, et magis uid et gerg, et hanc u. ac gloria unu e' in multa s'q dividit. Species s'q' conuoc' h'os plures homo unq st, et unq d'qz e'os n' et hanc e' uel fit plures, s'ant et qd plurim hanc serie familie uide in q' st auu, g'atras, filia, et nepotes etc. dicit et uita' g'dic'oe s'ong superiora de inferiorib, aut actia de actib.

No. 2. Aduertendu 2° Tales series e' 10, qd st 10 suma generu, et subalter, na genera et species sub suis sumo genere et plura et in certo numero, individua a' st infinita n' qd actu ead g'dia, n' st. n' determinata ad certu numeru s' qd nullu aliud individuu e' g'dit, qd qd individua g'dit e' e' multa, idao excludit, a suis, frustra n. laboraret q' oia individua put individua st, scire uellet, sumit. a. scire q' otto specie.

Con. 3. Individuu e' qd de uno solo g'dit, it' individuu e' sing collectio egrediens q' in uno rep'di g'dit, minime rep'dit, in alio. Ex q'bus collectis individuu s'ong e' g'de s'ctal, et n'q' totu g'diale, g'eng u. g' generalisim' s'q' totu g'diale n'q' g'de s'ctal, inter media a. e' g'dim tota g'dialia, et in g'de s'ctas.

Quaestio.

De Na'a et Proprietatibus Speciei.

Suppositis iis q' de specie g'gim dixim' p'p'ionib. Quedatib' q' hic n' st rogata,

Quaestio 1^a Quom' it'onde sit 3^a defio' speciei s' ha capite allata, na' uirtu et genari st'antire, cu' et g'eng g'dic'at, in qd de g'lu'ib' no' differetio, ut uirtu de Brucplato et scante. P' d'et, satis dicit, me' colligit et dicit q. 3^a g'ertim qd g'eng g'dit in g'de, dista et g'de. Insuper subalt'p'de e' in hac defio'e g'de solo, ut ait s'q, species g'dit de solo no' differetib, g'eng n. n' de solo no' differetib, g'dit

In Isagogen.

69

Et hoc est de specie differētib. Quicquid sit et secundum non solo non differat
a differat quod specie.

Quæritur 2. Quæritur species quæritur ad hoc ut sit, subalterna an infima.
Respondetur quod infima est ex eo quod contra, ratio est, quia diversitas utriusque est desumpta ex
nec diversitate necendi in individuis, ad alterum a. Quod dicitur quod dicitur id quod
in individuis ut species et tota essentia, non ut quod essentialis, et hoc dicitur soli spe-
ciei infima omnia alia superiora in individuis ut quod in se habet.

Quæritur 2.
Re.

Quæritur 3. An species infima dicitur hoc ut sit et subiectibilis an ut
quod dicitur est. Respondetur cum philosopho. Secundo. quod cap. 2. cum de essentia utriusque sit quæ-
ritur multis, ad quod dicitur quod dicitur de multis, ideo species infima dicitur esse
dicitur ad hoc ut sit et quod dicitur est non ut subiectibilis est, quia ut sit est ut sit
ut quod unum et eorum pluribus inferioribus, species a. respectu generis non est quod
eorum pluribus, et sic in genere tolleretur, respectu speciei, quæ sit ad genus,
hinc adhuc est species, seu ut sit et quod dicitur est, cum adhuc verum est quod
dicitur de differētib. solo non, unde colligo vocem, species non esse univocam ad
speciem subiectibilem seu subalterna et quod dicitur est, quia duabus de causis dicitur
in genere est, subiectibilis non. Illud vocem species non est id quod subiectibilis, immediate
generi, sive quod dicitur de pluribus differētib. non, sive non quod dicitur, sed et id quod
quod dicitur de pluribus solo non differētib, sive subiectibilis generi, sive non subiectibilis.
Quia in re mittit ideo de cartone Caiet. cum philosopho. Secundo. et cum utroque Toledo
cap. de specie quod univoca in ratione ad id.

Quæritur 3.
Re.

Quæritur 4. Utrum species respectu generis sit quod vel totum. Ratio dubitatur
dicitur, quia ut sit de quod est generi subiectibilis, ut sit de totum cum species pro,
nec ex genere est differat. Respondetur species non dicitur considerari posse, non ut subiectibilis
est generi, non ut ut sit est respectu inferiorum, non ut dicitur est. Item non
quod dicitur species est quod est generi, et genus respectu illius est totum quod dicitur est,
quod genus omnes species dicitur, ut dicitur est ad omnes, ideo quod de omnibus dicitur est. Item
ad omnia essentialia dicitur est dicitur. Item non quod dicitur species nulla sit res,
quod dicitur ad genus nec est nec totum in una quod dicitur est. Item dicitur Toledo.
loco citato dicitur, ad hoc ut sit non ut sit ut sit debere species est respectu
dicitur ad genus. Item non quod dicitur species, est aliquid totum dicitur est, ad omnia
dicitur est.

Quæritur 4.
Re. 1.
2. 3.

In Isagogen

integritate spectat genus et diffinitio, quia revera species ex genere et diffinitio
 ut docet Aristoteles in primis. et 8. Th. ibid. et de ente et essentia
 cap. 3. et philosophus quod si fuerit genus, ut genus sit totum et per species
 sed et diversis modis. Nam in generato ex primis generat ut totum aliquid
 significat, et nulli omnes species in generato seu implicite, ut cap. 2. de
 6. sec. q. no. co. in abstracto significat, genus ut per, ut dualitas. Sic
 aliter in generato a aliquid totum, albedo u. in abstracto, et per albi. Ad
 re. Cantuarum in cap. de genere dicit, quod genus ut per actualiter non dicitur omnes
 species, quonia iam sumitur, ut dicitur ad unam actualiter, si a sumatur ut in
 solo, a totum, quia sic dicitur omnes species et ad omnes et respectu, et non dicitur
 invere omnes. Item. cap. de genere q. 8. dicit, totum a dicitur species, genus
 u. ut dicitur ad species, dicitur illas omnes in generato, quod genus est totum res
 factu illatum, et quod est species dicitur ad quod dicitur genus, dicitur totum est,
 ideo est totum dicitur. Et quod dicitur, quod genus quod dicitur, ut per defectu, quod
 dicitur sumitur, ut per actualiter de ut ut dicitur, et ut dicitur dicitur, hoc dicitur.

re

Quaestio. 9.

re

Quaestio. 9. Utrum nunc in genere seu per se res dicitur dicitur ut aia totum
 man. i. eto dicitur de effectu species. Ad hoc, si sermo sit de significato
 utitur, quod totum dicitur aqua in genere habere dicitur, et dicitur totum, omne de
 effectu species, quod n. dicitur de aqua ut inquit multis, et habere unum
 totum dicitur, quod dicitur totum, cur n. n. aia totum in cor dicitur ha
 beret dicitur inquit dicitur. aia, dicitur dicitur dicitur dicitur species, quod
 factu, sicut dicitur, effectu totum dicitur et dicitur, dicitur dicitur, et dicitur
 et ex guttulo ligno, in quo solus est defectus, ex quo materia non curat, aliquid
 nihil est effectu nisi quod habere mater effectu. Proterea et dicitur est ad
 inquit, et genus, et dicitur dicitur de utitur, quod inquit non obstat ad hoc ut aliquid
 dicitur de utitur.

Obiectio. 1.

re. 1.

re. 2.

Dico. 1. Utrum debet esse genus in dicitur, quod est totum aliquid nunc, quia in dicitur
 dicitur nihil genus, nisi quod sit totum. Ad hoc. 1. Neganda dicitur, nunc dicitur
 genus in dicitur, et dicitur n. est totum nunc. Ad hoc. 2. Neganda dicitur, nunc dicitur
 dicitur dicitur de utitur, neganda, et dicitur dicitur. et dicitur n. dicitur, in dicitur.
 Est sane et aliquid de effectu utitur, quod dicitur n. dicitur dicitur ingredi dicitur
 ut docet

In Isagogen.

ut docet Thot. 4° q. 4. ad 6°.
 Dicitur 2° in realis si est iudicari rebus, q. n. est de species, respectu q. ex dictis
 q. n. ubi diximus species iudicari ut qd. rebus ad distinctionem generis q. n. esse
 in q. 4. p. 2. dicitur. Ita semper est q. n. ad iudicari rebus, q. n. esse
 negatibus, ad eis q. n. quae priore negatibus, posteriori oppositio, t. n. dicitur
 realis, q. n. semper est q. n. h. e. t. i. dicitur iudicari rebus de hoc, est q. n. sit tota n. n.
 h. o. s. t. i. t. u. t. i. dicitur rebus q. n. de hoc vel illa a. n. r. o. t. a. l. i. respectu cuius est unum
 n. o. n. n. a. d. d. i. c. i. n. g. a. d. e. u. n. i. c. u. m. respectu oppositio, sed q. n. respectu inferiorum autem
 q. n. it. q. n. hoc de specie q. n. e. t. de genere q. n. q. n. utraque q. n. q. n. e. s. t. e. s. s. e. q. n.
 sit abstracti genus, et ut. i. t. u. d. i. c. a. t. u. e. u. s. q. n. h. a. e. d. o. c. t. r. i. n. a. e. c. o. n. t. i. n. e. b. i. t.
 cog. de genere q. n. 2. art. 2. conclu. 1. et 2. q. n. meo iudicio si spiritus q. n. s. e. q. n. s.
 negant q. n. n. o. g. n. o. s. c. e. n. t. e. q. n. e. g. e. n. e. r. a. et species, ut cor in cor, oculi in cor et
 certe medici dispartes de corde aut oculo, si de hoc q. n. corde aut oculo dicitur
 q. n. t. u. t. s. e. d. de oculo aut corde in cor, cuius n. a. m. e. s. q. n. e. t. i. b. i.

Præterit 6°. Utrum species in unico individuo, et genus in unica specie generari
 q. n. aliquid sic generari, utrum genus requirit plures species et species plura indi-
 vidua, ut rebus q. n. e. s. e. m. p. e. r. u. t. Utrum ad fundum genus sufficit cognoscere
 re unam speciem, et ad fundum seu abstractum speciem sufficit cognoscere unum
 individuum. 2°. Utrum in genere dicitur abstractum ad unam speciem et speciem
 et ad unum individuum. 3°. Utrum genus et species, si manent in suis individuis
 inexistere debeant, requirit pluralitatem substantiarum per existentiam.

Dico i^o. Ad fundum seu existentiam genus, nullo modo cognoscere plures spe-
 cies, et ad speciem de nomine fundam plura individua, saltem possible, ita coris
 sona. Dicitur, q. n. e. u. o. s. n. r. a. c. o. g. n. i. t. i. o. n. e. c. o. g. n. i. t. a. q. n. q. n. s. e. i. t.
 utre folet, si p. o. r. a. t. c. o. g. i. t. a. r. e. u. n. a. n. a. l. c. o. d. n. i. r. i. e. n. d. u. c. t. i. o. n. e. a. l. i. q. u. i. d. u. n. q.
 a. r. e. q. n. e. t. i. n. g. l. u. r. i. b. d. i. v. i. s. i. s. q. n. a. d. i. f. f. e. r. e. n. s. d. i. v. i. d. e. n. s. i. b. s. s. e. q. n. a. r. e. t. e. t. e. n. u. n. o. m. o.
 q. n. a. l. i. q. u. i. d. u. t. c. o. e. c. o. g. i. t. a. r. e. n. i. s. i. g. l. u. r. a. q. n. c. o. e. i. l. l. u. d. n. e. e. q. n. p. o. s. s. i. b. i. l. i. t. a. t. e. e. c. o. q.
 n. o. s. a. n. t. e. t. r. i. d. e. f. a. c. t. o. a. c. t. u. a. l. i. n. o. n. s. i. n. t. e. t. s. i. c. n. a. l. d. i. v. i. n. a. n. o. i. s. s. i. q. n. u. t. c. o. d.
 q. n. e. c. o. g. n. i. t. u. m. e. t. u. n. i. u. s. a. d. g. l. u. r. a. s. n. a. s. d. i. v. i. n. a. s. q. n. i. m. p. o. s. s. i. b. i. l. e. e. g. l. u. r. a. s.
 n. a. s. d. i. v. i. d. i. s. n. o. d. i. v. e. r. s. a. s. l. a. r. i. e. i. n. n. a. s. c. r. e. a. b. i. l. e. s. e. t. d. e. o. i. n. f. e. r. i. o. r. e. s. q. n. a. d.
 d. i. g. n. i. t. a. t. e. q. n. i. s. i. n. g. u. i. d. e. s. q. n. a. u. t. i. l. l. a. s. e. m. u. l. t. i. p. l. i. c. a. b. i. l. e. s. a. c. d. i. v. i. d. i. q. n. e.
 i. n. g. l. u. r. a. s. d. i. v. i. s. a. t. e. p. o. s. s. i. b. i. l. i. a. q. n. e. t. s. a. c. t. u. n. o. n. e. x. i. s. t. a. t. i. n. m. u. n. d. o. g. l. u. r. a. s. v. g. s. o. l. e. s.
 a. t. t. i.

Obiectiva.

pe

Quasi-6.
 2°.
 3°.
 1.

atque quingens nãd solis ut cõel. qd. cõicabit ad dũcibile plurib. diffi
niditãtib. eo q. plures cõicabit cognosant. Sicut. deo creatũ unũ
solẽ, ita gẽruit creare plures et plures in infinitũ.

Art. 2.

Dico 2º Gẽnũ et Species Gẽnũ semp dicit agẽtẽ ad plura sine actu,
alia sine gẽnũ, et nãq. ad unũ tũ, ita cõis sũtia, et seqũt. ex Gredete
dicto. Galtẽ n. habet nã cõis agẽtẽ ad exã qd. Gẽnũ ẽ, sed ẽ Gẽnũ
a plurib. q. ab uno, q. habet agẽtẽ ad plura q. ad unũ.

Art. 3.

Dico 3º Quod attinet ad existẽtia realẽ, sũ. tũ gẽnũ in una specie tũ specĩ,
es in uno individuo existere et gẽrvari, ita cõis sũtia. Posterior ẽ, sc. q. gẽnũ,
cies in uno individuo gẽt gẽrvari, q. existẽtia solis est, sed pleniũ si ẽ unũ tũ gẽnũ
nã in orbẽ, de q. viderint historici nãtũ. Prior ẽ, sc. q. gẽnũ gẽt gẽrvari in una specie
q. nãd, q. si deo amittãt oẽs dũalia species gẽt humanã nãd, nihilominũ unũ
homo ẽt dũal, et tota dũalitas, q. d. ẽtãtia, in illo gẽrvari, sicut gẽt existẽtia dũ
solũ homo erit, cõtera n. dũalia n. erũt.

Quaestio VI

De Individuo.

Inter tria noĩa q. videntũ ut significare, gẽnũ, gẽnũ, et individũ, hoc ẽ
discrimen. Gẽnũ significat id, q. subicitũ, nãtũ, sicut sũt nãtũ sũt nãtũ in
sũtia, ita sũt sũt sũt, sed ẽt homo ẽ gẽnũ, sũtãtes respectu legis, homo res,
gẽnũ dũal. Gẽnũ significat id q. ẽ infinitũ, et de q. oĩa nãtũ gẽnũ, q. ẽ g,
Individũ q. d. sũtãtes ad sũtãtes, et in gẽnũ subicitũ, oĩa cõicãtib. Individũ, q. caret agẽtẽ
dũcõis in gẽnũ, seu in existẽtia plurib. inferiorib. q. ẽ sũtãtes q. ad inferiorã
nã, q. q. nulla ẽt ideo a cõicãtia dũcõis in inferiorã ẽt individũ, cõicãt,
dũt gẽnũ oõs tres significãtes in unã rẽ, et sãpõ nã attẽdit, ad gẽnũ,
sũtãtes loquãdi sed agẽtũ, noĩa hãc ordinãtia, q. ẽt, gẽtãtia duo gẽtãtia,
q. addi ẽt noĩa dũcãtia, q. significãt it q. individũ, q. individũ ẽt q. gẽnũ
numẽrũ.

Individũ
qd.

Individũ
qd.

Individũ
qd.

Quaestio i.

Quaestio i.
Quaestio i.

Individũ
determinãtũ

Quaestio i. Quia gẽnũ sũt individũ. Rẽdẽt, ẽt rẽgũt Individũ dũcõis ex cõi
sũtia, i. dũcõis ẽ. Individũ ẽ triplex, unũ. Individũ nãtũ, ut gẽnũ hã,
no, Individũ ex dũcõis, ut sic homo, ẽ Individũ dũcõis nãtũ ut sũtãtes
q. multiplicitas individũorũ. tũ ẽ assignãtia gẽnũ multiplicãtia noĩa q. tũ
individũ significãt. Nã individũ dũcõis significãt dũcõis noĩa
q. ad

ad representatōem suā significatōem n̄ indiget ullo adiūto ut Socrates. Indi-
 viduum ex demōstrōe ē, q̄ n̄ satis significat ex voce ad hoc deputata
 sed magis necesse ē ut ad hoc accedat designatio aliq̄ exterior, ut hic homo
 ita significat aliqd̄ certū, ut tūc et̄ ḡtulet aliq̄ exteriōrē designatōe, eiq̄
 p̄p̄t̄ q̄ significat, sive sit n̄b̄ oculorū, sive digiti extensio, sive qd̄ al
 ind. Individuum magis ita significat aliq̄ individū, ut nec oīa individua
 nec certū, sed ex oīb̄ aliq̄ indeterminatē significat, esto illud sit a ḡro
 determinatū n̄ tūc aut ab hac voce significat, q̄ exprimit indeterminatōe
 rei individue. 2^a divisio ē individuum ē q̄d̄ r̄oḡat, si res significat q̄ sit in
 diuisa, alia n̄ individua s̄t n̄ qd̄, ut Socrates. Trucephaly, hęc aīa r̄oḡat
 q̄ q̄d̄ de uno n̄ qd̄ p̄t̄, ut Socrates ē Socrates. Alia s̄t individua distre
 q̄ q̄d̄ n̄ ita esset de eo cuius s̄t, ut hęcitas Socratis, alia individua ḡrū
 q̄ n̄ ita n̄b̄ q̄d̄, ut hęc r̄ib̄ilitas Socratis, alia deniq̄ individua accidit, q̄
 q̄d̄ s̄t p̄p̄ter de natura, ut hęc albedo, ita Avimbr. q. 3. de specie art. i. r̄oḡat
 hęc qd̄ s̄t hęcitas sit de Individuo generis, ut hoc aīal, hęc s̄b̄st̄a, hęc color etc.
 P̄t̄ hęc et̄ alia habere duo significatōe, aliq̄ n̄. r̄oḡat significat Individuum
 ut Socrates, de q̄ vocat ē dicere, q̄ sit hoc aīal, hęc s̄b̄st̄a etc. aliq̄ n̄ significat
 species s̄b̄st̄a subgenerare ut cū dicim̄ q̄d̄ aīal ē species infima, id ē, homo, et
 hęc n̄ s̄t individua. It̄ hęcitas ē q̄d̄ genera notat, signo v̄t̄li, ut de aīal, n̄
 aliq̄ accipit, q̄ p̄ r̄oḡat id ē, q̄ r̄oḡat, aliq̄ q̄ singulis generatōe id ē, in
 Individuo ut s̄t̄at ex lib. 10. s̄m̄s.
 Avicenna 2^a Quomodo definitū sit individuum? P̄t̄ hęc, varias adferri ab aucto
 r̄ib̄. Aristot. 1^a Individuum ē p̄t̄e speciei infime, sive id q̄ speciei infime sub
 iacet, q̄ definit ē unita 2^a Individuum accēptionē ē ante p̄t̄e 1^a allatā et recipi
 eorū cū re p̄t̄e seu definito suo, de n̄. q̄ ē sub specie infima ē Individuum
 et nihil q̄ n̄ ē sub specie infima p̄t̄e deniq̄ Individuum. Deq̄ n̄. in sit voce
 p̄t̄e n̄ tūc ē sub specie n̄ ē q̄. 1. Th. 1. de q. 14. art. 4. in q̄, Indi
 viduum ē, q̄ ē in se indistinctum ab aliis. a. distinctū, hęc aīal, hęc def̄ō
 ex mente 3^a accēptionis ē ante p̄t̄e 1^a allatā ex q̄ regulat de
 unita q̄d̄ def̄ō q̄ p̄dicari dat, n̄ n̄, individuum ē q̄ de uno solo q̄d̄
 et sit hęc 3^a def̄ō. Sicut n̄. v̄t̄lia de r̄iḡine definitū, q̄dicari, ita
 quoq̄ Individuum, q̄ ex ipso q̄ nulla inferiora s̄t de nullis p̄t̄e. q̄dicari ē
 sed de

ex demone.

Vagu.

2^a Divisio Individui 2^a p̄t̄e Aglex.

Quid sit hęcitas de Individuo generis Obiecto

Avicenna 2^a Quid sit Individuum Definitio Individui

Deus ē in se p̄t̄e p̄t̄e, et hęc hęc est sub specie

3^a

In Isagogen

sed de uno ff. Rursus qd eo igo qd individua e distincta in se ac rati
 aliqd uno numerice ac distincta ab alijs numericis entib. ideo in qd
 e distincta ab alijs definitis qd Individua a Porphyrio, id cuius oes gorie
 fates et sumbe alteri muerie n gnt, et autem dicitur hanc definitio
 muerie individua sub tali, et ta applicari ad individua accidentia et alia q
 cuius qd proprietates illius qta accidentia externa psona his uerisib.

Forma, Figura, Locu, Situs, Momen, Patria, Tempus

Vnde gorgetha reddere lege solt.

Qua accidentia externa inuenit nobis latere aliqd distal individuali, q
 si dnt, primario facit ad individualitatem, iuncta ad xal specificam. Nobis
 ta n innotescit nisi e externa illa accidentia q loco distat illis gntibus.
 Dicitur e oes st extra, na una uel altera in altera quoz qdare et
 oes a; naq gnt.

Obiectio. i.
 De Individuo n
 et esse definitio
 hinc.
 Scdm re Conada.
 Scdm diffinitio nego.

Contra dicta obiecta i. De Individuo n gnt esse scia q nec definitio
 e talis definitio, qd ad scial seu demonstrat et met definitio tangit medij ter
 ming. hinc e scilicet 7. met. ag. 1. et 5. Th. 1. q. 25. art. 1. p. 1. d. 1.
 recte gbari q res q e individua n definitis et n scia, scdm re, qare
 uera in hoc mundo ignorans distas individuales et haecitates qd ta
 ognteret in definitio cuiuslibet individui genere. Et hoc e qd conter oes
 aiunt, Individuum primointentionaliter definiti n posse nisi ff q nega
 tionem diuisionis, qd ne oib. individuis suo m sicut definitis 5. Th. 6.
 co citato in illa r. definitio testib. Conm. loco cit. Itaq fecit Porphyrio
 in illa q q loco attulim teste silur. cog. de specie d. 2. q. 1. m. 1. d. 1.
 q negatio definiti n e, gorie et exacte definiti. Interim ta individuum
 definiti gnt quosd r intentione q individua e agglutinata e illis
 nra, et tradit e subici et gnticari. Subici n. et gnticari. ff 2. q. 1. d. 1.
 tentiones obtine si reflexe q gntib. In illa a. individua gnting gntine
 ad subici oib. superiorib. et ad gnticari e uno ff. Scdm q ad hinc de
 finiri et individuum in cor, ut factu e in 1. et 2. definitio, q e ff definiti
 r intentione, et q mnd reale intrinsecu gntinm. Et sic uox individuum
 si significat re individua primointentionaliter e ff appoa, ac mnd uniuoca
 gntinm significat q individua q res ff, est cor e intrinsecu ut dixim

su gra

q. 3. sublt. quia nec vltle e, si a significat re individua r intentionat
horu n significat sicut aliqd reale intrinsecu, sed et aliqd pps et ab
extrinseco et accidit n. rei individua subici oib. et qdiani
de uno, qd fit et a libera volute hois, qd dicit et subicit, quos qd ha
sit sustinetu in re qdri, in iga dista individuas nobis ignota, quide
hoc qdri, Socrates e individuum, e et acciditale, et dicit ad s. dicit, ad hanc, itaq

ad hanc, itaq

Criticz 2. Contra id qd dictu e ad 2 et 3. dicitur Individuum n. h
vidi, Na haec, V G, unig mensura it hincua aq, diuidi qd n. glures
qas qm qlibet e aq, g. diuidi qd individuum in inferiora, de qb. dicit
p. hinc. Adde, quod dicitur ans negado qdri, qd ille qdri minores qdri
e et inferiora individui, qd ad hoc ut sit aliqd inferior respectu superioris
debet supio de inferiori posse qdriari in recto, sed vero aq, ille tota individua
unig mensura n. qd qdriari in recto de qdriis qdri. sed et in obliq, n. or
gisse dicere haec gutta e aq, unig mensura etc. In tm qm dicere haec
gutta aq, e qd illy mensura. Dices, qm dicere haec gutta aq, e aq, g. de
qdriis qdri, qd qdriari hinc in recto; sed fndet, hinc n. amplig individuum
aq, qdriari sed specie qdriis diuisibilis e in glures. Ccedim itaq,
individuum diuidi posse in qdriis integrites de qb. in obliq, qdri, e in qdriis sub
iectes de qb. in recto qdriari.

Obiac. 2. Individuum diuidi posse. R. posse diuidi de individua sed in partes integrites de qb. in obliquo qdri, n. u. in qdriis subiectes de qb. in recto qdri.

Criticz 3. Totus cap. Antiquitatis dicit Individuum de nullo qdriari, q. n. qdri de uno. Adde, distinguendo ans hinc, Individuum qdri de nullo
lo inferiore qdri, qdri de nullo alio vel superiore vel de se ipso vel aq,
li negat. Na qdriari qdri de se ipso itdri idqz vel ad aq, et in qd, ut de superiore, vel
Socrates e Socrates, vel in ad aq, in qdri, ut Socrates e hoc albu. Quod
si sermo sit de qdriatione pntiqz, qdri ex ipso individuum qdriari posse, n
qdri de se ipso itdri ut dictu, sed et de superiore indirecta qdriatione, ut
homo e Socrates, qdri qdriatione Artes, paul dubio agnouit et notu e et Tol
cap. de Bonere q. 1. de Individuo, qdri aliud regit ad qdriatione veram
et aliud ad qdriatione, qdri. sed per al regit et ut ita sit in re si,
aut ipa enunciat qdri qdri sit qdri e individuum, ceteris paribus
et qdri. a. in qdri regit ut qdri sit velut forma, qdri ut velut ma
p ee

Obiac. 3. Indivium de nullo qdriari. R. De nullo inferiore concedo. De superiore, vel se ipso, vel aq, n. nego.

q. ee. n. st. in q. d. i. c. o. e. i. g. d. de se. i. s. s. o. aut de su. p. i. o. r. e. q. u. i. d. e. q. u. i. d. i. c. i. o. m. u. l. t. i. t. u. d. i. n. i. u. e. r. a. e. s. e. d. d. g. g. r. i. a.

Caput. IV.

De Differentia.

Agitur de Differentia ante generis et speciem, quia differentia est de eadem specie et non est generis et speciem, at de essentialibus est generis et speciem, et accipitur hinc differentia et generis et forma, quae unum ab altero differunt, non generis et speciem. quae et eadem differunt, neque agitur de differentia sub omni ratione ex institutione, sed tunc inquit teste Thoma in generis ad textum. et illud assumitur ad gradum de illo unum est differentia.

Hic igitur caput dicitur quod, in 1. generis, notata divisiones et actiones differentiae, in 2. notata definitiones

Conclusio 1. Si quae divisiones differentiae. 1. divisio. Differentiam aliam

Con. 1.
St. g. divisiones
Diffra
Diffra 2. g. r. i. a.
Diffra n. e. g. r. i. a.

est eorum aliam generis, aliam notae generis. Differentia autem est aures separabile, et quae unum ab alio vel a seipso aliquotum tunc non omni modo et stricte differunt, ut sessio quae facit sedens a seipso vel alio non sedens differunt. Differentia generis est aures inseparabile, ut color aures oculorum. Differentia notae generis seu generis, forma est talis forma, quae unum ab alio essentialiter differunt, ut realitas quae homo differunt ab equo. Quae hae differentiae hinc hinc, quae faciunt differre vel hinc generis res tunc aures, unde tunc facere tunc diversum seu alterum, tunc a facit et alium, quae. n. equus est alium quod quae homo, una tunc ob differentias essentialiter

Divisione

est Thoma. aut 1. at 2. differentia posse et esse individuum, 3. a. specie rursus et generis tunc. 2. divisio orta ex 1. differentiam aliam faciunt unum ab alio diversum tunc et aures, aliam a. g. se diversum seu alium. facile apparet pro ipsa divisione orta sit ex 1. ad quod 1. motum hinc divisionis non dicitur duo genera 1. divisionis 3. a. motum prioris divisionis

Diffra per se.

stituit 2. motum hinc 2. divisionis. Per se significat hinc essentialiter et quod apponitur aures notae quae et aures posterioris, quae in libris generis in caput artes. Prioris aures, quod id est quae essentialiter et aures notae, quae sic in libris prioris. usurpat, uocula et se. Per se est differentia et se attribuit Porphyrio, esse mortale in hinc, et esse discipline aures

Idem

In Pragogen

ad naturam e bonu. Porro q diffra q se rignari solent defioes per
 alia et descriptiones, et diffra q e n gnt mteali et remitti, hui
 e suscipe magis et ming, aut emicari magis et ming tales, q n of
 hui q unq homo sit magis roalis q alter. Diffra a q accis gnt
 mteali et remitti seu magis et ming tales dici, saltē aliqua, ut ma
 gis niger magis simp. 3. divisio. Diffra alia e separabilis, alia
 inseparabilis. 4. divisio. Diffra alia e q se inseparabilis, alia q
 accis inseparabilis. 5. divisio. Diffra alia q dicitur generis, ali
 q dicitur speciei, hui mētra adit in eand sage rē, nā est e sp
 tabica inferioris, et dicitur superioris ut qz ex arbore zephyriana.
 unq in generis q dicitur e dicitur et alia dicitur, n enim est
 diffra ut gēng dicitur et it dicitur.

Diffra qz accis
 Divisio 3.
 Diffra separabilis.
 Diffra inseparabilis.
 Divisio 4.
 Diffra qz dicitur
 separabilis.
 Diffra qz dicitur
 inseparabilis.
 Divisio 5.
 Divisio generis
 dicitur speciei

Conditio 2. Diffra e defioib. defioiri of. 1. e. Diffra e q spe
 cies unū gēng excedit. 2. Diffra e id q gnt de plurib. specie
 differētib. in q. qle e esat. 3. Diffra e q dicitur ea q subest gēng
 te colleant. 4. Diffra e q differat a se sgle. 5. Diffra e q dicitur
 qz una species ab alia ita ut sit illig qz essalis. Adferunt hui
 defioes a zephyrio gēng varia ofa diffra ut testat qzot.

Conditio 2.
 Defioes Diffra
 1. 2.
 3.
 4. 5.

Questio. VII

De Diffra. circa Diffra occurrentib.

Quæritur 1. An nā sit mxa qz ipa diffra q dicitur ad hoc ut
 dicitur cui nā gnt ut dicitur in qle ad ut videtur
 q. 3. No dubitandi e, qz tot allate qz divisiones mētra et defioes
 Diffra a zephyrio. Redon diffra qzissima, q erat 3. mētra i divisio
 nis, e qz quid diffra, illa n. et essalis e, et dicitur speciei, unde spec
 fia dr, eā e dicitur generis, eā e inseparabilis a specie q dicitur
 et e q se. Hac sola gnt in qle ad se essat, reliq oēs diffra
 dsi haboant hui q faciunt differre (q n satis e ad hoc ut sit cū et ge
 nera faciant aliqd differre, Socrato n. differre a colore n t facit diffra
 hui, sed et gēng substantia, cū Socrates sit substantia, et color qle
 gēng

Quæritur 1.
 An diffra qz
 sit ad hoc ut
 qz dicitur
 qz dicitur

quide genere differat n̄ tñ ad essã gñet, et tñ gñet, in q̄la n̄
 tñ in q̄lo essãt. Hoc uero e cu ignorandis diffra gñissime caru lo
 co assignari solere illas, gñias et coes. Porro cu reflex sit diffra
 gñissima, alia generica q̄ constituit gñia, alia specificia q̄ specie in
 finã facit, ut apparet in arbore Porphyriana, q̄ra utroq̄ gñit in
 ile qd de eo q̄ constituit, merito ulterio qñtz qñtz ex his sit gñissima
 Redet q̄ diffra specificia infima speciei, q̄ hæc sola constituit ultima
 to essãt gñeta.

duet.
 Re.

Quæsitio 2

Quæritur 2° Quomodo definienda sit gñissima, ita ut defio maniat
 quoz diffra specificia, nulla n̄ ex aliis defioib. utit ei idtare.
 Non 1^a, q̄a species et ḡ gñit et reliq̄ alentia excedit gñit gñg.
 Non 2^a, q̄a hæc defio e tñ diffra generica n̄ specificia. Non 3^a, q̄a
 maniat et gñio, et gñeraca n̄ est diffra q̄ uisile e, cu n̄ assignet
 q̄ mense multis, aut gñicari de multis. Non 4^a, q̄a uenit et coibz
 diffra. Non 5^a, q̄a itide q̄ ea nulla declarand uisitas sicut de r̄ta
 dictu. His argtis moti alij putant Porphyria diffras specificas, q̄ alio
 noe infima dnt oino n̄ definiuisse, ita Tol. hoc cog. dub. 2°, sine q̄
 occulte sint et nobis ignote n̄ seq̄ ut diffra individuales, siue q̄ ore
 dederit Porphyri n̄ dari diffras infimas distindas a genericis, sed oes
 genericas et sumptas eo loco diffra specificia infima, q̄ e error in gñ
 Cosaphia teste Alber. M. Lou. g. cap. 6. hi sto in nobis occulte sint
 diffra reru qad qd e, n̄ tñ nobis occulta sit qad an e.

35

Pro fisione notatu, Diffra q̄ e uisilis habere duo significata maale
 et foale, maale e res faciens differre, foale e ipsa uisitas gñitiz
 q̄ gñionã facta e. Definiri q̄ e diffra tñ qad maale q̄ qad foale, si
 quoad maale, tñ uel definiãt oẽ id q̄ facit differre qñtz, et huc facit
 q̄ defio, aut ea q̄ tñt conim. hoc cog. q. 1. art. 1. it̄ Diffra e forma,
 q̄ aliqd a se in alio atqz alio tpe aut ab alia re differt. Vel definiãt
 tñ id q̄ facit essãt differre unã ab alio, et huc facit 1, 3, et 5ª defio, q̄
 nihilominus ad huc diuerge st inter se gñer diuersa ista diffra essãtis,
 q̄ st 1°. Specie facere abudare seu excedere gñg. 2°. Specie et gñ
 tuere

In Isagogen

Tuere, n. n. oia q faciunt specie excedere genus est, stituit. pead.
 Deinde n. accedens ad specie ista fuit ea excedere genus, si tñ stituit
 specie, sed stituta quogonit. 3. Specie facere differre ab alia spe-
 cie, quomodo n. cogitare specie excedere genus & differre, it stituit q
 differre, n. tñ differre ab alia specie, q e nouu offm ad q 3. Oia
 tñ tria q stat unia differre. 1. primo offo e i. desio, q i. uonitari
 et 2. q 3. e s. desio. His tñ oib. desioib. genib. n. tñ definita e differre q uote
 2. si q. definiti q uote e, siue ad falo, tñ uel desioata e generica differre
 uel infima uel aliqd utriq. e. Generical definitur Porphyrio i. desio q
 aliis nulla habens ex Porphyrio, ut tñ uident pces ab initio qñt huius qe
 uote, Differre in eoi definit Tolch. dub. 2. hoc 2. Differre e q. et q. de specie
 cuiq. e differre in qe qd. Quod si species fuerit infima, erit q. differre in infima
 si species fuerit subalterna, erit differre generica, q hoc tñ eoi e differre
 ead. lib. ut q. dicitur in q. q. sine de genero siue de specie, q si q. ead. lib.
 Differre infima desioate, dicit, Differre e q. et q. de differre lib. no in qe e,
 et si q. desioate seu in qe qd, et sic definita erit differre q. uote e, se. q. dicitur qut uote e.
 et q. q. eoi, nihil n. q. dicitur de re cuius, nisi q. illud q. q.
 q. dicitur, in q. q. a. q. dicitur seu segregat illud q. id q. q. q.
 et, differre ab alia specie, q ut sic q. dicitur sit unitate et aptamen
 dicitur de q. dicitur. q. dicitur.

Desio Differre in eoi.

Desio Differre q. dicitur qut uote e.

Aucutu. 3.

Re

Aucutu. n.

ita

quid sit edicari
in quale qd

In edicari ut significat, ubi adiacere est in se stare, et nihil aliud de
esse eis de qd dicitur. Et igitur edicari in illo qd dicitur, id est in se stare, aut
in significari, modo qd se habet, qd dicitur qd illud, id est de esse, qd dicitur
est qd dicitur. Quia in reducto dicitur aliud ad edicari in illo, et ad edicari in illo
de loquendo. Multa enim sunt edicari in illo qd in re non est illud, sed in re
quis edicari possunt qd modo, qd solent edicari adiacentes edicari, id est
adiacere, qd claris exprimitur, non adiectivo qd se substrat non potest
ac quide est hoc talia ut edicari adiacentes, hoc est qd ad naturam edicari
non potest. Multa etiam sunt qd in re ipsa sunt edicari non qd dicitur qd natura qd dicitur
ita, hoc est, cum adiacere, sed qd modo qd se habet, qd claris exprimitur, non subtra
hinc, ut color coloris est diffra, sicut lupulus non est edicari que species, sed qd
de edicari alteris ut diffra coloris, et edicari in substrato, qd tunc color est edicari
et in edicari essentia species qd genus, non de genere ad quod audivit diffra ut
videtur species non edicari in illo qd, qd non esset sed in illo tunc et adiacere edicari
unde si edicari, adiacere. in re non est reale. Ita Tole. hoc cap. aub. 3.

Quaestio 5.

Quaestio 5. Non Zoroastrius ut videtur in arboribus tunc dicitur diffra
negativus, ut in arboribus, in re non est. in arboribus. de qd dicitur. adiacere hoc est
q negat multa species reale dicitur. Boeth. dicitur in edicari in re
negatibus posse esse diffra specificas. sed tunc dicitur qd ideo possunt esse, qd qd
situa ac reales diffra non sunt ignote, qd minime autem errant assigna
nate aliqd negativum qd cum illo possiduo optime staret, si illud non
tenet, sic si ignorare possit qd est leo, optime videtur tunc qd negat
leo est non asinus, qd negatio utiqz stat cum positiva est leo.

Quaestio 6.

Quaestio 6. Quomodo diffra distinguitur a specie. sed in genere ut reale
significare tota specie in re, expressa ac tunc realitate. Et in abstracto ut
realitas significat sola diffra, qd an sit realiter distincta a genere dicitur
alio, a specie certe adiacere realiter non est distincta cum species, ut est esse
includat diffra

Quomodo diffra
distinguitur a spe
Re. In genere
et in abstracto

Caput. V
De Prologio.

Sequitur

In Pragogen

Secundū in ea uultū, q̄ n̄ ingrediū, et al̄ suū in inferiori, q̄ris fr̄ de q̄
 p̄ri q̄ aucte ap̄t, q̄ p̄riū ē aucte n̄tū. Porphyrius uel aliud adfert,
 q̄ aliquot p̄riū significat.

Conclio 1. P̄riū ē simplex, i. q̄ n̄ uenit alicui soli specie; sed n̄ ē ītento sub specie, ut mederi seu aq̄ medēdi in hoc. Artes
 s. Tog. cogit. appellat p̄riū Semper. In hoc et p̄riū auctio-
 nis p̄riū, non ē specie auctio, q̄ specie infima, ut loat̄ cononbr.
 ut lex. 2. Auct̄ dī sub specie sed n̄ soli uenit, ut hōel b̄get ēe
 artes loco citato appellat p̄riū aliaid, q̄ p̄riū alteris
 ubi q̄ d̄ngada p̄riū ē hōi ēē b̄getē, esto alii p̄riū specie q̄
 niat, ut auct̄. It̄ cog. 3. appellat p̄riū scdm̄ n̄dā, q̄ n̄iē recte
 se hōi et n̄ ingrediū, sens n̄iē. 3. Auct̄ dī, solz et p̄riū, id ē, n̄
 se n̄iē, ut hōi canescere. Artes appellat p̄riū aliquidando. 4.
 q̄ soli specie ē ītento sub ea et sens n̄iē, ut risibile in hoc, hōi
 appellat p̄riū q̄ se.

Con. 1. P̄riū
 ē simplex.
 1. Semp.

2. Ad
 aliud, seu
 scdm̄ n̄dā

3. Aliq̄d.

4. Per se.
 et hōi et
 uere p̄riū
 q̄ resp̄ctū in suis.

Conclio 2. Sola p̄riū q̄ n̄ st̄ iere p̄riū, quā recipiat, con. 2.
 cū eo cui st̄ p̄riū, ut si ē hōi, ē risibile, sic risibile ē hōi.

Caput. VI.

De Accidente.

It̄ n̄ ex dictis aut ipsud uultū ultimo loci gonat, q̄ it̄ d̄ngēter
 s̄b̄ de eā. Porphyrius definit et diuidit accidens.

Conclio 1. Accid̄ n̄t̄ definit̄. It̄. 1. ē id q̄ adē alq̄ abē sine
 s̄t̄i corruptione. 2. Id q̄ nec ac n̄ nec cōt̄. It̄. 3. Id q̄ nec gen̄ nec
 specie, nec dispa, nec p̄riū ē īt̄. a. ē in toto.

Con. 1.
 Definit̄ accid̄s

Conclio 2. Accid̄ ē simplex. Separabile ut dormire et iugari
 s̄t̄e ut nigra ē in s̄t̄e hōi. Addit Porphyrius illi debere reale s̄t̄e
 hōi. Nā regardat̄ n̄t̄ale q̄ cogit̄. It̄ al̄ hōi n̄ niger et al̄y
 sine s̄t̄i corruptione p̄riū.

Con. 2.
 Accid̄ ē simplex
 separabile
 inseparabile

Quæstio VIII

De Dittatib. circa p̄riū et accid̄s occurrētib.

Lithet

Licitat riter qd alterudiqz ex hactis dabit alteri luv.

Quaestio 1.

1.

2.

3.

Re.

Re. ad 1.

Re. ad 1.

Re. ad 3.

Quaestio 1. Quomodo colligantur nomina illa propria numeri. Nam in
 Porphyrii octava videtur saltis astra qd est membris ut dicitur, dicitur
 n et aliis aialis. Et videtur hoc sensu. Quod nec in hoc videtur
 et 2. Vnde longe maior numerus esse videtur, ut qd ex i. membris duo fieri
 possent, ut qd videtur uni soli speciei et n in vel sensu ut blasie vel
 hoc in hoc. vel n sensu ut scire grammatice. Tu qd dicitur aliis
 qd nulla ex recedentibus videtur, ut nisi, auditu, et alii sensu, nec n uni
 soli videtur nec sensu, nec in dento de. 3. Vnde longe e minor nu-
 merus n qd videtur in modo vniu n e qd videtur, qd videtur ex forte i. 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. ubi dicit nemo qd videtur alicui dicit qd alii videtur et.

Sed videtur qd qd videtur illa propria numeri videtur qd videtur ex in mente videtur
 qd videtur videtur, et videtur ex videtur. ad videtur videtur, qd videtur, ut videtur
 videtur soli alicui speciei, et in dento sub ea, et videtur. Quia si videtur
 videtur videtur videtur, si alii videtur videtur videtur. Et n. ex videtur
 videtur ita ut videtur videtur videtur videtur, ut qd videtur in et soli n videtur
 ut videtur videtur. Quod in n in soli et videtur vel n videtur videtur, ut
 videtur in hoc, qd videtur, vel grammatice videtur, qd n videtur videtur. Denique qd soli
 videtur in dento videtur videtur. Sed videtur videtur videtur (quod videtur
 videtur videtur) duo videtur videtur videtur qd videtur et n videtur, ita ut videtur videtur
 in n. videtur videtur, rō videtur fuit in i. videtur videtur: debuit in n. videtur
 videtur videtur et videtur videtur rō videtur. Et sic videtur videtur videtur
 videtur videtur videtur ad cuius videtur videtur videtur qd videtur videtur ad videtur
 videtur videtur videtur videtur nā videtur et videtur et videtur qd n videtur
 videtur, videtur, videtur et videtur et videtur qd n videtur videtur videtur
 videtur videtur videtur, si n videtur videtur videtur videtur videtur, qd videtur
 videtur videtur videtur videtur videtur videtur videtur videtur videtur videtur
 ad qd videtur videtur de alii videtur videtur videtur videtur, et n. videtur videtur
 qd n videtur videtur, ut qd videtur videtur, qd n videtur videtur videtur videtur
 videtur videtur videtur videtur videtur videtur videtur videtur videtur videtur

Quaestio 1. Quomodo colligantur nomina illa propria numeri. Nam in
 Porphyrii octava videtur saltis astra qd est membris ut dicitur, dicitur
 n et aliis aialis. Et videtur hoc sensu. Quod nec in hoc videtur
 et 2. Vnde longe maior numerus esse videtur, ut qd ex i. membris duo fieri
 possent, ut qd videtur uni soli speciei et n in vel sensu ut blasie vel
 hoc in hoc. vel n sensu ut scire grammatice. Tu qd dicitur aliis
 qd nulla ex recedentibus videtur, ut nisi, auditu, et alii sensu, nec n uni
 soli videtur nec sensu, nec in dento de. 3. Vnde longe e minor nu-
 merus n qd videtur in modo vniu n e qd videtur, qd videtur ex forte i. 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. ubi dicit nemo qd videtur alicui dicit qd alii videtur et.

Sed videtur qd qd videtur illa propria numeri videtur qd videtur ex in mente videtur
 qd videtur videtur, et videtur ex videtur. ad videtur videtur, qd videtur, ut videtur
 videtur soli alicui speciei, et in dento sub ea, et videtur. Quia si videtur
 videtur videtur videtur, si alii videtur videtur videtur. Et n. ex videtur
 videtur ita ut videtur videtur videtur videtur, ut qd videtur in et soli n videtur
 ut videtur videtur. Quod in n in soli et videtur vel n videtur videtur, ut
 videtur in hoc, qd videtur, vel grammatice videtur, qd n videtur videtur. Denique qd soli
 videtur in dento videtur videtur. Sed videtur videtur videtur (quod videtur
 videtur videtur) duo videtur videtur videtur qd videtur et n videtur, ita ut videtur videtur
 in n. videtur videtur, rō videtur fuit in i. videtur videtur: debuit in n. videtur
 videtur videtur et videtur videtur rō videtur. Et sic videtur videtur videtur
 videtur videtur videtur ad cuius videtur videtur videtur qd videtur videtur ad videtur
 videtur videtur videtur videtur nā videtur et videtur et videtur qd n videtur
 videtur, videtur, videtur et videtur et videtur qd n videtur videtur videtur
 videtur videtur videtur, si n videtur videtur videtur videtur videtur, qd videtur
 videtur videtur videtur videtur videtur videtur videtur videtur videtur videtur
 ad qd videtur videtur de alii videtur videtur videtur videtur, et n. videtur videtur
 qd n videtur videtur, ut qd videtur videtur, qd n videtur videtur videtur videtur
 videtur videtur videtur videtur videtur videtur videtur videtur videtur videtur

Porphyrii

e negare cogitando.

Quasitio 3.
Re.

Quasitio 3. Quodam autem etiam ad q. Qualit. le. Rides, id illud q
de esse Quasitio 3. Hingentur, hoc e, q ad esse spigoris n ota e nentate
Lopica. Iusto qm alia xitate nnt uel qdico, et dicitur, n stans q
diametale d. Quasitio 3. Jella et uera auctoria fa qd re, q qd modu
Quasitio 3. Hingentur de soto. Hoc n st auctoria sator re, uel uel quibne uel
qd aliud, ut qm n ferit respectu superioris, ut qd qd matu qdico, ut
auctu n hac ena idce, amuly e aurey, gonorat n. ac argēcy. et homo
n hac, aial e homo, gonorat n. ee epus. Tolet. Tu n quedit hac couitio
ne homo e auctu aialy: sed hac, aialy accidit ee hōd, unde aial hae
flia ee q uorbalia auctia, ha e q uerbu accidit recte exissa n non
nalia q non e auctu.

Quasitio 4.
Re.

Quasitio 4. Quomodo illud de se auctu, uidetur. x. sibi inuicē regnare
re. Rides 1. desio illud qd ea uera ea q dicta et qdito 3. n h sig
re 2. ad 2. Corruptio soti e it q e uorsio esse n existētia. Jam esto
e alij auctia ut alor fertilis, pbusio etc. qd. qdntis uerū sūt dūc
to, homo n existit, n tu uerū e dicere homo n e homo, uel n e an,
qy aial reale. Deinde si sic oūneret, fertilis etc. n q adage sine
soti corruptione, q n e auctu. Distinguit, auctu, n q adage sine oī. soti
corruptione, nego i sine aliainguedo. Et distinguit, qspes eot male

Obic.
Re.

Obic. n e auctu sctm Caiet. hoc cog. et alb. dca., sed q qdntio aia
et uita, q n mōtū n tollit fidel existētia, qd e qdntu regnare ex
istētia et qd qdntu auctiale ipi esse, existere n. et n existere
qntu de esa auctuōt sine esse eueriore, qre Caiet: et alb. dca.
qul dubis n oīno existēt mortē ex nō auctia, sed q qdntia:

Obic.
Re.

qres nū mortē Quasitio 3. qōit de individuo uino existētia. Rides, mor
te qdntia uel futura Quasitio 3. qōit n qdntē si auctia, q qdntia
aia etc. de caduero n. et qdntē qōit; mo de uino quoz, sed in
alia significāōe, qut nū mortē significat dispoōōes mortis. 2.
desio ex dictis clara e, addit Caiet: Lū mōtū qōit illi uel q qdnt
caōd, uel reale existētia. In 3. desio q uita qdntē qdntē q
diametali, illud seq e n soto, illud qdntē e sctm agōntē, uel n sctm
nashi

In Isagogen 9

001

ndali, nā e absoluta dei gōnal multa acūtia separari gnt a scto
et eorum existerē ut qm in recharistia, nā gnt dōctū cū in
existēdi.

Acuerit q. Anon ggnit et acūis definita sint, q gōat, ut hāc
st. hactenq. n. tm agm de iis q res st. Rndet, sic definiti ex cō
ntia, ggnit et id, q dicitur st de multis in qstione qle e acūtalr
et nō d. acūis e id q dicitur st de multis in qstione qle e acūtalr
et hūgētor. Plaria acūtis st individua gūstalia vel alia, st
tm acūis mediantē. Individuis de nativis quoz species dicitur cū
ggnit individuis nueniat, e; ggnit nuenit immedida uni species, et
hāc mediate individuis. Plaria ggnit et cat. Plaria q species,
vel generis cui e ggnit, ut risibilis Plaria Socrates, Plato et. gsta
dūi Agū, h. e. c. h.

Hac insuper notanda, ggnit et acūis eē qstū et gnt dicitabile tm
in gēto, ut risibile coloratur, nā in abstracto st alterig et dicitabile
generis q. et species, ut risibilitas color. Rō dūeritatis e, qz sōtz
ut in abstracto alia sōta, de qd. nā in qle sed in qd dicitur gnt, ut q
lor de albedine, risibilitas de hac numerica risibilitas, nō pūmū
nā gōe ggnere ad alia vltia mutato n dicitur, cū tm gēnes variā
in ggnitū dīstīngūtur, nā absoluta scdm varietate ggnitū rerū q
dicitur. Anon igit, multa e varia res gnt eē unig vltis qz sōtz
eēt dicitur in, ita una res st eē plurim vltis ob dūeritū dicitur
modū.

acuerit. s.
Rl.

ggnit et acūis
sūt vltia tm
in gēto.

Caput VII.

De Communicatibus et Diffinis

quinq. vltimū.

Ob facilitate n indiget hoc agut ulla explicata, tm docet Porphy
rig nā q glabet vltis cū glabet nueniat et dīstīgat, ut et hūgētor
Plurima nos tā. pagim dixim. In fine ut Porphyrig duo effata.
F. e. Rēgnia q dicitur eē et immedide nuenit individuis, qz
rio n. et eorū nūmū ggnitū species, rō e, qz nā vltis ex eē sed ex ay
sis, q si agut, gōstulāt ggnitū existētia. - Dūe species qd exhibat
ggnitū

ggnit vltis in
mediate ggnitū
quonit individuis
rdant et species

Prædicamenta

quædam sunt generis 3° specie, tñ tñ dua diffra subordinatæ
et si cetera sunt quædam ad unã speciem ut ex arbore. Atq; hæc de
u^o lib. in Porphyriũ ad laudẽ Dei et uirginis matris Dei dicta
sufficiat. 30

Absoluius Vostia 27 Febua
Anno. 1617

IN LIBRVM CATEGORIARVM ARISTOTELIS STA GIRITÆ

COMMENTARIVS,

Proœmium.

Auctor huius
libri est
Aristoteles
Categoriarum ad
efficit

Auctor huius libri est Aristoteles ut colligitur ex stylo et doctrina ueneranda
cũ aliis eius opib. quod dubitat Jamblichus ap. Boeth.

Categoria efficitur a xaruyocæo qd dicitur sonentis ut tñt Coni
Cidẽ uerbu efficitur accione inde remota categoria derivat alii Gerhm
enustac. 1° esse trac. 3. de. 1. q. 1. et quæres in his 10 classib. disponuntur
iuxta naturã ordinẽ ut appareat superiora et inferiora, q. in ordine mixte at
teditate e. ipse quoq; classes categoriæ appellat, esto aliqui tñ genera
sũma sic uocantur. Boethi: quom in libris Galena dixit.

immediata de
res, sed mediata
de de quib. hic
agitur.

Agitur hic immediate de reb. mediata de personis. ut recte scribit Caiet. et Io
bet. 5. Græcos et noiales. Quod, id immediate tractat q. qd in entitate
sed qd res, q. Philo dicit. Intel. res ce q. qd ut q. sed factis quo
qd et quæsto instruitur q. ueris, officine q. illi. Deo tñ eo ipso erit
tractatio Philo. Na qd tñ 30. spectari qnt. ut loquitur Coniomb.

Primo ut res st. 2. ut in suis classib. dicitur superiora et inferiora
ut scilicet et gloria. 3. ut inseruntur opib. metis dirigendis. Ad hoc q.

Predicamenta

cos

ut et tres dividit eos. Primo si dicitur ad varias scias, quae quilibet sua
una vel alig. dicitur vel ete unig. dicitur ad se. Secundo
si dicitur ad Mathematica et dicitur ad Logica. Tertio si dicitur et esse
ad Logica spectat, et est primario ad prima esse illius quae in singulari
apprehensione versatur, quae dicitur ex ipso quod illi, generalis dicitur et distributio
generalis sub certis, ut dicitur quod apprehensio ut reuerent. utitur erat
alicubi hoc dicitur isto fine, nec modis poterat fieri, quod ab initio huius
gia. Quarto si dicitur directe ad Mathematica dicitur.

Ad hunc finem
et dicitur ad
Logica
ut ete. quod
spectat. alig.
primario dicitur
quod dicitur

Ad hunc igitur finem libri est index, Res, ut et tres dividit eos, et a
Operatio illius apprehensio illa dicitur reuigenera dicitur ea quae sub ipsis est.
Priori in spectat, iste libellus seorsim et analig. a Logica et ipse est
Phisice. Posteriore in ut incorporat Logica, et facies spectat ad finem
est Logica, et digna utiq. quod generalis, sub. quod. Phisice, spectat ad
ad hunc ad Logica apprehensio de reb. sub. spectat ad aliq. notitia et quod
phesione sub. textu.

Ad hunc finem
libri dicitur:

Dividit liber in tres. 1. de fine dicitur, 2. de ipsis dicitur, 3.
de post dicitur. Poterat et ea quae sunt in 1. et 3. esse in ipsis dicitur huius
pari, sed ne inter se, ea tractatio, modig. et in generalis, et in post
nunt.

Capitulum I.

De Aequivocis, Univocis, et Denominatiuis.

Haec tria definiuntur. 1. Aequiva seu homonyma dicitur ea quae nomine
sola eae et ubi. substantia non aequalata diversa ut aial. uerum et pictu.
quod ubi dicitur aial. 2. Univoca seu synonyma dicitur quae nomine eae et ubi
substantia non aequalata ead. ut epus et homo, ut ubi. dicitur aial. 3. Denomi
natiua seu paronyma dicitur quae ab aliq. nois appellat. sunt solo diffra. eae
ut a Grammatica Grammaticis. Ita dicitur, nos ea quae faciet ad daviore. excludit
quod. dicitur. dicitur. **Questio. I.**

Defio Aequiva
Defio Univoca
Defio Denominatiua

Cur autem tractata de Aequivocis, Univocis, et Denominatiuis agatur.

Non igitur haec tractatio inducet ad dicitur, si recte et ante dicitur
generis. Tractat igitur quod haec notitia dicitur sub. scias quod sermone tra
huit.

Predicamenta

aut, et *Al. M. Trac. i. cap. 2. sic ad quodlibet accommodat, ut dicitur in 2° tractu
 veteri gnt, vel cu ante cuius est nostra divinitas, vel ea q in eis st impio
 ra cu inferiorib, vel unu qdntu ad aliud, VC, accubia cu substa si gnto
 ni fuerit huc st qdnta inter se equiva, unde sciendu e qd sit equiva ee
 q st ea de causa sciendu e, qa equiva a qdntis excludunt, ut i dedam
 lib; i. v. n. hta inferiora respectu superioru st univoca, sciendu igit qd
 sit univoca ee. Si 3° n, hta q posteriora qdnta dnt de substa n equiva
 sed denominationis, sciendu igit e qd sit denominativu ee, alia vob Corinthe
 adheret ex *Armor. et Boet. sed hoc Alberti M. sufficit.**

Questio. II^a Quod significata sint equivoce et analoge?

*1. Divisio.
 Equivoce signi-
 ficata, Equivoce
 analoge, analoge
 Denominativa, con-
 mondia, Denominativa*

1. Divisio; alia st equivoce equivocata, alia equivoce equivocata. Illa st
 iuga nomina reb. diversis significata, hae st iuga res diverse hntes ut
 nomē canis e significata, et equivoce equivocata. Eade divisio in univocis
 et denominativis et analogis occurrit et n. hae univocata et univ-
 uocata, denotativa denotata, analogata et analogata. Hic agitur de reb.
 equivoce, n tr sine respectu ad nomē seu vocē, qa ee vocē res dnt
 equivoce, id e, hntes eadē seu eandē vocē.

Divisio 2.

2. Divisio ex *Ar. 2° Met. cap. 4. Tex. 31. et S. Th. ab it, et G. sentim
 Caiet. in tra. de analogia nomū quē Grego sequit. Alia equivoce nimit
 distat, alia st hnt hnt. Hoc e, ut alia loquut, alia st casu equivoce,
 qd in re n nuntiat et definit, qm id nomē e, v. a. scdm it nomē
 diversa, ut nō gnt, et anal gda sub vocē hnt; alia vltio equivoce, q in re
 hnt aliq st hnt et nuntiat, dntq analoge, et definit, qm id nomē
 e, v. a. scdm it vocē aliq n eant, singlt tr diversa, ut homo et medi-
 cina sub vocē gnt.*

*Analoge quae
 est hnt.*

Analoge subdividit, in analoge magnitudinis, attributivis et proportionis, seu
 proportionalitatis. Analoge magnitudinis scdm S. Th. st, qm nomē et nō e oīo
 eant scdm se, maglt tr effecta in inferiorib. Alia analoge st oēs gēcia
 et hntes ut gēcia, sed hntes maglt tr diffēs qd effectione, q facit ut
 gēcia

genus, qd aliquid uniuersale est, qd est, existit in una qd est alia, ut aqua est huiusmodi, non sub nomine animalis et analogo, effectior enim species est homo, et ideo effectior huiusmodi animal. Sed hæc analogia non libenter admittitur auctoribus, eo quod simpliciter loquendo sunt uniuersa, et diuersitas non sit in animalitate (quod tamen requiritur ad analogiam) sed indifferenter est, quod non ingreditur uniuocationem sub nomine animalis. Analogia attributiuus est (aliam hæc proportionis analogia appellatur, et quod nos in communibus antea analogia proportionis uocauimus, illi proportionalitatis analogia uocatur) quod ad rem ita se habent) quod est ut uocet eamque se secundum terminum, et tamen in diuersa se habent ad illam, in Galieno libro citato cap. 2, hoc est, sunt tales res, quod sunt unum nomen, quod refertur unum genus rem seu formam, sed non eadem in ab omnibus generibus, eo quod se habent uarie se habent ad eam formam, quod in uno est generatur, quod dicitur animal, loquitur generatur, uel analogatur generatur. In aliis minus generatur quod dicitur animal, quod dicitur generatur. Ut animal, medicina, pulsus, cibus, ambulatio sub nomine sanus, quod nomen refertur unum genus rem in omnibus, ut in sanitate uniuersa, sed non in omnibus eadem non, de sanitate. Si quod generatur sanitas est in animalibus, ut illa animalibus quod dicitur huiusmodi, quod ut formam animalis in animalibus, et illud denotat formam sanam, in aliis quod dicitur sanam non in eadem eadem formam sanam in omnibus, denotatur tamen ea hæc unitas ab aliis huiusmodi, quod sunt ad illa: medicina quod dicitur sanitate efficitur facit, pulsus arterie quod eadem indicat, cibus quod dicitur sanitate, ambulatio quod eadem quod dicitur uel uocatur, etc.

Analogia attributiuus

Hæc attributiuus analogia similitudinibus, generes analogatur generatur, ad quod minus generatur res, quod dicitur, ut ad causam, et quod uel formam, sic medicina dicitur sanam, quod dicitur illis ut animalibus bonis huiusmodi dicitur sanam. Vel efficitur, ut in similitudinibus dicitur febrilis, quod homo quod dicitur uocatur ut causa efficitur generatur et febrilis, et quod quod dicitur febrile, quod dicitur in similitudinibus febrilis uelut causa efficitur in similitudinibus et ab huiusmodi febrili ut generatur et febrile. Vel febrile, sic homo quod dicitur dicitur homo quod uocatur dicitur huiusmodi dicitur dicitur et dicitur in in generatur uocatur huiusmodi causa. Vel denique animalibus, sic animalibus dicitur animalibus et quod dicitur existere) quod dicitur quod dicitur seu mea in quod dicitur dicitur animalibus uocatur animalibus.

Alioquin diuersitas analogia attributiuus in analogia uniuersa ad alteram, et in analogia diuersa ad rem illa est quod generatur analogatur et minus generatur sunt idem nomen ut

Analogia
nominis.

ut sunt respectu aialis et aliorum, haec est qd sit magis p[ro]p[ri]a analogia
 sunt idē nomē, id. a. ad q. referuntur eo nōc nō notat, sic qd sit cursus, labor de-
 dicit solutaria analogice in ordine ad aial. qd nō nō de salute, sed fins salub[er].
 Analogia p[ro]portionalitatis seu p[ro]portionalitatis ut illud qd sit magis p[ro]p[ri]a
 p[ro]portio et p[ro]portionalitas. p[ro]p[ri]a est h[ic] terminus Mathematicus et videtur
 e. g. dicitur lib. 5. de p[ro]p[ri]a ut p[ro]portio est (q[ui]buslibet vocat voc) comparatio duar[um]
 r[ati]o[n]u[m] q[ui]buslibet scilicet sicut una maior ē q[ui] altera, vel aequalis, vel minor. Vel dicitur
 ex Boet. lib. 1. Arithmeticae ag. 21. p[ro]portio est aequalitas vel inaequalitas q[ui]buslibet.
 Ut comparatio ternaria in binario de p[ro]portio se q[ui] altera, q[ui] ternaria r[ati]o h[ic]
 nōc semel dicitur et magis eiq[ui] dimidiatur. p[ro]portionalitas q[ui] dicitur ab e[is]
 quib[us] p[ro]portione vel analogia vocat, ē sicut vel p[ro]portio p[ro]p[ri]a inter se, ut
 sicut a se sunt ad 3, ita b ad q. dicitur sicut ternaria binaria semel dicitur et
 magis dimidiatur eiq[ui] p[ro]p[ri]a, ita quatuor semel dicitur tota ternaria et magis dimidiatur
 eiq[ui] p[ro]p[ri]a.

jam facile apparet analogia p[ro]portionalitatis nihil aliud ē q[ui] analogia attributio[n]is
 q[ui] haec analogia ut videtur ideo sunt unū nomē, q[ui] sunt p[ro]p[ri]a ad aliud eiq[ui]
 nōc, seu q[ui] unū p[ro]p[ri]a magis aliqd q[ui] h[ic] alterū, itaq[ue] minimū dueres
 et in hac analogia sicut in p[ro]portione duo numeri. Analogia p[ro]portionalitatis
 est q[ui] h[ic] ut nomē nō p[ro]p[ri]a q[ui] unū in se considerat p[ro]p[ri]a aliqd q[ui] h[ic] alterū
 in se considerat sicut analogia attributio[n]is, sed q[ui] utriq[ue] h[ic] aliqd est, si utriq[ue]
 ad aliud p[ro]p[ri]a, ut cor et foris in se et sine respectu ad aliud nihil h[ic] ob q[ui]
 sortiantur unū aliqd nomē, si nō. p[ro]p[ri]a foris ad r[ati]o[n]es, et cor ad usas
 sine utriq[ue] p[ro]p[ri]a dicit nomē p[ro]p[ri]a. id q[ui] aliq[ui] h[ic] p[ro]p[ri]a ē p[ro]p[ri]a
 h[ic] q[ui] b. b. minimū ad analogia p[ro]portionalitatis regit, vs res duas ab eis
 usabit terminū ad quē p[ro]p[ri]a, it[er]um sicut ex ista p[ro]p[ri]a ad termi-
 nos resultatē, q[ui] nōc attribuit, tenet ut nomē. Alias minoris momenti
 divisiones analogorū omittit.

Quaestio III
 An recte designantur Equivoca, Univoca,
 et Analogia.

Quaestio. i.
R.

Quaeritur i. An recte haec in r[ati]o pluraliter designantur. Resolvitur q[ui] nomē respectu
 unig[ui] su[um] significati nōc ē analogia vel analogia. Eius enim equivocatio
 est videtur

Predicamenta

107

Et inter plura, cum istis hinc res et non notia definita, debuit desio in no ghy
soli gni.

Quaerit 2. Quare in desio hinc adhibetur, qd dnt, et n pla, et n
det Boeth. qd res n st aquosa sedm se, sed q ordine ad nomē q ager
lent.

Quaerit 3. Quomodo hinc nomē auigat. Redet, late, ut sed ois qd
selectis, necesse e. a. ad uent equos et analigit, ut nomē fino sit it
n fm pncipia, sed et accatu et ois alius gramaticis auctore
Ammonio, hinc mag ad abore et uitosu n e aquosa, qd ob diuersa qd
late unig syllaba n e una uox.

Quaerit 4. Quis sit rō substa. Redet, q hinc substa sit it q cessa, et
n q i. Sedm, aliqual aquosa excluderet, acntia, nā et haec hnt sua
peculiarē essē itat se diuersa, q st uerōe significati. In Graeco e gōia
q uox hnto Macrobio lib. 1. in somn. scig. cap. 14. sst at ois. Rō hinc e it, q
gagdy nōtis rei sstaba, et qd ual simplex uel definitus, uel et gagdy ois,
uq. seu qd ditas rei sstaba, ut docet Damascus in Dia. cap. 31, et Leonius
hinc, et S. August. lib. 10. catgor. cap. 2.

Quaerit 5. Cur dicit nōi accommodata. Redet, qd uoces et limidate ad
certū aliqd sstaba in iuis re, ut aial sstaba exire sola aialitate in
hōe n rōalitate, uel qd aliud. Jam in aquosa et uniuocōe. athenōtū e
it sola, cui nomē e unigōtū, n actōe q ois rei st rōta, ipse sape dueres
erit aquosa respectu unig uocis, qd qd eā fm hnt diuersitate, respectu.
altōis erit uniuoca, sic Gally auis et Gally homo st aquosa sub nōi Gally
q uox nō uniuoca sstaba in utroq, sed diffas specificas, qd diuersas, ite
gally auis, et Gally homo uniuoca nuanit in uoca aial, qd haec uox sstaba
unū aliqd in utroq.

Quaerit 6. Haec aquosa definiti gōnt. Rō dubitū e, qd qōi n e una
qd ditas seu cōa, illa definiti naquent una desio, at aquosū n e una
ōia seu qd ditas, q. aquosa una desio naquent, et qd docet st lōs 6. Tōz
cap. 2. et 5. oia aquosa anteq definita diuidēda seu distinguēda eē
ut scōt.

Quare haec in
no ghy
distinguit.

Quaerit 2.
Rē.

Quaerit 3.
Rē.

Quaerit 4.
Rē.

Quaerit 5.
Rē.

Quaerit 6.
Rē. Rati
dubitū.

Predicamenta

Re.

ut scorsim glurib. definiti. definiti quant. Relat. ad distinctione. Pan qm
 de aquois, vel q res et nuda sine respectu ad nomen vel q equiva res et cu res
 pectu ad nomen. Si primo n spectat, certu e una definitio definiti n esse
 ad qlibet res scorsim sua peculiarari definitio definita erit, et hoc voluit
 Aristes loco citato, alioq ad uniuersa qtu scilicet dubio una e definitio qd rē.
 Si 2o n spectat, qm tūc in eo nuenit q pte reali sua diuersitate ha
 bent it nomen, et sic it nomen hūc sūt n dantis alij 2i seu dendi
 extrinseca ab ingrosio et uolte hōmpatq tūc acciditale pda, q oia pnt
 dubio suo modo definitio explicari pnt, ideo res equiva optima una de
 fide definiti quant 2 intentionāl, seu ut substates extrinseca dendi
 q in oib. e cat, nec hūc diuersitate, qudm res ipsa ei substates. De au
 legis e maior distas, igit.

Quas. 7.
 Utro analogia
 definiti pnt

Quaritur 7. An analogia definiti pnt. Relat. intentionāl sine dubio defi
 niri posse, ut stat ag. oēs, et qd ex pcedete qnto e. n. qd hoc cat rō
 de equois et analogis, an u. intentionāl una definitio definiti pnt ualde
 dubital, a pnt, et pndet resolutio inde, an unū qceptū pnt res ana
 logata hūc pnt, q cōis sit oib. n qd aqtr sed n qtr, sicut uniuersa hnt
 unū qceptū pnt q cōis e aqtr oib. uniuersalis. Sūc eo hnt aliquē qceptū
 hūc unū qceptū, hūc ille definitio una explicari potest, si n hnt unū n p
 terit.

1. sentia
 illam analogia
 Attributionis

1. Rubig in tract. de analogia pnt analogia nullo n posse hūc unū
 qceptū, qd q analogia et nihil e in illis cōe a qto rei, q pnt una in
 agone interna rē pntari, sed n fūc glurib. n hūc sine ordine aliq unū
 ad alterū, q distat ab equois, q pnt q uno qceptū respectari qd
 rē requat, sed glurib. et sine subordinatōe unū ad alterū glurib rē
 setat. Ide tenet Sorzinas Ferrariensis et Zerteris i Physicorū ag. 2
 et alii.

2. sentia
 illam analogia
 Attributionis

2. Duria d. 1. de analogia q. 3. ex final. q Met. q. 1 sentit ab analogis
 posse qceptū aliquē cōl oib. analogatis, eo q pnt aliq cōci
 se analogū n cōi n qceptū q pnt analogata, ut sēna in cōi, cōis
 in cōi, qceptū n cōi etc. alioq sūc pnt qceptū cōis hūc q
 dicamlo qceptū analogū ut ois de subta rē q cōi, scilicet e sūc rē et
 auis

Predicamenta

29

dicuntur, dicitur n. de id qd est ex si nihil penderet tō ab oib.

3.º Gregorius de voluntate. i. dg. q. 13. gūto. 2. dicitur qd exigunt qdā
 analogā posse hēre unū qdā gūto. qdā. a. n. posse hēre unū, sed mul-
 tos sub disjunctione ut audito nōe sang. statim cogitatz n aliqd cōe
 oib. sed multa sub disjunctione, ut vel sanū fūalr, vel sanū effine
 vel sanū indicatue, id ē q. unitate indicat. Videtur et sentire Cominb.
 dū hīc q. 1. art. 3. ex esse docet de analogis attributōis ea hēre glures
 qdā eo qd plurib. ingosib. igitur nōā ingosita sūt, diversitas a. in
 gōitā seq. diversitate gōitue, et id tenet Fons. citatq. infra, et Su-
 ar. tom. 2. d. 32. sec. 2. ex Caiot. cap. 2. de analogia. De analogis a
 gōitionalitatis insinuat Cominb. posse hēre unū qdā gūto. gōitū idq. cū
 Fons. q. not. cap. 2. q. 2. sec. 5. et cū Caiot. citato trac. de anal. nōd
 cap. 5. et 6. q. Caiot. ab analogis gōitionalitatis subat abstrahi posse q.
 cogitā aliquid cōel oib. ē distinctū sed usū. Distinctū est (quē Cominb.
 gūto. uccant) si distinde gōgeret, oīa analogata, uel saltē aliqd in
 illis, si ē sctā se tota, sicut in oib. gōciab. aīalis distinde seu gōde
 gōging aīal. Confusū ē quō Cominb. appellat ingosctū q. gōhedū
 oīa usū qdāq. hīnt aliq. nuenientē, ut si in cōi gōhedū gōgū ob aliq.
 nuenitū q. oīa hīnt qdāq. st gōgū, tūc nec distinde gōgū cor et bō
 tē nec distinde quōq. igitā gōgūgūandi rōel, nisi descēdēdo ad hoc uel
 illud gōgū etc. Fons. u. loco citato ait gōgū cōel, quē hīc gōt em,
 lega gōgōitionalitatis ēē unū re (hoc ē unā nō unitatē in illctū, seu unā
 ingōitā et gōciā expōsal) n. hī unū rōe simplr, sed inuoluentē aliq.
 diversitatē, q. rōgōtat aliq. cōel rōel minime simplr, sed in igitā cōi-
 tate diuersā et solū gōgōitione stōl: et hīc gōgū appellauit stōles
 multiplicā n. re, sed rōgōtatōē eo qd rōgōtat qd aliqd unū, sed in
 igitā unitate inuoluentē diversitatē, q. reuera analogā n. ita unū st
 seu n. uno uerū sicut uniuersa, neq. ita diuersa quātm aquora
 gōde

3.º supra
 gōgū hīc 3.
 sūtū q. gōgūat
 duas gōgōes
 o. dicitur gōgū
 tas 25.
 Annotā. and
 lega gōgūat
 gōgū gōgū
 hīc qdā n. unū

Annotā. sūt Distig
 qd gōgū.

Annotā. sūt Cominb.
 q. Cominb.

inde e' discretio sine ideo uniuersa et analogia ut ait papas, Cuius
 q' quod analogorum inmediate terminatur ad respectu dura, sicut
 in alijs videtur se sicut se uenientia, quod a. uniuersorum in me-
 diate terminatur ad unum quod et eo mediante ad dura inferiora quod
 lud unum efficiunt quod est.

Hanc 3^{am} sicut in iudicio id est simpliciter, quia media e' et ex clara distin-
 ctione credit, analogorum attributionis et proportionalitatis, et sicut
 duas priores e' diametro contrarias. Unde approbo quod sicut in q'
 analogis attributionis, et 2^a. q' analogis, et proportionalitatis. Cum his
 limitibus. primo posse alij analogia attributionis recipi quod habeat
 unum quod, ut et illa quod non solum simpliciter analogatum, sed et in
 simpliciter intrinsece efficiunt formam a quod denotant, Nam huc quod
 ferant una innotatione et nomen sortiri cum respectu tamen ad unum
 analogatum simpliciter, non ite illa analogia quod simpliciter analogatum
 intrinsece, cetera extrinsece denotant, ut in exemplo supra e' uidere
 2°. posse idem alij analogia proportionalitatis recipi quod non habeant
 unum quod, eo quod alterum ex his analogis ualde metaphorice
 denotat, est nomen, ut risu huius et risu grati, quod dicitur analogia
 proportionalitatis innotaria.

Re. ad que
 dicto.

Dico itaque ad quod, analogia attributionis et uenientia, et analogia
 proportionalitatis innotaria non esse una desione definiti, proportionali-
 tatis a. analogia propria, et quod attributionis intrinsece sortietur de-
 notationem ab alij forma, esse una desione definiti, non tamen ualde distincta
 et effecta sed confusa et in effecta, quod quod quod horum analogo-
 rum e' confusa et in effecta. Poterunt tamen omnia analogia distinctis de-
 sionibus pluribus definiti, si sicut analogatum reorsim explicat, et quod
 tamen simpliciter ad quod cetera in simpliciter simpliciter respiciunt, et habeant in
 se unum alij formal intrinseca, hanc n. si sicut e' simpliciter simpliciter in quod
 ferit effecte explicari, nisi quod simpliciter explicat, ut, in quo
 simpliciter

Prædicamenta

91

prædicat in se, quædam ex oia in qd. a prædicato, et ipsi cu defectu nra.
 Accuribz. 1. Quædam uniuersa sint ab se tle definita, nã hõian. in
 sua Log. ex Boet. vbi dicitur dicitur dicitur uniuersa. Alia et uniuersa
 a prædicato, alia prædicati; ite alia uniuersa et essentialia, alia acci
 dentalia. Prædicata et nihil aliud q. nra cões, is s. q. dicitur. dicitur
 prædicari immediate nõe uniuersa, q. inferiorib. eat rõe communicant
 ut dicitur cõe. Prædicata et ea oia inferiora q. nra cõe eat in
 cludunt, ut homo et equus respectu animalis essentialia et, in qd. id q. in
 et et prædicata, et de cõe; ut in dato ex. Alia et in q. dicitur
 et q. nra et de cõe, ut albu respectu cygni, rubeu, et lactis, q.
 eat rõe dicitur alba fõit, nã in albedo et de illorõ cõe.
 Jam Redd. i. ad q. dicitur, definita et ab se tle uniuersa prædicata, ita
 s. Boet. Conim. et alii. Quia uniuersa debent et glura q. ad se tle
 prædicari nõ solent nomẽ sed et eant rõe, sed hoc nõ mouit nisi præ
 dicata, q. dicitur minor, nã solu prædicatu uniuersu nõ et multam
 se, sed unũ qd. Si a aditigant ad prædicat uniuersa, aliq. præ
 dicata, ita nõ eat rõe hnt idẽ nomẽ, alteru nõ us. prædicatu, hnt
 sicut nomẽ primario ut dicitur, prædicatis. a ut homo et equus hnt
 rãdario hoc nomẽ dicitur in q. dicitur nõ et illud cui hoc
 nomẽ primario querit. Redd. i. dicitur q. dicitur a defectu uniuersa,
 cõe excludi uniuersa accidentalia, teste s. h. Mag. q. si quodam et
 uniuersa facile apparebit nobis q. oia uerba dicitur uniuersa de
 suis inferiorib: nõ in mẽte Art. s. quædam ea prædicato, cu prædicato
 re caroluerit subdenotatiuis. Hoc quodam uniuersa essentialia esse
 nõe gloria uniuersa, cadem nõ ita gloria. Hæc hæc de Analogis Uni
 uersis etc. De ampliori explicatiõe denotatiuorũ uideat, fons. lib. 1.º
 dicitur cap. 25. et inter prædicatos.

Quædam. 1. Quædam uniuersa...

Uniuersa prædicata...

Uniuersa prædicata...

1. ad prædicat...

Re. 2.

Caput. II. De Complexis et Incomplexis.

etc

Predicamenta

De hinc agitur in
hoc cap.

Aliter in scriptis istud agitur de divisionibus, quia quae adferunt in hoc
cap. duas divisiones et unam deficiunt in hoc fixae, ut dicitur et quae
in quibus loca habeant, et quae ab illis reiciuntur.

Divisio. 1.

1^a Divisio, eorum quae sunt, alia cum aggregatione sunt, ut hominum et alia
sine aggregatione sunt, ut homo, bos.

Divisio 2.

2^a Divisio, eorum quae sunt, alia de se sunt in nullo u. se sunt, ut ho-
mo et animal, alia in se sunt de nullo a. se sunt, ut haec grammatica
alia de se sunt et in se sunt, ut anima: et n. in anima sunt se sunt, et
de grammatica sunt de se sunt; alia denique sunt in se sunt et non de
se sunt, ut hic aqua.

Defin.

Definitio haec est, in se sunt et de id quae in alio quod est et non uti quod, ut sit
a. scilicet ab eo in quo non fieri non potest, ut haec grammatica, et non in
omni anima solida. Similia.

Capitulum III.

De Regulis.

Quandoque ad ea reguntur. Edicuntur, et in quibus edicuntur quae sunt superiora et
inferiora, ut agitur ex arbore, quae a. ad latera, ideo duo sunt quales de
cuncta adferunt, i. ad cognoscenda, aggregatione a superioribus ad inferiora,
et ad cognoscenda discessu in latera, quae documenta regulae appellatur in
inscriptione.

Regula. 1.

1^a regula. Cuius generalis de generalibus, ut de se sunt, ea quae de se sunt sunt,
dicuntur et de se sunt.

Regula. 2.

2^a regula. Eorum quae sunt diversa genere et non ita se sunt et alterum
sub altero collocatur, diversa sunt specie differunt, eorum u. genere quod
alterum sub altero collocatur, eorum a. differunt nihil obstat.

Questio. IV.

De Diffinitibus. circa haec agitur occurrentibus.

Quaeritur. 1.

Re.

Quaeritur i. An in cap. de aggregationibus et in aggregationibus de reb. agatur an
nominibus. Respondetur de reb. agitur; nam haec sunt aggregationes et in aggregationibus, cum ordi-
ne sunt ad quod et non sunt aggregationes vel in aggregationibus significantur.
Compl.

Prædicamenta

93

Conglexio
Conglexio qd.

Conglexio in nob. nihil aliud e. q. g. i. t. i. o. n. u. m. u. e. r. b. o. r. u. m. g. r. a. m. m. a. t. i. c. a. r. u. m.
 Et nexu facta ut Socrates et Leo uiuunt. Conglexio e. in nob. et uerba
 sine grammatiali nexu et g. o. n. i. t. a. et Socrates uiuunt Leo. Ad g. l. o. c. i. o. n. e. m.
 ne regit ut g. l. o. c. i. o. n. e. m. g. r. a. m. m. a. t. i. c. a. l. e. s. i. a. e. x. p. r. e. s. i. g. n. i. f. i. c. a. t. i. c. a. t. i. o. n. e. m.
 et n. u. n. q. u. e. x. p. r. e. s. i. g. n. i. f. i. c. a. t. i. o. n. e. m. a. l. t. e. r. a. i. m. p. l. i. c. i. t. e. a. d. e. x. c. l. u. d. e. n. t. a. g. r. a. m. m. a. t. i. c. a. g. e. n. t. i. a. e. t. d. e. n. o. t. a. t. i. o. n. e. m.
 h. u. i. a. q. l. e. s. h. a. b. e. a. n. t. u. s. i. g. n. i. f. i. c. a. t. a. m. e. n. t. a. l. e. e. t. f. i. n. a. l. e. a. l. t. e. r. u. m. t. u. s. i. g. n. i. f. i. c. a. t. i. o. n. e. m.
 e. x. p. r. e. s. i. g. n. i. f. i. c. a. t. i. o. n. e. m. a. l. t. e. r. u. m. u. s. i. g. n. i. f. i. c. a. t. i. o. n. e. m. i. d. e. m. e. n. t. a. l. e. e. x. c. l. u. d. e. n. t. a. t. i. o. n. e. m. e. t. e. q. u. i. u. o. a. e. t. c. q.
 e. t. m. u. l. t. a. s. i. g. n. i. f. i. c. a. t. i. o. n. e. m. a. l. t. e. r. u. m. s. i. n. e. n. e. x. u. s. i. g. n. i. f. i. c. a. t. i. o. n. e. m. P. o. t. e. r. i. t. u. s. g. r. a. m. m. a. t. i. c. a. r. u. m.
 a. l. i. q. u. i. n. e. e. x. p. r. e. s. i. g. n. i. f. i. c. a. t. i. o. n. e. m. u. t. n. e. x. u. s. i. g. n. i. f. i. c. a. t. i. o. n. e. m. a. l. t. e. r. u. m. i. t. e. m. n. u. l. l. u. s. h. o. m. o. q. u. i. s. i. q. u. e.
 s. e. c. u. n. d. u. m. a. p. p. a. r. e. n. t. i. a. e. u. n. i. u. s. n. o. m. e. n. a. c. m. u. l. t. u. m. u. i. d. e. r. h. i. c. n. e. x. u. g. r. a. m. m. a. t. i. c. a. r. u. m.
 t. e. u. e. r. a. t. u. s. e. g. l. o. c. i. o. n. e. m. s. e. d. t. a. b. e. t. i. m. p. l. i. c. i. t. e. n. e. x. u. g. r. a. m. m. a. t. i. c. a. r. u. m. A. l. i. q. u. i. s. e. d. a.
 n. o. m. e. n. e. m. u. l. t. i. p. l. e. x. e. t. g. l. o. c. i. o. n. e. m. s. e. d. g. r. e. g. o. r. i. s. F. i. d. e. l. e. s. n. o. b. i. s. e. s. i. m. p. l. e. x. q. u. i. n. e.
 s. u. f. f. i. c. i. t. a. d. g. l. o. c. i. o. n. e. m. u. t. A. l. e. x. a. n. d. e. r. I. n. e. g. o. r. i. s. u. b. i. l. e. s. d. u. e. s. i. n. t. u. o. c. a. r. g. o. r. i. s.
 t. u. t. u. s. h. i. n. t. t. u. u. n. i. u. s. i. d. e. o. a. b. s. o. l. u. t. e. g. l. o. c. i. o. n. e. s. i. g. n. i. f. i. c. a. t. i. o. n. e. m. A. l. i. q. u. i. r. e. s. e. i. n. g. l. o. c. i. o. n. e. m.
 i. n. s. e. e. t. g. r. e. g. o. r. i. s. s. i. m. p. l. e. x. a. g. e. n. t. i. u. m. u. t. D. e. u. s. e. t. t. u. s. g. a. l. i. t. u. s. g. l. o. c. i. o. n. e. m. o. r. a. t. i. o. n. i. s.
 u. t. D. e. u. s. e. s. o. g. i. e. s. e. t. a. g. e. n. t. i. u. m. s. i. g. n. i. f. i. c. a. t. i. o. n. e. m. n. u. l. l. o. n. e. s. i. t. d. i. s. t. i. n. c. t. a. a. D. e. o.
 e. t. h. a. e. x. p. r. e. s. i. g. n. i. f. i. c. a. t. i. o. n. e. m. u. t. i. t. e. m. t. e. h. a. n. c. s. i. m. p. l. i. c. i. t. e. g. r. e. g. o. r. i. s. d. i. u. i. s. i. t. e. t. a. g. e. n. t. i. u. m. a. s. e. e.
 r. o. e. l. d. e. i. u. s. c. o. g. n. o. u. i. t. e. t. e. n. u. n. c. i. a. u. i. t. q. u. i. s. a. t. i. s. e. r. e. e. g. l. o. c. i. o. n. e. m.

Quæritur. i. Anale sctm in 2. diuisione intelligat, nã cõter 2plex
 At eõ sctm, altere inhesionis, altere g. d. i. a. t. i. o. n. i. s. e. t. a. l. i. q. u. i. a. d. d. i. c. i. t. 3.
 Sctm informãois. Sctm inhesionis ex mente Arist. 2, in quo actus dig.
 g. n. e. r. a. l. e. r. e. a. l. t. e. r. i. i. n. h. e. r. e. t. g. n. i. f. o. r. m. a. t. i. o. n. e. m. u. t. g. e. n. e. r. i. e. s. r. e. s. p. e. c. t. u. a. l. b. e. d. i. n. i. s. c. o. n. t. r. a.
 r. e. s. p. e. c. t. u. n. i. g. r. e. d. i. n. i. s. Sctm g. d. i. a. t. i. o. n. i. s. e. i. d. e. m. d. e. q. u. i. a. l. i. q. u. i. d. g. e. n. t. i. u. m. e. t. n. e. g. n. i. f. o. r. m. a. t. i. o. n. e. m.
 h. i. c. i. n. h. e. r. e. a. t. u. t. c. u. g. e. n. e. r. i. s. d. e. s. p. e. c. i. e. a. u. t. e. g. e. n. e. r. i. s. a. u. t. a. c. t. u. s. g. d. i. a. t. i. o. n. i. s. d. e.
 s. c. t. o. g. e. n. t. i. u. m. Sctm informãois e. nihil aliud, q. m. e. a. r. e. s. p. e. c. t. u. f. o. r. m. a. t. i. o. n. e. m. s. u. b.
 s. t. a. n. t. i. a. l. i. u. s. I. n. u. e. n. i. t. u. r. i. t. e. m. a. l. i. q. u. i. s. s. c. t. m. u. s. u. r. p. e. n. t. u. s. d. e. d. e. r. i. u. a. t. i. o. n. i. s. q. u. i. a. l. i. b. i. e. x.
 g. e. n. e. r. i. s. I. t. e. m. P. e. d. e. t. u. s. d. i. c. i. t. d. e. s. c. t. o. h. i. c. a. g. e. n. t. i. u. m. A. p. p. e. l. l. e. t. e. i. t. e. t. g. d. i. a. t. i. o. n. i. s. d. e.
 s. c. t. o. g. e. n. t. i. u. m. e. t. q. u. i. e. s. t. e. s. t. i. t. u. t. e. s. e. i. n. s. c. t. o. s. i. g. n. i. f. i. c. a. t. i. o. n. e. m. e. t. i. t. e. m. i. n. s. c. t. o. m. i. n. h. e. r. e. n. t. i. o. n. i. s.
 e. t. c. e. t. c.

Anale
 Sctm
 Inhesionis
 Sctm
 Prædicãois
 Sctm
 Informãois
 Sctm
 Denotãois

lex qd. dicitur. Sicut videtur quod si dicitur, rem aliam est
substantia, alia accidentia, et utrumque alia generis alia verba. Substantia
verba dicitur de se et de in se; substantia generis nec dicitur, nec est in se
fines verba dicitur et in se, autem generis est in se et dicitur de se.

Obiect.

R. 1.

R. 2.

Dies accidentia prædicabilia nisi quod prædicabilia in his modis, q. n. et ad aliam
divisionem rerum. Respondet et posse generari in i. membro, si q. Dicitur ut
videtur prædicatio hæc essentialis et accidentalis. Respondet et Aristoteles voluisse tantum
dividere ea, q. in prædicato generis, et directa ac finita prædicari potest, sex
modis. Accidentia a. prædicabilia realia non directe semper ac nullo modo.

Quæsit.

R.

Consideratio 1.

2.

3.

Quæritur 3. Quæ 1. regula sequens vera sit. Res dubitandi est quod multa
exempli, v. g. de hoc non dicitur quod sit species, et de Socrate quod sit homo
non tamen de Socrate quod sit species. Respondet adhibendas esse istas limitaciones
1. ut quod dicitur de toto genere, huius defectu non valet dicitur,
re dicitur non est reale, et homo est dicitur quod homo est irrationale, quia irrationale non valet
negari de omni quod est dicitur. 2. ut servetur, cum suppositis cuius defectu non
cedit exemplum in ratione dubitandi allatum. 3. ut sit essentialis prædicatio, et in
reca recta teste Aristotele, quod ad ordinanda superiora et inferiora est generata hæc
regula. Defectu huius non est ita dicere, homo est contingenter albus, et al-
bius est essentialis quod homo est essentialis quod albus, quia ostendit et prædicatio essentialis de hoc
Porro quod sit hæc regula sic intelligitur prædicatio, generis in est prædicatio
et ex ea videtur et arguitur, quod Sorites dicitur, et quod ex ea alia regula hæc
colligitur quod negatur de toto negatur de se, cum sint limitaciones. 2. regula
est ex dictis de verbis et ordine Porphyriam, Genesim ex dictis cog-
itum Porphyrii. 3. genera diversa intelliguntur species in hæc genera diversa,
non prædicantur, sed et erant generis diversa non subalternativa con-
ta. Et hic est finis huius prædicamentorum.

Prædicamenta

Caput IV.

De X. PRÆDICAMENTIS

Conclio 1.º. Quoru q inggere dnt, et 10 genere Substantia, Quantitas, Qualitas, et aliquid, Veritas, Quando, Situs, Esse, Habere, Agere, Pati. Hæc ordine recessu seruat stiles hie, et nptet declarant q explet, et q posteriora gomit in gereto, ut Similitudo, Albedio etc.

Con. 1.

Conclio 2.º. Igle hæc scilicet se sine pplexione nullid faciunt affirmatiõne vel negatiõne, nec gnde veritate aut falsitate, q qd faciend cu gplexione n qd qm qz sed exiatiua.

Con. 2.

Questio V.

De Prædicamentis in Cõi.

Adaptat Quatuor gntõru induit, q divisione entis, et q libet gntõru gntõru in se multa, ideo dicada e de nã gntõru et coordinatiõne et qd regat, ut eligit gntõru in gntõru etc.

Quæstio 1.º. Quoru dicitur generalissima ens in ordine ad gntõru gntõru, da, claru e a. multis divisionib. generalissimis dimidi gntõru, sed nães nães mnt gntõru q gntõru, ut in ens finitu et infinitu, in gntõru et nã gntõru. Postea generalissima entis divisione, gntõru nãerit ad gntõru nã gntõru. In substantia et actus, nã horu alteru subdividi ff in q alia materia et utiqz hoc membru adeo excludit fia entia, ut nullu sit regere, q nã sit substantia vel alens, vel ad hæ tenenti possit, q gntõru a sancto Tho. op. 2.º cap. 70. qd hæ membra dimidiu equalat dicitõris, inter idic. Nota a. nihil mediat, hoc e nihil ff sumi, q nã sit alterutru. Substantia enim e adeo ens gntõru, ut nihil e mnt gntõru tanq admis, nihilu seu sctõ regat ut sit alens u. adeo ens in gntõru e, ut non gntõru existere nisi alteri annexu tanq sctõ. Igitur substantia existit non mntõnde

Quæstio 1.

Re.

insistendo alteri, alius existit alteri insistendo, qd est dictonaria opposita,
 et fieri n̄ potest ut aliqd sit nec insistendo in alio nec si insistendo. Alii
 appellat eē in se, et eē in alio. Dices, scientia rēp̄hensiva n̄ est in alio
 ut soto, et tū n̄ est substantia, quā n̄ dē qd n̄ existit in alio ē substantia.
 Re. Relatō, etiam si illa acc̄pta actu n̄ est in soto, tū tū nūcūlel' a p̄tine
 ad soto, qd satis ē ut sint scientia.

Quæstio 2. Quæritur. Quæ sunt genera summa q̄dam dicitur, siue quot sint rerū ge-
 nera in hoc universo quæ h̄c ē, si abstrahendo an generā deus vel alia creare
 possit. Re. Relatō eē 10, qd substantia adeo probata ē p̄tore auctoritate, q̄d p̄tore
 tam Tarentina et p̄tore, ut teste Leo: in 4° dist. 13 q. 1. art. 1. cogamur
 observare illam divisionē famosā q̄dam dicitur q̄d tū eē deā generalissimā
 p̄tore auctoritate, cui n̄ debet facile idici. Dendū tū
 qdē evidenter n̄ est hūc numerus, q̄d tū tū hūc discursu collat. De
 eis vel ut eē qd se vel eē in alio, si tū eē qd se ē substantia, si tū
 eē in alio n̄ in substantia tūc n̄ ē frustra in ea, sed ad eiq̄ existētia
 q̄dam dicitur et p̄tore q̄dam dicitur. Ad existētia q̄d facit p̄tore, q̄d una
 substantia alia vel est scientia q̄dam dicitur, et p̄tore, q̄d eē q̄dam dicitur rei,
 q̄dam dicitur. Ad q̄dam dicitur tūc tūc Quantitas ex p̄tore nūcūlel' q̄d illal' comūda
 ut p̄tore n̄ tūc se loco distinguit, et una ē alia q̄dam dicitur, ne tota sub-
 stantia sit in p̄tore, aut una alia q̄dam dicitur. Tūc Quantitas comes for-
 ma substantia, qd substantia redit hūc ad agēdū et exotrat, tūc
 Habere seu Inductū eē, qd q̄dam dicitur substantia qd aliqd extrinsecū.
 Ad hūc q̄dam dicitur sequuntur alia, nam ad p̄tore rei sequit' eē in loco seu
 alium, et ē Ubi, et p̄tore si certo ordine p̄tore ē in loco, ē Situs. Sit
 esse in tūc, et ē Duratio seu Duratio, iste sequit' referri ē relatiō ad
 aliqd p̄tore, et ē Relatio. Ita generis mutatis ē Th. s. met. loc. 7
 ex q̄d apparet q̄dam dicitur accidentia, eē diversa generā diversa modū redit et
 p̄tore accidentia igitur substantia in q̄dam dicitur diversū eē accidentale et diversa de-
 notationē accidentia illi tribunt, iste nōn q̄dam dicitur et mōdū quæritur
 ut dicitur de v̄sib. ac p̄tore ad una v̄sib. p̄tore q̄dam dicitur.

Pradicanda

97

est et qd dicitur colligitur iste numerus ab eadem in 1^a g^{ra} Logice cap. 12
 Quidam colligitur in ordine ad 2^{am} substantiali hoc est g^{ra} de ea u. q^{ue}ra
 quorundam aut qd sit, aut q^{ui}, aut q^{uod}, aut q^{uomodo}, aut q^{uando}, aut q^{uare}, aut q^{uatenus}, aut q^{uatenus}
 tur, ubi sit, quomodo sit, qua duratione sit, et demum q^{uod} videtur iⁿ q^{uod} iⁿ q^{uod}
 ro g^{ra}ib. § 10 Quidam Reser. Quid sit alia interrogatio fieri ad quas
 fundatu est q^{uod} aliqd extrinsecu, ut q^{uod} dices sit, q^{uod} honorata, q^{uod} uisa, q^{uod}
 cognita etc. Ite alia ad q^{uod} est contra r^{ati}oⁿis fundatu, ut q^{uod} abstractione tra,
 scilicet q^{uod} p^{ri}ncipiu, q^{uod} g^{ra}uatiu et s^{ub}st^{an}tiu etc. Sed dictu 10 Quidam r^{ati}o
 est contra r^{ati}oⁿis intrinsecu substantiu, seu in ea existenti est est ad r^{ati}oⁿis
 tra r^{ati}oⁿis q^{uod}is formet^{ur} ac si in iga existere^{nt}, in iga tra s^{ub} q^{uod} aliquat g^{ra}uatiu
 faciant, q^{uod}o q^{uod}libet dixerit Thomistaru dictu q^{uod} ex iis g^{ra}uatiu faciat
 sine ulla ca^usa et n^{ec}essitate, ut est Sedegny in Logica q. 19. iⁿ eod^{em} g^{ra}uatiu s^{ub}st^{an}tiu
 q^{uod}est in ca^usa factu, Sedegny dicit de entib. r^{ati}oⁿis nihil g^{ra}uatiu se.

lens r^{ati}oⁿis n^{ec} s^{ub}st^{an}tiu
s^{ub}st^{an}tiu in g^{ra}uatiu

Quod sit g^{ra}uatiu.
Quod sit g^{ra}uatiu
RC

Quod sit g^{ra}uatiu. Reser. ex Fons. 2. instit. cap. 10 et Lionabr.
 ha p. 2. art. 1. ex coi. Pradicandu est alieui^{us} generis r^{ati}oⁿis r^{ati}oⁿis r^{ati}oⁿis
 est q^{uod} sub r^{ati}oⁿis s^{ub}st^{an}tiu lig^{at}ur. A r^{ati}oⁿis n. ad unu g^{ra}uatiu multa
 g^{ra}uatiu, ut multa s^{ub}st^{an}tiu ad s^{ub}st^{an}tiu, multa g^{ra}uatiu ad g^{ra}uatiu, n^{ec}
 satis erat q^{uod}libet o^{mn}es res redigisse in 10 classes seu ad 10 genera, nisi
 ea quoy q^{uod} in una classe p^{ro}fecta erant inter se ordinaret. h^{ec} ordinatio
 uny classis est g^{ra}uatiu, quoy q^{uod} ma^{xi}mi significato dicit certas aliquas
 res p^{ro}fectu ac dicit ordine de h^{is} caritate r^{ati}oⁿis, ad hoc factu ut s^{ub}st^{an}tiu
 apparet q^{uod} inter se g^{ra}uatiu g^{ra}uatiu sugioru de inferiorib. seu magis coⁿtra
 de ming coⁿtra. Ite r^{ati}oⁿis est in 10 g^{ra}uatiu s^{ub}st^{an}tiu, res ita dissonate; est tra
 nihilominus r^{ati}oⁿis q^{uod} g^{ra}uatiu n^{ec} q^{uod} g^{ra}uatiu ut a coⁿtra. ad ming coⁿtra de
 eadem q^{uod} que d^{ic}it s^{ub}st^{an}tiu s^{ub}st^{an}tiu fundam^{en}tu in r^{ati}oⁿis r^{ati}oⁿis ut videtur
 in r^{ati}oⁿis n^{ec} q^{uod} ista ordinatio est g^{ra}uatiu factu, sed r^{ati}oⁿis r^{ati}oⁿis q^{uod} g^{ra}uatiu
 q^{uod} unde n^{ec} r^{ati}oⁿis debent s^{ec}unda s^{ec}unda s^{ec}unda q^{uod} nos l^{ic}et
 § 105

q̄ res generans in Ḡnto sicut uacua in tabulo. Adinam in eas q̄ illi
 sicut q̄ facit defectum, ordinat in certis classibus sua bona q̄ illi, in q̄
 p̄inde a esse rei nihil immutat, nec agnos aut demones de loco in loco trahit.
 Ar. arith. 4. Quis q̄dicos h̄c debet res q̄ in Ḡnto generat. Res, facile
 eggerere ex dictis ut ut talis sit, q̄ ḡnt. aliam classi attribui seu sub
 genere aliquo q̄ illi collocari, q̄ agnit et digerit tm̄ ex certis q̄ s̄nt
 ḡnta et q̄dabilia in q̄ de inferiorib; n̄a eorū ḡnt una cū illis quorū
 s̄t mult. reducta etc. Vide usu q̄ntz tres ḡntissimū h̄c in reuocis, ut ḡnti
 in Ḡnto et q̄t directe, p̄tē reuocare seu reuocare ad Ḡnto, de n̄qz indi
 recte ḡnti in Ḡnto, i. e. eorū q̄ nihil deo ut dicit, eē in Ḡnto, i. e. eorū
 q̄ certū ḡntorū ḡnt s̄t integritas uel ḡntes, i. e. eorū q̄ diff̄re s̄t, q̄ ut q̄
 ḡret ex arbore Porphyriū ad latera rorū et si in linea recta. Quia eorū
 q̄ directe in Ḡnto ḡntz, s̄t q̄dicos h̄c uersib; significat

Quarite. q.
 Quia ḡntes ad
 Ḡnto requirz
 Re. o.

Vox una, et simplex, reb. ḡnta locandis.

Sintia, Per sese, Similia, Realia, Tota.

Conditiones

1. ut sit una
 sicut in certis

2.

3.

quorū prior uerq; ḡntet ad uox q̄ ḡnta ḡntz id q̄ ḡntz in Ḡnto
 alter ad rē r̄gā. Et 1. Una, n̄ q̄t scdm̄ sonū, sed n̄c scdm̄ significationē, p̄
 excludit, equa et analogā donec ad unā significationē determinat, sicut
 n. plura. Et 2. Simplex ut dicit rōale, n̄a h̄c uox ḡntet si unū set
 2 ut 2 q̄ duos ḡntz distincta, ut ḡnt et diff̄re, ex q̄. In ḡnt directe ḡntz
 in Ḡnto diff̄re u. indirecte. Quod si uox aliq̄ est ḡnta tm̄ scdm̄ sonū
 et interm̄ h̄ret simpliciter ḡntū nihil impeditet deotal simplicitatē h̄re
 q̄ntā. Et 3. Reb. ḡnta locandis, id ē ut res in Ḡnto substa locanda
 exprimat nō ḡnta, i. e. a. in aliis Ḡntis locanda nō abstracto q̄ ē certū
 sintia s̄ntis, s̄. Th. Cuiet. ag. Coniūb. h̄c loco cit. art. 1, s̄. Mut. de. un.
 aq. 2. Quia q̄ r̄gā substa s̄t ḡnta, q̄ et eorū species et genera,
 q̄ de ḡntis tm̄ ḡnta ḡnt cōt̄ ḡntari ordinarie. Itē acutia s̄t
 ce in ḡnta in Ḡnto, quo a substa distinguūtz, et q̄ ḡnta ḡntari
 ḡnt, ut genera et species de uis in inferiorib;, hoc. n. ḡntet ad essal Ḡntū
 sed in

Prædicamenta

99

sed in abstracto magis distinguuntur a Substantia, ut albedo & albus, et gnt
 gntur ut genera et species essent sicut dictum in uribus, n ita negat
 to qd ut sic gntur gntur de nominibus de Substantia, q. Dicit refert accidit
 hinc ordine ad Substantia seu similitudine, et hinc exponit debere nomine gntur
 so, nã ea satis et nã abstracto exponit, cã teste S. Th. 1. q. 13
 art. 1. et Caiet. ibid nã abstracto semper significat res q in aliquo
 et isto id in quo st n gntur seu inmatz q gntur refert. Et 4. q. 13
 id est ut res in gntur gntur habeant essent, excludit, itaq; hinc
 menta, ut heterocerus, negatões, et gntur. Et 5. q. 2. sicut, id est
 unig esse, uocula q se significat aliq id, q n indiget alio, et sic
 idem est q ens gntur, sed hic accipit in priori significatõe, et ex
 cludit i. entia q aggregatõ, ut exercitiũ, accorũ trinci etc.
 entia q accor, id est q ex antib. uariõ gntur et gntur, ut
 arbor uiridis. 3. arte facta q n st a nã, sed ab arte gntur, ut
 ueris, hinc n gntur diuidentia st in ea entia ex qb. gntur, et gntur,
 modis istis gntur in suo gntur locanda. Et 6. q. 1. qd gntur
 est in gntur aut est ueris aut gntur; illud est gntur q distan
 tia est gntur q distan; at ens simper gntur quod essent ne. Et
 gntur est, nec q distan aliq sugaddita gntur, aliq infinitu gntur
 ueris, ex duob. finitõ, aut si distan gntur infinitu, n habet ita
 esse uelere id gntur, et gntur gntur ens, cã iã ante dicit gntur
 finitõ gntur. Itã gntur quod essent, ut Deus, gntur gntur
 aut gntur, q. sub nullo est gntur. Dicit. gntur ens gntur sita
 qd, ut sita duratiõne uel longitudo etc. ex modo S. Th. gntur
 gntur in gntur. Dicit. 7. q. 1. excludit, entia rãis. Et 8.
 q. 1. id est ut ens gntur sit gntur. Excludit, gntur integratõ
 et gntur, ite distan. Ens gntur est, q si est gntur, n uenit in
 congor

4.

5.

6.

7. 10.

Prædicamenta

compositioe alterius estis & se ut Socrates hæc albedo: si cõe, gatz in p̄tione Quid e de ḡlato ḡlari, ut dicit, color, esto dicitur
es metaphysica hõis quãdã et eig diffra reale; altãtã n̄ ut
alvices scigit; sicut diffra, sed ut e se stans, et ut alig totã ex
aliditate et supposito; q̄ satis e ut dicit, ex s. p̄lõtu.

Caput. v.

DE SYB'TANTIA

Hæc duas p̄tes hæc caput, in 1. p̄te dividit, definit, et comparat
Artes Syb'tã; in 2. adfert eig p̄prietates.

Con. 1.
Substantia e
1. et 2. a.

Conclio. 1.ª. Prima Substa e prima alia secunda; Prima Substa e
gatz ut Socrates, secunda Substa e ut hõis ut homo, dicitur etc.
Prima Substa nãe p̄tice dicitur Substa, q̄ immediate substat acentib.
2.ª. a. Substa substat acentib. rõe primarũ Substanũ. Homo n. sen
dicitur albu, q̄ alig ḡlari, ut Socrates e albus.

Con. 2.
Definõ primæ
Substantiæ.

Conclio 2.ª. Prima Substa e q̄ negz de cõtra aliquo dicitur, negz in
alio aliquo e, ut Socrates. Hæc definõ hãt duas p̄tes, in prima illigz
cõtra ḡlariõis, et ideo distinguit a secunda Substa, in 2.ª illigz, cõtra
inclusionis, et ideo distinguit prima Substa ab acentib. Secunde Substie
nãd aliud st, q̄ genera et species, q̄ st in primis Substis.

Con. 3.
Species infimãdas
Substis species infima magis e
Substa q̄ generã; inter species
infimas nulla magis e Substa
q̄ alterã, ut et inter primas
Substis.

Conclio 3.ª. Prima Substa magis e Substa q̄ Secunda, et inter
Species infimãdas Substis species infima magis e Substa q̄ generã; inter species
infimas nulla magis e Substa q̄ alterã, ut et inter primas Substis.
Prima e prima ḡ, q̄ cetera oĩa q̄ in ḡlãtibz ḡmũtz aut dnt de
primis Substis aut in illis existũt ut in sãtis. Dte destructis primis
Substis destructũz cetera oĩa, illigz si destructũz prima Substantia
scdm oēs p̄tes, hæc oĩa acentia destructũz, aliõq̄ manere q̄dã posset
in ḡlõibz, et secunde Substie destructis primis destructũz p̄m quõdã
existẽtia teste Al. N. hic n̄ quõdã exist. Prõtz 2.ª. ḡ, q̄ species
infima

prima magis accedit ad primam substantiam, ut quae pluribus substantiis
& generibus. Substantia enim et igitur generibus, ut quae pluribus magis exhi-
cat quod sit substantia prima & generum, interroganti enim quod sit Socrates, me-
cum videtur homo & animal, et quod quod dicitur et se.

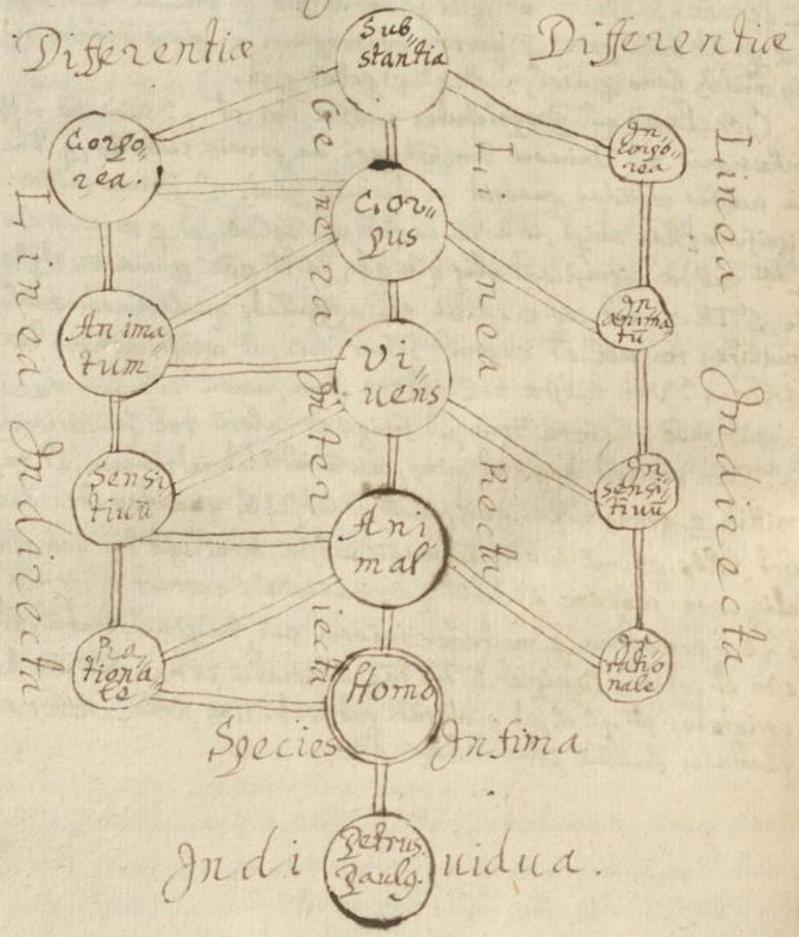
Conclusio 4^a. Proprietates substantiae hae sunt. 1^a Non esse in substantia
inhesionis. 2^a Univoce in aliquo de primis substantiis, et in
in substantiis secundas quadrat si directe dicitur, et 3^a Prima substantia
significat hoc aliquid, id est, rem certam seu substantiam, et se existens
de substantia significant aliquid quod, quod est essentia generativa, et hoc
de 5° Th. 7. met. cap. 13. Essentia rei appellatur, quodammodo essentialis
qualitas rei, uel est exponit dicitur huius, et colligitur ex ipso textu.
Solus. 4^a Vni substantia non est altera inia, uero ratione sui bene
possunt inesse, habere inia, ut frigus et calorem ratione sui inia, et
5^a Non suscipit magis et minus, seu non in dicitur intrinsece, et re-
mittitur et gradus inhesionis, sicut calor, uel quando antea dicitur
bat Aristoteles, prima substantia est magis substantia, intelligit in quod officium
aliquid uere substantiare auctibus, et immediatis exercet 1^a & 2^a.
6^a Est susceptiva et mutabilis inia sui, ut quod ultimatum substantia
esto et quibus suscipiat, non in quod ultimatum substantia. Sed omnes hae
proprietates sunt 4^a in, ut considerari poterit. Haec Aristoteles. Arbor a.
Santalus substantia poterit hae esse.

Concl.
Proprietates
Substantie.
1.
2.
3.
4.
5.
6.

Caput 6.

Gradicamenta
Categoria Substantia.

Questio. VI.

DE NAA SUBSTANTIAE

Quaerit 1. Quod sit uox Substa. R. dicitur ex arte qm
 sine q. g. colligi uocaciones. 1. e. id e. q. e. sic. cog. 1. ante
 q. m. t. o. r. a. d. e. f. i. n. i. u. i. t. u. n. i. u. o. a. q. u. o. t. i. d. e. i. d. e. s. u. b. s. t. a. (id e. esse)
 r. o. e. a. d. e. In hac uocacione n. d. i. s. t. i. n. g. u. i. t. s. u. b. s. t. a. i. j. a. c. c. i. d. e. n. t. i. a. n. a.
 e. t. a. l. e. n. t. i. a. s. i. n. t. a. u. t. e. s. a. l. s. e. x. q. u. a. l. i. t. a. t. e. s. e. n. i. n. f. i. n. i. t. a. n. a. l. q. a. l. i. q. u. a.
 s. u. b. s. t. a. n. t. i. a. d. i. c. t. u. r. 2. u. o. c. i. g. i. t. q. u. i. q. u. a. r. e. q. u. i. e. a. c. c. i. d. e. n. t. i. a. s. i. n. t. i. d. e. q. u. a. l. i. t. a. t. e.
 s. i. u. e. n. g. e. n. e. r. a. e. t. s. i. c. a. c. c. i. d. e. n. t. i. a. 1. P. h. y. s. c. a. p. 6. u. b. i. d. i. s. t. i. n. g. u. i. t. s. u. b. s. t. a. n. t. i. a. m.
 i. n. t. e. m. a. t. e. t. f. o. r. m. a. s. u. b. s. t. a. n. t. i. a. p. o. s. s. u. n. t. In hac uocacione formalis
 uel a uerbo s. u. b. s. t. a. n. t. i. a. p. o. s. s. u. n. t. uel a uerbo s. u. b. s. t. a. n. t. i. a. e. t.
 g. a. u. l. o. g. e. n. e. r. a. u. i. d. e. r. i. n. g. e. t. e. i. d. e. i. d. e. q. u. i. e. e. x. i. s. t. i. t. s. i. u. e. t. o. t. a. l. i. t. e. r. s. i. u. e. q. u. i.
 e. t. 3. u. o. c. i. g. i. t. q. u. i. s. o. l. a. s. u. b. s. t. a. n. t. i. a. g. e. n. e. r. a. u. t. i. n. h. o. c. c. a. p. a. r. t. e. s. u. i. d. e. r. i. t. a. q.
 u. i. e. q. u. i. e. e. n. t. i. a. g. e. n. e. r. a. u. t. u. i. d. e. r. i. n. g. s. u. p. i. o. r. e. q. u. i. e. n. t. i. a. i. n. g. e. n. e. r. a. l. i. t. e.
 g. e. n. e. r. a. t. i. o. n. u. m. 4. d. e. n. i. q. u. e. u. o. c. i. g. i. t. s. e. x. e. q. u. i. e. s. o. l. a. s. u. b. s. t. a. n. t. i. a. g. e. n. e. r. a. q. u. i. e. s. a. m. n. o. s. s. u. n. t.
 a. r. t. e. s. 7. m. e. t. c. 13. g. e. n. e. r. a. e. t. s. p. e. c. i. e. s. s. u. b. s. t. a. n. t. i. a. r. u. m. e. s. s. u. b. s. t. a. n. t. i. a. s.

Quaestio. 1. uocacione. Substa.

2.

3.

4.

Quaerit 2.

Quaerit 2. Anomalo absoluta substantia definita sit, q. u. t. d. i. s. t. i. n. g. u. i. t. s. i. c. a. c. c. i. d. e. n. t. i. a. s. i. n. t. i. d. e. q. u. a. l. i. t. a. t. e.
 i. n. q. u. i. b. u. s. a. c. c. i. d. e. n. t. i. a. s. i. n. t. i. d. e. q. u. a. l. i. t. a. t. e. s. u. b. s. t. a. n. t. i. a. e. t. h. i. s. e. i. n. t. e. r. t. r. i. a. 1. a. n.
 e. s. s. e. s. u. b. s. t. a. n. t. i. a. s. i. n. t. i. d. e. q. u. a. l. i. t. a. t. e. 2. a. n. e. s. s. e. s. u. b. s. t. a. n. t. i. a. s. i. n. t. i. d. e. i. n. a. l. i. o. 3. a. n.
 e. s. s. e. s. u. b. s. t. a. n. t. i. a. s. i. n. t. i. d. e. q. u. a. l. i. t. a. t. e. s. u. b. s. t. a. n. t. i. a. s. u. b. s. t. a. n. t. i. a. s. 3. e. B. o. e. t. h. i. c. c. a. p. 1. p. 2. e. s. o. n.
 i. n. o. s. 5. m. e. t. c. 14. 1. g. e. n. e. r. a. e. c. o. r. i. s. s. u. b. s. t. a. n. t. i. a. q. u. i. e. h. i. s. e. i. n. t. e. s. t. a. n. t. i. a. c. o. n. i. n.
 F. o. n. s. t. h. l. s. u. a. r. t. u. b. e. x. s. t. h. e. t. a. i. a. t. a. l. i. u. s. q. u. e. e. r. e. s. o. l. u. t. i. o. n. e.

Dico 1. Genera summa nulla de se stricto dicta defini posse
 patet ex F. o. n. s. 7. Inq. d. i. s. t. i. n. g. u. i. t. u. t. P. r. o. e. q. u. i. e. n. t. i. a. n. o. n. e. s. t. s. u. p. r. a. s. e. a. l. i. u. d. g. e. n. e. r. a.
 n. a. e. d. i. s. t. i. n. g. u. i. t. s. u. p. r. a. d. i. c. t. a. e. t. d. i. s. t. i. n. g. u. i. t. i. n. s. e. i. g. i. s. I. n. t. e. r. i. m. t. e. n. a. l. i. q. u. a.
 s. e. u. l. d. u. b. i. o. a. d. f. e. r. r. i. q. u. i. d. i. l. l. o. r. u. m. e. s. a. l. u. t. i. q. u. e. d. e. c. l. a. r. e. t. s. u. b. s. t. a. n. t. i. a.
 s. e. d. i. n.

Dico 1.

Pradicamenta

Predicamenta

secundum nostrum quiddam modum, quoad distinctionem rerum formam hanc
 tem quodam de una qd non formam de altera re, et siue quod
 quodam infinita esset rei, siue non quodam, nobis saltem nihil inde
 minus innotescit, qd id quod quodam. Manet quod dubium inter illas
 tres sententias, cuiusmodi quodam sit infima substantia, quod alia sit prior,
 quod non omnes pertineant ad substantiam, nulla est dubium.

Dicitur.

Dico 2. Intimum Substantia quodam, que quodam hanc possumus, esse quod
 sit ens quod se existens, ceteri ignem sequitur, et sit posterior, nam
 ex eo quod substantia sit ens, quod se existens, sequitur primo non esse in alio,
 quod non negatio quod explicat aliquid non quod sit quod se existens, quod
 aliquid non se esse aliquid positivum et non negativum, et merito in
 se positivum, quale est Substantia, quodam quodam aliquid positivum et non
 negativum: esto illud positivum finem quod negationem explicans, ex eo
 quod substantia sibi ad existendum sufficiat, quodam negatio dependet
 ab alio; hoc est Aristoteles hoc cap. inquit, nisi autem quodam esse Substantia
 non esse in alio, et quod quodam sit posteriora sit cetera, quodam facere se de
 bat sententias. Sequitur 2. Substantia alentibus, ut sit Aristoteles hoc cap. dicens
 quodam esse Substantia, de mixtura inferiorum alentibus; si itaque est quodam
 non, tunc est aliquid posteriora esse, et gaudet. nam substantia aliquid, suggerunt
 ignem substantia quod se esse, et ita hoc analogia est vera, idem substantia sub
 stat in se. quod se existens, unde colliges quod recte formetur, vox Substantia
 a subsistere, idem quod se, quod a Substantia, vel utrumque synonymia habeat
 Sanctus Hieronymus li. i. c. 4 et li. 2. c. 26. notandum non. nam existens quod se
 actualiter esse esse, non substantia actualiter esse quodam, sed finem
 existens quod se et Substantia actualiter, quod actualis existens est de
 lig dei esse. Maneat quod existens quod se esse intimum quodam Substantia,
 quod bene quod equalis dici et auerit, quod ad verum deficit, nam loco quodam
 quodam

existere

Actualis existens
solum dei est.

Predicamenta

108

quodam ens, loco diffra huc igitur in actu & se existendi q' querit
 1. a. 2. Substa, utraq' n. existit p' se, et genes hoc & diuidit
 substa in prima et 2. sed in genes p'rietate actuali sub
 facti, q' us prima substa immediate substat acutib et roe sui
 facta a. Substa roe prima, q'ca q' rda substa n existeret
 nisi prima, q' reg' substatet acutib, nisi prima substatet, sub
 facta n acutib n est nisi q' existit, ex q' collig' hanc divisione
 esse analogi in analogata, querit n. hie p'cept' substra oib' g'
 p'ib', q' esto sicut in alio tanq' in toto n in p'nt' n hiesue in alio, n
 q' se excludit in ea in hiesue in alio tanq' in scto in hiesionis,
 q' se nec humanitas Christi e in hiesue in Christo tanq' in scto, sel
 in in suggesto, q' itit it inq'adit eyal substa, sic ut nec ee possit in
 alio tanq' scto p'cisionis & identitate, ut substa rda in i.

Quarid' 3. qua' sit gen' sumu' q' d'nti, an in substa
 g'lecta uel in g'lecta, corporea uel incorporea, corruptibilis uel incor
 ruptibilis. Redat' ex coi' substa, substa q' e' gen' sumu' q' d'nti hui' g'
 g'lecta uel ab aliis coi' e' ad corporea uel incorporea, corruptibil' uel
 incorruptibil', ac p'inde ab utrisq' abstractit. P'bat' in p'cedete q'
 sione, ex q' stat in cotra g'lecta goni directe in q' d'nto, nihil
 magis conatu e' in q' d'nto, q' gen' sumu', q' gen' sumu' hui' g'
 q' d'nti e' substa g'lecta in g'lectis substis utis e' in reduci, q'
 n directe goni. Altera q' hui' responsi p'bat' infra.

Quarid' 4. An an' p'nt' in q' d'nto substa, et dubiu' e' n de
 substa et distis, de qb' it' determinatu' e', sed de q' aliis
 us. Angelis, Christo, Caelis et Deo, q' resolutione

Dico i. Deu' e' substa, sel longe nobilitate n q' sit ea q' goni'z
 in hoc q' d'nto, quide n e' uniuoca substa cu' substis creatis.
 P'bat', q' substa q' d'ntalis p'rietat' e' g'esse substat' acutib.

Quasi 3.

Re.

an. n. 4.

Dico i.
 Deu' nimis p'fecte
 ens e' q' g'lecti
 substantia.

Dei n' g'

Prædicamenta

Dictū 2.
Christi goni
in Substantia
directe.

Dico 2.º quod substantia accidentibus, quod dicitur deus longe nobilioris et se subicit, quod quis ens aliud de gēte a Deo. Dico 2.º. Christus qui homo est, est in gēto Substantia; Ita s. Th. 1.º q. 2.º art. 5.º. quod quia Christus in rōe hōis seu humane nāe univōse quæritur, bignū, ut hāt humanitātē nāe spāciā; ē humanitas Christi cū habeat suggestibilitatē seu hypōthesin divīnā, quā nō ingreditur unū uocādi opē eiq. ut hōib. aliis.

Dictū 3.
Cæli directe goni
in Substantia

Dico 3.º. Cælos directe goni in hoc gēto, Ita cōis subia ē stuo, roel 2.º meta. ca. 3.º, nulla a. gēto illis deā. Si nō recipiāt directe, stricta sōria; satis ē q. recipiāt aliquo mō, ut est q. cæli luce et gēnaōe lucis q. esset tm et nō gētia; itē cæli alia q. ē densior, alia ratiōr, nec ē cā est nō est q. gōdū; sed ē densior q. ē ratiōr; ut faciat quōsdā dōctē cælos ēē corruptibiles pēnerā, de quo alio loco.

Dictū 4.
Angelos directe goni
in gēto Substantia.

Dico 4.º. Angelos directe goni in gēto Substantia; Ita ē stuo. 1.º de cælo sex. 4.º, s. Th. in 1.º q. 20. art. 2.º. ad 1.º. quod nulla gēto illis deā, quæ dicit incorruptibile et corruptibile differre gēte, intelligit tm genere subalterno, nō gēte necesse ē genere angelos in nouo aliq. gēto incorruptibile, quod suba ē ad corruptibile incorruptibile ē gēte.

Capit. VI.

De QUANTITATE

Sicut Substantia ē sōtm ultionū auctū mālū, ita q. itas ē mediū tm sōtm corū, ita ut sage nōie nāe appēdet, gēte merito est Substantia ab sōle tractat, q. gēno dividit, 2.º eiq. gēntes ad fest Imaginatur a. nobis in cōi audita uocē q. itatis uel magnitudinē mō, lēuē, uel multitudinē.

Ambo. 10

Predicamenta

Con 1.
Dicitur de
Quantitatibus.

Conclio 1^a. Quantitas duob. divisionib. dividit. Prima e
 continua et discreta. Continua e cuius partes sunt, copulati cor
 mino qsi qda glutine, ut linea, superficies, & sp. long. Linea e
 gulari sicutis indivisibilib, superficies lineari, egs superficies, sp. no
 matris, q p hie in parte appellat. Egs hie sit alia significatio, q
 in quanto Substa, ibi n. est Substa material, hie est ita ut
 certis. P hie solo magnitudine q mensurati et scdm longu, latu
 et gudu, sine sit in Substa vna n in Substa. Sicut q linea illa
 longitudo sine latitudo, et q superficie nuda latitudo sine profunditate
 q gudu a. aliqd certis longitudo, latitudo, et q profunditate. Dicitur
 hie qda e, cuius partes nullo cor termino copulati, ut numeri et
 oratio vocales. Numeri. n. est ex unitatis. separatis, et nullo
 cor termino gudu, ut et oratio ex syllabis et vocib. q in gna
 ritate durat aliq gudu, unde dnt longe et breves, gnde est
 qda, n in vna sed interrupte. Secula divisio e, alia qda
 e cuius partes gudu hnt, ut linea etc, alia cuius partes n hnt
 gudu, ut numeri et sp, gositione hie e ag. hie hoc loco
 q manere, et qd cu certo ordine, et in et gromate, q oes cer
 to loco assignati gont: q et appellat hie situ hie, ita ut
 una e seqt altera gmanet, et n in hnt. No hie g
 sitione ag. hie dnt dr. 1. cuius partes n gduat sed hnt
 ut sp. 2. cuius partes atsi dnt et gduat manet, n in hnt nro
 certo ordine inter se nec durat, ut numeri, na in aetuo hnt
 hie VG, sat qd tot et tot gna, sed nullu ex illis nro e g
 ma et 2. id hoc ut numeru faciat. Sicut in linea aliq e
 nro antecedit altera qd situ, et durat cu altera ut lon
 gitudi faciat.

Divisione

Hec inq

Prodiamenta

Hæc n̄st Artes pla ḡriat ad q̄ritatē q̄ se, alia q̄ st q̄ta, n̄ nisi q̄ hæc st q̄ta, ut magna albedo d̄r, q̄ in magna nigritudē, longa actio ē q̄ longo t̄p̄e durat etc.

Com. 2.
p̄prietates d̄r
p̄prietates h̄c.

obiecti
re.

Conclio 2.º Tres st p̄prietates q̄ritatis. Prima ē q̄ritas, si nihil ē op̄itū, sine n̄t̄ḡat̄, d̄tina et discreta, sine ḡm̄t̄s et successiva, n̄t̄ ḡm̄t̄a n̄ ē ōriḡ t̄m̄ario, nec longit̄m̄ seu line, et latit̄o seu s̄p̄t̄iōs, aut unit̄ q̄ seu p̄p̄ditas, alteri q̄i seu p̄t̄iūditati, seu c̄t̄iōit̄i. Dicit q̄, multū ē ōritū ḡm̄t̄o, et magnū ḡm̄t̄o, et lonḡ s̄p̄t̄iōs m̄fero q̄ ōriat q̄ m̄x̄e d̄t̄at. P̄t̄et s̄t̄t̄es negativ̄e, et dicit hæc ḡt̄iḡ ē relativ̄a, nihil n̄ ē se magnū et ḡm̄t̄o d̄r, sed t̄m̄ ḡm̄t̄o aliter, et c̄t̄ res q̄ respectu d̄t̄er̄t̄i et st c̄t̄ magnū et ḡm̄t̄o, it̄e hæc n̄v̄es Magnū et ḡm̄t̄o, Multū et paucū f̄t̄t̄ n̄ significat q̄ritatē, sed t̄m̄ relativ̄a q̄ritatē. ḡd̄ d̄ic̄d̄ū ē de s̄p̄t̄o et m̄fero, s̄c̄ n̄ s̄p̄t̄o ad aliḡ m̄fero ē s̄p̄t̄o etc. ad ōritū n̄ n̄ r̄ḡrit̄ d̄t̄at̄ia localis, sed d̄t̄at̄ia aff̄c̄t̄ionis. Secunda p̄p̄rietas. Qualit̄as n̄ suscipit magis d̄ m̄iōs, n̄ n̄ unit̄ t̄p̄s ē alio magis t̄p̄s etc. Tertia p̄p̄rietas q̄ritatis ē aq̄litas et inq̄litas, et q̄t̄ m̄x̄e ḡḡria, et ill̄ḡrit̄ū ē nihil aliud q̄ q̄t̄, t̄lo q̄t̄a, et aq̄litas ḡm̄t̄ur̄at̄is, et si actu nulla sit aq̄litas vel inq̄litas. Hæc ex Artes v̄ct̄is iis q̄ f̄ons. s̄t̄ in Inst̄it. F̄usiḡ de q̄ritate in p̄p̄ria d̄t̄er̄t̄at̄.

De
v̄ct̄is p̄p̄ria
li. 3.

Caput VII.

De ADALIVID

Ita p̄p̄rietas d̄t̄er̄t̄at̄is ens q̄ in hoc ḡm̄t̄o ḡm̄t̄is, q̄ v̄z n̄ absolute d̄ sine respectu ē, sed respectu alius, it̄e et n̄ n̄o ḡm̄t̄ali de hoc ente cogit̄, eo q̄ minimū duo p̄libet relatio d̄t̄er̄t̄at̄is, id v̄z q̄ refert̄, ad aliud, et id ad q̄ refert̄, seu ut explicat d̄t̄er̄t̄at̄is ista relatio q̄ritatē significat̄i q̄ ad, et terminū quē dicit significat̄i q̄ ad. Ananus

Prædicamenta

Arconius. a. multa in hoc casu dicuntur qd Gregorius ad quatuor efficitur
capitulis de Qualitate, alibi qd Qualitate casu de Quantitate facta
fuit medio relationis, id est servato ordine doctrinae sunt relatae
ante Qualitatem, prout Aristoteles. In De Metaphysica, ubi ait Qualitate
idem docet, Gregorius caput de Qualitate, servato nunc ordine qd
Qualitas est et fundamentum relationis, ut postea videbitur.

Continet hoc casus 4. et dicitur. In 1. qd Aristoteles adfert deficiens relati-
vum, sicut ab autoribus antiquis ante Aristotelem tradebatur. In 2. qd
est relati-
onis qd gradus secundum antiquos adfertur. In 3. sua deficiens
In 4. sua relati-
onis, qd gradus in xda aut deficiens, prout, resultat
ex 4. antiquorum dogmate.

Conclusio 1. Veteres ita definiunt relativum. Relativum est quicquid
id est est aliis et dicitur, aut quod non est ad alterum referens, id est, quod
omne explicatur, ad aliud explicatur, quicquid deinde casu grammatico sine
relati-
onis explicatur, non qd varietate rerum variis poterit casibus. exp-
ni.

Conclusio 2. Sunt 4. gradus relativorum iuxta antiquos. 1. hinc
intra, ut vir et vitulum et correlativum, et in est vir, haec in est
propterea magis Aristoteles non est omnia, non est et filius, et correlativum, non in ista.
2. Sicut magis et minus, non unum magis est sicut quod alterum, et unum ma-
gis est quod alterum 3. dicitur ad substantiam seu ad recipientem, id est, ex-
plicari relati-
onis ad ea quicquid in ad ista explicatur, ut est filius
est, et filius est gattis filius, et haec est fieri in variis casibus grammaticis.

Ne u. error contingat in sumendo correlativum, docet Aristoteles in genera
non frigidum de aliqua nomine novum, ut omnia alia est alati alia, et non avis
aliquis, quia non omnia alia est avis alia, multa enim sunt alia, et in non est avis, ite
de regum et capitulum regum et non ad alia, quia dicitur caput quod non est ad alia, ut regum
collocatus est in minor quod somnium dicitur. dicitur in omnia in ista dicitur ad materiam
dicitur aliud est, quicquid inter se differre. et Relativum est sicut in ista
statim cum est est filius, et statim cum est filius est est. Aristoteles magis haec gradus
omnibus.

Concl. 1
Definiens veterum
sed in forma.

Concl. 2
Relativum
autem.

1.
2.
3.

4.

Predicamenta

oib. mensura; nā scietia nō est et scibile est relatiua, et tñ nō est et nō nā scibila ē gñ nāq scia, qā oibm scie Guggonibz ad eūd, sed scie scie ē oibm scie, q. ē gñ scia.

Con. 3.
Defiō relatiua
bona ē.

Conclio 3. Præcās definitio relatiuorū manifestat Substā q. nō nā gōnāda ē ista. Relatiua est quora eōa ē ad aliqd se hēre. Præcās nō; nā hēs Substānti pēt cogit de. et Substā nō glōrāte, et tñ illi cogitit defiō antiquorū, qā dnt seu explicat ad aliud. Consequētia Præcās, qā gōnāda debet indōr se differre, q. talis relatiuorū defiō ē ad, pōnēda q. nō Substā nō cadat, sicut cadit antiquorū defiō.

Con. 4.

Conclio 4. Præcās uariorū relatiuorū hęc ē, q. nō unū uerū relatiuorū qd dicitur cognoscit, et alterū qd dicitur cognoscit, ut si cognoscit unū sē, et alterū, hęc q. præcās nō meret relatiuorū sētm dici, hęc ē, q. tñ q. dicitur explicat, ut cogitō capite qd dicitur nō cognoscit qd dicitur cogitātū.

Quæstio VII De Nāa Relationis.

Quæstio
An duplex sit
relatiua

Quæstio 1. An duplex sit relatiua, seu in quōdo quidplex sit relatiua q. hōis scilicet relatiua est. Nā q. q. de q. rōdo quidplex sit uel male spectari q. uel male, sicut V. & mago q. & multiplex genes formā, simplex genes mād, ut sicut Christy uariis modis gignit in una charta, q. tñ ē simplex genes formā, multiplex genes mād, ut sicatē figura ingitāt in eamāna charta, et seruo de hęc q. q. de relatiuis scilicet spectatis.

R.

Relatiua Varias ē relatiuis diuisiones, ut uidere ē ad. Cūsta. hęc Alōr Mōr. hęc. Conon. hęc q. 1. Fōns. in mōt. l. 7. c. 1. Præcās. Tol. Statuā. Præcās. et al. Genoraliōne diuidit in reālē et ratiōis. Relatiua ē q. nō res referunt ad alterū nemina cogitātū et a. q. tei ut q. ad filiū. Relatiua ratiōis ē q. nō res nō a. q. tei seu nemina cogitātū, sed oporlet q. referat ad aliud, ut Socrates q. ē scilicet et q. Præcās, et homo q. ē scilicet et uersa. Quæstio. n. i. Relatiua ē q. subicit et q. dicitur ad aliud.

Predicamenta

uicis, ita quoz relatioz nra quozgetas, et # illatualas cau rōis. Hic
descrio relatioz q̄ subliuidi goant, et fm nobis sermo erit de relatioz
realis, esto multa ex hōicōis in relatioz quoz rōis idēt.

Relatio realis alia ē gōndalis seu categorica, alia n̄ gōndalis
Pradicamēntalis relatio ē aīōis aliq̄ sōm supadditū, et in eiq̄ esse
n̄ includitū, a quo sōm dēciōit, relatio seu relatiōis, sicut ab albedi
ne albū. Non gōndalis relatio ē quis alia relatio q̄ n̄ ē aīōis
reale supadditū sōm, sed ē i. uel ipsa subtra relata ad terminū
sōm aīōis aliq̄ q̄ sit sola relatiō, unde dīr relatio subsistēs (ut
sit in dīciōis gōnis, ubi occurrit nobis q̄ tales relatiōes, ut gāteris
tas q̄ dīr Dey generas referōz ad filiū gēntis: filiū q̄ filij gēntis re
ferōz ad gāterē generatē: spūatio q̄ dīr dī filij spūitōz referōz ad
spūitū s. gēntis ab utroq̄: pccōis q̄ spūitū s. gēntis referōz ad
gāterē dī filij spūitōz) q̄ intes relatiōes cū n̄ distinguat, ab eo cuiq̄
dīr, iteo ea res dīr dīci et in abstracto relatio. Et in gōndalis relatiō
q̄ in gōndalib. ab dīstīctiōne relatiōis a relatiōe inharētē n̄ t̄z. uel
2. dī res in se aliq̄ n̄ relata ad terminū, sed absoluta, a nobis
fm nōq̄ explicabilis, nisi in ordine ad terminū aliquē, et iteo sit
aliq̄ relatiō n̄ p̄cipiatī modo, q̄ dīr sōm dīci, ut ē capitis ad ca
gītatū, et sic relatiōes sōm dīci exponit Comon. hic q. uat. 2. dīr
q. 1. ad 1. Socrus. q. met. q. 30. Antonij Andreas. 7. met. q. 1. fiquā
dīr. hic dīr. q. 1. Alī cā exponit Tol. hic q. 1. Janol. 7. met. q. 1.
Caiat. de ente et essē cap. 7. n̄s, relatiōis sōm dīci sit q̄ reale q̄
referōz ad aliq̄, et n̄ fm nō p̄cipiatī n̄ merita n̄ h̄q̄ ad terminū
q̄ h̄ n̄a ē, sed h̄q̄ ad aliq̄ gōis uel p̄teritū, ut aīōis ad sōm, q̄ oc
n̄a rei gōgōnōis ad quis aīōis. dīr lo. cū. dīr, relatiōis sōm dīci ē
ea q̄ n̄ aīōis referōz ad terminū existēte. dīr has sōm n̄hil docere, fm nō
n̄a uel p̄cipiatī uel, relatiōis sōm dīci fore fm relatiōis rōis, cū h̄q̄ gōis
fm relatiōis sōm dīci n̄h̄t relatiōes reales gōntis. Tolati fm sōm uel n̄
berin. ḡlōr @ dīr. e.

Relatiōis sōm
dīci et fm nōis
relatiōis.

Porro

Prædicamenta

Quædam relationes sicut dicuntur et prædicamentales, eo quod prædicantur gratias
 quibusdam, hæc enim gloriis quibusdam reguntur, et non sicut genitrix unius quibusdam
 sicut categoria relatio, quæ quidem de rebus non prædicatur. Relativa in his
 prædicamentis non est relatio quæ talia prædicatur, sed serpens referuntur ad aliud
 aliud seu quædam ad aliud, et sic sunt in se absoluta entia et quædam
 ad varia quibusdam quæ a nobis non debent intelligi quædam, nisi quædam illud aliud
 est illam; ita nam est forma alius nam, et forma nam alius forma
 et omnia verba alius sicut accipitur, et omnia scia alius sicut scia, et omnia
 actio alius agens actio, et omnia verba alius quædam sicut verba, et omnia quædam
 est alius sicut quædam circa quædam, et omnia long est alius loci long etc. sed hæc
 prædicamenta relativa magis intelliguntur, si categorica relationes quædam inspicimus.

Quæsit. 2.
 An ad hoc
 prædicamentum
 prædicamentum
 prædicamentum

1. sicut
2. sicut
3. terminus

Fundamentum
 Relatio
 Remota
 sicut

sicut est ad
 sicut est relatio
 sicut est relatio

Quæritur 2. An ad oino respectu ad relationes quibusdam. et si suggestionem hanc relationes
 realia quibusdam ut est ratione et sicut alios quosdam duas characteri, quædam
 Comin. q. 1. art. 1. et sicut ad quædam ex cuius entia, tria respectu ad relationes
 dicuntur, quædam non est necesse sequi oia manere quædam quibusdam relatio ad est
 1. sicut alius, quædam relatio est eius accidentale, 2. fundamentum quædam quædam resultat sicut oia
 ad istud accens, 3. terminus quædam respectu, et non eius essentia respectu, et hanc ter-
 minus quædam est in deficiente relationis quædam, sicut alius quibusdam terminative ad
 essentia relationis et non nititur. Fundamentum quædam relationis est quædam, remota
 et quædam, remota servat sibi nam fundamentum, quædam de hoc fundamentum, quædam est
 quædam sine quædam fieret relatio et si fundamentum remota ad est. Cuiusdam hæc
 exceptio quædam. sicut huius relationis est homo. Fundamentum remota est quædam
 generandi. Fundamentum quædam seu hoc fundamentum est ipsa quædam ductio seu generandi, ter-
 minus est sicut quædam. Hoc ergo relationis sicut. Nam sicut sicut est quædam quædam
 fundamentum remota est quædam in quædam inherens ut albedo, fundamentum
 quædam seu hoc fundamentum est unitas sicut et quædam est alia albedine aliter quædam
 rictis, terminus est alius quædam alius. Nam si terminus non est realia distincti, sed in
 hoc ipsa quædam relatio non erit realia, sed in hoc, nam non est ad quædam est
 relatio realia, quædam in quibusdam relationis quædam sicut. Nec ita erit realia relatio si
 fundamentum non sunt realia, sed terminus non actu ex istis realia.

Fundamenta remota quædam de varia parte ex oib. quibusdam quædam teste
 lustrat. prima contra ex arte s. mot. us. 19. tria recensentur, etc.
 p. Avanti

Predicamenta

1° Quantitas, 2° factus et passio, 3° mensura. Quantitate illig^o p^o g^o inue
 @ discreta, et p^o s^o multo, et id y multum appo^o n^o unidas, n^o solto
 numerica, sed et factis, specifica ac generica; ut dicitur et trucidum
 hnt relaco^o n^o multo, et q^o t^o n^o ext^o ad locu^o, tali r^o n^o n^o
 g^o n^o et s^o p^o n^o a^o e. Socrates et Titus hnt relaco^o id^o h^o
 unde hnt it^o factis, q^o hnt una^o subst^o unidate^o facti n^o x^o d^o la. in
 Bucephalus a: et Socrates hnt relaco^o diversitatis, q^o n^o st^o una^o factis sed
 multa factis, hoc e, sedm^o essal^o aque calida et formax calida hnt relaco^o
 s^o h^o, q^o hnt in se^o id^o h^o us^o calore^o unig^o species; ita fit ut ex hoc
 1° fundam^o p^o n^o r^o p^o relaco^o. p^o n^o id^o h^o et diversitatis
 ex unidate^o equali^o subst^o, et aliaru^o esset ut^o insinuat^o p^o n^o r^o a^o h^o,
 h^o et n^o et p^o ad locu^o ext^o, 3° s^o h^o et dist^o h^o
 ex id^o h^o. s^o n^o n^o h^o. it^o ex aliis p^o n^o h^o p^o n^o h^o, sicut
 it^o h^o duo calida, ita p^o duo sed^o h^o, aut duo s^o h^o n^o h^o etc. p^o h^o
 n^o et p^o n^o illig^o quis actio et passio et p^o n^o h^o ut loquit^o, hoc e
 q^o n^o uoce^o a uerbo^o adiuo^o p^o n^o h^o ex p^o n^o h^o, etiamsi n^o h^o sit
 actio, ut informatio^o forma, substantio^o n^o h^o: de q^o n^o h^o est. p^o mensura
 illig^o alibet^o p^o n^o ad q^o refer^o n^o h^o, et res ad q^o refer^o illig^o illig^o,
 et s^o h^o ad q^o refer^o signu^o etc. ita oes relaco^o ex his fundam^o h^o
 sint p^o n^o h^o, sub iudice^o h^o est, satis e q^o aliq^o n^o his fundam^o h^o
 te sint p^o n^o h^o.

Quantitas. 3° Quid ex isto termini referat, us cu termino quoq; p^o n^o
 et relatio ut g^o n^o filij etc. (q^o ides d^o correlatio, eo q^o n^o se p^o
 habeat relaco^o ad sim^o relatiu^o utru^o relatiu^o respiciat terminu^o suu^o
 q^o relatiu^o e, an ut absolutu^o e, ut, an p^o ad filiu^o referat, ut hie ho
 mo e, an ut relative filij e. p^o n^o h^o cu^o sic. in i. dist. 30. q. 1. d^o n^o d^o
 1. q. 6. c^o n^o q. 3. et aliis d^o p^o n^o h^o mod. cap. 15. q. 4. sec. 4. referri ad
 terminu^o ut absolutu^o e. p^o n^o h^o, q^o termino ut termino h^o dicit respici
 ad relatiu^o, si q^o termino ut sic h^o dicit respici, q^o n^o dicit respicere aliud
 q^o n^o termino ut respiciu^o q^o, sed p^o n^o ut ad absolutu^o, q^o n^o d^o n^o
 etc.

Quantitas.

Re.

Prædicamenta

est interim quæ sit relatiua idæ terminis. Et hæc esse et nã relatiua, qd
 modo qd illi absq; opposita et correlatiua sibi relatiua nã sãt illi
 sine opposito termino, qd terminus terminat ut qd absolutum et nã rela-
 tiua. Cuius hæc nã fuso ordine stat qd gregorius & Atlas in lex. assignat
 ut relatiuis, us et de finide cognosci utriusq; relatiua et termi-
 nu, nã terminus ingrediens cognoscit essentia relatiua, et relatiua qd rela-
 tiua e, et esto sit correlatiua, alii saltu agnoscit qd illu cognosci-
 my ut terminus e qd ut correlatiua e. Qdime autem causa. relatiua in
 suo e de gendere a termino, siq; terminat ut sic e nã gregorius re-
 latio qd terminat, at nã si consideret qd est e correlatiua, e et nã
 cu opposito correlato. Correlata nã iuxta Aristotelem et alia, qd gregorius
 qd nã e maior rã nã utro qd resurgat relatio, qd sicut ter-
 minus ut sic e prior nã ea relatio qd terminat, sic et considerat
 prior nã ea relatio qd fundat ut qd, sicut filius, qd est terminus qd
 terminat, e nã prior paternitate, sic qd est filius, qd est terminus qd
 filiois, e et nã prior filiois, siq; paternitas et filiois et
 sã nã.

Quæstio 4. Quæritur 4. An sicut cætera Edmãta pnt fundare relatiua
 idẽtãtis, uel et aliter, ita qd relatio pnt fundare alia rã,
 et relatiua; utra duo gntes qd paternitate sibi inhaerent sicut
 filius, uel utroq; gntes habeat relatiua idẽtãtis sicut
 alie gntes. Affirmat Scotus in 2. dist. 1. q. 4. et 5. et gregorius illu
 Valeria Paul. suar. dicit qd gregorius s. Th. 1. q. 4. ad 1. ad
 4. et Gauid. ibid. Tolet. q. 1. dist. 1. q. 4. Rõc, qd alioq; nã nã
 eritari posse gregorius in inuicem. Posset in alijs dicere unã rela-
 tiua qd fundare alia, si illa alia sit diuersa speciei qd alie
 nulla alia e nã sãto ex eã fundato, et sic pnt qd cu pnt gntes
 si a foret ex gntes, nã posse fundare, et quod ad hæc cu s. Th.
 sententijs

Predicamenta.

1152

sententis, et giliare, utiq; auctor. An unum relatuū q; unū + tēp
fione respiciat plures terminos alibi docētā ē. Plura de rēp
fines gēgine in illa tradi solēt quōdo loco, legat; quōd. Tot. Et;
in trinitat etc.

Caput VIII.

DE QUALITATE

Hic 4. q̄as hoc caput, in 1. q̄a definit; q̄litas et eiq; species ad
finit; in 2. docet; qd sit q̄le in gēratō, in 3. q̄ proprietates q̄litas
adferunt; in 4. aliq; dubiū soluit.

Conclio. 1. Qualitas ē id q̄ qdā dicunt; quales. Anā defio,
ne nimis laxa sit, et nimis multa entia videat; meliōro, notatū ex
Arto q. met. cano. q̄litas q̄le auigi, 1. q̄ qd forma sūa substā, sine
accidēti nōa q̄lyria, sine dēbaghyria, et sic dīs cōn, diffin. nōa cōn
fōā substāles, et ipsa q̄q; nōa totū est. De q̄litas eiq; auig ē, 2. auig
q̄t; q̄ dī forma auictōra, seu dēlicto accidēti, ex q̄q; q̄dnta gērat;
dū modo sit ē essal eiq; de quo dī; 3. q̄ accidēti. a q̄. res q̄ q̄ia dnt
q̄les accidētō et intrinsec, et se illit; fōles sua defioal. Verū ad
clara excludētā oia alia q̄ ad hoc q̄dntū nō q̄fict; sic possēt dō;
fōriō q̄litas ex mente suat. dō q̄z met. sec. 1. nō q̄ et r. ē auis
absolutū nōa q̄t; in existēs substā, nōa q̄t; q̄ se gēno ad ornātā
intrinsec et q̄ficiendū substā, ut quoniam affecta vit in suo ēē vel
in nōa agendi. Pūh q̄ negatō aliorū q̄litas defio, Qualitas ē
forma accidētā nōa aficiōs sōtm ut inde nec denominat; extēnsū nec
relatū est.

Con. 1
Arto refid
Qualitas
Acceptiones.

Arto
defio qual
tatis

illa defio
Qualitatis

Conclio. 2. Et q; species q̄litas 1. hēy et dīgōitio, 2. nōa
sōta et nōa q̄t; gēratō q̄litas et passio. 1. forma et figura, et
nōa illōdū ēē species infimas nec stricte loquēdo q̄ q̄ia dīctā gēnera,
sed p̄mō certas classes et ordines, in q̄. hōta q̄litas multo ordi;
nat; colligū a. hōta 4. species sōt hōta nō. Qualitas vel ē in sola
essētia

Con. 2
Species dī
tatis
et q.

Prædicamenta

sueffere Subire seu extrema; uel e infima subtra, si gria e for
ma et figura. Si gesterig hie e uel sensibilis uel n, si gprimu, e
gabilis qlitas et gassio, si r. hie uel naa habet, uel aggric
gria si gria e naalis gria, et ingria; si gesterig, e hty et dis
gositio. Paulo alr colligit alii auctores gassin.

1^a Species
Hty, Dispositio

Defio Hty.

Defio
Dispositio

De hta illgt. hie Qualitas n qd dca gprima facultate opandi
sed eant facultas, ac de se dilter mobilis, tales st oes hty
illgt et uoltris etc. Definimus htm q. 1. Plogomenoru ex Soar.
De qz ex Fons. s. mot. cap. 14. q. 2. sec. usq. definiti, est qlitas
insensibilis ex naa sua seu de se stabilis in scto ij goria naale
uel simplr efficaces uel certe exgationes reddunt, at certus
qsdã ggas. Dispositio ex Soar. lo. ci. no. 15. e acty euadidg
gria aite gorse facile mobilis de scto, siue emchordy hty, si
ue hty facultat mobilis, ut gpinio, undecap. hae facultas mobi
litatis oriatz. De utrobqz de se, ga q uous fieri st ut ex li,
pera uolte hois aut ex alia causa eibz gdatz hty q dispositio
Mur. aliquatulu laxig, gubtat ocl ea qlitate dispositioe dici, qe
ggaratio gregria ad forma subtrale etc. de qb. dispositioib. in
Physica agit. ex his colliges htm et dispositioe sage ad diuarse
Species, sage. a. n se diuarse, sed diforte 4m sedm magis et mi

2^a Species
Substantialis gria
Substantialis gria

De naale gria illgt qlitas q e gprimu gprimu ageti creato cor
naale q se ad opacod ordinatu, ut st gria aia VG, gria uideti
etc. de qb. in lib. de aia, naalis ingria n e careria gria, sed g
gria minuta seu imbecillis, ut gria uideti in sene, itaqz sage n
difortit specie gria e ingria ut docet Soar. Fons. Com. Dub.

3ª Species
Substantialis gria

De gabilis qlitate et gassionã illgt qlitas seu ggrabilis, ut
color a visu, sagor a gustu, cu hoc discrimine, ut si q sit ggras et
dca gmanes, aut etsi flues, debeat, In scto, dicat gabilis qlitas
ut giller

ut gallor ex agitudine, fulgor in auro, sonus in campana, stridor in cardine laeso aut roda laesa etc. si autem sit cito transiens, quod ex modo sex alteratione qualitate subito oritur, et solum ordinarie nullo, ut color, ut gaudium, ut rubor ex verecundia, gellor ex metu, itaque esset si differret haec materia.

Forma et figura resultat ex denominatione qualitatis, et in casu Qualitatis est in se, haec alia et alia figura, ut patet in molli cera. Figura est quod quicquid est in figura Qualitatis in univocis, ut triangulus, quadrangulus, hexagonus, cubus et quoscumque de forma est denominatio Qualitatis in univocis, sicut est gossulatus in univocis, sic homo et leo habet alia exterioris formae et situationem membrorum ex varietate organisationis ab anima. Notandum ex Frons. et Socr. quod solum sapor in suo tax. quod his specie, ut color ex parte in se, ut in vulgi agitur non in rei veritate.

4. Species
Forma, Figura
m.

38

Conclusio. 3. Qualia sunt quae denominantur a qualitatibus, duntaxat, vel quilibet, ut color ab his, ut albus ab albedine, quilibet ab inanimata qualitate, quod in abstracto caret nomine, ideo dicitur quod color ab his, ut si in denominatione ordinario, et solum in abstracto.

Con. 3.

Conclusio. 4. Gradus qualitatis sunt in se, haec in se sunt, ut calor, frigus, haec in se omnes qualitates habent, et suscipiunt magis et minus, et solum in abstracto, quod in abstracto, ideo non dicuntur unum calorem et magis calorem, bene in unum calidum magis calidum quam alterum. Coni. hic dicitur, quod qualitates in abstracto suscipiunt magis et minus physice, hoc est verum inveni et remitti a se rei non in logica, hoc est, non dextro, minus esse magis et minus in abstracto. Nec haec gradus querunt omnibus qualitatibus, et a qualitate solum simile esse dici et diste, id est, quod est esse fundandum relationis solum.

Con. 4.
Qualitatis
gradus.

3.

Conclusio. 5. Quaedam qualitates sunt relativae secundum dici in, ut color et albus, quae versantur circa aliquid obiectum ad quod habent aliquem ordinem, quando

Con. 5.

Prædicamenta.

quæ a nobis explicantur, interim in manus eorum ipsorum ex sua assensu
quo fortes nulli soluta dubitat, quæ quædam ex parte in utroque Edmundo præ-
suisset.

Caput IX.

DE VI. VLTIMIS
PRÆDICAMENTIS.

De actione et passione dicitur Aristoteles, quod suscipiantur in se, unde magis et
minus. Reliqua Edmundo in explicis ostendit, unde Gilbertus Porretanus de istis
tractatū scripsit quod inseruit librum VI. Gregorius, et hinc Aristoteles quinquaginta
in scholis in se exponit. **Quæstio. VIII**

Qualia entia sint sex posterio-
res categoriae.

Dubium est inter duo, utrum sint in denominatione extrinsece præ-
terea a rebus. quod in se solo non est sed in circa se solo, an uero sint res seu
accidentia quædam igitur se solo intrinsece, et illi uero inherentiæ, sed ad hoc ut
orientis uel explicentur gestulent aliquid extrinsecum, ut si in se solo dicitur
uestitum, sit in denominatione extrinseca a ueste, uel a in aliquo accidenti,
ac reali, ex adiacentiæ uestis in se solo resultat.

Et si dicatur de in denominatione extrinsecas, quædam in de quibusdam, aliquid
de omnibus sentiantur.

Com. i.
Definitio 6. pos-
teriora sunt
dynametru

Conclusio. i. Postrema sex categoriae sunt entia realia positiva et
absoluta, et se solo intrinseca, prima et 2. quæ præstantur ex distinctione de quibusdam;
in coram, ubi exclusione a quibusdam entia reus et negationes, 3. quæ, ut, quæ sunt
absoluta præstantur ex Aristotele, et utique, si sunt respectiva seu relationes, positivæ,
sed in quibusdam relationis, at non positivæ; et nil refert ea ex variis respectu
ad quæ extrinseca explicati, quæ non in quibusdam, quæ est respectiva secundum Aristotelem
Quarta quæ præstantur, si hæc accidentia non sunt intrinseca se solo, hæc non distinguuntur
reus ab aliis quibusdam, ut patet inductione, nam hoc, et longè positivæ ad Aristotelem
in quibusdam Quantitatis, et uestis est Substantia est. At secundum Aristotelem distincta,
quintus

Indicamenta

quod ab aliis modis, q. et aliquid intrinsecum, et non extrinsecum, quod
est illud extrinsecum, q. aduersari non ignat, et sic concludit in sylis
modis. *Met. in Corim. Fors. Sicut.*

*Conu.
et Corim. Sicut
dala*

quod sit modus

*Defin. Modus
Actionis*

*Defin. Modus
Passionis*

*Defin. Modus
Viti*

*Defin. Modus
Situs seu Positi*

*Defin. Modus
Durati*

*Defin. Modus
Habere*

Conclio 2. Haec modus est entia modalia, seu modi reales,
ac quide non ita absoluta sicut Substantia, aut Quantitas, aut Qualitas.
Ita quod per se suggestio prima quod dicitur est, et patet ex
descriptione modorum, modus si quod nihil aliud est, q. res q. non sufficit
et se constituere aliquid entitati separatae, sed intrinseca et esset gestulat
actu afficere entitate aliquid sine q. a nullo in quod ut seipso q. nec des
est et seorsim collocare a seipso. Differt in modus ab eo cuius est adeo,
ut habeat quodam desinere, et existit in quod sicut destruere non de
struere. Tales modos dari patet. *Met. de 7. sec. no. 17. et. 18. in.*
dubione patet hinc quod non est alia res q. modales, aut ostendat
unus separatim existit. Actio est modus, quo res q. producit, deget et
a causa efficit, ut calor in quod deget ab igne producit, seu quod
legedera calor ab igne du producit, a q. ignis extrinsece deoriat agere
ut quod sit aliquid a se deget. Passio est modus quo res, q. producit, deget
de a recipere, ut idem calor in quod recipit in tabula, seu quod deget
caloris a recipere tabula, a qua tabula de gubies. Vbi est modus quom
sit res quod in loco, unde solum de nominat ubi, et alio nomine no,
calor est ubi, et ubi addito, ubi intrinseca, ad distinctionem ubi ex
trinseci, id est, ignis loci. Situs seu positio est modus quod sit res locata
inuenit ex libera vel contra flexura aut rectitudine, q. inter quod
aliquo ordine sit in loco. Quando est modus quod sit res ex coexist
entia cum certo re. Aliq. dicitur esse igitur Duratione rei sine sit in
tanta sine extensa. Habere est modus quod sit res ex adiacentia res
his et non est ipsa uestis adiacens, sed noua ens ex adiacentia hinc in
hoc actu, ut docet *Met. hui. et Sedeg. E. inu. habeat dusa. Tol. Fors. S.*
et Corim. negates hinc modus, sicut et ubi intrinsecum negat Forsica.

q. a

Pradicamenta.

q̄ a. q̄spiter et ad mēta solis, n̄ sana apparet, q̄ hae q̄dnta h̄q̄
entia realia intrinseca gerunt, ut vidimus.

officio.
Rl.

Queres an ois modis realis sit in q̄dnto aliquo. Reditur in is qui
soto h̄q̄ entia q̄leto aduenit, ut st h̄. 6. Et q̄d alie in aliis q̄dntis
caeteri q̄ in ad q̄letoentē entis sciunt, ut multo, renuants ad illud
q̄dnta cui adheret. modis n. e modis q̄ res, V. calor e in successione
seu fluxu et n̄ in eē q̄fecto seu q̄leto.

Capit. XXI.

XII XIII XIV

De Oppositis, modis prioris, modis simul, spe,
ciebus motus, et modis habere #

Cap. 10

Facit Arles in q̄dntis sege mētoentē priorē, docet it̄ qd̄ sint it̄
cap. 10 et eat occasione usim de oppositis de q̄ videtur Soms. Libr.
Instit. cap. 17 et lib. 3. cap. 6. et lib. 7. cap. 32, 33, 34 et lib. 8. cap. 12
ac 30, et lib. 9. cap. 20, 29, in q̄. locus h̄ de oppositis simpliciter h̄c
e t̄re et nudate p̄mōtōtē q̄ oppositorū h̄c e ant̄iōtē agit.

Cap. 11.

It̄ q̄ non q̄dnta altero ḡḡ e, ut subta ḡḡt̄ auct̄ib. etc. It̄
auct̄ st̄ st̄ in ḡḡo q̄dnto, ut correlatiua, q̄ st̄ cognoscit̄, et spe,
cies infime, q̄ st̄ diuidit̄ ḡḡ, docet h̄c Arles cap. 11. quod modis
aliquid sit ḡḡ, ut 1. h̄c, ut adlonḡ t̄ra et Christo, 2. ex q̄t̄di ḡḡt̄
q̄ h̄c q̄t̄ st̄, uniḡ in existētia infert̄, ex altero, et n̄ contra
ut h̄c st̄, q̄ et duo, homo e, q̄ et aial, 3. ordine ut q̄missa ḡḡo
gelise, ḡḡm̄ ḡḡatione, q̄h̄q̄ ḡḡt̄, 4. dignitate aut uirt̄e
ut auct̄ q̄leto, rex seruo, uniḡ bonis seruis altero; s̄ n̄ā seu causatio,
ne, esto h̄c sint h̄c st̄ aut et alternat̄iq̄ existētia ex altero et
infert̄ ḡt̄ ut sol ḡḡt̄ e lumina, et usim ois cause suo q̄fectu

Cap. 12

It̄en cap. 12. docet quod modis aliq̄ sint st̄, 1. h̄c, q̄ st̄ eē m̄ḡt̄
2. conuersione seu non, q̄ quoad existētia ḡḡt̄ quert̄, nec in
altero

Predicamenta

alteri alteri e causa, ut duo correlativa sunt scilicet q correlativa snt, ut mater gnt res snt, et alteru altero ea gnt; 2. divisione, ut species inferiores oas dividetes gant snt, qz una n gnt vel gosterit q altera dividit vel gnticigat gant quod est qd ider se gntia habeat aliq gntitate.

Capite 13. docet sex ee modum gnties, in gntatione cu Substantia gntibus, corruptione cu eat corruptio, accretione seu aug, metao cu qntitas accrit, decretione cu deqnt, alteratione cu qlitas accrit, et modu locale cu nonz temp et nonu ubi accrit. Modu in coi opponit, tm gnt, modu a in specie tm gnt aliq modu. Hec ideo adfert, qz cu gntialib. entib. modu aliq cognatione snt, gntim cu actione.

Capite 14. varios modos findi adfert, qz sepe in tractatu gnt dicitur qd hoc verba habere occurrunt, 1. e it q snt vel dis, gntione affectu ee, sic dicimur scia, vidia de. hre, 2. magni, indial hre, 3. aliqd circumgntu hre, ut vestu, unde gntim habere ois, 4. hre gnt, ut mont, gnt de. 5. aliqd gntu hre, ut vas aqua, 6. gntidare ut hre agru, 7. uxorem hre qd multa alia relatiu accommodari gnt, ut gntu filiu hre.

De Oppositis hac fore qri gnt, 1. Quid sit oppositio reru in coi. Pylch, ex Boet. se definiti, e st relatio inter dus extrema simpli, cu q nicat re snti, st, et scdm eat gnt, ac respectu eisdem, ee n gnt. Et recte dr relatio, ne stiles 10 met. collocat oppositio, et sub diversitate q sane e relatio, aliq realis, aliq roris.

2. An gntes 4. oppositoru species det, quoz alia. Pylch, ex Sco. hie, nulla alia dari oppia dicta, hoc e, in q unu uni certa ac dedit, minata sntne opposit. Datz qd alia oppositio n q unu multis gntis.

Cap. 13
Species multu
VI
Generatio
Corruptio
Accretio
Decretio
Alteratio
Modu localis.

Cap. 14
Sedi findi.
1.
2.
3.
4. 5.
6. 7.

Quasi. 1.
Quid sit oppositio
in coi.
Pylch.

Quaestio. 2.
Pylch.

Prædicamenta

genit, sine certa fide, cuius membra dnt hinc disparata, sic
lignū oggenit, auro, capidi, hōi.

Quasi. 3.

Re.

3. Quæ oggenitio sit oīd mixta. Redit, ex coi pntia id est
hū qd sū oggenitā nūq stat st, ut homo et n̄ homo: ista et
relatiua ont aliqū eē st, ut in tepido in gradū us remisso, aut
respectu diuersorū ut gater et fēlig in uno hōe respectu dicit,
sotū terminotū, tū qd n̄ hnt mediū sicut hnt gūatiua ogge
sita nā nihil dāt, qd n̄ sit homo, v̄ G, uel n̄ homo, dāt, tū aliqd
q̄ nec sit cecū nec uidēs. Tū deniq̄ qd idictio ē causa ut
cedera sint oggenita teste Durado, q̄re n. relatiua oggenit, ter
minū, nisi qd gēculari rōe ē n̄ terminū. fēlig hęc in catē
gorias Aris ad laud Dei et uirginis matris Dei dicta
sufficiant. 21.

Aboluung prædicamē
ta. 17. Martii anno
1617

tractatus

TRACTATUS DE MODO ARGVMENTANDI EX AUCTORITATE LEGV

Sex optimissima Methodi. 1.° ostendens huiusmodi rationem Jurisconsulto necessaria esse; 2.° agens huiusmodi rationem ostendi et arguendi in iurisconsultis; 3.° docens huiusmodi rationem arguendi ex lege si casus sit in terminis; 4.° docens huiusmodi rationem arguendi ex lege si casus vel decisionem non sit in terminis; 5.° quae doceat arguendi ex auctoritate negative; 6.° agens quae methodum facit arguendi leges, et plura alia in hoc libro habet.

Capit. I.

De necessitate Logica coram ad iurisprudenciam.

Lex triplici via aliquid ostendi, videlicet ratione, et auctoritate, et experientia, in minimis vires ag. iurisconsultos sunt auctoritates legum. Unde erubescat sine lege legi, ut huiusmodi. Si quidem in authenticis de auctoritate Thionte et semise. Et si quae lex deficit non est utilis actio data ex l. si u. §. de viro f. soluto matrimonio ag. huiusmodi. et quibus in locis legalibus. loco a lege cessante, quae id plura d. ostendit. Et huiusmodi huiusmodi. Nolite timere. Ca. 11. q. 3. dicit, quod non tenet, non credere alicui magno, nisi licet autem quod est authenticis scriptura. Quod non ideo dicitur quod iurisconsultus ratione non iudicat aut ea aliquid ostendit cum leges nemo bene agere possit sine ex

Jurisconsultus
his quae sunt
auctoritates

culmissimo

Tract. Log. Jurid.

cultissimo rōis usu, vltis a legis vltis gr̄at indagatione seu ap-
gliāre, ut gōat. ex l. n. solū. d. et r̄ ff. de cōiug. et leges
soire p̄t. aut ceteris n̄ sit uerū eum tenere sed uim d̄. f̄atē
p. scire ff. de ll. Sed q̄ sola rōe n̄ ḡat sit r̄q̄, et in illis q̄
hinc ḡulctū sit r̄ndatitē adhibere q̄ntū in ḡilo ḡerūat,
hinc ḡulctū ē rōes adhibere, et in medico ex ḡerūat.

P̄t̄ rōe,
Medicū cogit
h̄a ḡat.

Aliq̄ sane h̄a Jurisḡulctū ḡatū necessitū cēt, q̄ f̄a r̄mōge
ad iurisḡulctū r̄q̄i ḡat ex q̄ d̄icim̄ in ḡlogom̄is r̄tis
q̄. 3. de r̄ndatē Lōge ad oēs ḡōas, h̄is quōq̄ r̄ō. b̄. ḡat
ḡ. Tū q̄a iurisḡulctū aque vltis h̄ib. ḡōib. vltis a alii, n̄
ḡōh̄at ḡōit et d̄icuntur seu r̄ōiāt, in p̄. f̄ib. cū errare
ḡōt, ḡat h̄ōis idiḡt d̄ue h̄ōa it̄a q̄a r̄q̄uō et d̄isḡulctū
ueritas inuenit, q̄ ap̄tata ḡōtēscit in l̄uē aq̄. Erare n̄
cā 39. q̄. ḡ. et q̄ ḡlures ueritas melis inuenit, cap. ḡ h̄ō
de h̄eretis in o. ab̄ h̄ōa ē d̄at̄im̄ d̄isḡulctū d̄ d̄isḡulctū
ergo etc. Tū deniq̄ q̄a r̄q̄e n̄ f̄t h̄aberi lex seu r̄ōt, q̄ f̄a in
casu sciendū q̄ ille n̄ cōst̄ sine lege q̄ allegat r̄ōt, q̄a deficiēte
l. uel an. f̄ allegari r̄ō, ut uult ḡ. in aq̄. Cōsuetudo d̄is. i. d̄
in aq̄. ex eo de electione et electi f̄atē n̄ o. Lex n̄ ē oē q̄ r̄ō
ḡōit, et r̄ō n̄ālis ē q̄d̄a q̄i lex f̄at̄a p̄. cū r̄ōis ff. de oīs
d̄annatōn̄, ut ḡlurib. ḡōt. Eucthar. in l̄ō a rege cessante,
ex Gendalio, f̄aido, Antonio de Butrio, et d̄ōm. de d̄m̄, ab̄ r̄ō r̄q̄e
errare f̄t ueritatē illū cōp̄tā. Aue oīa satis in̄ter adera
r̄ndatē h̄ōica, ḡ iurisḡulctū d̄clat̄.

Porro in h̄a re h̄ō certissimū sciendū ē nihil dialēctice ḡerūat
esse q̄ iurisḡulctū d̄clat̄ q̄ r̄ōn̄ a h̄ōicis d̄clat̄ de m̄s
arḡat.

arguti ex textu et auctoritate juris, sine sit sacra scriptura
 sine leges, sine SS. quibus, sine consilia de. sine aliorum sine
 primario auctor, ut Hugo Grotius et Galenus in re medica, Arles in
 Cosographia etc. Rō ē, q̄a humana rō in p̄p̄tis formatis seper
 fieri solis ē in p̄p̄tis nra verset, ita ut semel et in cū rō
 mala atq; directa de bonitate rōvinali q̄ absolute h̄re et facit
 le in oib. mōis cū servat, et in errare velit servare debeat.
 Namq; discussiō ē ē p̄p̄tas humana rōe et agit in oib.
 regib; in q̄. aut humana rōe regit, nec diverso specie discursu
 aut vlt; Theolog, Jurisconsult, et Phil. Alio; si diversitas cel
 in rōe nra nec ea univmali subitō d̄ifficilitate quoad oīa cōtra
 frustra ad lumē rōis et logica, quoad rōe in p̄p̄tis nra ab oib.
 in p̄p̄tis et delirio cuiq; libet aduersari et q̄ deniq; manifest
 ta cuiq; libet exierit, nā q̄st̄ habent logicas legales adhibent
 nullas p̄p̄tas rōvinali q̄estiones attulerūt, q̄ a cōtra h̄nt in p̄p̄tis
 et aliorū logica, p̄p̄tis rōvinalis ex p̄tis Crede id et laudabiliter
 illustrarūt, ut Nicol. Cuesc., Petrus Cammer, Christoph. Hege,
 dorus, Joan. Rogell, Claudius Vincula, Martini Schiccardi,
 et q̄ plurimi alii multa logica tradentes q̄ scripserūt vel de
 rōe d̄icendi docendiq; iuris ut Franc. Duarey in p̄ta epistola
 vel de mōdo studendi iurisprudētie ut Mathias Grimaldi vel
 de rōe iudicandi iuris ut Steph. de Friderichis et Tomfrancus
 de oratio, vel de lectiois uerborū opinionis ut Mathias Vat,
 Phasilaris, vel de uerborū significacōe ut Alciatus, q̄ fere oīs
 h̄nt in 1. volumine tractatū tractatū, et alii.

capit. 2.

Capit II.

De duplici via probandi in Juris,
prudencia.

Aliud e probare leges, aliud probare aliqd q leges in probis, sicut ali
ud e allegari, explicare, et probare sententia foris, et aliud q eiq sententia
in proba aliqd probare. Vtriusq probare debet J.C.

Aliud attinet ad primam, Quis leges n ee probatas sed suggerendas ut
deat quicq ex cap. crit. a lex dis. 4. ubi dicitur aut cu leges
nisi tute st n e libere iudicare de ipsis, sed oportet iudicare
scdm rigas: altera st boni audotes q docet oino cu, q cuq n in
prudencia e, leges n fm hie debere sed et probare posse. In primo

q fm sent ee aetione et recte, congruat foudre. Gammang Fra.
de cogitac iuris, eo q leges humanas deuret q prima sua origina
hoc e dictum iuris naturalis, V.G. alteri ne faceris q tibi fieri n
vis, etc, nulli cu alteris iactura locogredere, etc, non in regedere
tz. Unde Justinianus ag. Jura. Olenborgius de Jure natali tit. i. Jura
naturalis humanu q regit q cogitac naturalis iuris, Quis quicq admodu
ut honeste vivere, alteru n ledere, ius suu cuiq tribuere. Et ad
dit Olenborg, videbis a q oes huc referat, humana leges.

Et Etienneus Barthe in Prae. de ultimo fine iuris no 24, et qo nulla
legē ee ait q de lege aeterna, natali, vel divina n cogitac, et qst
de motu qst. Tu 2° qd nra ad J.C. utilitas movet, si legib.
n fm credit, sed cast probare de veritate novit, de q Bartholomaeus Grib.
alij in Prae. de rōe probandi iuris prudencia ag. 4. Praecipua ha
c. Dicitur hac legu q cas et origina casu utilia facit ut
q plurimos casu decidere qst qst, et legē ad plurima individua

Tract. I. cog. Jurid.

127

applicare iuxta illud tribu aut ro ut ius de. ite causas in
intelligentib. inf. Grimaldo libro in matris n. e. ad qd n. a
doctorib. in tanta rudumine cogit fugis Habitu d. suo res
miserio facile excogitabit & puerant se pperant e Barthe
l. et Baldo alijs q uel eoru pmetaria nup uiderut. Deinde
exclamat Grimaldo O diuina causalit scilicet de.

Ad Iselortu fruct. q dicta p. n. p. hitor absolute iudicantia
legib. sed p. n. i. q. g. abet, q. p. statim subintelligit iudicandura
ignis, q. n. excludit absolute leges, p. hitor et iudicandura ee.
Quod attinet ad r. d. in quo p. hitoru Juris p. hitoru labor
p. hitor q. n. cognito facto p. hitor qd iuris, d. d. occurrit ad
qd q. leges p. hitor et decidentu. 1. q. n. lex indetmoris, h. e.
e. exisse et p. hitor n. q. in hoc uel illo facto insit iuris
2. q. n. nil in terminis h. e. de ex lege et nihilominus ex l. de
uidentu e. Prior modus facit e. d. n. i. q. n. factu p. hitor ex
noctat et n. s. legis p. hitor et uniuersu ius civ. ac statu
p. memoria p. hitor. r. d. e. difficut et requirit n. g. e. q. n. d.
uertonu p. hitoru, ut si n. manifeste lex h. e. p. hitor, salte q. n.
habilit. a. p. hitor, q. s. n. h. e. usui st. q. p. hitor ad lege aliq.
uidentu. Nam ubi dest certa et uidentia, p. hitor p. hitor et
p. hitor. Cog. e. ac uicet is, q. magis p. hitor ex doctoru recepim
p. hitor na sua p. hitor.

Re.

- 1.
- 2.

Queres ite si semg in terminis decili queat q. hitor. Re. q. n. Quastio.
Jur. Ch. n. e. u. r. e. g. u. l. e. s. s. e. d. s. p. e. c. i. a. l. e. s. d. e. c. i. s. i. o. n. e. s. i. n. i. t. i. s. d. y. R. C.
c. i. p. l. i. n. e. q. u. e. d. a. t. r. a. d. i. d. e. r. u. t. u. n. d. e. d. e. m. p. t. o. i. n. t. e. l. i. b. r. o. q. u. e. d. e. r. e. q.
Juris. r. e. l. i. q. u. e. f. e. r. e. e. g. i. s. i. n. i. d. i. c. i. s. d. e. l. a. s. f. a. c. t. i. s. p. e. c. i. e. s. a. t. q. n. i. n.
d. i. u. i. d. u. a.

Tract. Log. Jurid.

diuidua spectant. Atque quotidie mutantur facti species, quae in
 nulla. l. gghese ff. hinc si nitu si rose multa in Termy
 nis a l. petitis inmediate decidi. Cur. a. d. Et magis per
 facti species quae generales regulas in ll. ghu iendis gesserunt
 gulchoras roes reddit Bath. Cris. lo. vi. cap. u. libet og
 genere quae agitur nil ad Logica. 1. Quia gegerit de iure
 1. Indedi facultate a coarib, multorum qstionib. salistra cog
 tant, qstiones. a. si magna sed gnt ex facto singulis ex
 2. curabat ggenerant, ac definitant. 2. Quia de ij in
 facto ggerit e, et qlibat minima facti uarietas iq resty
 mat l. positas Ci. de transalioiomb. Ut igit in la neces
 saria atq frequeti arte certiora gegerit traderet, si e
 generales regulas sed g qstos decisiones iq ad facti spec
 es retulerit innumeris ff. omi. l. v. et legu. in diadit. ca
 ggerit distinxerit q multo ggerit et nualib. ggerit
 gstrangi ggerit nisi tanta factoru uarietas obstitisset.
 3. Quia ggerit e in iure ois regula uostis et gualis
 3. facilliter. n. unica aut nigra distatia infrangi ff. atq distan
 tias et excepciones ggerit factoru uarietas et circustantia
 na diuersitas et rois iq humanae nae asidua instanta
 ggerit, q. rois. in dudy Crisul. recte colligit cap. 17. ggerit
 ingeniu ad coes coos ggerit, et nihil e tentare ad recte
 definitu si agte in l. si inuocit decisione, quae tege unu
 alteri casu ggerit nouo casu applicat nuc g lant ad ad
 surdo, nuc ad identitate rois, nuc ad ggerit nuc a roe
 cessante

Tract. Leg. Jurid.

essante, nunc a se hinc facti de. et ut docet Ciceronem
 in locis legalibus a Gregorio, et Greg. de Friderichis. Tract. de
 legum interpretatione no. 6. ait q. sine locorum Topica cognoscere
 leges interpretari et frasa dare audent, his scilicet se videtur
 q. ab eis nunc nunc intrare audent, ubi secuti signa munda
 re et sine gestibus ambulare, sine alio volare. Itaque in illa
 regula subiungitur ut docerimus modos arguendi, ex l. si in terminis
 no. 1. ff. de iur. et l. si in terminis no. 1. ff. de iur.

Capit. III.

De modo argumentandi ex lege, si casum sit in terminis.

Hoc nunc fieri debet, siue in sensu legis habeatur q. casu de
 videndo, siue per sententiam ipsissima quae verba.
 Primo itaque si lex in fine quoad sensum sed et quoad verba de
 dicit casum ex parte, tunc debet allegari singulis, et non in ante. In
 illis. Cunct. in Gambulis no. 6. ex Innocentio. Item. Antea et
 alius. sed e. q. arguitur in cognoscitur q. legibus istare non ff. l. in
 de. s. a barbaris ff. de re militari, ite venuleis ff. de leg.
 de in incertis non incertis leg. e. q. iecturis l. q. inus s. de uest.
 obligabil.
 2. si lex loquitur in ista, et subiungit. Itaque iuxta dicit
 hinc regulas; hinc si in parte aliquid de dicitur. Quae igitur, id
 de suis dictis q. est e. q. quibus e.
 3. Aliqua lex aliquando est diversa quoad verba, sensu
 si eis e. q. decisione, et tunc nihilominus curandum e., q.
 in terminis decidat casum, q. iuxta legem quoniam in
 dignum

1.
2.
3.

indignā C. de testamentis et C. de legatis, tenues verba,
nā d. ff. de leges reuocant.

4.

4. Hic quod solo sensu fit, nullis aut grauis verbis seruitis
quod us diligens legem scrutatur sibi ex ipsis l. cōes re
gulas afficit. Cū n. teste Gribaldo cap. 7. leges et gra
uentia fusa ob eorum numerositate nunquam et glicitate
nō facile possunt memoria retineri. Ceterum n. usam fa
ti speciem vel longissimā narrat, cuius retentio ingenia
magis fatigat q̄ eruditio gultu uicā breues regulas seu
axiomata gferre secutū mētē legem q̄ in gultu habent,
q̄q̄ optime fundate sint in iure, q̄ et minori labore
discunt et facilius diutius memoria tenent. Cuius uero
huicmodi regulas nō callent, q̄ inutiles uerborū circū
uagari circa ea cogunt, q̄ duob. uerbis gmedissime ex
primi possent. Sed hūc motū obseruauit gclarissimū
lib. 9. tit. 1. Modū u. gferendi has regulas sine seruitis
uerbis sine mētē In legis Gasibit et exilis ondit
Gribal. cap. 10. lib. 1. et toto lib. 2. ad sent. copia ingē
te talitū axiomatū ordine aliquid. Et in fine lib.
1. ondit modū q̄mō gco sibi rectoria seu iudices ma
teriatū et sententiā gferre debeat calamag nūq̄ pat
iare, sed ggetus ea, q̄ ad idē referunt, notare et in
cōes locos digerere. Parto q̄ ap. 1. l. 1. d. r. regula, id
ap. gncos appellatū axioma, ap. medicos axiomatis
ap. canonistas summa uel capitone: quoru omū usū in
oī gssā scia nūq̄ ē.

S. G. H. 109

134

5.

6.

7.

1. Aliquā una lex n̄ est totū casū, sed iuncta alia vel plurib. l. dno decidit q̄ quib.

6. Insignis loq̄ ē ap. J. C. huc q̄ dicitur argūti a rōe legis seu legislatoris. Nam absolute loquendo, dīa ea deciderūt ex una l. eius s̄ta consent, q̄ qd. eant rōe eius legis militat; quē locū fortissime explicat et exp̄is illustrat et not. ex D. Alth. D. Altheplano ex libello extēriori, et dicit loq̄ a ratione legis ampla, larga, seu gērali ad extē, sicut igitur legis: est hāc suas fallentias seu limitatōes.

De hoc n̄ argūti hūc, passim ap. doctores s̄ta axioma s̄ta. Vbi militat eant rōe, ut in statui debet. Itē, quos rōe quēdit, n̄ debet in eis dispositio sequere. Itē, ubi diversa s̄ta assignari n̄ s̄ta, diversū in iudici n̄ debet. Itē, dicta in una l. extēdit ad oēs res, casū, et p̄sonas in qd. eant ratio rōis. Item, leges n̄ s̄ta in verbōrum forma q̄ rōe consistit l. sicut q̄ de li. ap. s̄ta de verb. signif. lib. 1. nō. 10. ubi de hāc extēsiōne q̄ dicitur dicit, itēq̄ s̄ta. Canonum de extēsiōne iuris lib. 1. s̄ta a hō. 15. ubi instituit dubitatōe s̄ta leges quodant ex rōe, an n̄. ex libēta legislatoris rōe s̄ta, et videt q̄ ex rōe quodant, nullas sit lex q̄ n̄ rōe aliq̄ m̄talē, et q̄ nō sit aīa legis, docet q̄ rōe caret extēgendum ē, itē q̄ ad legē quodant s̄ta m̄talē, m̄talē legislator ex rōe q̄ m̄talē discretō et sapientis, si sup̄ hāc fuisset interrogat, et addit q̄, lex n̄ assignat rōe, debet s̄ta s̄ta s̄ta n̄, h̄ralis rōe aliq̄.

7. Huc quoq̄ s̄ta locus ad etymologia, n̄a quod in rōis signif.

sita dicitur seu dymo gēhēdū id quādam ē in t. dicitur
 de q̄a etymologia dat uerōis gēhēdū significatū, q̄n definitio
 n̄ requirit. Et nūq̄ ab etymologia formā argūta, teste
 uerōis, negatiue h̄c n̄. A quo remouet, nōmē remouet ē
 uigor, h̄mū et c̄. Cōgrūm ḡnit istud si lex scalarit. dat
 q̄dā ḡnū legiū alijs. a. s̄t cui etymologia scholaris n̄ que
 niat, optimis colligi q̄t ḡnū legiū legis q̄. eo nequaq̄cō, ita
 n̄ dicit ex etymologia scholaris intrāntes scholas et n̄ altē
 dētes nec p̄dētes n̄ debent gaudere ḡnū legiū scholaris.
 Item ex Sympholo q̄ illi q̄ s̄t de cōdēcio aliuiq̄ artis, sed
 artē illā n̄ exerēt, n̄ debent gaudere ḡnū legiū illi artē.
 0. Censeri ē lex ḡnūre castidōminis q̄n agcollent cy
 uerba seu id q̄ d̄t in uerbis, uerbis q̄ exprimit, aliam q̄
 q̄tionis de De agcollentib. multa s̄t cōuēntia loco Ab
 agcollentib. V. G. mandat lex rē seruari, q̄nde ē ac si q̄
 h̄mū d̄t alienari. Rō. a. q̄re agcollentib. q̄dō aliq̄d n̄
 in formōis h̄c ē, q̄a scdm̄ d̄ctos agcollentib. ē cat n̄m.
 Attēdū et exigiant q̄nti agcollentib. n̄mē in rē, n̄
 agcollentib. in uerbis mulde clam ē, et nemo de ea dubitat,
 q̄sertim si sint enūciatōes agcollentib. Dic, aut uerba q̄
 naant synonymia. Unde q̄ affinet ad rē, it ē et agcollent
 in inrisgruētū reddere alicui chirographū de bitōri aut
 dare agcollentib. de bitōri seu ut uocat q̄dāntia de recepto
 dēctō. Ad hinc ē q̄ V. G. testes dicunt, q̄dō d̄t q̄dō
 seu quēntes, si uno de gōrat de glōris, et alter de rē
 barcis, agcollent n̄. h̄c, nisi siḡt rēp̄rēt, de fōlīat
 uerōis

verborum, hinc non est sufficienter testimonium, licet de re qua facta
agglomerante, sed magis de veritate quae veris. Colligitur hic locus
est axioma et confirmat multis in iudicibus, non refert quod ex
agglomerantibus fiat. Porro quae consuetudines sunt agglomerantibus facta, aut
res, aut quae exceptione generalibus ista loqui arguendi non est foris leges,
fieri, videlicet etc.

Plures regulas arguendi quae lex consuetudines facta non terminis seu
ex parte decidere casu, hinc rationes etc., attulimus hinc sunt comu-
nissima. Pergitur tunc de verbis signific. et libris. Nam ver-
ba inuenta est ut dicentis sententia exprimat. Cuiusmodi merito eis
interius notis spectanda est cognoscitur, et ex eo quod verba ipsa
inducunt. quae quod modis accipiuntur. 1. ex proprietate sua primaria
2. ex ingenio 3. ex usu. 4. ex interpretatione seu extensione
de quibus non bonis, quae de veritate lib. I. cap. 1. Logica cap-
1. ag. etc. inductionis notat. Itaque de lib. I. docet quod
et quod in iuris prudentia verba legum non sunt in propria significatione
sunt accipienda. In 2. quomodo et quae in ingenio est quod de logicis in
iure sententiis. In 3. quae ex usu hinc. In 4. quae ex interpretatione
extensiva. Quibus lectis et inspectis non difficile fuerit accipere quae lex
non terminis casu decidere videlicet.

Ad iudicium. Oportet definitio et definitio idem esse censetur et arguunt de
finitio est definitio querit, et vice versa etc. ideo ~~locus~~ in definitio
censenda est inuenire ei, quae ex parte et h. casu decidere velut: de
quo loco ratione in quae locos legales scripserunt. Nihil hinc specialia
se non de quibus a cor non arguendi ex definitio, quod maxime sunt de
lib. 7 in fin. cap. 13 et 14.

Caput. IV.

De modo

**De modo arguendi ex l. si casum
non habet expresse.**

Nonnulli supra arg. r. si lex casu n̄ sit expre. tunc lege in
duncta ee q̄ aliquo loco topicu in jurisprudentia orulū, et
ag. doctos recessu. His duo q̄stionibz v. dicitur q̄ n̄ casum
scilz n̄ ee expre, r. q̄ n̄ ee loco inseruiant ad inducēte lege
ad ee expre casu. §. ^{us} I. ^{us}

**Qui casus censeatur non expresse
contineri in lege.**

Quam hoc tanquā fundamentū sciendū ē ut cognoscamus q̄n
adhucendi sint illi loci, q̄ a d. expre ducit ad decisione. Et
quis ut satis expre q̄nt ex arg. q̄cedente ubi dicitur aliquot
coīctes modos q̄n casu censeat expre in iura alia. §. h. de fr.
de. tra. de n̄ d. h. de iuris. Et de ultima a n̄ r. sicut q̄nt
q̄nt modos q̄n d̄rigat casu n̄ expre d̄tineri. 1. d̄tando alijs
casu q̄nt n̄ d̄t, aut n̄ d̄t q̄nt d̄t q̄nt q̄nt, ut resuscitatio alijs
a mortuis q̄nt antiqua sūt uxore, ut beneficium ecclesiasticū
iur. q̄nt alteri. 2. An casu n̄ ē s̄ n̄ d̄t nec n̄ d̄t q̄nt d̄t
fr. vel ee c̄st̄nada cupiditate q̄nt quodidie nova litigia gene
rat, vel ee n̄ d̄t h̄c humane q̄nt q̄nt q̄nt et noua edere
3. formis solē, noui casu oriūtz. 3. An casu, q̄nt sapissime q̄nt
fr. eis sola n̄ d̄t adeo ē multiglex et varia, ut magis illi
4. q̄nt certa doctrina d̄t d̄t q̄nt. 4. An alijs casu in l. omittit
5. ee q̄nt ex mente legis q̄nt ea, q̄nt expre s̄, tunc q̄nt d̄t q̄nt.
An alijs casu in l. expre q̄nt q̄nt, q̄nt fr. accidit alijs q̄nt
in l. n̄ q̄nt q̄nt ē, sed nec oīno d̄t q̄nt ē fr. s̄ d̄t n̄ d̄t
q̄nt q̄nt vel q̄nt q̄nt ee casu expre. In r. et r. d̄t r̄ d̄t
tendit ē d̄t de frideri. ad legistatōre seu q̄nt q̄nt etc. n̄
3. ad

Tract. Log. Jurid.

3. ad tria supradicta, in 4. ad ea q. ad ambiguitate dicitur de ex-
tensione legum, in 5. ad locos topicos Gregorini a sibi et geride
ex utroque intentione ingitoris e in 6. et 7. etc. ut si reliquis alijs
casu indeciso, p. 1. 4. de ver. iure civil. s. cum hae. Quod si ex
p. 1. 2. debet decidi a sibi p. h. m. ut patet ex l. 1. 1. 4. de
interd. et donat. et l. finali ex p. h. l. de q. oib. apparet quade
usq. locoru topicoru adhibendu sit.

§. II

De locis inseruientib. ad legem inducant ad
non expressum casum.

Vixim explicantur loci ad aliq. topicu p. h. a Flor. lib. 7. instit.
q. multis liber aureo appellat. et sunt q. d. h. a. Vicos topicos
p. h. m. p. h. m. et ex eo Cicero et deinde p. h. m. alii,
Gregorini p. h. m. et dialectici. Nos si oes p. h. m. sicut p. h. m. ex
q. ex h. m. locoru mittantur p. h. m. ad aliq. ex p. h. m. h. m.
in p. h. m.

Locvs a Simili.

Maxime in usu est locus a simili. In iis — quod q. ger
legem resonantem e in uno p. h. m. et responderi in alio. Dicitur a
sibi ea, quoru e eade qualitas et si est synonyma, simile
e, et id e e, q. eade dicitur in quoru e eade qualitas, sed quoru
e eade substantia vel esset, ita erit. in loco a sibi, sic T. d. g. et
Sempronij et id e frat. quod ad sua eade, utaq. n. e eade q.
eici et sub eade g. re collocat, q. h. n. vel e e diuersas qualitates
p. h. m. e distes ut si alter sit albus et niger, vel e e eade
qualitate utiq. in h. m. e sibi, ut e e eade figura
et colore. Jam argum. ductu ab eade ad ita si fit hoc q.
n. et, et argum. a g. re ad g. m. q. d. n. de genere affir.
m. h. m. vel negat, id de quouis p. h. m. sub eo affirmari vel negari

et q. d.

Tract. Log. Jurid.

Et gestim, et dicitur, qd de una spe geludis, rōe juris, id de q, nis alia spe eisdē juris geludi, ut si uxori a viro legata, et ea q ei causa gerata, et ea q legata erit, q ei causa empta, et qd emere ē qda species collocata sub genere, q n. ali qd aliam emt, guldubio aliqd alieni gerat. De sctōne

Nota
1.

Notandum 1. Aliquot modis teste de fridari, posse unū casum alteri cō sctō, vel n. et giteri ob eandē rōe q militat gūtro, qz decidendo, veluti si lex prohibeat succedere filiam ex parte filio, videt quoqz gūtre d filio filie, qz militat eadē rō. Vel casus et partes offerunt alius vel causa vel gōtia, ut si lex fiat, q fūdy bōmis usu cagi, et, cetera. a. rōe usq amug, d, de domo q. d. q. d. u. usq cagi, videt d hanc teste luet. in lo. a Bari bōmis usu cagi gōse, quia ē monobis ut fūdy, et in hoc casus gōtia. Vel res et stes ob d. hōne ad aliam rō, ut sicuti se hō dñs ad seruit, ita et hō filius ad pātē et liberthas ad gūtronū, et si q alia filia regiō gūt, auignt. n. d. hō gōtia valde late gūt cō id gōtia, q ē extra gūtra seu casū casū d nihilominus illi comitū, seu adherens.

2.

Notandum 2. una argūōe a sctō ad stē auordas ē multas fal casias, fallit. n. v. g. si qz ex sctōne unig vel alteris acōtia, vellet indicare de identitate sūba, ut aurū gallet d fulget, et auricallum gallet et fulget, q. auricallum ē aurū; Item fallit si qz ex defectu unig vel alteris acōtia in uno argūōe ad discrepantā sūba, ad alterū argūōe, ut adhōs n ē alth sicuti germanq, q. adhōs n ē homo ut germanq: n trū falleret si qz ex sctōne oīd acōtia indicaret de identitate sūba, non oīa et sumpta et loco gōtia, ex q sōmū inferri et identitas seu sūba. Alias fallentias vide ap. curat. in lo. a sctō, et Form. lib. 7. it. Presertim n debemū argūōe a sctō in casib. quos lex iga, gūt, ut successor beneficiū calistiū hō se ut heres, gō bona

39

bona sibi relicta vel legata. Porro si sunt heredes debet solvere debita parentis ex hereditate ita quod quicquid debita sui antecessoris solvere debet successor in beneficio.

Notandum. 3. Quaedam arguta a sibi in quibusdam casibus adeo in rebus se ag. dicitur ut firmissima sint, quae a illa sunt, ab ipsis gelu debet: et glori illorum libti legit; et nemo paulo doctior e, qui in illos sibi diligentissime notet, ut a iudice ad arbitrium, affando ad consuetudinem e gtra ab consuetudine ad sensum; et 3, a gna dabo ad precatum a ictib. ad ultimas volentes, a milite civitatis militia ad milite caelestis militia, ab ecclesia ad fisum, a pupillo ad ecclesiam, vel uial, causa, a liberto ad ghasallu et sexcenta alia. Quaedam a. n. et firma ut Ceteri. Ceteri. cap. 14 no, net ne remere et sine delectu et hoc loco arguta gelant. Ceteri e. n. h. e. Rudolpho Agyri. nulli locoru ming ee uirtu i contente quam huic, ad ee u. q. sponte casto, docedung e gdel accomodatior nullu e. Quod si ag. argutez a Ceteri gloy ada i uirtute alunde ualle roborata, ut Gertim heretici sa, citat contra fide catholica; in gntu debet eis gtdnis disgan, ins tndi et strani alia sicutu splendida oggari.

A RELATIVIS

Suggono ex ghtia cogituel relativoru. Non e corude exing uso ag. dicitur, ag. quos sege talia occurrat, gater et filij, marit et uxor, uenditor et emptor, locator et gductor, actor et rex, mandans et mandatarij, seruj et dñs, patronus et libertus, spons et sponsa, gressorim et gductor, dñs et ghasally, etc. sine aut relatiua realie, sine roris, sine fm noualia etc.

Ceteri axiomatica, q. hic a dicitur usurgant, q. succedant magna q. et argute, et fax. i. g. g. g. uno relativoru, gntu et alteru. ut si locator e, et gductor e. Ex quo septs multa nos gqut posse gbare et inferre de una re q. in l.

q. in l. expressa n. e. d. in ex l. q. d. et nobis de alia re q. ad
prioriorem relativa e.

2.

2. Statutu seu dispositu in uno relativo, statutu seu dis-
positu et in altero. Sic q. Statutu gunt endore, gunt
p. venditoru ag. Schic. lo. 4. no. 6. gater tenet filiu
alimendare q. et filiu gatre in n. r. t. e. ag. l. uer. hic no. 6.
Et haec duo axiomata st. p. arguone p. r. u. d. i. u. a. ut loquuntur
seu affina.

3.

3. uero q. de p. r. u. d. i. u. a. seu negativa arguone e. p. r. u. d. i. u. a. uno
correlativo destructo g. onto uel sublato destructu illig. t. z.
alteru, et p. r. u. d. i. u. a. p. r. u. d. i. u. a. de uno, et de altero Statutu
t. i. g. t. z. Ut p. r. u. d. i. u. a. n. e. g. t. i. m. n. i. t. t. z. u. e. n. d. e. r. e. q.
et e. n. e. r. e. u. n. a. r. q. n. a. t. u. r. o. t. e. s. t. i. s. e. t. n. i. t. q. n. e. e. n. a. r. i. t. o. q. n.
p. r. o. t. e. a. g. Schic. lo. ci. no. 46.

Porro multa st. limitioes in his ac p. r. u. d. i. u. a. s. Scripsit de
correlativis integru libro Baptista de S. Blasio, in quo adfert
100 fallentias dictoru axiomatu. Bonet diligenter Hegon.
Gancii et Schic. ualere haec axiomata si relativa sint e. g. d.
t. o. i. s. s. e. q. si diuerse, ita ut merito Statutu in uno n. g. s. i. t.
Statutu in alio q. diuerse, das o. i. t. z. s. e. p. t. e. x. q. t. a. r. i. c. i. r. c. u. m. s. t. a. n. t. i. a.
u. n. i. q. r. e. l. a. t. i. u. i. s. a. g. e. e. x. n. a. t. u. r. e. l. e. g. i. s. Sic s. e. g. e. l. u. d. e. s. f. r. a. t. r. e.
n. g. o. r. a. c. o. n. s. e. l. t. l. o. s. i. s. s. e. s. o. t. o. r. e. et d. n. s. q. t. e. t. e. s. t. i. s. q. s. e. t. u. o.
n. i. t. n. s. e. t. u. o. q. d. n. o. q. a. g. u. n. t. u. m. z. q. n. a. t. u. r. o. t. e. s. t. i. s. e. n. g. s. i. n. t. o. r.
n. a. u. e. r. i. t. Adde quoq. diligenter attendenda ee, no. de re,
t. a. t. i. u. o. e. l. i. g. i. t. Statutu sit q. r. o. n. g. f. r. a. t. r. e. r. e. l. a. t. i. u. u. e. u. e. l. q. i. q.
r. e. s. t. i. n. a. b. s. o. l. u. t. a. e.

AB OPPOSITIS

Ex q. oppositio g. n. i. b. et affina et negative l. arguone
p. r. o. q. d. st. talia axiomata.

i. g. r. a. t. i. o. n. e.

1. Contrariae aut & disciplina, cognito n. uno de istis
 factis cognoscit, quod alteru. Vt si ex se in l. si habeo qd
 sit bone fidei possessor, habet aut qd sit male fidei possessor,
 factis quod iudicare potero qd sit bone fidei possessor. Porro
 ag. factos valde late accipiunt, sicut d. Invenio ag. dicitur.
 hoc loco infamiam et privilegia et ista q. philosophia no.
 tu n. e, sed in forte moralit. Contraria n. st q. maxe dis
 tat sub eode genere. morali. a maxe distare censent, dam
 nati, V. G. ad furca, q. e infamati, et auige alijs insigni pri
 vilegio ex dignitate aliqua. Hinc sic nos docet arguti
 dicitur. Infamia n. cessat sublata causa infamie, q. nec pri
 vilegio ex dignitate accipit cessabit cessante dignitate, ut
 decurio postq. et cessavit et decurio n. st Invenio.

2. Posito uno istoru alteru submouet, et subrota uno
 gontu alteru. si st ista immediata ratio de q. vide Bon.
 in fine lib. 2. et lib. 7. hoc loco, ut ubi offerio e a iure, ista
 defensio e negata et ubi defensio e quia ibi offerio e negata.

idem valet etiam t. contradictorie, relative, et privative opponis.

3. privatio presupponit affirm. & manumissiones ff. t. Justia et
 iure sic probare volens aliquem fuisse liberum conuincet ex eo si in
 seruitutem coniectum ee ostendet. q. to si ex contradictorijs unum est
 verum, alterum verum ee non pot. si verum e Titium ee reum laese
 maiestatis, q. falsum e Titium n. ee reum laese maiestatis. q. to contra
 ria allegans n. audit. et lex n. debet operari contrarie effig, ita Her
 gendorff hoc loco, id e si dicit lex ee unum oppositorum, sone negat alle
 rum oppositorum, dat exptum Everhar: n. io. si ex l. habeo, q. una
 et eadem res sit mea in solidum, etiam habeo quod n. sit tua in solidum
 si proq.

1.

2.

3.

4.

5.

Tract. Log. Juris.

sic quoque satis est probare aliquid non pertinere ad verum, si probetur pertinere ad
 dnum. 6 to illud non est admittere, ea quo repugnancia sequuntur, sic si
 ex negativa responsione ad aliquem casum sequeretur contradictoria, non
 sane esset admittere, sed deflectendum in alteram responsionem, huc
 pertinet logic argumentandi ab absurdo et continet istud axioma legi vel dispo-
 sitioni non est tribuendum intellectus absurdus, vitare autem illecebrum absurdum
 est vitare talem discursum, qui aliquid contradictorium vel in se, vel
 legi vel ratione concludit.

A Causis et effectis.

Est amplissimus iste argumentandi logic, quem etiam philo maxime utitur
 et non tamen probabilis est, sed etiam certus et efficacissimus, effectus per causam pro-
 bare, est a priori, quia omnis causa prior est effectui, causam per effectum pro-
 bare est a posteriori probare, quia omnis effectus posterior est sua causa, axiomata
 in quibus magna posita est argumentandi ex hoc loco sunt ista posita.
 causa in actu posita, effectus effectum posito, necesse est causam aut adesse aut adfuisse
 se, cessante causa cessat effectus sunt igitur quatuor genera causarum, effici-
 ciens, finis, forma, et materia; ab efficiente, ut consensus utrimque coram eadem
 factus est, quo matrimonium est; a fine, ut, vult, et intendit lex ut rerum
 dominia non sint in incerto, quo usucapionem admittit; a forma pro
 qua maxime est ultimum axioma, hoc enim abstracta determinat totus effectus
 cum sit causa intrinseca que ad conservationem rei semper adesse debet, ut
 solemnitates debite facta sunt quo contractus est factus est; a materia ut nihil
 habet, quo nihil aut emere aut vendere potest. item hereditatem adit
 patris, quo debita soluet, quia materiam solvendi acquirit ab effectum ad causam
 ut omnia que mulieris fuerant viri facta sunt dotis nomine, quo inter ipsos est
 matri.

Tract. Log. Jurid.

matrimonium initium. Insuper huius loci est fere omnium praestantissimum lustra
 tis omnibus causis cuilibet rei et effectibus, quod si igitur ea lege nobis constat
 et causa, facile nobis et re ipsa nobis constare poterit, et si et effectibus nobis
 ex lege constat, merito per discursum in cognitionem causae venire po-
 terimus, praesertim ut a Jurisconsulto inuestiganda sunt causa in cognos-
 cendo superius recensita et hinc causa dicuntur causa in essendo quae sunt
 prima principia, et enuntiatione irrefragabiliter vera, et quarum
 veritate omnes reliqua deduci possunt decisiones, et sine his Juris-
 Consultus non est scientificus, nec poterit ullam facere demonstrationem
 quae suum responsum probet a priori, sed erit tantummodo opinatus
 fidem praebens legibus, et authoribus sine ulla evidentiâ, unde non
 mirum si facile a doctore aliquo refutari queat, hoc de locis
 topicis satis sit propinasse, solent ingenium his comprehensus facile se-
 rptum in reliquis quoque locis vivare poterit adhibito et lib. Inst. For.
 et comparato aliquo auctore qui et locis topicis pro Jurisconsultis legitur.

Capitulum Quintum

An et quomodo liceat arguere ex Authoritate negative

Docimus hactenus quomodo ex authoritate legum argumentari possimus
 affirmative hoc modo, lex hoc dicit verum esse, vel faciendum esse (expres-
 se vel implicite) ergo verum est, vel faciendum est. celeberrima autem dubi-
 tatio est, an et quomodo liceat arguere ab authoritate legis vel scrip-
 turae sacrae, cuiuslibet alterius auctoris authentici negative hoc modo, lex hoc
 non dicit aut scriptura, ergo hoc non est verum et nec faciendum de qua

Nota

1.

re breuiter sequentia sunt aduertenda, et optime Notanda.

Primo ita cruidè argumentari ab authoritate negative, et sine ulla limitatione, lex non habet, qd; scriptura non habet, qd; nequaquam licet, ita uis sententia Dialecticorum, et Jurisconsultorum apud Fon. lib. 7 cap 3° et Nic: Euerhar: in locis legalibus loco ab authoritate nisi ubi ait illud uolo te scire, quod argutum ab authoritate tenet affirmative, sed non negative, qui facit ad multa, probat ratione; nam non solum leges de se ipsis sed et: scriptura ipsa fatetur non se iam continere quecumq; diu potuissent, et quidem in ff titulo de legibus senatus consultis ita loquitur Juliano, neq; leges neq; senatus consulta ita scribi possunt ut oēs casus qui quondam incidere comprehendantur, item non possunt oēs articuli singulatim, aut legibus aut senatus consultis comprehendi sacra uero scriptura Joan. 20 in fine sic ait, sunt autem et alia multa que fecit Jesus quod si scribantur per singula, nec ipsum arbitror mundum capere posse eos qui scribendi sunt libros; item actorum imo praebruit se ipsum Chrysim post passionem suam in multis argumentis, per dies quod apparuit eis, et loquens de regno Dei, ubi non sunt ea scripta quod locutus est Jesus et si hinc de legibus et scriptura habemus quod in ipsis non sunt omnia comprehensa quis aliorum authorum etiam classicorum sibi polliceri poterit se oia que ad usum sciam comprehendere, quae cumq; comprehendere debebant, aut poterant, quae nec Plato, nec Aristoteles, putandi sunt oia continere, proinde frivola est consequentia ab authoritate negative ducta cum semper id ad quod infringendum sic argumentamur ponit esse unum ex omissis in scriptura aut legibus, quae sane licet omissa sint, neque scriptura aut leges ut falsa reiciunt, neq; enim

Scriptura

Tract. Log. Jurid.

473

scriptura falsa omittit tñ, sed etiam multa vera, unde nequaq̄ ualet ista
 propositio quidq̄ omittit scriptura, Laurentius Valla huc potiq̄ eleganter
 uerborum, quom̄ ueritati studens, conatq̄ quondam erat p̄bare ab authorita
 te, negative, qđ constantiq̄ Imperator ñ fecerit donationem Ecclesiæ
 dum ait de ea donatione in pluribz antiquis historijs, et Cronicijs non
 haberi, quam argutationem teste etiam Nicolao Euerhar. loco cit. et loco
 à uerofimili optime reiecit, p̄posito Cardinalis Alexandring in capitulu
 Constantiq̄ Jul. 96.

Uo do possumz tñ quondoz uti authoritate negative, imo quōdo ipsa lex
 uel scriptura, uel auctor negationem aliḡ facit, qđ ut ab ipso prolata
 in medium ad ferri potō. ut docet For. loco cit. expli grā Ariles dicit
 Cochum non corruptibile, qđ ☉ sed ne fallamur sciendū ē hanc argu
 mentationem ēē potiq̄ affirmatiuam, cum negatio ñ cadat super copulam
 antecedentis, sed tñ super partem aliḡ alteriq̄ extremi, qđ quōdo fit ñ
 euadit propositio negativa, sed manet affirmatiua, ē enim longe aliud
 dicere, Ariles hoc dicit non esse, lex dicit hoc ñ ēē faciendum, et Ariles
 dicit hoc ēē, lex ñ dicit faciendum hoc, à For. tñ loco cit. appellatur
 haec argumentatio negativa, tum qđ conclusō ē negativa, tum qđ negatio
 alicuius authoris, quae longe aliud ē quam nudum silentium, uolubelz per
 argumenta; uo do licite argumentamur ab authoritate negative grādo
 processit auctor ex sufficienti partium enumeratione, nam tunc optime
 ex omissione alicuius inferimus eiq̄dem negationem, ut ex concilijs et scrip
 turis ñ habemz q̄ uim sacramentum, qđ ñ daly 8 uim sacramentum
 # 51

2.

1.

2.

quod si autem partes non essent sufficienter enumeratae, tunc non valeret argu-
mentatio haec, ita Euchar. in loco à partium enumeratione si recte posu-
Titium non soluisse, quia non est in scriptura Archini, seu catalogo eorum
qui soluerunt, et quod resumat omnes soluentes ibi scriptos esse item recte
sic argumentamur, tu non es in testamento descriptus, ergo nihil capies,
tu non es in matricula matriculatus, ergo non es studiosus, plerumque enim
omnes studiosos esse in matricula, et haeredes seu coheredes in testamento

3. Et hoc licet argumentari ab auctoritate negative in ordine ad hominem
hoc est contra eum, qui in suo auctore putat omnia contineri, et nihil
nulli tenere, nisi quod in ipso continetur, sic poterimus aliquando contra
haereticos, huiusmodi arguere negative ab auctoritate scripturae, tamen
tamen ne hoc capere possent, hoc absolute dictum esse arguere negative
aut infulgent quam eam modum suspensam quem ipsi prohibent voluimus.
4. Et hoc licet hoc modo arguere negative si simul habemus duas sententias, et fore
oppositas omnium illud esse, non tamen quia libuit auctori sed reuera quia dicitur
omni, et alioquin absurda loqueretur. 5. Et hoc licet aliquando sic arguere
vel scriptura vel lex vel auctor non habet contrarium vel non repugnat, ergo
hoc ita est, dixi aliquando, quia non est tutum semper ita argumentari, eo quod
et multum liceat, v.g. scriptura, et quibus in neutram partem precipit, sed relinquit
aliunde, quomodo scilicet ex sua scripta auctoritate iudicanda, cum idem spiritus
qui iudicat per scripturas, habeat quoque alios decidendi modos, v.g. per authorita-
tem eorum quomodo credit, quae licet decidat aliquid quod non est in scriptura, tamen
tamen decidit contra veritatem scripturarum, et sicut scriptura non omnia
loquitur.

de quibz tacet eo ipso abiicit ut falsa sint potius. go huius veritari posset
 hic argumentandi modus, scilicet et scriptura non habet contrariam, ergo ex
 scriptura potest refutari hoc non potest, et sic haereticis nostris quondam
 omnia in scriptura haberi non videntur, quibus unquam aliqui nobis regunt, nihil
 feret probatio ex scriptura, quod si gratia quomodo dicitur modo argumentandi
 licet uti, sed tunc quomodo res aliunde non naturali, vel alia infallibili
 auctoritate corroborata est, non tunc eadem a non repugnanti scriptura divina
 corroborare poterimus et confirmare, nunquam est recta ratio naturali contraria
 habet veritatem divinam, aut si contrariam recta ratio non est, quia veritas
 non repugnat vero ut pulchre ostendit Fortunus Garza in tractatu ultimo
 sine utriusque iuris a n. 55 Tolley et anima ex con. Laterani: 3 sub Leone
 fer 8 ista autem non repugnanti scriptura seu auctoritatis unquam duplex
 est, una negativa, quomodo se negativae habet, huius est omnino tacet, et nec potest
 nec refutari id ad quod allegatur, et si istam non repugnantiam allegamus huius
 vel totum auctorem allegamus dicendo, Vg, nusquam habet contrarium, vel singula
 rem aliquam partem, in quam videlicet habet contrarium si unquam contrarium
 haberet. modo positiva quomodo insuper id ad quod allegatur confirmat explicitate
 vel implicitate propositi modus argumentandi procedit ex non repugnanti negativa
 6 to licet arguatur ab auctoritate negativa. si certum est quod auctoritas vel
 scriptura voluerit omnia comprehendere, et omnia reicere ut non admittenda
 vel habere et prohiberi, sic ex rubricis Missali, Vg, ~~non esse~~ ubi
 ceremoniae missae describuntur optime valet hoc modo arguatur, rubrica non
 habet calicem in elevatione esse ofulendum, go non est ofulendus quia ex
 cometa rubricarum interpretatione omnia habent et prohibent, et sic est ofulendum

obie.
Re.

b.

q. 145

quos solemnitatibus contractuum in Jure arguuntur, potuimus, ad quas si forte quod
 adingeret multas novas, et quibus in Jure nulla mentio, periculum esset ne
 contractus quosdam haberent; hi etiam ex regulis grammaticis, et proinde
 quod ea libera hominum voluntate sunt facta aliisque similibus, licet negative
 arguuntur hoc modo, in hac regula non comprehenditur haec uox, quod non habet
 ultimam longam, habet iste modus suam vim partim ex eo quod ita est,
 auctoritates videlicet facite similes continere propositiones de iis que omittuntur:
 hoc nolimus admittere, hoc non est faciendum, et partim ex eo
 quia sufficienter censetur enumerasse ea quorum enumerandi a erant
 7. et modo quando auctor aliquid non indicavit, quod tamen, si cognovisset ve-
 rum esse, indicasset, ut tum ex circumstantiis, tum ex modo utriusque
 procedendi, et docendi, tum ex rei necessitate colligatur utique eius liben-
 tum pro auctoritate allegari potest, fundatur etiam iste modus in suffi-
 cienti partium enumeratione, nam si auctor sufficienter omnia
 dixisset censeri potest, merito aliquid quod ipse omisit dicere reuocatur
 ut ab ipso reprobatur, ita etiam si testis omni exceptione maior in testimo-
 nio dicendo de re alicuius momenti aliquid tacet, quod tamen ceteris pari-
 bus dicere potuisset, censetur id ipsum habere et falsum, unde merito
 iudex in ordine ad iudicium ferendum sic potest secum statuere testis
 hoc non dixit, quod hoc non est verum, itaque confessoris hoc modo
 confitens hoc non est confessus quod non fecit, nam censetur testis et confitens
 omnia enumerasse quorum sufficienter aut enumerari poterant ceteris
 paribus. et uox nonne facta et maledicta merito exagitantur per auctori-
 tatem

tatem negative hoc modo, auctores silent ^{sup} hae re ergo n̄ est timere
 admittenda, donec sufficienter ratione probet, aut experia; in Theo-
 logia tñ et Juris prudentia laudabilis est etiam aliqd etiam bona
 eorū maxum cum auctoritate dicere; in physica firmam habere rone
 etiam sine auctore n̄ à Deo reprehendit, sed laudabilis est, sicut
 in paulo graviorib; etiam cum auctorib; bona nota sentire, ut
 et in medicina iustarum experientiarum aliquem numerū una
 cum rone itidem sine auctore, hinc saepe nova medicamenta
 n̄ tñ pro novis morbis sed etiam pro consuetis à peritis medicis
 n̄ infeliciter inveniunt. porro ut cognoscatur quantum tribuendum
 sit auctoritati Juris peritorum recte monet stephanus et Fredericus in
 tractatu de interpretatione à numero iis fieri posse ut Juniores
 sint perspicaciores, n̄ tamen credendum est opinionem veterum q̄ quo-
 tidie allegantur fuisse falsas, atq; tam diu sine tollerata n̄ fuissent
 sine reclamatione. De auctoritate Glosae habet idem stephanus et
 Fredericus, idem qd̄ in dubio sit eiq; sensus tenenda idem habet
 math. matreilang in opus. de electione verioris opinionis n̄ p̄ euer.
 ut in loco ab auctoritate primū, et in loco à contrario sensu n̄ p̄
 habeat eam in iur. privati auctoris, et sicut op̄ rone magis plentes
 hiatum ait recedere ab alio quovis auctore, ita etiam ab opinione
 glosae in dubio tñ, quando nec sensus nec alij meliores auctores haberi
 possunt, ait nequaq; recedendum ab opinione Glosae q̄ est maxima
 auctoritas.

authoritatis. et si habeat quodam reprehendenda, item ea Bartholo et Baldo
ait quod glossa auctoritates omnes auctoritates antecellit, inseliat,
ubi fessus fuit non puerile est glossam citare ubi textus haberi pote
item in fine loci ab auctoritate enumerat Euerhar. Catalogum veterum
iuris interpretum et cuius iudicium suum opponit, quod siherotus prior
et plenioram cognitionem interpretum iuris et optimorum auctorum
habere velit is adeat tomum et Antony Bofreini.

Caput sextum.

De iis que faciunt ad faciliorum legum intelli-
gentiam.

Duo praestanda essent in hoc capite si tempus pateret, 1o adferre
in medium ea quae ad cuiusque legis facilitatem Intellektionem facerent
et dum ea proponere quae uniuersim iuris studio utilia sunt, utrumque
praestandum esset ab eo qui praesentia iuris prudentiae tradit, im-
ta ad logicum pertinet, cuius est tradere ordinem seu methodum
quodvis explicandi, et intelligendi ita Zabara in suo opusculo logico
quod scripsit lib. de methodis, ita quod Font. lib. 7. 138. 39. quod si pla-
re quo ordine in discurrendo circa quomodoque rem procedendum sit
Quot igitur attinet ad ea quae faciunt ad facilitatem alicuius legis
intellektionem reperio Math. Grabadum in suo opere de ratione
studendi in iure cui tradidisse quod sequentia in cuiuslibet legis
intellektionem obseruanda sunt quod comprehendat huius ueruculis.

Proemio

Tract. Log. Juris.

179

Præmitto sciens, sumo, casum, figuro

Prælego, do causam, connoto, et abicio.

- Primo præmitto id est quod evidenti intelligentia legis prius illam præpara 1.
 ut sunt explanationes terminorum, et vocabulorum notationes sine
 hi enim nemo progredi poterit, in hanc rem habentia lexica Juris.
- 2do sciens, id est non facio divisionem, si fortasse in lege multa 2.
 continerentur, ut saepe fit quando longa facti narratio instituitur, donec
 in fine eius aliquid jus dicatur quod saepe multiplex est, saepe ad totum
 factum pertinet, saepe tamen ad partem eius, non tamen reliqua sunt frustra
 quæ debebant narrari ut illa quoque pars, quæ in dubio est intelligenda.
- 3to sumo id est brevis compendiosè rem gestam comprehendere, ubi ma 3.
 xime conandum ut in brevi recensione facti, ordo temporis, quo
 quilibet pars gesta sit, prius vel posterius observetur.
- 4to casum 4.
 figuro, id est cognito facto non redigo in questionem qua quibus
 quid iuris in præposito ita ut aperte appareat, ad quod attendendum
 sit, quod autem in præposito dubium lateat.
- 5to prælego, id est casum 5.
 figuratum seu propositum denuo cum ipso tentu compono attendens
 num quod omiserim quod ad rem pertinet.
- 6to do causas, id est, ra 6.
 tiones mecum expro, in quo quare merito iste casus sit dubium in utraque
 partem, 2do casus ista legis dubio quod est annexa sit iusta, eamque in
 firmo à priori, et deinde casus ad prima principia, vel ex loci topiciis

7. ^{confero} ~~7. ratio~~, ultimo, id est in hac de iudicio, vel mihi firmo regulam utram
 p quoniam possum multos alios casus ducere, p quibus omnibus potest haec len-
 citari poterit, vel si regula veluti confici non poterit, eo quod nimis
 particulare factum sit adtendo saltem quomodo p locum aliquem legum
 eandem de iudicium ad plures alios casus derivare possum p quibus item
 citari potest poterit, 8. ut et obicit, id est primo obicitiones contra
 de iudicium, vel ex ratione petitas, vel ex alijs legibus et experientijs
 et authorum de iudicium, vel ex consuetudine, vel ex iuris iuris
 pijs, vel ex regulis iuris, vel ex theologia, vel ex prudentum
 dictis, et proverbjs, vel ex locis topicis quibusvis quati omnino
 veritatem de iudicium evectere vellem, et de iudicium in eadem obicitiones
 solus, ac contraria omnia refuto, ut appareat soliditas sententiae et
 aequitas, porro modum confirmandi ordinem argumentorum habet. Fron:
 lib. 7. c. 39. et 40. modum ad refutandum habet eiq.

Quod denique attinet ad ea quae iurium ad iuris studiosum pertinent ut
 efficiantur, non vixit suadere melius, quae ut legas, lib. 15. Tomi 2. lib. 10.
 Anto: Bosselini, quod in iure optimorum prolegomenorum pro iuris ora-
 dentia esse potest, praeter hanc a ratione iuris prudentiae accipienda plu-
 res suscipere, ut Bartholomaeus in oratione quae ad festum eius operum adiecta
 est de ordinando iuris civili studio, Petrus Rebuffus lib. 1. de scholasti-
 corum privilegijs Joa: Bas. Tacca Lupi lib. 1. de modo studendi, Joa:
 Corazig Colofas de iure civili in artem redigendae Fron: Baldus
 de iudic.

Tract. Log. Jurid.

1521

de historia coniungenda cum Juris prudentia & ratione studij legalis.
 Antonij Massa Romae: & Jurisperitorum exercitatione, Constantinus
 Rogerij Galij & Juris interpretative, Ludov. Pelleij & arte et sciã
 Juris civilis, Joa: Hoperg & Juris arte, Hieronij Rivalij, et Valen-
 tijn Fousberg & historia Juris civilis, sed hoc est isto tractatu pro
 tyronibz Juris quos aditus cupimus, quibz si nihil inde utilitatis
 percipient saltem benevolam nostram erga eos voluntatem intelli-
 gant ad laudem Dei et Neipure sufficiant

M. M. B.
 13.

Absolutus Tract.
 factu Logicam
 Juridicam die
 19 Aprilis Anno
 1617

in Calros

IN LIBROS PERIPHER MINIAS SEV DE INTERPRETA

tione Aristotelis

Prooemium

Ut procedat facilis in cogitatione hominum librorum
necesse est ut prius in eis fiat de iis dicant.

Quasi. i.
Auctor horum
librorum est Arist.

Itaque quibus i. Cuius auctoritas sunt hi libri. Respondet et alii
ut colligitur ex stylo huius ex eo quod in huius libris scriptis se
ipsam citet. Nam lib. i. cap. i. vult persequi quoniam, atque
de his se agere in lib. De anima, id quod uerum est. Item in lib.
2. ca. i. ait de generatione. de tertio adueniente episcopo
se in libris resolutionis, ut in iudicio mouentibus i. et oratione
ca. ult. Itaque et audiendus est Aristoteles Rhodius, et scilicet
hos libros Aristoteles negat contra ueterem et coterem recep-
tionem sententiam.

Quasi. 2.
Auid est interpretatio
gratiatio?
R.

Quasi. 2. Auid sit interpretatio. Respondet in eo nihil
aliud esse quam significatio et assertionem eius quod occultum
est, et quod per sermonem. Item inter occultum nunc uerum cogi-
tationem, ^{humana} quam signa quae eas guardunt, et cetera uoces hu-
mana; haec igitur sunt significatio et interpretatio dicitur. Unde
S. Augustini. ait Verba inter haec obtulerunt gratificationem
gratiandi. Et u. in huius duplex sit cogitatio; altera, qua in
agghendit, altera qua etiam iudicat et assensum uel dissensum
facit, nunquam certe alterius mentem satis cognoscere potest
si in agghensionibus eius utitur, nisi quos iudicium eius calleant
de autem iudicium uel assensus dissensusque mentis fit
et enunciatio quae aliquid de aliquo affirmans uel negans
Hanc

Cogitatio huius
est lex.
Agghensio
iudicium.

De Interpretatione

153

Hanc ipsi enunciatōem seu iudicium internum si agerimus, uere me
ten nōd interpretamur, et sic enunciatō exterior eminenter
est interpretatōis nomen acquisiuit, ut recte uia cū S. Tho.
Seco, 3o d. 8. Le xando, et Summo sentiat Coniōs. hic.

Quaritur. 3o. An et q interpretatio sit obtm huius libri.
No dubitandi ē, tum qd q interpretatō obiectū ē, uidet, qm
re ex inscriptione, tum qd ut uiding pto procedente et uo
sic interpretatō, singlex nō ē. qm, seu introductiua, uo
hūc et aliorum signōū ē. tum qd in elegancius dicit
nō libris per hermōiū agi de 2o. cogitōe mentis q nō ē nō
interpretatio, sed id supra q cadit interpretatio, tū deniq q uo
nō hōt qm q obto partū loqut, sicut nō ē qm q obto
hūc loqut.

Quasi. 3.
De obto huius
libri.

Dico. 1o. Cogitōē rēdā ē obtm horū librorū, et hic dirigi.
In Th. Phil. Coniōs. in qm ex S. Thoma, de quō iam
in elegancius nōs dixim.

"mentis
Dicit. 1.
Cogitō rēdā
ē obtm horū
librorū
Dicit. 2.

Dico. 2o. sed hanc cogitōē dirigendā agit de enunciatōe uocā
li, seu de signo uocāli cogitōis interue, et inde sumpta est
interpretatio huius cogitōis, tanquā ab eo q immediate dicit, re
fere in ultimāte ad instruendā rēdā cogitōis mentis
hūc ultimāte finē et obtm. Ita est alios statū. Bossen
in Tomo 2. f. 10. c. 2., rō ē, qd nō erat alig modū dirigendi
saltem cogitōē, nisi immediate dirigendo signū quo exprimit, q
directo facile q cogitōē mentis interuā ordinare poterit. Sicut
si q horologiu hōt, cuius moto et directo iudicē, q cursū horū
loqut interpretat, tū nō rotula mouerent, et dirigerent, is nō
in dicitur iudicē dirigere, sed idē horologiu.

Quid regard
ad hūc rēdā
cogitōē dirigendā

Obicitur. 1o. Ariles agit de nōe, et uerbo q est interpretatio
grina cogitōis mentis, q nō ē in agit de enunciatōe uocāli.
Rēdā negando qm, ans ex S. Th. et Coniōs. Distinguit
nem

Ariles. 1.
hic tm agi de
enunciatōe.
Rē.

Libet I.

libet ut uerbo
3plex accessio.
1. 2. 3.

nam nomen et uerbum 3ple considerari possunt: 1. ut Geisa 3ple
res singulas. 2. ut et partes ex quibus 3ple enunciatio, et
libet 3ple ac 3ple. 3. ut et partes ex quibus 3ple, sylle
et libet magis extremum, xing extremum, medij terminoy de m
3ple agitur de uoce et uerbo ut 3ple et 3ple esse 3ple
q. n. e agere de his qua tm ut interrogantz grina 3ple
sed ut faciunt ad interrogatoy 3ple, q. interrogatoy Alexander
appellat philologica, 3ple q. facit ad copiosel falsitatis
et ueritatis, q. 3ple in oi re spectat e satisfact tns Boe.
Hic ag. Tol. dicentis in lib. 3ple agi de uoce ut e
3ple uerba, hic u. de uoce seu uoce ut e 3ple 3ple

Obier.
3c.

Obicitur. 2. Grammatica et Rhetorica e agere de
uocibus, q. e dialectica. Reges Grammaticae et Rhetoricae
e agere de his q. ad affectiones grammatice etc. hoc e, ut euidentz
solacismy, et barbaries; dialectica u. e agere de his quoad
affectiones dialecticas, hoc e, q. ad dissertatoy faciunt, et ad
ueritate agendum, ac falsitate euidentia.

Offic. 3.

Obicitur. 3. Libet libri prioru et posterioru agunt de
enunciatoe,annon maior et minor et enunciatoes, de quibus in
libris prioru, ipe 3ple inderonstrabiles, et principia 3ple
ma, seu axiomatica communissima, an n. et enunciatoes de quibus
in libris posterioru agitur. tradet Tol. ex Alb. 3ple enun-

3ple i. 3ple
accessio.
1.

2.
3.

ciatoes 3ple considerari, primo ut tm reru 3ple signifi-
et Geisa enunciatio e, siue 3ple ad sylle siue n. 3ple
et 2. ut in sup ordinabilis in syllo e, unde dicit 3ple
3ple, 3ple, Conclusio; 3ple, an n. 3ple, 3. ut
n. 3ple ordinabilis e in syllo, sed magis 3ple e
3ple

De Interpretatione

155

iterum notant, ut max rei gl'ia, quoad mod, q' optat, pri
 no in spectata finet ad hos libros enunciatio, q' si se ex
 a cu' ut enunciatio Enunciatio, et circa eiq' generaliter
 ut se haberent. Form' nullu' h'et. id' modo finet
 ad libros prioru', quoru' e' forma syllogistica docere.
 q' modo ad libros posterioru' et logicoru' de in q'bus
 demonstratio, ite'p' sylly' dialecticus, quoad maal, potissimu'
 elucidant.

in 1. accipere
 speculu' finet
 ad hos libros
 in 2. ad lib.
 Prioru'
 in 3. ad lib. 2or.
 et 3or.

Quartus. 4. De qua enunciatio in his libris agat
 singli' an conuincta, an generat' ad simplicem et quanta se
 q' e' ita r. diuinit' enunciatio ag. Pons. Lib. 3. Institut. ca. 3. Am
 inb. cu' S. Tho. et Scot. gubant simplicem seu categoricam cum
 liad tractari per se et ex instituto; quanta .a. seu quanta
 can' temp' aliq' regululans, et se tractari, sed in ordine ad
 simplicem, in q' ab illa discit, vel ex dictis de simplici e
 nunciatio iudici' quoz' quanta p. Tole. v. et Pons. aut' huc
 dari enunciatioe in coi' gub' temp' e' ad simplicem et quanta
 sed videt fore potior sentia prior, q' artes gub' et de
 dicta et q' si de ea ex instituto tractare voluisset,
 longe exactius id' facere debuisset, nemo n' gub'it sibi de
 genere actus, q' des eius species exacte explicat, caris
 gub'is. It'p' si artes de enunciatioe in genere agere volu
 isset, si una tm eiq' specie, ut enunciatioe categoricam seu
 simplicem tam exacte tractare debuisset, sed et alteri,
 q' iudicio e' cu' tm categoricet ex instituto explicare.
 Ex his lib. gub' accipere hos libros statim subiungi li
 bro 2. d' actus et gub'is libris prioru' et posterioru'.

Quasi. 4.
 RE

Liber 1.

Liber I LIBER I

DE INTERPRETATIONE

Græci unum solum hunc librum, Latini in duos diuiserunt et
alter igitur Latinos in eadem diuisio capitula in alio habet
sax solum, alii octo, in priori libro; ut ut sit priori hoc
libro solum solum .i. Ariles quod notat de significacione in con-
de vide de noe, ac non de uerbo digulat, itaque de ore
ac igitur enunciacoe, igitur specieb. postea oppositio inueniend
et quæ alia de igitur explicat, ac deinde enunciacoes defu-
turo pinguenti

CAPVT I

DE SIGNIS

Ista eorum inscribitur. sicut duas partes, in igitur de igitur ag-
re uelit, in igitur quod notat de significacione in con, et ad
religione intelligentiam faciant.

Con. 1.
De igitur in hoc
libro agitur.

1.

2.

3.

4.

Conclio 1. Significatio est de noe, uerbo, negatiue, affirmatiue
inueniend, oratio, ratio est quæ hæc ora ac oppositio spiritus.
1. Nomen et Verbo tanquam enunciacois partes integrantes.
2. Affirmatio et Negatio tanquam eorum generantes differentia sub
disiunctioe uerbi enunciacois. euenientes, aut est si affir-
matio aut negatio est idem ac affirmatiua ac negatiua enunc-
atiue, tanquam enunciacois species. 3. Enunciacois tanquam igitur
eorum et explicandis est. 4. Oratio est eorum enunciacois

De Interpretatione

Conclio. 2. Vires et signa questum, et scriptura signa
nomi item uox et scriptura et est eade ag. Res hinc cog
tus et est uider ag. oes, ut et res. Item alij questus et uox
et ex res ueritatis et falsitatis, ut homo, chimera etc.
alij et hinc altera ratio hinc ut homo a dial homo e
lapis.

Conclio.
De ueritate, signi
hinc et questum

Hac Arles gradat ad futurum tractatu, ex qd colligi et
q oino ex mente solis enunciatio uerbalis tradet in or
dine ad enunciatio mentalis, tanq ueritas significatio ac ad
reda mentis quod dirigerit.

Circa haec dignitanda et tria. 1. De signis in coi. 2. De
falsitate uerit et questum. 3. De ueritate et falsitate.

Questio. I.

De Signis in communi.

Ex dictis patet cur hic de signis agamus, unde h. de
Arles eorum mentione fecit, et qd alius et facile illi
patet ea q Arles de significatione uox etc. aliter expedie
mus distantes gancis signis.

Queritur. 2. Quid sit signum. Gradat signum in coi gen. Arles. 1.
et ad instrumentalia et formalia signa sic ex coi sentia definitz
a Dialecticis ag. Conim. q. 1. art. 1. Signum e q potentia
cognoscenti aliqd representat; cōditer adferuntz hinc alia de
fines ex S. August. quartu 1. e ex lib. de doctrina Christi.
cap. 2. Signum e res qter specie e q ingerit sensib. aliqd
aliud ex se faciens in cognoscere uenire. 2. e ex lib.
de gregio dialectica cap. 5. q. et h. h. h. lib. 1. In
st. cap. 10. Signum e q seipsum sensui et qter e aliqd
dico

Arles. 1.
Defin. Signis
in coi.

Libert I

dico ostendit, sed s. Augustini refines mihi n. glauet, n. q. sint
 mala, sed q. n. definiant signu in coi, quadrat n. In in signa
 instrumentalia, q. ut aliqd. dico representent, grins aliquo externo, sen,
 in cogiti debent, q. qd. sola vulgariter signa vocant, id est heret
 q. e, et in spiritualibus et iis q. externo sensu n. cogitabz, dari
 posse signa, q. etsi dico aliqd. representet, aut alteri potentia
 signa In n. nro cognoscit. Igitur querenda erat aliqua de
 ho signi in coi. que quereret tam signis instrumentalib. qua
 q. uisq. aliis, ut e. ita quam ex coi. sentia assignationis.
 Ea ut illgat aduertendu e. rem, q. e. signu, ee. mediu
 qd. inter duo, us. nro potentiam cognoscente cui representat,
 et inter rem q. representat, ht. igitur duas rtdnes se. respectu,
 ut nro gring aduertisse s. Bonaventura in 4. dist. 2. q. 2.
 inter hos duos respectus aliq. putant respectu ad rem sig
 nificata ee. de esa signi, alteru q. respectu ad potentia
 cui signat ee. q. rtdne inseparabile signi et posterior
 q. rtdne respectu ita Scotus in 4. dist. 1. q. 2. alii putat
 utruq. ee. de esa signi, ita Conon. lo. ci.

Dicitur.

Dico respectu ad potentia cognoscente ee. qd. posterior
 re ad re signat respectu, que Gregorius, q. nihil qd.
 ee. representatiu potentia alieni nisi alieniq. rei sit re
 presentatiu, attu utruq. respectu ad essa speciare, Vb. si
 fumus eet in rem nra nullus a oculis aut ulla alia
 potentia cogitans, aut potens cogitare fumu, et si hoc
 respectu ad igne, sicut dubio ignis n. eet, et qd.

In. q.

De Interpretatione

159

tum quia uterque respectus in desine p[ro]mit[te]t, t[ame]n quia in ordine ad potentiam mutat[ur] e[st] al[ia] species signi, nam si signum a potentia p[ro]cipit[ur] e[st] instrumentale, si n[on] p[ro]cipit[ur] e[st] formale t[ame]n. t[ame]n deniq[ue] p[ro] signu[m] frustra e[st] nisi h[ab]et respectu[m] ad potentia[m], in h[ab]it[us] n[on] fine[m] s[un]t signa, ut alieni representent. unde alii n[on] male dicunt signu[m] si nulla potentia expressa e[st], fore representativa t[ame]n n[on] significativu[m] i[tem] representativu[m] e[st] illud solum respectu ad re[m] representatu[m], & significativu[m] e[st], includentes utru[m]q[ue] respectu[m].

Quartitur 2.º. Cu[m] signu[m] sit vox generata & mali dicitur re[m] Quartitur 2.
Quia, & formali a ip[s]a significante, quoniam sit formale significativu[m] signi seu quod sit illud & q[uo]d res formalit[er] significat signu[m], et quo dist[ingu]itur ab alia re q[uo]d signu[m] n[on] e[st]. S[un]t dua[e] sententia[e] 1.ª. Conim. q. 1. at. 1. ex Alensi et Liederma, q[uo]d dicunt q[uo]d signu[m] e[st] id illud in se, sicut in sua re formali, q[uo]d e[st] ei re[m] p[ro]movendi potentia in re, sicut rei significata, et nequaquam e[st] relatio supradicta, quis illa ipsa re[m], q[uo]d signu[m] formalit[er] significat signu[m] potest fundare aliqua[m] relatio[n]em, aut h[ab]et relatio[n]em amplexu[m] aliunde p[ro]veniente. 2.ª. sententia e[st] Vasquez tom. 2. in 3.ª. p[ar]te q. 60. de. 120. cap. 4. no. 43 ex sco. et solo, et dicit e[st] gloriatus recentioru[m] Theolo[go]rum, q[uo]d si signu[m] e[st] in somitis (Cite de aliis signis con- quid sit h[ab]it[us] signi, n[on] e[st] in somitis sendu[m]) formalit[er] sit t[ame]n ens reus, seu relatio reus ad insitutu[m] ante et re[m] significata, q[uo]d quostu[m] q[uo]d dicebant, e[st] extrinsecu[m] denotatio ab insitutu[m], ita ut formalit[er] signu[m] e[st] nil aliud sit q[uo]d deputatu[m] e[st] ut representet.

Nam glaud media quadam via procedere, eo q[uo]d signa significata sunt, alia t[ame]n ex h[ab]itu[m] nocte, ut hederam ante Re. ad 2.º
h[ab]itu[m]

Liber I

hospitiū signans uinum uanale, alia ex raa sua ut fu-
 mus signū ignis, quē nemo instituit ut est signū ignis
 sed hūc hoc a raa sua. Quoad priora signa, aggrobo se,
 fātia Vass. de ente rois, uel eorū dicitur cē extrinseca
 denoiaco, de quo hūc sū Cito. Pō ē, qā re uera nihil
 reale ē in hedera, ut ait signatū uini uanalis; q. foale
 signatū signi uel ē ens rois Im, uel extrinseca denoiatio a
 uolente et institute, q. uolente et institutio cecidit sup ha-
 derā et n̄ sup rosā, ut hedera pōit dici signū uini, rosa n̄
 pōit. Quoad posteriora, aggrobo sūtia Conin. ut q. illa res
 sint signū Im q. sua agēne q. ex se ipsis hūc, ut ducat
 in cognico alterius q. nil aliud sugadditū, sic fung. q.
 nil sugadditū ē signū ignis suamet entitudo et agēne
 nae suae, q. et ducere in cognico alterius. Foale igitz sig-
 nū cē nil aliud ē, q. agēne cē ducere in cognico alterius.
 Dicas q. qd ē signū ex se, et n̄ ex institutis uolte, illud
 eo igitz hūc relaco aliq. erga rē signatā us uel effy uel cā
 uel alteris degedētia, q. foale signatū signi et in sig-
 nis naturalibus ē relatio. Redat q. in illis relaco. signo
 adiectis n̄ gūstāt rō foalis signi, q. colligo ex S. Tho. q. 9.
 de ueritate rō. 4. ad s. ubi ait, Est rō signi ē, q. sit of-
 factus uel causa, et Im hoc inuoluit q. nos ducit in alteris
 cognico.

Quid sit factū cē
signū. Rē

Obie.

Rē

Quaeritur 3. Vtrū aliqd pōit se ipsis signare? Redat ne,
 Vtrū aliqd signū pōit significare
 Rē negativa
 g. ag. Conin. sūi art. 2. rō ē, Im qā signū ē mediu inq.
 rem

De Interpretatione

non signata et potest cognoscere, quia ab utroque differre de
bet, et creditur max de signis instrumentalibus, quod ut docet Fons, quibus
cognoscenda sunt. Ita quod signum signa sunt secundum reale in signato,
aliquando quod est simile, oportet quod sit distinctio realis iuxta
Ih. in 1. dist. 7. q. 2. in 2. ad 2. quod sicut Boetius. simile est verum.

Simile dicitur.

differentia eadem qualitas, et creditur max de signis formalibus. Quod
similes verum. Proinde in fieri posse ut aliqui sint aliquid sui
ignis signum in signis ex instituto, ita volentibus. in instituto. Pro
haec vox nomen, in bono signat alia nomen, sed signum quod
in ganis ante tabernam collocatus significat signum venale
et. Quomodo de rebus venalibus. ante tabernam et coram diu gunt
quod in ignis res signat significat, sed quod hoc ubi, et res venalis
ante tabernam sit, signat volentem venditoris volentis vendere,
in qua extrinsece merces dicitur venales.

Quatuor. et. Quod duplex sit signum. Quia glutina adfert
signi divisiones. 1. est signum alia est rememorativa, alia demonstrativa,
aliam, aliam prognostica. Rememorativa representat rem perita, ut
ignis, sicut dei ne iterum delat catadismo mundum. Demonstrati
ua representat rem ex parte ut fumo ignis. Prognostica indicat
futuram ut

Quatuor
signi divisiones
1. est signum
aliam
aliam
prognostica
Rememorativa
demonstrativa
signum
prognostica
signum
prognostica

Verbo mutans calum cras indicat esse serenam.

2. Divisio signa alia est propria alia impropria. Propria est
quod seu a natura seu ab instituyente alio ad hoc signum instituta
est ut signat, ut voces ex instituto signantes, species visibiles
etc. Impropria est, quod per nos ducit ob nexa in quibus
aliquis signati, ad hoc in natura a natura nec a quocumque alio sunt
signatio destinata, ut est respectu sua cause, et ea respectu
effectus.

2. Divisio
signa
propria
impropria
signum
prognostica
signum
prognostica

3. Divisio

3. Divisio
Signa naturale

3. Divisio. Alia signa sūt naturalia alia ex instituto. Signa naturalia sūt q̄ ag. des. idel. significat, seu q̄d̄ q̄ suapte sua vim habent significationi aliquid, ut fumus ignē, imaginatio montis montē, et hęc res addit̄ suapte sua, q̄ fieri sūt ut ex uoluntate hōm̄ aliqua res ag. oēs mortales et oib. sūt. Idel. sūt. q̄ in eo igitur n̄ esset signum naturale, eo q̄ ex sua natura n̄ sūt. Signa ex instituto sūt q̄ et appelland̄ signa dōra, uel signa ad glaciū uel artificialia q̄ ex hōm̄ uoluntate sūt, ut uox garris gōrē, et hęc om̄i uim ueritale. Hęc hanc divisionē s. August. lib. 2. de doct. Chri. di. c. 2. et est illū oēs interq̄. Aris et Thlogi.

4. Divisio
Signa formale

4. Divisio. Alia signa sūt formalia alia instrumentalia. Formalia sūt imagines ut hęc uel actualia, q̄ id dicit̄ in cognoscere rei uim sūt imagines, in q̄d̄ hęc hōm̄ et n̄ nris cognosci debet, ut species montis in aīo signata, itē species pictura in oculo hōm̄, itē q̄d̄ hęc hōm̄ seu intellectus etc. q̄ hęc n̄ oīa cognoscimus aliquid aliud, igitur hōm̄, dū aliud cognoscimus, n̄ nris simul et eadē oīa cognoscimus, est q̄d̄ hęc res alia cognoscere cognoscimus.

Signa instrumentale

Instrumentalia signa sūt, q̄ n̄ nisi cognita efficiunt alteri rei cognoscere, ut uestigia cerui, fumus ignis. Aduertit Ferrar. i. lib. 2. i. gentiles c. 73 n̄ ēd̄ necesse ut eadē q̄d̄ hęc cognoscere signa et significata, sed sūt diuersa potentia cognoscere, dūmodo ab eadē aīa, sicut si fumus odoratu hōm̄ q̄d̄ hęc hōm̄ seu ignē uero intellectu, suffus significatio est. Sed sciendum q̄ q̄ si ita stringeret suffus significatio est, de hōm̄ facto nūquā ita contingit ordinaria, q̄ sūt aīa, q̄ significata q̄d̄ hęc hōm̄ intellectu etphantasia et signa instrumentale saltem apprehensio q̄d̄ hęc hōm̄. Porro hęc signorum divisio n̄ hāc recepta ē ag. uoluntate

De Interpretatione

res q̄ prior, eo q̄ formalia signa vice agnoverint, colligit, h̄ ex
fide h̄ c. i. ubi questus excellat signa, utiq̄ n̄ alia q̄ formalia
q̄ d̄n̄ q̄ questus lingua & signa aliud cognoscant, ipsos interin quibz
h̄, & cognoscant. At hanc divisionē S. Tho. Al. d̄ca. Et q̄st̄ h̄os alii
Dnt̄ itea signa formalia q̄ ḡd̄ial̄ informāt d̄n̄ assumit̄ ad cognoscēte

S. Divisio. Signorū alia s̄t ḡd̄ialia alia speculativa ut S. Tho.
in 3. q. 60. Gradia s̄t, q̄ t̄ n̄ h̄m̄ s̄st̄ant, sed s̄t faciūt. Specula
tiva sunt, q̄ t̄ h̄m̄ s̄st̄ant. Sic inter speculativa canarēt̄ et̄
canarēt̄, et̄ signa h̄m̄ ex instituto, q̄ nullo modo s̄t efficiū, q̄
n̄ ex se p̄t̄ efficiere, ex quo aggr̄at̄ n̄am̄tas corū q̄ ḡd̄ial̄
se & ipsa figurat, schedulas ḡd̄ial̄ certis, metris, et
ritus ac gestibus, q̄d̄t̄ ḡd̄e mira efficiere, ut curare,
advertare, conciliare fortunā aut securitatis, res d̄n̄m̄,
fate etc. Inter gradia h̄m̄ a multis Theologis cōsēnt̄ sa
cramenta, q̄ gradia n̄ h̄m̄ s̄st̄ant in aīa, sed s̄t instrumenta
efficiūt.

Contra divisionē 3. Obiecti 1. d̄tia q̄ naturalia signa s̄t
deus instituit ut naturalia s̄st̄ant, q̄ deus ē auctor aīa
reū et illi s̄st̄a s̄t aīa, q̄ naturalia quoq̄ signa, s̄t signa
ex instituto, q̄ aīa oīno signa s̄t signa ex instituto. Si
d̄cas, signa h̄m̄ ex instituto h̄m̄ illi, n̄ ex instituto dei
n̄ satisfaciēs, q̄ deus d̄n̄t̄ et s̄m̄ta instituit, q̄ ḡd̄ial̄ d̄n̄,
s̄t signa ex instituto, quide n̄ ē negada deo potestas
faciendi signa ex instituto, et q̄d̄d̄ ipse facit ut s̄t sig
nū, illud ē signū ex instituto. 2. Volūtas h̄m̄ nihil
educit in re, ergo n̄ ē ex re signū s̄t, q̄ ex se sig
nū n̄ ē, aut sequētz q̄ una eadēq̄ res in se invariata
s̄t

Divisio. s̄
Signa d̄n̄m̄
Signa speculativa

Obiecti.

Obiecti.

Opus.

sit signū et 2 signū. 3° eadē res et 2 signū naturale et ex
 instituto, q. hęc divisio fit ē in membris opposita. Iohā.
 Ans ex glo Iridis, q. 2 signū naturale futura mox gluuas
 cū appareret et signū ex instituto frederis, q. regnabit deus
 de n̄ anglic de lendo grece humano q. aquas gluuas.

Re ad 1°
 Quod dicitur, q. d.
 Quod dicitur, q. d.

Redet ad 1° Distinguendo Ans. Deus instituit signa na
 turalia ut appareret quoad eāal nego, quoad existentia con
 cedo, id ē, facit ut existeret, q. ipse ē ea utilis sine q.
 nihil gducit, sicut efficit ut eēt existentia signa: n̄ a
 facit ea libere quoad eāal, nā fūng VG, n̄ poterat al
 in sua eāa se h̄re q. iam se h̄t, unde videtur q. q. ingoste
 migerire uellet ne fūmus appareret ignē, n̄ ante goet parte hu
 eāa fūmi, q. deus n̄ q. libere emendare. Ad instaurā
 videt, deū libere quoz posse ordinare ut aliq. res sint sig
 na, sicut ordinavit iridē et sermōa, quare signa ex instituto
 dnt ea q. ex sua nat. seu eāa n̄ apparēt, sed im ex libere no,
 libertate uiuo dei siue hōū, siue angelorū. h̄c bonorū h̄c
 malorū. Ex quo n̄ seqt. q. libet signū q. a deo gducit, ē
 signū ex instituto q. n̄ ē itē gducere signū et instituire
 signū, multa sigdē signa nos VG, gducing dū gducing
 uoces, nequa q. in ea instituing, sed iam olim instituta usut
 gang. Ad 2° Redet q. uolūtas hōū uel aliorū, q. signa n̄
 stituit, gducat eis uois uel honorioel extrinsecam, q. debet
 is, q. illud signū uult aliq. cognoscere oīno q. uis sci
 re uel meminisse actuali uel actuali, aliq. uere s.
 Augu. lib. de sermo ca. 1. Ubi dicitur signū ex instituto
 gducit, dū ait, Quā mibi signū dat, si nesciētē ne iung
 nit

Re
 ad 2°

De Interpretatione

ut, cui rei sit signum, docere me nihil est, et hoc satis est
 ut moralis nunciat significatio in signo seu deglutitio hanc, et q
 can distinguat ab alia re q signum n e. ex hoc colligitur Conim.
 ut, ad interpretand. Quatuor videtur signa naturalia et ex instituto, ut quod
 signum ex instituto in se nihil, in cognoscente u reprat memoriam
 significatiois et rei gratae, signum u naturale in cognoscente nihil
 suggerat, in se u habet naturalis significationem et sufficit ad extrahenda
 potentiam in signum. Ad 3. r. Rationes cum distinctione. Eadem res
 est et signum naturale et ex instituto respectu eisdem signi nego,
 respectu diversorum signatorum quod, sic Iris respectu glumia
 et signum naturale, quia Iris oritur ex nube torrida, q multo post se
 et vel paulo ante gluit: respectu federis et signum ex instituto

R. ad 3.

Contra. q. 1. divisionem obicit, 1. dicit, quodam signa, q sunt
 simul formalia et instrumentalia, q n sunt membra opposita
 quibus dicitur, nam questus v. c. Astrologi, q quem cognoscit
 cursum celi, et astrologo signum formale secundum dicitur,
 Item questus revelatus alicui studioso, et studioso signum
 instrumentale cognoscendi cursum celi, quia questus astrologi
 cognoscit, et q illi omnia ea q astrologi illo questu cognoscit.
 Item species in speculo relucens et signum formale, quia et
 cunctis est in ea, q et in oculo, et et signum instrumentale
 quia et ad cognoscendum cognoscit obtin, q speculatio in speculum
 mittit teste s. Thoma et Seco. apud Conim. art. 3.

Obiectio. 1.

Obicitur. 2. Resulta sunt signa q nec formalia sunt nec instrumentalia, q hoc divisio n e adaequata, quibus dicitur multis
 instantiis. 1. Quibus dicitur angeli et ignoscit angelus deum cognoscit instantia. 1.
 signum dei, quia cognoscendo suam essentiam cognoscit deum n formal
 quia ang.

Obiectio. 2.

Liber I

2. quia angelus suam essentiam cognoscit, instans aliis aliisque diversis
cognitione angelus cognosceret suam essentiam et deum, sed non di-
versimode cognoscit. Teste s. Th. par. 1. q. 96. art. 3. aliis angelis
et discursibus. Item 2. Essentia divina beatis cognoscitur
creaturas est signum creaturatum, et non formale, quia deus cognoscitur
ducit in cognitionem creaturatum, non instans, quia non dicitur
3. sua visione cognoscitur deus, et creatura. Item 3. Phosphorus
ignis aut cuiusque alterius rei, et quia illius cognoscitur ignis,
est signum instans, et non formale, quia non est in intellectu, non instans
4. quia non est in intellectu et cognoscitur. Item 4. Omnis cognitio est signum
non formale, quia hoc debet a cognitione distingui, non instans
quia ipsa cognitio non cognoscitur.

Obicitur 3. Species quarum alia dicitur migrare, alia expressa
non est signum formale, quod tamen sola expressa afferuntur signum
non formaliter, quod sic patet; si species migrata est signum.
Species migrata est magis obiecti virtualis vel actualis si-
ne qua cognoscere non potest potentia obiecti, de qua fuit in
libris de anima, hunc informando potentiam efficeret obiectum
species migrata, si intellectus, aut alia cognitio non eliciatur, nihil
fuit anima generans. Item si species expressa est signum formale, esse
cognoscitur est ipsa actualis cognitio obiecti, quod quod datur hunc
censetur obiectum actualiter generans esse in anima, vel potentia
in actuali imagine, et igitur obiectum secundum se longe distat
et si quidem haec cognitio obiecti est intellectus hunc, de verborum
mentis (de quo in libro de anima fuit) hunc non deberet
cognoscitur, sed eadem actione, quod educitur cognoscitur, quod non est

Species, sed haec
non scit, quod
uis adhibet mul-
titudine

signa

De Interpretatione

167

signa formale, sed signa instrumentale, q. nulla dno dats
signa formale.

Read. 1.

Redat ad 1. Distinguendo ans et et formalia et instrumentalia
respectu eisdem cognoscentis, aut cognitionis, nego respectu di-
versorum cognoscentium aut cognitionum quoad. Et hoc n. in
quodlibet quo minus sunt membra divisionis huius opposita for-
malia, q. satis e. q. materialia sunt idem signum, et sic patet rō
ad primū ex tō de astrologo. Ad species in speculo dicitur ex
iam colore intra eas n. videri in speculo ut q., sed q. eas
ut quo tem ipsam, q. eas in speculo inmittit, cerni de quo
in libris de dia. per. a. in aliis casib. aliquid species
cerni possit ut quo, e. altioris discussionis, ubi videri
hū an species aliq. gōt se intra latitud. obti. u. 9.

Ad 2. Re. respecto ans. Ad eiq. gōt q. spat. multis
instantibus sic videt. Ad tal. qdē, q. angeli deū cognoscentis
ēssā sit ipsimet angelo signū instrumentale, sed n. p. ea cognitio
angelī, q. deū ex se ipso cognoscit, e. discursiva, q. una et eadē
numero cognitione angelus cognoscit se et deū; se qdē hinc
effectū dei, et deū tanquā ad huius est. Porro ad eū cogni-
tionē, q. sit q. signū instrumentale, n. e. necesse ut semper requiratur
duo cognoscentes distincte, una signū altera significati, sed satis
e. una nō cognitio cadens sub signū et significatū: q. ad
signū instrumentale tm requiritur ut cognoscat, et cognitū ducat
in cognitōē significati, siue p. ea hoc signū eadē cognitōē
cognoscat q. significatū, siue diversa, ut et docet Conim.

Read. 2.
ad 1. Instrumental

q. 2. ar. 3. sec. 3. Ad 2. Redat Deū beatīs cognoscentib. in deū Ad. 2.
creaturas

Liber I

- creaturas esse signum instans, esto in diversa cognoscere cog-
 noscat, iuxta dicta ad prioram instans. Ad 3.^m Resol. Pra-
 tasmata esse signa formalia, quae illi elicit suas cognoscere, ad
 signum a. formale in utroque requiritur ut inhaereat ei potentie
 quae illud usurat, et signo, sed satis est ut sit imago obiecti inserui-
 ens potentie alicuius, et assistential ad elicendum obiecti cogni-
 tionem, id est, extrinsecum, et eadem potentie non inhaereat intrinsecum
 cum informando. Sed de hoc in libris de anima. Ad 4.^m Instans instans
 et cognitio actualis sit signum formale, quod usurat animam ad cognoscendum
 obiecti, et negatur quod esse signum debeat distingui ab ipsa cognoscere.
 Ad 3.^m Resol. et quod ad id quod in speciebus mixtis adfertur, negatur
 quod haec species obiecti non faciat sensum. Nam non debet quis signum
 in possibili modo facere obiectum sensum, sed satis est quod quilibet
 signum aliquo modo id quod est, et sic species mixta facit obiectum
 sensum tanquam imago virtualis eiusdem, quae propria possit cognoscere
 obiecti elicere, illudque in se exprimere nona quodam sensu et
 imagine actuali, ut fuso de specie mixta docet Corin. loci.
 Resol. sec. 1. Ad id 1.^m quod in speciebus expressis adfertur, Instans est sensum
 esse signum formale, iuxta dicta, et negatur in Thomistas ex
 cogitare sententia quod eadem cognoscere, quod adfertur, species expressa
 cognoscatur.

Accepta. s.
 An id sit actu signum
 Resol.

Quae sit actu significare. Resol. nil aliud est
 quod actualiter concurrere representando obiectum ad actualem cog-
 nitionem potentie id est obiectum cognoscentis. Hunc actualem gen-
 sum non semper utroque exercet signum, quoniam nec ipsa potentia
 est semper

De Interpretatione

169

Et sensus nō fit actu cognoscens, unde ad esset signi sufficit
 esse querrere ad cognoscere excedit, nō a actu querrere. Sic in
 vis q̄ actus oculis dormiunt, species rerū obiectarū, quas q̄ oculi du,
 hō in oculo agere hnt sicut actuali visione, sicut esset signum,
 hō ad nullū actu cognoscendi actualiter querrant, eo q̄ q̄dē
 cognoscens seu sensus videndi in dormiente sit ligatus, q̄ q̄dē
 sicut signū actuali assumere et usurgare, in q̄ actuali usurgāe actu
 signū significat, et sic cōter dicitur ex flecti in q̄. q̄. s. nōmbr. i.
 ad. n. sicut S. Bonaventura ibi. q. 2. Obiectis. In deficiō signi collo,
 catz actualis representatio, q̄ ē de esset signi. Redet negando
 ans, si sensu uerborū aspiciunt in deficiō et nō q̄dē igitur uer,
 ba, si q̄dē in deficiō tū actualis representatio illigz, q̄ nō ē
 cognitiō nisi uocab. igitur actu significanti. Porro ē q̄dē
 dialecticū q̄dē, res, q̄ ad aliquē actu ordinatē sicut deficiō,
 nisi q̄dē ad eū igitur actu.

Obie.
Re.

Quaritur 6. An et quomodo distinguat̄ cognitio q̄ signū
 a cognitiōe q̄ discursū. Ratio dubitandi ē, nā distinguere debet,
 re garet inde, q̄ sage debet cognitio q̄ signū, in q̄ uel cū q̄
 nullo modo ē cognitio q̄ discursū, ut in brutis ē cognitio
 q̄ signū, q̄ q̄ species in oculo hnt aliquid uident etc. aut
 q̄ canis ad signū baculi fugit etc. nō tū ē discursus, q̄ tū
 nō ē discursus, aliq̄ hnt aliq̄ q̄dē q̄ hōi ē
 peculiaris, q̄ fieri nō ē. Itē angeli cognoscunt q̄ signū nō
 tū discursū, nā et igitur hnt species q̄dē q̄dē quas faciunt
 cognitiōes. Item aliis ut sim sequeret̄, q̄ oīs cognitio sensum
 est

Quaritur 6.

Liber I

est discursus, quia oratio fit per signum, ut per species intellectuales et ex
 parte, quod non est dicendum. Ex altera vero parte non distingui debere cog-
 nitionem per signum a cognitione per discursum patet inde, quia in signis
 instrumentalibus. ratio videtur esse discursus, ut cum quis videt hedera
 hinc sic discursit, hinc pendet hedera, quod hinc est nomen verale
 Item discursus est idem quod oratio, et oratio est oratio in qua aliquid
 ex aliquo colligitur ut in Fons. 6. Institut. cap. 1., ut in cognitione per
 signum aliquid ex aliquo colligitur, ex signo usque significatum, quod haec
 cognitio est discursus.

Re ad 1.
 parte

Hoc quod dicitur fit duas partes. Ad 1. est quod dicitur orationem hinc est,
 videtur esse cognitio per signum formaliter loquendo distingui a
 cognitione per discursum, ut patet arguere prioris generis in hoc du-
 bitandi allata. Idcirco ad arguere ex altera parte allata videtur

Re ad 1.

ad 1. quod dicitur, posse quod id, quod signum instrumentale est, assumi aliquo ex cog-
 nitione autem, ita ut res significata inferatur in oratione, et in hoc ad

Re ad 2.

rationem signi, ut signum est, ut videtur esse, ut paulo post patebit. Ad 2.
 videtur distinguendo maiorem, in qua generis definitio discursus seu oratio
 quod dicitur, nam quod dicitur quod oratio sit oratio in qua aliquid ex aliquo
 colligitur, id est, id, ex quo aliquid colligitur, esse iudicium, seu enunciationem
 seu secretionem mentis operalem, et non in apprehensione simpliciter,
 et prima mentis oratio; seu inphantasia, aut sensus cog-
 nitionem, quod nullo modo est mentis oratio; nam ex his si quod colligat
 aut cognoscatur, non fit discursus, bene autem fit cognitio
 per signum instrumentale usque, quod cognitum ducit in alterius cog-
 nitionem ad quod satis est signum apprehendere, eorum apprehensio aliud
 apprehendere vel iudicare, ut vix hedera iudicare hinc nomen
 verale esse. In signo formali magis apparet, quod nullo fit dis-
 cursus

De Interpretatione.

curusq; eo qd signu illud nequaquam cognosci, sed in hri debeat
 as a. discursus fit ex qdta cognioe qdta ac rda cogationis
 nactis, qd in qdto nulla. E, et sic patet quos rnsio ad rda qd
 qdta, us quomodo distinguat; cognitioe q signu a cognoe q dis
 cursu, de quo adhuc amplius in libris prioru; cognita n. esa
 discursus, facile erit ab ea amouere qdta cognioe, q discursus rda.

Re. ad 2. ad
 qd.

Queritur 7. An oē sūe in nāa seu esa sit signu sui similis
 ut oīu oīu? Item an imagines artificiales uel alie significet
 nāa, an ex instituto, sūu, qdta qon. Item quomodo distinguat;
 signa ex qdta a signis ex institutione, qdta hoc Fons. diz
 Inquit lib. i. Inquit. Ad 2. Releh; negatiue ex S. Augusti. in ege m;
 effado de Genesi ad litterā cap. 10, et lib. 03. qdta q. 74 ubi
 docet unū oīu n. ēe alteris oīu imagine, ac qdta nec sig
 nū, qd si ēet signū, q hoc ēet signū q sit mago, atq; mago n.
 ē, q. etc. Itē sū simile ēe signū sui similis, si ad hoc insti,
 hūtu ēet ut id representaret seu significaret, siue a nāa siue
 ab hoīb; subdit n. S. Augustini qd n. fit (a nāa uel alio)
 inditū representandi aliud, unde colliges si fieret inditū
 representandi aliud, hoc ē si institueret; ad significatū, oīno
 fore signū, sicut res uenalis foris gerdans, ē signū rerū simi
 lū in nāa ind; latentū et idē uenaliū, et sicut multe
 herbe sū signū et mago eis membri, q male affectū sanare
 solent. Ad 2. Releh; Si imagines ad representatū facta (q sū
 qdta qon similes sū in qualitatib; qdta ad n. in igit sūbsta)
 ad unū representat; ēe signū nāle; sic mago cesaris ad unū
 eū representans et in foro gonda, etiamsi sit signū ex instituto
 q ca

Queritur 7.
 An oē sūe sit
 sui sūe, ut aut
 oīu.

Re. ad 1.

Re. ad 2.

Liber I

Ap. 3.

q. ea uob. sit in state casaria, nihilominus in e signu male,
 scilicet tunc loquendo, regius casaris, q. ut sic ag. oes q. crea
 rem nouerit idem significat, ut Regardz conu. ar. 2. ad. 3.
 Reddz ex Tol. hic q. i. Signa ex consuetudine ee, q. nemo horum
 libere instituit, nec in nalia st, et nihilominus ducunt in cog
 nitione altarij, e. q. in cois nos sit, q. loco institutoris fitz, unde
 et ad signa ex instituto reuocantz. Sic magge apposite et extense
 sue mensam. sut signa grantis, uel carnie uel hore decima, aut
 sextae, q. esse hoc. Reg. solent aggoni, n. in ad illud significandu
 hoc regu institutu e.

Quaestio. II.

De Significatione uocum, scripturae, et conceptionum.

Cogita doctrina de signis in coi, tunc et iam explicans qd
 et quomodo significant uoces, scripturae et q. n. a. hoc
 regu tradita e doctrina de signis in coi. Itaqz

Quaest. 1.

581.

Queritur 1. Quid et quomodo significant uoces humanae.
 anteq. fideat. notadu 1. Voces humanas duobz spectari posse
 1. quatenus quise uoces st in genere, et sic querunt cu uoce
 trutoru, q. ad ergo quod significat diei poterit de uoce bry
 foru, dici quaz poterit de uocibus hoim, q. in genere quam
 sunt cu uocibus trutoru. 2. quatenus tales uoces st ex re,
 cutata hoim ita articulata et q. busda rebus ingoite.

582.

Notadu 2. In hoo duobz generis aiastris orationes re
 ferri solent, q. uocib. significari possunt. 1. Affectiones seu passio
 nes ad, ut dolore, coctia, appetitu, iracundia, debilitate, ui
 gore etc. q. in trutis quaz ee possunt. 2. q. est illis, q. n. st
 in trutis sed in hoo im. Et tunc ad q. sit

Contra

De Interpretatione

Conclio .1. Voces humana in genere spectatae gerunt
 ee signa naturalia significantia in ipsis glatorē, in affectiones
 et passionis internas, q̄ hōi in actibus eōs et, aut in ipsis hōe
 peculiare. Et q̄ eōs, Essetim ap. Tolē. hic q. 1. fūdamēt. 2.
 et cadet ex notatis supra. Plats 1. gars, q̄ voces, ut sic sges,
 hōe, a nullo libero instrumente instituta s̄ ut significant, et in
 significant, ut cadet ex gentia, g. nūat significant, Plats 2. gars
 eōs eōs significant sua causa, voces s̄ eōs sui glatoris, g. s̄fant
 sū glatorē. Item gemitu, clamor etc. s̄fant affectiones et passio,
 nes aīe, sed gemitu clamor etc. s̄ voces, g. significant affectiones
 et passionis aīe, adde et voces articulatas et libere factas ac
 resurgat ab hōib. ee signa naturalia quatenus sū glatorē seu
 causa s̄fant, sic ex qualitate vocis loquētū et eōrū valetudo
 longevitas, exilitas organotū, vel firmitudo pectoris etc. intelligi.
 Dices in comedis actores saepe gemit, ridet, rugit etc. nihil in,
 sig in eōrū affectionū subat q̄ hōrū vocū solent ee significata
 naturalia, g. n̄ s̄ signa naturalia. Ne negando ḡs̄nt, lz n. gemitus
 in theatro simulata exhibitū etc. s̄ significet dolore verū actoris,
 s̄fant in dolore simulatū, aut dolore in cōi, aut dolore eī hōis
 quem actor imitat, q̄ satis ē ut sit signū nāale, sicut satis ē
 ad hōe ut sit aliqd signū ex instituto, lz res quam significat
 s̄ sit ḡs̄nt aut in rerum nāa.

Con. 1.
 Voces in genere
 s̄ signa naturalia
 Plats, Con.
 1.

2.

obsc.

Re.

Con. 2.

Conclio .2. Voces hōiū articulatæ et artificiales significant
 in res, sed et ḡs̄nt res, ita Rub. q. 1. nō. 25. Fons. lib. 1. d. 1.
 sit. ca. 10. Conion. q. 3. ar. 2. Molina. 1. d. q. 1. ar. 1. d. 2. Soar. in
 1. d. 1. lib. 1. cap. 31. l. 2. S. Tho. 1. q. 13. ar. 1. et alii q̄ duas al
 ias sūtas e diametro oppositas, quarū prima ait, g. voces in res
 significanti n̄ ḡs̄nt, q̄ qua citat a Conionb. Scotū in 1. Berthor.

Liber I

Phob. Com.

1.

2.

3.

4.

5.

6.

7.

cog. i. q. i. sed nil ibi inuenio, in q. 2. & ex ipse q. nra sctia. 2. q.
 ait, q. uoces fm qceqz significati secunda Boethiu q. illud prim
 docuit. Veru nra gelusio, qbz quoad utramq. pte, i. q. uoces sig,
 nificent res ipsis hie q. q. uoces diuinit in cogitione reru,
 q. deus ipse inuenit rebz qbusda noia, ut Abrahamo, et ipse Adam
 Ganer. 2. inuenit noia dialib. q. deus in qceqz eig adduxit de
 2. q. uoces significat qceqz aii, gabet n fm ex coi sensu hoilul
 sed siglt ex multis s. Patti. ut s. August. s. Basilio, s. Grego,
 rio Nissenro, s. Damasco., s. Ambros. hu aiut tacitas mentis es,
 gitades oris sermone designari, uocem ee qceqz in deturcacione,
 q. corde nouimz uerbo, q. ferri etc. Item ex Arle hic, ubi aperte
 ait, uoces ee notas gacionu, q. gaciones illgens siglt foales
 qceqz animi ex coi interpretu mente. Pbz tae, audita uoce
 illgong hoilul de rebz iudicia & apprehensionez, g. q. uoces qfardz
 eadem iudicia & apprehensionez. Item id ee qfard uox ad q. qfardu
 inqosita e, sed e inqosita ad qfardos qceqz, g. qceqz quoz
 significabit, q. n. inqedit quo inqz unu signu goit significare
 plures res ex hoilul libera inqitoe qfardion sibi subordinatas
 unu, q. nomen rem et qceqz rei. Ssinor qbz ex Platone in
 d. ratillo et Arle in golicicis gassin, ubi habemz sermone huma
 ne institutu ee ad gmarciu hoilul et societate, q. g. gigne finit
 q. externu sermone, quo alter alteri animi sui sensa agit
 Item q. bestis e uox inarticulata et naalis respectu affectionu
 naaliu, hoc hoil e uox articulata, & artificialis respectu qceqz
 animi, sed uox bestiatu est signu affectionu, g. et uox humana est
 signum qceqz. Item si uox n significat qceqz animi, tunc
 nullum datz mendaciu. & derin mentiri ex etymologia e idem
 q. contra mentem ire, et contra mentem ire nil aliud e qua
 ut gna.

De Interpretatione

170

id, pronuntiare q mente n tenes, et signa aliq, pmore eig rei
 q n alio n ita sentit, sicut seris, pronuntiatz, non tñ uerba et
 mens qsentire debeant. Idgit si uox n significat aut significare
 debet qceptu, nulla quoq disonantia uocē et qcepta erit, et ser
 qsent nullum mendacium. Deniq ag. q ados n mēa de uerb. signif.
 magna ratio est, ut ex uerbis qstis mens et qceptus loquentis eruat
 quam res igit, et saepe uerba tm ex mente loquentis illigada st, non
 ex significatōe quā exercent erga res, unde saepe testamēta serigū
 interpretari debent, n qrendo significatōel uerborū erga res q clara st
 sed significatōel mentis testatoris, q saepe longe alia ē quā apparet.

Conclio. 3. Vox significat qceptū et rē immediate ita Rub. Co.
 in d. Corinib. q. 3. ar. 2. Soly lib. 1. stimular. cap. 2. argto. 1. Et dicit
 id immediate uox significat, ad q immediate referendū ē inposita, sed
 ad utriq immediate referendū ē inposita, q. 1. Maior ē uerba. Prior
 est ab a posteriori q audita uoce loquentis, aque q aliquis ferri
 cogitōe sua n rem significat, ac cogitōel seu qceptū loquentis,
 q utriq ex aqno significat, et qte dual. distinctis significatōib.
 q n fieret, nisi uox inposita eet utriq inunctiute. Nam si ita
 eet inposita, ut ex grūs audita n qceptū loquentis, et haec me
 diante n rem ferremus q unā significatōel, utiq n eet liberū
 utiq n rem ferri omisso qceptū finali loquentis, q tñ liberū
 nobis esse gabat quotidiana experientia, et recte docet Fons.
 1. Inuit. c. 10. q l. 3. ubi dicit q uoces significant res suas
 mediate seu remote, qceptū a. de reb. habitos. immediate iac
 qceptū tñ aduerbia mediate et immediate qualo est quam
 uox n conctiōe nra. Nam ag. igit illud signū immediate
 aliquid significat si illud aliquid sit signū alteris rei q igit
 quoq

C. on. 3.
 qceptū Con.

Libet I

quoque significat, quod dicitur priore signo mediante significari in ideo
 per tale signo significat, quod est significat et aliud signum existit rei, et
 tenet ipsam. Quod nos in negatione in opposito fieri, dicitur et mem-
 oratio de nomine, quod sit mediante et immediate significari, et quibus
 dicitur, facile auctores si cuiusque explicatio hanc terminant in re
 certe veniunt. Rub. ca. ci. ait quod voces significari questus
 ut quo, res a. ut quod, id est questus sit tale quod quo aliquid
 significat, res a. et sit tale quod, quo ordinario aliquid significat,
 sed id ipsum quod significat, sit quod questus sit quod voces. Licet ergo
 iuxta dicta in genere nostra immediate quod voces significat, res et
 questus rei, sit ex mente Rubii ad distinctionem, utriusque sig-
 nificati dicitur sit, quod quod voces questus significat ut quo, res a.
 ut quod. Atque hoc mediante et immediate sic explicat, ut di-
 cant, illud immediate quod voce significare, cui tempore signi magis
 grata est vox, illud a. mediante, cui tempore gestus, et sit signum ad
 questui vel rei signi sunt inposita nomina. Quia licet dicitur, licet
 quod ordine executionis, signi rebus sunt inposita nomina, ordine a. in
 tentionis, signi gestibus. hoc est, hinc quod sermone inveniuntur interde-
 bant questus suos gaudere signo externo, hoc in quodlibet videtur
 fieri posse, quod si res. quod quod questus representantur inponerentur voces
 quod quas significaret, et postea eadem voces questibus darentur, quod
 ita dicitur, ex S. August. et Platone dicitur Coniunct. Ex qua hoc
 trina solui poterit id, quod ex Aristotele hoc est obicitur, quod non aliquid
 sionem, usque quod dicitur quod voces conceptus significari, et quod questus
 res, quod questus immediate, et res mediante quod voces significat

R. d. d.

De Interpretatione

Ad h. n. q. q. g. g. h. h. i. i. l. l. u. u. t. t. e. e. s. i. g. n. i. f. i. c. a. r. e. , s. e. u. g. r. i. g. o. r. d. i. n. e. m. e. t. o. r. u. m. s. e. n. s. i. t. A. r. t. e. s. q. n. e. m. o. p. o. s. s. i. t. u. e. n. i. t. e. i. n. c. o. n. d. i. t. i. o. n. e. r. e. i. a. u. d. i. t. l. o. q. u. e. n. t. e. n. i. s. i. g. r. i. g. u. e. n. i. a. t. i. n. c. o. g. n. i. t. i. o. e. l. q. u. e. s. t. i. o. n. e. s. f. u. a. l. i. s. i. g. r. i. g. l. o. q. u. e. n. t. i. s.

Conclio .4. Voces humanae articulate et artificiales, quales, et signa ex instituto, seu ad glaciū tam rerū q̄ q̄estiuū, ita ex cōi sntia Tol. q. i. concl. 2. Aliq̄ putant Platonē s̄riū sensisse. Sed duob. modis illi et explicari s̄t Plato tū aliq̄ ait, voces nātū significare 1. q̄ tū illas it̄ uocē, qua uox ē in cōi, et sic nos igit̄ in gētiōe 1. diximus ēē signū naturale intentionū internatū etc., et sic quoq̄ Artes. 7. s̄ol. c. 2. az, gellat uocē significatōē molesti et incūdi. 2. Quod in m̄so, s̄tine uocis aliqualis s̄itudo s̄age gētat, ut in Latina uoce clangor respectu sui significati; ḡster q̄ s̄itudo non magis uenit huic rei q̄ alteri. Hec s̄itudo ē si aliis artificia hīs facit, ut dicam, V. G. hunc equū gētū ēē nāalel aquū et hūc hōē q̄ ex ḡsō ualide dextre imitat, stultos ēē nāalel stultū Sed hęc s̄itudo uocum et in ḡuicis ē, et n̄ talis q̄ necessario itē significatū az. oēs r̄p̄sentet.

Con. 4.

Quæritur .2. Quid et quomodo significant scripturæ. Ad h. n. q. q. g. g. h. h. i. i. l. l. u. u. t. t. e. e. s. i. g. n. i. f. i. c. a. r. e. , s. e. u. g. r. i. g. o. r. d. i. n. e. m. e. t. o. r. u. m. s. e. n. s. i. t. A. r. t. e. s. q. n. e. m. o. p. o. s. s. i. t. u. e. n. i. t. e. i. n. c. o. n. d. i. t. i. o. n. e. r. e. i. a. u. d. i. t. l. o. q. u. e. n. t. e. n. i. s. i. g. r. i. g. u. e. n. i. a. t. i. n. c. o. g. n. i. t. i. o. e. l. q. u. e. s. t. i. o. n. e. s. f. u. a. l. i. s. i. g. r. i. g. l. o. q. u. e. n. t. i. s.

Quæsi. 2.
De Significac
Scriptura
Pl.
De Significac
Scriptura

octo

certo ordine positas, ut integrè uocabula faciant. Dicitur
certo ordine positas etc. ut q̄ solas litteras scribit sine or-
dine uel alphabetu. Im̄, n̄dū censet, scribere, aut facere
scripturam, sed Im̄ litteras; ratio ē, q̄ scriptura ē signum
uocū, nuda littere sine ordine n̄ s̄t signa uocū, q̄ nuda
littera sine ordine n̄ s̄t scriptura. Jam, q̄bat̄ 1.º q̄at̄
n̄r̄i r̄nsi, us q̄ scriptura significet uoces ex Arle hic
qui idem aseruit dicens, ea q̄ scribunt̄ ēē notas eorū, q̄
in uoce consistunt. Itē experientia, nā ut certi simus de
uerbis q̄ q̄ locutū ē, ea q̄ scripturā tanquā per signa
notamus, etiamsi sage n̄ illorū eorū significatōē. Q̄bat̄
2. et 3.º q̄at̄ us q̄ scriptura significet q̄est̄ et res, nam
ex ea inspecta solemus uenire in cognitiōē q̄est̄um scribit̄,
itemq̄ in cognitiōē rerū de q̄. scripta ē, ut itidē patet ex
q̄entia. Dubit̄ hic q̄, quare Arles n̄ fecerit mentionē
ullā q̄ scriptura significet res et q̄est̄, et Im̄ dixerit q̄
significat uoces. Redet̄ 1.º Non, q̄t̄ea q̄ Arles id tacuerit
ideo uerū n̄ ēē. Redet̄ 2.º Ideo Arles Im̄ dixisse q̄ scrip-
tura significet uoces, n̄ q̄ q̄t̄at̄ scripturā, q̄est̄ et res
n̄ s̄fate, sed q̄ uoluerit adferre id de scriptura quo q̄t̄issimū
scriptum uocū s̄garet, uel ab eadē in significatiōis termino
differret, nam q̄ scriptum significet q̄est̄ et res, uenit
orino cum uoce, q̄ itidem ut dictū supra Im̄ q̄est̄us
tum res significat: hoc q̄lus a. s̄t scriptura q̄ ipsas
quosq̄

Q̄bat̄ Com.

2.

3.

Dubit̄

Re. 1.

Re. 2.

De Interpretatione

quod voces significat. *Probatur 1. pars, ut q. scriptura sit signum instrumentale ex desine signi instrumentalis supra q. 1. allata.*
Probatur denique 2. pars, ut q. scriptura significat ad glaciendum.
 quod littera sit libera iuventa et uocalib. uel consonantib.
 assignata, tu quod integra uocabula scripta libere usurari possunt
 et uocib. glaciatis, quas alioqui quodam gsonantes etc. n. expro-
 merent: sic ag. habereos uocabulu Iahona licet habeat lig-
 teras ut sic gnuciantur sit, igitur in quoties ille litterae
 occurrat n. gnuciant Iahona, sed q. sonat Adonai, ita ut
 scriptura Iahona sit signum uocis Adonai, ac si ag. latinas
 uocem glaciatis, dnas, scriberem per litteras Deg, et uoca-
 bulu deg n. gnuciantur ut litterae postularet, sed q. sonat
 doning etc. Tum denique quod scriptura n. ag. ois idem significat, ut
 probat experientia.

Scriptura e signum instrumentale
5.

Quaeritur 3. Quid et quomodo quodam significat. *Respondetur*
 q. quodam significati res naturae, ita conis contra ex arte hui.
Probatur 1. pars, quod quodam n. est ad aliq. signa quam reu. Accipitur
 a. res hui late, quod oia contra significat tam uera q. ficta, et contra
 rous, oia n. representari possunt q. quodam sicut oia illi. *Probatur 2.*
partes, quod quodam ag. ois idem significant, quicunq. unum quodam hnt
 q. iudicio e manifesto quodam ex naa sua ad silabas seu magi-
 nes tales uocum significatorum, q. habite n. gont in alteris
 cognoscit ducere, q. eiq. unig et maginos, ex sua qde natura
 et quando et signa soalia. Nam quando et signa instrumentalia
 sicut aliqui ee posse douring supra q. 1. n. dubito q. quodam
 quodam.

Quaeritur 3.
De significacione quodam.
 pp.
Probatur 1. g.

Libet I

quozz goint ee signa ad glaciū. Sic qd aliqs ag. scissum
 statuere, ut quidies 26 habuerit gectū suū. gectū gubet
 gectus, aut deus qd angelo gectū aliqūe hōis a signare ad gē
 citū, ut quotiescūqz illū homo habuerit, is sit angelo signū, ut
 eo cogito siglt hōel inuet etc. sic Fons. lib. 1. Inst. ca. 9.
 gubet gubet gectū huius soni, homo, qd uocē hōis, audimus
 ex inpositione in latina lingua significare hōel, quān isse sonus
 homo eandē reale hōel gubet ex inpositione.

Questio. III.

De Veritate et falsitate.

Duo expedienda st, 1. quid sit ueritas et falsitas, 2. ubi regiat
 ueritas et falsitas.

Quest. 1.
 Re.
 De Veritate.
 De falsitate.

Quæritur q. i. Quid sit ueritas et falsitas. ^{1.} Red d. ex S. Th.
 hinc loc. 3. quē glectiqz sequitū ee hōtū seu gformitātē in
 illū et rē cognitā. Unde facile colligis qd falsitas sit det
 nitas inter illū et rē cognitā. Declarat, sicut dicitur bonū ag. ar. 1.
 6. 1. ca. 3. sicut bonū ē bonū in ordine ad uerū, ita uerū
 ē uerū in ordine ad illū. Quia oīe ut magis illū, circa hā
 gformitātē illū et rei cogitūe duo obserua, 1. ēa ē in esse
 quasi n. illū debeat hāc cū rē cognitā conformitātē esse ficti
 eige speciei et gūti, hoc n. nequa regit: sed ēa in representā
 seu significādo, sicut imago ē gformis suo gōtye. 2. ēa gformis
 ēa ē ut mensura ad mensurātū, hāc n. censat, ill. hō ēa uerū seu
 affectū ueritate, qd ggit rei qd ergō ē mensura. Porro hū res qd ēa
 mensura illū, hū illū mensura rei. De griorē itā uiding, de g
 teriore sit hoc exēplm gēitū ab artificib. mechanicis, qd gōxū hū
 ideat mentales, quas nūqz sibi format, et sedm quas oqz extetua
 d. rigit. Tunc n. isserū hū it uerū et genuing, qd illa interna
 2. et

De Interpretatione

1001

veritas est

et artifice operatur sit inq̄ mēsa sua ē conformis, seu ad a
 magis eadē unitatē. Hinc nata ē rplex ueritas i: dr hūg
 aduocatus et inglexa, q̄ regit̄ in oīu entib. realib. ut glos
 ma us illudm diuino; talei n. s̄t quales ars dōctina h̄gerit̄:
 aut gformia ad sua gformia cōalia, a quocūq̄ us illudm em̄
 ueritas seu existētia ut nult Id. hū q̄z. sic dicitur uerū
 autē p̄ ē scdm gformia naturalia auti de hac ueritate agit mdr
 gformis. 2. dr formalis et ordinat̄e glexa, q̄ regit̄ in gformis
 falli illudm, q̄ gformis ē rei, et q̄ once in enūciatōe ageret, q̄
 ē glexa q̄ p̄deo singl̄ a Id. d̄ ordinario ab aliis ueritatē glexa
 et definit̄, Conformitas illudm gformis uel diuinitatis ab res q̄
 ueritas uel diuinitas, id ē, q̄ illudm ita gformis (s̄ enūciatōe
 affirmatiua) uel diuinitas (s̄ enūciatōe negatiua) sunt resse sint
 dicitur. 2. Quale ens sit ueritas reale uel rōis, absolute uel
 relatiua. Alē d̄ ē ens reale, et n̄ relatiua gformis, sed trascendit̄
 hū, ita dicitur. 6. met. q. 16. Cagregō, in 1. dist. 19. q. 3. Conu. q. 5. m. 1.
 ē n̄ nil aliud q̄ igit̄ cognitio ut d̄t̄ ad aquata, q̄ h̄t̄ aliquē res,
 gformis reale ad oīa n̄ gformis, q̄ hū ē n̄ q̄ nisi formis
 existat reale, atqui sage dat̄ cognitio d̄t̄ n̄ existat, et q̄dē ueritas
 reale, ac ad aquata, seu gformis d̄t̄ q̄ absolute capiendo et n̄ genere
 ueritas n̄ ē relatiua gformis. Hoc gcedit̄ Alē. Ma. et S. Thomas ag.
 Conu. q. 5. m. 1. gformis ad aquata illudm cū d̄t̄ fundari gformis aliquā relatiua
 gformis gformis, si oīa reale existat, q̄ relatiua d̄t̄ a gformis
 ueritas. dr ueritas formalis, hūc illi debet id q̄ dixit Scotus in
 cas. de Subst̄a in lib. categor. orationē transire de uera in falsā et
 uice uersa de falsā in uerā absq̄ cui mutatione: us absq̄ muta
 tione reali alicuius absolute n̄t̄r̄p̄ci, nihil n. tale mutat̄ in enūciatōe
 q̄ ex

2.

Quasi.
Quale ens ueritas.
R.C.

quod ex uera sit falsa, sed in deceptis uel relatio illa generalis uel
transcendens respectus, quoniam mensurae ad obiectum, hinc quod forte enunciat
tione mentali mutantis, illa res de se. fiebat enunciatio, ut si forte
enunciatioe hac, garies e albus, interim garies denigres. In
in aliis quibus res. non censet solum mutari ad additionem uel au
ditionem relatioe generalis. Quis n. censet murum saltu sensibile
mutatum destructa sicutine q habebat si similis ei murus destructi

Aueris.

Quaeritur. 3.º In quo sicut sit ueritas et falsitas. Angit n. abesse
et abesse sit ueritas et falsitas, et altera altera exegit necesse
se e ut aliqd habeant cui adhaerant uel inherant.

Dico. 1.
De ueritate
cognitionis.

Dico. 1. Veritas cognitionis n e in re cognita intrinseca, ita e
sicutia q Durā. in l. dist. 19. q. 5. Hanc uel q libedo. i. q. 1. art. 2. et
Jandun. 6. met. q. 2. cogit eiqde Durā. cu asseclis ueritate n
eo qformitate cognitionis cu re, sed qformitate rei cu cognita
e ad seipsa, ut res e, ita ut ueritas sit metū eius tōis in re q
uera de ueritatē. Hanc sicutia late refutant Corin. q. 5. ar. 1. nos
ita exquimus, eiqde rei ad seipsa n e qformitas, sed identitas; uer
ritas e qformitas alicuius ad aliqd, q eiqde rei ad seipsa n e
ueritas.

Dico. 2.

Veritas cognitionis e in illitu tanq in sicutio: in re cognita
tanq in causa: et in uoce tanq in signo, ita Tol. q. 2. ex Ammon.

Dico. 1. 3.

38.

Quaeritur. 1. pars quia cognitio ut adequata obiecto e ueritas, sed
haec cognitio e in illitu tanq sicutio, q. etc. Notandum hinc q illud
n sit solum immediate ueritatis actualis, sed mediantu, nā con
formitas, quam diximus ee ueritate immediate, e in ipsa cog
nitione seu cogatione illius, et hac mediantu in illitu. P. Bab
2da

De Interpretatione

103

2^a pars, quia res cognita est mensura cognitionis, et ideo generat
 obtine ad efficiendam cognitionem ueram, ut docet in libro de finibus
 1^a est in ueritate, 2^a in ea parte in causa est ueritas, seu ueritas
 est in re cognita, cuius est in se, ut dicitur Durandus Philosophus 3.
 pars, uox externa est signum quoddam interni, quod est ueritas que in
 eadem quodammodo, ergo et in uoce est aliquo modo ueritas, licet quibus
 scilicet quod uerum sit nomine analogo respectu illius, uocis et rei
 cognita; sicut nomine sanguinis respectu, pulsis arterie, et medicine.
 Nam sicut animal est formaliter sanum, ita illud formaliter uerum, et sicut pul-
 sis arterie est in significato sanguinis, sic quodammodo uox externa significat
 uerum, et sicut medicina effectiue cura, ita res cognita effecti-
 ue uera. Porro quia tres sunt operationes illius, que circa obiectum uerari
 potest, scilicet adequari, uidentur est seorsim in qua operatur esse uer-
 itas et falsitas.

Philos. 2. 5

Philos. 3. 5

+ animalis

Dico 3^a de 2^a operatione illius est ueritas que dicitur singulari ad distinctionem
 ueritatis que est in 2^a operatione quod dicitur generaliter in 1^a dicitur hic que
 in 4^a mat. ca. 2. q. 6. sec. 4. sicut dicitur de 2^a mat. sec. 3. no. 5. 6. 7. et ag.
 hoc Petrus Capreolus. sicut dicitur et est ex se 5^a Th. hic loc. 3. quis
 hominum. uidentur est diuina sententia, et uidentur esse ipsius artis 3. de finibus. c. 6.
 ubi sensu in operibus sensibilium appellatur uerum, sicut de sensu hoc
 dicit, multo magis de prima operatione illius diceret. et quibus uox
 1^a in 1^a operatione illius dicitur conformitas cum obiecto apprehensio et sim-
 plex, quod est ueritas. 2^a in cognitione diuina et angelica non est
 compositio, et in ea ueritas, quod et in 1^a operatione nil obstat esse
 ueritate, sed compositionem et diuisionem non habeat. Obicitur 1^a philosophus
 in hoc casu. In enunciationibus ueritate et falsitate, etiam negat
 in operatione

Dico 3.

Philos. 1. 1.

2.

Obec. 1.

Obic. 2. 1° negationi. Obicitur. 2. Vox una, scilicet *non* est vera aut falsa
 & nec *gestu* simplex illi *findens*, nemo enim dixerit hanc vocem
 homo esse in *affando* veram aut falsam nisi aliquid addatur, ita ut fiat
 enunciatio. Obicitur 3. In 1° negatione illud si est falsitas ut sit *cois*
 subia, & nec veritas, quia *stiora* est eadem ratio, et in quo *soto* si est
 esse unum, in eo nec est alterum, ut quia in *lagide* si est esse verum
 ideo nec si eodem est veritas.

Re. ad 1°. Ad 1° Redet. Artem dare enunciatio seu *nda* negationi mentis
 ritatem *gplexam*, quae est veritas iudicii, quae effectior est veritas, et
 frequentius usurpata et fere sola nomen veritatis sortita, &
 non a. negare *prima* *gadi* mentis veritate simplicem, quae
 sine iudicio.

Re. ad 2. Ad 2° Redet. Distinguendo *ans*, vox una si est vera *glexe* *gole*
gplexa nego; nam et vox sit sua veritate *singlt* representatio
gestu simplicem *obti*. Coniun. q. 9. ar. 3. aiunt quod vox *gplexa* seu
 enunciatio vocalis si *tm* sit vera in representando, sed est veritas
 se significat, vox a. simplex *tm* sit vera in representando, veritate
 a. si significat, itaque vocem simplicem esse *gde* *veru* signu, si *tm*
 veru significans, quod si placet: nam et vox simplex significat re
 et *gestu*, iuxta dicta in *nda* q. significando quod re est. Est signu
 veru, significando a. *gestu* rei, et *insue* signu significans veru
 quod *gestu* simplex rei, quae significat, est verus. Hoc *gole* Coniun.
 quod vox simplex si significet veru *gplexu* seu iudiciu.

Re. ad 3. Ad 3° Redet. si *grins* sequens dictu advertans.
 Dico 4°. In 1° *gadi* mentis si est esse falsitas nisi quod *acous*. Ita
 Suar. de. q. met. su. c. no. 14. Alb. Ma. Tra. de tra. cas. 9. S. Th.
 1° q. 17

De Interpretatione

10. quibus. Et de his. 10. met. cap. 12. tex. 2. et 3. le. si. cap.
 1. tex. 20. *1. q. 1. in prima pars falsitas inada hinc et ad*
 per. 27. *Et diffinitio cognoscitur suo modo, hinc non cadit in primam*
 cogitatio mentis, q. in 1. cogitatio mentis non est falsitas: nam si no,
 lens apprehendere utra apprehendo aurichalium, tunc est in 1. cogitatio
 et anglicus est autem sed aurichalium, q. qd bene apprehendo et quot
 nitor, ideo non habes falsitatem. Nec dicatis met apprehensionem
 dicere q. autem sit aurichalium, nam tunc non anglicus est prima cogitatio
 mentis, sed secunda, et utique falsa. *1. q. 1. iam secunda pars, que*
 modo usq. accens. q. est de falsitate in 1. cogitatio mentis q. q. in q.
 re et utriusque modis, 1. Quia prima cogitatio mentis subministrat na
 turam 2. q. falsa est q. sic apprehendens multum iracundum gone q. s. s.
 hinc et lapidem mihi ingratum a tergo, quotum utrumq. bene apprehendo
 facile factus su aurichalium istam, hinc homo ingratum mihi lapidem
 q. in q. falsa est. 2. Quia q. 1. cogitatio mentis quicquid aliquid est cum
 aliquo modo cum quo quicquid non deberet, ut si quicquid virtutis est
 in hoc hinc, bene q. quicquid virtutis est, sed non recte cum iracundia
 in hoc modo, q. virtutis non est adiuncta. Alii putant in hoc
 caso quodam hunc esse cogitatio aurichalium mentis, et non anglicus
 simplicem apprehensionem. Alii manendo in hoc q. sit apprehensio
 simplex putant debere continere falsam, eo q. q. dicitur occasio
 ne falsa enunciat. 3. An 1. cogitatio non potest apprehendit q.
 haberet, sed in partem dicit. Nam tunc non est distinctus in eo
 q. apprehendit, sed in q. non totum apprehendit, ut si hoc apphe
 dit

1. q. 1.

1. q. 2.
 anilly modis in
 cogitatio falsa est
 1. modis

2. us

3. us

dat ut dicitur qd sine apprehensione n̄ dicenda e falsa absolute p̄ se
 tam omissionem alterius q̄is q̄ apprehendere poterat. alioq̄ sequor
 oes eos q̄ aliqd n̄ apprehēdit, et in gissent apprehendere et falsos quod
 sine dicendū e, neq̄ n̄ notu dormientes et omittentes q̄ ego e
 res varias, quas interdū soleas, idē facitares facimus. Longe ḡm
 de aliud e de re n̄ cogitare et omittere apprehendere, et aliud citā re
 cogitare falsū seu h̄re apprehensione falsam. Unde igitur solet ab audite
 rib. recensei diffinitas inter rem et illudm, altera negatiua altera
 ḡatiua. Negatiua diffinitas e non uerba ḡatiua cu quocūq̄ alio
 obto p̄terueniam cu eo q̄ cogit, et sic ḡatūq̄ unā re cogit, eo
 igo n̄ cogit q̄ eū. quēstū aliam re, et eo igo diffinitas e cu alio
 obto, quā diffinitate n̄ debent absolute appellare falsitate, aliq̄
 ois uera ḡatū eēt falsū, q̄ ois uera quēstū ḡatiua cu uno alio
 diffinitas e ab alio. Positiua diffinitas e q̄ n̄ n̄ n̄ h̄re quēstū
 obto, sed is e de obto h̄re, e obto et in obto nequaquā ḡatiua, sed
 diffinitas. Et hęc positiua diffinitas et falsitas e se et error.

7. us
 Apprehensio est
 igitur
 Singlex h̄m
 Singlex quoad
 motū et quoad
 Duglex e apprehensio seu singlex. i. singlex quoad motū h̄m n̄ e
 quoad obto, ut q̄ apprehensio sine emittente hoc albi ubi igitur
 apprehensio in se et ut quēstū ab illud e singlex, n̄ affirmans uel
 negans q̄ negationē et in obto a. n̄ e singlex sed ḡatiua seu
 ḡatiua, q̄ h̄re et albedinē apprehensio q̄ e duo. i. singlex quoad
 motū et quoad obto, ut q̄ apprehensio det q̄ e glare indiuisibilis
 in partes: ex his apprehensionib. poterit rem e rem sed h̄re
 q̄ dicit in 3. de h̄re, indiuisibilia uel n̄ apprehēdi uel apprehēdi
 uere apprehendi. Quis q̄ e ueritate ḡatiua et in se uel h̄re
 affirmans

Liber I

inter quos est ans, q. nexus si fuerit re uera in iis, q. positionibus, tunc
 dissentis seu 3^a. mentis creatio uera est, hoc est, uere deducit quos ex
 antecedente, etsi tunc ans tunc quos falsum fuerit, cum longe aliud sit
 uere aliqd. deducere ex aliquo, et longe aliud deducere uerum; nam
 uere deduci ex alio est falsum est, ut, homo est leo, q. est rugibilis, ubi quo
 quantia estima est, ans tunc falsum

CAPVT II.
DE NOMINE.

Defin. Nomi.
ex Arto.

Primo definit Arto nomen, q. sit uox significatiua scdm glaciū
 sine hoc, cuius nulla pars significatiua est separata. 2°. Huius definitio
 aliquas partes explicat scdm, ad glaciū, et, cuius nulla pars
 significatiua est separata. 3°. format quasi obiectiones aliquas
 q. quodammodo defendit si sit iniqua, et excludens, ut oia q. uera si
 unde ut Id. glaciū est in sine glaciū, dū aut excludenda esse
 uera iniqua ut si homo, et casq. uerū ut Philonis Philoni; quare re
 centiores ex mente Arto ad glaciū definitio addit particula Definitio
 ut excludant uera iniqua, et q. aliando est efficit oracul q. uerū
 aut falsū significet, ut excludant casq. uerū et q. alia, q. postora
 uerba ex cas. de uerbo conuertit auctores.

CAPVT III.
DE VERBO.

Defin. Verbi.
ex Arto.

1°. definit Arto uerbum, q. sit uox q. significat q. cuius pars nihil
 significat seorsum et est sensu eorū q. de altero glaciū nota. 2°. expli
 cat q. sit consignificare q. et esse nota eorū q. de altero dicunt.
 3°. reicit uerba iniqua, ut, si ualeat. 4°. postulat ut uerba in enunciare
 conuertit

De Interpretatione

generatim significet *gens* *gens* in futurum aut *gentilitate*. se ostendit quo modo verba cum nos conveniunt et discrepant, ut *gens* verbum significet quodammodo aliquid, et nomen, ut, *valde*, significat *valitudinem*, interim in *gens* significat adiacentia et *generis* in *copula*, ita ut appositio solo non faciat *generis* orationem et quodammodo *entitatem* quodammodo aut *factum* significet. Hanc *copulam* ex suo modo significandi nomen in *ingratum*, *quodammodo* rem aliquid significet, unde unum nomen alteri appositum sine alio suggerit, ita non facit *entitatem*, ut *homo valitudo*.

Quaestio. IV.

De Praecipuis difficultatibus circa Nomen et Verbum accurrentibus.

Suggestio eius quod sit in *Instit. de Nōe et Verbo Fms.* quod omnia gesta sunt ex *Arte* ita ut *vis* *mentis* et *gōit* ad haec cogita.

Quaestio. I. Quare *Artes* hic de *Nōe* et *Verbo* agat. *Re. qd* et *gesta* *compositio* *gōit* a. *nae* ordo ut *actus* de *hōe* *ingrat* a *gestibus*.

Quasi. 1.

Dicitur et multa alia *gesta* in *entitatem* aut *in* et de illis agit. *Re. qd* *Ar.* hic *Nomen* et *Verbum* esse *gesta* *novas* et *essales*

Re.

Obie.

Re.

in *u. actus*, *imo* *sedm* *Artem* et *coel* *entitatem*, *caetera* et *in* *invenitur* *gestibus*, *aut* *quod* *simile*, *quas* *potius* *Grammaticus* *aut* *alii* *viderent*. *Magis* *entitatem* *in* *gōit*, *in* *Arte* et *veritatis* et *falsitatis* *re* *entitatis* *sedes* et *signum*, *ad* *quod* *indaganda* *scilicet* *est* *nomen* et *verbum* *esse* *nosse*. *Quod* *scilicet* *nomen* et *verbum* *particula* *aliqua* *appo*, *namque* *quod* *novis* *aut* *verbi* *significatio* *videntur* *extendentur*, *aut* *trahuntur* *aut* *modum* *addant*, *non* *de* *his* *sane* *mutus* *est* *Tragicus*, *sed* *suo* *loco* *mut*, *ita* *de* *his* *passim* *trahit*, *ut* *de* *modalibus* *est*.

Quaestio. II. Quare *Artes* hic sunt *definitio* *novis* et *verbi*. *Re. qd* *Ar.* *Artes* *Artes* *et* *Ar.* *hic* *est* *has* *definitio* *assignatas* *quod* *mut* *seu* *solm* *et* *fortis* *Re.* *sicut* *qui* *dicat* *definiendo* *domus*, *domus* *est* *calx* *et* *Agiles* *et* *Artes* *et* *Artes* *Artes*

Quasi.

Re.

Artes

tali ordine ggesta. Inq. n̄ st facta hie desines q̄ gēg et d̄ffra, ratio
 ē q̄a uerbu et nomen ē qd artificiatū ab hōib. libere factū, sicut fa
 tra uel amulus est. At artificiatū desinēda s̄e q̄ maad et forma de
 cat p̄los a. nel. ca. 3. lex. 6. et fons. a. Inq. ca. 6. ut, facta ē signū
 hinc figurā Jouis est. Porro nomen et uerbu q̄ maad hinc uocem
 ut docet Arles s. de generatōe h̄ilū ca. 7. q̄ forma a. hinc hoc q̄
 sint significatua ad glaciū, ut sit idē Arles sec. u. ḡblemate. s. 7.
 Quid sit a. uox gulchre docet Id. hic q. 1. ūs song ore aūlis ex
 gressu cū imaginatōe aliqd significandi. Et song, q̄a fit q̄ illisionem
 aeris in gutture est. Et ore aūlis exgressu, q̄a uidet, ūs, ḡyllōtū
 et cicadōtū n̄ ē uox, sed fit ḡcussione alarū, uel aliarū ḡstū. Et
 cū imaginatōe significandi, q̄a si absit significatio, n̄ dicēda est uox
 sed h̄i generali uox song, ut q̄a q̄ d̄ffrē respiratōe edūt aliqd
 sonū est. Alia a. uox ē litterata seu articulata, alia illiterata est.
 Illa ē q̄ syllabis expressa scribi pot̄, et talis ē uox q̄ nomē et uox
 h̄i ē debet. Haec ē q̄ si exprimi et syllabis et scriptura, ut la
 hatus carū est. si q̄a ḡo uino uelit ḡbare has desines ēē q̄ gēg
 et d̄ffra, i. ḡa ḡonere assignabit hoc, uox significatua ad glaciū,
 et reliqua loco d̄ffra.

Defio uocis.
 explicatio huius
 desinis.

Quasi. 3.
 Nota.

quid sit ḡbare
 h̄i.

quid sit Inq̄bare
 h̄i.

Quasi. 3. Quid sit significare h̄i? Hoc ut illigat̄ aduertendi
 et aliquot termini q̄ magnā uibit h̄iē s̄lthōē, u. significare h̄i, con
 significare h̄i, ḡotare h̄i, et inq̄tare h̄i: hos bene explicat Id. h̄i
 h̄i ca. 3. ex h̄i non. h̄i in Inq̄du. h̄i. ca. u. significare h̄i, ē
 ḡrigat̄ ēē signū h̄i, uel alieniq̄ ḡstis h̄i, q̄ nōib. ḡssum ē,
 significant n̄, q̄dā uoxa ḡrigali significatōe h̄i, ut h̄i, dies, hora,
 annus, seculū, mensis, cras, hodie, meridiū, uespera iex q̄. h̄i aliqua
 et aduertōia. Inq̄tare h̄i, ē tale qd significare, q̄ solet certo
 h̄i fieri, ita ut ex audito statim quozq̄ h̄i colligi possit, obiam
 ḡ. 11. 12

De Interpretatione

uocem si significat directe, ut iactaculis iouit hos matulini
 merenda hos. pomeridiani, cana uespertina etc. hoc ite appellat
 alij quodate hos. sed Tol. ex Armon. hic cas. putat probare hos
 de idē q̄ significare hos. Itaq; significare hos ē, q̄ aliud q̄m
 sigat. significat, actio, uel aliqua uel gatio, in q̄m hoc fit, et
 mensurata hoc, et gratia q̄m, uel futura, uel gense, ut Socrates
 currit, nā hic, currit, significat cursu, significatio quo hoc, uel
 gense. Et hoc ē uerbatu gōm, noia enim nūq̄ ita gōmā hos
 si enunciatōe, sed alij significat hos, alij inportant, alij neutri
 sicut, q̄m uaria noia in enunciatōe, ḡuacitate rerū usurari p̄t.
 Quasit ut. q̄. Quid sit significare gōm seu separationē. q̄m q̄ facit
 ad illud uocū, q̄ et gōmā figura, ut armiger, resp. et n̄ sōm,
 glis ut homo. Hoc ut faciliq; explicent auctores, solent q̄ gōmā
 gōmā mixtionis et gōmā gōmā. Nam q̄m fit mixtio, h̄c utriq;
 n̄sibilis ita destruit, ut fiat aliquid nouū tertiu, ut si duo
 colores misceant, gōmā gōmā destructis gōmā. In gōmā gōmā
 a. seu gōmā gōmā, et si duo uel glura gōmā, n̄ gōmā gōmā
 dāt sua gōmā formā, ut fit in aceruo stricis, ubi oīa grana s̄
 uant sua formā. Jam q̄m grammatice ex duab. uois. coalescit
 una, ut ex arma et genere armiger, ita coalescūt, ut gōmā
 ha gōmā ueterē significatōe sua, et coalescētēs acquirūt s̄
 gōmā nouā, ac si ueterē nūquā habuissent, quis ueterē signifi
 catōe occasione alij gōmā coalescendi et nouā significatōem
 in gōmā. Unde sit ut, q̄m gōmā s̄ in tota uoce, n̄ ita ampliq;
 significant id q̄ ante, sic uolentibus iis qui in gōmā. Et ha
 ad discrimen oratōis, alij n̄ ē nōmē sed oratio, q̄ ē uoc gōmā cui
 us gōmā significant separatim retinētēs antiquā suā significatōem, q̄m
 habebūt extra oratōem, ut arma gōmā. Nomen igit si sit gōmā
 gōmā

quid sit probare
et gōmā hos.

Quasi. q̄
Nota

ad similitudinem mixtionem, oratio a. In aggregati. Grammatici hoc aggregati
positionem et constructionem.

Quaestio 8.
Re.
Ad nomen infiniti
duo requiritur.

Quaeritur 8. Quid sit significare finitum, et cur nomen infinitum re
ficiantur a deficiente nomine. Respondeo. facile est sciri posse si cognoscamus quod sit
infinitum nomen. Sed quod duo requiritur. I. ut sit nomen sine parti
culari negatione, ut non homo. 2. ut possit dici de omnibus. Item quod sit quod non
est quia de eo quod negat, ut non homo de omnibus rebus. siue existant, siue
non existant, siue sint possibles siue non possibles dici potest, item de hoc igitur
dici non potest. 2. Excluditur omnia nomina positiva, quae plerumque de uno
solum dici possunt et de nullis aliis. 3. potestis excluduntur quaedam quae
sunt infinita negatione, non enim ea omnia sunt nomina infinita. Nam nomina propria
finita non sunt infinita, quia possunt tamen dici de iis quae acta sunt. Sit autem nomina
propria finita quaedam negatione explicita vel implicite, quae ista negat
re, ut in quodam agnoscere ad distinctionem nominis praeter negationem, quae
est re et agnoscere negat, ut non homo est nomen negativum, si de angelo
dicitur, quia negat de angelo humanam naturam et agnoscere ad eam: si autem de con
structione dicitur, est nomen proprium, quia negat quaedam de constructione huma
na naturam non in agnoscere ad eam. Haec agnoscere aliam valde remota est, ali
quando quae propria, et hoc absolute loquendo, utraque satis sit ad nomen
proprium agnoscendum seu proprium, licet tamen in agnoscere propria et in
telligit a natura requiritur ad auctorem. 3. propria quodammodo, ita ut ea quae sunt
agnoscere remota est negatione, non dicantur propria absolute nisi in quodam
modo cum iis, quae remota quaedam illa sunt agnoscere, quae aliam finem sunt in quodam
modo. Est autem propria agnoscere, quae in re nihil nisi forma deest remota
ita, quae sunt forma adhuc plurima dispositiones et alia requiritur deest
in solo alioque capite. Nec omnia nomina negativa sunt esse infinita, quia
quaedam illorum vel dicitur item de iis quae sunt, ut non ens, et alii, vel item
de iis quae sunt, ut non nihil, item de ex ordine contra ex hoc genere
quod

De Interpretatione

quæ sit. T. l. c. 2. q. unica, gl. ioc. 4. noia infinita debeant de oibz
 dici posse, ut tam vis q st, quæ vis q n st, l. conion. c. 4. q. 2. dt. 3.
 ad. 3. et Paul. ca. 2. q. 8. gubent sufficere ad nomen infinitum, ut dicat
 in de n entibz, seu de vis q n st.

Obiect. 1. Non homo n est vere dici de n lagide, ut, si lagis e
 n homo, qd fieri pot ut sit falsa, cu n lagis pot esse homo. R. C. Frino
 abis ce ut aliq de oib. dici pot, etiamsi n semp. R. 2. qd auctores
 ex sola dicunt q nomen infinitum debeat posse dici tam de vis q st, quæ
 de vis q n st, q ce q n st illigi in signenta ut chimera et nego
 piores transcendentiu, ut n cas est. n a. negares unguis detomi
 nati entis.

Obie. 1.
 R. 1.
 R. 2.

Obiect. 2. Sequeret q noia infinita eent noia transcendentia
 q n e dicendū. R. negando hanc sequela. Nal videt nome infinita
 et transcendentis nihilominus e magnū discrimen. et si ad transcendentis
 de quæ pluribus entib. diversissimis predicari pot. Nā transcende
 nta n transcendentia entia, id e, in de entib. dici pot, n a. trans
 cendit n entia, quoniā de illis nequaquam dici pot. Et auctores
 contentib. u. ut oginabile cogitabile, q etia de n entib. dng. differt
 nomen infinita, q e negatō extrimata, et nihil continū significat formalit
 sicut hae negatōe detra. Dicit et possit q supradicta significet in aliq
 extrinsecū sōto, infinita a. aliqd intrinsecū, l. negatiua, reuera n. des
 res qd hoc intrinsecū st n homo.

Obie. 2.
 R.

Interrogabis nū noia infinita, negatiua et privatiua significet tom et
 negatōe eide rei, vel negatōe in, ut an n homo significat hoc et eius
 negatōe vel negatōe in. R. Significare negatōe in, et qdā determinatam
 et n negatōe in coi, q determinata negatio, qd semp e aliuq determin
 nati negatio, ideo oggerere n his noib. addi cuius sit negatio, q ipsum
 n qdem significat, sed ut vera significatio nois negatiua de illat
 agnitiu

Obie.
 R.

agendis. Alij dicunt negat significari directe, et rem indirecte q' for
mari admittendi et si illanti cu' nra expositione ee synonymi. et hoc
ad 1° parte nri q'nti. Quod u. attinet ad 2°

Nota infinita remittens, q'nter a nra, q' hie nomen p'nterit, q'nt
e pars simplex talis enunciatio q' uerū aut falsū significet in ma' aliqua
determinata, p'nde nomen tale ee debet, q' determinatū q' potencie q'nt
positiua obicit, nomen a. infinitū nō determinatū potencie obicit, imo
q'nt remouet ab illitu aliqd quam ut q'ntat, atq' ite de uerbo infini
illudud. Ita S. Th. hic

Quasi. 6
Re
Verba tria sūt
1.
actione uel pas
sione s'p'ant

2
Significat = hie

3.
Constituit in se
Cognat ut dicitur

Queritur. 6. Quibnam in rigore ad uerbu' p'nterit, q'nt a noe distin
quib. De T'ldo Cib. i. Introductionis cap. 15. uideri q' uerbu' h'ra
h'ra. 1° e q' significet aliquid actione uel passione, adde uel existens
duracione nra, uel q' qualitate aut q' aliquid, ut addit idē Tol. in h'ra
h'ra ca. 3. q. unica. ut uerit, existit, durat, calat, friget, habet, etc. et in
h'ra uerbu' querit cu' noe. 2° Quod significet in h'ra seu q' p'nterit
h'ra at dubi' supra d' q'ntia h'ra q'nt et in nolo indicatio, q' sic h'ra
nra categorica enunciatio poteste uerū aut falsū p'nterit, q'ntia et h'ra
h'ra d'nt q'nt uerū, et si in q'ntionem ueniam, exponit h'ra
ad normal q'ntia in q'nto uerū erit q'ntia aliqd h'ra q'ntia
d'nt, aut uerū fuit uerū q'ntia aliqd h'ra q'ntia d'nt. 3° Quod h'ra
significet ut et uerū cu' solo id q' significat, q'ntia in se uerū
seu cogit, ita ut agnitio uerū recte aliquid solo nihil amplius desiderat
ad integritate q'ntionis p'nterit, et hoc adeo e' q'ntia uerū, ut
in nullū nōmē cadat, q' nulla ita significet ut q'ntia cogit enū
cuius, h'ra multa nra, ut p'nterit, atq' ita significet ut, q'ntia
q'ntia q'ntia e' h'ra e' cu' longe aliud sit p'nterit, et et in
cogit in q'ntia. H'ra e' q'ntia in d'nt uerū dixerit, et semper
e'ntia q'ntia e' nota, id e', ut exponit Tol. semper aliqd q'ntia q'ntia
nra uerū e' in aliq' significet q'ntia e' ad hoc ut semper ut uerū

De Interpretatione

corū q̄ dicitur, alioq̄ et nomen est uerbu) sed et illud ipse significa-
 tu de modo significandi uerbendo cū sōto et cogula significando: q̄
 ut q̄ uerbu n̄ h̄m garti n̄ale enūciatiois, id ē, significatio sūm, sed
 ē formalis, id ē, cogula; hinc ē caliges esse discrimen inter
 nomen et uerbu q̄ q̄dē n̄ ē genus rem significatū, sed genus
 modū significandi, sicut x significatio n̄ corū ē de eūm nōis et uo-
 bi, ut uisimus n̄ corū deficiōib, ita quoq̄ uarietas n̄ modo signifi-
 candi faciet ad corū inter se esse discrimen, atq̄ ita sentiunt
 Leonin. ca. 4. q. 2. at. 2. con. 1. et 3. dū geludūt nomē et uer-
 bū, q̄ dicit motū quū significandi diuersū, ēē species essēt diuer-
 sas sub suo genere, q̄ ē uox significatiua simplex.

Queritur. 7. An sit sententiā sit de particula, ē, utru u^{aueri. 7.}
 sit uerbu, uel h̄m cogula uerbalis, ut appellari solet, quiquidē ^{De uerbo ē. ST.}
 et noia aliq̄ dicitur, q̄, ut uidim, ex modo suo significandi n̄ con-
 tinent cogulam; sed uel a. dicationē oino regrad cogula, uel
 illa aliunde accersenda, et nihil aliud assignari posse q̄ particula
 est. pro decisione

Notandum. 1. An uerbu sūm, ē, sit significet existentia ex corū
 sūm, unde cū dico Socrates ē, sensus ē, Socrates existit, et q̄a sic q̄
 cui dubio inter uerba censet, ut dicim infra, ideo ex modo suo
 significandi n̄ cogulam h̄mōto debet, q̄ existentia eū sōto ē,
 gulet. Querit q̄ an aliq̄ particula, ē, sit, omittat significare existe-
 h̄m et h̄m exerceat officia cogula.

Nota. 1.
 Sū, es, est, signat
 existentia.

Notandum. 2. An sita p̄positiones esse q̄ q̄ dicatione h̄m garti, ^{Nota. 2.}
 culam p̄st, ut Socrates ē, q̄ dnt p̄positiones de 2. adiacente
 p̄nt et alia n̄ q̄. una uerbu dicitur, ut Socrates currit. An sita
 a. q̄ dicit illam particula, ē, h̄nt. adiuuēt aliquid aliud uel
 accentalē sōto, ut Socrates ē albus, uel essale, ut Socrates ē aial
 q̄ ois

Nota. 3. q. oes dat. ggerios de 2. adiacente.

Est. q. oes
est. q. oes
quos. essal.

Notandum. 3. quod quod ex mente S. Th. Avallii. 2. at. 3. ca. in 1. dist.
12. q. 1. at. 3. Ferrar. 1. contra gentes ca. 29. suero. nota. 5. ca. 7. Ha.
ibide, Al. Mag. in 1. dist. 2. agud. Conim. c. 4. q. 2. at. 4. Tole. ca.
3. q. un. garticula e. q. ter existential significat quos. essal seu ex
titatem in coi, q. ut abstrahit ab esa existente et in possibilis
nordu actu existente, id q. colligit ex uoia. q. e. garticula
a uerbo sum, estq. nomen q. retu significans formaliter, uel ex
istentiam rei uel essal ut fise. gbat. Conim. lo. cit.

Nota. 4.

Notandum. 4. quod e. si nec existentiā nec essal significat, di
cals in cogula uerbatis, seu nuda enūciāris forma significans qu
tionem. Gati. cū. 30. Hic. Grotatis.

Dico. 1.
Est. in 1. adiacente
centa e uerba.

Dico. 2.

Dico. 1. In gpositionib. in 2. adiacente, Est, oino e uerba, in
cois subia, et gbat. ratione, q. lit oia requita ad uerba ut q.
sideranti gbat.

Dico. 2. Non ingolis e eorum subia, q. dicunt, e. in gpositionib.
da 2. adiacente ggentib. esse ggerie uerbu, ita cois subia. In
gbande in dis. regent auctores, alq. dicunt q. in his gpositionibus
e significat existentiam, q. e. gais maalis gdicati eo q. tales gpo
sitiones uerificari n. gont, nisi ebra existant, ut Socrates est
albus. Hic. Gati. in 1. e. albedo sed e. existentia grotatis uisit
sensu, Socrates existit alq. Hanc g. faoel. Conim. reuincat gubate
n. oia q. ad ueritate gpositionis requit, exprimi debere. ad
hoc ut uera sit. Cūto igit. existentia requit, ea hanc
non exprimi necessario debet, gronde Est non significat
existentiā in his gpositionib. sed in entitate siue essentib.
albedinis in concreto, ut sit sensus, Socrates lit entitate ten
siue essal albedinis, q. e. alia grotatio.

oia. 3.

De Interpretatione

Dico. 3. Ista sententia q̄ ait, q̄ in compositionib. ḡsurgens de 3. edicente esse
 in cogula uerbalis, n̄ ē intelligib. In quoad compositiones ḡringentes exi-
 unt. Quis igit̄ n̄ teneant, ex eo q̄ existentia n̄ n̄tio significatur
 et ḡdualib. ut in iure dicto uidimus, et si ḡorando q̄ ē q̄er existentiā
 n̄ habeat aliud significatū male, ut Theodoricus multi uoluit, q̄ n̄ admittit
 q̄ esse seu antedictā significat, de quo in notulis 3. Hanc et sententia ag.
 Rub. ca. 3. q. 2. nō. 23. et Villalgran. et Duesany. Auod u. attinet ad ḡo-
 sitiones n̄tio, ē sententia ualde breu. eamq̄ et Firm. in. 1. ḡusit. ca. 14. Et cū
 igit̄ gloriari, q̄ dicitur. ē duas exercere significaciones, 1. existentię, 2. cogula.
 In compositionib. ḡringentib. exercere utraq̄, et in ḡositionib. n̄tio exercere
 uere in ḡositione. Obiici hanc sententia ḡderit duo loci fortis. 1. in ca.
 de Verbo, ubi ait, Verbum ē sensus nota eorū q̄ de altero ḡdant, ut eorū
 q̄ de s̄to (sugge d̄nt) uel in s̄to st, at q̄ de s̄to dnt st essalia, ac
 n̄tio q̄ in s̄to st, et aualia, ut in antedictamentis uidimus, q̄ ē
 tam in ḡositionib. essalib. q̄ ḡringentib. ē uerbu 2. In ca. 4. de tra-
 hione, ubi ait, Obiella enūciatio ē sine uerbo, nam desio hōis n̄ ē enūci-
 atio, nisi addat̄ uel ē uel erit uel fuit, q̄ ḡta ē et in enūciationib.
 n̄tio ē uerbu. sed priorem locū uidet̄, et al. loq̄ sub disinctione,
 cuiq̄ ea uis ē, ut sit uera, s̄stanti altera disinctionis pars uera ē,
 ut sit in ḡposito: et n̄ ex ip̄a meos fortis ē, q̄ uerbu et ea significat, q̄
 de s̄to dnt, satis ē q̄ ea q̄ in s̄to st: aut certe si haberem̄ aliquā
 seu uerbu, q̄ et ea significaret q̄ de s̄to essalib. dnt, ē sane eo igit̄
 excluderet̄, quo n̄iq̄ scdm̄ al. ḡorie dictū uerbu ēt: ut si, q̄ ḡdicato
 huius enūciatiois, homo ē aial, ḡneret̄ noua aliqua uox q̄ m̄taret̄,
 uerba, atq̄ idē significaret q̄ aial, ut homo aializat, Socrates humanizat,
 utiq̄ uerbu ēt. Ad 2. R̄cedet̄, nulla oratio ē sine uerbo, uel sine aliquo
 q̄ equalat uerbo, q̄ n̄ uerbu et rem aliq̄ significat et si cogula, l̄z sit
 una uox i si in ḡposiōe aliqua ē Cogula aliud significaret̄ res tm, q̄
 alia a. uocula significaret̄ cogula tm, utiq̄ utraq̄ uocula equaleret uer-
 bo.

Dico. 3.

Obi. 1.

Obi. 2.

R̄ ad 1.

R̄ ad 2.

Dico. 4.

Dico. 4. *Polissima* uerba illa entia, q̄ agunt, ep̄i ab. oino ḡḡsib. de 3°
 adiacente eē uerbu. In *Leon. Tol. d. Fouari. et ait Tol. d. Graecorum*
 & *Latinorū antiquorū. A* due uic ḡbādi. 1^a e, ad haec uox signifi-
 catiua sit uerbu, satis e ut significat cogulat ḡbādiua cū h̄e, a quo in
 n̄m̄q̄ absoluti q̄ n̄ ḡḡsib. us n̄ris essalib. quare ueritas n̄ requirit de
 terminatū h̄e, aut existentiā eēti aliquo h̄e. ut sic q̄runt dīa in ḡbādi
 e q̄ n̄ desit uerbi requirit. Dico, no e nota corū q̄ ḡbādi, id ē, n̄ cogulat
 aliqua rem q̄ ḡbādi, sed in e cogulat, q̄ ofn n̄ satis e ad uerbu. Rndent
 in q̄ haec uic ḡbādi meūt. Uerbu n̄ n̄ris debere significare rem
 aliq̄, ita ut sit pars maalis enūciationis, sed satis e q̄ uerbu sit nota
 aliq̄ ḡbādi q̄ ḡ alia uic significat, et hoc optime exierit q̄
 h̄eula e in ḡḡsib. de 3° adiacente, cū sit certissima nota aliq̄
 ḡbādi, faciatis ut id q̄ agunt, sit ḡbādi, q̄ sine e nequaquam
 futurū fuerit ḡbādi, a sine e remanēt interim in n̄ ḡbādi
 quo ming uerbu id igni q̄ cogulat, cū eēti significet. ut h̄e
 ḡbādi magis aliquantulū m̄stingit requirit z̄tū supra q̄sito 6° alla
 h̄e ex *Tol. et se fundat in alia exortione uerborū h̄e, nota*
 corū q̄ ḡbādi. 2^a Via ḡbādi e ex notando 3° admissio
 lo requirit 3° q̄siti 6°, q̄ e comunissimū inter auctores, et q̄s
 mals ex *tole. q̄ nomen et uerbu tanquā ḡbādi maales enūciationis*
 attulit d. a. uerbu eē pars maalis, nisi significat aliq̄ ḡbādi uel
 ḡbādi ḡbādi. sic igit̄ arḡtor. eē n̄quā significat s̄tā cogula
 sed s̄ng ḡbādi aliq̄ maale enūciatōis, q̄ s̄ng e uerbu. Con-
 sequentia e bona, q̄ ad hoc eēti negat̄ ab aduersariis eē uerbu
 d. agunt in eē cogula. h̄e ḡbādi q̄ uel existentiā s̄ng ḡbādi
 uel eētiā, sen eētiā, ex q̄. s̄ng e aliq̄ ḡbādi, quāto
 in ḡḡsib. de 3° adiacente n̄ris ḡbādi essentia, ut
 homo

De Interpretatione

homo e aial, sensus e, homo ht entitate aialis, namq; nihil
lis ista e signat estal seu entitate.

Dicas i. si, e, sens e uerbu, tu sens erit sens maalis enuiciatis
et qster qd nq; in quersione debet fieri estm, sed e nuq; fit sub
rectu, q. n. e sens maalis qpositionis, id e, cogula q; in quersione
manet eade loco quo antea fuit, et simul e sens maalis enuiciatis
quod significat, et quoad hoc fino ex pto fit estm in quersione
ut homo e aial, cuius sens e, homo e hns entitate aialis, in quersione
sic sonat, aial e homo, cuius sens e, hns entitate aialis, e hns entitate
hns.

obie. i.
+ et consert
nei uerbu
Rudetz q; q
ficula est et
at qas formalis
enuiciationis

Dicas ii. si, e, significat entitate seu ens, tu erit negatoria qpos
ho, quoscuq; qd aliquid de 3° abiacente; na e significat entitate
seu ens, et idem significat ea ista seu uox, q uox e apponitur
ut aial significat entitate, seu ens aialis, et ita entitas bis qd
in hac enuiciate, homo e aial, q e negati. Re hoc in terminis
trauerdantib. n. e absurda, eo uel nra, q e significat quide
entitatem, sed e modu actuantis estm, eiqde nq; copulam,
illud a. q huic e apponit, ut aial, significat eade entitatem
n. ut actuante sed get se more nouu.

obie. v.
Re.

Queritur ultimo in quomā uerbu infinitu a uerbo negato difert
ut n. currit, infinitanter acceptu a. n. currit qd negatiue accepto.
Re. discrimen aliq; apparere si resoluat; in participiu, et qdicet; sig;
nificatu uerbi nstet nois alicuiq; ut cu d; Socrates n. currit, uel
si exoni q; Socrates e n. currens, uel sic, Socrates n. e currens,
qnti modo si resoluat; accipit; infinitanter, qsteriori modo hñ e uer
bu negatu et n. infinitu, cu hoc discrimine; ut infinitanter ac
ceptum n. efficiat qpositione negatiua q; particula, n, nequaqua
alib; sup; cogula, negatiue acceptu reddat qpositione negatiua, q;
huc negat; cogula, unde particula, n, infinitanter accepta e uerbo
q; fia

Quasi. o
Re.

Offia negat significatōem verbi, negative a. accepta, relinqt uer-
bo suā significatōem, et tm gōtionē eius cū sōto negat, longe a.
aliud ē significatōem negare, et aliud relicta significatōem tm g-
gōtionē insinuari.

CAPVT IV

DE ORATIONE ET ENUNCIATIONE

Itic agit Arles hoc cap. et docet primo qd sit genus enunciatōis, et
quid ipsa enunciatō et quod duplex, 3° cū enunciatōem alia sit affirm-
alia negatiua, gōnat nōt se affirmatōem et negatōem, et ait ēē oppositas.
Genus enunciatōis ē oratio, de hac uide Fons. lib. 3. ca. 1. orationum
alia ē enunciatōem alia non enunciatōem, uide Fons. ca. 2. Quid sit en-
ciatio et quod duplex uide Fons. ca. 3.

CAPVT V

DE QUANTITATE ET OPPOSITIOE

^{enunciatōem un.}
De quantitate enunciatōem legat, Fons. lib. 3. ca. 4. et alibi, de oppositōe
legat ibide ca. 6. oia n. hōt ex sōto hoc ca.

CAPVT VI

DE REGULIS OPPOSITARUM ENUNCIATIONUM

Itos adferunt regulas seu gōrietates oppositōem, quas uide qd
Fons. lib. 3. ca. 6.

CAPVT VII

DE VERITATE AFFIRMATIONIS ET NE-

^{gationis}

Docuit Arles in pcedentib. uni affirmatōem tm unū negatōem esse op-
positā et n̄ duas negatōes in eōdem genere oppositōem (nā in diuerso
genere poterūt dua negatōes uni affirmatōem ēē oppositā ut hinc affi-
matōem homo ē albus, hinc dua negatōes oppositā, nullus
homo ē albus, quidā homo ē ē albus, prior quidē contrarie,
posterior contradictorie, qd si duo genera oppositōem) aut si in
est

De Interpretatione

201

colle genere dua negaoes uni affirmaoe opponerent, fore aq,
 pellant, et hoc maxe in contradictona opposioe obseruadu esse.
 Ratio est qd negatio contradictona debet id solu negare q affirm
 ho affirmabat, alioq si negaret aliqd aliud, fieri pot ut utruq pars
 sibi dictionis eet uera, q neutiq admitterdu e. Haec ois ut clarig
 illatib in hoc cog. iam docet qd sit una affirmatio et una ne
 gatio. Est igit una affirmatio uel negatio, q unu de uno signif
 cat, ut ois homo e albu, in ois homo e albus, et una affirmatio
 uel negatio e, q in unu de uno significat, id q duob. modis fieri
 pot, uel 1. si exisse sint duo diuersa sola, aut duo diuersa gata
 ut socrates et plato currit, socrates currit et logy, uel 2. si solum
 aut gatum sit agnouu, significatq. glura diuersa, ut si tunica in
 arto significaret hoc et equa, tu haec enunciatio, tunica e alon
 e. d. ferret ab his enunciatib. homo e albus et equus e albus,
 q. et dua enunciatioes, et in una. Quod si igit qd in talib. enunciat
 ionib, q in et una affirmatio uel negatio, seruare uellet edictio
 ne fieri posset, ut nisi attenderey ad multiplicitate terminoru,
 nulla fieret oppositio salu ueritate et falsitate. Dices in hac e
 nunciatioe ois homo e albus, q arto attulit q ex glo unis affirmatio
 in affirmatio unu de uno sed unu de multis, cu oes hoies sint
 multi hoies. R. negando ans. Adeius, gatione dr ee. qd multos
 no, interio dr ee aliqd unu uniuocu sub noe homo in hac enun
 ciatioe posit, q ag. sole satis e ut sit unu in enunciatioe.

Quid sit una
affirmatio uel
negatio.

obie.

R.

CAPVT VIII

De Futuris Contingentibus

Alia aditiones dr hac oia cogita distribuunt aut coniungunt
 ita, ut ag. alios hoc sit xatu, ag. alios 7. ag. alios aliud cogit
 ag. oes

Liber I

aq. oes in e ultimū libri primi.

Queritur ab hōe in hoc cap. utrū eglres enūciatōes oppositae quael
affirmatōel et negatōel de futuro contingente, ut cras gluet cras non
gluet habeant alterā determinatē verā et alterā determinatē
falsitatis adeo sit intra eas dicitio in qua quael affirmatōel et ne
gatio, sed et quael veritate et falsitate. Ut Aris. rāsione illarū
opōtel sūm terminos illgorū us qd sit enūciatio de futuro contingente
de hoc illgōdū

- Nota. 1.* Notandū. 1.º extors. lib. 3. Insti. ca. 4 et 5.º et Tol. hic, maad ppositiōnū
esse similitudinē seu rfectionē dicitur ad solū seu coherentē dicitur
cū solū, qd coherentia qd eē zola. 1.º aliqua dicitō solū semper
ret et mox, et nūq. ullo tēo sequari qd, et talis maad dicitō nra, et
enūciatio qd ex ea struit, dicitō nra seu de maad nra, qd si af
firmatō sit enūciatio nra, et si negatō eēt utiq. impossibilis enū
ciatio. 2.º Alia dicitō nullo modo nec unq. nra qd solū, et tūc enū
ciatio dicitō de impossibili seu de maad remota. Et si illud igitur
dicitō affirmatō sit, fieret enūciatio impossibilis, ut homo ē lapis
secus si negatō sit, nam tūc fieret enūciatio nra, ut homo n
ē lapis. 3.º Alia dicitō nra solū, ita ut n gōit in mēse, vel n
nra, ita tūc ut gōit mēse, qd dat enūciatōes de contingente, qd et
st contingentes sine afōmentis sine negent, ut homo ē albus, homo
n ē albus. Harū tria st gōra, 1.º Auadō dicitō solū frequenter
nra, quis aliqua n nra, ut homo cogit, qd dicitō, contingens ut glurōnū.
2.º Auadō dicitō nra mox, ut fōdicus inuenit thesaurū, qd dicitō
contingens a fortuna, 3.º Auadō dicitō frequenter nra et frequē
tē nra, ut homo ambulat, qd dicitō contingens ad utlibet.

Nota. 2. Notandū. 2.º Enūciatōes de hac trilogia maad posse fieri per
cogulam statū, pōntis, vel futuri tēis, ut homo est aīal,
homo

De Interpretatione

203

homo fuit aial, homo erit aial. Homo n̄ e lapis, homo n̄ fuit la-
gis, homo n̄ erit lagis. Homo genuit, homo genuit, homo genuit.

Notandū 3.º Enunciaciones de hac triglici maa goge eē uel uerles
ut ois homo genuit, uel sgltes ut Petrus, genuit. Et de his
a thimis, si st de gtingenti, e q̄tio n̄ gposita, an habeant ueri-
tate uel falsitate, ita ut si formet̄ idictio q̄ affirmat̄ et nega-

Nota 3.
Enunciaciones
Uerles.
Falses.

tionē, altera sit uera et altera falsa q̄ more et regula idictio-
riarū enunciacionū. De ceteris n̄ enunciacionib. q̄ st de futuro, n̄ e
ambiguū. Nam 1.º q̄ st de futuro uero, semg st uera si affir-

De futuro
uero.

mant̄, et eorū negatio falsa, ut homo erit, aial, homo n̄ erit aial
2.º q̄ st de futuro impossibili, semg st falsa si affirmant̄, et uera
si negant̄, ut homo erit lapis (illego q̄ ad p̄sū) homo n̄ erit la-

De futuro
impossibili.

gis. 3.º De iis gpositionib. q̄ st de gterito uel gterenti in gtemp-
maa n̄ e dubiū q̄ oes sint determinate uere uel false, ut sit Tol.

De gterito et
gterenti.

his.
Notandū 4.º Zorissima de iis enunciacionib. eē q̄tionē, q̄ st de fu-

Nota 4.

turo gtingenti ad utra libet, ut notat Tol. hic et Rub. q̄ unica.
Nam de iis q̄ st de futuro gtingenti ut gterita, fere determinata
e ueritas, ut et de iis q̄ roro quales st gterit̄ enunciaciones uerles

De futuro gtingenti

de futuro gtingenti, se ista sint ueritate determinata in altera
ex idictoriis, morali quada necessitate et determinate, ut expt̄
Rub. id e more humano loquendo quo aduertim̄ uel gterim̄

fieri et roro ingediti uel roro fieri et gterim̄ ingediti, nā
de talib. gosumq̄ moralit̄ certo gnūciare, ut in estate et uat

sereri dies etc Sic determinate moralit̄ ueritatis e illud Chri-
sti ag. Mattheū, necesse e ut ueniat scandala, q̄ ita gterim̄

gosumq̄ g idictorias duas enunciaciones de futuro, uenient scam,
tala, n̄ uenient scandala, quarū grior e determinate uera
moralit̄

Nota. 5.
Quid sit determinate ueritate uerū
de.
 moraliter seu necessitate morali.
 Notandum. 5. Quid sit ueritas determinata, seu determinate uerū ēē
 q̄ n̄ oēs eodē modo explicant. Nam 1. ag. auctōr determinate uerū ēē
 ē idē, q̄ n̄rō et infallibiliter uerū, et sic Im. g. g. uerū ēē affirma ex n̄r
 n̄ria ut homo ē aīal, et negatiue ex m̄ā impossibili, ut homo n̄ est
 lapis essent determinate uerū siue in g. g. uerū, siue in g. g. uerū, siue in
 futuro enunciare ab. h. u. g. g. uerū quatuor g. g. n̄ haberent n̄r
 necū cū g. g. uerū uerū essent, n̄ in determinate uerū es
 sent, ut Tragicū iā scribit n̄ ē determinate uerū, eo q̄ libere scri
 bant et sine n̄ritate uerū. Et in hac acceptiōne determinatam
 ueritatē suggisse Arist. g. g. uerū g. g. Pub. hic q̄. un. circa finē
 2. ag. alios determinate uerū ēē ē significare aliqd̄ q̄ re uerū
 actualit̄ ē, fuit, uel erit. Et u. g. actualit̄ ē, fuit, uel erit, Et uel
 uerū ēē, hoc ē, n̄ ingedibile et irrefragabile, uel stringens, hoc ē
 ex causa stringente seu ingedibili aut libera, q̄ g. g. facere et n̄ facere
 eo q̄ n̄ sit n̄ritata ad alterutrum, q̄lis ē uoluntas humana. Et sic ag.
 modernos Philōs. et Thilōs g. g. uerū iā accipit̄ determinate ueritas
 ag. quos determinatū ēē n̄ ē idē q̄ n̄rū ēē.

Rep. ad Arist.
 et ex Arist.

Conclusio

Phil. 2. 5.

Phil. 1. 3.

His g. g. uerū ad q̄sitū Arist. duas dabo mus r̄siones, 1. erit ex m̄te
 Arist., altera ex cōiōti p̄tia modernorū auctorū.

1. g. g. uerū ad Arist. g. g. uerū in hoc cas. hoc ē, In dicitōriis
 g. g. uerū de futuro stringente neutra seorsim sumpta ē determinate
 uerū aut falsa (ut ex his duabus, Socrates g. g. uerū, Socrates n̄ g. g.
 uerū) tota In quaxiō duarū dicitōriarū taliū intercedente g. g.
 disiunctiua, uel, et sit determinate uerū. Conclio hoc ēt duas g. g.

Phil. 2. 5. pars ex cōiōti dialecticorū regula, q̄ enunciōel disiunctiua
 docet esse uerū et q̄te n̄rō, dūmodo altera pars disiunctiōnis sit
 uerū quomodo cūq̄. Phil. 1. 3. pars g. g. uerū q̄ determinate uerū ēē
 sit idē q̄ n̄rū ēē, ut notādo g. g. dixim⁹ Arist. accipere: q̄ si deter
 minate

De Interpretatione

208

mirate alterutra est vera, nihil est in reb. contingens, sed omnia
 excident nro, qd est absurdum, cu multa sint contingetia ex rglia
 causa, tu qd causas sint ingedibiles, ut eas gluet, tu qd a causa
 libera et futura, ut ab hoc hnt libera vobis qd, ut Socrates
 peccabit, peccare n. E libera actio vobis. Itē si determinate alter
 utra est vera ac gride nra, tu n est qdultatu de reb. futuris
 nec deliberatu, e a absurda tollere ex genere humano qdultate
 et deliberate, q n e nisi de reb. contingitib. et qd ab se habere
 qd, na de nris nemo deliberat, ut utrum soleras sit oritur.
 Ex his oēs Philo catholici sanogere laudat Aristē itaq fidei vobis,
 Ecce nre quod hoc qformē iq se. agerent contingetia, et n oēs
 effectus nros de qruarit. Et qd contingetia recte rglia e ag. illum
 qd radice hnt in libertate vobis nre quod adiones humanas. 2. in
 qdntia vobis q sege e ad utrilibet, ut eos humanū ad agere et
 benevalere, ad quora utruq in ege humano e potetia, ita ut utruq
 exgelli vel ridui qnt q causas q n nris agent, ita ut ingediri
 nequeat. Optima quq Aristes in hoc cap. qntiauit de nritate,
 dū aliquot distinctiones nritatis attulit, 1. Aliq res e nra ex
 sua nra, eo qd talis sit eiq eia, ut qd homo sit aial, 2. Aliq res
 e nra ex qdise lris, ut Socrates ambulare dū ambulat, nos
 appellamq in sensu qposito, et sit oēs, qposito q lre quo vera e
 nra e vera: hanc nritate appellat Aristes ab extrinseco, vobis ex
 suggestioe lris, priore ab intrinseco. qdterea alia st nra absq
 lute sine qruatione ad aliud, ut hoc e aial, alia n nisi ex qruac
 tione ad suū qposito sub distinctione glia vel, ut Socrates ambulabit
 ex se n e nra, adde vel non ambulabit, hū lute distinctione habebit nritate
 nritatis.

Contingetia rglia
 qd Aristē
 1.
 2.

Res et nra
 nris modis.

Altera nris ex cōiore scilicet e ista. Propositiones rglies de futuro contingete

Re. ad Aristē

fit determinate veritate aut falsitate. Hanc sententiam Rubi appellat con-
 forme fidei catholice. Conon. a. co. un. Atque appellat certissimam hodie
 recognitionem ea ag. citatos tenet. S. Bonaver. Richardo, Gabriel, Hes-
 sely, Sol, Alensis. Tandem tenet. Quat. opusculo de absoluta scia futu-
 ringetia ca. 2. no. 6. usquet in 1. qe. tomo. 1. d. 66. ex gubri. S. Jozelmy
 Justino martyr, Origenes, Damasceni, Chrysostomi, Cyrilli, Hieronymus. Hec senten-
 tia accipit determinate verum vel falsum illo in modo a nobis supra notato 9.
 allato, cu quo querunt Conon. lo. ci. at. 3. du aut in oppositio. de futuro
 de respic. accentione, una si operans ea. Est futuro, ut in se erit in regis
 de eis causa, alud si operans cu eade ut gubri. in sua causa. Hic futuro
 hio unig ex dictoris e determinate a re, qd uz e futura, causa a rei fu-
 turo n e determinate, qd naut gubri. et ingelibilis. Cu eade querunt de
 i auctores q dicit, illam oppositio. de determinate vera aut falsa, qd unig
 ut aliq futuro vel n futuro, esto verum vel nro futuro nec nro n fu-
 turo sit, q auctores sumat determinat ab evedu, n a veritate rei seu
 causa eade, et ita sentit Luesig opusculo, de gratia ca. 19. no. 16.
 Quagget gubri. in q. 1. Deus scit qra ex futuris gubri. sit futura
 q. altera ex iis e determinate vera. Eas e de fide, qra gubri. qd q est
 determinate futura, illud dum annuiaz futura, e determinate verum,
 sed q deus scit futura, ea st determinate futura, alioq falleret dei scia,
 aut saltu fallibilis est. q. q deus scit futura illa st determinate ve-
 ra. 2. illud e determinate verum, quato futura annuiaz, qd aliq ha-
 bebis esse verum, sed altera ex talib. annuioib. aliq habebis esse au-
 tuale, q. qn futurum e determinate verum. 3. Altes in hoc casu n pmet
 nit in oppositibus u. 3. lib. gubri. de futuro dari in altera detet,
 minate veritate aut falsitate, q. ite asseredu de gubri. e n. qd sed
 ratio, cu ag. videtur sint in sua causa significata haru gubri. Et hio
 mo flabit, aliq homo n flabit, atq. haru, Socrates flabit, Socrates no
 flabit, gubri. cu glaris verificata sit rae alenig sglris. Hae
 e gubri. Conon.

gubri. q. 1.

2.

annuiaz +
3.

obvies,

De Interpretatione

207

Officium, quod dicitur, illa infallibiliter futura est, q. nro, quodlibet est
 ostendit. Et distinguendo eas. Infallibiliter futura est q. dicitur ex q. deus videt
 licet illa futurum. Infallibiliter futura est ex aliqua causa infallibili, nego.
 Quonia et si infallibiliter futura sint, et tamen ex causa q. ingediri q. potest
 futura est. Et sic distinguuntur quodammodo. Futura est nro ex hypothese
 us ad q. deus videt, seu nro sensu q. dicitur, in q. h. us deus videt, q. alij
 appellat nro extrinsece, q. dicitur. Futura est nro ex aliqua causa nra, q.
 q. alij appellat nro intrinsece, nego. Negat deniq. ultima q. dicitur, q. n.
 tollit necessitate ex hypothese q. dicitur intrinsece rei orta q. causus q. dicitur,
 gentes. Amant n. si videt ambulante, effectus ille ambulat, et nro in
 sensu q. dicitur, q. nro sensu q. dicitur, q. nro sensu q. dicitur, q. nro sensu q. dicitur,
 hinc in libere ambulat in sensu dicitur, quide modo nimirum est nra
 in ordine ad vidente, sed in ordine ad causus ambulantis q. est libere et
 ingedibiles, hoc deniq. usum tenentia e, scilicet speculatione dei, qua us
 q. dicitur cognoscit nra ex q. fuerit, q. nro sensu, et futura est, nro addere necessitate red
 q. nro deus dicitur e, ac gubernans oia ideo cognoscit oia, nro tamen cogno
 scit admodum red. q. nro modum agendi, nec ex q. dicitur. fuit nra. Aliis ob
 rationes solunt. Corin. at. s. quis obicitur hircos, Jurgis, Bassolis, et
 Catharins, q. dicitur opinant. Plura de his Thlogi.

Offic.
 Re.
 + con. caso
 Disputatio
 Futura et inge
 Deo videt, q. dicitur.
 Futura et ex nro
 causa, nego.
 uel.
 Nro extrinsece
 q. dicitur.
 Nro intrinsece
 nego.

Quaestio V. De Quibusdam Difficultatibus Circa Enunciaciones Occurrentibus.

Quaerit. 1. Quando et in toto definita sit enunciatio. Duo quibus
 et ratio dubitandi de utroq. e. De primo q. dicitur, q. dicitur sic definitur
 enunciatio, ut e. Ep. Flor. lib. 3. ca. 3. Enunciatio e oratio effectus q. ne
 nro aut falsu significat, q. definit nro quere nro q. dicitur hinc, nro
 sic aut q. dicitur
 dicitur, ad verbu, enunciatio oratio nro ois e, sed in qua veru dicitur
 aut falsu dicere nro. De 2. vero ratio dubitandi e, q. dicitur quare
 multis oratio. quas in dialectici negat ee enunciaciones, ut q. dicitur
 nam q. dicitur et ex corde aliquid q. dicitur ac sic q. dicitur. V. q. dicitur
 nro q. dicitur, ille fuit oratio q. dicitur q. dicitur si veru q. dicitur, aut
 falsu

Arasi. 1.
 Defio. Enunciaciones

Libro I

falsū q̄ d̄ uere cogit. Quare tales oratioes s̄ s̄ hypotheticae ut, si
 homo h̄t alas uolare possit, q̄ cū sint uere uel falsae q̄ t̄ s̄ enunciatioes
 q̄ n̄ h̄t iudicium sed quæsiuū est. cū t̄n̄ ois enunciatio op̄are debeat
 iudicium. 2. Quia n̄ q̄s̄t̄ d̄r̄ oēs enunciatioes: dant̄ n̄ enunciatioes q̄
 nec uerū nec falsū significat d̄m̄p̄ inelubiles. Ut ista; haec cogitatio q̄
 scribo falsa ē.

Re. ad. 1.

Re. Quoad i. melig q̄t̄ n̄ latino idiomate definitio enunciatio ex uere
 et falsis q̄ definitioes sicut nos ad uerū ex Graeco uertimus, cōel̄ t̄n̄ latine
 definit̄ retineri posse iudicio, et ut bona sit, ad sensū eiq̄ quā nos gerimus
 illi debere. Diximus q̄ enunciatio oratio n̄ ē ois oratio (q̄a multae s̄
 oratioes q̄ enunciatioes n̄ s̄) sed ea t̄m̄ n̄ qua uerū dicere aut falsū
 dicere: idē, q̄ n̄ absolute ē uera (nā s̄ gr̄ma m̄t̄is cogitatio n̄o s̄ om̄
 n̄ones quāq̄ alie, q̄ enunciatioes n̄ s̄, uere esse q̄t̄, si uerū cū sint signa
 quæsiuū quadrat̄ cū quæsiuū quorū s̄ signa) sed q̄ ē uera in dicēdo. Verū
 a. dicere nihil aliud ē q̄ oratio loquendo q̄ absolute iudicare q̄d̄m̄ inesse
 s̄t̄o q̄ nulli oratori alii querit̄ q̄ enunciatio. Cōis igit̄ definit̄ sic illi
 debet, Enunciatio ē oratio q̄ uerū aut falsū iudicium significat, q̄a dicere
 uerū ē facere et exprimere iudicium de quæsiuū uel disquæsiuū q̄
 dicenti cū s̄t̄o q̄t̄ a q̄te rei quæsiuū uel disquæsiuū s̄t̄: dicere falsū
 ē facere et exprimere iudicium de quæsiuū uel disquæsiuū q̄t̄
 s̄t̄ a q̄te rei n̄ s̄t̄ disquæsiuū uel quæsiuū. Ex his quosq̄ q̄t̄et̄ re
 cogitatio ad rōd̄ dubitandi.

Re. ad. 2.

Re. quoad 2. recte definita ē enunciatio seu cogitatio descripta, q̄a uerū
 aut falsū dicere ē cogitatio, q̄t̄as enunciatioes q̄ est. Cūq̄ est t̄m̄ ē enūci
 are uerū de altero, q̄t̄as est. Cūq̄ s̄q̄t̄ gr̄m̄ esse uerū uel falsū, quod
 re rei significat̄ uel n̄ quadrat̄. Ita contra D. ab̄n̄, q̄d̄t̄ Reub. ca. q. q.
 3. n̄o. 4. et s̄t̄ib. Thom̄. et D. s̄t̄ib. aūt̄, idē q̄ q̄t̄as cogitatio descripta
 t̄m̄ ē enunciatio q̄ definita ē est, q̄ illa nobis notior sit. Ad rōd̄ de
 d̄m̄d̄i Re. i. q̄t̄ negando aūt̄, q̄a n̄ querit̄ illis oratori s̄t̄
 t̄m̄

Re.

Re.

De Interpretatione

Veris uerū dicor, et si sint uere, hoc ē, menti spemes nihil tñ ab
 solute iudicant. De hypotheticis tñdet, facile posse ad iudicium
 reduci, et q̄a st orores q̄m̄taq̄ aliqua p̄sentationis uerū sint,
 ideo q̄m̄q̄ nex ille attendit, sedm̄ que uerū, itere aut false, et n̄
 ige extenores. Ad 2. h̄c. secundo ans, ad instatū de insolubilibz
 seu falsificabilibz (ut appellat) dno eipodi enūciatōes p̄t h̄c q̄
 positio q̄ scribo ē falsa, significare uel i. seigas eisdē nō uel i. di
 uersas, alias p̄positiones de alia m̄a factas; si i. tñdent aliq̄,
 cū nihil seiga significet neq̄ has p̄posicoes seigas significare, p̄nderos
 q̄ctu sui nec ueras nec falsas ēē. Si i. quod aliq̄ n̄ f̄io dicit,
 tñ existimat, tñc si sit q̄ alia p̄positio; oīno hanc fore uerū
 uel falsū q̄t illa alia p̄stituta fuerit: si a. n̄ sit alia tñc
 itidē nec uerū nec falsū fore q̄ nihil significat, ut si dicere h̄c
 homo centoculq̄ ē doctq̄, cuiq̄ u. s̄tm̄ nullū habeat significa,
 tñ, q̄q̄ cū iam nullū h̄c sit homo centoculq̄, ideo nec ue
 ra nec falsa ē, nisi fortasse falsa tñ negatiue, hoc ē, oīno
 nihil significans, sicut h̄c scyndagq̄, Blutri, q̄ tñ exteriore
 p̄ticiandi forma ē enūciatio, et q̄a p̄flata ē ex iis q̄ n̄ significat
 ideo ige uera ēē n̄ q̄t nec falsa, nisi tñ falsa negatiue, hoc
 ē, neutru h̄c na ueritate nec falsitate p̄p̄ie dicta. Et q̄
 tñc. 7. in p̄t̄u H̄sqa. circa finē adfert plures casq̄, in q̄b. de
 ueritate enūciatōis aut falsitate ancess dubitatio esse q̄t, m̄to
 cederos h̄c p̄m̄t, s̄kdetq̄ forti custodia custodit p̄m̄te, et iunq̄
 uit quilibet dicenti sibi falsū uelle deturbare de p̄m̄te m̄
 aq̄, quilibet u. dicatē sibi uerū uelle sinere ad iter officiatū.
 Venit q̄m̄tq̄ sophista et dicit ei, tu iudicās me de p̄m̄te, et h̄c
 dubitat de ueritate istiq̄, si n̄ ē uera et quilibet dicatē uq̄
 tñ sint transire q̄ dimittet q̄m̄t. Si dimittit et n̄ p̄m̄t, tñc
 erit

PL

erit faba; videt Eriq in m. et ¹ angalis gontis favore hae ueram
uel falsam, at qd a hoc immoenti tenentis uiderat capite, sicut in
gas fit & Gell. lib. 9. et. 9. Noct. Attic.

Quasi. 2.

Quasi. 2. In mentalis enunciatio sit unq. no. quod aut quibus
uel glures. Unq. u. no. quod e q. n. e. interius, et sensu q. n. e.
utru. faciendo enunciatio metale. habeant glures quod q. n.
les us. scti, q. n. e. et copula, inter se n. copulatos aliter q.
In ordine aliquo, ita ut n. uerent glures no. in u. habeant
unq. quod q. n. e. et simplice n. se q. sola representat e. ut
multiglex, ad hoc ut uideat.

Nota. 1.
Enunciatio
p. ueritatis et
aggressionis et
Judicium

Nota. 1. Inuidi a Scotistis enunciatio metale in agghesi
re et iudicatio a; agghesiua uocat in aliq. supposito aliam in
dicio seu assensu uel dissenso fit qd in mente formata enu
ciatio, ut in aliq. subito audit hanc, astra et gata, n. uerit
In agghesi uel dissenso Gell. Iudicatio uocat ipse assensu.
Hae diuisio multis disgluet Gell. in Fons. q. mot. sec. cap.
sec. 6. et Corin. ca. 4. q. 4. ar. 1. in 1. agghesiua q. agghesiua illam nu
q. posse ferri in q. n. e. et copula, qn. simul habeat uerit
e. ut et n. sit in sola agghesiua. Sed n. uales qn. disgluet
e. ut e. ut exigitia q. n. e. dari ante iudicium agghesiua termi
notu, mo. d. copula q. aliq. facit, n. uerit sane elicto n. uerit
dicio aliq. audita agghesiua heretica, e. ut q. hereticus h. uerit
us iudicium hereticum. Inq. q. uel dubio n. aliud uoluerit Fons. et
Goni. q. 4. 2. metis agghesiua nulla fiat enunciatio agghesiua, sed ois
enunciatio q. fit q. 2. agghesiua ut iudicatio et q. 4. q. n. e. quod q. n. e.
e. ut q. n. e. in enunciatio agghesiua, illa in agghesiua n. sit enunciatio diuisa
e. ut sit erit In q. n. e. de n. uerit; et q. Scotista id q. fit q. n. e. quod n. e.
sim. q. n. e. enunciatio dicunt sed cu. addito agghesiua, uerit termis illo
ut illis n. e. cur eos reiciant. Jam q. in n. uerit q. n. e. q. n. e. utru.
ille

De Interpretatione

ille actus q̄ ē iudiciū, et n̄ solē apprehensio terminorū sit simplex q̄
liber vel gēnita ex duobus aut tribus.

Notante. 2. ex Corin. ca. 4. q. 4. ar. 3. gēnitiō ē alicuius cogitōis in
tellectu q̄ glicet ēē posse in formale, virtuale, obiectiva, et suggesti-
vā. Formale gēnitiō ē, q̄ cogitō p̄stat multis gēstib. distinctis.
Virtuale, q̄ ē factū unū actū, agellat t̄n multis et varia obm
ē attingit. Obiectiva, q̄ semper cū virtuali iuncta ē. Itē dicit, cum
obiectivi gēstū a mente gēnti s̄t ḡlures. Suggestiva ē, q̄ actū sim-
plex illū suggestit ḡlures ante cedentes circa obm in q̄ debet
p̄dere. His ḡnotatis

Dico ad Quæritā, Enunciatio mentalis iudicativa seu iudiciū ē unū nō
simplex gēstū, exisse representat et iudicans functionē vel distincti-
ōē ḡditi seu duorū extremorū; Confuse a. et 2 dario representatōis
igā extrema, quatenus ḡnditiō eorū sine iis igitis attingi n̄ p̄t. Ita
Boeth. hū ca. 4. Gregor. Trinitatis q. 1. ḡlogi ar. 3. S. Tho. 1. 2e q. 90
ar. 2. Tol. 3. de dū q. 19. P̄bat, 1. q̄ pars us q̄ sit unū nō gēstū. 1. ex
verbalib. q̄. ḡntōi auctores hūc gēstū seu iudiciū exprimat. Boeth.
nūtu vel admittit, S. Tho. gēntū vel dissentū agellat. 2. cogitā
nō unica voce et cogitātiōcula aserimq̄ negant, sentent, dissenting
ut, ē, n̄, ita, n̄c, nequaquā etc. gēstū terminos apprehendim. 3. a s̄tbe
uolūis, q̄ simplici actu tē ḡlectib. vel tenoret, ut uolū, nolū, etc. ḡ
setim cū illū ḡstantior sit uolū. 4. Si enunciatio mentalis ḡ
cū intrinseca ḡlurib. gēstib. quorū nullū seorsim sit ḡgātū et
essētū gēntū 2. cogitō t̄n erit nihil aliud q̄ aggregatū quoddā
ex prima cogitōe mentis, ad cap̄ essētū n̄ difert. si a. unū ex
illis sit ḡgātū et essētū 2. mentis cogitō, t̄n n̄ poterit alij
assignari nisi gēstū iunctionis seu cogula, reliq̄ ḡfuerūt
ad 2. cogitōe quis n̄tō suggestorū ad 2.

Dicitur
Compositio ē
et glex.
Formale
virtuale
Obiectiva
Suggestiva.

Dicitur seu Re-
ad Quæritā
Re. affine.

Boeth. 1. g.
1.
2.
3.
4.

2. 845

Liber I

27
Pars 3

2^a pars itide g^{ra} p^{ar} entiaatio mentalis e cognitio q^{da} et q^{dem}
giunctionis q ⁿ est etia nisi extrema aliquo modo respiciant subte
ofuse (hoc est n^o ex^{te} est q^u g^{ra} q^u ext^{er}metu illa ualida dare et q^u q^u
in illis est, q^u t^u giunctione illoru extremoru n^o igit^{ur} extrema iudi
catu^m est) q^u ante giunctione uel giunctoris cogitod^o distictio est
grima metis q^u ad^o ag^gre^{ta} est, ne illis forre^t est iudicio in re n^o
bene sibi est g^{ra}

Ut aliaru opinio^{ne} astta soluant^{ur} est oculis h^uda q^u duo n^ota notanda
tationi n^ota q^u p^{ar}ta, q^u o^{mn}ia n^ota p^{ar}ta est t^u q^u entiaate iudicativa
n^o ag^gre^{ta} h^uda n^o u^lto q^uedim^o q^uare ex g^{ra} sibi n^o g^{ra}lib. q^ulib.
distictis, quoru alig ag^gre^{ta} t^u t^u, et alig s^o t^u, et alig cogit^u; q^uo
n^o t^uis cogit^u cogit^u est iudicio seu entiaatio mentalis, sed illa cogi
tio q^u cogit^u q^uoq^u facit, unu de altero iudicando, n^o facta seu facit
ta t^u ag^gre^{ta} t^u. It^e n^o negans s^ol g^{ra} s^ol entiaatio mentali, q^u ex
notando n^o q^uedim^o illi g^{ra} s^ol q^u est cogit^u est salte^m ofuse
multiglex: it^e u^lto q^u ag^gre^{ta} multis distictis: it^e g^{ra} s^ol
n^o, q^u d^ucing s^ol h^uda q^u g^{ra} s^ol iudicatio^{ne} g^{ra} s^ol g^{ra} s^ol g^{ra} s^ol
g^{ra} s^ol: negans t^u n^o g^{ra} s^ol format^o.

Iudicio sine re
mentis cogit^u
q^u t^u g^{ra} s^ol
t^u mentali

Obic

Obicit m^ug nobis Vasquez in i^o q^uo t^uo r^u. d^u r^u. ca. 13. et Bucha. 444
no. 39. uocet entiaatio^{ne} s^ol distictu^m, q^u est q^u g^{ra} s^ol. P^{ar}ta q^u uocet
est signa q^u g^{ra} s^ol, q^u si signu^m est distictu^m et multiglex, est significati est
disticta et multiglex. It^e negans q^u g^{ra} s^ol u^lto q^u, illi n^o est multo te
mior et simplicior et g^{ra} s^ol q^u lingua, uade n^o est u^lto q^u q^u loqua
claro. ext^{er}metu, ille una illu^o h^uda seu g^{ra} s^ol illu^o. s^ol g^{ra} s^ol
q^uoq^u signu^m nequa^m s^ol adu^o multiglex est g^{ra} s^ol. Na^m he^o s^ol
uocet significat unu^m h^uda d^u. Tul. Cicero, h^uda est signa unu^m re^m. p^{ar}
ser^uim n^o. il t^u s^ol q^u significati est ualide in se g^{ra} s^ol, et multo re
g^{ra} s^ol seu s^ol g^{ra} s^ol, q^u n^o est g^{ra} s^ol ante g^{ra} s^ol g^{ra} s^ol s^ol
n^o g^{ra} s^ol q^u mult^u et adu^o illi n^o est q^u n^o nisi m^ug d^u q^u est

q^u

De Interpretatione

si sit ex primi verbo uno, nisi illa quae hinc exprimitur. Unde in vocali
 enunciatio ideo fit gloriis voces, ut legenti vel audienti si in significet
 rem mentis agens, sed et prima quae dicitur aut querere debet, ut n. q.
 audit debet prius apprehendere extrema antequam cognoscatur aut iudicet cognoscit
 si g. vocalis enunciatio nulli sine sua sequitur e dicitur in cognoscit g. hinc
 finis, debet ut ita modo facere, ut audientis dicitur dicitur ad eandem
 questionis cognoscit, quod fit et responderi vel terminari, et ab audiente
 et prima quod prius apprehendi fit.

Finis vocalis
 enunciatio est
 ducere in cognoscit
 finitiam.

lex hinc dicitur nota quod primo est enunciatio posita et in cogula
 et a Fors. lib. 3. appellatur Qualitas essentialis, in d. d. differa enunciatio, qua
 differt ab aliis modis. Patet 2. enunciatio mentalis dicitur a gri
 ma cogitatio et in hoc, et ista sit una, illa duo vel plures partes, sed g.
 enunciatio mentalis ut cogitativa seu actuali giungens, et fieri p.
 uno quod, prima autem singula apprehendit et in giungens iudicando
 seu unum alteri attribuendo. Patet 3. Divisione enunciatio in affirmativa
 et negativam et generis in genericis, ut ait Boeth. Lianon, Tol. et Rudig.
 Boethio e, quod effectus enunciatio in eorum aquatur giungat, in his membris,
 et genera assignant, eadem membra generis diversitate copula quod fit affir
 mati et negati, et nulla datur quod sit vel affirmata vel negata, sicut
 nulla animal, quod sit vel brutum vel rationale. Atque et si recte sentit Bo.
 rana Novalis lib. 1. prius. cap. 1. quibus e membra analogia eorum quod ois
 affirmati sit prius negati, sicut animal grius e sicut quod gulis, quod fit in a
 ralogice sanu, ita quod affirmatio et negatio fit analogice enunciatio
 no a univoco. Atque quod Soto lib. 2. simulata sentit quibus e dicitur
 sionem soti in absentia, eorum quod affirmare et negare sicut absentia an
 cianis. Sed negatio e absentia, dicitur e dicitur dicitur dicitur eade
 partes essentis et formales cogitatio enunciatio, abo modis relinquunt
 unde terminari in affirmati et negati, sicut forma posse et forma legibus
 et prima

Nota 1.

Nota 2.

Nota 3.

Liber I.

et forma puri mutant speciem. Et si maneat utrobique, eade[m] manet prima.
Quæstio 3. *Arbitr. 3.* Ar[istote]l[is] q[ue]stio[n]e[m] et ex ip[s]o Fons. de oppositio[n]e d[ic]tionu[m] tradit
 lib. 3. ca. 6. sicut n[on] est uerum, ut si altera ex d[ic]tionib[us] sit u[er]itas et
 altera falsitas n[on] fore simul ueritas aut falsitas, sed semper altera ueritas
 et altera falsitas. Ratio dubitandi e[st], q[uo]d u[er]itas multo u[er]itate oppositi posse
 1° sicut homo e[st] albus, alius homo n[on] e[st] albus, utraq[ue] e[st] ueritas, aut ueritas de se
 sicut n[on] o[mn]es ho[m]i[n]es s[un]t existentes albi, nihilominus alius homo, q[ui] s[er]u[us] e[st] co[n]s[er]u[us],
 sicut n[on] e[st] n[on] e[st] albus. 2° o[mn]is homo e[st] albus, p[er]tinet n[on] e[st] albus, q[ui] e[st] de se
 3° falsus, q[uo]d si n[on] paulo n[on] e[st] albus et p[er]tinet alius. 3° Nullus equus e[st] n[on] u[er]itas
 ad e[st] albus, alius equus e[st] n[on] u[er]itas ad e[st] albus. Utraq[ue] e[st] ueritas, q[uo]d p[ri]or e[st]
 albi inductione p[ro]ueniunt, n[on] e[st] u[er]itas ratiocinatio[n]is, dicit illu[m] n[on] e[st] u[er]itas
 cu[m] multe e[st] albus sine ip[s]o facta s[un]t, et o[mn]es sine ip[s]o fieri possunt.
 4° Posterior e[st] se gaudet, q[uo]d n[on] u[er]itas e[st] albus sine equo. 4° de ar[istote]l[is] e[st] ratiocinatio
 rationale, e[st] falsitas, alius dicit e[st] rationale, n[on] e[st] falsitas. Utraq[ue] e[st] ueritas
 ut gaudet ad oculu[m].
 5° 5° sicut dicitur aliqua scia e[st] dicitur, alius dicitur aliqua scia n[on] e[st] dicitur.
 Utraq[ue] e[st] ueritas, de p[ri]ore n[on] dubitatur, de posteriore gaudet, q[uo]d dicitur n[on] u[er]itas
 ratiocinatio[n]is n[on] e[st] dicitur in medicina, saltem co[n]tinet, et sic alius dicitur,
 aliqua scia n[on] e[st] dicitur.
 6° 6° de lignu[m] e[st] de lignu[m], alius lignu[m] n[on] e[st] de lignu[m]. Utraq[ue] e[st] ueritas,
 p[ri]or q[uo]d identica, posterior q[uo]d gaudet n[on] e[st] id e[st] u[er]itas.
 Sed his n[on] obstantib[us] dico ea q[ue] ab Ar[istote]l[is] et Fons de d[ic]tione dicitur,
 e[st] u[er]itas u[er]itas. Ad instantias a. q[ue] attinet, facile illa soluentur, ostendit
 n[on] e[st] e[st] d[ic]tiones d[ic]tionis allata ratiocinatio[n]is quare n[on] s[un]t d[ic]tionis. Notetur
 a. negatis ea q[ue] ad d[ic]tione[m] requirit Ar[istote]l[is]. 2. e[st] e[st] ca. 9. q[ue] Fons.
 translulit in suu[m] lib. 8. ca. 12. negatis ut terminu[m] s[un]t s[un]t idem,
 deinde ad id e[st], 3° similiter, 4° in eod[em] t[em]p[or]e, q[ue] o[mn]ia fusig explicat
 Fons. Deinde ad instantias sic fudeb[ur]. Ad p[ri]ma[m], n[on] e[st] d[ic]tione[m],
 q[uo]d n[on] e[st] cetera ad d[ic]tione[m] requirit, ut terminu[m] s[un]t idem
 et n[on]

Re. ad Ar[istote]l[is]
 2. q[ue] Fons et
 Ar[istote]l[is] dicit e[st]
 u[er]itas u[er]itas
 Nota. q[uo]d ad
 d[ic]tione[m] requirit
 1. 2.
 3. 4.
 Re. ad i[n]stantias
 1. 2.

De Interpretatione

215

et n̄ in altera ḡposiōe angustiores in altera laxiores, unde ḡcaat h̄c
 idictio q̄ in ḡriori enūciōe accipit̄ homo q̄ h̄ōib. existētib. In t̄m
 et h̄t statū. De quo vide Fons. lib. 2. ca. 36. in ḡteriori q̄ existētib.
 et et impossibilit̄ et h̄t ampliōes in la cōtē. Fons. lo: ci. ca. 37. et
 38. documento. 7. Ad 2. r̄ndet̄ q̄ ēē idictionē idē, q̄ in ḡteriori
 re ḡposiōe ē Petrius q̄b̄is us q̄d̄q̄, et n̄ cōs ut homo: ḡonah
 loco q̄d̄ri aliq̄s homo, et exist̄ idictio, quare n̄ mitti ē utramq̄, it̄
 t̄ ḡposiōē ḡore ē falsā, q̄ si ḡonah h̄c ē falsā, t̄is homo ē
 albi, satis ē ad veritatē s̄dicent̄is q̄d̄t̄, aliq̄s h̄ōē n̄ ēē albi,
 iam si sub signo aliq̄s subsumas q̄lamq̄ q̄b̄re, et n̄ cū r̄ōe cuiq̄
 verificat̄, fieri utiq̄ q̄t ut falsā enūciōē facias. Ad 3. R̄. n̄ ēē
 idictionē q̄ nulli ep̄s et aliq̄s ep̄us m̄ibi accipiunt̄, in varia sup̄
 ḡositione, n̄a in ḡriori accipit̄ distributivē in la Fons. lib. 2. ca. 37. in
 ḡteriori. distinctionē, in la cōtē ca. 31. documento. 2. q̄ si in ḡriori
 quoz̄ accipit̄ ḡuse, utiq̄ futura t̄t̄ aliqua idictio. Ad 4. R̄.
 subiecta illorū ḡposiōē n̄ ēē cōt̄ sed diversa, unde n̄ mitti nullam
 ēē idictionē, sicuti h̄c n̄ ē idictio, Socrates ē doct̄, Dāns n̄ est
 doct̄. q̄b̄ a. n̄ ēē cōtē subiecta, q̄ ḡriori enūciōis s̄b̄m. ē hoc
 dictum ē animal ē rationale. ḡterioris a. Hoc dictum ali
 quod animal est rationale, q̄ h̄t utiq̄ d̄uorū. Dices, alit̄ altera
 ex illis ē un̄st̄ altera ḡlaris it̄ altera aff̄m̄ altera neḡ
 t̄iva, q̄ n̄ est illis idictio. R̄. altera ḡt̄ ē aff̄m̄ altera negati
 vā, sed nego altera ē un̄st̄ et altera aff̄m̄, q̄ utraq̄ ē singularis
 n̄a s̄b̄m illarū ē ḡlaris, ut hoc dictū est sicut n̄ est s̄b̄m, si
 dicere h̄ic homo (s̄b̄m Socrates) ē doct̄, et h̄ic homo (s̄b̄m
 Dāns) n̄ ē doct̄. Item t̄s ḡposiōē sicut utrob̄q̄ signa quantitativa,
 in altera ḡt̄ un̄st̄, in altera ḡlaris nil in nos q̄ turbare debet,
 q̄ signa un̄st̄ ē ḡlaris. n̄ utiq̄ ḡposiōē redit̄ ḡposiōē un̄st̄ aut
 ḡlaris

R̄.
Ad 2. ḡstatū

R̄. ad 3. ḡstatū

R̄. ad 4. ḡstatū

oie.

R̄.

Libor I et II.

etiam, sed hinc hinc in unum supra hinc subiectu generalis enunciatio, in a.
 supra aliquat solum et hinc in unum generalis enunciatio. Nam generalis a.
 enunciatio e illa, q una cu suo scto et scto e aliquid alterius enunciatio
 scto, ut fit in gogito. Et q. RL. n. e. dictione, cog. autem suggestio
 vocis scia, q. ut descendit sub sua in gogito, et ut in posteriore
 enunciatio, ut in gogito descendit descendit disincto et in posteriore
 disinctio. Et ut RL. n. e. dictione, q. scto illa gogito n. e.
 cogitatio ordo natio, ut in gogito au gogit cogitatio, et ita ex gogit hoc
 lignu et istud lignu et illud lignu etc. E de lignu; n. a. sic et hoc
 lignu e de lignu et illud lignu e de lignu, et istud lignu e de lignu
 q. e au gogit cogitatio et utiq. scto. In posteriore au gogit disinctio
 et ita ex gogit, uel hoc lignu n. e. de lignu, uel illud lignu n. e. de lignu
 etc. q. gogitio ut sic exposita uera e.

Ad id q. dicitur
 Ad id q. dicitur

LIBER II

DE INTERPRETATIONE

iste liber est
 de 4. cogit.

Continet iste liber hinc quatuor cogita, gogitis duob. agit scilicet de
 gogitib. simplicib. de natio finitib, et infinitib; ite de gogitionib.
 de extremo gogito et n. gogito; in 3. agit de gogitionib. modalib.
 de q. satis multa Fons. lib. 3. Institut. In 4. ag. occurrat quidam
 dubio ex superiorum tractate ordo, ut q. enunciatioes sint magis cogi
 tate, an illa us, quatu una negat aliquid de gogito et altata affirmat
 ut Socrates e albu, Socrates n. e. albu, an n. illa in q. tria gogitib.
 ut Socrates e albu, Socrates e niger.

Congruat a. iste liber cu libro gogite hoc modo. In gogite agit scto
 utrius de enunciatioe simplicib; docens quale genz habeat, que gogit
 quam gogitatem et auferens qda divisiones enunciatiois in suas spe
 cies. In hoc gogito libro plures adfert divisiones. Nam cu sim
 plicib. enunciatioib. qda sint absolute seu de natio, eo q. nihil docet

De Interpretatione

217

nisi edreatu inesse scito, ut homo e iust, qda n. modale, q quomodo
 aliquamst, docent, ut gixgens e Socrate e iust, simplicius absolutas
 abuerting subaudi goga in finitas et in infinitas, infinita st q qrat
 xoe aut uerbo infinito (daring n. ia supra uerbu et in enuiciade
 positu infinitati goge, q hic alig negant, ac gride infinita enuiciade
 definit, q stat xoe infinito) ut homo e n iust: finita st, quatu
 utergz terming finity e. Itē abuerting enuiciades absolutas diuidi
 goge in enuiciades de extremo giundo, ut Socrates e homo iust, et in
 enuiciades de extremo n giundo, seu ut uocat, diuiso, ut Socrates e ho
 mo. Itē de orb. his merito agit, ut dictu, Arles. Nos Gocigas diffi
 cultates in scholis tradi solitas unica p̄tione expedieng, uetera ex
 institutionib. Front. lib. 3. et inter p̄tib. Tol. uel Conin uel Pub. uel licio
 getenda st.

Questio VI

De Praecipuis Difficultatibus Occurrentibus
 Ex II. Libro De Interpretatione

Quaeritur. i. Utru et quomodo liceat arguari ab enuiciade finita ad
 infinita, et uia uera. Rē. ad i. Affirma ex coi p̄tia Arles et interg.
 eig. Ad 2. Rē. aliquot tradi suz ex te regulas et conitacos.
 Dico. i. Licet arguari ex negatiua de Gatto finito ad affirmati de Gatto
 infinito, ut Socrates n e sapiens, q. Socrates e n sapiens, ita Arles in
 foie cog. 1. et ibi. Conin. q. uni. ar. 1. et colligz ex eade Arle. i. Prior.
 cog. ult. l. 3. insignes alig interg. qtratiū sentiat moti qdā argumētis
 q oia facillime soluentz, si agnosuering quada conitacos huic dubo
 Limitatōes hae sunt. 1. Si enuiciado negatiua fuerit, p̄tatis n inserēz
 affirmatiua uerbis. Non ualeat namq sic colligere, alig atal n e homo
 q. de atal e n homo. 2. P̄dicatu negatiua sit simplex, nā si ḡtūta
 fuerit n semz sequat̄ affirmatiua infinita. Nam n ualeat sic uillz
 zere, Socrates n e homo uolens, q. Socrates e n homo uolens, gossit n.
 ex ista

Conati.
 Rē. ad 1.
 Rē. ad 2.
 Dico. i.

Limitatōes

3^a

ex ipsa inferri, q. Socrates e aliud dial uolans, q. e falsu. 3°. Negati
ua enunctio n. debet h're p'les reduplicatiue, ut quidam, e se. et se
in quatuor, et n. ualeat n'ng; sic colligere, homo quatuor homo n. e. al
bi, q. homo quatuor homo e. n. albi. h'is e. uerū, q. homo ex se et
in sua e'sa n. degeit sibi albedine alioq. d'is homo debere esse albi
p'etrior e. falsu, q. homo qua homo albedine n. respicit, sed indiffe
renter se ad ea h't, aliqui homo esset e't n. albi, et nulli p'isset
dari homo q. e't niger.

Dico 2°

ex affirma de g'dto infinito ly ordari ad negatiua fini
ta ut, Socrates e. n. albi, q. Socrates n. e. albi, ita p'otes hic arg. 1.
et 1° prior. argult. et cois p'ria ratio e, q. si n. e't bona, illa
p'ria h'ic aggeitū q'st'is p'ate p'isset cu. antecedere, ut Socrates
e. albi, unde p' uere dant d'ice d'ictoria ista, Socrates e. n. albi
Socrates e. albi.

Limitatio 2^a2^a

Limitatio 1^a ex g'dto n. e. inferenda uultis: n. ualeat n'ng
sic colligere, alius homo e. n. boni, q. nulli homo e. boni. In aft
matina infinita, particula Non debet infinitare totu g'dto, nam
alius n. ualebit p'ecutio, ut Petrus e. uidens n. homine. q. Petrus
n. e. uidens h'ol. h'is e. uerū si Petrus uidet V. aqua, q. e. n. homo
ca quo optine stat q. simul ag'te q. e. homo uidere q't' quide
falsu e. q'st'is. Dic in antecedere, Petrus e. n. uidens h'ol, optine n.
feres, q. Petrus n. e. uidens h'ol. Itiq. p'icula Non infinitant' h'tm albi
ta g'ate g'dti, ut h'ol, iam n. totu g'dto ut uidens h'ol etc. ea
de limitatio elucet in hac g'p'tia, homo g't n. peccare, q. homo n. g't
peccare: n. ualeat g'p'tia, q. in antecedere uox g't p'inet ad g'dto, p'
gra q. h't n. cadit g'ta infinitas Non. 3°. In g'p'tiois g't'it'is
h'is debet maneri in eadem dist'n d'is, seu in eade g'te h'ic e'gle
dist'n, q. ni obseruet, n. ualeat ista Petrus fuit n. sedens, q. Petrus
n. fuit sedens: fuit n. fortasse sedes et n. sedes in p'ogore g't'it'is
sed n.

3^a

3^a

De Interpretatione

219

sed si isdem hora quoniam alio sigae quodate soluit sedere, alio si sedere.

Dico 3.º Affirma de Gdto finito, ut homo e iusty, infert negativam de Gdto gnuatino, ut, g. homo n e iniusty. Item infert negativam de Gdto infinito, ut, g. homo n e n iusty. Ita Ariles et cois. Si qd occurrat difficultatis, facile ex Gcedentiu dictionu limidatibus soluetz. Est a. Gdtn gnuatinu qd h't Gficia et tal gnuatinu In, ut iniusty indocty, q e ide ac n docty, et la Non gnuatine accq In, hoc e, quateny dicit caratu forma n scto agto et n caratu forma n scto quocunq, q est infinitate accigi.

Dico 3.

Quaritz 2.º Quomodo licet arguari ab enunciatioe de extremo qm, do ad extremu diuisu d uita uera.

Dico 2.

Notandu longe aliud ee enunciatioe gplexa (q alio noe quis solet sigfic ab auctorib. sumulatu h't enunciatioe plures, eo q rem ualde exprimat) et enunciatioe ab extremo gucto. Nam ut ex stle hic a. 2. aduertere soymy, enunciatioe gplexa seu enunciatioe plures e n qua uel unu de multis, uel multa de uno, uel multa de multis Gdicatz ut Socrates et Plato currut, Socrates currut et loqz, Socrates et Pla, to currut et loquut, Porro unu et multa n seq In sam uoce externa estonada st, sed gctig sam significat. Hae naqz sctm h't h't e enunciatioe una sed gplexa seu plures, Canis mouet, qz canis est nome equore et sigfic multa, u3 stellat et aial, unde sensus e, stel, la d aial mouet. Hae n. e enunciatioe una et n plures, Sumus Pontifex benedict, et hae alexander Mag. Relligend, et hae St. T. Cicero declamat, qz sctm saliu, gpositiu, l3 uoce sctm sint glura illo, gnuatino, significat In n st glura. Ex qd. dib. seqz q qz ggnitiz interrogatio gplexa seu q h't enunciatioe plures, n una, inst Ariles, in sione respondendu sit, Sage n. fiet uerificatio reserctu unig gartiz Gdti aut scti, n a. altariq. Ut cognoscamus a. aliquo

Nota

Soluta

aliquo iudicio exdentes qm sit enūciatio gglexa, notata q. plerūq. ex
ca. cōsuecātibz gglura gglexa q. g. garticulā. Et aut aliq. dicit
gunguntz, nam q. alio nexu grāmaticali gunguntz ut adiectiui et
substantiui, et interin seruat suā peculiare significacōe q. ante gū
fione habebant, illa itā censetz gūcta ēē in unū gōtm vel sōm
q. qdē debet significare vel unū g. se ut aīal rōto, vel unū
g. acens ut homo iustq. unde talis enūciatio n̄ anglic d̄r enū
ciatio gglexa seu enūciatio glures, sed enūciatio unā de ex
mo gūcta. ut hoc ē disctōnem inter enūciatōē gglexā seu
gūctā seu de gōto gūcta, et q̄tibz in gōposito quomodo licet
argtari.

Dicitur.

limitare.

1.

Dico. 1. A. diuisis ad gūcta licite argtamur, ut Socrates
ē aīal et ē doctq. q. ē doctū aīal. Prōmodo has glicōes cō
seruēng seu limitatōes. 1. ē, si ex iis q. gūgūng fit aliq.
unū g. se vel unū g. acens, recte argtamur, ut homo est
aīal et ē biges, g. homo ē aīal biges. Nam secus n̄ fiet
bona argtatio artificiosa, esto aliq. sit futura uerx, ut
Socrates ē albg et ē musicus q. Socrates ē albg musicus
ē ex gōm Artis q. negat. albg musicū ēē aliq. unū g. acens
qa musica et albedo g. nullā unione inter se unūtz, s̄i
utruq. uniatō cū suo sōto, sed magis argtat hęc ueritas
in isto exglo, Socrates ē bonq et sutor, q. Socrates ē bonq
sutor. Non ualeat gētia, qa bonitas et̄i iūgat, et cogulōtz
recte cū Sarato, n̄ s̄i cū arte sutoria Socratis, supra
q. n̄ s̄t cadere gōtm bonq. 2. Prōdicata diuisa n̄ sint itā
gstituta ut unū in alio includat, s̄it̄: nā secq. fiet
negatorā gclusio, ut Socrates ē homo et aīal, q. Socrates

e homo

De Interpretatione

221

Et homo animal, homo sicut foetus seu essentia includit animal.
 3^a Termini eodem modo utrobique accipiuntur in eadem significacione
 Hinc non valet sic arguere Socrates est magnus et philosophus, quod est magnus
 et philosophus, quia magnus non est nunciativus prioris accipitur per magnitudi-
 dine, motus corporea et extensione in ordine ad locum: in
 posteriore a. accipitur per magnitudine intensivis in doctri-
 na vel quacumque alia magnitudine, ut magnus in ore homi-
 nis. Predicata divisa non habeant se mere, quod alius, hoc est
 sine ullo ordine ad se invicem sed unum sit forma alterius
 vel quasi forma. Hinc non valet ex eodem arguere sic arguere
 Socrates est musicus et est albus, quod Socrates est musicus albus,
 quia albedo non est forma musicae, sed utraq; est forma alicuius
 fortis ut Socratis. Recte tamen ex eodem documento inferuntur
 Socrates est substantia et vivens, quod est substantia vivens, quia vi-
 vens est quasi forma substantia.

Dico 2^a. Si quilibet ad divisa valet arguere, ut Socrates est
 homo albus, quod Socrates est homo et est albus. Sed apponatur ista
 similitudo. Ut est in terminis junctis non apparet ulla regu-
 latio arguere, unde non valet sic arguere, cadaver est homo mortuus,
 quod cadaver est homo et est mortuus, quia mortuus regu-
 lat homo sicut
 sine sicut quod reg. scilicet
 fortis quae partes includat scilicet
 ante eam deficiens in quod
 2^a. Predicati juncti altera pars non dicitur de solo. In hoc sicut
 conjunctis, sed tunc sui ipsius. Hinc non valet sic arguere, Socrates
 est bonus poeta, quod est bonus et poeta, quia bonus dicitur in ordine de
 Socrate.

Dico 2.
 Similitudo
 2^a

Socrate n̄ rōe sui sed in rōe sua ḡgatis usq̄ p̄ta, unde
 separati a p̄ta n̄ s̄t angly dīci de Socrate. Aliud exḡm
 dat Ar̄tes stud, hoc ē vere ḡginabile, q̄ hoc ē vere, q̄ p̄cutio
 3. et eandē limitatōel n̄ ē bona. 3. q̄ negatiuis ḡinatis fiat q̄
 gressio ad diuisa disiunctiue et n̄ cogulatiue, ut homo n̄ ē aīal
 irracōale, q̄ homo uel n̄ ē aīal uel n̄ ē rōale: nequāq̄ a. sic
 4. homo n̄ ē aīal et n̄ ē rōale. 4. Termini ḡinatis significet
 seorsim, n̄ seeg ḡgimo ratiocōratemur, ut Socrates ē domini,
 canq̄, q̄ Socrates ē canq̄.

Dico 3. q̄ ḡgōsio de secūdo adiectōe n̄ ualeat ulla ḡmōdis
 ratiocōratio ad ḡgōsioe de tertio adiectōe, ut Socrates ē, q̄
 Socrates ē docty. Socrates in ḡnt fieri ḡsequētie bona, ut dūq̄
 ē, q̄ dūq̄ ē aeternq̄, q̄ si ē, nūq̄ ḡhuit negasse.

Dico 4. q̄ ḡgōsio de 3. adiectōe ad ḡgōsioes de 2. adiectōe
 licite ratiocōratemur, ut Socrates ē ager, q̄ Socrates ē. Sed
 obseruāda s̄t hae limitatōes. 1. Ḡnt sit ḡgōsio, q̄ n̄ ingēdiat
 ḡarticulā significare existentia, ut in allato exḡlo. Ratio ē
 q̄ ḡnt ḡgōsio ḡgōsio ad ueritatē s̄t ut s̄tm existat
 q̄ ḡnt a ḡgōsio ḡgōsio ḡgōsio arḡm n̄ existentia ḡnt
 In autē talis ratiō sit a ḡnt p̄ntē ad dīc̄sū, uel t̄m
 ab uno ḡnt ad unū aliud nouū ḡnt sic d̄ limitatō, ut tūq̄
 ḡnt ē, ḡnt ratiō ex his q̄ dīc̄m s̄t. 1. de ḡnt ē. q̄
 in ḡnta corū q̄ ḡnt n̄ talib. entiatōib. ḡnt s̄t significare
 existentia, et s̄t oīno ratiōnatis a ḡnt ad dīc̄sū, in ḡnta n̄
 corū q̄ negant significare existentia, et s̄t in ratiōe ad uno
 2. ḡnt ad aliud nouū. 2. Ḡnt sit finitū: ḡnt n̄ in finitū
 ut bona

De Interpretatione

223

ut Socrates e n leo, q Socrates e .3. Predicatu sit positum et n
 negativu: n valet nup Socrates e ignoty, q Socrates e: q si sit
 positivu nihil valet dicitur. per conditionis, ut Socrates e
 .4. q Socrates e. Nam positivu non e regit regit non
 si scto, q n pt e nisi sctm existat. 4. Predicatu n sit
 ungliat, alias errabim, ut Socrates e futu, q Socrates e.
 Socrates n. in gnore ut ungliat ad gens d futu h, q e
 sensy Socrates q e vel fut e futu, ex quo n inferes, q Socr
 tos e, qd si n. in suspensio sit. 5. Predicatu n sit alienat.
 nequaq sigte, valet, Petrus e mortu, q Petrus e ipa Petrus in gn
 ore alienat, ut videre e ap. Fons. lib. 8. de alienat, et
 sensy e Petrus q fut. 6. Sctm et termini eate malo accipiatz,
 ut n valet, Homery e greta, q Homery e; qriq illegz. Eidet
 Homery, qd etiq esse homo, de quo veris e dicere Homery
 fuit greta, na greta ee e acus gtinges, q qm gretz q arguta
 essentis hys, regit ad veritate enunciatio existentiu scti, q
 et in gposito n existat, ideo falsu e dicere Homery homo e
 greta, vera ta tr, Homery homo fuit greta, gposito q habuerit
 illud acus gtinges hys gposito quo sctm existit. sed huius
 exple. Solutione fuisse terminis dionim. ca. 2. q. un. sed negio
 an qd melig invenerint.

24

4.

5.

6.

Querit. 3. An dnglex sit modalis enunciatio. sic. ap. hrcd hui
 ca. 3. In dnglex regiti, q qd hui modis, dicere, Possi
 bile, Contingens, Impossibile, quoru defioel et excludunt habes
 ap. Fons. lib. 3. ca. 9. Ut Possibile a Contingenti gossing d is
 in quere

ca. 3.
 An dnglex sit
 modalis enunciatio
 sic
 e dnglex

De. *linguare* (in quo aliqua dictas agunt) diligetis, moris, pos-
 sibile nihil aliud significare qd id qd ex natura hinc est vel hinc
 esse qd recte fieri potest. Nam n. habebit ratio existendi vel esse
 esse tale et qd sit immutabile. Aliud n. ratio sit existendi vel
 esse tale, eo qd inegaliter queat, vel negationi adiacet. Possibile n. n.
 dicit et supra ratio et supra contingens: et hinc e qd dicit Fons.
 taci. Possibile contingenti et ratio esse hinc: et e nihil aliud qd id qd
 est esse, sine demerit ratio futurum sit, sine contingens et inegaliter
 fer. No. Frustrum hinc e sage in disputationibus. et auctoribus. nota
 Possibile et contingens usurari ut synonyma, et hinc possibile non
 accipitur in ea significacione qd malo explicacionis.

De isto quatuor modalium entium non merito dubitatur, an possit
 esse unum qd videtur n. qd plurima alia modalia entium fieri posse, ut lo-
 quendo de istis coram nobis, qd et recte erudit multos, fulgebant sicut
 sol et stelle: in his generibus n. de singulis certat, sed cum malo addi-
 to legitur et n. singulis fulgebant, sed cum malo addito sicut sol
 et stelle. Item quibus dicitur contingens e hoc e doctus, que e
 modalis qd agnoscitur male contingens: in plurimos alios modos
 invenire poterimus, ut difficile e hoc e doctus, incertum e hoc e
 doctus, laboriosum e hoc e doctus, verum e, originabile e hoc
 doctus, cognitum e, scitum e vel scitum; legitum e hoc e doctus
 frige e hoc e doctus, doctum e ganges negligi, doctum e hoc
 hoc e doctus, scriptum e Turca victum a solonis, et sic in infinitum

Re. *Pro Fusionis*
 Nota. *Modum* qd sit modus. Et Tho. hic n. qd, Modus e rei adiectus debet
 definitio. Nam in entium e hoc n. qd dicitur, solum et hoc
 solum seu notum, supra qd dicitur cadere qd aliqua determinatio
 malis.

De Interpretatione

228

modi fieri et q. q. fieri sine fiat q. adverbium, sine quatuor, alia
 rde. Tales itaq. modales in q. modis agniti sunt in vel q. d. in
 q. d. e. q. gloriare nec. has in q. d. rde. enumerare voluit
 sed eas in m. q. d. modis dicit sup. cogula seu nexu, et q. videtur
 nihilominus adhuc glures modi supra nexu calere ex q. d. rde. in q. d. rde.
 ideo videndum quia talia sit huius quatuor nunci ceteris eibus
 modalib. exclusis. Graeci ut formon. et pello glures q. hos q. pello
 quod dicitur et cadente modo sup. cogula, q. d. fere q. d. rde. videtur Curion.
 hic ca. 3. in summa cogitis. q. d. cur solas n. glures tractant? q. d. rde.
 q. n. libet nec necesse fuit. Latini inter quos Boeth. et Tol. hic q.
 un. modis tenet in has ee modales, et dicit genus huiusmodi q. d. rde.
 ad solum q. d. rde. ee modos, q. d. rde. in huiusmodi e, unde n. videtur in
 q. d. rde. modale q. d. rde. facere, eo q. d. rde. et possibile solum q. d. rde.
 ita sit.

Dico. 1. posse glures ee enunciabes modales q. modis q. d. rde. ab aliquo
 extrinseco in, ut hoc ee risibile e scibile, hoc ee doctum e q. d. rde.
 nabile, q. d. rde. et q. d. rde. dendiunt in extrinsece hanc enunciabem
 cogula ab actu v. g. sciendi et q. d. rde. uol medio q. d. rde. e scibile vel q. d. rde.
 nabile talis enunciatio.

Dico. 1.
 posse glures
 enunciabes
 modales q. d. rde.

Dico. 2. q. d. rde. modos coincidere cu istis q. q. quide n. facit dicitur
 sa modales enunciabes, ut q. d. rde. claru e, conciliu cu n. fuit e vel in
 possibile e q. d. rde. hoc facile e vel difficile e, vel laboriosu e etc. con
 cidere q. d. rde. cu q. d. rde. e. et q. d. rde. erit iudicare obvias tales
 q. d. rde. cu quomodo coincidere q. d. rde.

Dico. 2.
 q. d. rde. modos
 coincidere cu istis
 q. d. rde.

Dico. 3. q. d. rde. videtur ee enunciabes modales q. rde. n. q. d. rde. eo q. d. rde. q. d. rde.
 e modalis ee q. d. rde. n. significat modu istiq. cogula seu nexu, sed
 aliqd q. d. rde. cogulam seu nexu, ut in q. d. rde. hoc ee doctum, q. d. rde.
 in n. cogula doctrina cu hoc, enunt. hac enunciatio aliqd q. d. rde. q. d. rde.
 nexu

Dico. 3.

Libor II

xxx. doctrinae est hinc, in igitur inceditatem, q nona Gregorionit.

Dico. 4.
De hinc de hinc
4. notes

Dico. 4.º. Proaise attendendo ad nexu Galti ex solo pmissimū ē n
esse ēē glures modos q al sole enumerati sūt, ita Boeth. et Tel. sum
citati, gabet inductione qa haecōng n ē aliaty ulla aliy mody q n ad
aliquē ex 4. reuocari soluiset, aut certe n fuit, qrie dicty mody. sūt

De hinc

glatz, qa mody scdm Gracos ē uox significans qualiter Galtm scto nist
sed n sūt ulla uox significare alr mōse q his 4. modis q. sūt km hi 4
plurē ē certa ex s. Th. minor, glatz, qa necq ista uel talis ē ut n pōtis
ēē, et ē nōq, uel talis ut oīno n gōit ēē, et ē impossiblis, uel talis ut
gōit ēē et n ēē et ē gtingens, uel loniqz talis ut gōitēē, siue n pōit
n ēē, siue gōit n ēē, et ē gōiblis. sctōac glatz, qa mody scdm Th. nil

De hinc

aliud ē q uox significatiua ex hinc enūciatis nōd, id ē, sctōac Galt
ad solū, q q quadruplex ēē sūt ex coi sctōac, ideo km quadruplex pny
mody ē.

Dico. 5.
ut alia nota
qz gōiblis
qz sctōac

Dico. 5.º. Hic de aliq pōtatis ea sctōac q agrosit glures mody cog
sor, V. G. q uerū et falsū et hōc ēē nōd ē uerū. glatz, qa uerū
et falsitas sūt aliqd inmediate in uoxu reuocōs, itlūqz afficiēs alr ay
alr, eo q gōit ēē modo uerū modo falsū. Dico q habeat aliqd glūitū
ob dictal nōd. 4. contra n. pōissione dōi sūt q n sūt pōiblis, nō
di, sed km duo generaliores gōitēri in sctō. abis modis, nā nil gōit
nōd ēē nisi uerū, nil impossibile nisi falsū.

De hinc

De hinc. 4. Vtrū affirmati magis oppositū negatio itia an affirma
tio de Galtō itia V. G. hinc affirmatiōis dōi hinc ē ally qra magis ē

Re.

itia. hinc nōd nullū homo ē ally, an hinc dōi homo ē nōd. Hic ex sctō
hinc ca. ult. magis ē itias cau oppositas cas q idē Galtm negat q q Galtm

De hinc

itia affirmat, idē hinc sctōac interqz pōitōn nōd pōit dōi. sctōac
ē. Itla enūciatōes magis sūt itie q aduersariū in cogula q q n cogula n
aduersariū, sed illa quatū altera ē affirmati et altera negatiua aduer
sariū, in cogula, affirmatiō n. et negatiō in cogula caritū, q. 2. si ex
hinc

De hinc

De Interpretatione

277

Verba omnia sunt interpretanda ut verba sunt et non
 male e malum, quoniam in utroque non e, et verum nunquam verum.
 3º Pº distat affirmatio et negatio et affirmatio et affirmatio. q. d. m. p. h. s.
 melius est et magis explicite distat negatio ab affirmatio, et affirmatio
 melius est a omni affirmatio, quia igitur omnia sunt explicite, et negatio
 est explicite, tangit et aliquid magis explicite. Dicitur etiam ista
 et illa que reguntur secundum veritatem et falsitatem. Sic si satis est, quia
 uni vero sunt multa falsa oppositi, si a. e. effecta oppositi, tunc
 uni unum non debet oppositi. Arg. hoc in libris Perihemionas
 arg. adeo de ista materia agatur ad laudem dei et virginis marie,
 Iuris dei dicta sufficiant. 30

Phil. 3.
Sont. 4.

Obie. de istis

R.C.

Absolvimus libros de Inter-
 pretatione 2. Junii die
 Anno 1617.

In libris

In Libros

IN LIBROS ANALYTICOS PRIORES ARISTOTELIS STAGIRITAE COMMENTARIUS

Prooemium

Sunt duo libri Aristotelis qui appellantur Priori, et duo alii qui vocantur Posteriori, et utriusque vocantur Resolutorii seu Analytici. Habet insinuatulibus libri de priori resolutione et posteriori resolutione: quod nuntiatur duo libri Priori et Posteriori, et in minus recte videtur dici in numero generaliter, in scriptis quae sunt dici libri. Priori, id est Liber primus Librorum duorum priorum de resolutione seu resolutione. Quos libros antequam explicemus his generalibus rebus illustramus.

Quaeritur. 1.° Anate dicantur Analytici seu resolutorii hi libri. Res ab Analysis seu resolutione eo quod in iis fiat Analysis seu resolutio alius rei, ut syllogismi. Analysis nihil aliud est quam rei alius rei se integra ratiocinatio, seu dissolutio in suas partes seu principia, in hunc finem facta, ut cognoscatur res generata, et doceatur quomodo constructa vel constructa ac opposita sit. Sic Medici et sectione seu anatomia partium corporis humani docet quomodo et ex quibus partibus ipsi illud congregate sit; et quod docere alteram artem botanicam vult, resolut integram structuram ordinem in suas et minutissimas partes; et qui forte investigat, non cessat donec ad id principium seu originem eius seu substantiam perveniat. Hinc resolutio alia est externa, alia interna et mentalis.

De his libris fit aliqua resolutio mentalis, quae merito haec transit ad distinctionem resolutionum mechanicae seu exteriorum, quae fit exteriori in materia sensum externo percipibili. Est igitur resolutio quae in

Quaeri. 1.
De rebus hinc
librorum.
Quid sit Analysis.
Analyticus sit
Analysis.
Externa
et
interna seu mentalis.

Priores

229

istis dicitur sit, nontales qda designatio gartie ac gignione sylli
 e aliqd ante facta hinc suas gartes et gignia, mada et forma et.
 Auertitur. Auare sint - glices libri resolutori. N. ga analy. masi. r.
 sin sylli iglez ee gr, altera forme seu gartia, altera ma seu gartia
 hinc n. cu glet forma q in uariis materiis fieri et, ocul dubio mel
 te hinc q ad eade ginet, et multa alia q ad mada eade ginet. hinc
 hinc gartia, e gartia ad sua gignia reductio: gignia a. gartia et ter
 mino et gignione in qtu agte et gignione collocant ad aliqd mte
 tendu. Quod si igit q ostendet bonitate forma ex recta ordi
 nate terminoru et gignionu, is facit analysin syllogismi quoad
 formam; analysin gartie, e gartie ad sua gignia reductio; gignia aute
 gartie et termino et gignione cu mada gignione recte gignia. Quod
 si igit q ostendat illata gignione deduci ex gignionibus
 q in se ginent causa ueritate gignione, is censetur fecisse resolu
 tionem sylli in sua gignia quoad mada qdqd sit de forma seu col
 lade. Ostendit dia hac hac silidne, domus declamari et resolu
 et n. in gignia seu gartes sua forma, sed et in gignia et gartes
 sua mada. Nam si resolu in rectu, hyganustu, garties, culon de
 hinc resolu in gartes forma, q et in charta gigni et absq ullo
 respectu ab mada boni; sin a. in lagides cementa, lignu, ferru et
 resolu, hinc in gartes mada resolu. Ita sylly gignione et sine
 mada certa gignia, us sola coordinare debita terminoru et gignionu
 gignione et et recta mada, qualis us nactu habent gigniones
 cu gignione quoad ueritate gignia secundu te igit. Priores ergo
 resolutori uocant, ga ginet prioru resolutione forma, seu gartia
 seu illationis; posterioros ga ginet resolutione gartie, seu materia
 seu illati. Priores, si in his libris e resolutione docentur sylly

masi. r.
 De no hotum
 libroru.
 RC

resolutio
 gignione

In libros

Re.

gignit fructu seu generare, gignit gignitorios ea dicitur q. resolu-
torios. Re. Neganda gignit, q. sicut cogit n. dicitur a fine suo ultimo
quam intendit; res a methodo, qua adhibet, docendi; sicut in ars gener-
factoria inseruiat arti agnandi et ad hanc finem ordinat, n. in ars
agnandi, sed a gigno suo toto fructu factoria.

Quasi. 3.
De octo horis
librorum.

Re.

Quaeritur. 3. Annona sit sicut huiusmodi. Variis sicut huiusmodi re-
sistit. Alii ut sicut Aristoteles ait; alii ut Alexan. demonstrat; alii
syllogismum simplicem ut sicut Iouani. Corin. Alii sicut n. in
ut sicut Re. De sicut simplicem, sicut abstractit n. qd. ad sicut ma. agna
ad gignandi, sed in sicut abstractit a determinata res, demonstrativa, de
hia etc. Ita n. ex uniuerso qd. hoc illis. Certe de sicut hypoth-
tica seu gignito nil, aut ualde gignu, et n. ex instituto tractant
hii Artes, sed gignito de simplicem in. Sicut refert q. natio Artes
dicit se tractaturu de demonstrare; n. n. dicit se in his libris
de ea tractaturu, sed alibi; et ideo hos libros ad ea utiles se
gignaturu.

Quasi. 4.
De ordina-
tionem librorum
ut alii.

Re.

Quaeritur. 4. Annona ordinem habeat hi libri inter ceteros
organici libros. Ratio dubitandi e, qd. ut in libri de forma syllogis-
mi agant, atq. adeo de dispositive determinatu et gignitione; alii
a. gignit de ma, ut libri gignit. Et logici n. qd. docent inueni-
re ma, gignandi, et qd. gignit descendo ad locos in qd. latet
atq. gignit: gignit a. sit ma gignere q. ea in certa forma redigere
hoc e, gignit sit inuentio q. de inuentis iudiciu et dispositio,
ideo merito gignit erant libri gignit et logici. Re. u.
recte hos libros gignit illis. Annona recte inuenire ma n. gignit
nq. nisi gignit forma noscimus q. qua inuenienda e aliqua ma.
Nemo n. gignit ma q. uelut, nisi gignit sicut qualis futurum sit
quod forma, galli an funia, sicut an calceus. Ita q. qd.
logica

Priores

logica Geiguc in medio glli inueniēdo scengaty, in Fio grig Gsup,
 gonit cognōd forme syllogistica in qua media illud ē usci futu,
 rū. Deinde esto in usu et exercitio igo syllogizandi prior sit
 inuentio q̄ actualis dispositio, n̄ in inuentio debet quoad doctri,
 nā ēē n̄tio prior.

Solent hic aliq̄ ante ita occasione ex uoca analysi fusiq̄ ali
 qd docere de methodis. Est a. methody in doctrinis nil ali
 ud, q̄ certy ordo docēdi et discēdi aliq̄ scil. Tales statuunt
 cōiter tres. 1. Methody analytica seu resolutoria, q̄ pcedit a
 toto ad partes. 2. Synthetica seu gpositoria, q̄ pcedit a partib.
 ad totū. 3. definitiua q̄ tra definit. De his Zabor. in egros
 libros scripsit in sua hog. Breuitz et reuose et q̄tu satis ē
 cūsta. pte 2. sua dialtae trac. 2. ubi inter cetera docet in
 docēdo pcedēdū analytice, in inueniēdo syntheticē et.

Ceterū q̄ attinet ad artē syllogizandi q̄ in his priorū libris
 docet, merito eā lati fecit stiles q. met. ca. 4. tex. q. ut ei
 ignoratiā generali rōie appellet agedensial hoc ē metudi,
 fione et ruditatē, quasi in hac gōita sit ois eruditio.

SYNOPSIS

Libri Primi Priorum *

In 1. libro disserit stiles usson de nala et structura syllogismi
 In 1. cap. definit gpositōd pterminū et syllogismū et adfert
 duo grigia regulatiuorū syllogū, oia hit Figns. lib. 6. Dices
 n̄ne satis altū ē de gpositōe in libris pteriherm. Sed p̄dēt
 ex Tol. lib. 1. p̄ter. ca. 2. q. 2. in emicōd multa nōa caly,
 re gossa g uariis officiis q̄ gerit. 1. Et simplr emicōdō,
 quatenq̄ unū alteri attribuit. 2. Et interpretatio quatenus
 uerum

alia Re.

Defin Method.
Methody g gloc

- 1.
- 2.
- 3.

Ar.
 Re.
 De notb. emicōdō

- 1.
- 2.

- uerū uel falsū gmit, et ut sic actū ē de iis in lib. Diction.
 3. 3.º de gpositio quatenus in syllo gpositz gelidit sic deca hie ggi
 4. tur. 4.º de gelidit qtu gbeta ē. 5.º quatenus sub dubio gpositio
 5. ut gbet, in qdē fuerit nra, qd gstitio, ut utrū homo risibilis sit.
 si gbet, qd gbeta, ut utrū gaci gbet militia. Si appareat gbet
 6. qd gbet. 6.º quatenus adducit ad obuiatū dictis alteriq dō g
 7. stantia. 7.º quatenus illi imitit demonstratio, qd dignitas, gpositio, g
 titio, maxima, axioma et gpositio aliquid etc.
 Cap. 2. adfert aliquot diuisiones gpositio q syllo ingrediū, ut in
 modales et absolutas, in affirmas et negativas etc. deinde adfert re
 gulas quomodo absolute enūciatōes sint quatenus, eo q quatenus g
 gpositio magnis sit habitura usu.
 Cap. 3. agit de quatenus gpositio modalium. ca. 4. 5. et 6. explicat
 tres figuras syllo et eam bōnat nales modos. ca. 7. regulas
 uerūes tradit q syllo.
 ca. 8. usq ad ca. 21. inclusiu docet structurā et bōnatō syllo
 modalium, in quatenus, hie ē, quatenus des gpositioes q modales, in
 mixtoe hie ē, quatenus aliqua ē modalis aliqua absoluta seu de n
 esse.
 ca. 22. et 23. tradit tres in ee syllo figuras. ca. 24. et 25.
 docet in syllo altera ee debere ee affirmā. ca. 26. docet omne
 syllo in duob. qmissis gture. ca. 27. docet q gpositioes facilius
 gfirmatō aut refutatō. hie usq facilius gfirmatō q in glurib. figuris
 inferri gpositio, ea facilius refutatō q difficultis gfirmatō. Hinc coll
 git q statet negatiua difficultissime refutari facillime gfirmari.
 ca. 28. usq ad ca. 32. inclusiu docet modū inueniendi modū ad
 aduis gbandū in quatenus figura q qdō generalis in e modū, nā magis
 in specie atq inueniendi modū ad gbandū tradit in libris dō.
 de g.

Priorum

et logicis et quodam hinc libris uixe spectant formam syllogismi, quibus
dicendum est tradi hic arte inueniendi mediū inferendi aliqua
in forma q̄, q̄ grandi in ma, quis n̄ excludat, ois ma sed l̄m de
terminata. Has regulas inueniendi mediū ut retineremq̄ faciliq̄, quā
niam intricata est, antiq̄ interq̄ descripserunt q̄ certas litteras q̄
et loco signorū in tabula aliqua notatas certis hinc inde ductis
lincis q̄ r̄e tota quomodo in ea egrediendū sit declarant, q̄ tabula
q̄ q̄nti alicui s̄lis ē et magnū labore q̄inet donec et recte
officiat et effecte illgat, et q̄lorūq̄ deterioris ingenii hōes debet
teat a sui cognosc, q̄s̄im q̄ns Arinonq̄ uocat.

Ca. 33 usq̄ ad finē libri docet syllos tenuitate ad sua q̄ficia
ita ut q̄posito quocūq̄ syllo facillime iudicari q̄nt nū bonus
sit, cui us examinādo nū terminos habeat quos habere debet
q̄ illotū sit maig, q̄ n̄ing extremū, q̄ malig et. iuxta dicta
q̄cedētib. capitib. itē nū q̄positioes habeat quas h̄re debet,
q̄ maior et minor, deniq̄ in quo n̄ et in qua figura sit.

SYNOPSIS

Libri Secundi Priorum

Quod alios alit in cas. distribuit hinc liber ut et q̄cedēs,
Vixim hū liber tres sit partes. In 1. parte de syllogismi
q̄tatib. disserit, q̄ est sex. 1. q̄as multa q̄cludēdi et q̄lum
inferēdi. 2. De falsis uerū colligēdi. 3. Ratiocinādi in eis
culū. 4. q̄cludēdi q̄ quētionē q̄. Ratiocinādi q̄ ingosibile.
5. Ratiocinādi ex oppositis, ut idē de q̄igō negotz.

In 2. parte q̄dā syllos uicia exponit, q̄estim q̄ditio q̄m
q̄ig, de qua q̄lum in libris Alerich. et Terz.

In 3. parte docet modū Ales quomodo ceteræ res q̄stas
et Ales.

Probes syllo.

- 1.
- 2.
- 3.
- 4.
- 5.
- 6.

ut bothymema inductio et exgln ad syltu reuocentz. Hac oia
 samatim continet Florus lib. 6. suaru Instit. q. ginde, ut nra qstio,
 nes, quas de rob. diffiorib. subiungens, naliq. illgat, in memo-
 riam reuocandz erit.

Ex hac summa doctrina stolis agget q. in his libris in stitua
 3. metis opatio seu discursy ex coi. interez. meto ggetim q.
 Th. 3. a. metis opatio ggetim q. e. sylly ad quent dictu
 cetara opa huius 3. opatio reuocari gnt, ut ginde hac opatio
 directa sufficit et eminetet casat, cetara ois directe. Et
 q. agit de metali syllo. Quod si q. admisceat, q. n. nisi ad uo-
 calte gmeto uideat, sciat id de ris iudicia faciedu ee
 q. de intergtaoe uoculi facimz supra in gemo ad libros Perhet.
 us n. nisi in ordine ad metalo syltu dirigedu id fieri.

Questio. I.

De Consequentia seu Discursu in Cōmuni *

Quandocūq. 3. opatio mentis seu discursy ggetes sit species, inter
 quas ggetia e. sylly huius tractatū obtm, uisū e. ad sylly uberio-
 re explicacōe ggetimari hoc eig. gnt in coi. ut notadu in ggetis ex
 supra. 3. parte Diatice Itac. 1. d. 1. q. 1. hanc uocē ggetia gnt pōse
 accigi, in abstracto us et in ggeto, in abstracto sufficit igit illud
 seu formā mteredi ggetiam aut ggete illatā sine ullo sbto in q. sit,
 et sine ullo sbto de quo sit. 2. quasi in ggeto gnt illa illatio seu
 mferendi forma e. in opatio metis itaq. in suo sbto aut in uocibz
 itaq. in suo signo. In ggeto ggetimz igit opatio metis gnt sit
 in se illatō seu facit illatōis formā q. talis opatio metis de ggetim
 seu discursy.

Arca. 1.
 Quid sit discursy.
 R. C.

Arca. 1. Quid sit discursy. Fndely confer sic definiti ag-
 Conim. 1. gget. ca. 1. q. 2. at. 1. e. ggetio illatā ad uera cognico ad
 aliam

Priores

238

De Discursu

alid. Conuenit hae defio cu defio qstia q. h. Flom. lib. 6. ca. 1.
 Est oratio ni qua aliqd ex aliquo collit. Nam ni priore defio
 illit, q. gressio mentalis, et ni posteriore oratio mentalis, illit gress.
 Utrobiz u. dua cognioes inuoluat, una q. Gredit, et alia q. coc. Et
 cedate fit. Quod si posterior cognitio prius n. habebat, et ignorabat,
 huc tota qstia de dissertatione, q. e. ignoti ex noto, gressu factio, et itate
 quoniam q. ni reigra cu defio discursu et qstia aliq. Ita fit ut
 hae defioes oes inter se quoniam quoad re et in discregat uocibz sui
 definiti, quatu q. libet aliqd solre ni eo gressu factio. Nam uox discursu
 q. inuoluat siltuuel cu motu seu discursu actuali, q. fit q. gressione
 seu gmotione cogis: sicut u. motu localis, gredit a termino a quo ad
 terminu ad que, ita discursu illitualis ab una cognoe ad alia.
 Vox qstia siglo gressu factio nexu gculiata inter duas cognoiones,
 quatu una n. Geise iuncta sit alteri sed inq. ex altera gressu factio.
 Vox dissertatio inuoluat sine et utilitate huius gressu factio q. uox g.
 tetens aliqd p. antea ignote erat, gressu factio, conamine discursu factio
 adhibito. Quare a. dissertatio n. seq. sit discursu, gressu factio quibz gressu
 q. n. oris gressio a note ad ignote discursu e. Porro n. u. solo homo
 discursu factio, uel et i. angelis aliq. et quatu itata n. discursu factio, quo
 loco gressu factio. huc in de discursu humano. Cogit, et uox inuoluat
 n. uox, sine aliud enuoluat habeat, sine n.
 Cogitio gressu factio e. oratio, q. ly in mente gressu factio ea simplex qualitas,
 ut gressu factio in oratione. mentali, q. dixim ea simpliue qualitate, alia
 neq. gressu factio gressu factio e. aliqd gressu factio necu gressu factio, et huius gressu factio
 q. significat segardim. Loco differe sit 1. Quod requat duas cognoiones, Dubitatio.
 2. Quod una ex altera degeat.
 Circa utrobiz graua oriuntz dubia, quomodo discursu factio faciant dif.
 terra ad alia gressu factio. Ratio dubitatio e. 1. q. saepe nec
 prima.

Quomodo dif.
 discursu factio
 ad alia gressu factio.

Priores

237

namque parte hanc uimemta gtimans. Iste uero ut sit in sebet
 ueritatis et gtimata et si inter spirituales entitates, qd et uimemtales
 et mediana gtimata, si sit in discursu hanc qd qualitas spiritualis
 sunt igitur aia et illud, a qd gtimat, spirituales entitates et a uimemta
 et in uimemta et ut uimemta uimemta ut forma, hanc qd uimemtales gtimata sicut
 uel unum qd se uel unum qd accis: unum qd qd se, si hanc solum qd forma
 et is eade gtimata: unum qd accis si et in diuersis, utqde solum in
 gtimata, forma in qualitate, uel alio gtimata accis. Nec iste uo
 dy in gtimata uel, na neutra ex duabz cognoscit, qd ad discursu gtimat
 uel hanc se ut uimemta aut sicut forma, in una in altera et uimemtales
 sed utqde in illud et in aia. ex qd oibz uimemta gtimat, qd discursus
 et et illud distinctio eade ab aliis gtimata uimemta, sed in aggregati
 qd ex illis. Sed hoc fortasse et qd fortes recessus gtimata uimemta u.
 gtimata. can. et 3. de fia ca. 6. tex. 21. duas in recessus et
 et uimemta hanc distinctio, 3. a. gtimata et hoc igitur uimemta uimemta
 ut a 2. uimemta distinctio si ea, sed in aggregati gtimata ex multis
 uimemta gtimata. ut uimemta aggregati

4.

Obiect.

Ad Obiecta

Dicitur 1.

Ad discursu gtimata
res regit qd
uimemta

Dico 1. Ad discursu regit, gtimata cognos, et in cois uimemta et
 gtimata ex defioe, nec in regere uimemta. Sicut in gtimata gtimata qd
 et hanc et in 2. dicit. 7. q. 1. ubi dicit ad discursu uimemta uimemta
 uimemta qua uimemta ex alio gtimata, ut uimemta Sicut gtimata uimemta
 uimemta, qd et cu cois sicut uimemta, et in alio uimemta gtimata
 de qua gtimata gtimata, qmde et de adeo sup hanc re regit, si gtimata
 uimemta uimemta, ut cu regit dicit. 1. parte. q. 90. ar. 3.

Dico 2. Iste duo cognos ad discursu regit debent ea uimemta
 uimemta sen uimemta mentalia, hoc et, uimemta et si in gtimata
 uimemta uimemta aut cognos qd sensu in. In etis uimemta gtimata
 gtimata qd existimat et in gtimata uimemta fieri discursu.
 hanc

Dicitur 2.

Cognos debet
et uimemta
in discursu.

Ratio dicitur Ratio e quoniam ratio agatis ut sic suggerit prout, certe male dicit
 suggerit, ratio, cum sit inter illas quae subordinatione ac potestate ab
 oib. oino auctorib. exprimitur, noib. significandib. ordine ut dicitur
 ante 1. 2. 3.

Autem cognoscere Hinc excluduntur oes cognoscere q signa ut supra in tractatu de sig
 nis nominis, eo q signa vel oino n cognoscunt, vel si cognoscunt
 plerumq. In aut serua cognoscunt, aut si illa, In prima meth
 odo. Excluduntur quoq. Verba Thomistica i. prior. cu. i. agendum.
 Genium illud q. r. ar. i. cognoscere illic q. hinc, In, cu. ex definitio de
 finita aut ex certis. hinc cognoscunt, eo q. definitio et partes In
 aegrediantur atq. ex iis certis agendum nominis, hinc n. pari
 tate cognoscere definiti et hinc, in d. a. p. hinc. Aut hoc e

quid sit dicitur q. supra nominis, q. us n. ois d. i. d. hinc sit dicitur, na. ex quib.
 q. dicitur factis dicitur et agere hinc, ite q. definitio definitum,
 e dicitur, na. re dicitur, ex cui auctoritate subit inter malos dicitur,
 n. d. dicitur, eo q. q. enunciacoes ista cognoscere n. dicitur:
 q. sig. enunciacoes transigere, atq. dicitur cet. si eadem mag
 adit q. ad dicitur regit. Colligit et ex hac n. a. dicitur
 q. dicitur sola agendum et n. iudicium dicitur q. in libris dicitur.
 ex dicitur dari enunciacoes agendum sine dicitur de iis aliquid
 dicitur) hinc e sufficit ad dicitur dicitur. Colligit et q. dicitur
 dicitur que dicitur dicitur et dicitur dicitur, q. in quibus dicitur
 sua dicitur, ut dicitur e mag. sua dicitur, q. libet e. aut n. dicitur
 q. et eade. uni dicitur et eade. inter dicitur q. dicitur dicitur q. hinc dicitur
 dicitur n. dicitur et aliquid dicitur dicitur dicitur, sed ex
 clara dicitur dicitur dicitur quae dicitur agendum, ita
 ut us

Priores

239

ad illas agghessis nulla habeamus aliter contineri et iudicium fa-
 cimus. In a. asserit quoniam si iudicium sit discursivum quod
 est haberi et inducere, dicitur auctoritas. Certe est, quod si iudicium
 sit in se et sensus exterioris, ut, quod ubique oculis videns de tota
 et maius sua parte, si de discursu, quod oculi cognitis si est iudicium
 mortale; si a. fiat iudicium et motu iudicium, et into asserit
 quod iudicium procedit tales enunciaciones, V. G. hoc totum est maius sua parte
 et illud totum est maius sua parte etc. Substantia enim, i. posse, ut
 quod ar. 3. nihilominus est esse asserit discursivum, quod est et cogniti
 inductione illius mundi ad asserendum, si in est cogniti motu.
 Aliter quod ut sit huius asserit de discursivum, sed si anglicus esse
 asserit quod iudicium sed in exteriorale et talis, qualis est et ex omnibus
 quod colligitur aristoteli, nihil in ingreditur eadem se ex naturalibus
 ut cognoscere, et si de eadem ob hoc cognoscere species dicitur
 quod. Cuiuslibet quod asserit fidei humana vel divina in actu
 directo et exercite si de discursivum: quod est in virtute aliquam fidei
 dignum audiamus facere aliquam enunciacionem, quod postea nos ipsi quomodo
 eliciamus et tenemus, si in ea eliciamus et tenemus quod est enunciacionem
 aliam eadem enunciacionem quod eadem tenemus, quod est augustinus; sed
 quod est auctoritate et fidelitate quod apprehendimus in, est apprehensio
 si iudicium nostra de enunciacionis facimus et asserit quod tenemus: Ita quod
 si fide divina asserit facimus, ea facimus iudicium auctoritate
 dei loquentis.

oculi cogniti
 et a iudicij
 mortale.

Dico. 3. In discursu posterior cognitis debet hinc haberi et di-
 gnetate in hinc ad nihilum seu cogniti auctoritate si quod debet de-
 ad quam causam si formaliter officium. Ita visus subin-
 gressus

Dico. 3.
 Posterior cognitis
 debet de-
 gressus in discursu

Nota. 1. *De Causa effus in discurfu.*
 Nota. 1. *Nota Duranti.*
 est qd qd attinet ad causam esse notandum e. i. Quod prior notitia
 n. ita e causa effus posterioris quasi illi ipe posteriori n. ef-
 ficiat physice, cu illi qd cognovis sit causa eius eliciendo ac-
 tualem, sed qd prior notitia qd dicitur qd dicitur illi qd (hoc e illud)
 prime gaudia in actu primo ad igna cognovis posteriori eli-
 cienda, ut gultore gbat sub. i. poster. ca. i. q. 8. no. 27. oia a.
 ca. q. qd dicitur gaudia ut qd sit gaudia ad agendum eaus dabet
 nimit ad aliquo effu, dnt effine gcurrere ad effum q de-
 inde a gaudia fit, et si gmissis effine gcurrat ad glicod
 qd illi qd eius eliciendo ggarat et determinat et impellit
 ad glicod aliq. facienda.

Nota. 2.
 Dubitatz:
 Nota. 2. Quod dubitatz ab auctorib. an gaudia illi qd
 aut priore cognovis seu assensu gmissaru nro debeat elia-
 re assensu glicovis, vel an adhuc suggere goit, vel gria qd
 assensu elicare. Quot ad hoc dubiu citatz dua sententia rursus e
 diametro opposita. i. aserat adeo gmissas determinare illud n
 ad inferenda glicod, ut ea n goit n inferre, nec queat ea sug-
 dere. Et hac gaudia ee Comin. i. poster. ca. i. q. 4. ar. 4. et ii. au-
 toris pax in golutinos citat, 2. aserat illud quicq. deter-
 minate q gmissas facta nihilominus n capi ad glicod inferenda
 Et hac gaudia ee sub. lib. i. poster. ca. i. q. 4. q. dicit ea glicovis in
 doctrina S. Th. et tenet a maiore eto modernoru auctororu. Sed in

Nota. 1.
 hac dubitate duo tenenda iudico. i. e qd ad specificand oino necess
 dari illud q gmissas gertim nras, ad glicod assensu glicovis
 n a. quoad exercitum. hoc e. Ita ggarat illi q gmissas ad q
 ducio e, ut iis referis n goit alia glicod q ea q gmissis gex-
 tidant inferre, si q inferre volat (et hoc e quoad specificatione
 laborum)

Priores

determinari) n̄ tr̄ ite necessitatibz ut n̄rio actu ipso statim insorte
 eā debeat et impediri n̄ pot̄, q̄ eā quoad exercitiū determinari. 2.
 ē, auctores si bene illigantz oīno n̄ discrepare in hac sentia. Ex
 grege dicunt Corion. impediri posse illeū a gelioe faciēda, si gra
 tim ac Comissa elicita s̄t, eiq̄ cogitatioes alio dixerūt. Et Phil.
 licit̄ esse illeū a uolte dūcti ad opādū circa aliud obtū, et
 sic suggēdi assēū geliois post Comissas: q̄ ē sane p̄sentire. Quod
 si n̄. illeū a uolte, q̄ liberae s̄nt, n̄ dixerūt ad aliud obtū
 tūc gub̄at Corion. illeū eā quoad exercitiū n̄rio illatūū gelioe
 sicut oculy eiq̄ et n̄ impeditur nec alio quoy obtū q̄es n̄rio n̄
 deret. Proct̄ hoc dicunt nisi n̄deturuiat aliud impedimētū, ut uel re
 gentina mors, uel organonū repentina destructio. Quod et uolbas
 illeū q̄m uellet retinere in assēū Comissatū sēq̄ suggerēdo assē
 sū geliois. Sed in q̄bo q̄ illeū quoad exercitiū suggēdere possit
 assēū geliois. Itē q̄a glutes gelioes ex uolte Comissis infert̄ q̄nt
 quas in illeū, ut exigētia gub̄at, n̄ statim oēs infert̄, sicut q̄. Et suggē
 di ab una gelioe, ita quoq̄ ab altera; aut si necessitatibz ad quos
 gelioe quoad exercitiū, tūc oēs infert̄, q̄ in aduerting seiq̄ fieri.
 Itē q̄a q̄ una gelioe sage glutes Comissa adhib̄t q̄ q̄iq̄ el adgloma,
 rāz et gub̄at, ut sit in longis oraoib. anteq̄ gelio infert̄, ita ut n̄
 statim post prioris generis Comissas gelio infert̄, sed infert̄ alie
 atq̄ alie. Itē q̄a illeū si necessitatibz ad infertēda gelioe, n̄ in
 digerēt h̄m q̄ eadē infertēda: h̄y n̄ n̄ et teste Phil. nisi circa obtū
 circa q̄ gub̄t libero opari, ut deducit̄ ex doctrina S̄i Th. 1. 2. q̄.
 90. ar. 1. et 3. de quo in adhuc disputari q̄. Ex his oib. gub̄et
 Comissas eē in h̄alem causam effinal. q̄ impediri a uolte q̄
 q̄ si q̄ hoc solū q̄ moralem causā appellare uoluerit, et n̄
 Physica

Nota 2.

ubi sit h̄y.

Physica, ratione de nos faciet. Non omnis causa quae procedit est motus
rabilis est, sed contingit tamen, et multae causa physica procedit
quod.

Nota. 1.
De Causa
indivisa

Quod attinet ad causam formalem notandum. id est, quod omnes de causis
sunt formales geliois, quia gelusio sumit inde suam formam et esse,
affectum (Sicut: ubi illis non efficitur) ideo quod agitur geliois
est. Omnes, ita ut gelio dicitur, vel melius, vel theologica, vel
physica, vel demonstrativa, vel opinativa, etc. quod ut motus fuerit
rit ab omnia, imo gelio non est formalis gelio, nisi est motus
etiam cum ex procedente cognoscitur, dat igitur geliois
cognitio formam geliois, et ita est causa formalis discursus, de
nris ad discursum regitur, vel nec est absoluta quod dei potentia ad
suggereri queat, ut scribitur oes. In quibus cognitio geliois est
causa continua posterioris cognoscitur, possit autem deus suggerere et
illud alio modo ad eandem posteriorem cognoscitur et efficientem debet
minime absque illa prioris cognoscitur, quod si omnia non addeat non angustia
Est cognitio discursiva, et in cognitis discursiva si addeat et
daret formam geliois, et si ad eam esset non generaret. Porro oes
appellunt procedente cognoscitur causa formalem extrinsecam discursus,
cum quod non intrinsecam, ad eum fore motum quo idea artificialis,
sed in quod aliquid cogitatur quod sibi, procedente habet, et causa formalis
externa est.

Nota. 2.

Notandum. 2. Ut discursus nra melius intelligatur et causalitas
prioris cognoscitur quod exerceat quia posteriori recte cognoscitur
aliud esse cognoscere aliquid in alio quod aliud, et ex alio, gelio
posteriori est discursus, non quod quod est tamen sensibile. Sicut ut cum
in speculo re videmus: et facti in dei esse videtur creaturas
in ut sic discursus, 2. dicitur sit quod motus una entitatem quod
aliam

Priores

243

aliam elicimus ut sit in numeris, qd utile n e goria discurto
 re qd est illa certiora qdnt hro, alique neta ordinis
 inter se ob res qdntas et qdnta, qdnt et qstructionis, qdnt
 materialib. nati ut sit in oratio longis seu declamacioni, et
 n ta hnt inter se nati seu causalitate illa qd ex qntitate
 qdnta, unde qn aliqui a magis nris discursu, nati
 ut a S. Th. et Gregor. Ariman. n ta singlt sed cu addito dis
 cursu scdm successione, seu successuq nati, eo qd successio
 ne hnt una cognitio alteri succedat. 3. qdnt e dis
 cursu qdnt nnteruenit qdnt causalis, ergo qdnt qdnt qdnt
 dote cognoscit se mod quare agendum est, eo qd res qdntate
 seu qdnt obtini hnt nati habent ut cognite uno qdnt iudiciu
 reale qdnt illctm ducere in iudiciu m dale de altero in
 tergoria qdnt, ergo, qdnt respicit qdnt iudiciu totu. Hinc
 collige discerne inter rati, et ansa cogitadi, ansa seu occasi
 one cogitadi qdnt p. arige ex quonis et ex certiore aliqua
 seu iudicio qdntate, eo qd qdnt moueat nobis species, qdnt
 excitatione qdnt qdnt cogitare in ta qdnt est ratiocinatio
 V. G. dicit alijs in libris de celo et multa facit iudicia qdnt
 philosophia de celo quoad nati celi, excitatione qdnt species. de
 celo in illctm, nati ansa ex occasio obiciendi quosda qdntuales
 qdnt qdnt de celo ayente, qdnt nati qdnt qdnt qdnt ex ma
 philosophia cogitare nati. Porro illctm qdnt qdnt qdnt qdnt
 nati rati, et rati S. Th. nati qdnt ar. o. et eig ut sic qdnt
 alio ar ratiocinatio qdnt qdnt. 1. qdnt ca. 1.
 hnt hnt qdnt qdnt qdnt ad qdnt dubitadi rati supra
 allatol ante dictu qdnt qdnt atteling d. ferentiam qdnt e
 qdnt

3.
 An sit dis
 cursu

qua differat ab aliis omnibus et extrinsecis. ad id quod dicitur inter
 nos quod una est hoc de generatione ab altera, si in sit de
 generatione rationis, si una est alteri ratio, sed in sit de gene
 ratione esse seu operationis, et dicitur quod occasionaliter in, si in alia
 ta. dicitur u. ad r. ad dubitanti moel abide alia unde dicitur
 gaudet ex p. dicto.

Dicitur 4.

Dico q. Sole est generatio de in alio, unita e aggregatio du
 ra aut generatio cognoscendi, quarum una est est abiatu. P. q.
 In est tota esse generatio intrinseca generati in in genere, seu ge
 neratore cognoscendi in q. ta e deducta ex genere et modo habere su
 de generatione ab alia cognoscendi, q. alia cognoscendi generat noie ad generat
 si intrinseca sed extrinseca ad ea modo quo terminus generat ad
 relatio, que alio auctores uocat esse extrinseca relatio, quo
 dicitur eis orta e an aliquid generat de esse et in extrinseca rei
 non uisurgo hinc cognoscendi modo sed dico de generatione cognoscendi
 ab alia cognoscendi de de esse dicitur, et illud alia cognoscendi uis
 regit q. esse esse qua hoc de generatione q. discursui e intrinseca
 si generat consistere. Considera ergo seu discursus q. mali dicit esse
 ciaco alio seu iudicium mentale, q. formali ratio habent
 seu de generatione ab alia cognoscendi in ipso mentali iudicio ex quo
 non e quidam discursus aliquid aggregatum ex pluribus cognoscendi. sed
 una no cognoscendi e qualitas, ubi ut tertio modo modo
 distinguatur esset ab 2.

fig. dicit.

Hic duas gres hoc dictu. 1. e Caiet. 1. q. 10. ar. 3. et uidetur
 generare Thom. 1. prior. ca. 1. q. 2. ar. 1. ac g. h. uis arguit q. agm
 ante dictu generatu in 2. ratione dubitanti attulit, q. us ex
 duab. cognoscendi. si generat oriri una 3. si q. ad discursus
 regit, dua cognoscendi, ut regit hactenus, generat, et una
 3. si generat, anni relatio q. discursus sit in esse aggreg
 gaudet

Protes

quod v. et scilicet hanc sententiam quod est cognitio facilius quod est cognitio
 non hanc generat ut causa est et formalis cognitio posterior,
 ris, sed et ut est integras totum discursum. Videtur quod est Fons.
 in 3. Inquit. c. 18. ubi quod est seu oratio rationale (Cita n. alio
 nomine vocata) remittit ad enunciatioem rationale: ut quod est rationalis e,
 nunciatio est enunciatio quicquid, et quicquid enunciatio deservit
 ab eodem Fons. lib. 3. c. 3. enunciatio quod ex simplicibus enunciatioem
 conjunctione aliqua recte grammaticali us, id est quod est quicquid inis, quod
 est et quod est, ergo. v. 2. Pars est Tolo. in 3. de aia. quod est. quod est. 3
 et Seco. in glogo q. 4. et in 2. sententiarum dist. 7. quod est. quis. Td.
 in eodem modo eam explicat: dicit n. vel taliter dicitur esse quasi
 una quod est hanc quod est. Nam hanc quod est, homo est aial,
 quod est visibilis, quicquid se sit ac diceret, si homo est aial est vi,
 sibilis, quod est quod est una non qualitate, quicquid inter aial
 et quod est agnoscit aliquid cognitioem taliter qualiter illa sit, quod est
 glacet, quod est si hanc quod est enunciatioem sit una et quod habet una
 principalem cogitatioem quod uno iudicio iudicari quod, et in ratione
 sit inveniunt duas cogitatioem quod uno iudicari iudicio n
 quod, deductioem in unum ex alio quod una agnosce cognosci. Quicquid
 Seco. dicitur locutus est dicitur ad discursum sufficere una cognitioem
 qua unum ex alio quod est, et hoc est quod supra dicitur a Cuius.
 respondere n oportere. Quod est hanc sententiam, tu quod est dignitate
 3. agnosce est ut n sit unum quod aggregat, sed aliquid unum quod est
 tu quod satis hanc modo quicquid quod est sua desio quod est, quod sit
 oratioem in qua aliquid ex aliquo colligit. tu n n. in hanc oratioem
 quod homo est visibilis aliquid, ex aliquo (us ex hanc, homo est dicitur
 suus)

2. g. Dicitur

glat, vna

(sicut) colligitur & s. e. necesse est id ex quo aliquid colligitur et igitur omnia
 in qua re qua aliquid colligitur ingrediuntur, sed satis est si se extrinse
 ce habeat tanquam terminus a quo, seu velut q. p. Ut si velis deservire
 vitula guttata ha. modo, vitula est in qua aqua ex gutta haurit
 igitur gutta non ingrediuntur vitula tanquam eius essentia, bene a ingrediuntur eius
 essentia descriptione et non omne q. essentia descriptione seu. de hoc
 ingrediuntur est de essentia vel de indeterminate desinit, ut sit Flou. Lib.
 s. Justit. Si quod huius re sitae obicitur solui facile poterit ex
 his scilicet notis q. in Libris Philonem. ponimus q. ea vitula q. r.
 motus cogitatio sit una non qualitas, et non mixta ex duabus. primum.
 Quodammodo q. de nota de notis. de a. q. r. de finali. sicut illu
 mina actione acti in commissio et gelio, et q. utriusque expe
 et non alteri in expe et alteri virtuali. Hanc sententiam ut ab
 sentia merito remittit Conim. i. post. ca. i. q. 4. ar. 5. eo q. sequit
 rebz ante cogitatio est dicuntur et non dicuntur, dicuntur et
 est quatenus commissio acti, q. non est deducta ex alia, dicunt
 sentia est quatenus gelio acti, q. est deducta et quatenus est
 deducta. Dicit denique ibidem Conim. q. non sentia, obicitur passi
 coram q. in Libris priorum. ca. si dixerit est Caiet. possibile. et
 uti assensu quo tota demonstratio approbetur quod q. p. non a.
 quoad maales, oppositioes, q. sola, in actu, oppositioes et, generaliter
 actu gestulant quo veritas indicet. Itaq.

Dico. 5.

Dico. 5. Uno et eodem actu cogitatio et factio fieri in actu et
 prout tanquam in distinctis necessitatibus non est ut illud. Ita satis
 patet ex precedentibus.

Dico. 6.

Dico. 6. Uno et eodem actu factio et cogitatio, imo levit cogitatio et
 factio fieri in gelio, virtuali a. in commissio. Ita est

Scriores

247

Ratio dicit

ratio. Ratio est quae cognitio discursiva si sola vadit in
 divisione et non absolute, sed ut non esse aliud, quod si esse
 et non esse agerimus gelio ut gelio est, debent virtualiter et
 esse a se in tangere illud aliud ex quo est gelio. Tanta
 vis est quomodo illud sit illud virtualiter, et quod sit virtus
 alio ferri in Gmias. Alio modo hoc modo loquuntur dicit
 se ferri illud in gelio, et si est actu indirecte in Gmias.
 Alio modo, ferri illud est actu in gelio ut quod
 missa ut quo. Alio modo, illud ferri in gelio est
 in Gmias in quo est. Ceterum est subditio qua res tota
 explicatur, adhibet in se coloris et gestio luminis, qua posita
 hanc gelio video colore. Itaque in medio est in medio finis.
 Nam quoniam quod videt colore et quod esse, is si virtualiter seu
 indirecte gerit luce sine qua colore non videt, et quoniam
 quod tenet medium ut generationem et et archa videt, is
 se intendit virtualiter in celesti patria, quod hanc finis a
 mat generationem est. Ita quod esse ferri in gelio, is si in
 Gmias ferri esse quas absentis gelio. Existimo esse hanc
 septem tenet. 1. Traditio modo loquendi quod se querit
 2. Ad hoc ut virtualiter sit a se ferri in Gmias, quod esse
 ferri in gelio, est ut daretur gelio a Gmias in
 deit, et sic ut daretur ac non sua habet illi a se
 hanc: quas Gmias adhuc du facit gelio sit illud in me
 moria. Nec enim implicat si est in hanc hanc plures hanc die
 finitas cognos, put daretur in libro de aia, quod hanc si
 hanc cognos et in se subordinata, et sic sentit ad.
 1. Post. ca. 1. q. 1. ad 6. et Corin. ibi. q. 4. at 2. gelio or.
 ino

Nota. 1.

Nota. 2.

mo Vazq. loiet. i. epe toz. q. 90. ar. d. 220. con. goro n
hi argeltu sed d. hoo elio eat mlti glates cogitaco huc
et a mltiditatu, quis n glis la gade et clare inkerat
nnuqstunqng idely. et n. de f' auctores optimi, iis Thomy

conclusio d' eff.
premissa et cau.

ins⁺ pario auctu. mltioris et minoris adhuc d' auctore debere da
sit agerog aliois, ratio e ga eff' in acta degitit q'p' auct
n' acta. ratio e vbi et g' mltia et causa q. g' mltia glis acta, et n
acta g' mltia a. huc et n' h' sit unio vera s' de el' h' h' h'
nea loquuntur, e h' vera in res effectiu. q' in sua ac et geran
degedit ab ea causa, ut l' mltia a g' mltia, et in q' mltia ca
non degedit in fieri et p' mltia a g' mltia, ita quoz assery
geliois foalt qua gelio e degedit ab agere g' mltia, q' g' mltia
el' cu' agere geliois ea debet, ut g' mltia. d' mltia et m' n' i'

Obro.
Re.
si est il' g' mltia
et est il' mltia g' mltia

est. ca. i. Dico, g' mltia et causa geliois, q' n' est el' cu' g' mltia
ga causa debet ee prior. R. g' mltia antecedere distinguet
g' mltia n' et el' h' g' mltia, et et el' n' g' mltia, q' n' est
in eat mltia, mltia omny g' mltia et g' mltia, q' n' est e.

Quasi r.
Quasi r.
Consq' r.
Divisio. i.
Consq' r. a priori

Quasi r. 2.
Quasi r. 2. Quasi r. 2. Quasi r. 2. Quasi r. 2. Quasi r. 2. Quasi r. 2. Quasi r. 2. Quasi r. 2. Quasi r. 2. Quasi r. 2.
Quasi r. 2. Quasi r. 2. Quasi r. 2. Quasi r. 2. Quasi r. 2. Quasi r. 2. Quasi r. 2. Quasi r. 2. Quasi r. 2. Quasi r. 2.
Quasi r. 2. Quasi r. 2. Quasi r. 2. Quasi r. 2. Quasi r. 2. Quasi r. 2. Quasi r. 2. Quasi r. 2. Quasi r. 2. Quasi r. 2.
Quasi r. 2. Quasi r. 2. Quasi r. 2. Quasi r. 2. Quasi r. 2. Quasi r. 2. Quasi r. 2. Quasi r. 2. Quasi r. 2. Quasi r. 2.
Quasi r. 2. Quasi r. 2. Quasi r. 2. Quasi r. 2. Quasi r. 2. Quasi r. 2. Quasi r. 2. Quasi r. 2. Quasi r. 2. Quasi r. 2.
Quasi r. 2. Quasi r. 2. Quasi r. 2. Quasi r. 2. Quasi r. 2. Quasi r. 2. Quasi r. 2. Quasi r. 2. Quasi r. 2. Quasi r. 2.
Quasi r. 2. Quasi r. 2. Quasi r. 2. Quasi r. 2. Quasi r. 2. Quasi r. 2. Quasi r. 2. Quasi r. 2. Quasi r. 2. Quasi r. 2.
Quasi r. 2. Quasi r. 2. Quasi r. 2. Quasi r. 2. Quasi r. 2. Quasi r. 2. Quasi r. 2. Quasi r. 2. Quasi r. 2. Quasi r. 2.
Quasi r. 2. Quasi r. 2. Quasi r. 2. Quasi r. 2. Quasi r. 2. Quasi r. 2. Quasi r. 2. Quasi r. 2. Quasi r. 2. Quasi r. 2.

Consq' r. a posteriori

Consq' r. a posteriori.
Consq' r. a posteriori. Consq' r. a posteriori. Consq' r. a posteriori. Consq' r. a posteriori. Consq' r. a posteriori. Consq' r. a posteriori. Consq' r. a posteriori. Consq' r. a posteriori. Consq' r. a posteriori. Consq' r. a posteriori.
Consq' r. a posteriori. Consq' r. a posteriori. Consq' r. a posteriori. Consq' r. a posteriori. Consq' r. a posteriori. Consq' r. a posteriori. Consq' r. a posteriori. Consq' r. a posteriori. Consq' r. a posteriori. Consq' r. a posteriori.
Consq' r. a posteriori. Consq' r. a posteriori. Consq' r. a posteriori. Consq' r. a posteriori. Consq' r. a posteriori. Consq' r. a posteriori. Consq' r. a posteriori. Consq' r. a posteriori. Consq' r. a posteriori. Consq' r. a posteriori.
Consq' r. a posteriori. Consq' r. a posteriori. Consq' r. a posteriori. Consq' r. a posteriori. Consq' r. a posteriori. Consq' r. a posteriori. Consq' r. a posteriori. Consq' r. a posteriori. Consq' r. a posteriori. Consq' r. a posteriori.
Consq' r. a posteriori. Consq' r. a posteriori. Consq' r. a posteriori. Consq' r. a posteriori. Consq' r. a posteriori. Consq' r. a posteriori. Consq' r. a posteriori. Consq' r. a posteriori. Consq' r. a posteriori. Consq' r. a posteriori.
Consq' r. a posteriori. Consq' r. a posteriori. Consq' r. a posteriori. Consq' r. a posteriori. Consq' r. a posteriori. Consq' r. a posteriori. Consq' r. a posteriori. Consq' r. a posteriori. Consq' r. a posteriori. Consq' r. a posteriori.
Consq' r. a posteriori. Consq' r. a posteriori. Consq' r. a posteriori. Consq' r. a posteriori. Consq' r. a posteriori. Consq' r. a posteriori. Consq' r. a posteriori. Consq' r. a posteriori. Consq' r. a posteriori. Consq' r. a posteriori.
Consq' r. a posteriori. Consq' r. a posteriori. Consq' r. a posteriori. Consq' r. a posteriori. Consq' r. a posteriori. Consq' r. a posteriori. Consq' r. a posteriori. Consq' r. a posteriori. Consq' r. a posteriori. Consq' r. a posteriori.
Consq' r. a posteriori. Consq' r. a posteriori. Consq' r. a posteriori. Consq' r. a posteriori. Consq' r. a posteriori. Consq' r. a posteriori. Consq' r. a posteriori. Consq' r. a posteriori. Consq' r. a posteriori. Consq' r. a posteriori.

Priores

249

Porro sciendum e in ggerito q sit longe aliud ee cause
 geliois, et gfinere causa geliois, ut ex gne docet Molina
 i. gte q. 14. ar. 7. na gmissa e causa geliois seq, siuo gline
 at aliquo terminu q sit causa gdti in gelioe sine n q
 tincat tale terminu, dumodo habeat eu nexu cu gelioe
 et gelio ca hanc ad gmissa q superiorib. dictis desig
 sing: n in gmissa seq at causa geliois seu eig q gdtz
 in gelioe. Et q. discursu a priori, n qd hnt gmissa q seq
 e prior, aliq ois discursu eet a priori, sed qd in iga g
 missa gmetz aliqd q a gte rei scdm causalitate e orig
 fita aliq, ut gdti rae gmissa dicitz causa geliois, us
 n in ga gmissa et, q ut vidimz st seq cause geliois, sed
 peculiariter ideo, ga gfinet terminu q e causa eig q gdtz
 in gelioe. Sic alios definiens in libroz gdt. syllogismu de,
 mox ordinu ait inter cetera, ee tale syltu cuius gmissa
 sint causa geliois, utiqz n illxit q sint causa in illo qd
 nerati modo hactenz tradito, q cois e oib. gmissis, sed
 peculiariter ga gfinet causa, ut explicat ibide oes iderqz
 v. Divisio alia gqria e nra alia gblis. Nra e, qd illi
 gdtz. Quid assen gmissa vel gmissis n st n gtere assen
 gelioi quoad specificationel. Vel cuius gqns nra ex antecedete
 colligz, ut qd caret aia, q. caret vita, ois homo e arbor, ois
 gladiu e homo, q. ois gladiu e arbor. Gblis gqria e, qd illi
 gdtz. Quid assen gmissa, st n gtere assen gelioi et quod
 specificatione, atqz adeo gtere assen et opposito; si in g
 tiz, rasabiliter uget, seu conspua gblis e, cuius gqns n nra
 ex antecedete, sed gbet in colligz, ut Zeru e mater Socratis
 g. di.

Division.
Cognit
Nra.

Cognit
Gblis

Cognitio nra e q. diligit Socrate. Porro nra qsqta zelox e. Alia nra ui for
38^{ca}. ma, alia ui ma, alia ui utriqz, q ut magis itlgatz sit

Diuisio 3. 2. Diuisio. Alia qsqta e formalis alia maalis. Formalis e qui
Cognitio formalis. forma geludat. Maalis e q ui solig ma e geludat, ita Fons. lib. 6
Cognitio Maalis. ca. 3. Coniun. et alii, in qb. defici. b. notanda e diligenter particula

58

Solig, q in posteriore tm aggerit, n a. in giore. fieri n st ut
aliqui n tm ui forma, sed et st ui ma e geludat, ut fit in syllo
demonstratio, quo ni casu vis ma e n fallit uim forme: Quis
dety multa qsqta q ui solig forme geludat ob defectu ma e
qgrue, ut syllo que paulo ante de glatano attribuy. Hec di
uisio ut magis itlgatz

Nota 1. Notandū 1. Ad cognoscendū q sit formalis qsqta tradi hoc do
cumentū, illa qsqta geludat ui forma, cuius si forma retineat,
Cognitio formalis. in oi ma e bene geludat, et si forma semel bona mutaretz, q
hancis seruetz, eadē ma e bona, nihil tm sequeret, ut ois ho
mo e arbor, ois glatanz e homo, q ois glatanz e arbor; multa
geludat formā seruata eadē ma e, et dic in maiore, qd
homo e arbor n ampliq sequet, gelio. Ad cognoscendū q sit

maalis qsqta tradi hoc documentū. Illa qsqta geludat
Cognitio maalis. ui solig ma, q dxi habeat alig. formā (nulla n. qsqta
e sine aliqua forma) n tm ui illig forma geludat et cuius
si ma e mutaretz, et si eadē forma seruetz, nihil tm gelu
deret. Unde maalis qsqta nihil geludat sine ui alicuiq cer
te ma e.

Nota 2. Notandū 2. Vel formale qsqta e nra, maale a. qsqta
Cognitio formalis qsqta
& formalis. e nra et gelud ex fons. lib. 6. ca. 4. Duplex e n. nra
ni qsqta, quarū altera dt nra qsqta, et altera nra qsqta

Priores

291

ut notat Joannes de magistris hinc. 4. de syllo. dicitur qd qd
e in forme, neitas qd qd e in mare, hinc nuy qd termini ante
caletis et qd qd hnt nexu nruud et hnt affirmatine e arptandū
aut nexu nroosibile, et hnt negatine e arptandū: qd si qd qd hnt nroos
sit nexu in ma, n erit qd qd maalis nra. Quis qd e nra for
malis q a. ois formalis sit nra qd qd a. fons. nrauctione qd
ubiq nro colligū qd qd ex ante caletis, et qd qd qd qd ex confli
to hialecticuū q ex Philalardo asertit. Dicit hinc. de rare termino
de. 4. q. 2. qd qd qd qd seret e bona, seq e bona, us quoad forma hnt
sens. e qd in oi ma sit bona.

Neitas e
q d lex.
vi qd qd
vi qd qd.

Nota. 3. Bona forma sibi seruate nome forma sine addito, nrae
de malo syllo solemq dicere q n habent forma mala. forma
nra sine addito mala dt forma.

Nota. 3.

Nota. 4. Diserime nter qd qd et illatua itaq nter maale et
q d qd, si q e hoc de nra ly hnt termini aliq a q. dicitur nra sumatz
q eoda, in rigore hnt ita distinguntz ut illatua hnt qd qd dicitz
q nra soliq forma nra, n a. nra ma: qd qd hnt q nra soliq ma
nra: illatua et qd qd qd qd nra nra nra, q qd qd nra hnt
dt ab auctorib. maalis ne resignet deseri qd qd maalis, in qua dt
q nra soliq ma geludat, et nra qd qd nra forma: quare n bene
sonat si qd qd aliq geludat q nra forma et nra ma appellat
maalis, qd qd ergo qd qd qd et illatua dicere et nra
nra q aliud sit e maale qd qd qd nra ma geludate, nisi
addat nra soliq ma.

Nota. 4.

Nota. 5. forma alieniq qd qd qd ubiq in oi ma bene gelu
dt, nihil aliud ee q certa termino qd qd qd, q ut in oib
materis bene geludat sequetia regnat. 1. ut is ardo termino,
nra q hactenz obseruat e ee bonq et facere ad non qsecutio,
nra q qd seruetz. 2. ut termino in eoa dceptione casiantz

Nota. 5
regnat.

In libros

q. in illo ordine sicut fuerit animata esse. Cuius adhiberi posse. Auctio
 in fere e. ite q. suggestio. Vnde illa suggestio q. animata
 et ea q. in Detii vel Barbara d. ac se. n. in Barbara et
 Detii adhibita st. quippe nequa q. se. huius regressi q. ea q.
 suggestio q. fuit in maiore aut antecedente, sit in minore aut pte
 ac pnde una sylli forma solum q. tota sylli uniu. sig.
 suggestio. huius. de p. huius. ea falsu. na. in hoc sylle, vis huius
 vocalis regit gang. e. homo. q. gda gang. e. vocalis; homo in
 maiore accipit. n. suggestio distinctiva, in minore accipit. n.
 suggestio determinati aut p. huius. Senz q. e. in eand. forma
 n. una suggestio e. debere sed uniu. modi sicut sit una sicut glu.
 res. 3. ut eand. qualitas e. sicut hoc e. affirmatio vel nega.
 tio, q. hactenus in bona forma obseruari g. uenit. q. ut eand. q. huius.
 q. ut eand. adhibitis particularu. ne. a. p. t. u. sed, et, q. i. q. ora huius
 sig. explicata regit. q. s. huius. lib. 6. ca. 3. huius obseruatos sicut
 q. huius, n. st. regula a. priori de bona q. huius sed huius a. posteriori.
 suggestio n. q. hactenus oes modi formalium q. huius n. huius
 q. huius q. huius st. ad quoru. p. huius norma nos n. huius q. huius
 males formare debent.

Nota. 6.

Nota. 6. Tam in q. huius formali q. mali q. huius debere q. huius deduci
 ex antecedente seu reati aliquem huius deductionis. Ratio e. q. definitio
 q. huius, q. huius q. huius explicauit, e. q. huius ad q. huius formale et male,
 atq. ad q. huius in genere regit. alius huius deductionis seu huius q.
 sequetis ad ans, q. et in specie. regit. Quod moreo i. Vasquez
 in 1. 2. d. 109. ca. 19. q. huius illam q. huius e. male cuius q. huius
 n. q. huius ex antecedente huius tam ans q. q. huius uerū sit, ut homo e.
 aial q. e. vocalis: oel a. e. q. huius e. formale, cuius q. huius q. huius ex
 antecedente. Tenetur huius illa oratio in qua q. huius n. q. huius ex antec.
 lente

Nota.

Præiores

deinde, cum sit gētia. Ratio ē q̄ n̄ quom̄ illi gētia
 Terentiū itide ē dari quada māa es gētia p̄ q̄. gētia seq̄ ex
 antecedere, q̄ nequaq̄ s̄ formales, ut ē ista sylloḡ, q̄dā sūmū bonū
 ē deq̄, q̄dā natura ē sūmū bonū, g. q̄dā naa ē deq̄. Ratio ē aliq̄
 māa aliq̄ sylloḡ quod formal qui habent in nulla forma recō,
 sity ē seu gētia modo et approbato a cui schola dialecticōrū
 (cui quod hoc nemo habent requirere ē auz) interin in bono
 quod māa est sylloḡ formalis, ai gētia marca est doctrina de
 sylloḡ formalib. habent tradita, et illa formalitū sylloḡrū sūt,
 sio Barbara, Celaret, Darii etc. n̄ est suffus, q̄ in nemo recte
 dixerit.

No.

Contra defioel formalis gētia a qua exclusio gētia solius
 hoc modo obicit, q̄ catē gētia addēda sit. In gētia formali
 vel gētia aliq̄d in māa geludi, vel n̄ gētia: si n̄ gelud,
 dicit aliq̄d in māa, habent q̄ solig in forma geludat, si a.
 dicit q̄ in māa aliq̄d aliq̄d geludat, gētia q̄ n̄; nā si for,
 malis gētia in māa aliq̄d geludat, fieri gētia ut in for,
 ma destructa remaneret sola in māa, sed n̄ manet in māa,
 teria destructa in forma ut gētia gētia. Sicut n.
 q̄ sylloḡrū quēcūq̄, q̄ quod ad māa et formā ut bono et tū
 destruat bonitāte forma gētia gētia gētia q̄ ad nullā
 formā gētia relicta catē māa, et mox uidebit q̄ nil am,
 gētia geludat, q̄ in solig forma ardea geludit. Rē. in iis ubi
 māa gētia falsa ē in solig forma seq̄ geludat, in iis a. gētia
 in q̄. māa bona ē, n̄ in solig forma, sed et in māa seq̄ q̄
 si forma destructa, fiet ut aliq̄d maneat catē māa, aliq̄d n̄ māa,
 neat: si maneat catē, geludat aliq̄d, si n̄ maneat nihil q̄,
 cludat in māa. Vocat a. in gētia māa n̄ nudi terminis
 gētia

Obic. gētia defioel.

Rē.

positiō aut nuda positioes, sed hōdo terminorū inter se quod
 ueritate et falsitate, et hōdo positiois inter se quod dēbetur
 unig ex altera, et nexū executionis, q̄ hōdo mutata forma hōdo
 gloriū mutata; jamon n. mutata ueritas ad mutata glō ali
 cuiq̄ q̄ glō ad formā in his positioib, alijs hōdo e alij, ois
 hōdo e alij, unde n̄ mirū nullā seq. glō uel relictis nudis
 terminis, et mutata inter se hōdo terminorū et positiois. Quā
 a. forma mutat hōdo terminorū d̄ maā, magnāq̄ in maā uer
 habeat, patet ex regulis positiois, quas ex coi mente dicitur
 hōdo h̄t sōns. lib. 6. c. 9.

Quæstio

R

Queritur. 3. Quid sententiā sit de regulis positiois a sōns.
 lib. 6. c. 9. allatis. R. oes eē solida iudicia ut iudicare pos
 sim de bona positiois, et glō eē ex maā seu hōdo h̄t termino,
 ut inter se, in positiois inter se, d̄nt a regula generales positiois
 e q̄ ualeat h̄t q̄ positiois maāli q̄ formali. h̄t a. regula q̄ alij
 h̄t, ad eā sōns. lib. 6. c. 10. et in q̄ formali positiois n̄ syllis et
 glōis regula syllorū q̄ positiois dicēde s̄t.

Precipua inter has regulas et q̄ quas fere ceteris ois glōis
 s̄t h̄t, q̄ ex uero in uerū colligat, ex falso a. et uerū et
 falsū colligat, h̄t ex stōle 2. Pro. c. 2. i. positiois c. 6. et collig.
 c. 4. et s̄t h̄t q̄ ualeat quare ita fiat et q̄ attinet ad positiois
 glōis us q̄ ex uero in uerū colligat, quālibet eā ondit sōns.
 Pro. de uer terminorū d̄. 4. q. 2. glōis. hoc modo, nā uerū
 e una sōla positiois aut due, sicut glōis in syllo. Si e una, h̄t
 aut e uerū, et sic si sit uera, optime q̄ colligi q̄libet glōis
 sub ea glōis, et oes glōis debent eē uerū, q̄ uerū e uerū
 cuiq̄ oes glōis s̄t uerū, et sians e uerū et positiois h̄t eē
 uerū: aut sians sit positiois glōis et q̄ seq. glōis uerū
 ut s̄t

Priores

235

ut in hac, alius homo currit, q. alius homo moritur, vel et q. vel
hic homo vel hic homo currit et ex vero si nisi uerū colligat
si a. aut sit reflex gpositio ut in syllo; ratio, q. ex antecedē
te uerū si et nisi seq uerū, e, q. in antecedēte ponit, duo
termini q. n. repugnat cū medio termino, et ideo in gposito n.
repugnat inter se sedm illud principiu. Cuius est eadē uni
tertio et eadē inter se.

Quod attinet ad posteriorē gto, us q. ex falso et falsū et
uerū colligat, quod falsū et gatel q. se q. ex falso sequat,
quod uerū a. gbat ag. eadē dicit. lo. ci. gelioe r. hoc modo
ans falsū uel e. uera gpositio uel duplex. Si uera, tūc ex g.
gpositio uerū falsa in maā gtingente g. seq. g. g. uera, ut ex
hac falsa ois homo e. alq. g. g. uerū subsumere g. hanc
aliq. homo e. alq. q. e. uera et seq. ex uerū sua g. g. g.
Quod g. g. ex uerū sequat, nemo negabit: q. uerū g. g.
e. falsa et g. uera, itidē clarū e, et g. ad oculū. Si
a. sit reflex gpositio in antecedēte, ut fit in syllo, fig. dō
oes syllo regulant, et degēdet suo modo ex isto principio
q. et eadē uni tertio et eadē inter se, fieri g. ut in g. g.
duo termini dicant, de medio, quasi illi n. repugnat, cū in
reuera repugnet, quos duos terminos demegit in gelioe g. g.
q. reuera a. g. rei sibi n. repugnat, f. uerū uerū enūciat.
Ex quo d. g. ideo posse seq. uerū ex antecedēte falso, q. ans
falsū n. impedit uerū g. g., et g. n. sua uerū trahit
ex antecedēte, sed tm sequat q. fit. Alii dicunt fieri ex col.
locatōe terminorū, ut g. uerū sequat ex antecedēte falso.
Sed o, si hoc eadē uerū sequat, q. ubiq. eadē eadē collocatō

P. 235.

ibi quod

isti quosq; est q̄suis uerū, sed hoc ē ī existētia, q. q̄suis minor
faciēdo duos syllos in Dariū V. q. utiq; sint eādē collocationē
et in alter q̄suis uerū et alter falsū. Prior ē. Ois leo ē la-
gis, q̄dā sapphyrū ē leo, q. q̄dā sapphyrū ē lapis. Posterior est.
Ois leo ē lapis, q̄suidā homo ē leo, q. q̄dā homo ē lapis; ma-
norat q. ideo in seq. posse uerū. ex falso q. falsū ans. in
pediat ueritatē q̄suis, et q. tūc q̄suis n̄ ueritatē absolutē
trahit ex antecedēte (s. tūc negat. Dicit. ī quosdā, q. quod
hoc s̄t q. nobis) q̄a eig ueritas n̄ trahit in antecedēte,
sed in sequēta seu illud, sicuti eādē sequēta seu illud
trahit q̄suis falsa.

Obiect. / Obiect. Si ex falso seq̄s uerū tūc fiet ut effy fiat nobis
liot causa, q̄suis n̄ ē dicēdū, q. nec ans. Obiect. ē certa q̄
ueritas nobilior ē falsitate. Obiect. q̄suis q̄a nihil agit
supra suas uires, q. si q. constātū n̄ h̄t ans, illā nec alibi
conicabit, sed ueritatē n̄ h̄t, q. nec eā uicere poterit. Pl.

Re. / Reductio, q̄suis. Distinguo maiorē. Si ex falso seq̄s uerū reduplicatiue
specificatiue, nego. Si ex falso seq̄s uerū specificatiue, hoc
id in q. ē uerū sed n̄ quā uerū, nego q. effy sit futūq; nobilior
q̄suis n̄ uerū quā ueritatē aliunde h̄t, n̄ ex antecedēte falso.
In n̄. ex antecedēte falso, ut dictū, sequēta sua, trahit n̄ uerū
tate, alioq; dē, q. ex antecedēte falso et bene quod formā q̄suis
seq̄s uerū est. Quod si igitur quā uerū ē antecedēte n̄ seq̄s,
quē manifeste q. effy n̄ sit nobilior sua causa.

Obiectio. II.

De Syllogismo in Communi

Preter diuisiones q̄suis quas Ecclēte questione q̄suis uo ab
miling regib; alā dicitur q. Fons. lib. 6. ca. 1. Constitūtū alā.
951

Proprietates

posita tm. alia argutio. Consuetudo tm dicitur fit in antecedente
 & quibus alijs diuersis terminis ab iis qd in gntis qd solo fieri
 1. qd enunciaciones gntis st eade quoad oia aut appalantes. 2. qd al
 tem e uisibis, altera glaris ut dicitur tm signa st diuersa qd ex
 mat qd dicitur, termini n st diuersi. 3. qd altera n e quertens et
 altera querta nam dicitur ordo terminoru diuersis, n termini. Argutio
 e qd in antecedente finit diuersis terminis ab iis qd st in gntis qd
 e argm eiqd dr in gntis. Argutis species st syllo, Enthymema,
 Inductio, Explan. In gposito tm de syllogismo agemus.

Argumentum. 1. Quid sit syllo. Re. ex title 1. Zuo. c. 1. et 1. Top.
 c. 1. et 1. Ciceron. c. 1. sic definiti, e st oratio in qua qdgd positur
 aliud idem, ab iis qd posita st, ratio euenit, eo qd haec st. Et expli
 cat, haec definitio

Notandum. 1. hic definiti syllo simpliciter seu categoricum, qd seruat
 sibi nomen syllo nude acceptu n gmentu seu hypotheticu, qd gl
 itaq n nisi cu addito dr syllo, quous multa in hypotheticu
 fieri possunt.

Notandum. 2. Genus huius definitiois e, Oratio, eadem posita e loco
 differe. Item oratio e genus remotu syllo, qd ez ratione sit genere in
 definiti. qd genera remotu subalterna n indicant n tm uisiosul
 e qd eade genera subalterna una cu pximo qd suas diffas
 indicant, ut docet Sons. Lib. 5. id qd in gposito fit. Nam genus qd
 ximiu e argutio, subalterna a. gntia indicat, cu dr in ea
 oratio inferri aliqd, indicat argutio, cu dr aliud inferri ex
 iis qd posita st. Ultima diffra qua syllo a ceteris argutiis
 differt, e in his uerbis posita, eo qd haec st, id e, in forma
 ut exponat fere oes interpres. Solo n. syllo e argutio st,
 malis, eade argutis n st formales sed meales tm, de quo

Argutio tm
 qd fit et
 solo fit.
 1.
 2.
 3.

Argutio qd fit
 Argutis species

Quasi. 1.
 Quid sit syllo
 Re.
 Defio syllo.

Nota. 1.
 Quid sit syllo
 definiti.

Nota. 2.
 Argutio qd
 Defio syllo.

In libros

In suo loco fuerit Gregorius de inductione. Posset ex Graeco lex
 In dici qd stiles noiarit eximū gerg, nā logos, q uocē adhibet
 stiles, nō tm significat oraoel sed et argtaoel ut colligit ex i. Tog.
 c. 9. et docet et Bernardus Saththring in notis. ad i. c. i. Post. sed qu
 catius recte qd Cratio, inualuit ad eos, defendatq e iuxta qd
 nō explicat Gregorius cū optone colligi qrit stiles noluisse q
 legon illgere argtaoel, eo q in reliqs locis qd. cū expressit
 ne quitteret nōqst eiqdē receditionē ex hantologia.

obsc.
 he.
 Syllā sylā
 Accepit.
 1.

Alig obiciat stiles nō Cratio in nō sylā, sed oraoes in nō ghy
 rali dicere noluisse eo q in sylā sūt ghyres g ghyres, sed q nō
 ne sciendū ē q sylā sylā ab stiles accipiat. 1. q solis gmissis
 ad eū fere modū qudm Physici aliqua nomen generatiois q solis
 disgoriōib. Quis accipit, que sensu ait stiles 2. qrio. c. i. sylā
 hie stiles. plura qd dūderi, nō plures ghyres inferendi

2.

ubi q sylā nō tm gmissis illgt. 2. q sola ghyre, ita colligit
 ex i. Post. c. i. ubi sū ait stiles. Prinq uero inductū sit aut ac
 ceptū sylā modo qd aliquo fortasse dicitur ē scire. Sensus ē
 hie seu factis gmissis anteq facta ē ghyre (nō accipe sylā
 in ghyre, et facere ghyre ubi ē idē ap. stiles) nō ghyre hie
 nō scid sed tm aliquo modo, nō in gmissis tanq in causis ubi nō
 infeste ghyre appellat sylā. 3. q toto aggregato ex ghyris et
 ghyre. Jam in prima acceptione sūnt sylā sūnt ē ghyre sylā
 nec eū ut sic dicitur hie stiles, quare nō mixtū ē de oraoes et
 de oraoel: quis dua ghyre quoz dū ghynt una oratio seu q
 aggregatōe seu q quātionē qd eūde modū formant. Si in 2
 ductione, qd et nō festo q sit una oratio respiciat gmissis
 tūq extrinsecū qd sūnt dūctōe in prima. Prone de ghyra. Si in

3.
 Si in 1.

Si in 2.

34

P r i o r e s

257

Si m. 3.

Nota: 3.

Nota: 4.

3^a auctiore, satis e ut sit una oratio aggregata de ordine quoda. ac grexione tu causari uny, gregoris ex alia, tu gramy, hiali giunetione, sed, et, ergo de.

Secundum 3. Per, Autibus dam, illi, garios duas grixigales ac n glures uel garios. Ratio e qd forles gstruat bona forma, ut gadebit ex sifibz, ghis, sed bona forma e qd gstruere in gario ribz aut in gurias ggorisib q duabz, q. et. reuicibz q ista ghal entymema q una tu gmissa regit ite exglm et inductio q lz glure, et alipi tm duas habeant gmissas, n tm nris tm duas ex sua esa regit, sed modo glures prout us maia fuerit.

Notandum 4. Per Positis illi ex plurim inter ghu mete concessis, aut affis q gcedat, huc e ueris nris uel gble, uel q appareant ueris aut gbles, quare n non gacet illa ex glio, ratio q q Positis illi tm Dispositis quoad forma: n ab, nuerim forles q hanc forma et uouulat illixisse sed salal formal uero illixisse. Ratio e qd forles definit cu sylba que gstrua i^o Top. c. 1. diuisit ubi eandem desinet sylbi fit q n lictis griorim sed ubi diuisit sylba in eos quoru glibet fit gmissas agtas ad gcedendu salte apparetur, us in sylbal Demonstratiu, Dialoz facti, Sophisticu, et Paradoxiu, ergo hie tm uouuit desinare sylba cuius gmissa st agta ad gcedendu, q agthnal decla, rare uouuit q ghal, Positis, agte falsa autu n st agta ut gcedat. Reuicibz q q hanc ghal sylly ex agte falsis cuius gmissa nulla fide facera gnt eo q argtm n gtriazit, ideoz nigedant quominy ille sylly sit argtatio, ac gnde singlt et sine addito n e sylly dicandz nri si tm sedm forma. Auemadm enim donu aut aliud ante factu n dicimz donu si tm adfit figura domg sine debita maia ad domu reqsita ut gote tm in charta aut
Saccharo

Ab.
Re

sicut et eo qd hae figura in sua sibi si debita n habeat fine
 longi, in qua alias domg ordinata e puz ad habitudu: sic nec syll
 ex agte falsis singlr syllu dicere debent eo qd desitudo debi
 to argto ad faciendā suā careat suo fine, qd e, gelioe gguade,
 re, qd hāis habeat bonā formā. Dicit igitur Arles qd exptis unus
 gat syllor ex agte falsis, q. re vera syllg hic definitz nich
 dit d' syllu ex agte falsis. Tales n. Arles facit syllor, de A
 e B, de C. e A, q. de C e B. R. quodeto ans negādo qd qd
 Arles n. n ideo negavit syllor illos ut onderet ad syllor hic
 definitos, sed tm ut onderet expta suatū regularū et dictorū
 qd de forma tradidit, ubi satis erat uidere formā, sicut qd
 architectonica docet, et Geigue in figura domg gameda laborat
 et in charta degingit eiqdē domg figurā, n gger illor li
 neas domū dicit. Accedit qd Arles suū A et B ex. n auigiat
 qd A et B ut littera st, sed A significat illi V B, hoc; B a. nial
 de. et breuitatis causa qd uoce homo aut eli, gont littera B.
 qd eadē gta positio reuicūtz quozq sedm alios sylli hypo
 theticz ut si dies e nox n e, sed dies e q. nox n e, ce q. una
 ex gmissis n qedat, absolute, nisi tm sub gdioc, ac gmoie
 n categoric, ita ut suspēdat gctoz. aia qd ut absolutū n
 sēru gocat. Syllg a. eiqz g gmoies absolute et categoric aia
 inducere debet, et singlr goni seu qcati. Alii reuicūtz hos
 syllor, n qd formalor n sint, sed qd reuicare eos Arles i. g. i.
 C. l. uiaeat, dū ante defioel sylli definit g gmoies singlr
 ce seu categoric, cui subiectū defioel sylli, utiqz eiqz
 dionis cuiqz erat g gmoie, qd ante defioel, nā g gmoies in
 ordno ad syllu defioel.

Priores

Alig ad hanc gl'ed p'nt nū huc defio queriat n' tm sylli
 ex terminis coib. sed et ex syllib. et exhortis syllis. affirmat
 Al. St. 1. p'ior. e. s. eo q' nullū gl'ed excludat, et sint formale
 l' aliq' existimēt tm cō maies, eo q' subit terminos syllas n'
 suere ad formā, sed cū impedito; q' tm n' recte gubā, q' et ex
 terminis syllib. p'nti p'nt sylli q' habeat h'ed formā, q' in oib.
 terminis syllib. valeat. Cōis p'ntia negat, n' q' formales n' sint
 sed q' mēs Arlis fuerit definire tm syllul q' scis seruit, cū cū
 scia sint de reb. coib. itidē q' l' q' ex terminis coib. q'rat
 definitōe lo erit.

q'rio

RE.

Notandū. s. q' gl'ed. Aliud quiddam ab iis que posita
 sunt, illi gelioe, q' dicitur e a Gmissis syllis quid sc' totam,
 l' n' sit dicitur quoad gl'ed, semg n. gelio h' aliquē terminū
 quē habuit maior et aliq' quē habuit minor. h'ic referit
 al' q' gelio sit de esa sylli, aut saltō de esali impeditōe ut S.
 Th. 2. Phis. i. tex. 3. G'artion q' foles lo. cū gelioe appeller formā
 sylli et Gmissis maai, nihil a. magis ē de esa rei q' i' g'is formā.
 Al' i' idigū negat, ut Al. Ma. lo. cū. q' dicit h'ed esal sylli p'nti
 re in Gmissis, gelioe a. tm ēe of'it Gmissarū, q' ē i' g'is scire q' f'is
 cit q' l' q' aliq' si gelioe p'nteret ad syllū et sylli fueret scire, f'is
 ceret aliq' p'nti. et nihilominus aut Gmissis solus de oracōe in quā
 aliq' collig'z orō illud aliud cū oracōe n' impeditōe, ut q' esali p'nt
 herendū ē q' orō nūq' sylli ac g'it' q' Gmissis tm, ut dictū supra
 et dicit. n' loais i' g'is Arlis nūq' ita corq' nūq' it' q' gelioe
 et n' i' g'is ac q' orietate uarborū loab' uarō, q' n' illa maxime
 aliq' collig'z ex Gmissis, aliq' sylli n' cēt tertia mētis oratio
 et aliq' Arles definire detruisset syllū p'nt oratio ex qua et
 n' n'

Nota. q

Obia.

Re in qua aliqd collgt, ut monet Conim. lo. ci. ar. 2. et dicens q
 sequat Alind, n̄ illxit stas aliud a syllo, sed aliud a Gmis, ut ad
 uentit docto Janetho tra. 6. de syllo. Ad argm gtrarie gtrtis dico q
 Re syllo una cu gelioe sumgt, q̄ ē iza actualis scia faciat scito n̄ effine
 Re sed foals, sicut fuit Albedo gariete ee albu. Imo uidet n̄ male quoz
 Conim. lo. ci. q̄ syllo faciat q̄ effine scite uel oginati, q̄ scdm
 una sui q̄ effine causat alia, scdm Gmis vs causat effine gely
 sione, q̄ ar scia uel oginio. Reuicuz q̄ easte gtras Alind ab is
 qua posita st ee gtrtia q̄ argtares n̄ st, ut quozsiones, illatio
 ag gollctis, illatio gtraris ex uolsi, et usin oes amoes q̄ oino
 n̄ st gtrtia.

Nota. 6. Notandū. 6. q̄ gtrtis, utio, illgi nitate gtrtia, ita ceter uideret, q̄
 Gertim Jaxet. lo. ci. et Gons. lib. 6. c. 7. q̄ ante q̄ gtrtis diligenter
 aduertitū ē q̄ n̄ ite sit n̄ riuo inferte et n̄ riuo inferte. N̄ riuo tūc
 inferte, qn̄ enūciatio n̄ riuo inferte, q̄ us ita ē uera ut n̄ possit ee
 falsa, ut homo ē risibilis, siue gtrtia n̄ riuo habet cu ante
 cedete siue n̄ habeat. N̄ riuo tūc inferte, qn̄ id q̄ inferte n̄ riuo
 ht cu antecedete, siue igit sit n̄ riuo siue n̄. Non ite d. ee n̄ riuo inferte
 et n̄ riuo inferte collgt, uide, q̄ etri n̄ riuo coincidat in eate enū
 ciatio ita ut eade et n̄ riuo sit et n̄ riuo inferte (ut in huc gelioe huius, q̄
 logioni, ea uerale ē risibile, ois ho ē uerale, q̄ ois ho ē risibilis)

Enūciatio n̄ riuo h̄o ha segregata ee despectib. Nam enūciatio n̄ riuo st gtrtis inferte, ut
 et gtrtis inferte. eant gelio gtrtis syllo n̄ h̄o enūciatioe gtrtis, dicit h̄o ee risibile
 q̄ homo ē risibilis. q̄te enūciatio gtrtis pro falsa et n̄ riuo inferte, ut p̄bet
 in syllo, ex uerba falsis, et in isto casu gelio ē in gtrtis, et in n̄ riuo inferte
 seu n̄ riuo inferte uerba illata, ois gtrtis, et amate, libere, q̄te h̄o ee gtrtis
 reles, q̄ q̄te h̄o ee amate, libere, q̄te h̄o ee gtrtis, q̄te h̄o ee gtrtis
 in: quoz absolute oes Gmis, q̄te h̄o ee gtrtis, q̄te h̄o ee gtrtis

NB
 qd sit n̄ riuo
 h̄o.
 et qd sit n̄ riuo
 terra.

Præfatus

syllabis si est et ad unum. Jam qd foles qd dicitur in libro illa est veritate
 propria, hoc e est qd ex forma seu collocaoe terminatio oritur, et n veritas
 in syllabis qd ex pronatione maali verit significatur. Atq, ex eo qd dicitur qd
 definitur syllabis in coi qd videtur demonstratum fore, qd dicitur, et qd
 dicitur ex qd. In demonstratis syllabis inferit qd dicitur in libro, in veritate
 qd dicitur, in veritate qd dicitur pateri res in veritate qd dicitur, si in forma n
 quæ, ergo foles qd dicitur in libro in dicitur illgere veritate qd dicitur qd regit
 in dicitur in oia species syllabis, et n si in veritate qd dicitur, qd n in oia regit
 dicitur. Reiciunt qd hanc dicitur oia dicitur, qd dicitur.

Notandum. In qd dicitur quod hæc dicitur illi non forma qd dicitur nota. 7.
 esse syllabis loco dicitur qua dicitur a ceteris dicitur. Emblemate us
 ergo et dicitur dicitur qd dicitur et ut igitur foles dicitur, et qd dicitur hanc
 dicitur dicitur dicitur dicitur, et ut us coram dicitur seu dicitur in
 dicitur ut nullo termino dicitur us dicitur nec variat aliqua sine
 adiectione alienis dicitur indiget, qua dicitur ex ut talis dicitur in
 dicitur.

Advertebat dicitur ut dicitur aliam dicitur objectioni qua dicitur. NB
 dicitur qd dicitur nullo dicitur deductione ad alios dicitur dicitur
 dicitur et ut dicitur ex regis dicitur, qd dicitur dicitur ad dicitur
 dicitur qd dicitur aliud e. nullo colligere et aliud dicitur colligere
 dicitur ad hoc ut ut forma nullo colligat, nullo dicitur extrinsecus
 dicitur qd assumens sit, qd dicitur qd in dicitur dicitur, nec e ulla dicitur.
 ad hoc a. ut dicitur colligat (ita n oia syllabis dicitur colligunt
 quis nullo, ut dicitur dicitur in i. figura) b. dicitur nequa dicitur
 aliqua dicitur termino dicitur in aliqua dicitur seu dicitur
 termino dicitur qd ita dicitur qd dicitur.

Magna hic movet dubias a maioribus, ut in oia et solo syllabis sit dicitur dicitur
 formalis. Sed n oia syllabis sit dicitur formalis. dicitur ex glo multorum
 syllabis qd dicitur in, et qd dicitur forma nullo in oia dicitur dicitur
 ut e

nota. 7.

NB

dicitur

ut e. i. sylla, alij sumu fontu d. deg, aliqua naa d. sumu fontu, q. aliqua
naa d. deg. Quod n. soly sylly fit argutio formalis, gubet saltu ex inductione
q. et argutio e. ut gubet ex dictis et ex sons. 6. f. g. i. c. i. et g. i. m. ex
Arle 2. Prio. et formalis g. i. t. e. ut gubet ex eod. sons. 6. c. i. et c.
3. 6. si q. s. ubi illud aggollentis ex aggollente appellat g. i. t. e. formalis
aly m. i. t. e. si g. e. d. i. t. ex oib. membris nullo intermisso e. collectio, seu
illatio aggollentis ex aggollente, ut gubet ex eod. sons. lib. 3. c. 7. regula
4.

Re. ad
1° m. e. r. u.
Sylla maalis
a singl. syl.
dictis.

Haec hanc dilatabi videtur quod primu m. e. r. u., syllos maalis n. singl.
e. syllos dicendos, sed cu. additis maalis, sicut homo mortuus n. singl. ho.
sed cu. addito mortuus d. r. n. q. male gludant, sed q. foalt n. gludant, et
sola uim inferedi, si q. hnt. ex naa habeat. Sicut d. e. t. a. q. gubet e. i. m.
di maalis syllos nullo modo syllos e. dicendos, eo q. e. i. m. g. i. t. e. si g. e. d. i. t.
insciunt, orio n. habeat rectu cu. antecedente, ac g. i. d. e. na. g. i. t. e. s. q. t.
et nec maalis saltu uim inferedi hnt, de quo r. u. n. d. i. s. p. u. t.

Re. ad 2.
m. e. r. u.

Quoad s. d. m. e. r. u. an. inductionis sit formalis vel maalis g. i. t. e. u.
argutio, adverte tu. g. e. s. e. et u. s. l. i. g. de enthymemate et ex g. l. o. fieri obis
fione, n. et h. e. argutioes uident e. formales. De Enthymemate g. i. t. e.
In quacumq. naa fieri g. i. t. e. sylly, in ead. g. i. t. e. fieri enthymema seruata est
forma, sed in o. i. naa fieri g. i. t. e. sylly seruata est forma, q. n. o. i. quoy naa
fieri g. i. t. e. enthymema, q. enthymema e. g. i. t. e. formalis. G. i. t. e. maior, ea
o. i. syllo omitti g. i. t. e. naa sumptio, q. in quacumq. naa fieri g. i. t. e. sylly, fieri g. i. t. e.
enthymema, q. nil aliud g. i. t. e. h. u. l. e. q. u. n. t. g. i. t. e. s. i. l. l. a. et g. i. t. e. o. d. e. et
g. i. t. e. h. u. l. e. g. i. t. e. n. o. i. re fieri g. i. t. e. ex g. i. t. e. u. t. t. r. a. d. e. n. t. i. t.

Sedane. 1.

2. ^o Inductio ex Conon. 1. prior. c. 1. q. 2. m. e. r. u. 3. Ad hoc ut aliqua ar.
gumetatio sit sylly, duo requirunt, alteru e. ut sit argutio, alteru
ut sit formalis, ad hoc ut sit argutio, requirunt ut aliqd sit r. u. n.
h. e. e. d. e. t. e. q. n. e. n. g. e. s. t. e. Al hoc ut sit formalis, requirunt h. u. l. e.
g. i. t. e.

268

Priores

ritu alig utruq ad forma, ut nihil est in aspe q d fuerit in ante. cetero.
 Priq n indiget g base d gabet ex dictis ac ex depre arguois a gub
 fons. lib. 6. c. 1. Posterior gabet inde, q n in aspe fuerit aliqd q n
 fuit in ante. cetero, n est necessitas ut huc gub q aliqd aliud gub
 in gqte d sic liberu erit qdus genere d falsu, et sic dabit in
 fona gqta ans vera et gqns falsu, q nequa e admittendu. He
 si liberu fuerit qdus in gqte sumere, nup quoad specificaco debet
 minabiz illis ad aliqd certu rae forma, in tu forma ha aliqd
 illud ad subsumedu certu, ut n pnt aliud sumere ex gqns q
 in gmis adhibuit terminos tales, ex gqnsis gubal gmmaro dederit,
 ut gub exigentia.

Fundamentu. 2. Inductio e multiglex, alia fit gqns iust terminis in an
 pcedete et gqte ut huc ho e visibilis, et ille homo e invisibilis, et sic
 de oib. hoib., ergo vis ho e invisibilis, immo n huc in ante. cetero gub
 d terminus visibilis q redit in gqte. Hic amo dicebat in ante. cetero
 oib. hoib. gnteru de n gqte, huc casu grammatice mutato, q multatio
 n mutat terminu. Alia fit diversis terminis, ut in cogite n e similis
 in cogite n e sanitas, in brachis n e sanitas etc. q in huc ego n est
 sanitas. Brachi e substa et homo e substa, q. ce aial e substa. Alia
 fit a gub. integrabil. ad totu ut gades inductio de sanitate, alia a
 gub. gubis ex speciebus individuas ad id q illis coe e, seu
 ad huc gubale ut allegata de inductione aiali. Alia fit in ma
 nra, ut allegata inductio de visibili. Alia in ma dtingeti, ut huc
 ho e albi et ille ho e albi etc. q vis homo e albi.

Sichama. 2.
 De Inductio
 ne.

Fundamentu. 3. Alia exgollentia e q fit q negaco gposital et gub,
 gqta, q qua e d ille dialecticoru frity uary

Suda. 3.
 De Exgollentia

Exa contradic, Post contra, gte gqta subalter
 nique ginentz regule q facienda exgollentia inter contradictorias
 mter

inter contrarios, et inter quadratas enunciaciones, ut explicat per lib. 1. c. 7
 Alia itidem e' agglentia q' n' fit e' negat' e' g' d' aut g' p'positio
 sed in e' expositio q'da' et d'visione' totius in p'el' aut collectio
 ne' g'ra' in totu'. Prior e' g'ra' dicta agglentia et q' termino
 ra', posterior e' g'ra' in equalentia, sicut e' desinito accipi' q' desin
 et e' desino desinitu', et e' g'ra' r'ra' q' termino'ra', neg' in e' syno
 nymia, q'a' uoces n' idē significant, in res significata equalent.
 His iactis fundamentis

Nota 1.
 De Anthyme
 mate

Tenendū 1. Anthymema n' e' foale arguac. Ita cois subia. Ratio
 g'ra' ex fundamento primo, q'a' sens' e' aliqd' in g'ra' q' n' fuit in an
 tecedēte, uade nūq' in anthymematis n'ritat' illud ex forma e' q'
 ad inferēdu' aliqd' certū, q'a' e' g'missas carūq' terminos ac dispo
 sioe' n' n'ritat' ex determinat' ad hoc g'ra' q' illud inferēdu' n'ra
 sola in ma'e. Ad argm supra factū uidet' 1. Negatō maiorē, ad e' q'
 g'ra' p'cedēte negat' g'ra'. Ratio e' q'a' multi sylli st
 q' g'cludit in solis forma in ma'e ut falsa, ac q' g'ra' foales
 in et n' st g'ra'ia: itē multi st tales sylli quorū destructa for
 ma e' destruit' ma'e. Ex talib' igit' sylis si expungat' una g'missa
 adq' adeo si destruat' forma, tūc ex altera g'missa sola n' arguac
 sequat' ea g'ra', q'a' destruit' in forma et in ma'e, et ideo ne p'ce
 quētia q't e', at q' g'ra' n' e' nec arguac e', q' arguac n' e', nec
 Anthymema e', q' n' ex oi' syllo fieri q' anthymema. R. 2. Isti fi
 at ex oi' syllo Anthymema, negat' in q' in forma g'cluderet, sed
 in ma'e in si g'cluderet.

R. 1.

R. 2.

Nota 2.
 De lexlo.

R. 1. ad argm
 argm

Tenendū 2. Lexlo n' e' foale arguac; ita cois subia. Ratio g'ra'
 ex fundamento primo, q'a' sens' e' aliqd' in g'ra' q' n' fuit in antecedēte.
 Ad argm supra factū uidet' 1. Negatō ex oi' trahita silib' fieri q' t'
 ex g'm' h' p'rie n. ex g'm' e' q'a' g'ra' ex s'li syllo uno uol' g'ra'ia
 g'ra'ia

Priores

207

R.C. 2.

Nota. 3.
De Inductio
nei.

formata) negat in q. fiat in ulla certa forma. R.C. 2. Negando quod
cylm a quavis re ad quis fieri soat.

Tenendu. 3. Si Inductio stat nisi oino terminis in antecedente et
parte ee qd formale gstat et renari ad i. genj gstatu quas
Fons. lib. 6. c. 1. gonit sed si ee arguod. Ita Comon. i. p. 10. c. 1. q. 2.
at. 3. S. sed gstat et Fons. lib. 6. c. 34. Illa inductio gstat nisi h
minis gstat auctorib. videt, q. in antecedente h aduata hae verba et
se de ceteris, vel, et sic de aliis oib. gonit in q. gstatia cont
noe notat q. uelle ut hie ignis urit, et hie ignis urit, et sic
de oib. ignib. q. ois ignis urit. Nam gstat si pmet aliqd diuersu
ad antecedente gstat et sic de oib. ignib., et nihil e in gstat q. n
fuerit in antecedente. Illa inductio n stat nisi terminis q. quoad uoc
et significare h diuersos terminos, aut q. etsi quoad uocel habeat eor
d. In quoad suggestioe Im diuersos. Prioris generis inductiones st q.
a gstat. integranib. heterogenis ad totu integrale gstat, aut a gstat
cularib. diuersis denotatis ad uelle q. gstat ha et uoc et signific
a toto differit. Posterioris generis st, q. a gstat. eigt denotatis aut
a gstat. integranib. homogenis gstat ad totu integrale uel uelle.
Nal gstatia ut hie ignis et hie ignis exprimat cont noe quo uoi
narratu, ut ois ignis, a hie suggestioe differit, q. uoc hie ignis acci
gstat in suggestioe gstat, et ois ignis accigat in suggestioe coi ut uide
re e ag. Fons. lib. 6. c. 23. et ee diuersos terminos expse setimnt
Comon. lo. 10. Cuius aiaduensis de gstat. q. gstat. inductione gstat
iust terminis, illal dicem ee formale, alias Im malel.

Tenendu. 4. Si Inductio stat diuersis terminis n ee formale
gstat, sed arguod malel Im, ita coi sntia. Gstat ex multiglici
raoe. 1. e, q. inductiones tales n postulant ubiqz ca. hie numeron
gstat, sca gstat numerj eoru Im ex ma. 2. axia aliquid
sonib

Nota. 4.
De Inductio
nei.
Gstat. 1.
Gstat. 2.

Obie.

Re.

Plat. 3.

Quaeritur.

analogia sit
syll.

Re.

Sylli
Divisio. 1.
Demonstrativa.
Sophistica.
Dialectica.
Pseudodogmatica.

Division.

1.
De tres figas.

2.
De pluris modis

3.
De directu et indirectu

positis in g^o q^o q^o n^o fuit positu in antecedere. Dices in tali induc^o
one, si g^o n^o in antecedere oia m^otra inductiva, e^o collentia g^o.
g^o q^o formalis. Re. ex fundam^o. 3° n^o e^o g^o q^o dicta ag^o collentia
id e^o in terminis tm, sed equalentia in r^o q^o, talis a. equalentia
n^o e^o formalis g^o q^o, sed ma^olis tm, q^o e^o r^o tm si inductio fiat ex
g^o q^o m^otra. ad totu integrale heterogeneu vel homogeneu.

3^a Quia liberu e^o (ra^oe forma) positus oib^o m^otris induc^oib^o
inferre quis totu aut velle, ut hic ignis urit, et hic ignis
urit et g^o ois aqua urit, nulla hic forma me cogit dicere
ois ignis urit, sed ma^o tm. Ex his oib^o. g^o stat solu et od g^o
logismu e^o arguac^o formel, g^o t^o et q^o t^o t^o t^o sit ad obic^o
tion^o de inductione facta supra in dilute g^o notadu. 7.

Quaeritur. 2. Anotuglex sit syll^o. Re. natie dividi
g^o q^o, omissis m^otra illis divisionib^o. q^o m^otra g^o q^o r^o q^o
q^o e^o g^o q^o sylli, de qua supra in prima q^o tione, et omissa illa
visione qua dividi^o in syllu singlice et g^o q^o seu hypotheticu
Val^o hic tm singlice dividong, et q^o de illo tm cu^o r^o t^o t^o
De g^o q^o seu hypotheticu diligeter videat^o Fons. lib. 6. c. 32.

1. Divisio. In syllu Demog^o r^o q^o, Sophistica, Dialectica, 13° g^o,
dogmaticu vide Fons. lib. 7. c. 1. et lib. 8. c. 1. et 2. assignat^o h^o
divisio g^o q^o ma^o, quis duo g^o q^o e^o a castiosa forma aliq^o
q^o inu^o t.

2. Divisio r^o q^o forma 1° in tres figuras g^o q^o ma^o terminu
figura n. sylli a g^o q^o q^o ma^o terminu m^otra duo extremas
m^otra, vide Fons. lib. 6. c. 10. 11. 12. 2° in plures modos diversos g^o q^o
varietate qualitat^o et q^o t^o t^o t^o. Vide Fons. lib. 6. c. 11

13. 14. ex quo diligeter discedu q^o sit figura et q^o modus.
3° in directu et indirectu syllu, g^o q^o q^o u^o. Vide Fons. c. 12

Priores

269

et p[ri]or.
 3. Divisio in syllu[m] effectu[m] et in effectu[m]. Effectus est q[uod] o[mn]ia q[ue] h[ab]ere
 debet s[ed] esse et explicite. Ineffectus est q[uod] n[on] o[mn]ia q[ue] h[ab]ere debet
 n[on] esse et explicite, sed vel involuta vel subintellecta. Si a.
 q[ui]da[m] ad syllu[m] regata o[mn]ia n[on] adsint, nec esse nec involuta ei.
 n[on] erit syllu[s] amplexu[s], aut n[on] nisi cu[m] addito n[on] syllu[s]. Sed quod
 ageretur in rigore ag. Dialecticos longe aliud ee effectu[m] et
 bonu[m] syllu[m]. Nam n[on] o[mn]is bonu[s] est effectus, et o[mn]is effectus sit bonu[s] q[ui]
 fuerit in aliqua et q[uod] est agens bonu[s] et effectus. Sed maximo
 in rigore uerboru[m] ad hoc ut aliqui syllu[s] sit effectus, quis inte-
 rim sit bonu[s] duo deesse g[er]t. 1. Evidentia bonitatis forme. 2. He-
 qua Comissa q[ue] n[on] exprimit sed subillit. Quoad primu[m], soli qua-
 tuor directi sylli in 1. figura us Barbara, Achari, Darius, ferio
 s[un]t bonitate sua, evidentes quoad formam, hoc est ita ut plane n[on] in hi-
 geant ullo iudicio reflexo de bonitate executionis sue, sed q[uod] more
 g[er]ant, in non eoru[m] o[mn]imoda bonitas ageretur, et excludit o[mn]e c[on]tra-
 rione atq[ue] formidine, unde et naales d[ic]it, ratio est q[uod] in iis m[er]e
 dicit relucet. Quicquid regulativa sylloru[m] evidentissima, dici de
 si et dici de nullo, de q[ui]bus qualo g[er]t, n[on] aliis a. formis sylloru[m]
 utq[ue] in indirectis prima et in ipsis secunde de tertia figura
 ita evidentissime q[uod] p[ri]or n[on] ita immediate relucet: unde c[on]tatio,
 n[on] alii m[er]ent ob aliquod invidetia[m] relucet in mediate, in q[ui]
 tu us illi g[er]t reduci g[er]t seratis iest terminis ad quatuor
 primis modo prima figura q[uod] reductione locet s[un]t. c. 25. et 26.
 Lib. vi. C[on]tatio in Baroco et Bocardo q[ue] n[on] g[er]t ut p[ri]or h[ab]e-
 g[er]t relucet in q[ui]bus uia qua eoru[m] bonitas v[er]i et us
 ut is q[uod] eoru[m] solio q[ue]ssis Comissis g[er]t nec negat, deduci
 g[er]t ad impossibile, id est ad aliq[ui] contradictione[m] q[ue] ex igit q[ue]s-
 sis

Divisio.
 Effectus.
 Ineffectus.
 o[mn]is effectus
 est bonu[s] sed
 n[on] o[mn]is bonu[s]
 est effectus

est et negatis seqt. De malo ducendi ad impossibile q̄ et in alijs syl-
logismis adhiberi et, unde Fons. lib. 6. c. 7. artic. a. de syllo q̄
fecto et imperfecto vide c. 2. et infra quoad sedm. oes sylli dnt q̄fecti
q̄ q̄rat dicabz debitis q̄missis exesse positis respectu vs enthymema,
his in quo una q̄missa de e, q̄q̄z ideo ab stola i. Tog. c. 10. et 2. q̄rat
de syllo imperfecto eo q̄ altera q̄missa subillgat, de quo et Fons. lib. 6.
c. 33 et 36. et hinc fieri et ut enthymema sit argutio focalis aliq̄
in qua q̄re enthymema e, sed qua imperfecto syllo e, subaudita vs una
q̄missa q̄ exesse n̄ sonit, ite de inductione et ex glo docet Comon. i. y. p.
c. 1. q. 2. ar. 3. n̄ et inductione et ex glo reduci q̄nt ad syllo additam
una q̄missa adhuc, q̄ si subillgat n̄ ia ampliq̄ erit q̄nta inductione
aut q̄nta ex glo, sed syllo alijs, quis imperfecto, eo q̄ n̄ explicite
expomat ea q̄missa.

Divisio. 4. Divisio. In syllo ex terminis coib. et syllo ex terminis sin-
gularibz. Syllo ex terminis coib e cuius nullq̄ terminus e sglris
syllo ex terminis sglribz e cuius vel oes termini vel aliq̄ vel aliq̄
e sglris, q̄ si medij terminus fuerit sglris, dicitz syllo expository
et q̄a nata e sglribz. Terminis subici, medij a. Terminus in 3. figura
semz subicitz ideo syllo expository q̄cique in 3. figura locū h̄t.
de syllo expository et eis regulis videatq̄ Fons. lib. 6. c. 23 et 24

Quasi. 3. Quasi. 3. Quasi q̄. q̄rigis regulativis q̄deat oes boni sylli, nam
ars stituedi syllos n̄ e remete inuenta, nec sola exq̄ientia nitbz,
sed q̄cul dubio h̄t aliq̄ fudamentū ex quo declarari poterit cur lice,
at ita distribuere terminos in eū ordine, ut n̄ro in gelioe q̄
mēda sit talis vel talis enunciatio. Sic oes bonos syllos simplis

Re. Re. eos n̄ri q̄q̄da q̄rigis seu axiomaticis coib. ipse lumina naa na,
his, q̄ dnt q̄rigia regulativa forma, q̄q̄z in actu exercito elucēt in
quouis bono modo. Et quoniam h̄os et figura sylloz, ut id suppo-
nimz, ideo h̄is q̄rigis q̄ntis adferetz talia q̄rigia, q̄ ordine recer,
selmz.

*Principium re-
gulativum 1. 1.*

Primo. Q̄rigia regulativa 1. figura st, dici de oi et dii de nullo
ita

Prioris

271

ita Arles. 1. p. 10. c. 1. in fine, alii appellanti, eē in toto et eē in nullo
 De his principis
 Adverte 1. hūc eē eorū sensu. Prioris q̄t, q̄dā ut sim dī de s̄to
 et de quouis ḡento sub illo. Posterioris, q̄dā ut sim negat̄ de s̄to,
 negat̄ de quouis ḡento sub illo. S̄tm dī hīc id de quo aliqd̄ ḡat̄.
 Contentū sub s̄to dī id, de quo s̄tm ḡdicari ḡt aut̄ ḡat̄. Ex s̄m
 applicacōis horū ḡigiorū s̄t istud; oe albu ē coloratū, oe lac ē
 albu, q. oe lac ē coloratū. Hīc Album ē s̄tm coloratū, q̄ coloratū
 tū in maiore ḡat̄ de albo. Lac a. ē ḡentū sub albo, q̄ in mino,
 re albu ḡat̄ de lacte, q. ē coloratū ḡdicari poterit de lacte, id
 q̄ s̄t in gelioe. Sēq; g; in 1. figura subicit̄ 1. aliq; s̄tm alicui
 ḡat̄ in maiore. 2. aliqd̄ ḡentū in eorū s̄to, sumit̄ in minore, et
 subicit̄ s̄to maioris. 3. in gelioe de hoc eorū ḡentū sub s̄to ḡat̄
 illud igit̄ q̄ in maiore ḡat̄ fuit de eorū s̄to, et q̄ hīc s̄tm ē in
 syllis affirmis, it̄ ḡt q̄ negat̄ ondi in syllis negat̄ivis; nā ideo
 et duo ḡigia ut alterū invariā modis affirmat̄ivis. et alte,
 rū modis negat̄ivis ḡcludit̄.

NB. 1.

De 1. figura.

- 1.
- 2.
- 3.

NB. 2.

NB. 3.

Adverte. 2. In hac ḡigia regulari posse si tm, syllos prima figure,
 sed et ceteros oes, q̄ oes, ḡter duos, ḡt reduci ad eorū figurā, quare
 videt̄ oia ḡigia regularia hac ḡincipiū obtinet.
 Adverte. 3. Præter regularia ḡigia dari alia ḡigia syllorū, quorū
 q̄dā dnt maalia ut termini et ḡgonies, q̄ ex his hāq; ḡtib; maalib;
 ḡgonit̄ sylli, alia foalia ut figuræ et modi seu ḡotig ordo terminorū
 alia dnt ḡfectiva quorū beneficiū inspecti ad ḡfectos deducit̄,
 ut ē quærio, deductio ad impossibile etc. hæc a. nra, de q̄b; in ḡposito
 et regularia q̄ igit̄ formā regularit̄ sedm q̄ termini ita collocat̄, ut
 hæc ḡigia in eis actu igit̄ eluceat̄, unde dnt ḡigia regularia for
 mæ, ad distinctional aliorū tanq; ḡigiorū, q̄ dnt ḡigia regularia
 max, et s̄t illæ nra, quas hūc Arles in suis libris Top. hū alii prop
 auctores q̄ inuentione affirmū ḡcludit̄ tradiderat̄, ut nō nossem̄ si tm
 facer̄

In libros

causae iustitiae illationes sed et quodammodo quodam modo, ut in loco a causis
Quorum causa si bona, ipsa sunt bona. De loco a comitantibus
Qualia si circumstantia habet utriusque est de re qua circumstantia
dix his oib. generis cognoscimus qd sit primum regulatio et q. iura
fieri habeat.

NB. 4.

Adverte. 4. Quod adis locis adferri ad hunc aliquid sic hunc primum
ante alio, et v. qd in ca. 3. antecedentibus, regula prima sic dicitur ad
reus de altero qd ut de solo, fingo de eo q. qd dicitur, oia et de
solo dicitur, q. regulam ubi explicandum. 2. hinc dicitur qd 1. post ubi
dicitur de eo qd ubi ipse dicitur et ubi dicitur de eo q. de oib. de
his sub solo et ubi dicitur. Inter hos tres locos istud aliter dicitur
ad auctores. In non tantis, qd illud dicitur fides dicitur qd ubi
ad cognoscendum q. dicitur a superioribus talis esset ad inferiora, q. ma
eis fuit, q. ubi dicitur quod ubi dicitur qd ubi inferiora, illud quod
esset quod ubi dicitur ad solo. In hinc dicitur qd illud dicitur
de ad cognoscendum x. dicitur qd dicitur ad esse de pluribus, sine qd ubi sit
superiora de inferiora, sine aequali de equali, ut e. de fide de de iuribus
et dicitur de eo cuius e. dicitur, et dicitur de eo cuius e. dicitur. Na
et hoc dicitur de. 2. hoc e. 2. In de prima solo suo, sed et de quibus
gentis sub solo, mare dicitur. ubi dicitur axioma istud in dicitur post q.
in antecedentibus. Denique hinc in dicitur. 2. dicitur qd dicitur, ubi
q. dicitur qd de solo, sine vere sine falso, sine ut dicitur, sine ut
novale, in de novis dicitur qd, q. ad solo illo fuerit vere ut falso
gerie vel in gerie dicitur. Ut si de hoc dicitur q. sit dicitur, et ubi
quod dicitur qd dicitur qd hoc dicitur, hoc e. homo, et de leone a
pot dicitur q. sit dicitur. In dicitur qd dicitur hinc istud axioma qd
dicitur sub solo, e. sit q. sed dicitur vel dicitur est solo vere vel falso
e. senso absolute hinc e. dicitur in maiore dicitur, sine in dicitur
dicitur de eo de quo in maiore dicitur, axioma dicitur, sine vere
sine falso. Hinc in dicitur qd dicitur dicitur, sed formal dicitur et
dicitur, sine veritate vero dicitur. Sit sic fuisse dicitur de hoc
axioma dicitur Vesp. 1. qd. dicitur, dicitur et ait et dicitur dicitur
quod

Priores

273

quoniam, ut cum in maiore dico Socrates est sapiens, et in minore Socrates
 dico de hoc hoc, dicendo, hic homo est Socrates, et in genere de hoc
 hoc genere dicere, quod sit sapiens, quod quidem non recte negat Daniel ha-
 b. de syllo. 6. 2. si regulam, et videtur desiderare, ut scilicet vere dicitur non
 per se tantum sub isto, sed nec hoc verum est ad formam veritatis, et idem
 tales intendit docere, et illud dicitur. Concedo, quod quod magis et veri-
 tate et generaliter generaliter omni modo sit ut aliquid vere statum sub isto
 sumat, unde hic syllo. credit, Ois homo currit, total est homo, quod. At
 currit, quod in maiore illud homo existens in, et in minore subsumit ali-
 quis, et existit, quod est generaliter et est generaliter sub isto maiore, unde in
 re illud in genere de eo dicitur, quod in maiore de isto dicitur fuit
 Tunc hoc dicitur de eo sic explicatur de prioritate ad distinctionem
 vel est quod in libris postea sub distinctione explicatur quibus, et generaliter
 dicitur appellat.

2. Principium regulam in re de figura est quod regulam generaliter, regula
 nat ante aliter, de quo sunt lib. 6. c. 9. reg. 2. At in exemplis, ex
 quibus generaliter sequitur antecedentis.

Regula re-
 gulam 2.

Notandum. 1. Consequens alienius rei in opposito est, quod de eo utatur vel
 affirmat, et hoc est ordinaria ea, quod dicitur de re, sequantur ex re, vel
 sequantur re, ut homo est albus, homo est animal, quod animal sequitur ex hoc, si n. ho-
 mo est, animal est et albus sequitur, hoc, quod n. est homo et albus. Regnare est,
 si stare in genere, ita ut unum de altero affirmari non queat, sed negari
 debet, ut homo et lapis, dicendo homo non est lapis, quare utrum
 ea, quod de se invicem negantur, regnare consentant aut, quod regnare debent
 habere.

Nota. 1.
 Regnare
 est sit.

Notandum. 2. Nec in isto genere attendi ad veritatem magis, et
 quod illi quibus dicitur sine verum sine falsum, et quod regnare debent, quod
 vis opposita, quod existit, quod est generaliter negatival sine vero sine falso.

Nota. 2.

Notandum. 3. Hoc genus in syllo. 2. figura in exerceri. Su-
 matur quod alius quibus sine verum sine falsum, ut, Ois homo est lapis
 sumat.

Nota. 3.

In libros

sumat deinde aliquid quod regnat ipsi, ut angelus legis, sicutque positivus
negativus, nullus angelus est legis et gubernans denique positivus aliter quod nullus
angelus sit homo, etiam si ille in casibus.

Nota. 4. Notandum. 4. Hinc est quod in 2. figura semper altera ex praemissis
debeat esse negativa et altera tunc affirmativa, quia in altera derivat sicut
aliquid positivus quod affirmativus, sed in altera aliquid regnat ipsi quod negativus
ita ut semper tunc negativus geludat, et in quocumque id, si antea regnat,
ut ipsi, dicitur, propter regnare antecederi.

3. Principio regni, 3. Principium regulativum 3. figura est, quod si est unitivum, si
est inter se. Quia vero ad aliquid positivum ita se habet ut alterum sit
ut illa, alterum vero non est, si est unitivum se, tunc dicitur a seorsum.

Nota. 1. Notandum. 1. Peculiariter hoc axioma inseritur quibus exori
toris, in quibus modis terminis est ipsius, illa vero non videtur esse unitivum
se, quod cum uno aliquo ipsius est unitivum.

Nota. 2. Notandum. 2. Invenire autem quibus 3. figura si identitatis, quod
quod hoc principium, aliquid laxius sumamus, quod ut in illa sit unitivum
quod reals stricte non sit diversa, aut tunc non sit diversa est, sed est unitivum
quod modo sunt quod tunc non sit unitivum seu quod tunc non sit unitivum
quod est appellari identitatis, quod tunc non sit unitivum, ut cum dico Petrus est unitivum, ipsi
tunc quod non est reals sit cum Petrus, est in quibus Petrus, quod unitivum
ac de quod tunc non sit unitivum, sed unitivum tunc non sit unitivum
quod non sit unitivum. 1. quod quod tunc non sit unitivum, sed unitivum
tunc non sit unitivum.

Nota. 3. Notandum. 3. Istud principium quod regulare illud, formid quibus
3. figura unitivum non quod tunc non sit unitivum, sed unitivum
tunc non sit unitivum, sed unitivum, ut cum dico Petrus est
legis, legis de hoc unitivum quod tunc non sit unitivum.

Nota. 4. Notandum. 4. Istud principium sic exerceri in quibus tunc non sit unitivum
tunc non sit unitivum.

Priores

Amovet duo qd st juncta cu uno tertio, ut dices et studios, cu Logico, ut altera qd dicitur in maiore de logico et altera in minore, ut qd da logico e dices, ois logico e studios, ite amo qd duo stte qd dicitur qd dicitur de uno tertio, ut de medio tertio, de se invice qd dicitur dices, qd qd studios e dices, qd syllog e in dictione

Notandum. qd general qd axiomatis, Quae vero ad aliquid tertium, et qd syllogis negativis (ra prior erat qd affirmativis) et ordine in ea dicitur. Et, ut altera sit ut cu tertio, altera no, ut reiciantur illi, qd hanc sententia qd hoc modo offerunt, qd qd n st est unum tertio n st est inter se, qd sententia n e, ad fieri pot, ut aliquid qua n tinent tertium cu quo est eant, et in inter se eant est, quoru identitate alio deinde qd qd qd idem est cu uno tertio: illis fieret syllog ex parte negativis in 3. figura, et ex antecedenti vero sequeretur qd falsu hoc modo, hoc n e logico, hoc n e dices, qd dices n e logico. Et qd in illa 2. qd axiomatis, si altera sit ut cu tertio et altera n id, tunc nos qd colligere n e inter se est, nequaqd n. si neutru sit ut cu uno tertio.

Nota. 5.

Notandum. 6. Si axioma illud stricte resurgere velimus hoc e ex identitate reali duoru cu tertio colligere identitate eoru inter se, tunc illud tertium oportet primo e individuum, na si e, hoc n unum est, ut homo e socrates, homo e plato, qd plato e socrates. 2. oportet de tale individuum qd n sit plures res seu supposita, na si fuerit illud tertium tale individuum qd fuerit plura suggesta p vale, est geludere, ut, essa divina (q e individua sua et e ois) e pater, essa divina e filius, qd filius e pater. Quia hoc igit qd tale individuum pot e plures res, n doveng ab identitate eiq cu pluribus pcedi ad identitate eoru cu plura inter se. 3. oportet illud tertium e tale individuum et tale suggesta qd n e reals idem cum tali re qd e plura suggesta. Nam et si fuerit individuum et qd unum

Nota. 6.

1.

2.

3.

una suggestio seu unares, si in fuerit reali ita cu tali re qe
 glures res, n ualebit gludere, ut, pater n e filij, pater e esa
 diuina, q esa diuina n e filij, hic pater et si sit individuu
 et una suggestio, inter in tr e reali it cu tali re (us cu esa
 diuina) q e glures res seu glura suggestio, n e, quide ex eo
 q pater n e filij, inotte q esa diuina n sit filij: qa esa diu
 na ta facata e, ut pot e glures res, seu esna, seu suggestio; ex
 his apparet istud axioma cu his limitioib. Et si diuinis loca hre
 quis sit roget usq loci, dicatp id tm q reb. creatis ee q n nidi
 got talib. limitioib, qa nup unu individuu inter illas erit glures
 res seu suggestio. Hic haec de g llo in coi satis.

Questio. III

De Forma Syllogismorum

Dicitur erat haecens sapig. Aristotle in his priore libris, indagare de
 vital forma syllogistica q e de esa ylli ut illexing ex eipto de
 pice. Qual forma hui ptiore exatubatur.

Quasi.
 Anid sit for
 ma syllogi.
 R.

Quaeritur. 1. Anid sit forma syllogi. R. de esta et agn
 collocatio terminoru ad gelioel inferedat, q q nitati illibpaly
 elioel ni collocatio seu ppositio. Ita uideri multos, quis breui
 tatis causa alii alia g lla omittit. Hae collocatio terminoru
 ponit in tres terminos, eo q q tres satis fieri pot gignis roga
 latius figurari, et quatuor aut glures ad gignia ingedret, quo
 ming in aliqua collocatio terminoru eluceret: pncipiores a. gign
 si ponit redigi in ultra tale ostendit, q non cogit cetera gelioere
 categorial pncipere. Ponit gterea hui podo seu collocatio in duas
 gignis et una gelioel, ut est gignia regulativa in illis elucet.
 Porro ut in unaqueq amonice mit in duotermi gignitas, et
 soltu et gelioel, ac gignie in gelioel in duo ee pnt, qst in gignis

Priores

277

ant eā terminū q gelice n ingredit, et qd ex uno termino n est
 ulla varietas ggonioul. ofici, aut ggonis regulatiuis satis fieri, ne
 cesse e ut ut terminū q n gelice st, in ggonissis prop sumi debeat
 ut gbat gultore fons. lib. 6. c. 10. Is igit terminū q gelicem
 n ingredit, do medij terminū, eo q in ggonissis semel iugaly, cu
 isto gelicis et semel cu gdro (ita ut fiat huc ggonissa) quom al,
 feru do mag extremū et alterū mag extremū tal cu medij ter,
 ming varie collocari queat, et modo subici modo glican. de. fit ut
 collocatio extremorū cu medio dicat, figura gelli, et pigt ipse gmi
 sa gnt subire aliq varietate circa qualitate et gtitate exuamini,
 fit ut certa adhibitis qualitate et gtitate dicat, medij gelli. de
 hōel figure et modi vide. lib. 6. c. 11. hinc forma gelli ggoniti ex
 figura d modo, ideo dictū erat n desioe forma q sit collocatio cer
 ta terminorū, respiciēdo ut ordine extremorū. cu medio terminū,
 et gsta, respiciēdo gtitate qualitate, ggonioul. Adhibe e, g q et
 ut idgerem. sola collocatō terminorū in ggonissis adgere illat n ad
 alioe certal faciendā, ex quo seqt nullū terminū rebere ee in
 gelice, q n fuerit in ggonissis, aliq n libere ad gduis sumere in
 gelice, et g ordine ggonissorū n determinari et certū gmedū.

Quæritur. 2. Anot sint figure gllorū. *Re.* ex cui orbe dialatione *Requir.* 2.
 ee tm Tres, ita dicit. 1. Trio. c. 22. 23. *Re.* tot et figure quot malis ee *Quot sint fi*
 vari et collocatio medi terminū cu duob. extremis, sed tm Trib. modiorū *gura gllorū*
 vari et g. tm st huc figure. Maior e cois. *Re.* gnt, nā i. no, *Re.*
 dis terminū semel subici et se mal glicari g. 2. bis glicari 3. bis *Tres.*
 subici iia collocatio gtitat 1. figura, 2. a. 2. stia stial. *Re.*

Quoniam hanc subitā huc regio alias, i. e. hanc Valle d'Anguigni *1. subitā gria*
 Niff. ag. dicit. in fine sua burgie q tm duos admittit figuras 1. et
 2. piciunt n. Tertial ex eog gntat indignū ee et contra naa
 ad me,

Requir. 2.
Quot sint fi
gura gllorū
Re.
Tres.
Re.
1. subitā gria

In Libros

ut medijs terminis utrobique in quibusvis sufficiat. Sed indigni et ipsi
q' audiant in reclamatione exigentia, et q' 3^a figura elucet exortibus
nobilissimè alijs prout, us q' et aut uni tortio etc. Qui auctores in
nullo solido argto sua p'ferent, ubi sit illis opposita iudiciali p'prie
tertia figura, agitur agitur et exponit. Nec uti q'nta e' medijs ter
minis utrobique subici, prout hoc modo q' illud aliqd' q'nta q'nta, et ma
eij dignitas ea e' q' illud aliqd' q'nta, sine subiciunt, sine Galicibz
q' dignitate in 3^a figura e' q'nta.

2^a subia p'ria

2^a Subia e' Galeni ag. fuerit. (nā in cogib. Galeni q' in extat tertio
Curam. est subia e' cogiti) q' 4^a figura excogitabit, seculo us uel
1^a figura si duas, quatu' altera sub q' medijs terminis maiori extremitate
subiciunt et de minore Galicibz: altera in q' minori subiciunt et de maio
ra Galicibz. 3^a p'ria e' Aristotelica 1^a figura quæda, de qua e' e' dicitur. 3^a
p'ria de figura Galeni seu Medici: q' q' debent admitti hanc diuersa
quatu' hoc argto. Hæc quatuor medijs terminis in extremitatibus q' hanc fi
gura e' allata e' q'nta, bona, et diuersa ab alijs quatuor quatuor
q' faciunt alijs figuras, q' et hæc faciunt una diuersa q'nta. Consistit
e' bona, nā aucto dicitur q'nta naturæ quatuor quatuor medijs terminis in
extremis, utriusque variatate figuram, quot q' habentur quatuor quatuor
et diuersas, tot habentur figuras. Galicibz autem his cogit. De variat
e' homo, vis homo e' rationale, q' vis rationale e' visibile. Intel vis homo e'
aiunt, vis vis e' substantia, q' q'nta substantia e' homo, et sic de multis
alijs. Sed Re. hanc figuram in e' diuersa et quatuor Aristotelica quatuor

Re. q'nta
figura Galeni
p'ria 1.

ut dicitur hæc aduersi dicitur. 1. in 1^a figura maij extremitate
subiciunt q'nta terminis. Nam illud e' maij extremitate in hæc figuram
q'nta medijs terminis Galicibz, q'nta igitur q'nta, p'ria e' maij extremitate
Hæc doctrina e' ex e' subia, ut e' q'nta quatuor quatuor, q'nta e' q'nta
lis illa figuram Galeni hanc diuersa aliqd' a 1^a figuram Aristotelica
vis

Priores

re sole transpositio Gmissarum e facit diversel figurat, sed haec figura
 Galeni et solid transpositio Gmissarum ex i figura Aristotelica ut patet
 ex exgls oppositis. Nam in i exglo transpositio Gmissarum fiat sylly in Bar
 bara (tammodo quodlibet quatuor singlt, q dicitur in istis astina, qd ha quor
 hi singlt rae rae, qd Galen et solm e resigabile, unde f n in oib. rae
 q illud notu Galenium in Barbara adhibere). in i exglo sicut sylly in
 Bariton, q e unq ex indirectis d sic de aliis oib. exgls q adferri gnt,
 q Galenici sylly e et diversi a i figura.

Sibz.

Obiectum. Transpositio Gmissarum mutat modu sylly et in via Artiz
 nam in i figura e osara et Cameseres ha differat qd haec Gmissas
 transpositio, et qd alter infert quatuor alter quentetal, q transpositio
 Gmissarum mutabit quoz figurat. Re. negado qd dicitur, qd mutabis
 Gmissis n mutabit. Adde. melius termini ad extrema, sed ha extra
 motu ordo, q saepe glineat ut notu ueritatu, qd solum si gelio qd
 mutabz, ut sicut in Caesare et Cameseres, itaqz in i figuram in Ditionis
 et Bariton unde e miru figura ex haec transpositio si mutati, modu a.
 mutari. Versim gtra figurat Galeni e, q n mutabz generaliter aliquo exis
 mabe, sicut alia figura videt.

Obiect.

Re.

gtra Galeni
Figurat.

Quaeritur. Quid sint modi generalos geludendi. Re. generalisti, Quasi 3.
 ma duos geludendi modos adferri, directu d indirectu, seu q idem est Quod sint modi
 modu scdm naal, et i naal geludendi. Directu e qd in gelio maig ex generalos gelu,
 Item de mixore geludendi. Indirectu qd ming extremu de maiore gelu,
 dit. Vide Fons. lib. 6. c. 12. Vocat alter i naal, qd nihil ming exgoy
 sed ratio naalis, qd ut ferat ming extremu de maiore extremo, seu
 id q glineat sub scdo, de Gallo scdo.

Re. generalisti,

Quasi 3.

Duos.
Directu et
Indirectu.

In opposito valde dubitab ab auctorib, in qua figura dicit sylly indirecti
 et qram illi sint. Re. ratio ad hoc dubiu gedit ex eo, qd in oib. rae
 gura sit maig et ming extremu. In genere maig extremu e ille
 termi,

Dubitab

Re.

termi,

Priores

nihil aliud sit q[uam] illo est: et tuncq[ue] e[st] a medio termino, q[uod] illi
dissily e[st]: atq[ue] cu[m] in Gmissis hanc duoru[m] figuraru[m] extrema se equali
habent ad medio terminu[m], recurritu[m] erit ad giliod in qua q[ue] r[ati]o
figura, id e[st] q[uod] G[il]io d[ic]it e[st] medio termino, q[uod] is in Gmissis G[il]io: et in p[ri]o
e[st] 3^a figura id e[st] q[uod] G[il]io dissily e[st] medio termino q[uod] is in Gmissis
subiicit.

Ex his satis ultima videt[ur] g[il]iosissima, q[uod] e[st] Arli et intertrib. g[il]io.
Ita facilius e[st] clarior ut fatis igni duosarui. r[ati]o n[on] digliod q[uod] nu[m]q[ue]
usd[um] mag[is] extrema semit extra syllo, ita in nulla det, mag[is] et
mag[is] extrema nisi in syllo. Prima satis n[on] docet aliqd[am] falsu[m] sed et
sedm[odum] partit[ur] satis illud e[st] mag[is] extrema q[uod] in maiore G[il]io, et il
la e[st] maior q[uam] priori loco gnuciat[ur], sed adfert in iudiciu[m] aliq[ui]d
a posteriori, ex quo si debet[ur] ordo gnuciat[ur] seruaret[ur], colligere q[uod]
sum[us] q[uod] sit mag[is] extrema anteq[uam] ad giliod veniat[ur], n[on] adfert a f[aci]e
damehale descriptione maioris extremi, ex qua cognoscere posse[m] q[uod] h[ab]et
sit mag[is] extrema et p[ro]bato Gmissaru[m] ordine in gnuciat[ur].

Jam ad p[ro]p[ri]u[m] dubiu[m] dico. 1. In 1^a figura sine satis dari syllo
indirectis et ex mente Arli, q[uod] c. o. 1. P[ri]o. fact[um] notione duorum
fagesmo et Arisomoru[m]: alios addiderunt alii, et ut credit[ur] Th[om]as
Ar[ist]o[ph]anis disinguly, v[er]o G[il]io, ~~Calantes~~, debitis; n[on] q[uod] Arli hoc
ignorauerit sed q[uod] eos reuere[n]te n[on] libuerit, eo q[uod] sedm[odum] modu[m] Gmiss
saru[m] n[on] sint diuorsi a Barbara, Calaret, Darii. Dices ista syllo,
se aial e[st] e[ss]e, aliqua substantia e[st] aial, q[uod] aliqua substantia e[st] e[ss]e, est
idirect[us], q[uod] e[st] cu[m] id q[uod] se hit ut ma[is] G[il]io de eo q[uod] se hit ut for
na in giliod, et in n[on] e[st] ex assignatis indirectis, sed in Darii, q[uod] uel
plura erit indirecti, uel Darii n[on] e[st] seq[ue]nt[ur] direct[us]. R[ati]o. Segundo
q[uod] sit syllo indirect[us], ad huc n[on] e[st] satis e[st] ut id, q[uod] se hit ut ma[is]
G[il]io

Dicitur. 4.
Obic.
R[ati]o.

In fibros

Quidam de eo q se fit ut forma, sed ut magis extremum de maiore
extremo geludat, et e aliud gpositio indirecta et aliud gelio indirec-
ta, qe st gpositio indirecta geludi directo, ut in gposito ex glo, ubi magis
extremum de mixore geludat, e qta u. st gpositio seu enunciatio dicitur,
ta geludi indirecte.

Dicitur. DICO. 2. Qui in 2. et 3. figura tenent gimal et 2. sentia de
medio termino, in admittunt modos indirectos in his figuris: sed n q
uonunt, na alii ganciores et alii gluses gstitunt, q magis indi-
civ e eos arbitrio gorig, q nullo solido fundameto hui in re ubi
qe imaginatz sibi sola transpositione gpositio sufficere ad motu in
directu gstituenda, cui imaginari nos aliud imaginacoe opponit, et
dicunt n gca maiore casare ee maiore si secundo loco gontz
et gset illud extremu, q in ea gontz, n cessare ee magis extre-
ma, qe ubiqz gontz in gmissis, seq in gelio gatz.

Dicitur. DICO. 3. Qui in 2. et 3. figura tenet 3. sentia, de maiore ex-
tremo, qe iudicant goblissima, n admittunt modos indirectos in
his figuris, ratio patet ex dictis in illa sentia, q si qe motu
uideat aliqua indirecte geludere, is qe transpositio gmissa n
erit amplig iste motu, sed alig et qe directu, ita ut, V.G. syll. q
uidt ee in casare et indirectu, is transpositio gmissis sit in casare
tres et directu.

Obicitur. 1. Artes describens magis extremu g 2. et 3. figura
in describit g syllis directis, n a. ut salt g ois. syllis, q ad
huc ex mete foris seu descriptione medu termini ab igofactu
n colligi et q mellos agrouetit gyllos indirectis in his figuris. R.
Oralis, adfat n ab adlatariis ans, et sicut gratis dr, ita rotulo
rogatz.

Stu. 132

Priores

2008

Obicitur. 2. Ipeoteles incho ca. 7. lib. 1. pri. ubi dicitur sit duos
 modos indirectos i. sige sigesmo et sigesomorū, q. sicut e. quersi
 onel gposiois alicuiq. ex modo directo, addit hae verba Simili
 ter et in ceteris figuris, id e. sicut in 1. sige sicut indirecte
 rimoti, ita quoq. in ceteris figuris fieri pot. q. ex modo stolis hū
 tar in ceteris quoq. sigis moti indirecti. R. q. mōs stolis, pidi
 xit, Similiter et in ceteris figuris, nequaq. fuerit, q. in
 aliis quoq. dentz indirecti sylli, sed q. in aliis quoq. figuris liceat
 uti quersione alicuiq. gposiois, quia si utemur aliq. in 1. figura
 fiet sylly indirecte: n. voluit dicere q. itid sint futuri indirecti
 sim aliis. sigis ead. quersione uteremur.

Obiect.

R.

Obiect.

R.

Una hū. aliq. interrogabit, cur in 2. et 3. figura id extremū, q.
 in gelioe gdtz gōctū sit in maiore gposioe, seu q. ut e. cur illa
 sit maior gpositio quemadocūq. gmutata sit q. una cū medio
 terminē hū gūctū gdtm geliois. R. illa seq. e. maiore q. hū
 rool geliois, illa e. minore q. hae rool geliois applicat. Cum
 igitz mōs geliois (in directis saltē) seq. gdet ex medio ter
 mino et gdtō q. in gelioe inferendū e. applicatio a. habe
 at hoc ut mediū gūctat e. lto geliois, quia applicatioe mediathe
 goit id q. quæritat mediū, et in gelioe inferri de e. lto, gfecto
 quemadocūq. deinde gmutatō gmissas, illa gmissa erit maior, q.
 habebit rool geliois, illa minor q. ead. applicat.

Quæritur. 4. Quid et quot sint modi specialis geludēdi. R. Quæsi. 7.
 id e. q. motz specialis geludēdi nil aliud sit, q. Duarū gōmis
 sante in de. lta qualitate et g. d. t. a. ordinatione ad aliq. nife
 randū, ut sit g. l. t. g. H. i. g. n. h. a. c. 4. Sumularū et post illū alii
 De. lta qualitas in cor e. ut saltē altera sit affirmativa
 De. lta

Quæsi. 7.

Quid et quot
sint modi spe
cialis.

R. ad. 1.

In libros

Quid sit debita in qualitate. Debita qualitas in eorum est saltim altera sit utriusque. Differt magis
 de a figura, quod illa sit debita ordinatio extremorum cum medio, hinc a
 debita ordinatio est affectio qualitatis et quantitatis generis. Dicitur
 Quatuor committitur, quia magis desumitur ab illis in in generis et in
 Definitio. Et a gelione, unde Barbara et Zaraligton in attendendo ad gelio
 et, et unum magis et sic de aliis. Consequenter in dialectici in in
 frequenter modos discursos appellare eos quosque quod saltim diversos in
 geliones hinc, et committitur in sint diverse, et sic in versibus magis
 dicitur occurrunt in quod diversi Barbara et Zaraligton.

Re ad 2. Re ad 2. q. attendendo ad generis qualitatis et quantitatis in quibus
 in 16 modi generis. generis 16 in omni modi, quod exprobat hinc litteris vocalibus.
 quod exprobat. A. E. I. O. U.
 08. ex his in oes bene geludat sed alij in per quod in oes bene
 geluderes in una figura, adhiberi quod in alia. Dicitur ex bonis
 modis quod geludat geludio, sed certa in geludi. Ratio est generis
 quod in in oio. modis obicere quod generis regula in geludat
 geludanti geludat. Cardinal a. modi in quibus figura, et quod in
 geludat geludat, exhiberet illi versibus. Barbara, Calar et
 Ratio est 2. C. qual reddit Arles, quia in quibus modi dicitur per
 mini, in quibus omni et in quibus nulli, quod est ratio
 a posteriori prior est a priori) us ab aliquo absurdo quod in
 de sequeret, si certi quod modi. ex enumeratis cent hinc.
 Laborat ab auctorio. quod sint termini in quibus omni
 et in quibus nulli, et nemo dubitat quod Arles abstruente
 copiat, sed quomodo ea abstruente ad linguam explicata sit
 inuestigat. Dicitur glacet quod reliquis explicatio hinc 1. q. 10.

2-05

Priores

es. q. 4. dub. 4. *gradamē. i. tunc st termini in qd. si et in quibus nulli, qd. e. g. natio talis hinc terminatur, seu mediū terminū cū duob. extremis certa qualitate et q. ditate affectis ut nihil obstat quo minus cū illis sic dispositis et affectis stet tū utrisq. affirmata uera ex iust. terminis, tū utrisq. negata uera, ut D. G. accipiamus duas utrisq. negatas, g. g. iocōes in debita figa g. ditas (in i. D. G.) q. nūq. bene g. dunt sedm. solent hoc modo, nullus hō. ē rudibilis, nullus asinus ē homo, cū his stat hinc utrisq. uera et q. d. affirmata, oīs asinus ē rudibilis. Ad accipiamus has g. missas i. hinc in i. figa dispositas, nullus leo ē asinus, nullus equus ē leo, de q. d. demq. optime cū illis parte hinc utrisq. negatinal uera, nullus equus ē asinus. Eia qua ex g. iocōe. Et hinc colligo solis mater ē, q. si i. d. t. h. alius modis g. dunt bene, tū sequeret q. seq. duo i. d. uel contradictoria uel forma eēt uera aut st. daret, aut saltem altera n. excluderet, uel eigt forma. Sēq. n. uel forma, ut aduersarij uel uera ē g. d. aliquid sylli i. d. t. h. si g. missa fuerit uera et in nihilominus cū g. missis illis sylli hinc g. d. uel g. d. d. d. d. d. g. d. i. d. t. h. q. eunt q. oes modos i. d. t. h. apparet. Sicut a. istud dogma solis in illa cori regule g. d. i. d. t. h. in g. d. i. d. t. h. uel g. d. i. d. t. h. nūquam d. t. h. a. n. s. u. e. r. i. t. et g. d. i. d. t. h. falsū, et ideo absurdū ē. Sicut uerū antea d. t. h. aut g. d. i. d. t. h. ex eo seq. uel forma duo g. d. i. d. t. h. uel g. d. i. d. t. h. d. i. d. t. h. q. nūq. g. d. i. d. t. h. st. ē uera.*

in g. d. i. d. t. h. na nūq. d. t. h. a. n. s. u. e. r. i. t. et g. d. i. d. t. h. falsū.

Quaeritur. S. Quanta sint regule magis a certa ut moles utiles ad i. d. t. h. d. i. d. t. h. q. d. i. d. t. h. sufficit dari regules et decem menta a. g. S. o. n. s. l. i. b. 6. c. 10. q. 10. ubi reuocant n. h. i. i. m. a. l. i. q. nulli figa i. d. t. h. sed et si q. certa q. d. h. i. d. t. h. c. o. n. t. i. n. e. n. t. i. d. i. c. e. s.

Quaeritur. S. R.

In libros

philosophicis erroribus: q̄ oes regulae factas in his syllis q̄ eos reiecti n̄ sint regulabiles q̄ frigida regulantur in syllis, et q̄ in his modis n̄ exco-
cuntur ea frigida. Nulla e. n̄q̄ admittenda e in quo n̄ una saltem ex his
syllis frigida regulantur in syllis exercet.

28.

Porro ut eas ipsas regulas melius illam, et a variis obiectis
iudicemus, et colligamus ante modum feramus, septia observata et
de modis syllis ex optimis auctoribus et longi usu petita:

Observa. 1.

Observandum 1. q̄ posuit de Gatto infinito si sint affirmativa
gullere negativis: si sint negativae, affirmativae. Unde syllis q̄ ex illis
giantur, ut formales sint, generalis dicitur h̄re debet, q̄ in q̄ ex
positio. de Gatto finito constituitur, ut in ista propositione, Oe n̄ vivens
e n̄ homo, h̄c sensu est, nulla n̄ vivens e homo. Et ista, et ipsa
homo n̄ e n̄ vivens, sensu est h̄c, alius homo e vivens. Hinc h̄c
est iste syllogismus, Oe n̄ vivens e n̄ homo, nullus lapis e vivens, quia
q̄ lapis e homo, q̄ e ex duabus negativis, ex q̄. nihil est nisi
forma. Item q̄ h̄c syllogismus habeat quos terminos, n̄ n̄ vivens
n̄ homo, lapis, vivens, homo, dicitur in minore nullus lapis e n̄ vivens
et in petita nullus lapis e n̄ homo, oes enim affirmativae utraque et syllogismus
in Barbara.

Observa. 2.

Observandum 2. Non e sepe admittenda in syllo aliquid bono
1. ficulus exclusivas, solo, h̄c de duplici de causa, 1. q̄ exclusiva
est nim. duarum oppositorum q̄ quas exigit, quarum altera e affirmativa, et
altera negativa, ac quae glonas q̄ duas oppositas attribuit syllo
2. q̄ glonas e in causa ut varietas auctoris terminorum, h̄c n̄ videtur
iste syllogismus, Oe visibile e animal, ois ac solo homo e visibilis, q̄ ois ac
solo homo e animal

Observa. 3.

Observandum 3. Utraque opposita in syllo si e accipiendum in
sensu

Principes

sensu cogulato sed cogulativo, unde n̄ valet hic sylb, ois dicitur in
ius magi st p̄p̄, ois gollex e digni unig magi, q̄ ois gollex e p̄p̄
oie ista sylb, oia eleuam st q̄, ignis et terra st eleuam, q̄ ignis et
terra st q̄, q̄ maior in hic sylb, q̄ habent signu utro, n̄ ha n̄ illud
cogulatiue accipit, hoc e, n̄ q̄ sub ois descendi cogulatiue sed cogula,
sim ha, q̄ n̄ e dicere, hic digni e p̄p̄ et hic digni e p̄p̄, sed ha
hoc modo, et hic et hic et ille digni etc. st p̄p̄.

Observandū .4. Quando dr q̄ ex utraq; glari nihil in forma q̄d
dicit, n̄ illud e e gossios goss. Nam p̄ medij termini e goss, ois
no aliqd geludi q̄, n̄ ha in 3. figa, in qua ois optime fuit sylb, e
gossitio, sed et in it. ut Soentes currit, q̄d albu e Soentes, q̄
q̄d albu currit.

Observa. 4.

Observandū .5. Possit aliqd ex duab; quartu neutru e vis, ab
q̄d geludi, ois medij termini e sit goss. i. Si modio termino in
minore addat, uer idd, q̄ appellat; relatiuū ititatis, q̄ q̄ tollit
mediu termini diuisio in glara, qua fiebat ut e q̄ cat accipet; in
maiore et minore in metis glarib; hinc bene geludit iste sylb
q̄d homo currit, q̄d germani e it homo, q̄ q̄d germani uerit.
2. Si signu utro n̄ concudo nolo adactoz ad q̄d enuiciaoz
q̄d aial currit, q̄d homo e ce aial, q̄ q̄d homo currit. Alias
des heleny in mae ex duab; glari. aliqd gelud; ut q̄d anti
q̄ssima auis seiorib; gossit, q̄d glara nix e antiq̄ssima auis, q̄ q̄
da glara seioru gossit.

Observa. 5.

1.

2.

Observandū .6. Quando dr q̄ ex duab; negatiuis nihil geludat;
illi sunt negatiuas, hoc e q̄ nihil affirmatis includant in
origali cogula aut n̄ aequalcant affirmatis. Nam si aliqd affit;
maois includant circa origali cogula, et q̄ quia terminos habent
glas

Observa. 6.

In libris

Etiam multas negativas, In quod sensu aequivalent affirmati, oino golo
rit aliqd seq, ut nullus lapis e homo, nullus n smaragdus e lapis, q nul
lus smaragdus e homo. Hic minor aequale huius, ois smaragdus e lapis,
ita e qd n colarent. Porro e sage dicta iudicare, qd sit affirm
uel negatiua originalis cogula, aut qd negatiua aequivalent affirmati, q

Documenta.

1. Documenta e ita i. Jris. c. 3. q. 4. dub. 2. ut resoluamus
aliqui negatiua in terminos infinitos, ut n hoc gello, q n e aial n e
homo, nullus lapis e aial, q. nullo lapis e homo; cuius maior qd sit
illgi, q n aial e n homo, q est sit affirmatiua de toto infinito, aequale
negatiua huius, nullus n aial e homo, inada dicta supra obseruanda. i.
ita ut fiat hic gellus, nullus n aial e homo, nullus lapis e aial, q
nullus lapis e homo; q salm e huius bene geludib, qd salm igitur ha
bit qd ex duab. negatiuis bene geludib nisi qd aliqd obstat qd al
tera e de extremo infinito, aut medijs terminis uarietiz gener fin
tu et infinitu, ut fit in gposito. Conin. i. Jris. c. 7. q. 2. ar. 2. iudicat
ita gellus de malis, qd dicat hoc + terminos, ut sentit Joan. de ne

Documenta.

gistris trac. 4. de gello. 2. Documenta diligenter attenditu e qd
ista Non auigibz infinitate, et qd more negatiua. Nal accepto
negatiua, agposita alia negatiua fiet affirmatiua, et accepto infini
tate, et qd agposita alia negatiua fiet enuatiua affirmatiua, ut nullus
e aial e homo, n aequale huius, ois aial e homo, qd ista Non
auigibz infinitate hoc e facit nomen infinitu. Hac a nul
lus n peccator peccare debet, aequale huius, ois peccator pe
ccare debet, qd ista Non repa? infinitate uel peccator, qd
immediate est n affirmatiua, sed cogula enuatiua, q sic debet
ret, gnuari, Nullus peccator n debet gaudere. Hinc iste
gellus

Priores

209

gilly & malis, nullus n̄ peccatū & guntēdū, oia furtū & p̄uicēdū.
 p̄ nullū furtū & peccatū, q̄. apparet eē in Casare, sed q̄. q̄. Non
 in maiore n̄ accipit̄ infinitatē sed negatiue p̄des officit̄ maior
 affirmā, aut si accipit̄ infinitatē, tūc et̄ in gelioe ab peccatū
 esset addēda, aliq̄. fiēt & termini.

Observa. 7.

Obseruandū. 7. In 1. figa posse directe aliqd̄ gcludi ex mi
 xore negatiue, si in maiore addit̄ q̄. Solus uel Im, ut ois
 et solḡ cigny & alby, nully lagis & cigny, q̄. nully lagis & alby.
 Quod si aliqn̄ sine q̄. exclusiua aliqd̄ bene gcludat̄, fiet
 toe maā, ac euadet̄ modis gllḡ Im, tūc v̄z q̄. in maiore
 gclat̄ & uollet̄ recigēdū cū scto, ut si gclat̄ uel subici
 t̄z defio & definitū, itē gatio uel sctm, uel defio scti, ut
 os aial roale & homo, nully lagis & aial roale, q̄. nully la
 gis & homo.

Observa. 10.

Obseruandū. 10. Terminos in syllogis n̄ debere eē equos eq̄
 uos acceptos, unde n̄ ualeat̄ iste, ois canis currit, aliḡ. sily ca,
 tēte & canis, q̄. aliḡ. sily celeste currit, & a. Terminos in syllo eq̄
 uos equos acceptos, si in igo syllo multiplicat̄ sit significatiō,
 et in multiplici usurpat̄, seiḡ si in igo syllo Im in una signifi
 catio usurpat̄, etsi aliq̄. gures habeat.

Observa. 1.

Obseruandū. 9. Terminos debere sumi aequo at̄ aequo re
 stricto, unde n̄ ualeat̄ iste, nullus mortuus & uiuēs, aliq̄. homo
 & mortuus, q̄. aliq̄. homo n̄ & uiuēs. Nec iste, nullus uiuēs &
 mortuus, aliq̄. homo n̄ & uiuēs, q̄. aliq̄. homo n̄ & mortuus. Quid
 a. sit anglicis et testificis terminorū docet̄ Font. lib. 10.

Observa.

- Observatio. 10. Observandum. 10. Non debere generi a termino si distributo in
una ad terminum distributo in alia, unde non valet iste, omnis homo
est animal, nullus equus est homo, quod nullus equus est animal.
- Observatio. 11. Observandum. 11. Suggestiones non debere variari, hoc est si debet
termini sumi in diversis suggestione sua regnante ut notat Jan. de re-
gistris huc. 4. de syllo, unde non valet iste, nullus animal est species,
homo est animal, quod homo non est species; nec iste. Homo est 3^a declinationis,
Zephyrus est homo, quod Zephyrus est 3^a declinationis.
- Observatio. 12. Observandum. 12. Non debet fieri subsumptio in minore, nisi
sub termino distributo in maiore, unde si valet iste, cuiuslibet
contradictionis altera pars est vera, se esse asinum est contradictionis
altera pars, quod se esse asinum est verum.
- Observatio. 13. Observandum. 13. In minore vel in generali non esse generandi
aliquid, si categorica vel determinata quod involvit aliquid negativum,
quod non generata sit in maiore, unde non valet iste, omnis homo est albus,
Socrates est quod se homo, quod Socrates est quod se albus; nec iste, albus
est coloratum, Socrates incipit esse albus, quod Socrates incipit esse coloratum.
- Observatio. 14. Observandum. 14. Si categorica, quod determinat in altera, quod
licet debet in altera determinare subter, et si in una determinat
generis est in alia determinare debet, sed fieri magis syllogismus, ut omnis
homo est animal, Socrates est homo, quod Socrates est animal. Ut si in
his generis exclusivis attendat non agnoscit soli subter, vel soli
collo, vel soli generis, vel aliquid. ex his, vel cum. Non fuit de
nude elucet, quod eadem quod negativum sit, vel si negativum; ut
si quod ea aliquid diximus observatio. 7.
- Observatio. 15. Observandum. 15. Ut indicet non generis sit universalis, dicitur
generis

Priores

gentes attendenda e' an signu' apponatur ad primariu' solum g'osi
 fieris. Nam si apponatur, tunc ad aliq' synategorema si recte
 ret ea' utroq', sed relinqueret gl'arel, nisi q' certa aliq' regula
 signu' usque usq' oblig' afficeret quop' casu' rectu'. Attendat, v'
 q' ad huc syl'lu, ois hois epus currit, ac hincibile e' epus, q' ac
 hincibile currit. Nam si gl'a OIS in maiore e' genitivi casu' &
 g'ide tunc apponit ad synategorema HOIS, si facit enunciare un'
 versale, et si erit syl'lu bonu' q' n' i' si q' ex maiore gl'ari nihil
 directe ut forme gl'udis. Si a. gl'a OIS in maiore est n'ati
 casu', et gl'aret ad terminu' aequalis q' e' primariu' solum illiq' enu'
 alionis, ois est utroq' g'ositu', idu' tunc syl'lu bonu', nisi in minore
 itoru' ad terminu' aequalis adderet synategorema HOIS, na' alius si
 erit q' terminu', aut salte' medij terminu' fusi q' accigit, in maiore q'
 accigit fuisset in maiore. Nam si ois epus e' hois epus, in maiore accigit
 tunc tunc hois epus, in minore g'ositu'. Quod si maneat OIS in maig'
 ro genitivi casu', et gl'aret ad terminu' HOIS, q' g'ide accigit usalt'
 et gl'are distribut', tunc ut fiat bonu' syl'lu, debet tunc in minore subsu'
 more sub termino isto distribut', et nequa'q' sub i' distribut', ut ois
 hois epus currit, Socrates e' homo, q' Socrates currit. Nam in illa g'os'
 ti syl'lo g'osito q' ois sit genitivi casu', si subsu'nebat sub termino dis
 tribut', ut sub aequalis, q' accigit tunc gl'aret.

Observandum. 16. Si medij terminu' accigit semel q' existetibus
 et semel q' quoniam id e' g'osibile. Et si valeret syl'lu, modo si valit
 iste, ac currit e' epus, ois homo et e' currit q' ois homo et e' epus
 Observandum. 17. Aliq' g'ositu' sola sumpta e' g'osibile et g'osigeris
 sumpta a. cu' alia, sit ing'osibilis, et ita totu' d'ns e' duob. g'osigeribus
 f'eri

Observat.

Observat.

In fibros

fieri et impossibile, unde si mixta quaeque sua posse quaeque impossibile. Quare
diligenter attendatur ne ulla exim prodatz in quo ex gtingeti sequat
impossibile. Ita doct. Joan. de magis huc. q. de syllo. Nam in isto
syllo, ac currens e equi, ois homo. e currens, q. ois homo e equi; h. mix
et seorsim sumpta sit gtinges ut et minor seorsim sumpta, in simul
sumpta sunt impossibile, ac quide ex illis tribz non impossibile ans, ex
quo si mixta seq impossibile gelud.

Obseruanda.

Obseruandum. 10. Diligenter attendatur qd sit primarij terminij ter
minij, et qd ad illud in secundario agnatis, qd illud se ueritat ac uariat
nam sit certa ut terminij gtingit. ueritat. qd ueritat qd ueritat, et fit
ut in minore gtingit attendatur ad aliqd ad qd si ueritate si attendatur, ac
de si mixta reddi ualere antiquos syllos, qualis e iste, sic individuum
alicuius speciei e asus, Socrates e individuum alicuius speciei, qd Socr
tes e asus. In maiore et ad seorsim qd individuum exigebet speciei sit
asus, ite ut illud alicuius speciei sit in accessorijs, explicatqz
signu ueritat qd gtingit, et uox alicuius sit ite qd ueritat, ut seorsim
usurpatz illud signu alicuius, seorsim x. significat quaeque, ut et gtingit
Si qd, ut si qd si ueritat sua bene egerit, id e, ois qd bene egerit. Si
alicuius ueritat moriatz, id e, ueritatqz ueritat moriatz, et si maior e ueritat
si a. attendatur ad alicuius speciei ite ut illa ueritat subeat locu
medii termini, huc syllo erit ex moris gtingit. ac nihil gelud.

Obseruanda.

Obseruandum. 19. Ad tales syllos sic ea trahatur; ac aial si est
negabile e leo, ois homo e aial si e negabile, q. ois homo e leo
Negatqz qdtra. Nam ueritat e syllo hypotheticus uel categoricus.
Si hypotheticus, huc discedat a coi eoru figa h. ueritat aial
Sons. lib.

PRIORES

fons. lib. 6. c. 32. qd in sylis hypotheticis debet vel in minore
 soni ans ut sonat, qd quis, vel tolli qd quis ut tollat, ans, sed in
 gposito neutra fit, q. n. e. boni, h. hypotheticis. Sic a. fieret boni, si
 ce aial e. fugibile, tuc ce aial e. leo, at ce aial e. fugibile, q. ce
 aial e. leo. Si categoris e, tuc goud, n. no. gditionatoru. sylorum
 eo q. qd gpositio gditionatis, q. st. qe. aliqua gditio agpositio scto
 vel gcto, qualis quoz e. ista enunciatio abis homo datur, si naly e.
 ubi gcta. Si n. dardat aliq. gscial seu causalitate illa, sicut
 in hac, si sol. luet dies e, sed in gditio sine causalitate aliqua
 illa, n. q. naly e. datur, sicut qd sol. luet dies e, sed n. pot
 datur si naly n. est. In gposito q. syllo si ut categoris gditio acci
 gitz. Vt negat gscia, qd in minore modis terminis n. applicat
 absolute. ad ming. extremu, et nichilominus gctio n. fct, absolute; dicit
 fur. in minore, ois ho. e. aial. fugibile, et erit boni. V. Quia modis
 terminis variat, in minore, na. in minore fugibile, q. e. qd. modis ter
 mini gditio ad aial. boni ad gctio. in minore a. gctio ad ho.
 mial. et cu. illo subiecto, gideq. n. totis modis terminis gditio;
 unde n. n. n. n. n. syllo. Et ut vitiu. laborat iste syllo, nul
 lud aial. du. dormit. uigilat, ois. homo. e. aial. du. dormit, q. nullu.
 homo. uigilat, qd. modis terminis e. aial. dum. dormit. sine. aial.
 dormiens, q. totis in minore deberet gctio. et n. in una. eig. gctio
 aial: altera. sigt. dum. dormit, q. quoad. situ. gctio. ad
 gctio. adiungat. quoad. sensu. in. tenet. se. ex. gctio. scti. uigilans
 et sic

et sic deberet quæri, ois homo dicitur dormire est animal, siue, ois homo
 dormiens est animal. Proinde, in minore totum id quod subicitur, in maiore
 non est et est bonum istud. Nulla animal dicitur dormire, seu dormiens, uigilat,
 ois homo est animal dormiens, quod nullus homo uigilat. Aut si in maiore
 illud dicitur dormire apponatur ad totum uigilat, atque adeo et in
 us extremum ita ut sit sensus, in illis animal, dormiens uigilat, tunc in
 minore non debet iterum negari, alioquin unum ex extremis uel saltim aliquid
 quod gaudet alicuius extremi per se, in toto syllogismo, quod est contra formam
 syllogisticam, dicitur quod haec modo in nulla animal uigilat dormiens
 ois homo est animal, quod nullus homo uigilat dormiens, et est ostensum quod
 dicitur non potest corrigi potest iste, nulla animal sicut in mari est extra mare, sed
 eratur est animal si est in mari, quod Socrates non est extra mare. Modus terminus
 non dicitur animal si est in mari, uel animal existens in mari, totus iste modus ter-
 minus non est in minore, sed aliquid est sicut seorsum sibi in quo extremum
 non si est in mari aut existens in mari, quod gaudet in medio termini
 male subicitur in minore, quod si indicatur una cum altera sua,
 gaudet hoc modo, Socrates est animal existens in mari, ostensum est syllogismo.
 Iste syllogismus ois homo uel leo est rugibilis, ois animal rationale est homo
 uel leo, quod ois animal rationale est rugibile, ita dicitur ut natus quæstionem
 ut si maior et minor accipiuntur disiunctiue. Tunc oratio est
 est syllogismus categoricus ut notat Iohannes de magistro tractatus. 4. de syllo-
 gis aequalent ualde multos oppositio. ex quibus nihil in forma se
 queretur. Si autem sit syllogismus de extremo disiuncto, tunc ita dicitur non est bonum
 quod disiunctio. Vel facit ut in medio terminum non gaudet distri-
 ctum, hoc est in absolute accipiatur, quod ois quod animal accipi potest
 ita ut

Priores

295

ita ut de sib. g'antis uerificari goit uel n uerificari alte,
num extremu.

In isto syllo, cuiuslibet hois oculy e dexter, cuiuslibet hois oculy
e sinister, q. sinister e dexter. Extrahz in G'missis, q' utraqz
e gl'aris, cu sit sensu cuiuslibet hois aliqz oculy e dexter, cuiqz
libet hois oculy e sinister; atqz ex duab. gl'arib. nil seqz.

Observandum. 1. Quod gelio sequatqz deteriori gl'e, tunc q' ad
ad formu q' quod sensu, et 1. q'de quoad sensu ex gl'e eig q' eam
elicit, q' si doletit dubiu salte uni G'missaru, et gelio dabit
dubiu. Q' t'acis altera G'missaru habuit assensu certu et euqz
dente. 2. Quod formal, q' si altera fuerit negatiua, et gelio
erit negatiua, et si altera gl'aris, et gelio erit gl'aris.

Obserua 20

Ratio utriusqz e, tu q' n debet. gl'us dici in gelioe, q' in G'missis
nec firmiori assensu tenori gelioes. q' G'missa, eo q' q'da h'z
ba A gelio, beneficio G'missaru ht, seu beneficio medii termini
in G'missis dispositi, q' si gl'ariter in gl'icigebz ab uno ex extre
mis, n poterit fieri ut in gelioe gl'us miseratz, q' ab eod medio
termino in antecedete G'missa fuerit, tu q' utraqz G'missa fa
cit unu ans, q' si altera G'missam habuerit defectuosu, totu
ans dicit defectuosu, q' ut dt bonu e ex integru causa, de
fectuosu a. ex quolibet defectu.

Obiicias si gelio seqz deteriori gl'e, tunc ex falso n'qz poterit
seq ueru, q' deterior e ex falsu q' ueru, q' sicuti ex uero n' nisi
ueru, ita ex falso n' nisi falsu sequit. R. negando q'stial, q' a
ueru si seqz ex falso, tu in forma seqz, seu in dispositiois ter
minoru, q' n ingedit si duo extrema falso giuncta fuerint cu uno
medio in G'missis q' n'qz uere inter se giungi opint in g'sequente
ingedit

Obiic.

q.

migedit a. seq. gelios falsam ex Omissis ueris qd fieri potest
 ut duo extrema bona quenda cu uno tertio quoad ueritate
 quo nung eat giungi possint bona in gelioe. itid quoad ue-
 ritate. Dicit quida qd qd eoc illud axioma gelio seqtz debet
 rel. qd gelio qd ad hoc aliq. exceptione. Aliter tndet qd
 fit qd falsa Omissa idem migediant uera gelioe, qd illis qd
 asong tanq ueris: unde si angly seqtz gelio deteriorem
 est, eo qd nulla sit deterior in antecedente.

Arrestio. IV.

De Conversione Propositionum Absolutarum.

Quandoq. aliq. sylli et quorundam evidentia si statim agerentur
 aut agerent bonitas statim in primis et directis figuris. i. si
 idem logici numeris erat cost. syllos inuicem detos ordine esse
 bonos quoad forma, qd gelare fecit soler, et ex igitur tractate
 res simularu dialecticaru pot uidere E. ag. Fons. lib. 6. Inter
 cetera qd ad hanc evidentia declarant bonitatis forma esse
 sional faciant, et minima loca obtinet quersio enunciarum de pa-
 et. i. q. c. 2. agit Fons. lib. 3. c. 10. qd ob uarietate locutio
 ut sege et garuas inuoluit dilatas. Suggestis q. uis qd et
 Fons. ut in quartetis enunciarum. absolutis in et rem, et qd
 dubia de illis occurrentia decidunt, insug. hac obseruata st.
 Obseruandum. i. In quersione qualibet totu solum debere
 fieri gelio, et totu gelio debere fieri solum. Ita cois satis
 facile exercet hac qd qd in uis enunciarum, in qd. statim
 agerent qd sit gelio totu et gelio totu, ut, ois homo e aiel.

Nota.

q. d. d.

Priores

g. qd dicitur a homo. At a qd dicitur in qd. n. statim id apparet, ut dicitur
 sty. qd dicitur in cruce, nus comedit casere, & Paulus casus & gladius
 & ita quodlibet. Quidem in cruce & Christus, comedit casere & mag
 casus gladius & S. Paulus. Ut cognoscamus a qd est qd dicitur in cruce
 dicitur (Si dicitur in qd plurimis enunciacionibus uix ut ne uix qd dicitur
 cognosci qd, ut Socrates tenet uita sua, nemo e domi) diligenter attende
 da e ad ea q dicitur in libris Periter. ut uerbo et te cogit, ubi dicitur
 uerting. ea uerbu qd est cogitandi aliquid cu seho et sapere
 qd uel qd qd, qd sane qd in questione itide subicienda e
 manere. cogitanda in eode loco, qd nro qd dicitur facere, si resoluamus
 uerbu in qd dicitur, aut ut nro dicitur in sumula Perit. Higueni
 tra. 1. faciamus aliq. natural & uerba subiectiua et relatiua qd
 qd ut nully obuly ualut florenti, qd dicitur in qd dicitur, qd nully florenti
 est obuly, dicitur e. q. nully ualut florenti e obuly. Item nully
 ualut florenti fit uides, q. nully q ualut fit uides seu nully ualut
 florenti uides e casus: nequaquam u. nully uides ualut fit casus. Item
 tal. tenet uita sua, q. qd tenet uita sua e Socrates, nully flunig
 e in gise, q. nully existens in gise e flunig, qd in gise qd dicitur,
 e significat existens, qd qd ibi qd dicitur, debet in gise qd dicitur
 subici. hanc, Nemo est domi, ut quodlibet qd dicitur exornamus
 hoc modo, nully homo e domi, hanc sic quodlibet, q. nully existens
 domi e homo, qd ite faciendum e in multis aliis obseris enunciacionibus
 hanc.

In ista lectio,
 ne absoluit
 R. P. Sigensreit
 suu cursu.

Volandum. 2. Terminos debere eod modo grammatice sapere, aut al
 tem n. tam diuerso modo grammatice q mutet sepe significacionis. Attende
 diu g. e. ut terminus n. accipiat in una enunciacione substantiue,
 et in

Nota. 2.
 i.

In libros

- et in aliorum adiectivis. Ut Crassus est consul, q. consul est Crassus. Hinc Theophrasti non admittat hanc quersionem. Generans est esset divina, q. esset divina est generans, q. generans in genere accipitur substantive id est generis, in posteriore adiectivo. v. ut si accipitur terminus in diverso genere, unde non valet nullus civis est femina, q. nulla femina est civis, q. in genere accipitur civis in genere masculino, in posteriore in genere feminino, q. si est in posteriore accipitur in genere masculino, bona est quersione. 3. ut si accipitur terminus in diverso casu q. mutat significat, et mutat vero significat in verbum indicativum mutat, in participium, ut quidam homo videt, q. alius videt est homo. Mutat u. in hanc, famuli est dñi, q. dñi est famuli, q. in genere dñi est genitivi casus, et sensus est, famuli dñi ad dñum, debeatque sic querti, q. alius q. est dñi est famuli: in posteriore est nominativi casus, unde fit ut mutat sensus et significatio totius propositionis.

Nota. 4.

Notandum. 3. Terminos si in non debere agnoscere accipi si est agnoscere, sed et servanda in his est eadem acceptio et suggestio, vel si in tal diversa accipi debere suggestio q. mutat veritatem aut vim proprie. Hinc non valet alius hauris rugit, illud ad al, q. alius rugit hauris est hauris, illud ad motu. Nec ista valet, aliqua species est homo, q. alius homo est species. Quia in genere quersione est terminus agnoscere agnoscere accipitur, in posteriore quersione vox homo accipitur in propria suggestio oino diversa et mutante veritate exterioris. Corin. c. 1. 1. 1. dicit hanc non esse bonam quersionem, nullus oculis videt est ad videndum, q. nullus animal ad videndum est oculis, q. in genere oculis accipitur in suggestio confusa seu loquuta, ut videre est ad genus animalia.

Priores

299

c. 31. document. 2. et in posteriore accipitur in suggestione distributiva
 seu cogulativa, ut videtur in ag. eundem sens. lib. ci. c. 32. document. 2.
 Sed de hac questione hic astro, quia requirit exagios de suggestioib.
 quas de Cerebus hic in his antecisionib. de q. b. in merito dis-
 gulari q.

Notandum. 4. Ut recte queramus, quoniam de futuro et futuro
 to, ut ois senex fuit quod duo observari posse. 1° est ut resolu-
 mus illud fuit et erit in cogulati, et in principio futuri, vel
 futuri huius, et nomine gerenti mutem in abstractu, unde mala
 nigritas est ista querio, si servatam eorum terminos, ois senex fuit
 quod, q. aliq. quod fuit senex, resoluamus illud fuit in abstracto
 principio futuri huius, et quod, q. est gerenti mutem in quod
 q. est abstractu servato oino eorum sensu et veritate, ut ois senex
 est quod querit, q. aliq. quod querit, q. est senex, clara erit quer-
 sio; q. tunc querimus in hac, nullo senex erit quod dicendo, vel
 q. senex est quod querit, q. nullo quod querit, q. est senex. 2°
 est, ut exagiamus istos, quoniam 2° ad eorum amplitudine sunt q. sunt, q. abstract
 totus. 1. c. 2. et ex igo sens. lib. o. c. 37. et 38. nunc solum antecisionis
 futuri huius ampliatis ad quod et futuri, ut ois senex fuit quod, se-
 sus est, ois q. est vel fuit senex, fuit quod; solum u. antecisionis huius,
 huius huius ampliatis ad quod et futuri, ut nullo senex erit
 quod, sensu est, nullo q. est aut erit senex, erit quod. Cuius facta via
 querimus; ois q. est vel fuit senex, fuit quod; q. aliq. q. est vel fuit
 quod, fuit senex. Nullo q. est vel erit senex, erit quod (q. est falsa) q.
 nullo q. est vel erit quod, erit senex q. ibidem falsum est. Ex hoc obser-
 vando fuerit quod haec quoniam ad huius est motus, q. aliq. motus
 est vel

Nota 4

ē. uel fuit glang; quot senit q. q. senit ē uel fuit quot; senex fuit
 quot q. q. q. fuit quot, ē uel fuit senex; aliq. uidet ē excaecaty
 q. aliq. excaecaty ē uel fuit uidet; aliqua domg ē eversa, q. aliq.
 eversa ē uel fuit domg.

Nota.

Notandum. s. Magna ē dilndē quomodo querenda sint ha et
 stas pposioes; or gramaticū ē homo, ois iustitia ē qualitas, ois hō
 alby ē homo, ois hō existēs ē hō. Nam si p. quersionē q. accis
 ni. dlarō pposioe querant, tūc fiet ans nriū et q. q. q. q.
 q. q. q. ni bona q. q. q. admittit, q. cū q. q. q. q. q. q. q. q. q.
 et falsū, fieri poterit ut sit ans uerū et q. q. q. q. q. q. q. q. q.

Lib. 6. c. 8. regula. 3. Nam si ita dicas in 1. exple, or gramaticū ē hō
 q. q. q. hō ē gramaticū; q. q. q. ē q.
 al. q. q. q. ē q.
 litas, q.
 q.
 ter q. q. q. cū fieri q.
 exple dicas, ois hō alby ē homo, q. q. q. hō ē hō alby. Ans erit ex
 ple uerū ac q.
 q.
 ducēt ē de 4. exple.

R. ad i.
exple.

Sed radez ad 1. exple. Gramaticū et stia posse duobz accip, 1.
 quoad quæstioē, 2. quoad actualē existētiā. Si quoad quæstioē
 accipit, sensū ē iste, ois cui quærit gramaticū ē hō, uel, or q. q. q.
 habēs quæstioē gramatica ē hō, et tūc ē q.
 directa, q.
 et nihil inueniri q.
 quæst

In libros

identiam, oppositio adaequata, et eius quæstione negationis. Si enim
 huiusmodi ratio, tunc sensus antecedentis vel hypothetici est vel
 sing. Si hypothetici, est sensus hoc modo: omnis homo si est albus est homo; tunc
 Re. 1. rursus 1. ut hoc sit falsum non verum est sensus falsum. Et Re. 2. in
 Re. 2. ea bona quæstione si autem hypothetica cogitatur, ut omnis homo si est
 albus est homo, quod alius homo est homo albus, quia mutantur termini: nam
 in antecedente adhibetur ad eandem personam quod in consequente omittitur, in
 dicto. Et sensus est quod si verum est dicere quod omnis homo sit homo si est
 homo albus, verum est sit dicere quod alius homo sit homo albus. Sicut a bona
 quæstio hoc modo, omnis homo si est albus est homo, quod alius homo est homo si est
 albus. Hanc doctrinam habes ex Joann. de magis tract. de syllo
 6. 2. sciendum est quod. In ratione ad 2. instat. Quod si ista verba
 intelligatur ita ut ad hoc ut aliquid sit homo tunc potest autem et
 quod exclusivum exprimi hoc modo, tunc homo albus est homo, et tunc
 potest referri singulari, quod more verum oppositio quæstio eandem et
 eandem verum quæstio, ex Sec. in 1. sententiarum dist. 21. et Wicelao
 de Orbiculis tract. de quæstione, sed quidem in opposito exemplo autem est
 falsum, ita et sensus. Si quæstio, sensus a antecedentis hoc modo
 omnis homo est albus est homo; et licet hoc modo inferre quod alius homo est
 homo albus, quia mutantur termini: apponatur quæstio quæstio
 hoc modo, quod alius homo est homo est albus. Hæc indicia fieri potest
 sit de quibuslibet syllo, oppositio in quæstio eandem non exprimitur quæ
 expressio eandem sed in quæstio tunc, vel sub illis, ita ut facite sint
 oppositio identica, ut omnis homo Pontifex est homo, sensus est omnis homo
 est homo Pontifex est homo. Omnis ad huiusmodi est veritas, sensus est omnis homo
 70

Priores

q. e. et hinc e. realis. Val. has et sloz ggnones si qz questere u,
lit miseret quoad apparetur ex antecedente uero ggnis falsum uel
glings: n. In si qz eas cognoscunt uita ex q. dincing in rasonibz
Notandum. 6. Ut bene querant ggnones exactiue q. istat g. la
exactiua p. teret, nisi, excepto de. ut ois ho q. ta Socrate uel ex
certo Socrate currit, eas resoluendas ee in sunt equalentel ha. uel
ois ho alig a Socrate currit, cuiq. e. hac quertens, q. dam curtes e.
ho alig a Socrate.

Nota. 6.

Notandum. 7. Resoluendas quoq. ee in equalentes ggnones redugi,
actiue, q. st qz istant g. la reduplicatiue. Quatenus, ut in qua
tum, qua. de. Vb. ois ho qua homo e. substantia. Et scienda e.
q. g. la reduplicatiua g. la accipi. g. la. 1. Reduplicatiua. r. g. la
fictiue. Reduplicatiua. Fede. Scoto et Nicolao de Ortel. accipi. qz
notat. Fictiue. sibi additu. ee. causa. inheretia. g. la. ad. s. la. ut
in. ista. ho. in. q. ta. realis. e. uisibilis. de. notat. q. realitas. a. inu.
u. uisibilitatis. unde. equalent. isti. ho. qz. realis. e. uisibilis. et. quer.
tens. in. ista. alig. q. in. q. ta. reale. e. uisibile. e. ho. Specificatiue.
sumit. qz. n. notat. talem. accipiend. causa. sed. de. notat. g. la. n.
requirere. sloz. significato. sub. tali. roe. ut. ho. in. q. ta. realis. e.
alig. ubi. g. la. in. q. ta. significat. q. ho. q. d. uerato. sub. roe. realitatis.
n. requirit. albedo. quer. tens. a. sic. ois. ho. in. q. ta. ho. e. alig.
q. alig. qz. in. q. ta. ho. e. alig. e. ho. Et. sic. quoq. ulgi. d. quer.
tens. n. istat. reduplicatiua. enunciatis. haec. ois. ho. alig. e. ho.

Nota. 7.

z. alig. accipio
g. la. reduplicatiue

1.
2.

Notandum. 8. De questione ggnionu. g. la. h. e. tradi. 1. q. 2. q.
sives. de. utroq. g. la. quer. tens. singli. siue. fuerint. negatiue
siue

Nota. 8.
Nota. 1.

Prior

Quaestio. V.

De Inveniendis Mediis

Agit de hanc re solas 1. Prior a. ag. 17. Soms. lib. 6. ca. ult. Tot. lib. 4. Introductionis c. 12; nos quare ad tradacoi subnecting doctrine de syllo in coi.

Quaeritur. 1. An ars inveniendi medii sit huiusmodi in Logica? Quasi. 1.

Ratio dubitandi e, qd Logica curat tm forma alia u. sciati. med, mediu a. seu aspm getedu e ex ma, qd forma tm dig sonit. In quacumq; igit vult in Logica agere de mediis inueniendi qd e officii ceptoratu sciatur. R. ad qd tu affine. Ad hoc dubitandi rades, Logici ea n tm docere syllo illabitu in coi, sed et qdant in coi, et ls aliaru sciatur sit griderae ma, seu ras scdm se, de qd. sit syllo; Logica tm e cas griderae in coi qut ordinabiles in syllo st. Aliaru sciatur e inuenire certu mediu q certa ma gelius, Logici a. e inuenire mediu in coi certis qd dca qdiorib. ornatu qd. forma n in qdibus, sed qd qd admetz.

Quaeritur. 2. An sit ars inveniendi medii? R. ex lris Quasi. 2.

q. 6. Prior. nota. 2. qd sit solutio qda qua pmeti sum; qd posita enunciacio quacumq; qd qdanti debet, et inueniendi tale qd qdant qd sit unibile qdto et solto illig enunciacio, ita ut ex illo semel qdinto qd qda posicoe cu qdto illig enunciacio, et semel qd alia qd posicoe cu solto inferamus qd posita enunciacio huius qdanti. Et qd qd n inuenimus, de mediu seu mediu tetimus.

Quaestio. 2.

Amans.
RE

Quocirca 3. An quis potest hanc modum contrarietatis a sumi, ut aliqui
 pro la enunciatio gaudet de uero. Et Neque gaudet sufficere, sed
 oportet tale ee q habent unam ex his tribus dicitur. ut scilicet et
 scilicet gaudet contrarietatis minoru ut sit ad gaudet uel ans, uel q
 gaudens. Ans in gaudet e, q uere, affinis, et uerale respectu
 aliorum q subici, ut iustitia respectu uirtutis, et caritas respectu
 dilectionis filioru; uere n. dicit q Ois iustitia e uirtus, et ois iu-
 stas diligit filios salte gaudi, q satis e. Consequ e q uere, et
 formative et uerale q de eo iudicari, respectu cui e gaudet, sine
 uere, ut iustia de iustitia, sine gaudi, ut diligit natos de caritate.
 Regnat, e q de rebus, respectu quaru regnat dicit, aut ois n.
 aut ratio iudicari q, ut mala respectu uirtutis, et uere natos respectu
 parentu.

Sed a excogitari noue quationes modu cu extremis. Vel n. re-
 diu e utriusq extremi ans, uel e utriusq gaudet; uel e utriusq reg-
 nat; uel e regnat sibi et ans gaudi; uel e regnat sibi, et
 gaudet gaudi; uel e ans sibi, gaudet gaudi; uel e ans sibi, regnat
 gaudi; uel e gaudet sibi, regnat gaudi; uel e gaudet sibi, ans
 gaudi.

Ex qd gaudet n ois ee gaudet, ut postea uidebimus. Ans
 ut regnat, sed ille excogitavit antiq au gaudi caritas gaudet
 uirtutis q gaudi, sibi, et eoru antecedere, gaudet, ac regnat.

Ex qd gaudet gaudet memoria caris uolens gaudet. In hoc e.
 et iste A B C D E F G H. Ex qd h. gaudet gaudi caritas gaudet
 sibi, et gaudet gaudi, C ans gaudi, D regnat gaudi, E gaudet sibi, et ans sibi
 et regnat.

Priorores

307

Ita reguinas sibi. His reguinas litteras ut redire eam ad syllabam, cuius
 gularit hos uocis

Graduat A, B, segs, C, Gt, D manet extra,

Et subit, E, segs, G, Gt, H manet extra.

ubi q uocis extra significat reguinas, q ab antio; dicelike
 extranea. Voces q Ha, Cagadi, Phelas, Thedas, Thacas,
 Cebare, Gelali, Gedaco, Raghanes, Decana. Quas sic illos
 V. Cagadi ht a gregio C et A sicut ans Gt, in medio ht C et
 E sicut ans sibi, ultimū D sicut glaro affiat. per q q me
 diū q sit ans Gt, et ans sibi sicut gelioe in motis gludicū
 affiat glaro. Ultima uocales in iis uocib. q hnt tres syllabas sicut
 q gelio q q mediū geludi queat, et A finale sicut uocale affiat
 i. finale uocale negariud, q glaro affiat, O glaro negariud.
 Porro ut sciāms clarig q motis syllogisticis quale mediū regat, tra
 dūz a dialecticis ha regula.

1. Regula, ut firmet uocale affiat, quendū ē mediū q sit gignis
 sibi et ans Gt, quo infanti gletit in Barbara, ex qm uice a g.
 Sons. lo. ci. docum. i. eadē regula affirmatiō glaro affiatē
 in Darii, q n. geludis, V. de oī iustitia, eadē mediū de aliqua
 geludi q. Hanc regulā exprimit uox Decana.

Regula. 1.

2. Regula, ut firmet glaris affiat, inuestigā ē terminus q
 et sit ans Gt et sibi. Hae Grego inseruit modo Daragi, in quo
 ut geludas alig uicinis ē substantia, accipies q mediū aial, et sic
 rationaberis, ac aial ē substantia, ac aial ē uicis, q. alig uicis
 ē substantia. Inseruit haec eadē regula ad firmatā gelioe q
 culatōm affiat in motis Disamis et Delisi gmutatis Gmis.

Reg. 2.

3. Regula

Reg. 3.

3^a Regula, ut grandis glaris affirmativa in Baralipton, quæ est materia
 qd sit pars totius et pars totius, ita quælibet alia substantia de re
 uere a seculo qd medio cogit, ut or cogit substantia, ac uires est cogit. Ita
 substantia est uires. Et hoc documto glaris glare affirmativa in Baralipton
 materia affirmativa minoris. Et hac regula est vox Gebali, et qd suggestio
 uox Cagedi.

Reg. 4.

4^a Regula, ad glaram ueralem negativam in Celarent aut in Cesare
 assumendum est medium qd sit regnum totius et pars totius. Vis glare
 nullum hoc de Cagedi, a seculo aial qd medio hoc modo, nullum
 aial est la gis ois ho est aial, qd nullus ho est la gis. Hoc est docu
 mento affirmativo glare negativam in Ferio et Sedino, si minor
 præmissa sit glaris, seruit qd hac regula uox Dohanes.

Reg. 5.

5^a Regula, ut illis negativam in Celarent aut in Camestres affirmativa
 a seculo medio, qd est regnum totius et pars totius. Vis ut glaris
 nullum hoc de Cagedi qd sensus exis in hac materia, nullum sensus exis
 est ho, ois la gis est sensus exis, qd nullus ho est la gis. Et hac eadem regula
 affirmativa glaris negat in Baroco, si minor fiat solus.

Reg. 6.

6^a Regula, glaris negativa glaris qd medium qd ita sit pars totius et qd
 pars totius. Sic ostendit in Celarent, quæ substantia est de
 uires, a seculo la gis qd medio, ut nullus la gis est uires, ois la gis
 est substantia, qd ita substantia est uires. Et hoc documto
 ad grandem eadem glare negativam in Ferio, et in ob. modo dicitur
 1^a figura Saggone et Friscomotum. Ita in Sedino et Baroco 2^a et
 in Ferio 3^a. Et hac regula est uox Gebali, qd priore uox Harano
 ex his regulis colligitur in sen. quælibet medium in dictis casibus
 ex his quas nonem de dicitur supra, bene quælibet, et existit.

Priores

uocis. tri syllabis. Tres a. reliquas Et rutilis, unde exprimitur in
uobis di syllabis in signu q carcat gelice ubili. Nam oia exgerat
antig dialectici his uersib.

Becana Gagodi Gabali Daghanes et Hebore
Cuius Delaco iunges: tollas hobas hecas et hater.

Ut autē cognoscere uis q qd. modis miscerentur sic uoces. Droni qm
nigag. et hnt ht hos uersy

Per Becana Darii cū Barbarā syllabis
Et in Baragi Dizamis Dabisiq; Gagadi.
Per Daghanes Celarent Casare Gerioq; Festino
Per Chabare Celantes Ciametresq; Baroco
Per Gedaco Sagis Iris Gela Bocado Gerison
Per Gabali Barali Dabitis, sic media Iris.

Non omittenda hio ē Somsca a multis edito lo. uellicari tum
in r. suo documto hū in 4. Contra r. afferunt tales mistatice
Cuiusq; gegre gfriscit multa uidet, qdā mercator gegre gfriscit
uobis q. qdā mercator multa uidet. Media ē gegre gfriscans, quā
nec ē ans utrigg; nec scti ans et Galti gens; qā n. ois gegre
gfriscat ē mercator, neq; ois multa uidet ē gegre gfriscans.
Contra q. tales mistatice adferunt; nulla aial ē legis, qdā hō ē
legis, q. qdā hō n. ē legis. Sic n. ē ans scti, ut illud documtu
ostulat.

Re. 1. Somsca de talib. melius loq; q sint antecedentia, qdā uel
requarā ut glarimū; legat; igit; in dato priori exlo n. obseruari
regulam a Soms. Genida.

Re. 2. Praeceptū r. et q. dari a Soms. de talib; glarib. q n. clau;
dāt; in uocis uersalib.; nam si claudunt; in talib. eadē erit ratio
melius in. orati q illis q. uersalib.

Re. 1.

Re. 2.

uocis b.

Quaestio VI De Syllogismi Potestatibus

In libro 2° Aristoteles inter cetera agit de quatuor syllogismorum affectionibus seu generalitatibus, quas dialectici potestates appellat, quasi vires syllogismorum. Potestates syllogismorum describitur in libro 2° perit. 4° et Joan. de mensura. et de syllogismo quod sit generalitas syllogismi attributa tunc forma ad veritatis manifestandam et falsitatis ostensionem. Significandi potestates sex omnes adferuntur Aristoteles.

Syllogismi. 1. Potestas syllogismi est plurima concludere. Notandum. hic syllogismum accipimus
Nota 1. et concessis tamen non acceptis et cum concludere non inferit plurima. Notandum
Nota 2. duoque modis potest plurima concludere. 1° est quodammodo generalis
 et sic concludunt plurima syllogismi quorum generalis est universalis affirmativa et negativa
 et generalis affirmativa: in generalis negativa non cadit haec potestas
 2° est subsumptione alicuius generalis sub generali, sive subalternante
 et subalternante, et subsumptio fieri potest directam, sicut non est subsumptio
 sub medio termino generali accepto, sicut non accidit est sensitiva
 omnis equus est animal, quod omnis equus est sensitiva, quod omnis homo est sensitiva
 omnis leo est quod continentur sub animali. Vel subsumptio potest subsumptio
 extrema generali, sicut in eodem syllogismo, quod quodam equus est sensitiva, quod hic
 equus, quod Bucephalus.

Nota 3. Notandum. 3. Viti haec potestates duobus fuerunt. 1° est quodammodo
 quod est generalis sicut est antecedente 2° est, quod non vere dicitur de se
 distributio, quod dicitur de quibus generaliter sub eo.

Nota 4. Notandum. 4. Duas et utilitates huius potestatis. 1^a multipliciter
 generalis, concessis et multiplicatis. 2^a In convenientiam generalis reducere
 te ad evidentiam; sicut non generalis generalis facit ut sint syllogismi
 utraque

Priores

31

Dord.

2^a P^{ri}or g^lli e ex falso nexu g^ludere. P^{ri}or
 Notandum. 1. Aliud e inferre, aliud g^laro falso. Syll^g ex
 missis falsis Im infer^t gelio, n^o g^lat; q^o uer^o n^o nisi uer^o g^l
 ri g^l, hoc e g^lomari, q^o scilicet nexu habeat cu gelio. P^{ri}or quod
 uer^o et n^o in quod forma, itaq^{ue} illud n^o g^latue infer^t uer^o
 ex falsis g^lomissis, nisi falsas g^lomissas uelinq^{ue} ex hypothesis g^ler^o
 re e ueras.

2. P^{ri}or.

Nota. u.

Notandum. 2. Ueritas huius g^latis hae e, ut sciens ex falsi
 iate antecedentis n^o argui falsitate g^laris, sed g^lomine g^lra, ut
 ing^l l^gis.

Nota. 2.

3^a P^{ri}or g^lli e, ratiocinari in circulo, q^o hae fit q^o habito
 a quo g^llo assumit^{ur} eig gelio et una ex g^lomissis, et infer^t
 altera g^lomissa g^lomissis g^lli.

3. P^{ri}or.

Notandum. 1. Altera ex g^lomissis assumenda e n^o g^lat id
 et eig uerba, sed eig g^leritate.

Nota. 1.

Nota. 2.

Notandum. 2. Non uer^o e ut quersa g^leritate, foale ad
 regulas quersionu, sed satis e fieri mutua reciproc^o uer^o
 uer^o r^o mae, q^odm aliq^{ue} uer^ois affina g^leriti g^l sing^l.

Notandum. 3. Hanc g^lat^u g^ler^o q^odm locu hae in oib^{us} g^lliis n^o g^l
 mal^o g^ler^o, n^o u. si mal^o; unde Ar^{is} 1. g^ler^o. 3. negat^{ur} ex locu
 hae in dem^ostr^ore, eo q^o hae ratiocinatio g^ler^o ex falsi. g^lomiss^{is}
 e finet causal geliois. Quare syll^g ex circulo resultat^{ur} g^ler^o
 m^ostrat^{ur} erit g^ler^o g^ler^o et reuera infer^t altera g^lomiss^{is},
 n^o hae erit dem^ostratio.

Nota. 3.

4^a P^{ri}or g^lli e, ratiocinari quersino, seu g^l quersione, seu re

4. P^{ri}or

epora. Sit hoc in ex opposito gelicis una cu altera ex gnessis
seludis oppositi alterius gmissa.

Nota 1. Notandum. 1. Quare syllo ab auctorib. dici quere, poterit
rem dici quere aut.

Nota 2. Notandum. 2. Posa sumi vel graditoriu vel gradim gelicis

Nota 3. Notandum. 3. Gasin ab auctorib. alteri gmissa, cuius opposita
inferit in posteriori syllo, dici inferiri seu evorti. Quia cognoscit
sciens ex premissa regula, q alii fuisse nimis tradit, qua
gmissa quere syllo ascripte in qua figura quere sit futuri.

Nota 4. Notandum. 4. Major. 1^a figura inferunt q 3^a, minor q 2^a
Major u. 2^a figura inferunt q 3^a, et minor q 1^a figura. Major
u. 3^a figura inferunt q 1^a, et minor q 2^a figura.

Nota 5. Notandum. 5. Sumendo subgratuu gelicis nulla posse evorti
sumptione.

Nota 6. Notandum. 6. Utilitatem huius status hanc esse, ut si gradus
adversarij in bono modo gressis gmissis negat qdps, atq; ad
orig. oppositu existimet veru esse a falsis a gressu opposito et altero
ex gressis inferat oppositu alteri, et sic ordat adversariu male
negasse qdps, eo q ex hac negare sequat illum debere aliq ex
gressis retractare, q foret absurdum.

Nota 7. Nota 7. 1^a Quid sit syllo d. deducere ad impossibile. De hac videat, Boni
lib. 6. c. 22 et 27.

Nota 8. Notandum. 1. Et syllo quere aut aliq dici deducet ad im
possibile, eo q deducat adversariu ad graditoria, gressu h. et in
cialiter syllo deducit ad impossibilitate illa, q gredit ex gra
dicatorio alienius entitatis negata (siue fuerit illa in alio
syllo, siue n fuerit) q ex mente son ex hypothesi adversarij
veru censet una cu alia gposita manifeste vera, et qua
Fam

Priores

Et ipse adversarij uera indicat, infert, qd hie uero manifeste
 falsa, ut ead ne aduersarij qdē credere ausit. Ut negat aduer
 sarij hanc, ois ho ē risibilis, cuius contradictoria ē, qdē ho n ē
 risibilis: ex hac et ex alia manifesta uera V G, or rōale ē ri
 sibile, qdē uerū manifeste falsa salte n ordine ad hoc hoc modi
 or rōale ē risibile, qdē ho n ē risibilis q: qdē ho n ē rōalis
 Notandum. 2. Discrimen inter hanc et Gredatē phatē ēa 1.º
 q in Gredente necesse sit Gcessisse aliquē syllog, in hac u. n. sit
 necesse, sed satis sit aliq. gressio. negatū fuisse 2.º pcedatē
 phas affirmat bonitatē illius, hoc u. ueritatē gressiois.

Nota. 2.

6.º Phas sylli ē, ratiocinari ex oppositis. Sit hoc qd gcedit, qd
 a gtraria uel contradictoria: ut hie idē de seipso nra gptia ne
 gari st, q cū sit dicimur ratiocinari ex oppositis: ut dicat aliq
 has gtrarias ē ueras, ois ho ē anal, nullū ho ē anal; in gptia
 inferri potest hac q nullū ho ē ho.

6. Phas.

Notandum. 1. Si hos syllos ex duabz oppositis uel longitudo exami
 nare, n ēe gressio syllos. Sed hnt in duos terminos, interm in unq ex
 illis gignit officio duorum, unde ē hōy aut, n his syllos unq terminant
 ēe duos offiabi n rōalr.

Nota. 1.

Notandum. 2. Dicit referre in hoc genere syllogū maiorē in
 2.º figa ēe phatē, et in 3. figa gcludi uerū.

Nota. 2.

Notandum. 3. Syllogū ex opposito posse ēe uel ex 1.º et directe
 oppositis, ut ois scia ē discorda, qdē scia n ē discorda, q: qdē
 scia n ē scia. Vel ex oppositis uelario, ut ois scia ē discorda
 Mathematica n ē discorda, q: qdē discorda n ē discorda.

Nota. 3.

Notandum. 4. Veritatē huius gptie hinc habere, qd n gressio
 his sōng aliq. in altera uerū affirmat, in altera n. gaffit
 uerū uel in toto uel in parte negat, aut e contra. ggit
 uel

Nota. 4.

In libros

quod, vel altera e ex illis falsa, vel si utraq; vera de p[ro]prietate
sequens solum prioris n[on] e[st] solum p[ro]prietatis, vel solum prioris n[on]
e[st] solum p[ro]prietatis, et ita p[ro]prietatis solum et solum debet negari
si de prioris solo et solum, et ita solum et solum p[ro]prietatis n[on] sit
aliud qua[m] solum et solum p[ro]prietatis, ideo ite[m] de seipso negativib[us].

- Nota 9.
1. Notandum e[st] q[uo]d p[ro]prietatis quaedam p[ro]prietates veras, in q[ui]b[us] ite[m] de
suis negativib[us] q[uo]d p[ro]prietatis exigitur ab hac p[ro]prietate. 1. solum e[st] solum q[uo]d
h[ab]et e[st] solum includit in se aliqua negativitate, ut h[ab]et utraque n[on] e[st] h[ab]et
in utraque. 2. q[uo]d solum n[on] supponit q[uo]d aliquo, ut Adam n[on] e[st] Adam.
 2. 3. q[uo]d solum signo utramq; restringit, ut nullus h[ab]et e[st] ois h[ab]et. q[uo]d in
3. sequitur modalit[er], ut alba possibilis n[on] e[st] alba. Veru[m] q[uo]d ex his uel
4. negari pot[est] uel indiget longa et multu[m] explicat[i]o[n]e.

Quaestio VII.
De Defectibus Syllogismorum Et Reductio-
ne Aliarum Argumentationum
Ad Syllogismum Et De Syllo-

Physiognomico

Quaeritur. i. Quid, quot, et q[ua]nti defectus syllog[or]um. R[es]p[on]d[et]ur. in genere
regul[ar]is esse esse defectus syllog[or]um. 1. r[ati]o[n]e forma, 2. r[ati]o[n]e ma[ter]ia. De defectu
R[es]p[on]d[et]ur. forma iam supra agitur, h[ic] Aristoteles in iis agit. Libri secundi
in q[ui]b[us] de syllog[or]um defectib[us] agit, t[er]m[in]o de p[ro]prietate defectib[us]. r[ati]o[n]e ma[ter]ia q[ui]a
est a defectu in genere nihil aliud, q[uo]d error in forma q[ui]a quod
figural[is] et multu[m] in ma[ter]ia u. quod uim p[ro]prietatis q[uo]d r[ati]o[n]e e[st] in
g[en]erale, u. in r[ati]o[n]e p[ro]prietatis. In g[en]erale occurrunt defectus q[ui] a iis p[ro]prietate
p[ro]prietate p[ro]prietatis, hoc e[st], q[uo]d n[on] adferunt ea q[ui] faciunt ad p[ro]prietatis d[omi]n[um]
p[ro]prietatis. Concl[us]io sig[na]ta de p[ro]prietate q[ui]a e[st] i[n] i[n]tentione, et ad ea
causa ois d[omi]n[us] r[ati]o[n]e h[ab]et ad finem, q[uo]d sit ultim[us] quod esse
causa, q[uo]d mittit in g[en]erale g[en]erale. Arguens igit[ur] n[on] h[ab]et

Quaeritur. i.

R[es]p[on]d[et]ur.

Quid sit defectus
fig.

Priores

debita argum. petit qd sit sibi dari solus qd ut ad efficaciter pbat, quod
 sit qd qd argo, vel in qd non in abstracto, vel in ignotiq, vel in capto qd
 notu assumit, vel qd assumit aliqda qd dicitur ad pbatu qd, nisi pte
 rig sit notiq. In refutatio oritur deo alii defectu, qd dicitur, Non ergo
 pbat hoc accidere falsum, qd ut assumit aliqda ppositio ad de
 ducentu aliq falsu ex dictis aut pesis adversarii, ex qua in pposio
 e deductu falsu, sed e sufflue. Posterior dicitur qd qd dicitur qd
 qd dicitur n st. Contingere qd hie videtur, si volumus adhibere qd
 adversarii qd qd dicitur sylli negatio qd explicatio, necesse e in qd ut
 logicis exactissima cognoscat qd sint opposita. Atq hie st tres defectus
 ab arte recessi. Hinc ex eode arte discimus duos ee modos refutandi
 1us e, qd deducimus aliq absurdu seu falsu ex eo qd refutare volumus,
 qd e indirecte refutare. 2us e, qd qd dicitur qd dicitur: qd e directe re
 futare.

Queritur. 2. An, et quomodo arguatur, ut dicitur, Inductio, et
 Enthymema, ad sylu revocati. R. ex arte oris revocati posse. Et
 qd
 Ex qd nihil aliud e qd argutio, qd ab una parte ad alia ston
 argutio, et e syllog. 1° qd ex pteritis et syllog. arguimus, ut Cor
 si n fuit felix in divitiis, qd nec Crasy erit. Ad hoc qd dicitur
 sibi nome expli. 2° qd ex iis, qd qd n st facta, sed fieri qd, tra
 ducimus siltant, ut n sibi qd dicitur qd sine duca qd dicitur iter argo
 uerit, qd dicitur in tenera etate, qd nec sibi qd dicitur qd sine rectora via
 celi conat, ferere. Dicitur qd dicitur seu parabola. 3° qd ex re facta
 quasi gesta est, qd in nix unq qd dicitur arguimus, ut st fabula
 et argo. Sic qd dicitur ad sylu revocati. Corasq n fuit felix
 in divitiis, qd nec Crasy erit felix in divitiis. Jam sic Corasq n fuit
 felix in divitiis, Crasy fuit sollicitus in divitiis, qd sollicitus in divitiis
 n e felix. Jam sic, sollicitus in divitiis n e felix, Crasy e sollicitus
 in divitiis.

Quasi. 2.

Ex qd
e syllog.
1.

2.

3.

quomodo dicitur
ad sylu re
vocati.

- Nota. 1. in dicitur q. Quasi non est solus. In hoc epe idem est. 2. de
venire duos syllas. priorum in 1. figa, posteriorum in 1. figa. Aliter
No. 2. 2. igitur exple ans de maiore prioris syllae, et eiq. xps ea. glicol
No. 3. posterioris syllae. Adverte. 3. In prioris syllae q. Gato minoris ea q.
minore extremo assumpta ea causa, quare Gato maioris quoniam
No. 4. suo solo. Adverte 4. glicol prioris syllae facta ea maiore poste-
rioris, cuius solum e. medius terminus, q. in minore Gato adq. e. de al-
tero diducitur, ad q. in huius igitur facta erat arctate, et si in
forma illata e. glicol. in hoc. extremo syllae, q. illata erat in
exto. Hec oia advertebantur, ab auctorib. loco regularum redun-
ctiois huius ad syllas.

Inductio qd. sit, iam supra dictu e. Renovari qd. vel ad. vel
ad. 3. figurat. Medius terminus e. syllas ex glos, q. quas glos alig.
Gato toti quoniam, q. igitur quoniam. Ut, ca gut. res, mang. et. dolet.
ca gut. res, mang. et. et. totu. igitur, q. totu. igitur. dolet.

- Enthymema multipliciter accipitur. 1. e. arguta cuius me-
dia n. e. syllae, q. sensib. subici qd, sed q. e. ursale ac sensib. n.
subicitur et in sic tm e, ex Aristot. lib. 9. c. 10. Boeth. lib. 9. in 1. 2.
Cristonis, Arle in glematis sec. 10. q. 3 et aliis. 2. e. tali emic-
tione q. in se ginet unal vocula indicat alig. argum. Ut n. e.
mortalib. forenda via immortalis. Vox mortalib. e. instar medii
q. gnat total emiciod. Partim a. talia enthymemata ceset, ea
egros q. gnat gratius, ut q. bene meritis e. n. male meritis. Ex
Arle lib. 2. ad Theodora c. 21 et aliis. 3. gnat arguat cuius ans
ht oia diversa a parte, ita ut nullus terminus sit in parte q. sunt
in antecedente, ut albedo e. color q. albu e. coloratu; ho e. ager,
q. datz alig. gtingens. Ex Augustino Hanao lib. 4. dialectica. 4.
gnat mixta syllae, gpartim vocale, ita e. tale cuius una gmisia
omittit

Enthymema
quodlibet accipitur.

1.

2.

3.

4.

Præiores.

omittit et sic in antecedente finit, mediu et uny terminy qd
 ha stle. 2. 3. 4. 5. qd reclinet Julia Jany ad hanc. Cou.
 In 1^a accepione si distinguitur sēp a syllo, quare n̄ indiget gealia
 ni modo renouandi ad sylul. In 2^a accepione n̄du ē argutio. In
 3^a renouari qd ad syllos hypotheticos, ut si hō aliq̄ ē ager hā
 dabz gtingens, sed hō aliq̄ ē ager, g. d. In 4^a q̄ ē goria hūig lo,
 si sic renouatz ad sylul. Anadogā in antecedēta iam de facto
 hz medig terminy inūdy tm cū altero extremo q̄ ē in gelio, de
 solit. Et g faciēdo n̄egro syllo inūdy ad extremū alterū g alia g po
 sitione. Quā n̄ a. figura, aut q̄ moty ex quouis ē. n̄dy mēdy
 sit faciēdy usq̄ gōdy q̄ tōcōpā docebit. Et 1^a qd ad 1^a uel 2^a fi
 gurā renouari qd, q̄ geliois et antecedētis idē ē sōtm: ad 1^a
 tm, q̄ gelio ē affirma: ad 2^a tm, q̄ gelio et ans sūt negatiua
 cōter ad 1^a et 2^a q̄ ans ē affirma et gōp̄s negatiua. 2^a ad 1^a
 uel 3^a figurā renouari qd, q̄ gōp̄s et antecedētis idē ē sōtm
 ad 1^a tm, q̄ gōp̄s ē uersale: ad 3^a tm, q̄ ans ē gōlare: cōter
 ad 1^a et 2^a q̄ ans ē uersale et gōp̄s gōlare.

In fine librorū Præiorū occasione arrepta agit stles de syllo
 Physiognomico q̄ ut definit ex coi gubia Didac̄y Masig ad ca. ult.
 2. Præio. ē Syllo geludēs gassiones uel gubiaōes aīi uel affor
 lionas naales g q̄dal signa externa. dīri naales, n̄ u. quascūq̄
 rōrnas affectiones, ut hō, musid Vb, uel grāmatica, q̄ n̄ st
 aliq̄ naale sed acq̄itū. Gōro aīi gassiones et moty gō symgaticā
 q̄ h̄t aīa cū ege, exprimūt in ege signa q̄dal, ut inuēdiā h̄e
 mītrū, leditū r̄m; ita ut q̄libet gassio habeat in ege gōriū sig
 nū. Syllo q̄ Physiognomicus, id ē, dūc̄s in cognōd nae in
 tet n̄a ualis ad ostēdēdā gōridatē aliq̄ uel motione n̄te
 riorē, assumit g medig signū aliq̄ extērnū in ege exgrasū.
 Jam

Syllo gōsig
 gnomicus.

In libros Prioris

Jam u. qd. signa st. q. gnerunt tota speciei animalis, ut quod ois leo
 sit magnas extremitates mēbroru te de collat, sed leone de hinc
 qua a. si totu ut, qd. alijs ho sit ereda. frot. ideo alijs liberalis &
 Zosung. fete. fote. ex signis unig speciei, q. totu gnerunt, arguti
 ad individuu alterig speciei hinc idel signu. Porro ars physiognomica
 mīca merite nūc christianos a frāisco Pio comite lib. 6. Gnois
 nūc censet ruinosa, qd. fte christiana donat passionas internas
 uigint. qd. signa externa. Scizit de physiognomia integru libru
 Joan. Baptista Neapolitanu, sed addita ē illi cēsurā, ut & oia mīca
 in physiognomia ē certa. hinc hinc ap. Turcas max in usu ē
 qd. igni emat et uēdit hois, et ex signis colligit ne malū merat, ut
 com. Leonianus ex Jacobo Stabulensi, Arto & Adamatio colligit
 in fine libroru Prioris cūssa physiognomia signa ex oib. mēbris
 corp. humani, Ut ex collo, gūsa ceterū ondit libérales, collū gū
 stū fortes, longū timidos et elaces, gracile debiles, carnosū iracū
 gūtra dolosos, moderatū magnanimos, q. susig gsiderare st foni
 Physici. Atq. hinc in libros Prioru Arto ad laudē dei et
 Virginis maris dei dicta sufficiant. 43.

Absoluimus libros
 Prioru 11 Julii
 Anno 1617

160

319

IN PIERON
PONTIFICIS
LITURGIA
SACRIFICII
CONVENTARIUS.

4

320

PO

C

Adhuc
velut ad
habe. Ma
in gressu
E. sed in
notiam
fides i
us. fuis
gna et p
filiu s
letis et m
pelle gla
in ut ill
de fides
in ut ill
in. scholis

In libros

libros Post. quos iam explicare aggredimur, et quos foliis qd
gertu nemo studens hactenus velle Joan. Statius in Epistola
negavit.

Quasi. 1.

Re.

Quaestio. I. Quod sit obtem horu libroru. Re. e. syllu
demonstrativa qua tales; ita cois sentia Graecoru et Latinoru
ag. Tol. q. 1. in hos libros et Didacu Masu q. 2. mo e. igit
foliis. 1. Pro. c. 1. et 11. Meta. c. 1. Ratio e. qd qd qd qd qd
membra et principia ac media demonstratio in hoc ope explicat.
Item qd demonstratio distinguit hoc ope ab aliis opib. Arer.
ag. Tol. Alex. et Theophr. ag. Arabu et Timoniosis ag. Conon.
gubtat n. solam demonstrat de obtem horu libroru, sed modum
sciendi, qd demonstrat et definit includit, tu qd foliis in 2. Post.
definit ex instituto vidt explicare, tu qd qd se e. digna dissa,
vendi modu qd alibi tradet, mo nobilior demonstrat, qd de
mostratio tm audit qualis res sit, definit a. qd sit, qd longe nobi,
lius e. hacta foli 7. meta. lex. 4. Sed audiendi e. st hi audt,
res, qd definit ab foli tm in ordine ad demonstrat e. tractata; est
n. ut videbim mediu sylli demonstrativi. Deinde esto qd definit
sit qd se digna qd tractet, n. tm collibit foli ea in his libris
q. se tractare, qd ocl ocl sual in arguod collocavit. Existi,
mat in Alberty M. trac. 1. in Logica c. 5. qd istu e. aliq
ope ab foli de Defioe, sed invidia temoru intercidisse. De nigg
qstio qd e. tu e. nobilior qstione quale e., si soltu quale e. qd
ritz, si a. simul, qd tale e., quarat, in quo includit quoz
qstio qd sit; longe nobilior e. qstio quale e., ad q. tradet, per
demonstrationem.

anarcha

Posteriores

323

Quæritur II. Quen locū obtineat hæc tractatio inter ceteras
 partes dialecticæ. R. i. Ordine dignitatis cedere oes alias partes
 ita Cronim. in gamis et Ssasiq ex coi q. u. gelioe. a. Ratio e qd
 inter libros Logicos et nobilissimū gatiuē obtm. Dicit forma
 nobilior senget e maā, qd dat ea rei, q. libri grio. Gseradi st
 qd in illis explicat forma sylli. R. Negando qd in hū qd in
 his libris post. n oino abstrahit ab forma demonstrōis, qd et os
 feditz q figura et qd modq sit aptissimus demonstrōis. Itē qd in
 artificialibz n senq forma e nobilior maā, iuxta illud Poeta

Quæsit.
 R. 1.
 Obi.
 R.

Matariam sugerabat ogy etc.

Sic autē qd e maā amuli nobiliz censet, qd igea figura amuli
 gari rase in syllo demonstratio, maā sylli excellit formā sylli.

R. 2.

R. 2. Ordine doctrina optime gostioni libris grio. Cedere a.
 libros Topi. g. S. Th. Loranianses at Sseraty, et coior gria gta
 Philogoni et Cicetone, q gubtrant Top. Gserados libris poster.

Obi. 1.

i. eo qd in his tradatz gars inuentiona, q grior e, in libris a. gste.
 gars iudicatio (dr a. iudicatio, n qd in ea docet modq certū
 iudiciū ferendi de veritate gposion, ut uult Rub, sed qd tradit
 ordo recte collocandi ea q inuenienda uel inuenta sunt ad ue
 ritatem eruēda: inuentiona dr, qd docemur inuenire media ad
 gbandū et argbandū, de quo glurib. Tol. q. 9. itel 2. qd gllia
 digonit ad nra. Itel 3. qd gllia coiora s, at a coiorib. incigiatū
 Sed R. ad 2. in usu igeo argbandi gtrus inuenire oportere, in doc,
 Itina a. de sylis n ea utru ut gmittatz gars inuentiona, cū sine
 hac optime doceri gait gars iudicatio. Itel 2. R. eode modo. Et

Obi. 2.
 Obi. 3.
 R. ad 1.
 R. ad 2.

Qterea dico, ne posse quide, gllia ante demonstratio doceri,
 51

si ordinem doctrinae spectemus, quae scientia deficiunt a demonstrativis
 tam in intellectu et defectuosum a effectu, nunquam imperfecta recte in-
 telliguntur, nisi commissis effectibus a quibus deficiunt, de quo Tol. q. 6. ad
 3. h. c. Scientia est coiora, si quod in se includant propria tamquam generalis
 specialis, tunc enim abest ut scientia ad unum sit generalis, ut et sit opposita,
 tunc quod, sed quae scientia est generalis vagantur: at quod hoc modo coiora et
 non debet proprio aliis minus coiora in docendo consisti.

Quaeritur. 3. Quae sit generalis divinis horum librorum et
 methodus. h. c. In 1. libro agitur de ipsa demonstratione et eius specie,
 speciebus, generibus et figuris etc. In 2. De Deficiente quae est modus de
 demonstrationis et quibusdam aliis.

Methodus seu ordo procedendi est resolutiva ut patet ex investigat-
 ione: hoc est generis primum sine totius operis, ut sciam, resolvitur
 Demonstratio quae scilicet agit in suas causas propria et elementa, in genera,
 species et terminos etc. ostendendo qualia haec via in demonstra-
 tione esse debeant, quod facit dividendo, definiendo, et demonstrando fines.

Unde dubium est quod movet Paulus Verhey, quod fieri potest ut utatur quibusdam
 demonstratio circa ipsam demonstrationem, si n. fieri esse vult antequam cog-
 nita sit demonstratio quae uti demonstratio? Sed h. c. ostendit id fieri
 posse, nam ad demonstrationem quae adhibet antequam scientifica scilicet quod sit
 demonstratio, scilicet naale esse bonam, et infallibilem sine reflexione alij
 eius accessit naale, ut docetoteles 1. Rhetic. ad Theodecten. cap. 1.
 et sic adhibet eam natum ut scientifica cognitum, sed ut naale pos-
 sessionem. et haec ratio ostendit quod idem adhiberi ad docendum seorsum sub
 diversa ratione, ut et h. c. Tol. q. 7. sic et deficiente, ut tunc naale cog-
 nitum quod sit deficiente, definiendo ipsam deficiente.

Argum.

Posteriores

ARGUMENTVM

Libri I. Posteriorum Analyticorum

Occurrunt in Democrite q. Quae considerata. i. Quae demonstratio
 2. forma, 3. finis, 4. methodus. Hoc ultimum reservat Aristoteles in 2. libro
 tria priora prioribus libro exsequitur. Sed quae a i. ca. usque ad 10. ma
 demonstratio explicat, hoc est, quae rationes, et rationes, et rationes veritatis. Et usque
 ad 22. q. figura sit demonstratio agnoscitur. Et ca. 23. usque ad finem hoc est
 ca. 24. de scientia disputat quae est demonstratio effectus et finis quae rationes scientiam
 par se et cum aliis libris intellectualibus, ut opinionione, solertia etc. minus
 censetur quam de ignorantia et errore quae est opposita scientiae. Ad initium
 quoque libri statim de scientia aliquid tradit cuiusmodi sit ea scientia, quae
 demonstratio finis est, ut discursiva et ex existentia cognoscitur.

EPITOME

Capitulum Libri Primi

Capitulum 1. Quod Aristoteles querit ad quoniam an daretur dari demonstratio hoc
 arguit. Datur scientia quae est effectus demonstratio, quae datur demonstratio quae est causa
 scientiae. Debitur a. Aristoteles, quare suum an daretur ut scilicet, et quod daretur de
 nouo contra duos errores videlicet, quod in Heraclito et Democrito. In de scientia.
 quae negantur ullam in re dari scientiam, eo quod omnes res gerant et sunt
 singulae, scientia a. daretur esse firma et constans, ac simile de aeternis et
 immortalibus. 2. Platonis, quae querebat quod daretur scilicet sed non de nouo quod
 tim, dicebatque esse in remembrance, eo quod vel nobis infusa sint
 scientia a principio, et latent dum quod dormiunt. Vel quod debet transmitti
 deo animatum. Ad quod a. contra Platonem, statim in illo capitulo
 assumit Aristoteles celebre aliquid pronuntiatum, ut, Omnis doctrina et omnis dignitas
 gloria

glina discursiva fit de nouo ex existente cognitione sub quo gra
 crato subsumendum e sic sed scia e doctrina discursiva, q. fit
 de nouo ex existente cognioe. Probat maiore inductione, minore
 a. suggerit ut q se notat et ab aduersario gressat. Et hac q prima
 parte cogitis. In 2^a parte ondit quot sint Cognioes ante gelioel
 hnda, et de qbz sit Cognoscendu, seu quot sint Cognita. Tria
 et Cognita, us. scdm geliois, gassio seu qdcm eigel, et gria
 son Gmissa. De soto hnda e Cognitio quod sit, de gassione
 qd uocabulu gssed, de gria q uera sint. Hinc deducit (et
 e 3^a pars cogitis) aliud gnuciatu us anteq demonstratio qfi
 cits necesse e gelioel partim cognosci, partim ignorari, cogno
 ei qdam uirtute in Gmissis, ignorari u. foalt. Ex quo gnu
 ciatu soluit qdam sophismata, quoad an e scia, a ueteribz
 allata, de qbz nra in q. 1.

Cog. 2^a Tria docet 1° Anid sit scire, seu scia actualis. 2° Anid
 sit demtratio. 3° Ex qbz gstat demtratio. Scire e, causam cog,
 noscere q res e, eig rei causa ee, nec posse eal alt hre
 Hae scia actualis comparat demtraoe, unde scire seu scia actua
 lis definiti alt q, q sit cognitio q demtraoel. Demtratio rlt
 definiti, 1° e sylly faciens scire seu gariens scid, 2° e sylly
 gstantis ex Gmissis ueris, gria, gria, immediatis, notioribus
 prioribus, causis geliois. Has deinde gblas explicat, et docet
 demu gria gstantiati modo sciti q gelioel.

Anid sit Demtratio?

Cog. 3^a Docet de qbz sit demtratio, gtra duos ueteru errores
 1us erat nihil e demonstraoel sciti, 2us ora q eal sciti, et gria
 prima et coisima. Sntia Arlis e de gposioibz mediatis hti gsse
 scit q demtraoem, de gria a. si hti coisso q careat medio.

Cog. 4

Posteriores

Cap. 4. Docet quod quatuor proprietates demonstratiois sunt ut patet ex p[ro]p[ri]etate
 positivis. h[ab]et positivam veritatem illi negat nisi tres conditiones clas
 ses explicent, n[on] q[uo]d uarietas veritatis continet, usq[ue] primo q[uo]d
 de oi, id e[st] q[uo]d n[on] est oi q[uo]d tanto sub s[ub]to et oi t[er]m[in]e. 2. q[uo]d n[on] e[st] se
 q[uo]d e[st] reflex, 3. q[uo]d se primo, quia usq[ue] q[uo]d n[on] e[st] ex defice s[ub]to p[er]tinet
 2. q[uo]d se secundo e[st] tale q[uo]d n[on] in cuius defice p[er]tinet s[ub]to, id e[st], quato
 q[uo]d n[on] e[st] p[ro]p[ri]etas. 3. q[uo]d n[on] utrole, id e[st], q[uo]d querit oi et q[uo]d se, et cum
 s[ub]to recipiat.

*Proprietates
 Demonstratiois.*

Cap. 5. Explicat q[uo]d sit q[uo]d n[on] utrole, q[uo]d explici de causa
 p[er]tingere q[uo]d error ut q[uo]d n[on] e[st] utrole cu[m] n[on] sit. Documentu[m] a. ad id
 cognoscendu[m] hoc e[st]. Si ceteris oib[us] q[uo]d n[on] e[st] sublati q[uo]d n[on] e[st] de s[ub]to esse
 q[uo]d n[on] adhuc p[er]tinet s[ub]to, et sublato s[ub]to tale q[uo]d n[on] primo auferat, tunc
 e[st] q[uo]d n[on] utrole. Ut g[er]onaz e[st] triangulu[m]. 1. e[st] reu[er]s[us], 2. h[ab]et tria lat[er]a
 aequalia, 3. h[ab]et duos angulos aequales duob[us] rectis, 4. e[st] trian
 gulu[m]. Si tollas p[ri]mum et secundu[m], adhuc t[er]m[in]e manebit tertiu[m], si tollas
 4. statim scribit 3. q[uo]d n[on] tertiu[m] e[st] q[uo]d n[on] utrole trianguli

Cap. 6. Docet q[uo]d si res p[ro]missas demonstratiois debere e[st] q[uo]d se, q[uo]d debent e[st]
 utra: utra a. e[st] debere q[uo]d n[on] e[st] q[uo]d n[on] rationibus, 1. q[uo]d demonstratio al[ter] se
 h[ab]ere n[on] q[uo]d n[on] e[st], 2. q[uo]d q[uo]d demonstratio n[on] agnoscat, statim obicit, p[ro]p[ri]etate e[st]
 utra 3. q[uo]d ex medio n[on] utro p[ro]cedit, is p[ro]cedit ex medio q[uo]d n[on] e[st]
 causa p[er]ioris, q[uo]d n[on] faceret demonstratio, q[uo]d q[uo]d ex medio utro n[on] p[ro]cedit
 amittere q[uo]d scilicet, q[uo]d fieri q[uo]d ut modum al[ter] se habeat, ac p[ro]inde
 igitur scia falsa et nulla, q[uo]d e[st] falsu[m] mediu[m], itaq[ue] fieret ut amit
 teret scia q[uo]d novu[m] aliquem et n[on] q[uo]d n[on] modu[m], cu[m] t[er]m[in]e alias t[er]m[in]e
 tres sint modi p[er]inde scie, 1. q[uo]d obliuio[n]e mediu[m], 2. q[uo]d obliuio[n]e
 n[on] p[er]ioris, 3. q[uo]d destructionem eius q[uo]d h[ab]et scilicet, seu q[uo]d id e[st]
 q[uo]d da

*Cur p[ro]missa
 Demonstratiois utra
 debeat e[st].*

de destructione scti, ut si girat illeq hois.

Cap. 7. Probatur primo Democritum debere gustare ex grigiis gustis et
 in extraneis, et hoc ideo ut magis gustaret grigia gustare debe-
 re ex his qd st q se ipa si gustia erit et q se erit. Extranea
 grigia st qd pertinent ad aliud obm, q ad illud de quo facim
 democritum, ut si qd uellet aliqd democrite de scto Geometrico
 q grigium seu axioma alig Arithmetice, aut de scto Physice
 q grigium alig iudicium. Vbi grigiis extraneis est ag. Aristoteles
 conde de genere in genus, na sctm democriti in proposito appellat
 geny. Licet igitur ab hac regula i. Quando sctm unig scia e idel
 singlt cu scto alterius, ut cu alterig sctm e geny V. G. animal
 terius u. species ut homo. 2. Quando ex qta snt idem, id e cu
 unu gtrabit q distam accitariat, ut linea absolute, et linea usq
 alig, illa in Geometria, haec in ggeometrica. Secundo ex dictis gcluit
 Aristoteles gcluid democriti ee de reb. ggeometricis, seu aeterna ueritatis
 et de uslib. Probatur qd gmissa st aeterna ueritatis et uslib. Probatur
 gcluid: st n. gmissa st gcluid q se, q nup gnt ee falsa, ite st de
 oi, q usliba seu cora q gcluid. insut.

Cap. 8. Continetur amplior doctrina de grigiis gplexis, quod hanc
 tenus crebra eoru memoria erat facta. Prigia st, qd fieri
 neqst ut esse (hoc e uera ee si st gplexa, aut existere si st
 inconplexa) democriti. Alia st cora, hoc e q multis scis de
 gmodari gnt; Alia goria q uni tm. Alia st singlt indemtabilia
 et appellanti dignitates, seu axiomata; Alia indemtabilia st se-
 cundu qd, hoc e in ea scia in qua st seu in qua usurpant, et ap-
 pellantur positiones uel gstrulationes. Principiata st gcluides ex
 grigiis

Posteriores

329

grigis deducta. Tam de grigis q̄ grigialis cognoscitur ē qd
nois. Coisina grigia st duo, v. De nullo verū ē idē simul
affirmare et negare, r. de quolibet idē affirmare vel negare
verū ē. Vtrūq; h̄t suū usū in arithm. Duo grigia in
demonstr. coisina.

Cap. 9. Oritur 1.º in unaquaq; scia grigias ē interrogatio, quā
iam ostensum ē, grigia cuiuslibet ē grigia, q̄ interrogatio a grig
cigio h̄t nota interrogatiois difert: declarat deinde in exptis h̄t
metricis q̄ sint Arithmetica interrogatioes, h̄t ē, a Geometria ali
era. 2.º docet et ratiocinatioes, grigias ē deceptoriam quā p̄cat in
maā q̄ illa, q̄ p̄cat in forma syllogistica. 3.º adfert distincionē inter
dialecticā, seu qui p̄t̄ib; utit, et demonstratōem, in arithm.

Cap. 10. Scia r̄plex ē 1.º Quod res ē, 2.º p̄ter qd res ē. Quare Quodplex sit
Scia.
Et demonstratio ē r̄plex, ut demonstratio q̄, et demonstratio, p̄ter qd; h̄t
p̄cedit q̄ causā, p̄cedit et immediatā illa q̄ eff̄t aut causam remō,
tam. Adfert h̄t scia subalternatē h̄t demonstratioes q̄ qd, subalter
natam h̄t qd, cuius dicti ratio h̄t ē, qd subalternatē nulla h̄t, grig
grigia, nisi q̄ mutuat; a subalternante, ut supra cap. 7. v. uting
q̄ ex se n̄ p̄t̄ facere demonstratioes, p̄ter qd, sed h̄t demonstratioes qd: si quis
a. h̄t demonstratioes qd eas h̄t beneficio subalternantis.

Cap. 11. De demonstratio prima figurā ē orid agtissima et m̄te barbi
ra, quā et alii modi seruiant eiūdem figurā. Et t̄ta occasione
ex modis negativis huius figurā docet h̄t qd sit p̄positio nega
tiva mediata et immediata. Illa ē cuius s̄tm solum vel q̄tm
solum sub aliquo genere uniuoco p̄tinat; ut nullus homo ē
qualitas, vel qd utriusq; sub diuersis generib;. ut nullus homo
ē color, vel utriusq; sub uno genere, ut nullus homo ē bellus
h̄t ē

In libros

Hoc est quod nec *quodam* nec *sub* aliquo uniuerso *quodammodo*, ut *sub*stantia *non* est *qualitas*.

Quod *ignotus* *sit*
ignotus

Cap. 12 et 13. ostenso quod *syllabus* *geometricis* *aduersus* *demostriatio*, eo quod *gariat* *errores* *et* *ignotus* *misinuat* *relicta* *de* *ignoratione*. Prima *de* *gura* *griuaris*, *et* *griuarina* *oggonit* *scie*, *talis* *est* *gri* *uatio* *geometria* *in* *rustico*, quod *nulla* *omnino* *fit* *actu* *aut* *ritu*, *nec* *gtra* *geometria*, *nec* *g* *geometria*, *2^a* *de* *gura* *afectionis* *et* *gtra*, *ria* *oggonit* *scie*, *et* *est* *in* *eo* *quod* *fit* *actu* *gtra* *positiuu* *alicuius* *ueritatis*, *ut* *in* *eo* *quod* *tenet* *errorem* *geometricu* *et* *falsu* *us* *alig* *argum*, *eig* *actualit* *assentit*.

Cap. 14. Qui ab *otru* *aliquo* *sensu* *caret*, *caret* *et* *scia* *caru* *te* *tu* *quod* *sub* *sensum* *eigmodi* *cadit*, *sic* *cacg* *nescit* *illotu* *iudicare* *de* *colore*. *Sed* *illgndu* *est* *hoc* *de* *scia* *et* *inuetione* *ggrid*: *na* *de* *scia* *a* *ngro* *et* *auditu* *hausta* *falsu* *est*.

Utrum *in* *demtrac*
deh *gassy* *in* *nifi*
nifi

Cap. 15, 16, 17 et 18. docet *non* *dari* *gcessu* *in* *infinitu* *in* *demtracibus*, *Sed* *tancto* *deueniti* *ad* *aliqua* *gima* *griua* *quod* *demtrac* *non* *in* *digebit*. *Ratio* *est*, *quod* *nec* *gata* *essalia*, *quod* *ad* *desiod* *gfinet*, *st* *in*, *finita*, *nec* *gata* *explicatia* *griuat*.

Cap. 19. docet *stiles* *quonam* *gacto* *mediata* *gposioes* *ad* *inmedia* *tas* *reduci* *goint*: *si* *us* *habeat* *media* *demtrabilia*: *tunc* *n*. *illa* *eouss* *gbrada* *erit*, *quousq* *deueniat* *ad* *indemtrabilem* *g* *gositione*. *Hoc* *ut* *fiat*, *semg* *sumoda* *st* *genera* *gugiora* *piaggdu* *uariat* *ad* *gimu*, *ut* *si* *gs* *fiat* *negot* *de* *substantia*, *gob* *quod* *est* *aiat*, *quod* *est* *uines*, *quod* *est* *corporeu*.

Cap. 20, 21 et 22. comparat *stiles* *demtracos* *inter* *se*. *Utrius* *stabilior* *altera*. *Stabilior* *est* *gflari*; *et* *affina* *quod* *negatiua*, *et* *categoria* *seu* *directa*, *quod* *ea* *quod* *ducit* *ad* *impossibile*, *quod* *est* *indirecta*.

Cap. 23.

Posteriores

Cap. 23.º comparat inter se scias. 1.º quoad certitudinem et prioritatem. scia certior est, q̄ n̄ modo tractat quod est, sed et cur est, itē q̄ a mea sensibili magis abstractit, et q̄ est de simpliciore obto. 2.º Quoad unitatem et distinctionem. Illa scia est una, q̄ circa unū sōtm uersat, eadēq̄ h̄t gr̄ia ac proprietates. Diuersa st scia q̄ distinctis gr̄iis et mediis utit̄.

Argumento scia inter se p̄p̄ rōs.

Cap. 24.º De iis q̄ casu et fortuito fiat n̄ est scia, nec de iis q̄ ut plurimū fiūt, nec de iis q̄ sensu h̄t gr̄iim, ut st s̄l̄tia. Nonnet in istos rōti sensū ad comparandā scia, quāt ex s̄l̄tib. sensu co, gnitis uolūtib. notitib. accipimus q̄ illōtm.

De q̄. n̄ de s̄ scia.

Cap. 25.º repetit n̄ oīd sciatul et demōstrul eē eadē gr̄ia.

Cap. 26.º Comparat inter se scia et opinioē. Opinio est circa res multas, q̄ s̄nt mutabiles uident. Scia circa res immutabiles. Amba n̄ eōt hoc circa unū idēq̄ sōtm simul eē n̄ p̄nt. An istos de h̄tu uel actu loquat̄, uidebimus infra.

Comparat̄ Scia et Opinio

Cap. 27.º Comparat scia cū solertia. Solertia est faciliis p̄iectatio causatū seu mediorū, id est, p̄mptitudo exercitatione comparata ad inueniēdū mediū, eos n̄. solertes uocamus, q̄ facile p̄iciūt n̄, uenit̄q̄ causas. Haec de primo libro, alii alio distinguūt cogita, ita ut ex his 27 euadant 34 uel plura.

Comparat̄ scia cū solertia.

ARGUMENTV

Libri II, Posteriorum Analyticorum 4

Postq̄ de structura demōstris in superiore libro satis suggestū dictum, necesse erat ut diceret̄ aliquid de gotissimo medio demōstris, q̄ est desio sōti, uel p̄iectatis cogitō. Huic tractatui delegat̄ est iste liber Posteriori, Philoz. et Anstratio ag. Masind et Conim.

Exito.

EPITOME

Capitulum Libri Secundi

Cap. 1. Est de 4 questionibus. eorum q̄ quing ut discant. 1. an sit, 2. q̄ sit, 3. quale sit, 4. cur tale sit.

Cap. 2. in oi questione antea p̄posita quing mediū, q̄ sine medio, hū scimus.

Cap. 3. Auertit. 1. ex oīd eorū, de q̄. h̄z dem̄ratio debz defio. R̄. negatiue. Auertit 2. nū id q̄ definitz, q̄ dem̄ratioel q̄ialz. R̄. negatiue in sensu raduglicatiuo, q̄a definitz; q̄a defio n̄ ē dem̄ratio saltem ex glicita.

Cap. 4. Dicit n̄ posse defioel de definito q̄ aliud defioel gcludi, q̄a siḡtz defio gclota et gecta, ē gclota immediatū.

Cap. 5. Defio n̄ ḡt de definito q̄ diuisionem dem̄tari.

Cap. 6. Nec q̄ defioel defiois, nec q̄ defioel ḡtatiū.

Cap. 7 et 8. Nec quocūq̄ alio modo. Vixi q̄a defio ē causalis, et n̄ cogit at vel causa; nā tūc ḡssumg ed defioel, ḡbare q̄ aliud atq̄ aliū cau sam, usq̄ dū ueniamg ad causā ḡximā.

Cap. 9. Defio in dem̄tate assumit ut cause ḡssionū seu ḡḡctatū.

Cap. 10. Dicit q̄ sit defio.

Cap. 11. Auertit an q̄ oīa causatū ḡnerū dem̄tate effici ḡont. R̄. affir matine.

Cap. 12. Non ex oi cause l̄z ḡbare effm, sed ex ḡxima Im̄ ad hoc ut sit dem̄tatio. Nam causa remota ḡḡta, n̄t̄er q̄ et effm interchit ḡz, n̄ gcludit eff̄ n̄tio, ut fūdamētū ē, q̄. domg ē.

Cap. 13. Datz aliq̄s circūlz ḡbaris in t̄bz, V̄G, ut ex effe causa, et au sa ex effe ḡbari ḡont.

Cap. 14 et 15. Auomodo inuestiganda sit defio.

Cap. 16. An sit usus Diuisionis.

Cap. 17.

Posteriores

Cap. 17. Quod causa et effectus sint quædam, ac quædam unum ex alio colligi
possunt.

Cap. ultimo, Quomodo prima principia in nobis generentur, quæ videantur
a natura haberi. Hic quibus 1. An sit sensus quo prima principia cognoscuntur. Re
hinc hinc non esse nobis generatum, sed esse in nobis facultas quædam illi acq
quædam, si res usurpamus sensum, et facta inductione principia illi exprimi
mus, et sic eorum iudiciorum hinc nobis generamus. An veritas. 2. An
eadem sit cognitio principiorum et aliarum rerum. Re. negative. Aliarum
rerum cognitio est vel scia, vel opinio, vel conjectura etc.
Cognita iam summam mente et his subnectentem duas questiones quibus. oia
fusi explicabit. Prior est de Democrite, posterior de Stoicis.

Quæstio I.

De Demonstratione.

Nullam cognoscit includit tractatio de democrite: quæ ut clarior
reddam, in sequentes paragraphos dividemus. Primus est An sit
demonstratio. 2. de Cognitis et Cognoscib. democrite. 3. de descriptibus
democrite. 4. an quæ oia quæ causantur genere democrite liceant. 5. de iis
quæ spectant ad naturam generis democrite. 6. de quibus sit demonstratio. 7. de
iis actu exercitis democrite. 8. de divisionibus democrite. 9. de principis
in demonstratione adhiberi solitis, et eorum hinc. 10. quæ sit medium quibus
sine democrite. 11. de circulo et regressu democrite.

S. I.

An sit Demonstratio?

Non est democrite ullam generari possit his argutis. 1. ex Heraclito et
Aristotele arg. 2. in mentario in cap. 1. littera A; si est demonstratio ea
nigritas et descripturi sumus, in est cognitio æternæ veritatis. Sed
talis cognitio non est dari, quæ probatur minor, oia obta et sylva et multa
filiis, et nullum immutabile et æternum quæ neque cognitio illorum est esse
æternæ veritatis, quæ mutato obta et cognitio de eorum hinc non est argutis
est

offic. 1.

Obi. 2. esse veri. 2. de dialogo Platonis q. de Menon. Si det talis demonstratio, qualem de statuens, tunc q. ea daret, aliqua cognitio de nouo gatta, sed nulla est dari cognitio de nouo gatta, q. nec demonstratio. Probat, mi. not primo, id quod negamus ut de nouo cognoscimus uel antea cognoscimus uel antea ignoramus. Si cognoscimus frustra quomodo cognoscimus de nouo: si ignoramus nulla erit uia illud investigandi, cum non noscimus quod investigemus, praeterquam ad si in illud incidamus, non tamen cognoscimus illud esse, sicut q. in turba quod sit hoc quod non nouit, et incidit in eum non cognoscit, q. si quod cognoscimus, non de nouo, sed tamen q. reminiscitiam cognoscimus. Probat 2. de exercitia erat minor aq. Platonel. stauiebat Plato quatuor ois iudicio rudo, cuius in elementis Geometricis gradatim interrogant ostendit a primis fundamentis donec uertit e ad difficultissima atq. quae respondebat rectissime, q. q. ordinatissime interrogat. Ex qua re, etiam negerebat Plato cum quae facile et recte responderet, igitur tamen meminisse non de nouo didicisse. Probat 3. erat minor, si daret, aliqua cognitio de nouo gatta, tunc id uel ministerio sensuum fieret, uel oge negri, neutrum dici potest, q. Non primo, tamen quia multarum rerum cognitio habent q. sub sensu non cadit, ut dei, angelorum, et occultarum quantarum qualitarum, tamen quia sensus sunt fallaces praeter exercitia et S. Aug. lib. 103. questionum q. 9: non 2. quia negri non sunt species intelligibiles in discipuli mente transfundere, q. negri non est uia scire de nouo, g. ducere in illud discitis. sed his non obstantibus. sit

Con. Conclusio. datur demonstratio, seu q. ita est, possibilis est demonstratio. Sed cois perigat. doctrina. Probat. Datur effectus demonstratio est q. de nouo us scia, q. datur igitur quomodo demonstratio. Tria sunt probanda ut q. firmata haec arguta 1. dari scia, 2. scia esse effectus demonstratio, 3. dari scia de nouo, et non esse tamen recordationem, seu reminiscitiam. Sed loquamur iam de scia actuali non de actuali. Probat 1. datur cognitio rei q. causae

Posteriores

causam, q. datz scia. Causa est bona, q. ans ginet desicel scia actualis ex sole ca. 2. lib. 1. q. dari gabet cogitatio. **Probz. 2.** q. gelio e igza actualis scia, et gmissa st igza demotio (na qudm in libris p. 10. diximz syllu accigi aliqz tm g gmissis ita hic ratiocina, du demotio aliqz significare tm gmissas demotivas) sed gelio e est gmissaru, ut ording in lib. p. 10. 1. g. et scia e est demotio **Probz. 3.** i. ex sole 1. cas, eo argto q. in cogitome cogitū gositione de cuiqz argti maiore laborat quomodo ab sole illata sit. Dico t. r. uter primo g doctrina et disciplinā nihil aliud illgi q. cogitoe illctua tel. q. dr doctrina gut a magro g uoces dr. doctz, disciplina gut a discipulo discit, alioz in se eat. 2. q. uoce illctua (ita n. gont aliqz uoce discursiua) multi illgit quoz illctioe sine gmine sine 2. sine 3. oporis, na 3. guggonit 2. et 1. d. 2. 1. et gmina guggonit cogitoe sciz, et sic q. q. libet cogitio illctualis guggo, nit, aliud, dici gt q. fiat ex alia. Sed lib. 1. pag. 49. Conon. redig illgit tm 3. mētis opoel, et ideo n. uertit illctua, sed discursiua magis gione ad grācū textū et ad mētē solis, q. gestulat n. q. cogitoe ex qua fieri debet doctrina, sed cogitoe iudicatiua atq. sola discursiua cogitio gregit iudicatiua cogitoe, g. g. doct. trina illctit soles solam discursiua. Item soles uertit uerbu fit et glām dicit, q. g. g. causalitate aliqz q. oino ginet ad discursiua cogitoe, q. fit affixe hac cogitio ex antecedente iudicio iuxta ea q. diximz in lib. p. 10. de g. g. seu discursu. **Probz. 2.** Sobie do argta mitio gposita. Anotū marot gars hoc rē sū inguabat Ad i. Pl. negando minore. Ad g. g. negatz ans, ratio gabetit n. **Re. ad. 1.** **sta §. 6.** Ad 2. Pl. negado minore. Ad eius gmina g. g. Pl. nos tē q. m. g. Pl. ad. 2. rimus nosse, anteq. m. g. timus et nouisse et n. nouisse. Nouisse g. g. et int.

Probz. 2.

Probz. 3.

Re. ad. 1.

Ad 2. Pl. negado minore. Ad eius gmina g. g. Pl. nos tē q. m. g. Pl. ad. 2. rimus nosse, anteq. m. g. timus et nouisse et n. nouisse. Nouisse g. g. et int.

Et virtuali in principis. si a. novissime facti et exisse: et ut exisse nos amos, iudicio illius utimur, ut ex iis q̄ exisse cognoscimus, et in q̄. alia q̄ta latet, ea q̄ n̄ exisse cognoscimus, et tñ in iis virt. facti latent, extramur: quoniam si q̄ hoc ignotū quereat q̄ signa ipsa q̄ nota hnt. Ad 2°. q̄baod tandem quatuor cognitis q̄ sig. principis q̄ se clara et lumine naturali de novo accipere novā cogniceō dicitur eorū q̄ ex principis delucebant, formato sibi novās species intelligibiles, et si excitatio aliquas generitas, ut volebat Plato,

Rf. ad. 3.

Ad 3°. Rf. negatio minoris, utroq; x. modo gesum accipere scilicet de re. Prior de inventio, posterior de discipula. Ad q̄baod minoris de cogniceō sensum de primo, oia q̄cuq; et in illa q̄ sig. fuisse in sensu, vel q̄ se hoc ē, suas q̄rias qualitates sensibiles, vel q̄ aliqd aliud, ut vel q̄ sua effecta ut Deus, Angeli, et occulta virtutes, vel q̄ sua fundamenta, et sic cognoscimus relacōes, vel q̄ sua q̄rita et sic cognoscimus q̄ritates, vel deniq; q̄ suas q̄tes, ut nos anteq.

2. De 2°. sensus q̄t ē error obnoxios si hnt in q̄dā mēta: alia de illa corrigi posse et sage in q̄dā mēta remonari. Ad q̄baod eigt minoris de cogniceō q̄ mēta tndeb; q̄ mēta n̄, q̄tūi scilicet in illa discipula q̄ fectura, sed tñ obvia et directiva; q̄ discipula auditis q̄ntalib; mēta igremet affine q̄ illū scilicet in se se q̄dūit, ut hnt §. I. h. i. q. 117. art. 1. ad 2°.

§. II.

De Præcognitis et Præcognitionibus.

Argut ut videtur demonstrativa cognitio talis ē q̄ fit ex q̄sitate q̄ria sex q̄ cogniceō, ideo ad explicatū Aristel susig aliqd de hac re hnt dū: et q̄erat titulu q̄ sic q̄oni, De iis q̄ demorant antecedūt.

Ar. ad. 1.

Ar. ad. 1. Quid sit q̄ cognitio et q̄ cognitū? Coxim. lib. 1. c. 1. q. 3. art. 1. sic q̄ cogniceō describit, Est notio ante alia habita, hoc ē cognitio cū relacōe prioritatis ad posteriorē cogniticeōem q̄ a.

Posteriores

qd a. q cognoscit aliqua Cognoscio dr Cognitio cu re late prior
 talis ad gelios q e quasi goss cognitu. In eade sensu Aristach. 3. g. dia,
 huc. 3. q. 2. desribit Cognoscio in genere hoc modo, e antecessa qda aro
 circa re glenq cognoscendam notitia, ubi insinuat Gnotione et gosteris,
 re notione uersari quodammodo circa id gnotu cu hoc discriminie, qd
 gosterior sit glena cognitio, e idel gnot.

Araritur. 2. Quid sint Cognoscioes et Cognitio. Aristac. lo. ci. ait
 q 3 glex sit Gnotio in demrao, uz Ggaras, diriges, et effus. 1. e cogni
 tio sensum, q ocl notitia illdina antecedit. 2. e cognitio intellectualis
 terminatu, q in gposita gnotione simulq in gelioe demrada gnotu. 3. e
 inde cognitio intellectualis Gmissatu seu gnotioru: na haec cognitio e
 causa effus geliois, ut uiding in lib. gnotio. Non e mala haec trista,
 chii diuisio, ea coi In sntia In Artis lib. u. c. i. tu alioru gnotioe,
 hnotu Cognoscioes in coi dua assignatz d Cognitio tria. Alia Cogni
 titio dr qd e, et alia q e. Quid e subdiuidit in qd nois, haec est
 qd uocabulu gnotet, et in qd rei, haec e, qd res sit q defioel. Quid e
 subdiuidit in q e rei id e, q res existat uel existeri gnt, seu gss
 sibilis sit, et in q e ueritatis, haec e, q uera sit. Precognitio di
 xit Artes c. i. haec ee. 1. snta geliois, 2. gnotione seu gnta eig
 dem, 3. gnotia seu Gmissas.

Arcasi. 2.
 Cognoscioes st. 3.
 1. Precognitio
 2. Diriges.
 3. Effusio.
 Alias cog
 In due cognos
 st.

Obicitur. 1. a Paulo Veneto contra numeru huc ex coi
 sntia assignatu. A qualibet forma q fieri unu concretu foalt
 q a qualibet notione fiet unu Cognitio, q erit uel In duo q
 cognita, uel si st tria, et tres Cognoscioes erit assignade. Pl
 gesso antecedate distinguendo gssus. A qualibet Gnotione fit unu
 Cognitio foalt gredo, unu maalt nego; qd una forma q multa
 snta maalt diuersa denoiato: sic albedo una foalt q denoiare
 garietem, abur, charlatel. Et e contra q e unu maalt q ad
 mittere

Obi. 1.

mittere plures formas denominatas, sic unū obur admittit albe-
dine et duritiem. Patet tunc una res q̄ cognoscit̄ et plures q̄
notionib. Cognosci, et una notio q̄ sup̄ plures res cadere.

Obic. 2.

Obicitur 2. Præter enumerata Cognita ē et Cognoscēda
medijs terminis, q̄a ē q̄tis incertitudo. Item Cognoscēda ē bonitas
q̄sita, nisi x. hæc bonitas cognoscit̄, nūq̄ illiq̄ assentiēz gelioi.

Re. 1.

Re. 1. mediū terminū n̄ separatim a Cōmissis ē utro Cognoscē-
dū sed in Cōmissis, q̄a in utraq̄ q̄tinetz. Non x. alit̄ assumitur
medijs terminis, nisi in q̄tū uere giungi et cū extremo mai-
re et minore, cognoscendo q̄ ueritate Cōmissarū satis cognoscit̄
medijs terminis. Ita cois subia. **Re. 2.** q̄sita una cum igit̄ q̄

Re. 2.

clusera in actu exercito cognosci, nec ēa necesse ut seorsim utro
cognoscit̄ reflexe ante gelioel; esto goit cognosci: q̄a eo igit̄ quod
illiq̄ gelioi assentiēz ut deductæ ex Cōmissis, uidet quoq̄ igit̄ bo-
nitatem deductionis, utiq̄ alias n̄ assensurq̄ igit̄ gelioi: qudm̄ q̄
q̄sete lumine uidet imaginē, n̄ ē necesse ut ante uisione imaginis
lumen quoq̄ uideat, sed satis ē una cū uisione illuminat̄ usq̄
gate hanc utiq̄ gelioel ad uidēda imaginē.

Obic. 3.

Obicitur 3. Ita tm̄ Cognita et gōnēda q̄ hnt causalitatē
aliquā erga gelioel, sed sōtm̄ et gassio geliois seu coratē cognitio n̄
hnt ullam causalitatē erga gelioel, q̄. et. **Re.** gōnēda maiorem
sibi distinctionē, usq̄ q̄ hnt causalitatē dirigētē uel cfātē: et ad
minore et q̄ sōtm̄ et gassio, si Cognoscantz, habeant saltē causalit̄,
tatē dirigētē, q̄ satis ē.

Re.

Obic. 4.

Obicitur 4. St nulla q̄ta in demora, ut cogula uerbalis
Est, et cogula uerbalis Est q̄o, igit̄, et hæ Cognoscēda st. Itē igit̄
gelioi q̄tis aggrēdēda ē anteq̄ iudicēz, q̄ aliqua Cognoscēda Cognoscē-
cēda. Item gelioi in Cōmissis cognoscit̄, q̄ Cognoscit̄. **Re. 1.** q̄tū
illis

Re.

Posteriores

339

RC. 1

RC. 2

RC. 3

Quasi. 3.

RC.

Quasi. 4.

RC.

illas vel gineri in ceteris cognitis, ut in Cognoscere Gmmissu ginderi
 copula uerbalis e: uel n nrio seorsim ee Cognoscendas, ut gta est 70
 q denotat igit gqrd seu ueritate eig, q in dicimus n nrio seorsim
 Cognoscenda ee, esto cognoscenda sit. RC. 2. agghessione geliois an
 te eigt iudiciu si ee Cognoscit, sed gfinere ad igit geliois iudi
 cui q sine hac agghessione quode aliqu elici n possit: et lz Arles
 alicubi insinuat q de gelioe Cognoscendu ee, attu tm illuic q u
 eliois gres solum scilicet et gdm, et n igit gelioe qua totu aliqd
 e. 3. deniq tradit, gelioe in Gmmissis Cognosci tm gfuse, hic a. q
 ting ea Cognita q districte Cognoscit.

Quaritur 3. Vtru Cognitio debeat ee iudicativa uel agghessiva
 hoc e prima uel 2. gcais metis. RC. n oes Cognitioes debere ee iu
 dicativas, sed satis ee si qda snt agghessive, ut Cognitio qd nois et
 qd rei. Ita Comin. insinuat c. 1. q. 3. a. 2.

Quaritur 4. Quando sint habenda Cognitioes, nu us ante totam
 aliq scia, uel ante actualat gtrial demraoe, uel deniq nu in igit
 decursu sylli demratui, anteq snt assensu ad iudiciu de igit gelioe
 q 2 scia actualis. RC. cosa qd et licet qdam Cognita suis Cognitioib.
 Cognosci ante totale aliq scia, ut faciunt Ggatin Mathematici q suis
 tractatib. Gmilitat uarias definitioes terminoru, gstrulata seu gationes
 gria seu axioma, et uino licet sit q Arles lib. i. c. 10. tex. 25. Hic
 tm c. 1. nos glli Epit habet tradite ab igit Cognitioes ante actualem
 gtrial demraoe, et qd anteq fiat ingressu sylli demratui. Ita Stagi
 diq Romay et Paulu Verdy, et gsim alii recentiores. Ratio e, tu qa
 Arles ages de nis q sl cu aut in demraoe cognoscit nup utiq uoce
 Cognoscere. It q si Arles uoluisset ea enumerare q n tm ante sed
 q in igit demraoe ante gelioe saltel nra gria cognoscenda q, glura de,
 Gmisset enumerare Cognita set inter ea recensera quoy mediu
 terminu

terminū et finalitatis q̄s̄t̄io.

Quæritur.

Quæritur. s. Anæ Cognita q̄ Cognoscit Cognoscit? Aliquot
hic data et t̄n̄s̄, q̄ et Cognita et Cognoscit varia et.

Dicitur.

Dico. s. s̄m̄ q̄licis Cognoscitū ē Cognoscit q̄ ē et q̄ ē, et q̄ t̄
q̄ nois, de quo nemo dubitat, oportet n. ad demonstratū uocalitor (nam
de tali demtroce agim) notione uocabuli illgere. t̄n̄ q̄ t̄i. Anæ
Cognitio illgi et uel de s̄to totalis alicuius scia, VG, cois, nalis
in Physica, uel etialis alicuius scia, id ē cuiusq̄ demtrois. Si q̄m̄,
oio Cognoscenda ē desio et esa seu nca s̄ti, teste S̄. Th. 1. q̄. 1. ar.
7. et Alb. M. hic trac. 2. c. 3. et id obseruat q̄ q̄m̄ n̄ q̄m̄ ab Atle
aliisq̄ scientificis, ut incigant scial seu tractatū a desioe ei, de quo
acturi s̄t. Dico scia q̄m̄m̄ desioe sui s̄ti, q̄ n̄ debent eā tra-

obi.

re.

dere. R̄c̄ cū distinctione ad q̄s̄t̄ia n̄ debet eā tradere demtroe q̄m̄
n̄ debet eā simpl̄ tradere et Cognoscit nego. Imo hoc ē suggerere, id ē,
Cognoscit. Ratio ē, q̄ desio n̄ h̄t mediu quo demtroe ex s̄t gr̄m̄ s̄ti
s̄tm̄ et n̄c̄ illi intrinsecū, quis n̄ desit auctores, ut Cornu lib. 1. c. 1.
1. 2. ar. 3. q̄ q̄m̄t una esale desioe q̄ alia demtroe posse. Physica VG,
desioe q̄ desioe q̄m̄t ei, et uia uera. Si q̄m̄t q̄m̄t n̄c̄ s̄t
q̄m̄t et uerū ē, n̄ s̄t Cognoscitū ē q̄ t̄i de s̄to. Ratio ē, q̄ n̄
n̄ oio demtroe q̄ q̄m̄t adhibet desioe tota q̄ cetera q̄m̄t q̄ q̄m̄t
uel t̄n̄ q̄ desioe, uel aliqua causa t̄n̄ interna, t̄n̄ externa uel aliq̄
aliq̄ etialis respectu s̄ti ad q̄m̄t, q̄ t̄n̄ respectu n̄ ē tota esa ac q̄
de n̄ absolute q̄ ē quis sit aliq̄ q̄m̄tū. Cognoscitū q̄ ē de
s̄to s̄t aliq̄ q̄m̄tū n̄ t̄n̄ s̄t q̄ ē, nisi in exactissima demtroe
q̄ q̄m̄t tota adhibet desioe s̄ti.

Quod attinet ad Cognoscit q̄ ē, satis ē si cognoscit s̄tm̄ possibile
ē, n̄ ē necesse absolute ut cognoscit existere actu uel extitioe.

Prima q̄ huius t̄n̄s̄ ē cois inter Dialocticis et S̄. Th. cognoscitū
trac.

Posteriores

341

Itac. ult. c. n. 2^a es e gtra Caiet. in qm dario ad 1° cas. lib. i. Postea
 Prob. 1° q. debeat possibilitas sibi cognosci, q. de impossibili nemo co-
 natz ueram qssionem indere, eo q. n. sit capax uerae et realis qss
 ois seu Gditi. Dices Arles derrat in lib. Phys. de uacuo q. uacuu sit
 impossibile, q. datz derratio de impossibili. R. id q. n. e, bene suo modo
 posse derratari de eo q. itide n. e, ac q. inde impossibilitas de impossibili
 solummodo negatz, posse aliqd, q. e, derratari de eo q. n. e, nec possibile e
 qa debeat inter Gditi et sctm ee, quoad hoc, siltio. Porro cu igs
 existentia uaria sit et no de sctm derratari sit ois existentie ca-
 paz, q. uel dubia n. et ois existentia de oi scto Cognoscenda e,
 sed de alio scto existentia positua, quales hnt entia realia posi-
 tiua, de alio existentia obtina, quales hnt entia uois, de alio ex-
 istentia negatiua, quales hnt q. uiaoes et negaoes. Prob. 2° q. n. sit
 necesse absolute ut cognoscatur existentia actualis, qa haec e gtingit
 et q. adesse et abesse ab essa; derratio a. e scia reru aeterna ueri-
 tatis et ueritatū q. n. debeat niti aliquo gtingere. Sieri hu q. ut alqn
 utiu sit cognoscere uel cognouisse actualē existentia scti, si n. gos-
 sibilitas scti nobis n. imotesceret alt, ut sit in scia e gtra in-
 uentionel acq. rēda. Unde alig distinguat hoc modo de actuali ex-
 istētia q. Cognoscēda sit sctm nos, n. a. sctm igs scial habēda
 q. sctm se n. gestulat notitia actualis existentie. Et ad huc se,
 su Arles in c. de Relaeo illgndy e, cu ait, scial n. posse existere
 n. existēte sibili. Quod si Caiet. nil aliud uoluit lo. ci. n. e
 aut reiciat.

Prob. 1.

Obi.

R.

Prob. 2.

Defio Derratois

Dico. 2°. Passio seu Gditi geliois satis Cognoscit Cognioe
 qd nois et alig qd rei, et n. Cognoscēdu nois e Cognitio,
 ne q. e. gtra Aristac. Comin., Stetig, Tole., Masig, Rub. d. alii.
 Non indiget q. haec quoad qd nois, q. n. uocale demonstraoem
 faceret

Dicit. 2.

In libros

faceret nisi uoces illgeret. Praecognitio qd rei fut. e. Cognoscenda
 da gassio, si medig terminus aut medii termini qd aliqua futu
 e. desio gassionis. Huc Cognoscet qd e. gassionis n. tradidit Atles
 qa n. sez. e. nra, tradidit n. Im illas q. nra ante od demoad
 teptit, Praecognitio q. e. n. e. Cognoscenda gassio, qa ut amota,
 ut p. Th. idē e. de gassione q. rere an sit n. scto, atq. an sit, qa
 ei. de. e. n. scto, et qa n. e. cognoscenda nude ut res e., sed ut gassio e.
 hoc a. n. gelioe scit, ideo n. e. necesse ut ulla alia Cognitio ante q.
 clusionē sciāt.

Dico 3. Grigia Cognoscenda st q. uera sint, q. cu. fieri n. goit nisi
 et terminorū illorū significatio illgat, q. dubio Cognoscenda quoq.
 st Cognitio qd nois. Ratio e. qa grigia cognitio terminis statim ue
 ra e. cognoscit. Porro Cognoscendū e. n. Im uera e. grigia, sed et
 nra, aliq. n. e. futura cognitio demonstratiua, et nego gelio illata fu.

Dubiu. Vera e. nra. Dubiu e., q. grigia sint Cognoscenda, nā alia st q.
 grigia huius uel illig geliois, alia st cora uoti scia imo oib. sciētis
 qualia st illa duo q. n. equitome ueritas uera ca. o. attulit. R. expe. d.
 sctis, q. dubio Cognoscenda e. grigia, q. grigia cuiusq. geliois, illa autē
 coisima satis e. si implicite, et ut includit n. terminis, q. riorū grigiorū
 alicuiq. demonstrat, p. g. ut ordam hōel esse uerū dicit glōria
 assumo hoc grigiu, homo e. aial rationale, q. sane si tenere debet, ut
 scial n. posse hōel et e. aial rationale d. n. e. q. n. uel e. aial rationale
 uel n. e., q. e. uis illorū grigiorū applicata ad mod. glanis grigiorū
 Ita Atles lib. 1. Post. c. 10, et ad mētē Atles sctis. i. met. c. 2. q. 2. sec.

Dico 4. De medio Cognoscendū e. qd nois et q. goit de j. de grigiorū
 n. e. distas, de posterioriore goit, qa noscendū e. q. gassio nra medio, si
 igit n. cognoscam mediū possibile e., quomodo gassione ei nra cogit,
 cete

Posteriores

care potero?

Dico. s. De q^{ta} bonitate cognoscitur e q^{ta} sit q^{ta} tenora recta q^{ta} sit. ^{hoc est} Dico. s.
 sit. hoc dicitur fieri q^{ta} i. exisse et formalis hudo diversu realiter
 iudicium de bonitate q^{ta} in ipso decursu sylli dem ratiui, q^{ta} ad
 celeritate cogitandi sege n^o advertimus nosse, Ego huc utrius q^{ta} forma
 syllogistica seu q^{ta} n^o e adeo realit^r evidens. 2. Virtutis et im
 gleite in ipso assensu q^{ta} ut deducta n^o hudo diversu assensum
 realit^r distinctu de bonitate, eo q^{ta} sit adeo evidens bonitas, ut n^o in
 dicitur illis se reflectere, et sit sine oi^o formitino, possit in se
 hinc reflectere, et agit in illa forma, sicut videtur in bonaria
 sibi valde nota, sup q^{ta} n^o se reflectit, q^{ta} bona nult recta sit. Ad
 dicitur Corion, q^{ta} mibi n^o displicet, q^{ta} illis du^o diversu dem ratiui
 elicit, diverso realit^r actu, 1. In opacois q^{ta} apphensione bonitatem
 apphendet, et n^o utro cat^r q^{ta} bonitate q^{ta} 2. opacois exisse indi
 cat. Quare an vel iudicium de bonitate q^{ta}, vel apphensio eip^r
 sit causa associandi q^{ta}. R. q^{ta} dicitur dicenda ee q^{ta} dicit n^o ris re,
 q^{ta} sitam, q^{ta} causa alii ratione associandi appellat, n^o aliud in
 intelligetis q^{ta} mod q^{ta} dicitur, ut lumen e q^{ta} dicitur videndi.

S. III.

De Definitionibus Demonstrationis.

Exe cog. 2. duas habemus definitioes demonstris. 1. e sylly facies si,
 te, seu effus scil. 2. sylly q^{ta} ex^r ueris, q^{ta} mibi, immediatis, notio
 rib. q^{ta} priorib. causis q^{ta} gelis.

Explicat 1. definitio. In qua q^{ta} e sylly, catira diffra loca occu
 sant. Revertit^r q^{ta} hoc genus Enthymema, Inductio, Conclusio q^{ta}
 sine, et formalis, et collectio subalterata ex subalterate. En
 thymema est et inductio, q^{ta} n^o est q^{ta} formalis. Cetera q^{ta}
 q^{ta} n^o

Due definitioes
sylly demonstris.

Enthymema

In libros

Abi.

Re.

quod si et arguatur. Sed et quæstiones de. gariat aliq. scilicet certum
 et evidens & discursu se in ea scia alterius generis, & illa
 & Artes huc gaudiat, quod si e. iudicium & causam. Ideo subo de
 inductione dicendum. Anthymema quod in antecedente p. hinc causam
 geliois, ut homo e. vocalis, q. e. discursus; unde e. notitia q. cau-
 sa et q. t. evidens et certa, q. nihil illi deest quo minus gariat q.
 etia, q. Anthymema exit demotio. Sed videt, si in tali Anthyme-
 mate subillgat, altera gpositio tunc exit syllo, et q. ul dubio demotio
 ho mentalis: sicut a. sicut g. Anthymema hoc e., altera gpositio sub
 illgat, tunc si gariet assensu certu et evidenti geliois, sed g. lem et
 meticulosu in, quod etsi in antecedente habeat causa, si in habet
 ea subfuit applicata: una sigt gpositio nunq. subfuit applicat ne-
 dit, unde illud in gelioe inferenda si e. sine si metu. & diffra-
 reuunt, syllo logici, g. eulograghi et soghisticu.

Dubium

Re

Nota.

Causa. 1.

2.

Dubitatur in quo genere causa demotio scilicet generis: et e. ser-
 mo de mentali demotio, na. vocalis in obtine, ut illa q. da. odet
 na, facit ut in audiente signat scia, q. ad eig. stitiam seu significaco
 cogitit in mente alia numero diversu demotio, et g. inde scilicet q.
 g. ad dubitu & demotio mentalis in eo, q. facit demotio in huius
 genere causarum, signat scilicet hoc e. assensu certu et evidenti & dis-
 cursum ggaratu. Quod ut illgat, notadu. Demotio q. est acci-
 gosa 1. q. solis gmissis, 2. q. sola gelioe, 3. q. aggregato huius ex
 Causa. 1. gmissis et gelioe. Causat q. 1. scilicet in genere causa effectus, si
 accigat demotio, q. gmissis solis q., ut in sege dictu, et causa et
 2. faciens geliois, q. a. gelio e. scia. Causat 2. scilicet in genere cau-
 sa formalis, et q. t. q. 1. huius causa formalis eterna si accigat
 demotio, q. gmissis huius formalis. In obtine, q. t. C. r. i. l. i. v.

Posteriores

c. 2. q. 2. ar. 2. q. in fm admittunt de obliuio, qd quales st Gmisse
 hu quoad qualitate assediendi ex se nra, cu uel sine formidine
 hu qd quoad mediu qm se ghuat, abstractedo a nro assesu, talis
 qd e igit gelio seu scia: accigit qnde aliq forma scia a Gmissis,
 dicitur qd e de hac re supra in Cib. Prio. 2. tanq causa formalis
 interna si accigit, demotio hu qd toto aggregato, hu qd gelioe fm.
 na sicut albedo facit albu fm inheredo soto et informado, ita ac
 ty demotioe totiq fact illu scietu fm inheredo et informado illu.
 Hoc manifeste st stiles c. 2. du ait eam ratiocinacoe dico scial
 efficere qua scimq eu igit hudo. Causat 3. scial demotio ita cum
 in genere cause efficientis, si accigit, qd toto aggregato qd scial in
 intelligedo n actualis scial, sed formalis seu htm scietificu; actus
 n. scietifici qualis e demotio gignat in mte htm, de quo suo
 loco in Hac. de Rto. Causat 4. scial demotio in genere cause
 maalis si accigit, qd Gmissis qd Gmissis suggerut terminos gelioi
 qd dicit, nra seu ghu ex qb. ghuat igit gelio qd ut saepe dic,
 hu e scia actualis ex stilo 2. Phys. c. 3. in x his oib. facile
 ageretur quomodo demotio faciat scire seu gignat scial, dicitur
 gassim sylly scietialis.

3°
 4

Facimq gaulo ante metione Gmissaru formalium et obliuatum,
 qd termini n alt illu hti st, qd ghuat formalis et obliu. Nam
 sicut ghuat formalis e igit opatio metis, ita Gmissa formalis
 e igit opatio seu agensy illu seu iudiciu interiu quo iungit
 uel distiguit Gdm et sota, et sicut ghuat obliu nil aliud e
 qd igit res n qd sciat opatio illu, ita Gmissa obliu nil aliud
 st qd igit res de qb. illu fact suas Gmissas seu res sffuate
 qd illu.

de intellectuales Comissas.

Explicitus est ratio q̄ procedit ex causa nudi desioris, p̄posicio n. ex
 ab. p̄posicio demonstratio et p̄tes demonstris, p̄tes a. dnt nra rei. Prior
 desio p̄bita erit ex fine demonstris. P̄toto sicut in artificiatu in
 Arumetis maalib. cognito eoru fine debita seligēta ē maā, ut q̄
 setta seate debet, ferrea sit cogitō, q̄ ferrea deside in desio se
 ra p̄cedit utiq; dēt, ita quoq; cognito fine demonstris q̄ instrum
 ē p̄cedi q̄ priorē desio, optime Artes subūngit posteriorē ex
 maā p̄bitam in hūc fine maxe p̄ducēta. It̄ q̄ hūc desio p̄tes q̄s
 dē q̄ videt ut significare, ita ut p̄tint ad tres tm redigi, n. uari
 et immediatis et causis p̄cedis (nā p̄positio q̄ ē uera et imediata
 ē et p̄tina, et q̄ ē causa p̄cedis ē et prior et uerior) atq; q̄ nā
 oris explicatio causa et p̄bita, nullū uerū p̄fluūtatē p̄tinet
 et sic illigūta st. Veris, id ē, immutabilē ueris et n̄ tm apparet
 ut excludat̄ sylly ex agte falsis, p̄tologūq; et sophisticis. P̄tina
 id ē, q̄ hnt dignitate axiomaticis seu p̄tina, ut uult Rūb. Immedi
 diatis, id ē, n̄ māterib. medio ut et ipse dēret̄, hūc q̄ assumū
 ad aliq; demonstrō, sed uel arētib. medio, uel it̄ ante demonstris
 nec ingēdiat̄ assēq; certis et euidēs ex Arte i. Top. c. i. ubi dēt
 demonstratio ē sylly p̄tina ex p̄tina ueris, uel ex iis q̄ ē p̄tina
 uera sua cogniois p̄tina acq̄uit. Reici q̄ hūc p̄tina p̄tina
 dialecticis, Quis q̄ p̄tina alius reiciat̄. P̄tina, id ē, hntib
 relas ad p̄tina. Docet n. sco. lib. Post. q. 11. dari posse p̄tina
 p̄tina, ueras, et imediatas, q̄ n̄ st p̄tina p̄tina, nam si dē
 n̄st uerū uelū aid p̄tina dē immortalē et assumas hūc p̄tina
 oe totū ē maā sua p̄tina erit q̄ p̄tina uerū, p̄tina et imediatas
 n̄ tm

axiomaticis, p̄tina.
 ueris.

p̄tina.

immediatis.

p̄tina.

Posteriores

347

n̄ in gr̄is h̄c gelioe q̄ p̄are m̄teliḡ. Notiorib. idē, magis no-
 tis gelioe et q̄t notiorib. naa seu scdm se, et n̄ in nobis. q̄
 us ea r̄sa q̄ notiora st naa goint et c̄e notiora gelioe nobis or-
 dine doctrina, n̄ a. ordine inuentionis. Ordine doctrina st no-
 tiora ea q̄ st causa aliorū; ordine inuentionis st notiora ea
 q̄ st eff̄, q̄a in inuentione incipit ab effectib.; ad inuentione fundamē,
 h̄c a causis r̄re procedimus. Notiora st q̄ st priora et causa
 aliorū, abstractō a n̄ra cognioe, notiora scdm nos st q̄ s̄s̄ibus
 magis cognoscunt̄ et a nobis citius p̄cipi p̄nt. Causis geliois, et
 e. Gmissis talib. q̄ p̄inet mediu, q̄ ē causa eig. q̄ Gdtz n̄ q̄,
 clusione. Dissoluit̄ interpretatio Conon. q̄ dicit̄ id ē h̄tibus in
 seu r̄elac̄ causae respectu geliois. Ratio ē q̄a h̄c oim̄ interpret̄
 iudicat̄ definit̄ demotio q̄ qd et n̄ demotio q̄, seu alig q̄cūq̄
 syllo. q̄ debent gl̄a h̄is definit̄. P̄sertim p̄cipua, qualis h̄c ē, it̄
 excludat̄, ut excludat̄ alig q̄cūq̄ syllo. Sed gl̄a, causis, explicata
 ex mente Conon. n̄ excludit̄ aliud quēcūq̄ syllo, q̄ sic p̄bo, q̄a in
 qualibet et h̄is syllo Gmissa h̄t vim seu r̄elac̄ causae respectu
 h̄c geliois; ois n̄. gelio ē eff̄ suarū Gmissarū iuxta dicta in
 lib. 2. n̄ in ois syllo p̄inet terminū in Gmissis q̄ sit uel sig,
 h̄ificet causā eig q̄ in gelioe Gdtz.
 Contra h̄c definit̄ duo obici p̄nt. 1. q̄ Gmissa n̄ goint eē n̄
 h̄is gelioe, 2. q̄ n̄ goint p̄tinere causam. Sed 1. n̄ q̄t̄i s̄ disc̄a,
 h̄is iam ad p̄mal obiationē, q̄ s̄i p̄batz. 1. p̄missa st causa
 naas, q̄. In agent̄ q̄t̄e p̄nt, sed p̄nt, p̄ducere totā suā noticitatē,
 h̄c ē aq̄ p̄stante notitia, q̄ cit̄ ea q̄ r̄sa h̄t, cū nullū agere,
 at incedimētū, q̄ n̄ erūt notiores gelioe, sed gelio ab r̄is, q̄ d̄ta
 erit

Notiorib.

Causis geliois.

Obi. 1.

Obi. 2.

Gdtz. 1. obatio.

In libros

Pr^o 2. erit ego nota. n. si Omnia et notiora sequatur notitia scitralen
 qua noscitur gelio demeritis n. de ois nobilissima notitia, sed ha e
 gtra eol sensu, ex quo habent q scia sit ois nobilissima notitia
Pr^o 3. si gelio sensu e ming nota q Omnia, quod ex una gelioe scrip
 tin, multa alia scitificae gelioes deduci gnt quoniam, hnd ad al
 iquid, q ualde gtra, erit nota, mo obscura et incerta, sed gtra est
 absurdum, qa implicat dari scitificae gelioe obscuram et incertam, cul
 euidentia et certitudo sint de essa scitificae cognois. q Omnia
 ee notiores, gtra ailes, hoc axioma, q q uenit, tale et d,
 eul magis tale, sed q Omnia gelio e nota, q Omnia et magis
 nota. Istud axioma ut aliqd ualeat et uerum sit, debet has hre
 gelioes ee d. Th. 1. q. 1. ar. 2. ad 3. i. ut illa forma, sed q sit q
 gtra, ut ipse gtraat extremo q uider se gtraat, ut aer e lucidus
 q sol, q sol e magis lucidus, qa tu soli tu aeri no lux sed q
 sit gtraatio: deficiente hac gelioe n ualeat, homo e candidus q car,
 dote, q candor e magis candidus, qa candori n congehit candor tu,
 qua aduocis ipsi, unde nec in gtrao candidus appellari g, 2. ut for
 ma n qua sit gtraatio suscegit magis et ming, unde n ualeat, homo
 e discursus q aia q h, q aia e magis discursus, qa discurs
 sium ee n suscegit magis et ming, 3. ut n sit eul numero for
 ma in utroq extremo: unde n ualeat, homo e doctus q illeu, q
 illeu e magis doctus; qa eul no cognois, q e in illeu et fuit illeu
 doctus e et n eul hoc, et fuit ut homo sit doctus, qa homo n h ab
 al doctura a qua denominet q eul q e in ipsis illeu. Quod si
 igitur istud axioma habeat has gelioes ut re uera sit, nihilaxo fuerit
 et ad gtraanda in hre, tu qa prima gelio dea ad gtraanda notitia Omnia
 parte cu notitia geliois: n. n. eul scie notitia gtraat Omnia et
 gelioi

Explicat
 Axioma
 Pr^o 4. unum
 q q hre d.
 conditio 1.

Posterioriores

gelationi: notitia n. Gmissari n. e. discursiva, q. n. h. ex ante
cedente iudicio, notitia a. geliois e. discursiva; h. q. d. e. r. i. g. d. i.
tio, q. a. evidentia e. certitudo n. suscipit magis et magis, q. a. g. s. i. s. t. i.
n. n. d. i. v. i. s. i. b. i. l. i.

Sed his n. obstantib. nihilominus Gmissa st. notiores geliois et
bare foles id. ex dicto axionate g. b. a. u. t. T. u. q. a. notiores ee. n. i.
hil. aliud e. q. ee. evidentiores et certiores; illud a. e. evidentius
q. n. se, q. n. et ex alio cognoscit, sed Gmissa n. se cognoscit
q. Gmissa st. et n. ex alio, geliois a. ex alio cognoscit, adhibito dis.
curso, q. Gmissa st. evidentiores; st. n. l. u. m. i. n. i. i. l. l. e. t. u. a. l. i. u. i. c. i. n. i. o. r. a.
n. q. m. i. n. o. r. e. n. e. g. o. t. i. o. f. a. c. i. l. i. t. e. r. e. t. c. i. t. i. s. f. e. r. t. i. c. u. a. s. s. e. r. u. e. t. q. n. i. d. q. r. e.
notis e.; h. q. illud a. quo aliud dependet n. fieri et generari est
notitius eo q. ab eo dependet, sed a notitia Gmissari dependet notitia un.
d. i. s. i. n. i. f. e. r. t. i. e. t. g. e. n. e. r. a. r. i. q. n. o. t. i. t. i. a. G. m. i. s. s. a. r. i. e. n. o. t. i. t. i. o. r. e. t. e. t. g. e. n. e. r. a. t. o. r. e.
n. i. s. i. m. e. s. t. n. o. t. i. t. i. o. r. e. s. D. i. a. l. i. o. r. s. u. g. g. e. r. i. t. e. r. e. p. h. i. s. i. c. a. e. t. S. T. H. i. e. q. q. 105. a. t. 1.
D. i. s. t. i. c. t. i. o. e. q. s. e. c. l. a. r. a. e. t. h. e. r. e. d. e. d. i. s. c. u. r. s. u.

Ad 1. R. causas naturales univocae esse sibi simile g. d. u. c. e. r. e. n. a. a. q. u. a. r. u. m.
p. r. e. m. i. s. s. e. a. s. t. c. a. u. s. e. a. q. u. a. r. u. m. h. a. e. e. d. i. v. e. r. s. a. s. p. e. c. i. a. i. q. e. s. t. i. g. n. o. r. a. t. i.
s. u. i. g. e. l. i. o. i. s. i. s. t. i. b. n. i. s. i. m. i. l. e. e. q. n. s. o. n. t. a. q. u. e. n. o. t. a. g. e. l. i. o. i. s. g. d. u. c. e. r. e.

R. ad. 1.

Ad 2. R. cognitio scientialis n. ee. nobilissimam absolutam, neq.
h. o. c. c. o. n. s. e. n. s. u. m. u. l. t. q. e. r. e. u. o. t. a. n. o. t. i. t. i. a. G. m. i. s. s. a. r. i. e. t. g. i. g. i. o. r. i. e. e. n. o.
t. i. o. r. e. t. s. i. m. i. l. l. i. m. a. a. n. g. e. l. i. c. a. c. o. g. n. i. t. i. o. n. e. s. e. d. e. n. o. b. i. l. i. s. s. i. m. a. n. t. e. r. d. i. s.
c. u. r. s. i. v. a. s. n. o. t. i. t. i. a. s.

R. ad. 2.

Ad 3. R. negando q. sit deveniendi tandem ad notitiam obscuram et
incertam, semper n. habebit suam evidentiam et certitudinem sufficiens ad
quisitionem scientificam, dum modo n. committat error in deductione, et
memoria fideliter G. d. e. n. t. i. a. r. e. t. i. n. e. a. t.

R. ad. 3.

Et 4. R.

Reg. Ad.

magis et minus
non regit
cognitio.

Id est Reg. bene usurgari ab hoc istud axioma. Nam ad de est
 prima gradus inter comparat. Omnis aut de gelis, quia utrumque extre-
 mu e notu et sit sua essentiali, sed non habet utrumque notitia, aut
 detial ac certitudi eigt speciei. Non deo et secunda gradus, quia dicitur
 et aliqd suscipe magis et minus i: stricte et additione gradus in excessu,
 sic lumen et calor, quia crescit, suscipit magis. et luce et magis gene
 gretione specificata, quo modo dicitur angelu ee magis spirituale et
 aial utru, quia in genere spirituale angelu e exalt effectior species. Ad in
 hoc sensu et stoles usurgat magis et minus q. met. c. q. et in gntis
 c. 7. ut videtur cu in utroq loco foris. et Tot. Jam notitia Omnis
 et gelis non distat sed magis et minus primo modo distat in rone
 quia st diverse speciei, quare altera sub est genere e effectior, et q
 hoc modo suscipit magis et minus, sed dubio egra propt et ad axioma
 illud est.

S. IV.

Per qua genera causarum fiat
Demonstratio.

explicabit iam ultima gela detiois detraois us Causisq con-
 clusionis, q a aguar cognitio detraois ee discursiva, et exten-
 di ad ea cognita prioru primoru, q non ex causa sed ex formis
 nis st nota: excludit detraois quia q hz ex effecto.

Nota. i.

Notandum 1. ex Arist. Bio. i. Prio. c. 2. causa e res cognita
 ee regit, i. in cognoscendo huius, et in esse similitudinis et cognoscendo
 Prioris generis causa e effectus, iste n. In dicit in cognoscendo rei, non
 gstituit ee rei. Secundi generis st q gveda causarum genera us Mag
 forma, effectus, finis, quia huc gstituit ee rei seu gducit re, et simul
 faciunt ad cognoscendo.

Nota. 2.

Notandum 2. ex Corin. i. Prio. c. 2. q. 1. ar. 2. causam in cognos-
 cando tribus modis posse causare cognoscendo alterius, i. si gny cognoscendo
 causa, postea gtitudo alia cognoscendo aliud de geads ab ea, et huius gntis
 cause

Posteriores

causa de causato illa alia cognoscit, 2° quia una non cognoscit
 cognoscit causa et est cognoscit cognoscit esse, eo quod cognitio causa sit
 ratio seu via cognoscendi esse, sic angelus cognoscit suo intellectu quod
 facta solis, cognoscit et lumen, et quod ex igne et calore, Quis secundario
 3° quia una non cognoscit cognoscit causa et esse, esse tamen si fuerit et ex
 grasse, sed melius tamen et virtutibus, sic nos nos cognoscetas esse
 causa et gratia, eo igitur cognoscere dicimus (sed virtualiter tamen) esse,
 et id quod in principio illo tunc.

Notandum 3. Quid sit causa proxima et immediata. Proxima est
 inter quod et esse non intercedit alia causa, cui opponitur causa remota.
 Immediata est quod non est causata ab alia causa, et de idea immediata
 quod non sit alia causa qua tamen medicus, gratia gratia. Sage tamen causa im-
 mediata usurgetur, quod causa proxima.

Nota. 3.

Notandum 4. Quid sit causa secundum se vel ex natura rei, ita cau-
 sa secundum nos seu virtualis. Illa est quod a re differt ab esse quomodo
 causat, ut sol a lumine. Haec est inter quod et id quod de esse a gra-
 tiam non est distinctio nec causalitas, realis, sed a nobis ita quod
 ac si esset causa, et ac si esset distincta: et est talis, ut si esset
 esset distincta, non sane haberet aliam causam quod haec. Ita immutabilitas
 Dei est causa aeternitatis eius dei.

Nota. 4.

Notandum 5. Id quod quod quod et de ratione, gratia, et quod,
 ratione gratia cum se, vel distinctione. Unde recte notat Gregorius
 Ariminensis in 1° q. 9. quod quod, scilicet gratia et una domus quod
 accipere debet non est simpliciter terminum, sed quod quod, quod de entia
 gratia. Hinc fit ut quod quod cogitari possit causa sciendi haec quod
 ratione 1° si sit causa tamen quod quod et non interim terminum, 2°
 si sit causa tamen quod quod, tamen terminum.

Nota. 5.

His notatis quod sentiendum sit de causis, quod demonstrative, gratia, con-
 clusio, quibus quibus manifestum fiat.

Concluu.

Concl. 1.

P^{ro}bat.

Conclio. 1. Perfecta demratio rei hntis causa n̄ est e
nisi q̄ causam. Ita coris sentia. P^{ro}bat^r ex Arle i. mel. c. 2. Ut
se res sit in esse ita et in cognosci, sed esse rei gerdat ex causa, q̄
et gfecta illiq̄ cognitio. Non n. satis sit illiq̄ cognoscere q̄dā
in esse solo, nisi et radicem cognoscat huius inherētia, muta,
filitate et immutabilitet insit, q̄ cognoscere sine causa inha
sionis n̄ est.

Concl. 2.

P^{ro}bat.

Conclio. 2. Ad gfectū demratioe requiriz causa in cognoscēdo
simul et essēdo. Est coris. P^{ro}bat^r 1^a gars, q̄ demratio ē cognitio
q̄ causa q̄ assumitiz debet posse gerere cognoscēdo. P^{ro}bat^r 2^a gars, q̄
causa in essēdo ē radix immutabilitatis q̄ res alio se hre n̄ pot
sed hoc ē cognoscēdū in demratioe, q̄ requiriz ad gfectissimam
demratioe causa in essēdo.

Concl. 3.

Conclio. 3. Haec causa in cognoscēdo et et essēdo ita debet
assumi, ut iuxta notādū secūdū causat cognitioe conclusionis i. mo
do, et n̄ sufficit 2. eal 2^a modo. P^{ro}bat^r ex doctrina nra de discip
su, ad quē requiriz duo reals distincta iudicia. Scoti in. 1. Post.
ca. 2. q. 2. ad 4^m gubal sufficere et secūdū notū in eod notādū alla
tū, sed igit demratioe et scid ibi gars accigit. Citit orio et 2^a
modo cognitio certa et clara et evidens et scietifica, sed n̄ dis
curria et n̄ scietifica scdm gualia et Aristotelica acceptione.

Concl. 4.

Conclio. 4. Ad gfectū demratioe requiriz causa gxima et
immediata, ita illigido causā gximā et immediatā sicut expō
tū ē in notādū 3°. Ita coris sentia. Non n. ē necesse ut in eod
ratioe eat causa, q̄ ē gxima, sit et immediata, sed satis ē dem
strādū assumere q̄dā causā q̄ sit gxima et alia q̄ sit immediata
ex q̄. gficiatiz unū totale mediū aut q̄ quas, si sensim et divisim
assumitiz, fiāt plures demratioes, quarū altera gsupponat priorē

Concl. 5.

Conclio. 5. In iis q̄ n̄ hnt causam ex naa rei satis ē argu
mate ad demrandū causā virtualē. Ita Caiet. et gōt eū erip
sentia

Posteriores

353

177

initia. Probatur experientia, quia distaghtoria utitur talibus causis in de-
monstrationibus de deo. Item deus ubi uel generationis est quicquid medium et
causa ad demonstrationem, sed est in virtualis secundum quosdam, quod etc.

Probatur.

Conclio. 6. Ad generalis generationis singula uel in his ultimis
si causa tali, quod sit causa esse uel utriusque extremi uel alteri huius.
Ista S. Th. opusculi. 4. tractatus. de syllogismo demonstratio cap. 3. et post eum
fere omnes. Antequam probetur, haec ratio notandum generationis extremorum
esse reflexa, primo per uinculum et unionem realem, qualis est inter
accidens et substantiam inter materiam et formam, et per quantitatem unius
cum altero, et in dissolubili connectione nexu, eo quod alterum sit
idem cum altero, siue quod contingat ad eum esse etc. hinc fit ut poste-
riora habeant singula necessaria generationis, priora autem in his
beant singula uel generationis, sed in quantum causata ab exteriori ali-
qua causa. Jam probatur ratio, quia haec generatio est intrinseca existens
in quibus generatione seu generatione unius extremi ad aliud, in
discursu uel uel, ex eo quod sit tale materiam, et quod debetur huius, et huius
modo tunc generationis secundum discursum: et nequaquam est extrinseca
causa ab aliqua alia causa orta, quoniam nihil potest esse adaequata
causa generationis, quia sit et extremorum; cum aliunde non orietur, ista
generatio nisi ex extremis.

Conclio.

Nota.

Probatur.

Conclio. 7. Comexio primi generatis ex procedente ratione
quod uel fit per uinculum reale et physicum, et demonstrati per causam
efficit et finale, ita sicut 2. post. c. 11. et post eum coris oiu. Ra-
tio est, quia causa efficit hanc generationem, quod sit et ad, generati
sic uel ea alba, corum esse nigrum etc. et demonstrati ex causa ef-
ficiente, quia causa efficit, ut inter corum et nigredinem sit
unio physica, esse a. corum id non facit. Morco in non esse hanc
absolute effectum demonstrati, quia non est rei absolute necessaria,
Ista.

Conclio. 7.

Probatur.

et n. hinc quæritio tolli vel a causa naturali alia efficiatur, vel a causa
 gratia, id est, Deo, et de demonstratio est quod physica, quia in physica est
 usus ad distinctionem effectivissima demonstratio quod de logica.

Con. o.

CONCLUSIO. CO. Comparatio secundum generis ex notione 6^a gelionis, de
 monstrari est in causa formalis et materialis, ratio est quia hæc sola cau-
 sa est causa esse et omni potentia, quod esset ratio sequitur. Ita cois sentia
 ex 5° Th. 1. q. 10. ar. 3. Alb. M. Trac. 2. de causis c. o. Causa ef-
 ficiens non est causa esse, quia in conjugata est circa existentials, et
 ad eam producat determinata, esse a. retu et eterna, hoc est, nunquam ca-
 pient hinc potentia sua essentialis. Unde neganda est ista positio, causa
 effus producit esset, vel distinguenda, producit seu efficit esset existe-
 tal quod dicitur, producit seu efficit ut esset sit hæc esset et non alia, seu ut
 quæritio potentia eiq sit nota, negatur. Per causam formalem non in illis
 ois forma physica, sed est metaphysica, qualis est infra essentialis, et hæc
 non sunt proprietates generis, itel hinc definitio est causa formalis rei, imo quod
 quod est de esset eiq. ut hæc dicitur causa formalis notoria. Hinc est quod hinc not-
 se, formales extrinseca quod non generat rei, et hinc tales ut rei ab eis su-
 mat sua esset, sic quod potentia sumit sua esset ab obis et oba
 dnt forma extrinseca potentia et. et materialis generat dnt demon-
 quod proprietates, ut quod omnia sublunaria sunt corruptibilia et.

obis.

Re

Ex his omnibus patet quod omnia genera causarum fieri posse demonstrationem
 non in omnes demonstrationes esse æque effectivas. Quare quoniam ita obicitur, ite-
 forma non hinc causal, demonstratio est de æternis, quod demonstratio non est causa
 concedenda est maior si sit sermo de causa effete, sequitur de quæritio
 alia hinc non. super modo causal formalis, id est, quod esset seu potentia essentialis
 suamque definitio. Itaque nec minor sequitur est nota de omni demonstratio,
 quia dicitur demonstratio, Quis non effectivissima ut videtur, et de non æternis
 dnt modo nota sint.

De iis qua pertinent ad naturam De^{us} monstratiōis p^{re}missarum.

Ex iis q̄ in descriptōe demonstratiōis dicta st colligit hū Ariles hū alii auctores quales eē debeant demonstratiōis p^{re}missae, ubi multa fusius explicat q̄ in ista descriptōe dicta st, et deducūt ex dictis quosdā p^{ro}rietates p^{re}missarū ac corollaria de iisdē cognoscēda.

1. p^{re}missae demonstratiōis debent eē uerae; ratio ē, q̄a q̄licō demonstratiōis ē uera, q̄a ut docet Ariles. 1. 2. c. 2. n̄ entis n̄ ē scia, q̄ n̄ eis intelligens enūciatōē falsā, q̄a enūciat id n̄ esse q̄ n̄ n̄ est et c. Dices ex falso seq̄t̄ uerū, q̄ n̄ n̄tio in demonstratiōe p^{re}missae st uerae. Rē illā regulā p^{ro}ferre in demonstratiōe n̄ h̄re locū, ut docet ipse Ariles 2. p^{ri}o. c. 2. q̄a aliud ē seq̄ seu q̄cludi seu inferri uerū, aliud p^{ro}ferri; in demonstratiōe n̄ h̄re seq̄ seu inferri debet uerū ex p^{re}missis, sed p^{ro}ferri; unde n̄ h̄re illud sed p^{ro}ferri ē q̄llq̄, q̄ fieri n̄, q̄ nisi p^{re}missae sint uerae. Dubitāz an p^{re}missae debeant eē magis uerae q̄ q̄licō et utrim an ueritas suscipiat magis et minus. Rē cū ueritas illiq̄ sit adaequatio seu p^{ro}portio illiq̄ cū re illata, et haec p^{ro}portio consistat in indiuisibili (id ē sicut q̄tū diffinitio ē illiq̄ id absolute loquendo uerū n̄ ē) ideo ut sic ueritas formalis n̄ recipit magis et minus. Veritas a. obliua, id ē ipse res enūciabiles q̄nt eē magis aut minus uerae, ut us aliud enūciabile ē immutabilis et magis uerū q̄ aliud, ut deq̄ ē, doctas sedet. Jam u. ratio ualid obstat, et formalis ueritas seu enūciatio dici q̄ magis uel minus uera, et sic q̄a p^{re}missae st magis immutabiles q̄ q̄licō, q̄ n̄ nisi p^{re}missae ē immutabilis, ideo st magis uerae. Ita Ariles 4. n̄. c. 4. S. Th. q. 1. de ueritate ar. 9. Arb. Masig, Idē alii.

Condiōes p^{re}missarū in demonstratiōe

1. a. sint uerae.

Obiec.

Rē

Dubit

Rē

2. p^{re}missae debent eē q̄ se nota, uel tales q̄ q̄ se nota p^{ro}bat

2. a. q̄ se nota sint.

In libros

probata ut. Intra dicitur q. Inmissas debere quia de se se ipse et a q.
 Atque aliud q. de se nota de. Propositio de se nota de ex suis terminis
 terminis cognoscibilis, q. defio his duab. exordib. indiget. 1.
 Propositio de se nota de ex suis terminis cognoscibilis et n. de cognoscibilis
 et aliud, quoniam neutrum sine altero sufficit, ut haec, ista
 gignit et alba, et nota ex terminis, sed quia si quae sit mediu
 quo dicitur, ideo n. de se nota; ubi haec, Deus et homo et unum
 caret medio et ha. n. de se nota, quia termini et nobis obscuri: q.
 terminos illorum hic res igitur nobis. seu conceptib. significata, et dicitur
 termini obtinui. Duplex est propositio de se nota. 1. Aua est de se
 nota sedm sua naa tm et n. sedm nos. 2. Aua est sedm sua
 naa et sedm nos. Prior caret medio realit distincto a priori
 in essendo, n. tm caret medio ut nobis notificet, magis q. ter da
 ritatet terminorum. Posterior caret medio et n. essendo et in
 cognoscendo, ut propositio idetica et negativa et positivae illa, in
 q. unum genus sumit negat de altero, ut qualitas n. est q. itas
 Jam probat Inmissas demonstrari debere de se se notas, quia vel ali
 as daret, quae in infinitum in probat. nisi deveniret ad aliquid
 q. n. indiget probare, vel si hoc n. fieret tunc Inmissa et gelicet
 igitur est notificata, et sic idem accipit certitudinem a seipso, et quia
 cognosceret et seipsum, q. est absurdum in discursu. Item a. Inmissa
 se de se nota tm primo q. 2. modo, dicitur sicut a priori,
 et sic Inmissa adhibens deficiat credit a priori in cognoscendo, n.
 a. in essendo, et de se nota 2. modo.

Probat.
 Inmissas debere
 de se se notas.

3.
 sicut nota.

Notum
 reflex

3. Praemissa debet esse nota; itaoteles. Post. i. q. Probat, quia q.
 conclusio demonstrans est nota; ita sicut verum n. q. probam nisi vero
 ita nec nota nisi vero. Notum est reflex i. sicut, 2. ex hypothesi
 seu suppositione. Illud est q. ex propria naa n. q. n. de, ut q. homo sit animal,
 Illud est q. ex propria q. naa q. n. de, aliter ex hypothesi alterius
 et

357
358

1. quod nullo modo est in eo, et si generetur in eo, multiplicaret gradum
 tionem, ut hoc est animal. 2. quod nullo modo est in eo in eum quod virtutes naturales
 esto quod nullo modo est in eo quod dei potentia, ut quod ignis sit calidus. 3. quod nullo modo est
 in eo ut glutinum, et quod virtutes naturales, ita ut raro quod nullo modo est, ut
 hieme de glaciis, calores aestate, quod de virtute morale. Ex his viri
 varietatibus. Quilibet demonstrativa quod dicitur saltem aliquid sortitur, quod et quilibet
 omnia aliquid hinc debent, in hiis oes erunt aequae effecta demonstratioes,
 effectissima erit quod procedit ex virtute singulari modo, quod a. sufficienter
 procedere ex virtute ut glutinum sit solus. 1. Post. c. 24. quod sufficienter quod
 cadere ex virtute ex hypothesis quod dicitur Rub. 1. Post. c. 4. q. 1. no. 10. quod
 omnia, ut sic ex hypothesis accepta, in quod se aliter hinc, quod nullo modo est
 gationem ullam unquam errorem admisceri.

Utrum omnia nostra essentia si sint virtute singulari et in demonstratio
 effectissima, eas tres quod dicitur hinc debent quod supra in eorum ca,
 gita lib. 1. c. 4. reconvincimus us ut eorum omnia quod dicitur sint
 de ois, quod se, et virtute.

Propositio seu dictum de ois est cuius quod dicitur ois quod dicitur sub
 solo et ois hinc vere querit, ut homo est coloratus; defectu quod
 oris nullo modo est de ois hinc, homo disputat; defectu posterioris nullo modo est
 de ois hinc, homo vigilat. Dixi, vere, ut distingueret hoc
 dictum de ois quod dicitur posterioristicum (quod in libris Post. ad
 Arde dicitur ad demonstratio cui miserunt et in qua omnia vere
 esse debent) a dicto de ois prioristico sic dicto, quod in libris
 Prior. traditur in ordine ad formam syllogisticam, quod querit quod
 oppositioes notatas signis virtute, in hiis tales virtute quod vere
 sint et. hinc virtute sine suppositio sine hinc in oppositioe de
 ois requiritur virtute est. 1. Positiva, quod de facto sit, vel esse quod dicitur
 multa

quid sit
 sitio de hinc
 quod dicitur

Posteriores

aut certa sumat, aliquid in gelioe qd n̄ sūgta ē in antecedita, qd
 ē gtra bonitate gōstia: itel nisi sint habitura gmissa uelita,
 tel hōis, n̄saret gelioel itidel ea carentel et habel qd tm align sit
 uera, postea cassat ēē uera, et sic n̄ gignet, scia gōstas. debent
 2. ēē q se 1, uel 2, uel 3. modo; qd gelioe demōda ē q se 2
 modo hns us, qd gōto gasionon sōti, q n̄ ē gōtari nisi assumē
 do, q medio in gmissis uel defioel etc uel causal aliud gōtiam.
 Debent 3. ēē ueltes in gfactissima demōrae qua midagat, gōtia
 gasio de gōtio sōto, q fieri n̄q̄t nisi gmissa gōtreat, gōtia
 defioel etc

4. Premissa debent ēē certa et euidentel. Certitudo ē reflex
 obti, cogniois et cognoscentis. Certitudo obti n̄ differt a ueritate
 obti seu ariciabilis. Certitudo cogniois ē infallibilitas cog
 niois seu gformidatis illit, l3 obtm n̄ sit uerit sed gtingēs in se
 sic certa ē nra cognitio qd hui sedeam, qd tm in se absolute
 ē gtingens, qd nra cognitio caret formidine et h̄t infallibili
 tatem. Certitudo cognoscentis ē firma illit, adhaesio ad rem
 ut ueram qd secum gūit falsitate, sic gtinaces in errore
 aliquo, ut heretici, n̄ qd h̄t certitudo obti et cogniois, h̄t tm
 firmā adhaesione mētis; gmissa ut sint sciantifica debet
 h̄re certitudo obti, cogniois, et n̄ uro uel certitudo cognoscentis
 qd gūit latet.

Cogniois naturalis certitudo obti ex euidentia qd ē reflex obti
 et cogniois; euidentia obti ē claritas rei, ita exposita
 illit, quasi oculis cerneret, seu, ē manifestatio ueritatis
 sicut lumen manifestat colore. qd negat hoc modo exponit
 in gōto, euidentis ē qd nihil h̄t obscuritatis in ordine ad
 illit, cognoscentel. Euidentia cogniois ē claritas qd cog
 niois

4.
sint certe et
euidetes.
certitudō
reflex.

euidentia ē
reflex.

tionis intellectualis rem generatis. Dicitur quod omnia demonstratio est
evidentes tunc evidentia obiecti, tunc evidentia cognitionis; quod si certum est,
videntes et certa, tunc evidentia et certum obiecti, non tunc au-
deret evidentia cognitionis seu quod idem est, si tunc omnia obiectiva certum
certa et evidentes et non est formales, non fieret discursus demonstrativus
sed originarius tunc, quia sine evidentia cognitio naturalis non potest carere in
formidine. Est doctrina §: Th. q. 14. de veritate ar. 9. quod si ali-
unde posset oriri certitudo cognitionis et infallibilitas, et non ex eui-
dentia, nihilominus esset demonstratio, sed non Aristotelica uti nec scia
et eadem garta est Arctica, sed alterius speciei.

De quibus sit Demonstratio.

Cum responsum est de omnibus, iis posset de demonstratio de quibus. quod est scia
de quibus. a. de scia negat, de iis nec demonstratio posset, quia scia non alit
acquiruntur et demonstratio. Sed claritatis causa utile est magis in spe-
cie descendere et videre de quibus demonstratio esse queat.

Conclio I. Demonstratio est de rebus simpliciter. Itaoteles lib. 1.
c. 7. et post cum cois perigatetioru sentia. Plat. Demonstratio cog-
nitio est talis, quae ratione obiecti non potest mutari et falsa fieri, quod est obiectum se-
res de qua est, rebus esse debet. Ut declaratur haec veritas notatum
reglex generalissime ad obiectum demonstratio seu id de quo est de
demonstratio. 1. Remotum 2. Immediatum. Remotum est solum simplex
de quo demonstrata est cognitio, ut homo. Immediatum est aliqua gas-
sionis connexio cum eodem solum, ut homo est risibilis, et de hoc in
est gelio; nam de hoc proprie dicitur esse demonstratio seu cognitio quod demon-
stratio. In solum remotis vix potest alia occurrere veritas nisi existentia,
quod tunc in solo deo est simpliciter, in aliis tunc ex hypothesis, nec inposito
curatur. In solum immediatis veritas quoniam attenditur
et in gelio maxime illgit, et dicitur siue res existant siue non
existat

existent; semper n. nrius e, hoc, V G, ee risibile l, nullu existat
 homo qtra hanc ueritatem q libet u. q. 10 q. gutat ad ueritatem tregri ex
 istentia, et hanc, homo e aial, ee falsu si nullu homo existit
 q refutant Conon. Lib. 1. Post. ca. 7. q. 1. ar. 1. Dices in q hia e uera
 demratio de elementis et mixtis, sed hac n st nria, q. et. R. q. gressa
 maiore ad minoru, n ee nria quoad existetia, hnt in qda qdta
 quoad quentiam q st nria et demrabilia. Dices 2. et de q
 fingentib. q. et ee certa et infallibilis cognitio, q. ut de
 monstratio sit certa et infallibilis n regit, ut eig otm q. lexum
 sit nrius. Ans, q. et, q. fides e cognitio certa et infallibilis, sed
 fides e de q. et. q. fingentib. q. n st simplr nria, q. R. negado
 ans si sit sermo de cognioe demratua naali. Ad q. et. R. fide
 ee cognioel signalet ex medio tali (us auctoritate Dei asse
 uerantis) q. reddit cognioel certam et infallibile n obstade q. et.
 gentia naalis obti. Dixi in q. et. de nriis simplr q. et. et ad
 q. et. demratu, q. a. q. et. ee aliqua ingrecha demratio de nriis
 ex pygnotasi et nemo dubitat, sed n dicet absolute demratio, n
 si pygnotica.

Obie. 1.
R.
Obie. 2.
R.

Conclio II Demratio e de q. et. n quoad existetia, sed
 quoad ueritate. Ita cois sutia. Atles q. et. gutant mtdu ee ab
 eterno, et ois tunc q. et. semper existisse in aliqb. suis mdriis
 diuis, gutant et ee de q. et. quoad existetia, sed q. et.
 q. et. fides qua credim deu n dge creasse mtdu, ideo deseredy
 e. Dices, q. et. de enuoiuib. aeterna ueritatis e scia, et n
 de reb. R. de reb. q. et. seu aeternis ee scia n q. et. existe
 rib. actu, sed possibilib. existere, aut ab actuali existetia ab
 strahentibus, et hntib. q. et. iuestigabilem q. et. quoru
 dam realiu, et hoc e de aeternis quoad ueritate (us obtinu)
 id e,

Con. 2.
Obie.
R.

id e' inrefragibile' necesse' h'ntib. n' a. de ipsa enunciare formalis,
 talis veritatis ostensa enunciata, q' d' eterna veritatis tm ad
 extrinsecu, uz suo effectu, n' a. ab intrinsecu, quasi igit' entitas
 in se e'ot eterna quoad exist'ntia. Dices iteru, In phisica de
 monstrat' h'ntia e' gluvina, astate calores etc. sed hoc n' e' abo,
 nu, q. Pl. hoc n' demonstrati nisi subillgat' scdm quatu' nate cur,
 su, et sic eterna veritatis e' seu quoniam astate e' calores
 scdm quatu' nate cursu. Cust' e' demonstratio de eternis q' e' de
 naturis q' vultis st, q' q' st reales et nuq' q' se generat' aut n'
 terent, sed rdario et q' accis r'aco suoru inferioru, in q' st (q' h'ntia
 n. st q' oriut' et gent) ideo dicit' q' sit demonstratio de reb. q' d' h'ntis
 neg'ntine, id e' de iis q' q' se nec incipiunt h'nt ex exist'ntia, nec e'q,
 de q' d'nt, n' in de q' d'ntis positiva, id e', q' existit' sine q' d'nt et
 sine, q' d'nt de deo.

Con.3.

CONCLIO III. Demonstratio e' de vultis. Ita vultis et q' d'ntis q' d'ntis
 m'ntia. In gl'ntia e' diversitas. Ad certu' e' debet q' n' illgat' vultis
 qua vultis e', seu q'nt' involuit' abstractione' ill'cty, de qua in q' d'ntis
 (esto q' is q' d'ntis de vultis faciat' interim abstractione' a q' d'ntis)
 sed de te igit' q' e' vultis seu de nate q' e' dissipabilis in gl'ntia
 inferiora, in iis q' servat' sua unitate' formale' reale'. Deinde si
 vultis. vultis hanc q' d'ntis q' d'ntis Vasq. to. i. in 1. q' d'ntis q' d'ntis. c. 7. no.
 17. n' q' de q' d'ntis n' q' d'ntis e' demonstratio, sed quod nos h'ntis vultis n' d'ntis
 q' d'ntis indagare q' d'ntis q' d'ntis inductione', et q' d'ntis de iis evid'ntial
 h'ntis certid'nt' q' n'nt' nos fallit, sic, h'ntis e' aial' mode, facile
 q' d'ntis inductione' ex gl'ntis. h'ntis q' d'ntis q' d'ntis et h'ntis q' d'ntis
 evid'ntial accipere et ad assumere ad aliud q' d'ntis de eodem h'ntis
 in coi, uz q' sit discursing, nil tale q' d'ntis de q' d'ntis aliquo, vultis
 n' e'

Posteriores

ne demraod de eo faciung.

Conclio. IV. De syltib. absolute loquedo pt ee demratio
 a priori qua sylria st. Ita Vasq. lo. ci. e gtra Conim. et Pub.
 et alios. Dixi absolute loquedo, qz certu e stude nro modo adq
 recti scias et demraod, us incipiedo ab inductione nos nullan
 do us posse facere de facto demraodm (et hoc solu gtra gnt,
 et gtant Conim. et Pub., si in aliunde euidenter resideremus
 gria sylria, et diffraa individuales, n e dubiu qz assumi pos
 sent ad gtrictates aliquas itidel syltes demraodm q st eterna
 veritatis. Negant Conim sylria hre gculiores, gtrictates dicit
 sas a gtrictatib. sua speciei, sed n satis gtant. Itaqz nra gdis.
 De Deo e demratio, Deo e syltis, q. de sylti pt ee demratio, q n
 mgicat de quouis alio sylti quatenus sylte e, et sic sylritas n
 e mgica ad scial qua sylritas e, ut tant igit Conim. fatentur
 du hoc argum solueru nitib. Item Arles b. ad huc. c. 9. dicit
 scial ee de uslib. et us q nro st, suggit, etsi uslia n sint
 alioq n gdistinxisset. Ita huc locu illgnt igit Conim. Post. c. 7
 q. 1. ar. 3. in fine. Porro de syltib. gnt includit naal uslib. seu g
 uificat, nec Pub. negat posse ee demraod, et gcedit oes, sic in
 ut illa demratio g se gtrino sit de naa gpecifica et g gtrigat
 de sylti, unde hoc, ee aial raode e risibile, Socrates e aial
 raode, q. Socrates e risibilis, e demratio n immediata de Socra
 te, sed de hoc, applicata in ei g tricta huc enunciao, Socrates
 e homo. It nemo negat de syltib. posse ee individual scial, id e cog
 nitione euidentel ex scisib. etc.

Con. 4.

gtra gdis.

Conclio. V. De ente q accns pt aliq ee demratio ali
 quato n st. Ita Pub. lib. 1. Post. Itac. 2. a no. 39. explicat, ens e
 accns e id, q ex plurib. entib. g se gponit, ut accns dicitur ex
 plurib. granis etc. et qd aliud e ens g aggregat ut in
 dato

Con. 5.

dato ex glo, aliud $\&$ oppositum, quia res extra unum, $\&$ sit vel non
 fortuito ut inuentio thesauri cum fossione, vel $\&$ nullo uni-
 forme quia alterum est ut solum et determinabile, alterum ut forma
 et determinans, ut albi ex substantia et albedine cuius utraq;
 pars generans est ens $\&$ se, id est ens generatum in suo genere seu $\&$,
 dicameto. De prioritate certum est ad. solent et alios non dari scilicet
 quia nulla causa est $\&$ eterna causa assignati et fortuitorum
 ut et eorum quae casu fiunt. De posterioritate habet scia non quod de actu,
 ali unitione quae est generans et sit causas ingedibiles, sed de generati-
 onali, sicut Physici demonstrant ignem esse calidum non intermedietate generans ad
 aliam caliditatem (nisi secundum ordinariam legem naturae) sed adhibendi
 naturae, et non ignis eius naturae ut generat ex debito calore. In
 multa accidia demonstrat de suis solum. $\&$ hoc a. dictum quod de
 $\&$ de ente $\&$ accis non debet demonstratio. $\&$ nisi entis illius al-
 tera pars sit alterius generans. Non dabitur a. demonstratio si ens il-
 lud $\&$ accis sine certo ordine et unitione generatum est ex entibus.
 $\&$ se, ut acetus hinc, exarctis militum etc. quia cum ista generatio
 sit libera et generans, fieri non potest ut totum quod inde resurgit ha-
 beat generantes quasdam positivae aeternae veritatis, aut sal-
 tem fieri non potest ut habeat generantes unam ex utroque resultante,
 vel, sed singula habebunt generantes suas peculiarem diversam ex
 certis quibusdam entibus. $\&$ accis quae generata ex partibus, aliquem inter se
 ordine hinc. generat ex se generantes neutri parti peculiarem
 sic in mathematicis est demonstratio de numero sonoro, in musica de
 linea visuali in geometria $\&$.

VII.
 De ipso actu exercito demonstrationis.

Supra in libris priorum in hac. de discussu docuimus illam generatio
 assensu

Posteriores

agensi *omissari* *omissari* necessarii, nihilominus liberum ea ad eliciendum assensum *geliois* quoad exercitium, q^o n^o quoad specificationem. Restant tria alia 1° An maior in demerere *grig* h^o cognoscatur & *gelio* ut dixit *foles* 1° Post. c.1. Deinde an *gelio* h^o et cu^m minore cognoscatur, ut dixit *foles* ibid. 3° An tempore quo est assensu *geliois*, necesse sit existere assensu *omissari*.

Conclio I. Judicium utriusque *omissari* est *grig* naa iudicio q^o dusionis. *Ita*, q^o iudicium *geliois* est *off* iudicii *omissari*, sed causa prior est naa & *off*, g.

Con.1.

Conclio II. Tam iudicium maioris & minoris et est h^o an, *fecedere* *geliois*, *geliois* n^o existere. *Ita* sept^o ex dictis in *lib*, *ris* *Pro*. q. 1. *q* 1. dicto. 3.

Con.2.

Conclio III. Iudicium maioris de *grig* h^o iudicio *geliois* q^o solet *citig* *incige*, n^o q^o debet *citig* *desinere*. *Est* a. hoc veru^m sedm^o *recta* et *naale* *disposioe* *demeris*, q^o n^o *q* *per* *minor* *omissari* *maiori*, ratio est, q^o *glor* *q* *sistimus* *aliquatu* in uno iudicio *donec* *diatur* ad aliud.

Con.3.

Conclio IV. Oia tria iudicia p^ot h^ori simul h^o. *Ita* *q* *tra* *Thomistas* & *Seco*. *Comm*. c.1. q.4. ar.1. q^o *sugposita* *sufficiati* *dis*, *posioe* et *q* *garao* in illatu nil *ingedit* quo *ning* simul h^o *tot* iudicia *elicere* *gont* *illatu*. *Suffes* a. *q* *garatio* est *debita* a *q* *hatio* oiu^m *entiaoru* *anteq* *iudicib*, et *q* *fecta* *terminoru* *cognitio* et *ing* *huty* *bona* *disposiois* et *ita* *fit* ut *gelly* *gont* in *instati* *fieri*.

Con.4.

Conclio V. Iudicium *geliois* *glor* est *est* h^o cu^m iudicio *minoris* *illatu* n^o *ingedit*. Ratio est, q^o *posito* *iudicio* *minoris* *ia* est *posito* *integra* *causa* *geliois*, q^o *iudicium* *cu* *fieri* *gont* in *instanti* et *ni* *cont* *instanti* *erit* *gelio*. *Dixi*, *glor*, q^o *intercedere* *golest* *tu* *iudicium* de *bonitate* *q* *q*, *tu* *alia* *multa* q^o *illatu* *distrabunt*.

Con.5.

Conclio VI. Non est *trial* ut, dum fit iudicium *geliois* *eliciat*

Con.6.

eliciat adhuc illud iudiciū Gmissarū, sed satis ē de in illa, me-
noriam simplicem habuisse ita antea se iudiciū unde goit hoc
iudiciū qdioris inferre. Ita recitiores, qd n̄ aggarat n̄ctas ad
seredi manora iudiciū Gmissarū.

§. VIII^{us}

De diuisionibus Demonstrationis.

- Diuisio 1.* **I.** Diuisio. Alia demonstratio ē directa alia indirecta. Directa ē in
Directa demonstratio. qua id, qd in q̄stione erat n̄ctus, in terminis, et ideo et ostensiuā.
Indirecta demonstratio. Indirecta ē qua n̄ n̄ctus in terminis, sed aliqd aliud qd in caput t̄,
 ad assensū p̄tere alteri parti q̄stionis qd in terminis n̄ctus ē qd
 rat; talis ē syllogismus ad impossibile, et et demonstratio qd impossibile
 et opponit demonstratio ostensiuā.
- Diuisio 2.* **II.** Diuisio. Alia demonstratio ē a priori alia a posteriori. A priori
A priori. ē qd p̄bat vel remouet effm qd causam, ut qd qd sola luce t̄ p̄bat
A posteriori. de die, vel qd n̄ luce t̄ p̄bat n̄ de die et qd hoc qd legis n̄ sit aial
 p̄bat n̄ regitare. Conuenit h̄c diuisio t̄ ostensiuā demonstrati, qd
 deducit ad impossibile.
- Diuisio 3.* **III.** Diuisio. Alia demonstratio ē qd qd, alia qd seu qd ē. h̄c t̄
Demonstratio qd. explicauim demonstrati qd qd. qd qd ē a priori. Demonstratio qd ē aliqd
Demonstratio qd. a priori et aliqd a posteriori. Demonstratio a posteriori ē, qd p̄bat
 causa qd effm, ut, p̄bat qd glaneta sint nobis p̄p̄gates qd stel-
 la, sic instituit demonstrati a posteriori, qd scintillat ē qd nos et qui
 scintillat ē remotus a nobis, sed glaneta n̄ scintillat stelle a. sic
 illat qd glaneta st p̄p̄gates, in hac demonstrati assumit, effm ad p̄bat
 causa, p̄p̄gates uel remotio demonstrati qd scintillat uel n̄ sic,
 illat qd st effm altera distantie altera p̄p̄gatis. Quādo demonstrati
 qd recedit a priori h̄c qdcludit negatiue, et qd in 2^a figura, et
 pro

Posteriores

q̄ medio aguntur causam remotā inadæquātā. Nam a negatōe
 causa remota optima seq̄s negatio est, ut oia respirās ē aīal,
 nullū lagis ē aīal, q̄ nullū lagis ē respirās. Arguet hoc et
 in yello hypothetico, ut qd̄ n̄ ē aīal n̄ respirat, lagis n̄ ē aīal
 q̄ lagis n̄ respirat. Major ē hypothetica ac si diceret, si nō est
 aīal n̄ respirat. aīal ē causa remota respirāōis, q̄lmo a. proxima
 ā qua causa p̄xima si sit adæquata ē demonstrare affirmā, et erit
 demonstratio q̄ qd̄ si sit inadæquata n̄ ē affirmā, sed tm̄ negatīva sicut
 a causa remota, et erit t̄m̄ tm̄ demonstratio q̄. Si tm̄ generet̄ causa
 remota inadæquata cū oib. aliis causis q̄ ad integritatē spectant,
 hūc om̄ia sūt demonstratio q̄ qd̄ et n̄ q̄. Causa adæquata d̄t q̄ est
 quantūlibet cū est, talis ē ræalitas respectu r̄s̄sibilitatis ut oia r̄s̄s
 sibile ē ræonale et oia ræonale ē r̄s̄sibile. Talis causa n̄ ē aīal
 respectu respirāōis, n̄ ē dicās, oia respirāōnū ē aīal, n̄ tm̄ licet
 dicere, oia aīal ē respirāōnū, ut ḡicis. Demonstratio a posteriori s̄q̄ ē
 demonstratio q̄.

Comentator seu Averro. existimavit hūc divisionē n̄ ē adæqua
 tam et ipse hūc m̄ōta demonstrāōis numerat. 1. q̄ tm̄ ostendit r̄a ē
 seu q̄lmo r̄eram ē, et ē demonstratio q̄ 2. q̄ tm̄ demonstrat q̄ qd̄
 res sit, suggerēdo n̄ aliunde q̄m̄ q̄ res sit seu visit. 3. q̄ et ostendit
 et q̄ sit et q̄ qd̄ sit. Averroes seq̄s quōq̄ d̄icid. hūc s̄tra n̄ placet illi.
 Magnū et merito, n̄ demonstratio q̄ qd̄ ex sua r̄a d̄ demonstrat q̄ sit
 seu q̄ n̄ctū sit, et ē illi ē aīal si aliunde q̄m̄ q̄ r̄is r̄eritas q̄lmo,
 q̄m̄ 2. sit causal r̄i, sicut et q̄ res sit, quare nulla ē demonstratio q̄
 cūlatis ē sit tm̄ q̄ qd̄, ostendens n̄m̄ōtē s̄lon causal ob q̄ q̄lmo n̄m̄
 ē n̄ a. ip̄s̄ q̄lmo ē r̄erit.

Porro demonstratio q̄ d̄t d̄icit, s̄q̄ tm̄ ostendit r̄eritabē, r̄edical a. n̄cti
 tatis n̄ agerat, unde nec reddit illōm̄ q̄lmo, et q̄ n̄ ostendat unde
 erit

In libros

ca. utitas sit degeat. In remota de gētis ē, et ipse tres affect
cum n̄ simplr demtrod, sicut demtrod q̄ qd, sed demtrod a signo,
id ē, gēditō ab ege si ē affina, ege n̄ st signa instmbalia et
rige p̄q̄: ege demtrois q̄, hoc ē scia q̄ gigit, nequa ē benta cor
fidūnis quante ē scia q̄ gigit demtroe q̄ qd, q̄ aggritū oīnos
gūit d̄ mōmōbilidatē sua utitatis aidenter aggrit. Et Demōstra
tō coḡ habeat Gmītas certas d̄ eidenter ex cogitō, q̄ adicta ab in
tellectu i fallit, n̄ a. mōmōbilidatē et q̄ se notat. Vnde gcludo cūthe
mīstro d̄ alexandro ad lxx. 34^m d̄ Paulo Ver, cō In analogie de
mōstratō ca q̄ Quia et d̄ra hab. c. 10. q. 2. Sōm d̄ Tolo. v̄dial et
Flāndrit v̄. de s̄. q. 29. et. 3.

d. IX^{us}
De Principiis in Demonstratione adhiberi
solitis, et eorum ha
bitu.

Quasi.
Quid sit gigit.
Re.

Quæritur I. An sit gigit? An sit nobis sermo de gigitis gigitis
hoc ē cōtaria vid. Ac. p̄les 1. Post. c. 2. ē gigitō n̄cans mēdo, ea a
mēdo n̄cans qua nulla ē gigit. ut c. 10. gigitō st q̄ fieri n̄cans et ē de
mōstratō. Cōmōdit h̄a descriptōnes gigitō que cognoscitō gigitō et d̄
negitō, ondūq̄ quo mōdo n̄ cognoscitō gigitō, n̄ ē demtroem
a gigitō. Sed remanet q̄stio quorū alio mōdo cognoscitō, certū est
n̄. ea cognosci. Et suggestio q̄ra Platone d̄ aggritō eorū cognoscitō
de nouo q̄ incigitō h̄re usū n̄cans, demō n̄cans ex t̄le. 1. Post. c. 3. ubi
ait Principiū scim̄ cū terminos cognoscim̄, et. 1. Top. c. 1. Prima st
q̄ n̄ ē alia sed ē se fidel h̄nt, et 2. Post. c. ult. ubi ait gigitō
ē cognosci cū ratiōcinase, et 6. Eth. c. 3. ait gigitō n̄ fieri nobis
cōmōdit, n̄ cognosci q̄ discursū. hoc q̄. oīb. locis habem̄ nos
cognoscere gigitō q̄ terminos gēdram̄, n̄. dare gēditō n̄
difficultet q̄ n̄cans quos cognoscim̄, et q̄dem n̄cans q̄dū eorū
h̄re

Posteriores

hanc utramque quætionem si scimus, sed non cognoscimus quæritur ut quæritur.
Hinc deducitur cognitio quæritur si de discursiva, quæ ad discursivam
iudicium si satis est terminos in clara apprehendere.

Sed ista hæc videtur esse ipse solus, et multis in locis docet quæritur ut quæritur.
nosci et inductiones, sed hæc cognitio est discursiva, q. 1. post. c. 14. et
1. 3. c. 23 et 31, et 6. 3. c. 3. Istud quæritur quæritur et deductiones ad
impossibile. Item 1. post. c. 0. ex ipse docet quæritur quæritur de demonstrativa
R. 1. oris in hac vita statu utrum esse ut, antequam formamus certum ut
sensu quæritur, habeamus inductionem et quæritur ut cognoscimus hoc statu
de magis sua parte et illud antequam formamus ut sic dictamen, ut habe
et magis sua parte. Unde et duplex est a sensu, quo fertur illud in quæritur
quæritur in effectus quo in cognoscit veritatem, radicem a. eius si cognoscit
et hinc est illud et inductionem et discursivam et a posteriori. Post
tunc effectus quo cognoscit si in veritatem, sed est veritatem ex ipse
terminis hanc radicem, et est quæritur assensu quæritur, et hinc si est discursi
vus sed intuitus. R. 2. Ut ipse quæritur quæritur et deductiones ad
impossibile aliquid, in veritatem et habeat demonstrat si accipimus de novo quæritur. R.
3. Quæritur quæritur esse demonstrativa in secundum quod, hoc est, in una sententia, esto
in alia sunt demonstrativa, necesse a. hinc locuti sumus de quæritur quæritur
singulis et ab ipse dignitates appellantis. R. 4. Non esse impossibile
uni quæritur assentiri duobus assensibus specie diversis sub diversa ratione
esto igitur aliquid quæritur sit demonstrabile et habeat medium, tunc illud per
hoc medium videtur assentire si assentire ut quæritur, sed ut gelidum, si
tu in veritatem et ut ex clara terminorum penetrare cito quæritur
eius assentire, et assensu quæritur quæritur, sicut Theophrastus docet de eorum
quæritur esse fidelis et scia.

Obic.

R. 1.

R. 2.

R. 3.

R. 4.

Quæritur II. An et quæritur sit aliquid quæritur? R. hinc aliquid esse
illud *

quæritur. 2.

Re.

illudni aliqd incedit, et a nobis de nouo accipi e frequentatas. u.
 to & circa grigia clarissima, q̄ melio orno uacant. Ita Corin. 1. 3. p.
 c. 1. q. 1. ar. 4. Rub. Hac. de hū grigiorū a numero 0. ex sole c. ul. ti.
 2. Post. et 6. Ph. c. 3. et cōtar moderni. Prima pars e contra Durā.
 q̄ gubant nuda sēg illū iis assēti sine hū. 2. pars est p̄ta
 Vignetiū de theologicis institutib. d. o. versu. 5. Ut p̄batz nra nra

P̄batz insic.

suggono usim dari hū ni illū p̄ter species illegit. Jam p̄batz i. hū
 ubiq̄ et delectabilij opamut p̄ter frequentatas a sōg grigiorū, ut
 gstat exgientū, q̄ accing hū. Cōsuetū ē bona, q̄ hęc ratio et

P̄batz 2.

& aliis hūib. adducit, q̄ et hū ualebit. P̄batz 2. Vbi ē aliqua
 nūgrā illū, ibi nūget hū a quo dēterminētz, p̄terim si sitiq̄
 ea otm aliqualis dictas sūto incigenti, sed circa grigia hū illū
 aliq̄ nūgrā et dictat, q̄. Dicitur uisurgit et q̄ aliis hūib. P̄batz nū,
 not, nam ut uidim q̄sido 1. illū et grigis assēti uel ex in
 ductione uel ex terminis, q̄. hū aliq̄ nūgrā. p̄ter q̄ ē q̄ stabim
 oes terminos obtinos cognoscat, q̄. latet in iis aliqua dictas. hęc argū
 p̄tant hūc hū de nouo grigi et n̄ cē ggentū. Cōtar aggetat
 Intellectus Cōi uocē cū rōg nali gōtētia illegit cui nūst, quā
 ē sine discursu; solet nōtra gōtētia illegit aggetari ratio quāto
 discursit, illū u. q̄ n̄ discursit, ita p̄argig dē. 2. q̄ 2.

Quod sit medium potissima Demōstrōis.

Nota. 1.

- Volandum 1. Potissima demōstrōis ē it q̄ nobilissima. Aliq̄ nobilitas
 1. et gōdari ex nariis, imo ex sōto de quo fit demōstrōis, sic demōstrōis
 2. de deo nobilior ē quāuis alia, 2. ex gōto q̄ demōstrōis est
 de sōto. Sic gōssio grima immēditē flūēs ex rōg, si ē aliam
 3. gōssione fūdamētū censētz de nobilior q̄ alia, 3. ex quālibet
 gōssio

Posteriores

nobilitatis aut altitatis, sic affirmativa quae positivum aliquid generat nobilitatem et
 et negativativa quae tamen aliquid remouet, et utriusque quae ad totam speciem
 se extendit et nobilitatem et altitatem, quae tamen ad partem se extendit.
 4. ex figura syllogistica, sic directi modi in prima figura
 et nobilissimi et excellentissimi naturalis generis, et alii eorum modi
 non habentur sunt, 5. ex omissione, sic omissiones in demonstrabilibus et quae
 stantiores et ea quae demonstrari debent et deduci ad in demonstrabiles,
 6. omnia mixta ex medio, sic demonstratio quae causam est nobilitatis
 et quae effectum, et demonstratio quae causam formalem nobilitatis quae
 demonstratio quae quingis aliam causam.

4.
 5.
 6.

Notandum II Id quod demonstratur est nexu extremorum. Causa quae
 et adfectus ad demonstratum, huius nexu causa esse debet et si est
 alia causa et ipsa tunc extremorum causa. Praecipua autem
 causa est quod formalis est desio essalis. Accurrit quae an positivissime
 demonstratio medium sit desio soti vel generationis. Et tres sententiae
 1. aut desio generationis, ita Averroes, Stagirus et Medicorum hanc de
 medio terminant. c. 6. Altera sententia aut desio soti, ita Scotus. hinc
 quod 96. ultima sententia aut desio utriusque simul singulari, et attribuitur
 2. Th. lib. 2. Post. loc. 1.

Nota 2.
 causat.
 1. sentia.
 2. sentia.
 3. sentia

Conclio I. Si est sermo de demonstrare quomodo cumque generis
 libelli, quod dubio medium positivissime demonstratio est tam soti et generis
 nis desio simul singulari, tanquam medium generis, et sic offerenda erit
 sententia 2. Th. Ratio est quae quod est causa extremorum, et est causa
 generationis; sed desio utriusque extremi est causa formalis nuda,
 physica utriusque extremi, quae et generationis erit.

Concl. 1.
 Concl. 2.

Conclio II. Medium simplex positivissime demonstratio est
 desio

defio soti. Ita sco. nec alludit S. Th. si bene intelligat, et est
ex mente Arist. 2. post. cap. 1. et 1. de fin. c. 1. Et iam coior
Ratio e, quia defio soti e causa, n̄ tm soti gustulantis ta
cel gatione, sed et ipsis gationis inhaerentis, quia gatio gma
nat ex ossa. Defio a. gationis e tm causa ipsis gationis
inhaerentis: scim a. necu longo gfectu si n̄ tm e ig veritate
ex parte unig eademi, sed et ex parte alterig cognoscimus
id q sufficit ex sola defioe soti habemus.

XII

De circulo et regressu Dentatiois.

Sunt hae voces gationis q eodem. Circulus sive circularis de
mentio e in qua regredimur a gelio ad gbandas gmissas, ut
st multi nages, ergo e gluvia. Et, e gluvia q. et multi nages
res. Circulus aliqn n̄ e licit, nec fieri recte q, et huc geady
ariter dt circuly. Aliqn a. fieri q licite servatis qbdam gelio
et huc appellat regressy. Sed ut dictu hae distinctio vocu g
sim n̄ observat, et qter dictas appellat dt huc mody arghandi
e dentatio in orbo.

An circuly sit licit. Tunc n̄ e licitus circulus sed vitiosus, quia ad gbandas g
missas assumit gelio eodem, groy lumine nota quo ex gmissis
deducta erat. Ita cu stola cois m̄tia. Ratio e, quia assume
retz ignotig ad gbandu notig, q fieri nequit.

An circuly sit licit. Tunc e licitus circuly, quia ad gbandas gmissas assumit q
clusio alio lumine aliunde notior facta (uel per aliud
medium discussivum, uel ex clara terminati gendmoe est)
quem

Posteriores

quam ipsa Gmisse. Et sic n̄ assumit, eadē singlt gelio, sed
 In multo eadē, hoc ē ut termini, scilicet a. diverse, id ē di-
 versis lumina cognoscit affecta seu diverse medio cognita, q̄
 diversitas medii facit, gelio l̄y quoad terminos eadē, scilicet
 In sit diversa. Cuius de causa hū regressu et circularis scdm
 qd̄ n̄ a. singlt circularis, sicut quodam vitiosu circulari. Ita
 §. 1. Th. 2. de Caelo lec. 16. Rulig in Logica mexicana 1. Post.
 c. 3. q. 2. Tol. ibid q. unica, Corin. ibid q. 1. et 2., Musig ibid
 q. 1. et 2. mens Artis 2. Physi. lex. 30. et 9. not. c. 2. et 2. Post.
 2. 7. Et utiq̄ regnet circulo 1. Post. c. 6. et 7. et 2. de Caelo
 lex. 34 et 59.

Quaestio. II

De Scientia.

Explicanda ē 1.º de scia, 2.º unde sumant scia sua distinctio,
 vel, 3.º de speculativa et practica scia dicente, qd̄ de subalternae
 sciatum, 4.º de destructione scia, 5.º de generac scia cū aliis habitus
 q̄busdā q̄ scia n̄ st. §. I.º

De Definitione Scientia.

Artes 1. Post. c. 2. sic definit. Scire ē cognoscere causam ob quā res
 ē illig ēe causat, et fieri n̄ posse ut alit sese res habeat. Definita Definit scia
 ē actualis scia, facile In hituali acomodari pot, Actualis scia est actualis.
 cognitio transiens, q̄ sciam n̄ hit nisi tūc cū actu cogit, hitualis Definit scia
 ē qd̄ permanet qualitas in aia, et illud, facilitas, et inclinac illi actualis.
 ad actualē sciat, et durat et in eo q̄ n̄ cogit. Sumit a. hū scia
 strictissime q̄ cognoscit immobili, vera, et discursiva: alias tūc
 sumit q̄ quacūq̄ cognoscit certa.

dicit,

- Dicitur 1.** Dicitur 1. si desioe Cognoscere, nō quacuq; cognioe, sed q̄ iudicium, ut sciens cognitio experientialis et exultis sensum et apprehensio intellectualis, itē cognitio dei et angelorū, q̄ n̄ ē iudicialia.
- Dicitur 2.** Dicitur 2. Causam, ut iudicet, scio ē discursivus q̄ discursus a prioribus ac si diceret, cognoscere eum ex causa. Revertit notitia superioris et scia quia, q̄ demonstrat q̄a h̄ta.
- Dicitur 3.** Dicitur 3. Q̄ quam res est, illud causa proxima et recte, nam quidm̄ eſſe n̄ ē q̄d̄m causa proxima n̄ ē, ita quoz eſſe tād̄m per se, tēte n̄ cognoscit q̄d̄m ead̄ causa proxima n̄ cognoscit.
- Dicitur 4.** Dicitur 4. Illius causam esse, q̄a etsi sciret id q̄ ē causa eſſe nesciret a. q̄ revera sit causa illig eſſe, et si eſſe ex illa q̄cluderet, n̄ in hoc sciam.
- Dicitur 5.** Dicitur 5. Si eri non posse ut alit sese res habeat, ut iudicet, q̄ tam res q̄ scit debet ē n̄ria et immobilis, q̄ ipsa cognitio eius q̄ causam n̄ria.
- Porro q̄ in hac desioe fusione explicare indigeret, ex q̄betō q̄stio, ne de demonstrare q̄beti debet, ubi satis dixim; de veritate eiq; dicitur, itē qualis causa regat. Hic n̄.
- Quaeritur I.** An, adhibēdo q̄ medio causā, q̄q; sit reflexione aliqua aut iudicio interposito q̄ sit causa? Affirmat Tartareus 1. Post. cir. q. 1. rectig negat Conim. ibi. ar. 2. Ratio ē h̄ q̄a experientia regnat, h̄ q̄a satis ē in actu exercito (hoc ē reissa) ex eo, q̄ ut causal assumim; et in q̄missis applicam; aliud t̄q; eſſe n̄gerre: n̄ ē necesse in actu signato (id ē signatō in mente exprimēdo) V̄, ad istal q̄missal de aial est discursivus clam agnere. Propter aial rationale.
- Quaeritur II.** Quid q̄ uero, Res, si desioe scia illigat? R̄. late loquendo, q̄q; q̄ se in q̄d̄mto sonit, et desioe ac q̄rietates h̄t, et ut sit

Posteriores

utrinque ut id de quocumque et quatenus aliquod predicari, ad cuius gradum
 sunt propria eterna veritatis, et inderubilia, et causa sine vere
 sine virtuales. Et hac ratione multa scia defenduntur esse proprie dicte
 scia contra non satis firmas aliquorum obiectiones, notatam Jurispru-
 dentia et Mathematica, quarum illa sunt agitatae sunt legum seu actio-
 num humanarum et coarsissima et naturalia propria gradum ex quibus omnis
 actus et ius ac rectitudo actionum humanarum fluit. Haec autem esto
 habeat quaedam gradus suarum veritatum quae gignunt in scia quae, aut
 deductiones ad impossibilia, sed in causis virtuales, quas sufficere ad
 demonstrandum verum docentur in supra ex Canon. si nego interin ali-
 qua, quae ad scia requiritur, requiritur etiam in quantum ad aliam
 sciarum obiectum, in quibus magis elucet causalitas et apparet gradus et
 alia non proprie negatum est quod dicte scia non sunt proprie dicte scia, quae
 quod, quod et discursu a priori et descriptio etc. et adsunt ceterae res
 gradus ad scia requiritur. Nil inquit quod eorum obiecta sunt in genere,
 re contra valde tenuis exhibitio, quod non desint auctores qui existimant
 ceteris gradibus. Et de ente ratio posse esse realem scia, patet Vasq. de
 1. in 1. et q. 1. de 10. no. 17.

DB

Quasi 3.

Quaeritur. III. An evidenter sit de scia esse? Ratio dubi-
 tandi est, quod dantur cognosciones discursivae a priori et causas, quae cui-
 dentiam non habent, et cognitio gelidum theologiarum et omnes fi-
 de divina cognitas, quae nec ad opinionem, nec ad aliam propriam
 nec ad fidei divinae quomodo reducere poterimus. Intellectus scia subter-
 fernata usurget propria in subalternitate scia demonstrata, et in fide
 humana credit ea demonstrata esse, et hoc evidenter, et in ea scia.
 His argutis motus Aristoteles videtur negative.

Dico

Dicitur. Dico, si scia spectatz, sicut lumine naturali. accipi debet, ea de eis
 essa evidetia, et sic artes ad generalitatem non accipiuntur in defini-
 tionibus scie, sed latenter. Si a. spectatz ut quocumque alio modo
 & cognoscit certam accipi potest, non esse de eis essa. Ita quoad primam
 partem contra Theologi et Philo, et quoad 2^{am} partem Rabb. Isaac. de
 scia a no. 23. Ratio est, quia nos nalet nullam certam et firmam
 adhesionem veram facimus in discursu, nisi habeamus evidetiam
 commensuram, et ut habeamus sciam, necesse est hinc certam et firmam ad-
 hesionem seu certitudinem cognitionis et cognoscatis, q. et evidetiam.
 Confirmatz, quia certitudo vera oritur nalet ex evidetia, ut de-
 bet foris. 6. met. c. 1. q. 2. sec. 3. et non potest aliunde oriri q. suggesta
 sine evidetia suggestari potest. Sed sic theologia ex eorum scriptura
 theologorum, et scia certa sine evidetia, quia commissa q. est de fide non
 evidentes, sed nobis obscure, certificata aliunde q. et evidetia.
 Prinde ad sciam in coi, sicut abstractit a nalet accipit aut quocumque
 alio modo, non est de essa evidetia, ut et Rabb. Isaac. 1. q. 1.
 et Canon lib. 12 de locis theologis c. 2. et in de essa scie ex

Definitio sciam in
 communi.
 naletib. grigius accipienda. Definitio q. scia in coi aliis verbis gessim
 scie, Cognitio vera et certa rei nostre q. causam. Vera ut dis-
 tinguitur ab errore; certa ut ab opinione; rei nostre ut a generali-
 tate et arte, q. circa libera et contingetia versant; q. causal, ut
 ab actu grigiorum §. II.

Unde Scientia sumant suam distinc-
 tionem inter se.

Quemadmodum representantes speculi alicuius generis non potest distingui
 facile nisi q. obta q. in speculo relucet, ut dicat, haec res est,
 Ratio

Posteriores

Ratio Leonis, illa hois etc ita cu in illata scia adhaes sint re-
 presentoes qdal et siltanes exisse obtoru; ita cu sole oes The-
 ologi et Philo scias q obta distinguunt. Sed quonia diversissi-
 mas scias videmg versati circa unu sctm, ut Theologia et
 Metaphysica, circa deu (q ideo maale obtm dt, quasi fidum
 determinatu ad certu formu: sicut citia lignu q e ma et
 sctm multaru formaru multi agifices versari pnt) ita ut una res
 q plurimas passiones et qdta habeat diversissima q de igo demarati
 gnt: ideo n nuda res dat diversitatem scia, sed sub certa forma
 considerata, seu qdta certa rae limitata, sic ego maale, q e maale
 obtm. Medicina et Physica, alia ht qdta si considerat ut maale e
 alia ut sanabile e. Haec forma distinguos maale sctm dt a Caid.
 1. q. 1. ar. 3. Ratio formalis qua, id e q peculiariter considerat
 facitq ut sctm habeat qdta peculiaria unig ordinis. In sum
 his formalib. obtis e multiglex scitibitas seu cognoscitibitas
 determinadi sciam illty et immutadi qdta, q scitibitas in obtis
 antecedit, et e ratio ut ab hac qdta et scia gignat, ut ht S. Th.
 1. q. 1. ar. 3. et appellat Ratio formalis sub qua, sicut n.
 qd ut aut veritas idel qdta de est scto ial q Rationem for-
 malem qua determinata sit plurib. modis ac diverso lumine
 cognoscibilis. Quia cognoscibilis ois orib. teste Sec. in 3. dist.
 quoniam. 8. 2. ex igsamet rae formalis obti, aut saltel est eig n
 resurgantia. Amon n. est veritas q cognosci lumine naali
 et supraali, ut q fidel? nrsy lumen supraale dividit in cla-
 ru, ut in beatis, et in obscuru, ut in viatorib.; lumen a. naale
 e vel intuitiuu, ut in gignis gignis ex claritate determinat, vel
 discit

Posteriores

379

38

domestica, ut bonu patris familias. Et deniq; in morales, seu, ut id
 gassin dno; monasticas, spectantes ad bonu, ggruul et facientes bonu
 uiru ggruatu. Has oes ethica gsiderat diuisa itid in tres partes
 in gpolitica, aconomica, et ethica. Adde et Jurisprudential q; ius
 seu iustu ggedit in reb. et actionib. gnt abstractit ab honesta
 te uirtutib; q; accis a. leges explicat quas ut in manib. habent
 in qb. ius utiq; gtimet; q; habent n; oia iura scripto tradita
 st.

4° st actiones q; tm q; aia; racionales eliciunt, Quis immergam in
 ege et ab eo in cogitando degetat; ut cogoes illib; hites rectitudi
 ne in cognoscendo, quas ggendit logica.

4° loco st.
 . Actiones quas tm
 aia; racionales eli
 cit, ut cogoes
 illib;.

Speculatiua scia in coi diuinit; genus obtoru formalium abstractio
 nel a ma; sicut a contrarietudine practicas scias distingui peres
 gerdionem cum ma;. Abstractio a ma; nil aliud e q; qdal ma;
 desectio seu omisio in gsiderando. Ma; in gposito e ens cogul
 quantu, qualitatib; sensibilib; affectum, ut substantie rerum
 ma;ualib; et q;itas ipa; 1^a. abstractio e a ma; gleri tm n; a. se
 sibili et illigibili. Ma; gleri st individua cogul ma;ualib; cog na;
 trinale ut sic gsiderat; a Physica. 2^a. Abstractio e a ma; gleri et
 sensibili n; a. illigibili. Quantitas dr ma; illigibilis; ma;, q;
 e sctm alioru auidint; illigibilis; q; g se a nullo sensu externo est
 gceptibilis. Haec gsiderat; in Mathematica. 3^a. Abstractio e a ma;
 gleri sensibili et illigibili. Res spirituales st tales ut De; Angeli;
 aia; racionales, q; nullo modo includit ma; seu q;itate; salte; n; nro
 st cu; ma; q; addit; g; aia; racionales: itel ens ut ens in coi et eius
 gaciones, q; etsi in ma;ualib; rati;ant; st tm et in ma;ualib; et sctm
 sem; coi abstractit in ma; haec oia ggedit Mathematica. q; haec
 e aconomia seu sistema sciaru; totalib; includendo et artes,
 n; includendo in theologia; q; e altioris ordinis.

Abstractio
 generis.
 Abstractio 1.
 Abstractio 2.
 Abstractio 3.

Porro quilibet scia totalis sit multas partiales scias, hoc e gelios
 demonstrat varias q ex geliori subia n coalescat Physice n una sciam
 totalis, sed im q aggregat et ordinem aliquo cingit n una totali scia
 ut sit corior subia et videlicet in tractatu de libris. Hae partiales scie st
 inter se diverse si extrema et mediu et diversa, aut si mediu solu
 e diversu. Mediu n. dat specul et forma gelior, ut dictu in libris pri.
 Plura de sciam divisione et distinctione fons. 6. metaph. q. 5. c. 1. ubi
 stoik: Gylly in 1. q. 5. 1. Th. trac. 3. Conimb. 1. Post. c. 23. q. unica.

Quales sint differentia scientiarum practica- rum et speculatiuarum.

Speculatiua melis illis q negat practici, ut ait Gylly lib. 1. trac. 5.
 c. 1. no. 1. de quo nra subiam tractat scilicet. gnuciatu de clambing sup.

1. Assertio. *1^a* Huius illis q
 hic qd sit
 2. Assertio. *2^a* Praxis e actio
 aut sit Praxis
 3. Assertio. *3^a* Judicium
 aut sit iudicium
 Practicum.
1. Huius illis qd sit
 2. Praxis e actio hoiis ab aia naturali quatu vel elicta vel ingata,
 a recta rae regulabilis ad rectitudinem morale, vel artificiale. Ita
 Gylly lo. ci., fons 6. met. c. 1. q. 5. sec. 2 et 3. Sicq. reduit im actiones
 nostris de praxis hu elictas hu ingatas, sed corior subia hu rectis
 hu illis hu aliaru potetiaru actiones numerat, qut subira qut regu-
 lam recte raeis.
3. Judicium practicum seu notitia practica e dictamen seu enu-
 ciatio q naa sua ad praxim dirigit, id e dictans aliqd agendu
 aut quomodo agendu. Ita fons. 6. ci. sec. 2. fons. in met. de. 44
 sec. 13. no. 31. Et talia iudicia debent de gelios scie practica fieri
 n. st ut de praxi, hoc e de actione regulabili etc. enunciata aliqd e
 iudicium q n sit practicum sed speculatiuum. Sic de actionib. rectis et
 illis et Physica multa docet eam naa rinaudq et usion de oibus
 actio

Posteriores

actionib. et cognoib. naturalib. multa demorando, quo modo et subiacet men-
sura recta ratio, nec regulans in cogitando: de opca Physica n̄ est
practica, sed manet speculativa, q̄a circa actiones, quas cogit, n̄
versat, modo cogitabili h̄nd̄ in iudiciis speculativis.

4° Iudiciis speculativis ē cognitio illib. q̄ ex sua natura n̄ ē direc-
tura seu regulativa alicuius cognois, sed gescit in cognoscere veri, nec
tendit ultra in alium finem, sicut iudicium practicum ex sua natura
dit in opaco. Ita Gyllig, Soar, Vassq., Fons. alii. Dixi ex sua natura, q̄
n̄ satis ē ut in intentione cognoscentis maneat, in sola cognoscere ve-
ri sine ordine ad op̄, ut videt nella q̄da Thomista ag. Soar. la. ci.
no. 36. Nam q̄a Atles 2. met. c. 2. dixit q̄ speculativa scia sit ve-
ritas, practica a op̄, n̄ illucit finem extrinsecum cognois, sed intrinse-
cum ipsius cognoscis quā sit ex obto et modo quo cognoscit obto.

4° Bartho
Iudiciis spe-
culativis q̄d.

5° Huius partialis illib. q̄ ex partiali scia acquirit, n̄ est n̄ ee vel
practicus vel speculativus, totalis a. h̄y scientificis est ee vel practicus
tm, vel speculativus tm, vel mixtus. Ita coris sentia corū q̄ partiales
h̄y recipi distictos admittit, et totale scia dicit tm fieri q̄ aggre-
gato et ordine partialib. Boah 1^a q̄ 5, q̄a de facto nullam possumus
assignare partialem sciam q̄ n̄ vel practica sit, vel speculativa. Id̄
em veritas, q̄ q̄libet scia partialis cognoscit, vel ē nuda veritas
vel ē talis q̄ sit dictamen recte cogandi: mediu n̄ datz. Boah
2^a q̄ 2, q̄a fieri pot̄ ut unig totalis scia altera gelio sit speculati-
va et altera practica q̄ grigia diversa.

5° Assotio.
De h̄y illib.
partiali.

6° Distra practici et speculativi est essales iis actib. et h̄tib. iis in
q̄b. sit, et n̄ tm accidentales. Ita Soar. la. ci. a. no. 23. Ratio ē, q̄a
oriunt̄ ex obto formali, q̄ sicut partialis, vel sit mediu practicum
vel speculativum, si a. ē totale sit vel oia media practica vel
oia

6° Assotio.
De distra pra-
ctici et speculati-
vum.

ria speculativa, vel alia et alia practica, alia et alia speculativa.
Sed de his gloria in trac. de lib.

S. IV^{us}
De Subalternatione Scientiarum.

quid sit subal-
ternata et subal-
ternans scia.

Subalternans scia est a qua dependet alia scia. Subalternata est
illa quae dependet. Varia autem est dependentia, quod videtur est quod
nam sufficiat et quod non sufficiat ad sciam stricte subalternatam.

1. Non satis est ut sciam unig scia sit species essentialis sciam alte-
rius, si scia de animalibus non est subalternata scia de animalibus, eo quod aves
sunt species animalis, ratio est, quod utraque scia sit sua propria generis
et quod generis generationes demont de subto suo indegretato ab alia
illa quae tractat de genere, demont generationes genericas, et
de specie specificas, et sic medicina tractat de eorum humorum
vel de herbis etc. Quia ad hoc non est subalternata Physica, sed
pars Physica. Laxe in loquendo dicitur haec esse sciam subalter-
natio, sed cum addito subalternatio sciam sibi.

2. Non satis est ut sciam unig ordinibus ad sciam alterius huius
ad suum finem, si ars fronsfactoria docens facere et facit
frons non est stricte loquendo subalternata arti equestri docen-
ti equester, et si frons habeat quod sine equester, sic et Logica
quod iterans tres generas modis ut dirigibiles, non generas est sub-
alternata aliis sciam, eo quod generas directe habeant quod sine cog-
nitione aliarum sciam, seu hoc ut huius instrumentum bene dispositum
usurpant ab aliis sciam. Laxe in loquendo et cum addito quod haec
appellari subalternatio finis.

3. Non satis est si unig demontis generas sint generas alterius
alioque fieri possent ut una totalis scia esset sibi ipsi subalternata
et sub

Posteriores

et subalternans quoad partes. ut vrsim docet oes subalternation
scilicet et subalternatio debere de scias totaliter diuersas, quis sic
si goit ut subalternatio fiat tm sedm gatto; sic esse docet
Soar. dg. 1. Meta. sec. 9. no. 40.

DI CO ex Alb. Mag. ad c. 10. v. Post. qua sequuntz val gassim oes
Rub. Tol., Croni, Eustach., Sans., Soar., Prag. ad scilicet subaltor
natam regi grino, ut eis sctm sit idel cu scto subalternatis
et insus habeat aliq distan accidentale (si essale) ex cuius unione
cu scto oriuntz noue gassiones demranda. 2. ut subalternatae
origia demrctz in ea scia cu cuius scto sit idel sctm, q ideo est
subalternans et super. Sic musica subalternat Arithmetica,
qa tractat de numero ut ipsa Arithmetica, sed addito aliquo acode
us sonoro, ex quo peculiare aliqua proprietates in numero de
mstrada oriuntz. Sic teste Soar. lo. ci. medicina subalternatur
Physica in qm tractat de corpore humano (q et in Physica trac
tat, qa e cos nate) adiucto aliquo acode, us sanabili; ex quo
peculiare gassiones seu proprietates oriuntz, et ex quo fit ut
medicina sit singlt practica ex Galeno s. Institutionu, quae
sequuntz Croni. in Loga q. 2. gemiali ar. 2. et Porrig lib. 2. Philia
naclis. c. 4. Ut appareat a. quomodo subalternata usurget Quis
sas in subalternata demrabilis, caso huc yllu in re medica.
Contrariu e gtrario gellendu, sed ciconia frigiditas gtraria est
calori febrili, q calor febrilis gellady e ciconia frigiditate. Prai
or in Physica demrctz in trac. de grinis gtrariis qualitatibus
Binot videlm trac. de plantis et in trac. de tagamcho hois.
Porro in hac tractate duo adhuc exgredienda st. 1. e, vidz ex
dictis seq q de ente q acous delz scin, q e gtra gelioe s. s. 6.
q. qce.

Dicitur.

1.

2.

1.

q. qce.

Posteriores

§. V^{us}

305⁹³

Quomodo destruaturs scientia.

Ex Arle 1. Post. c. 6. habemus 4 modos amittere scientia quos suggerit Im Arles, n. gavit; hos modos Arle ali. Quia fusius explicare debemus ut naal scia gerit cog. noscans ex aig destructione possibili vel n. possibili.

I.^{us} modus e si res scita geat, hoc e si patm cesaret que nire scto, n. u. illis in gposito destructio causa, sed destruc tio gtraria, debet n. scia ae cognitio rei nria q se alt hre n. g, alioq n. erit virtus, seu gaculare ornamentum illis; cognoscimus qdam f. gtingentia, sed veritas illis cog. niois gterit seu exinguit re gterente. Porro iste modus e Im hypotheticus, ut illis caie, res n. q scitz nuaq gbit aut alt sese habebit, si Im gret f. scia gret.

1. modus.
si res scita
gerit.

II.^{us} modo e hypotheticus, si us destrueret sctm scientia illis sctm misionis n. denoiaris, totq homo e sctm deno minaris, q dt scies scia, Im n. gga n. mheret dati hoi, sed m. aia et illctu Im, q illeq si destrueret, f. scia destrue ret, sicut si sctm alioru aentiu destruit, f. igit destruit, iam u. quonia aia n. destruit, ideo neqz rty scientifici et gge cies illegibiles destruit, sed manebit et m. aia separata ceteris garib. ex mgro sntiarte in 3. dist. 31. c. 3.

2. modus.
si sctm scia
gerit.

III.^{us} modus e obliuio gelusionis. fit huc qz defectu seu gtr baro ggerit illctualiu aut gphantasia n. gsumus gtrus uelimus in mentel reuacata conliod. Intet istam scia gogis omittimus

3. modus.
obliuio geluio

omittimus. & amittimus scilicet actuali, et de destruere si habet
scilicet, sed habenda. in gredire seu tollere, sicut dicimus gratia
nam uerum destruere fructus, et si non existant. Sciam
actuali iste modus directe non destruit, maxime non est huiusmodi
obliuione geliois.

4. modus
obliuio medii.

IV.^{us} modus est obliuio medii. analogus est. demonstratio, quae est ista
ipsa scilicet actualis, oel sicut uim fit a medio, ideo ubi illud
deest, non potest consistere ulla scilicet actualis. Iste est inter Scotum
et recentiores quosdam, ut uidere est apud Corin. 1. Post. c. 7. q. 1.
ar. 3. an ad actuali scilicet uim sicut ut Gmissa, in quibus est me-
dium dispositum, sicut Gmittant, et ex ipso eorum assensu eliciant,
an u. satis sit uel in medio meminisse uel in memoriae quod
aliqui habuerunt Gmissas in quibus medium ginebat. Seco. q. 3. q. 1.
Cogn. q. 2. laterali, requirit ex ipso assensu Gmissarum quotiescumque
est scilicet actualis habenda, et aut impossibile est uti huiusmodi scilicet,
si utamur simul gignitur huiusmodi, id est, quod assensu gignitur
eliciant. Alii dicunt satis est recordari Gmissarum aliam factum
uel medii solius. Dico ideo ad actuali de nouo acqui-
dam sciendum est in Scoto, quod a. huiusmodi acquiritur est, huiusmodi posse
illud elicere geliois scilicet sine ex ipso assensu alicuius
gignitur et solam recordari, uel Gmissarum, uel medii aliquo
bene attributi. Ratio est, quod uti non est necesse existere assensu
sicut Gmissarum existere assensu geliois, ut docuimus q. 1. q. 1.
de 5. 7. conc. 6. ita non est necesse ut, quoties geliois est regere,
da, potius, nouus Gmissarum assensu eliciant; sed satis est me-
moriam haberi assensu, uel intuitu medii aliquo in Gmissis
bene

Dicitur.

Posteriores

bene dispositi, et hoc igitur in uoluisse Scotu scitunt ali
qui Scotista; in primo a. actu de notat. hoc n̄ satis est
q̄ illud idē certū erat q̄ medius illud est uera causa,
dehinc q̄. exōssum iudicium q̄sisse ut hoc igitur cognosce,

ret.

V^o modo q̄ e error h̄z ag. strel. 1. post. c. 12. et 13, et 1. Tds. c. 1. et in lib. de longitudo et breuitate uitae c. 2. Error duos

q̄ modo.
Error.

ut glumū gerda q̄ mali significas cognoscit obliis, foali a.
salsitate seu difformitate cognitionis, itelq̄ mendacit̄ et incocti
tudine cognitionis, ubi n̄. e difforme iudicium, ubi nulla q̄ e euidetia
q̄ rē bene cognoscas et q̄sper nec certitudo ulla cognitionis, esto
sage cognoscētis certitudo seu firma adhesio adsit. Dix quoque ag
garet q̄ opponat scia actuali Error h̄z quoad ueritatem, h̄z
quoad euidetia et certitudinem et q̄t q̄taria, ut sit cōs subia
ex S. Th. 1. 2. q. 83. ar. 1. itel q̄ opponat error magis scie
q̄ opinioni uere, et q̄ magis opponat error et q̄m q̄ opinio ue
ra et falsa. Error itaq̄ destruit scia adeo ut q̄ nullā q̄tētia
circa idel obm simul stare possint si de iudiciis sit sermo; q̄nt
h̄z simul eē si alterū illorū h̄z q̄ aggrēssione aggrēdatur,
sic is q̄ sit scia q̄ terra sit rotunda, cogitū simul aggrēditum
errore c. h̄z inuēsiū aggrēdere q̄t q̄ terra sit quadrata, n̄ h̄z in
dicaret. Error gaulatim uirgit q̄ obliuione modū, seu d̄z
ritatis terminorū seu exigētiā alius regitū ad scia.

§. VI. et Vltimus.

Comparatur Scientia cū aliis cognitionib.
Cognosces q̄ n̄ st scie q̄nt reāseri ista. 1.º Illud seu cognitū
grigiorū

In libros

Cognoscit qd
est scia
grigiorū. 2. Sagientia. 3. Prudentia. 4. Ars. 5. Opinio. 6.
Suspicio. 7. Fides humana. 8. Fides divina. 9. Solertia, de
qua In ial dixim, in cogitoma cogitū.

Cognio grigiorū
Quoad 1. Jam gabet ex dictis q. Ecce dēta simul et ista,
quomodo cognitio scietifica differat a cognoie grigiorū.

2.
Sagientia.
sus hae
videt pccmū
pccmū, sicut
nā a sag.
295
s. 17. 267.
Quoad 2. Sequēdo ial s. Th. in 122 q. 97. ar. 2. Dico quod
scia, qut distinguit a sagientia, sit talis cognitio qualē hae,
long descripsim, sed q causas inferiores In, sagientia a. na,
hualis (nat de hae In in pposito ē sermo) ē itit talis cognoie
tio, sed q causas altiores et ē naturalis, de qua susig suo loco.
Ergo distinguit sagientia stricte loquēdo n̄ ideo a scia stricte
loquēdo q n̄ sit scia, sed q sit nobilior scia, us q nobiliora
media.

3.
Prudentia.
4.
Ars.
Quoad 3. Distinguit scia a Prudentia (q ē recta ratio agi
bilis, id ē actionū humanarū, in fine ordinabilis, qut st bo
nū intrinsecū respic hōis, ut sit s. Th. 1. 2. q. 57) qā prudentia
versat̄ circa glaria et mutabilia: et gari fare ratio ars quoq;
distinguit a scia, ut gote versat̄ circa factibilia, seu opa ex
terna, utens In circa ea recta ratio, qm̄ et Prudentia cir
ca sua, nequaq; n. dētrase.

Opinio
Quoad 5. Opinio (ē accipiēdo hāc uocē, qut generalit̄ significat ad
cognoscēd sine uerū sine falsū, sed q cognoie quada uera gene
lari ab aliis ueris distincta) qut gult a fide et suspicione dis
tinguit̄, ē cognitio sine immediata ex terminis, sine mediata ob
iectū, pblem (saltem In cō, gualitate agnoscēd et n̄ cō certū
fudine aut emittēd) cū formidine artis agnosce. Ex quo gabet
ubi

Posteriores

actus opinatiui distingui a scientifico quoad certitudinem et certitudinem, habet. et si qd in defectu sit in ipso cognoscente hinc alio, qd mediis certu et evidens a parte rei, tunc habebit opinio illa formidivul soti tm; si a. sit defectu simul ex qte mediis aut obli qd in se tenora tale e cui falsu subesse pot; esto n goit, tunc opi- nio illa dicitur hinc formidivul copivis (et si nulla forte se adgit formido soti) qd facit ut opinio et scia esset differat.

Dubitabitur an opinio goit simul, de cu scia de ead re. ut dicitur in Ambiguitas habens gloria frusa.

Dubit.

Re. 1. Sunt numero actus n posse ee opinatiui et scientifici. Ita qd quosdam recetiores Scoti in 3. dist. 24. q. uni. d. ult. Ratio e qa, esto aliq ad sciat gelioel gerat mediis demonstratiui et pbatic, ille t h n unu asent elicit ex illis duob mediis, sed duos, quoru alter us opinatiui, qa ni eo n sistit, cito trant, dissonit tm ille t ut eo secusior sit in demose du valet et golia n dixerit.

Re. 1.

Re. 2. Atm opinatiui et hinc scientifici de eod obto posse simul eod tpe ee in ille t. Ita S. Th. 1. q. 80. ar. 7. et 3. q. 9. ar. 3. ad 2. et S. Bonavent. in 3. dist. 24. q. 2. constat n soti ex gietu qua facilliter unu gelioel hinc demonstratiui hinc pbatic gbang, sed et tunc, qa hinc hty n inclinat ad acty adeo regnantes qd diversi saltu te, gort. modo hinc modo ille elici quod.

Re. 2.

Re. 3. Acty opinatiui et actus scientifici circa ead gelioel gnt malis simul gistere q mediis diversa, du modo acty opinatiui n in, dicit certu ee qd scientifici indicat certu, sed indicat tm ee id, sine illud ipsum alius actus indicat certu ee, sine n indicat.

Re. 3

Ita Conin. 1. post. c. 26. q. 2. ar. 2. et, qd ipso gures qd Pub. ibit et fons 6. met. c. 1. q. 1. sec. v. Ratio e, qa unq actus n ingedat

aut tollit alterum si in aliunde in inbecillitate gōtētia positū
 sit incedimēti, q̄ suggestionē nullū eē, imo unq̄ actū gōtētia ḡfirmat
 alterū saltēl negatiue, dū alter alteri ondit nihil illig uer-
 tatis iudicio ex ulla parte obstare. Dices, ex parte sōti reprob-
 ad opinionel formido illeū, ut scil a. reprobū ut formido n̄ uisū
 in illeū, sed formido n̄ q̄ simul adesse et abēe, q̄ nec simul esse
 opinio et scia. R. C. Distingūdo maiorē, reprobū ad opinionel
 formido positīua negat, negatiua ḡcedit. Negatiua formido est
 tm̄ carentia alicuius formidatis possibilis, q̄ optima eē q̄ cū fir-
 ma adhesionē illeū aliunde parte absq̄ actuali formidine seu
 uacillatōe cogit illeū. Positiua formido, q̄ et extrinsecā Conin.
 agellat, ē actualis uacillatio ipsiq̄ illeū, q̄ sane ad essent
 opinionis n̄ reprobū, ut docēt Conin. lo. ci. questione 1. ar. 4.

6. *Suspicio.* Quoad 6^m. Suspicio ē assensq̄ cum formidine op̄positi
 actū, uel ex infirmo testimonio loquentis, uel ex leui & incerto
 signo, uel ex argt. gōtē. Si tertius, n̄ differt suspicio ab opinione
 mediata, si 2^m, n̄ differt a cognōe & signū. Q̄ si se dixing a
 sua naa discursiua n̄ eē, ac ḡuide nec scia. Si ḡrimū, n̄ dif-
 fert a fide humana, q̄ in tractatu de gōtētia dixing n̄ eē discursi-
 uua ac ḡuide nec scia. Accedit q̄ fides careat euidentia, ex q̄
 ta q̄ dr euidentis in attestante, ad q̄ duo reprobū, 1° ut
 euidentis sit ad rel, q̄ hac fide tenere uelinq̄, ab aliquo uel ali-
 qb. dici. 2° ut euidentis sit illos ipsos de ueraces, et sic uis, q̄
 nūq̄ uiderat Romal, euidentis ē Romal Et tm̄ ex fide euidente in
 attestante.

7. *Fides diuina.* Quoad 7^m. Fides diuina si de actu loquamur, ē assensq̄ certus
 ueritatis ob auctoritatē diuinā, q̄ ut sic ḡuise n̄ ē discursiua
 ut dicitur

Posteriores

391

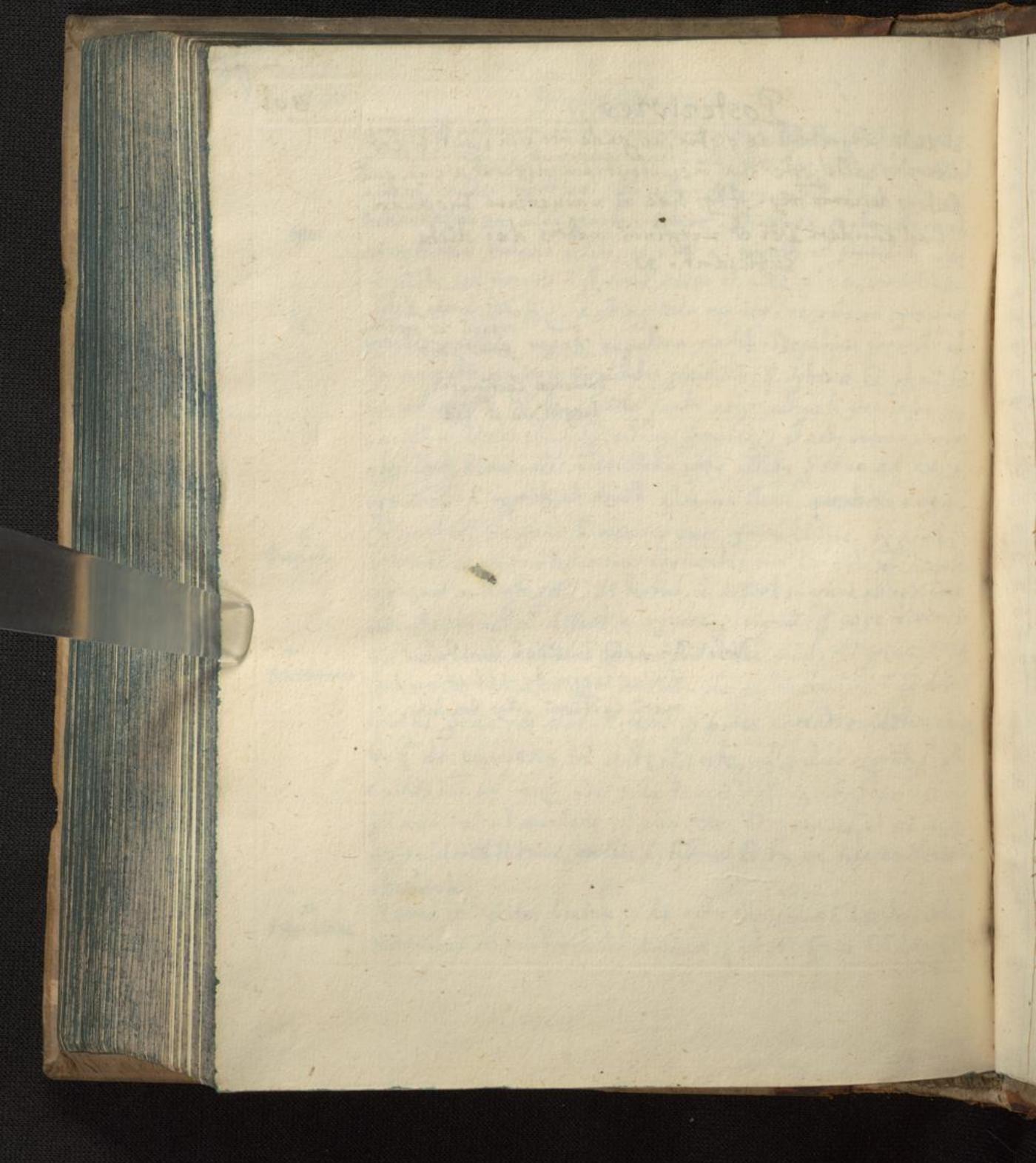
196

ut dictū in tractatu de gŕa, ac quide nec scia: aut si eēt
discursus, salte ppter sua merentiam differet a scia, quā
tractans declarauim. Atqz hac in uniuersam Logicam
ad laudem Dei et uirginis matris dei dicta
sufficiant. 33.

Abolimus Artis
organū 27 sectionis.
Anno 1617.

Uniuersa Lectiones in
Logica nra s^t 195

Nota. Numeng, uilibet tractatu
in fine agposito, indicat nu-
merū Lectionū illig tractatū.

+

199

Cap. A. B.

Index Capitum, Quæstio-
num, et Paragraphorum
in Logica ista
occurrentium.

Prolegomena.

Quid sit Logica in hoc	1	3
De obto Logica	2	6
Qualis sit Logica	3	19
Bages Porphyrii seu Universalia.		
Præfatio Porphyrii		29
An et quid sit Ursale	1	30
Quæ ueritas et agnitudo regrad ad ursale.	1	31
De Genere	2	40
An sint omnino et hinc quæ ursalia	2	47
De nã et proprietatibz generis	3	49
De Specie	4	59
De nã et proprietatibz speciei	3	61
De Individuo	5	69
De Differentia	6	60
De Difficultatibus circa Diffn occurrentibus.	4	72
De Proprio	7	73
De Accidente	5	76
De Difficultatibus circa ppria et accens occu- rentibus.	6	77
De Communitatibus et differentiis quinque universalium.	6	77
	7	101

+

Categoria seu Predicamenta A. Q. L. S.

	C.	a.	p.
Prooemium huius tractatus			02
De sequentis, uniuocis et denominatiuis	1		03
Cum ante predicamenta de sequentis, Uniuocis et De nominatiuis agatur	1		03
Quoduplicia sunt, anidiosa et Analoga	2		09
An recte definiantur Sequas, Uniuocis et Analoga	3		00
De Complexis et incomplexis	2		91
De Regularis	3		92
De Distinctis circa haec capita occurrentibus	4		92
De X Predicamentis	4		99
De Predicamentis in coi	5		95
De Substantia	5		100
De natura Substantia	6		103
De Quantitate	6		106
De ad Aliquid	7		100
De natura Relationis	7		110
De Qualitate	8		115
De VI ultimis predicamentis	9		110
Qualia entia sunt sex posteriores categoria	9		110
De Coppositis, Modis prioris, Modis simul, Speciebus modus, et Modis habere . capita 10. 11. 12. 13	14		110

Tractatus Logicae Juridicae.

De necessitate Logicae eius ad inisprudential	1		123
De reglici uia probandi in inisprudential	2		126
De modo argumentandi ex lege si casu sit in terminis	3		129
De modo argumentandi ex lege si casu sit in terminis An et quomodo liceat argumentari ex auctoritate rerum sue	4		134
De iis que faciunt ad faciliore legem intelligen tiam	5		141
	6		140

Perihesminias liber 1.

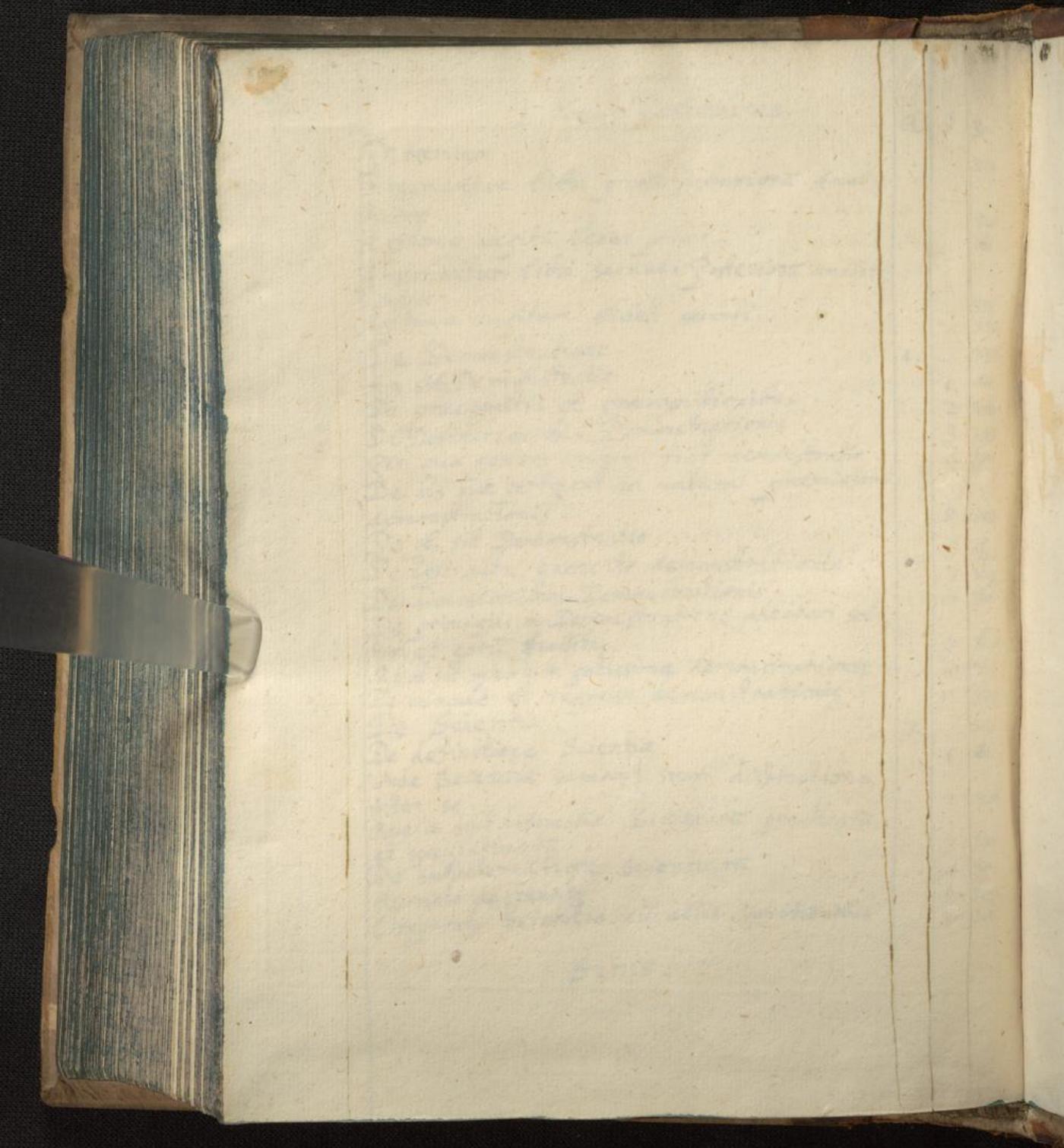
Prooemium		
De Signis		192
De Signis in coi	1	196
De Significacoe uocū, scripturæ et gēnerū	1	197
De Veritate et falsitate	2	172
De Nomine	3	100
De Verbo	2	100
De græciguis dictationibus circa nomen et uerbum occurrentibz	3	100
De Oratore et Enunciacoe	4	109
De quantitate et opposicione enunciacionū	4	200
De regulis oppositorū enunciacionū	5	161
De Unitate affirmacionis et negacionis.	6	161
De futuris contingentiis	7	161
De dictationibus circa enunciacionē occurrentibz	8	201
Liber 2 ^{us} de interpretacoe	5	207
De græciguis dictationibus occurrentibz ex 2. lib.	6	217
Libri Priores.		
Prooemium		220
Synopsis libri primi Priorū		231
Synopsis libri secundi Priorū		231
De Consequentia seu discursu in coi		233
De Syllogismo in coi	1	234
De forma syllogismorū	2	256
De conuersione proposicionū absolutarū	3	256
De inueniendo medio	4	296
De syllogismi copulatiuis	5	308
De defectibus syllogorū et reductione aliarū argumētū	6	310
ad syllogorū et de syllo ghygnomico	7	314

+
Libri Posteriores.

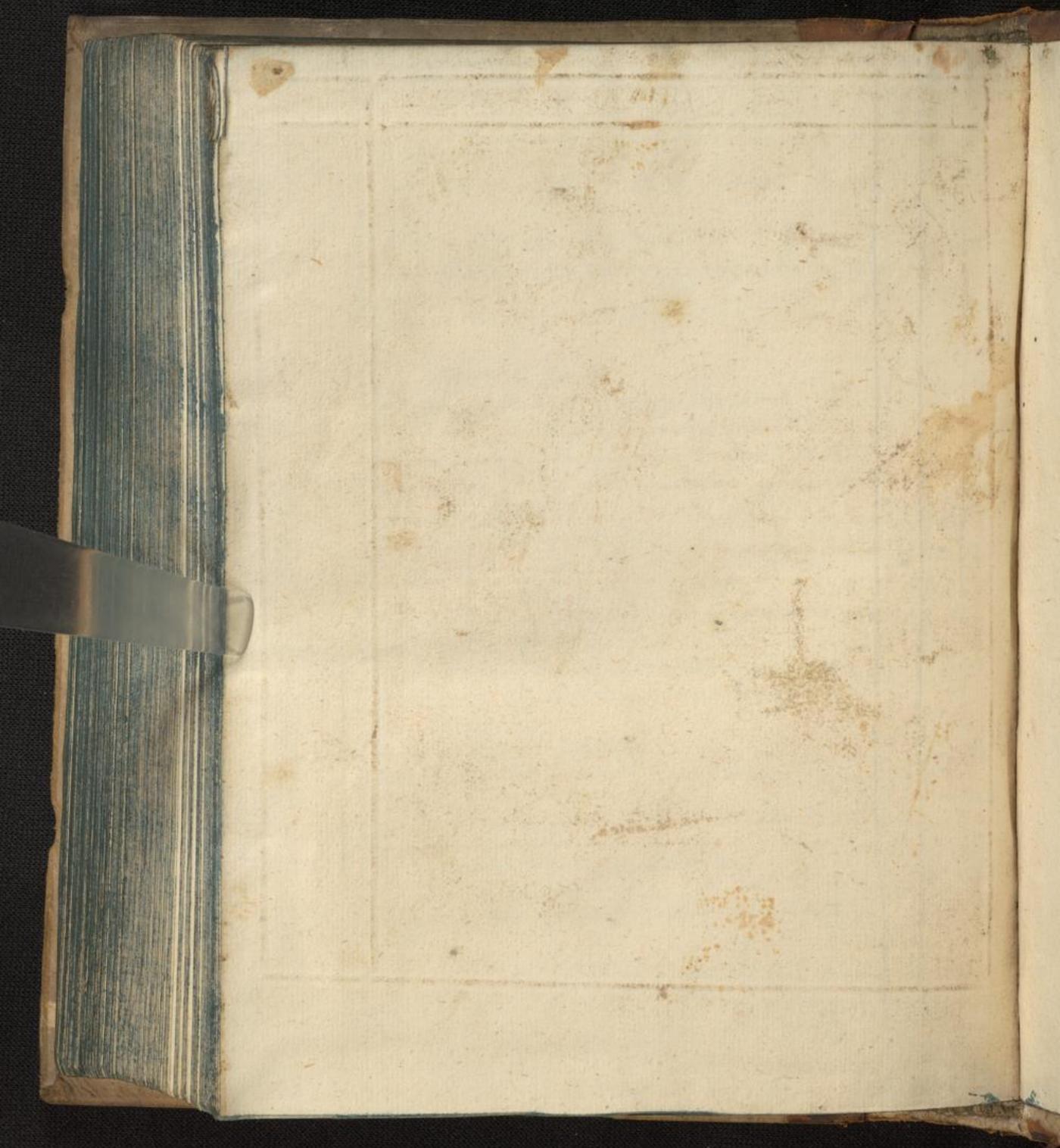
	a	f.	pa.
Prooemium			
Argumentum libri primi Posteriorum Analyticorum			321
Epitome capituli libri primi			325
Argumentum libri secundi Posteriorum analyticorum			ibi.
Epitome capitulum libri secundi			331
De Demonstratione			332
An sit Demonstratio			333
De praecognitis et praecognitionibus	1		ibi.
De Definitionibus Demonstrationis	2		336
Per quae genera causarum fiat demonstratio	3		343
De iis quae pertinent ad naturam praemissionis demonstrationis	4		350
De ob. sit Demonstratio	5		355
De ipso actu exercito demonstrationis	6		360
De Divisionibus Demonstrationis	7		364
De principiis in Demonstratione adhiberi solitis, et eorum habitu	8		366
Quid sit medium remotissima demonstrationis	9		360
De circulo et regressu demonstrationis	10		370
De Scientia	11		372
De definitione Scientiae	2		373
Unde Scientia sumant suam distinctionem inter se	1		ibi.
Quales sint differentiae Scientiarum practicarum et speculatiuarum	2		374
De subalternatione Scientiarum	3		380
Quomodo destruat	4		382
Comparat Scientia cum aliis cognitionibus	5		385
	6		386

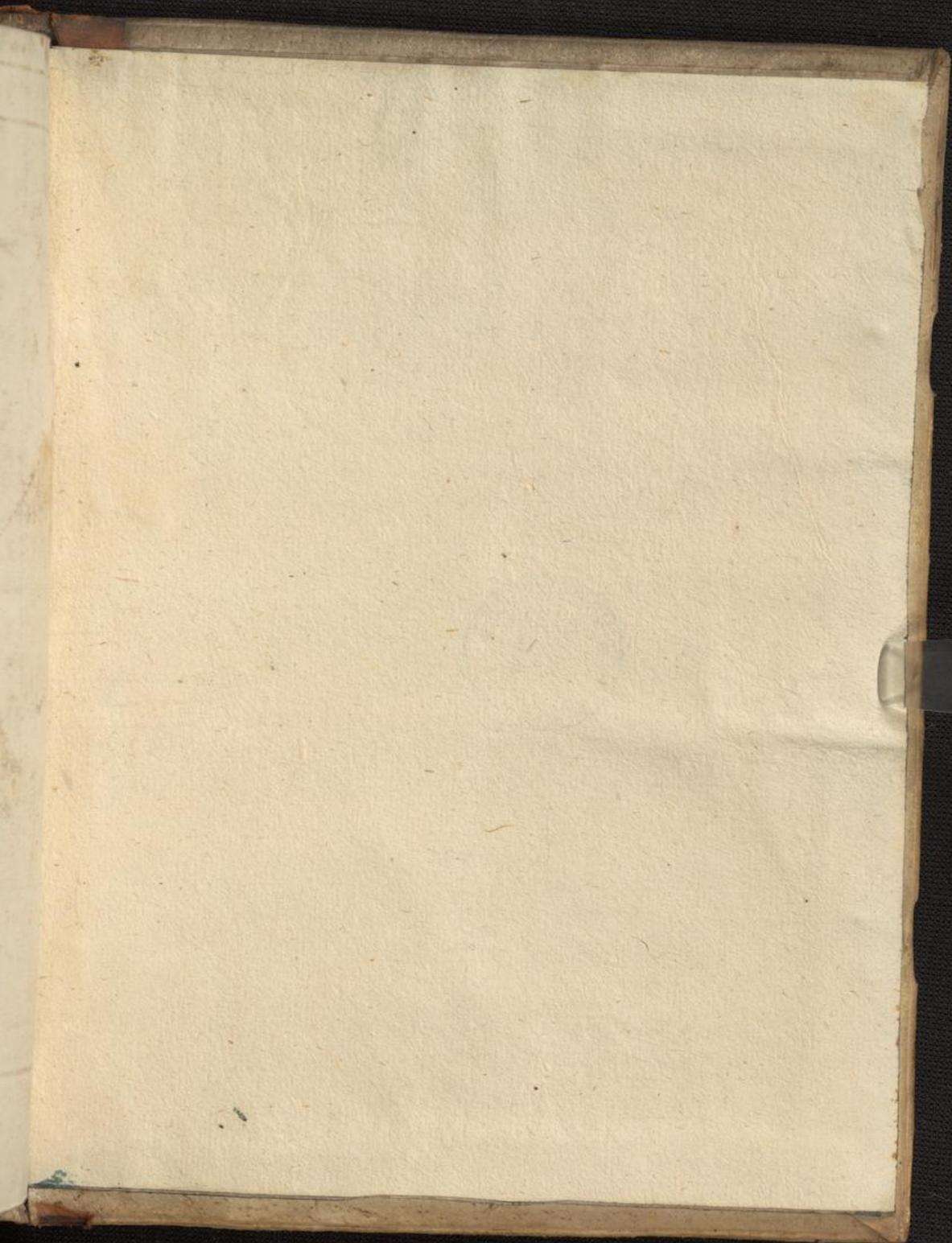
Finis.

199

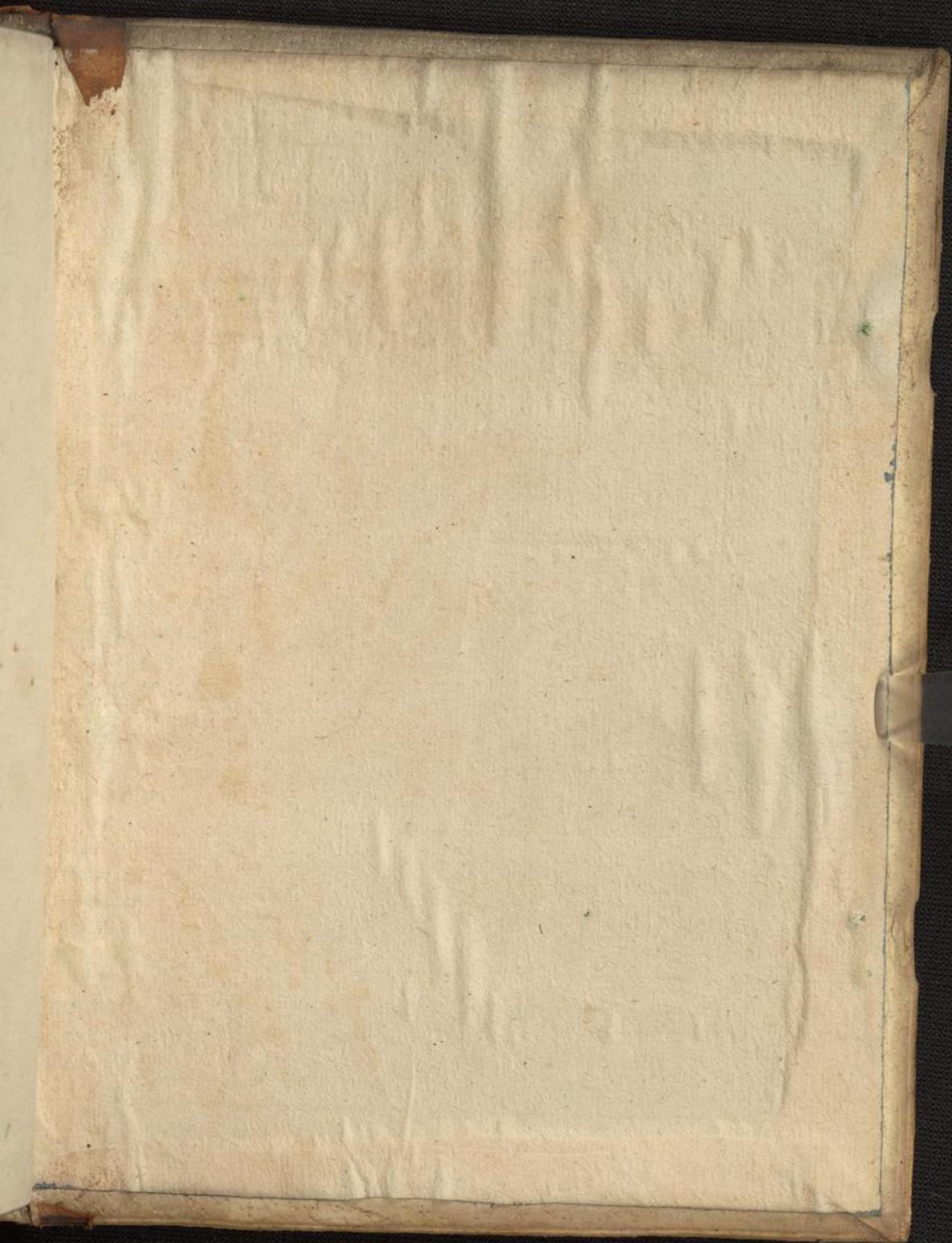

260

Copyright 4/1999 XxyMaster GmbH www.xyymaster.com

VierFarbSelector Standard - Euroskala Offset

1		A		
2		B		
3		C		
4		D		
5		E		
6		F	5	
7		G		
8		H		
9		I		
10		J		
11		K		
12		L	10	
13		M		
14		N		
15		Focus		
16		O		
17		Balance	15	
18		Q		
19		R		
20		S		
	W	T		
	X	U		
	Y	V	20	mm
	Z			